

စိတ်ဓာတ်ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး တရားဒေသနာတော်

မားအောက်ဒေတာရမရာတော်

ဒေါ်ညွန့်ရည်၊ ဒေါ်မူမူအေး၊ ဒေါ်သန်းသန်းမေ
တို့မှ
မိဘများအား အမွှားထား၍
အုပ်စေ (၂၅၀) လှူဒါန်းပူဇော်ပါသည်။

ဤစာအုပ်ကို အလှူခံလိုသူများ အောက်ပါလိပ်စာများတွင်
အလှူခံနိုင်ပါသည်။

ဒေါ်ညွန့်ရည်၊ ဒေါ်မူမူအေး
အမှတ် ၂/၄၄မိ၊ သမာဓိလမ်း
ဘားအံမြို့၊ တရုတ်ပြည်နယ်
☎: ၀၅၀ - ၂၅၅၀၇

နွားစင်းစာပေ / ဝါဝါစာပေ
အမှတ် (၂၀၉)၊ ဥင်္ဂလိပ် (အထက်)၊
ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကင်းမြို့၊
☎: ၂၉၆၁၅၄၊ ၃၀၂၇၆၃

သဗ္ဗဒါနံ ဓမ္မဒါနံ ဇိနာတိ၊
သဗ္ဗရသံ ဓမ္မရသော ဇိနာတိ၊
သဗ္ဗရတိ ဓမ္မရတိ ဇိနာတိ၊
တဏှာက္ခယော သဗ္ဗဒုတ္တံ ဇိနာတိ၊

ဒါနအားလုံးကို ဓမ္မဒါနက အောင်နိုင်၏။
အရသာအားလုံးကို တရားအရသာက အောင်နိုင်၏။
မွေ့လျော်ဖွယ်အားလုံးကို တရား၌ မွေ့လျော်ခြင်းက အောင်နိုင်၏။
ဒုက္ခအားလုံးကို တဏှာကုန်ခြင်းက အောင်နိုင်၏။

စိရံ တိဋ္ဌတု သဒ္ဓဓမ္မာ၊ ဓမ္မေ ဖောဇ္ဈ သဂါရဝါ၊

ဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမ သာသနာတော်သည်
အဝန်ရှည်စွာ တည်ပါစေသတည်း။
သဒ္ဓမ္မသုံးဖြာ၌ ရှိသေလေးစားခြင်း ရှိကြပါစေတန်သတည်း။

ဓမ္မဒါန

ဘေးအောက်တောရရိပ်သာများ၌
ဓမ္မဒါနအဖြစ် အသုံးပြုရန်အတွက်သာ ပြစ်သည်။

ဤကျမ်းစာကို မည်သူမဆို တူးယူခွင့် ပုံနှိပ်ခွင့် ရှိသည်။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္ဗုဒ္ဓဿ။

စိတ်ဓာတ်ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးတရားဒေသနာတော်

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

နိဒါနကထာ - အကြောင်းပြစာတမ်းလွှာ

A

စိတ်ဓာတ်၏ စွမ်းအင်

A

ကံဆန်းကြယ်ပုံအပိုင်း (ဂဗ္ဘုလဗဒ္ဓသုတ္တန်ပိုင်း)

အစမထင် သံသရာ

3

သံသရာခရီးကို ရှည်လျားအောင်လုပ်နေသူ

3

အပိဇ္ဇာ နှင့် တဏှာ

4

ဒါပေမဲ့ဆိုတဲ့ ကွက်လပ်ကလေး

8

မဟာသမုဒ္ဓရာရေ ခန်းရခြောက်ချိန်

10

မြင့်မိုရ်တောင်မင်း ပြာဖြစ်ချိန်

11

ကမ္ဘာ မီးလောင်ချိန်

12

ကမ္ဘာပျက်ပုံ တည်ပုံ

14

ကမ္ဘာဦးကာလ

14

ဆုတ်ကပ် နှင့် တက်ကပ်

15

မီး - ရေ - လေ

15

ဗြဟ္မာ့ပြည်က ဆီးကြိုနေပါတယ်

17

မလွဲမရှောင်သာအားထုတ်လို့ ရတဲ့ဈာန်ရဲ့စွမ်းအင်

17

သတ္တဝါတို့ရဲ့ အမြဲနေထိုင်ရာ အိုးအိမ်

18

သတ္တဝါတို့ရဲ့ စိတ်ဓာတ်

18

တောက်ဆွဲခံနေရသောဘဝ

19

တိုင်ငုတ်မှာ သို့မဟုတ် ချည်တိုင်မှာ ကြိုးချည်ခံထားရတဲ့ဘဝ

20

ပညာမျက်စိကန်းနေတဲ့ ပုထုဇဉ်ငမိုက်သားရဲ့အမြင်

22

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
ပုထုဇဉ်ငမိုက်သားရဲ့ ကုရိယာပုထ်လေးပါး	24
အဝိဇ္ဇာနိဝရဏ နှင့် တဏှာသံယောဇဉ်ကြီး	25
မိမိတို့ စိတ်ကို မကြာခဏ ဆင်ခြင်ပေးပါ	26
စိတ်ဓာတ်တွေ ညစ်နွမ်းရင် သတ္တဝါတွေ ညစ်နွမ်းကြရတယ်	27
လည်ပင်းမှာဆွဲထားတဲ့ သတ္တာယဒိဋ္ဌိတောက်ကြီး	28
ဥပမာ နှင့် ဥပမေယျ	30
စရဏ ပန်းချီကားချပ်	32
စရဏပန်းချီကားချပ်ထက် ပိုပြီးဆန်းကြယ်တဲ့စိတ်	33
တိရုတ္တန်တွေဆန်းကြယ်တာထက် ပိုဆန်းကြယ်တဲ့စိတ်	36
စိတ်ဆန်းကြယ်လို့ သတ္တဝါတွေ ဆန်းကြယ်တယ်	37
ကံနှင့် ယောနိ - ယောနိနှင့် သတ္တဝါဆန်းကြယ်မှု	39
သဟဇာတဓမ္မ (= အတူဖြစ်သောတရား)တို့၏ ဆန်းကြယ်မှုကြောင့် ကံဆန်းကြယ်တယ်	41
တည်ရာဘုံ ဆန်းကြယ်ရင်လည်း ကံတွေ ဆန်းကြယ်ကြတယ်	46
မှီရာဝတ္ထုရုပ် ဆန်းကြယ်ရင်လည်း ကံဆန်းကြယ်တယ်	47
ဒွါရတွေ ဆန်းကြယ်ရင်လည်း ကံတွေ ဆန်းကြယ်ပြန်တယ်	48
အာရုံတွေ ဆန်းကြယ်ရင်လည်း ကံတွေ ဆန်းကြယ်ကြပြန်တယ်	50
လိင်-သညာ-ဝေါဟာရ စသည်တို့ ကွဲပြားရင်လည်း ကံတွေက ဆန်းကြယ်ကြပြန်တယ်	51
လှည်းနားစောင့်ကဲ့သို့ ကံက သတ္တဝါတွေကို ဖွဲ့ချည်ထားတယ်	55
ကံကြောင့် ရရှိတဲ့ ကောင်းကျိုး ဆိုးပြစ်	57
ထူးဆန်းတဲ့သတင်းသုံးခု ဘုရားရှင်ထံသို့ ရောက်ရှိလာခြင်း	59
လည်ပင်းမှာ မီးကရွတ်ခွေ စွပ်မိတဲ့ကျီး	60
သဲအိုး လည်ပင်းဆွဲ၍ ရေထဲအနှစ်ခံရသော အမျိုးသမီး	60
ဂူအတွင်း၌ ကျောက်တုံးဖြင့် ပိတ်ဆို့ခံရသော ရဟန်း	61

အကျိုးပေးဆန်းကြယ်ပုံအပိုင်း (စူဠကမ္မဝိဘင်္ဂသုတ္တန်ပိုင်း)

ကံသာလျှင် အမွေခံရှိကြတယ်	65
တောဒေယျပုဏ္ဏားကြီး	65
တောဒေယျပုဏ္ဏားကြီးရဲ့ ဆုံးမစကား	67
ဘုရားရှင်နှင့် သုဘလုလင်	69
ဘာကြောင့် သတ္တဝါတွေဟာ ယုတ်ညံ့ကြရသလဲ မြင့်မြတ်ကြရသလဲ ?	71
ဗြဿနာ (၁၄) ချက်	72
ဘုရားရှင်၏ အဖြေ	74
အသက်တိုခြင်း၏ အကြောင်းရင်း	76
အသက်ရှည်ခြင်း၏အကြောင်း	81
ပန်းချီကားချပ်ကို ရေးဆွဲနေချိန်	82
ပုထုဇဉ်ငမိုက်သား ရေးဆွဲနိုင်တဲ့ ပန်းချီကားချပ်	85
အသက်ရှည်ခြင်း၏ အကြောင်းရင်း	88
ကံ (၄) မျိုး	93
ဥပပိဋကကံ = ကပ်၍ နှိပ်စက်တတ်သောကံ	94
ဥပစ္ဆေဒကံ = ကပ်၍ ဖြတ်တတ်သောကံ	99
ကံဆန်းကြယ်ပုံ အတွေ့အကြုံတစ်ရပ်	101
ဇနကကံနှင့် ဥပတ္တမ္မကကံ	102
ကုသိုလ်နှင့် အကုသိုလ်	104
သီလရှိမှသာ တောင်းတဲ့ဆုပြည့်နိုင်တယ်	105
အသက်ရှည်စေတဲ့ ဥပတ္တမ္မကကံ	108
ဇာဏုသောဏိပုဏ္ဏားကြီးရဲ့ မေးခွန်း	117
ဘုရားရှင်၏ အဖြေ	118
ပြိတ္တာဘဝတစ်မျိုးသာ	121
ပုဏ္ဏားကြီးရဲ့ ထပ်ဆင့်မေးခွန်းများ	121

တစ်ကြောင်းတစ်ရာ	စာမျက်နှာ
ဒါနဲ့စွမ်းအင်	124
သေသူနှင့် ရှင်သူ	127
အရှင်ဗာကုလမထေရ်ထုံး	128
အနာရောဂါထူးပြောရခြင်း	133
စဉ်းစားဝေဖန်ကြည့်ပါ	137
အကျည်းတန် အရုပ်ဆိုးရခြင်း၏ အကြောင်း	138
ရုပ်ရည်ချောမောလှပတင့်တယ်ရခြင်း၏အကြောင်း	144
မယ်မင်းကြီးမသုဘဒ္ဒါ ရေးဆွဲလိုက်တဲ့ ပန်းချီကားတစ်ချပ်	152
သတိပြုသင့်တဲ့အချက်များ	157
နာမည်ကျော်ပဉ္စပါပီ	160
အခြွေအရံနည်းပါးရခြင်း	163
အခြွေအရံများပြားရခြင်း	169
စည်းစိမ်ဥစ္စာ နည်းပါးရခြင်း - ဆင်းရဲရခြင်း	172
စည်းစိမ်များပြားရခြင်း	177
ပဉ္စသီလသမာဒါနိယမထေရ်	178
အောင်မြင်သော ပါရမီမျိုးစေ့တစ်ခု	179
ဝိဇ္ဇာမျိုးစေ့ကောင်း	180
တရားတော်၏ နက်နဲမှု	182
ခေတ္တရပ်နားကြည့်ပါ	184
စရဏမျိုးစေ့ကောင်း	185
သူရဲစဉ်းစားခန်း	190
အလွန်ရနိုင်ခဲ့သော အကျိုးထူး	192
အကျိုးထူး (၃) ရပ်	192
အလွန်ရနိုင်ခဲ့သော အကျိုးထူးတစ်ရပ်	194
ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်တို့ သန့်ရှင်းရန် အကြောင်းငါးရပ်	197

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
အမျိုးယုတ်ညံ့ခြင်း	199
အရှင်သုနိတအလောင်းရဲ့ မာန်မာန	209
သုနိတ၏ ရဲရင့်သောလျှောက်ထားချက်	213
အမိုးမြတ်ခြင်း	219
ကျွတ်လိ အယ်အို	221
သာတီဝင်မင်းသား (၆) ဦး	224
ပညာဉာဏ်နည်းပါးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ခြင်း	228
တလျှာကမိတ္တအရေးကြီးပုံ	234
ပညာဉာဏ်ကြီးမားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ခြင်း	239
ဝိပဿနာဇောတွေကလည်း ပဋိသန္ဓေကျိုးကိုပေးပုံ	247
ဝိပဿနာဉာဏ်ပေါ်၌ နှစ်သက်မြတ်နိုးမှု	251
တရားပုဒ်အစုတွေ ပေါလောပေါ်နေပါတယ်	253
ဓမ္မတထိကရဟန်းတော် ဟောကြားတဲ့တရားကို နာကြားရလျှင်	256
ဓမ္မတထိကနတ်သား ဟောကြားတဲ့တရားကို နာကြားရလျှင်	257
သီတင်းသုံးဖော်နတ်သားတစ်ဦးဦးနှင့် တွေ့ရလျှင်	257

ဥဿဒကိတ္တနကာထာပိုင်း

မီးများတော့ မီးနိုင်, ရေများတော့ ရေနိုင်	265
အမှတ် (၁) ပုဂ္ဂိုလ်အမျိုးအစား	268
အမှတ် (၂) ပုဂ္ဂိုလ်အမျိုးအစား	279
အမှတ် (၃) ပုဂ္ဂိုလ်အမျိုးအစား	281
အမှတ် (၄) ပုဂ္ဂိုလ်အမျိုးအစား	283
အမှတ် (၅) ပုဂ္ဂိုလ်အမျိုးအစား	285
အမှတ် (၆) ပုဂ္ဂိုလ်အမျိုးအစား	287
အမှတ် (၇) ပုဂ္ဂိုလ်အမျိုးအစား	289

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
အမှတ် (၈) ပုဂ္ဂိုလ်အမျိုးအစား	290
ဥပ္ပာဒန္တိ	292
မင်းကုသ နှင့် ပဘာဝတီ	297
ဇမ္ဗူကမထေရ်အလောင်း	305
အမှတ် (၁) - ဆဲရေးခြင်း	306
အမှတ် (၂) - ဆဲရေးခြင်း	307
အမှတ် (၃) - ဆဲရေးခြင်း	307
အမှတ် (၄) - ဆဲရေးခြင်း	308
အနောဇာဒေဝီ	316
မဟာပဒုမပစ္စေကဗုဒ္ဓအလောင်း	318
ရေးဆွဲလိုက်တဲ့ ပန်းချီကားချပ်များ	321
အရှင်ဒေဝဒတ်အလောင်းရဲ့ ပန်းချီကားချပ်များ	328
နန္ဒိယမျောက်မင်း	329
စူဠဓမ္မပါလသတို့သား	329
ခန္တီဝါဒီရသေ့ကြီး	331
မဟာကပိမျောက်မင်း	331
အမ္မပါလီ	335
ကပိလရဟန်း	338

တေပရိဝဋ္ဋဓမ္မဒေသနာပိုင်း

တေပရိဝဋ္ဋဓမ္မဒေသနာ	347
သမာဓိကို ထူထောင်ပါ	353
အာနာပါနကျင့်စဉ်အကျဉ်း	354
ပထမဈာန်သမာဓိ	359
ဒုတိယဈာန်သမာဓိ	364

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
တတိယဈာန်သမာဓိ	365
စတုတ္ထဈာန်သမာဓိ	366
ဓာတ်ကမ္မဋ္ဌာန်းအကျဉ်းနည်း	367
ခြံ့၍ တစ်ကိုယ်လုံးကိုကြည့်ပါ	369
အဖြူပြင် နှင့် အကြည်ပြင်	369
ခွပ်ကလာပ်အဖွန့်များ	370
ဥပါဒါခွပ်များကို သိမ်းဆည်းပုံ	371
နာမ်တရားများကို သိမ်းဆည်းပုံ	372
အဇ္ဈတ္တ နှင့် ဗဟိဒ္ဓ	373
သမုဒယ, ဝယ, သမုဒယဝယ	373
ဝိပဿနာပိုင်း	375
မှတ်သားဖွယ်ရာ အက္ခရာစဉ် အညွှန်း	

မာတိကာ ပြီး၏။

စိတ်ဓာတ်မြဲမြင်ပြောင်းလဲရေးတရားတော်

ဘယ်လို ဆင်ခြင်ရမလဲ - နေ့ညဉ့်သံသရာ ရှည်မြင့်စွာ
သော အချိန်အခါကာလတို့ပတ်လုံး ငါတို့ရဲ့စိတ်သည်၊ ရာဂ
ကြောင့် ညစ်နွမ်းနေရတယ်။ ဒေါသကြောင့် ညစ်နွမ်းနေရတယ်၊
မောဟကြောင့် ညစ်နွမ်းနေရတယ်လို့ ဒီလို မကြာခဏ ဆင်ခြင်
ပေးပါ။

ဘာဖြစ်လို့လဲ? စိတ်ဓာတ်တွေ ညစ်နွမ်းရင် သတ္တဝါတွေ
ညစ်နွမ်းကြရတယ်၊ ပင်ပန်းကြရတယ်၊ ဆင်းရဲကြရတယ်။
စိတ်ဓာတ်တွေ ဖြူစင်သန့်ရှင်းလာပြီဆိုရင်လည်း သတ္တဝါတွေ
စင်ကြယ်သန့်ရှင်းသွားရတယ်။

နိဒါန်းကဏ္ဍ - အကြောင်းပြစာတမ်းလွှာ
စိတ်ဓာတ်၏ စွမ်းအင်

စိတ္တေန နိယတိ လောကော၊ စိတ္တေန ပရိကဿတိ။

စိတ္တဿ ဧကဓမ္မဿ၊ သဗ္ဗေဝ ဝသမန္တဂူ။ (သံ-၁-၃၆။)

စိတ်သည် လောကကို ဆောင်အပ်၏။ စိတ်သည် လောကကို ဆွဲငင်အပ်၏။ စိတ်၏ အလိုနိုင်ငံသို့ လိုက်ပါနေကြသော သတ္တဝါအားလုံးတို့သည် ဝင် စိတ်ဟု ဆိုအပ်သော တစ်ခုသော တရား၏ အလိုသို့ အစဉ်လိုက်ပါကြရ ထူန်၏။ (သံ-၁-၃၆။)

လောကီကုသိုလ်စေတနာ အကုသိုလ်စေတနာတို့နှင့် ယှဉ်တွဲလျက် ရှိသော ကုသိုလ်ဝိညာဏ် အကုသိုလ်ဝိညာဏ်ကို ဘဝသစ်ကို တည်ထောင်ဖန်တီးပေးနိုင်သည့် စွမ်းအင်ရှိခြင်းကြောင့် အဘိသင်္ခါရဝိညာဏ်ဟု ခေါ်ဆို၏။ ထိုအဘိသင်္ခါရဝိညာဏ်ဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော စိတ်သည် သတ္တလောကဟု ခေါ်ဆိုအပ်သည့် သတ္တဝါအပေါင်းကို ထိုထို ဘုံဘဝသို့ ရောက်အောင်လည်း ဆွဲဆောင်သွားနိုင်သည့် စွမ်းအားရှိ၏။ ထိုထို ဘုံဘဝမှ မလွတ်အောင်လည်း ဆွဲငင်ထားနိုင်သည့် စွမ်းအားရှိ၏။

လောဘ ဒေါသ မောဟ စသည့် အကုသိုလ်တရားတို့နှင့် ပေါင်းစပ်မိသော ထိုစိတ်ကား ညစ်နွမ်းလျက်ရှိ၏။ အလောဘ အဒေါသ အမောဟ စသည့် အကောင်းဓာတ်တို့နှင့် ပေါင်းစပ်မိသော ထိုစိတ်ကား ဖြူစင်လျက်ရှိ၏။ သမထ ဝိပဿနာဘာဝနာဟူသော ရေစင်ရေကောင်းတို့ဖြင့် ဆေးကြောသုတ်သင်၍ ထားအပ်သော ထိုစိတ်ကား အလွန် ဖြူစင်လျက် ရှိ၏။ ညစ်နွမ်းနေသော စိတ်ဓာတ်က သတ္တလောကဟု ခေါ်ဆိုအပ်သည့် သတ္တဝါအပေါင်းကို အပါယ်လေးဘုံသို့ ရောက်အောင်လည်း ဆွဲဆောင်သွားနိုင်၏။ အပါယ်လေးဘုံမှ မလွတ်နိုင်အောင်လည်း ဆွဲငင်ထားနိုင်၏။ သံသရာဝဋ်ကို ရည်ရွယ်တောင့်တ၍ ပြုစုပျိုးထောင်ထားအပ်သော ဝဋ်နိဿိတဖြစ်သည့် ဒါန သီလ သမထ ဝိပဿနာ အစဖြာသည် မဟာကုသိုလ် ဓမ္မာန်ကုသိုလ် ဟု ခေါ်ဆိုအပ်သည့် ဖြူစင်သော စိတ်ဓာတ်ကလည်း သတ္တလောကဟု ခေါ်ဆိုအပ်သည့်

သတ္တဝါအပေါင်းကို လူ့ပြည် နတ်ပြည် ဗြဟ္မာ့ပြည် တည်းဟူသော ထိုထိုဘုံဘဝသို့ ရောက်အောင် ဆွဲဆောင်သွားနိုင်၏။ ထိုထိုဘုံဘဝမှ မလွတ်အောင်လည်း ဆွဲငင်ထားနိုင်၏။

သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း ဝိဝဇ္ဇသဘောကို ရည်ရွယ်၍ ပြုစုပျိုးထောင်ထားအပ်သော သမထကုသိုလ် ဝိပဿနာကုသိုလ် မဂ်ကုသိုလ် တည်းဟူသော အလွန်ဖြူစင်သော စိတ်ဓာတ်ကလည်း ထိုအလွန်ဖြူစင်သော စိတ်ဓာတ်နှင့် ပြည့်စုံနေသည့် သတ္တလောကဟု ခေါ်ဆိုအပ်သည့် သတ္တဝါအပေါင်းကို နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သည့်တိုင်အောင် ဆွဲဆောင်သွားနိုင်၏။ နိဗ္ဗာန်အာရုံမှ မလျှောကျအောင်လည်း ဆွဲငင်ထားနိုင်၏။ ညစ်နွမ်းနေသော စိတ်အစဉ်ကိုလည်း ဖြူစင်စေနိုင်၏။ အရဟတ္တမဂ်ကုသိုလ်ကဲ့သို့သော အလွန်ဖြူစင်သော စိတ်ဓာတ်က ကိလေသာ အညစ်အကြေးဟူသမျှကို အပြီးတိုင် စင်ကြယ်အောင် ဆေးကြောသုတ်သင်ပေးနိုင်၏။

ညစ်နွမ်းသော စိတ်ဓာတ်က ဆင်းရဲဒုက္ခအဝဝကို ရွက်ဆောင်ပေးသကဲ့သို့ ဖြူစင်သော စိတ်ဓာတ်ကလည်း လူချမ်းသာ နတ်ချမ်းသာ ဗြဟ္မာ့ချမ်းသာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာဆိုသည့် ချမ်းသာအဝဝကို ရွက်ဆောင်ပေးနိုင်၏။ ထိုကဲ့သို့သော စိတ်ဓာတ်၏စွမ်းအင်များကို သဘောပေါက်နိုင်ရန် ညစ်နွမ်းနေသော စိတ်ဓာတ်များ ဖြူစင်အောင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲနိုင်ရန် ရည်ရွယ်တောင့်တ၍ - ၁၃၅၄ ခုမှ ၁၃၅၅-ခုသို့ ကူးပြောင်းသည့် အတာကူးသည့် သင်္ကြန်ရက်များကို ဗဟိုထား၍ (၈)ရက်တိုင်တိုင် စိတ်ဓာတ်ပြုပြင်ခြင်းလဲရေးတရားတော်ကို ဟောကြားပေးခဲ့၏။ ထိုတရားခွေများကို နာယူရသူ ယောဂီ သူတော်စင်တို့က စာအုပ်အဖြစ် ဖတ်ရှုလိုကြောင်းကို အကြိမ်ကြိမ် လျှောက်ထား တောင်းပန်ကြသဖြင့် ထိုတရားခွေများမှ စာအုပ်အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိလာခြင်း ဖြစ်သည်။ “လိုတိုး ပိုလျှော့” စနစ်ကို အသုံးပြုကာ တရားသားများကို တည်းဖြတ်သုတ်သင် ပြင်ဆင်လျက် စာအုပ်အသွင်သို့ ပြောင်းလဲကာ စာရွှေသူတို့၏ လက်ဝယ်သို့ ရောက်ရှိအောင် ပို့ဆောင်လိုက်ပါသည်။

ဖတ်ရှုရသူ သူတော်ကောင်းအပေါင်းတို့သည်လည်း ညစ်နွမ်းနေသော
မိမိတို့၏ စိတ်ဓာတ်များကို ဖြူစင်အောင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲနိုင်ကြပါစေ-ဟု
ဆန္ဒပြုအပ်ပါသည်။

ဖားအောက်တောရဆရာတော်
စိတ္တလတောင်ကျောင်း
ဖားအောက်တောရ
မော်လမြိုင်မြို့နယ်
၁၃၆၀-ပြည့်နှစ်၊ နတ်တော်လပြည့်နေ့။

၁၃၅၄-ခုနှစ် ၁၃၅၅-ခုနှစ် အတာကူးတဲ့ လတန်ခူးအခါတော်ဝယ် . . .
တန်ခူးလဆုတ် (၆)ရက်နေ့ ည သင်္ကြန်အကြိုနေ့မှ အံ့စပြု၍ - ဓမ္မပူဇာအဖြစ်
ဖြင့် ဟောကြားတော်မူအပ်သော - စိတ်ဓာတ်ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး တရားဒေသနာ
တော် - ဒီလိုပဲ နာမည်တပ်ကြစို့ . . .

သုတ္တန်ကတော့ ခပ်စုံစုံ စုပေါင်းပြီး ဟောရမဲ့ တရားတစ်ခု ဖြစ်နေပါ
တယ်။ ဒါကြောင့် ဒီသုတ္တန်များကို ဟောကြားပြသ ဆိုဆုံးမတော်မူသော ဘုရား
ရှင်အား ရှေးဦးစွာ အားလုံး ညီညီညာညာ 'နမောတဿ' သုံးကြိမ်ဖြင့် ရှိခိုး
ပူဇော်ကန်တော့ကြရအောင် . . .

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

ကံဆန်းကြယ်ပုံအပိုင်း
(ဂဗ္ဘလဗဒ္ဓသုတ္တန်ပိုင်း)

ကံဆန်းကြယ်ပုံအပိုင်း

သတ္တဝါတွေကို မတူညီအောင် ပြုပြင်ပေးနေတဲ့ ဒီကံတွေက ထူးထွေကွဲပြားမှုရှိတယ်။ ဒီလို ထူးထွေကွဲပြားတဲ့အတွက် သတ္တဝါတွေဟာ တစ်ဦးနဲ့ တစ်ဦး မတူညီဘဲ အကျိုးပေးတွေလည်း ထူးထွေကွဲပြားမှုရှိလာတယ်။ အဲဒီလို ရှိနေတာကို လောကမှာ မြင်နေရတဲ့ အတွက်ကြောင့် လောကမှာ ကံမရှိဘူးလို့ ဘယ်လိုလုပ်ပြောနိုင်မလဲ၊ လောကမှာ ကံရှိသလား၊ မရှိဘူးလား ?

အစမထင် သံသရာ

ရှေးဦးစွာ ဂဒ္ဒုလဗဒ္ဒသုတ္တန်နှင့် တရားနိဒါန်း ပျိုးကြရအောင် . . .

အနမတဂ္ဂေါယံ ဘိက္ခုဝေ သံသာရော။ ပုဗ္ဗာ ကောဋိ န ပညာယတိ
အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာနံ သတ္တာနံ တဏှာသံယောဇနာနံ သန္ဓာဝတံ သံသရတံ။

(သံ- ၂-၁၂၁။)

ဒီစကားရပ်ကတော့ ဟို . . . သံယုတ်ပါဠိတော် ဂဒ္ဒုလဗဒ္ဒသုတ္တန်မှာ
မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားထားတော်မူတဲ့ ဒေသနာတော်ကလေး တစ်ခုပါပဲ။
သာဓြာယလဲ?

ဘိက္ခုဝေ = ချစ်သားရဟန်းတို့။ အယံ သံသာရော = ခန္ဓာ, အာယတန,
ဓာတ်တို့၏ အဆက်မပြတ် ဆက်စပ်၍ဖြစ်ရာ ရုပ်နာမ်သန္တာန်အစဉ်အတန်းဟု
ခေါ်ဆိုအပ်သော ဤသံသရာသည်ကား။ အနမတဂ္ဂေါ = ဉာဏ်ဖြင့် အစဉ်
လျှောက်၍သော်လည်း မသိအပ် မသိနိုင်သော အစရှိပေ၏။ ပုဗ္ဗာ ကောဋိ =
သံသရာ၏ ရှေ့အစွန်းသည်။ န ပညာယတိ = မထင်ရှားပေ။ တစ်နည်း -
ပုဗ္ဗာ ကောဋိ = သံသရာ၏ ရှေ့အစွန်းကို။ န ပညာယတိ = မသိအပ် မသိ
နိုင်ပေ။

သတ္တဝါတစ်ဦး တစ်ဦးရဲ့ သံသရာခရီး စခဲ့ပုံကို ဉာဏ်ပညာကြီးမားလို့
ဘဝတစ်ခုပြီးတစ်ခု ဘဝတစ်ခုပြီးတစ်ခု ဉာဏ်နဲ့ အစဉ်လျှောက်ပြီး လှမ်းပြီး
ကြည့်သော်လည်း ဘယ်ဘဝက စခဲ့တယ်ဆိုတာ မသိအပ် မသိနိုင်လောက်အောင်
အလွန်ရှည်လျားတယ်လို့ ဒီလို မြတ်စွာဘုရားက ဟောကြားထားတော်မူတယ်။

“ပုဗ္ဗာ ကောဋိ န ပညာယတိ” သံသရာ၏ ရှေ့အစွန်းသည် မထင်ရှား
ဘူး။ သိပ်ရှည်လျားတယ်ဆိုတော့ သံသရာရဲ့ အနောက်စွန်းကကော ထင်ရှား
ပါသလားလို့ ဒီလိုတော့ မေးစရာရှိတယ်နော်။

သံသရာခရီးကို ရှည်လျားအောင်လုပ်နေသူ

ဒီယော ဗာလာန သံသာရော၊ သဒ္ဓမ္မံ အဝိဇ္ဇာနတံ။ (၃-၁-၂၂-ဓမ္မပဒ။)
ဆိုပြီး မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူတဲ့ ဒေသနာတော်များ ထင်ရှားရှိနေသည်

4 ● စိတ်ဓာတ်ပြုပြင်ခြင်းလဲရေးတရားဒေသနာတော်

အတွက်ကြောင့် လူမိုက်တို့သာ ဖြစ်ခဲ့မယ်ဆိုရင် သံသရာ၏ ရှေ့အစွန်းသည် ရှည်လျားသလို သံသရာ၏ နောက်အစွန်းဟာလည်း ရှည်လျားနေတယ်။ လူမိုက် ~~အဘယ်လိုပုဂ္ဂိုလ်ကို~~ ပြောတာလဲ?

သဒ္ဓမ္မ အဝိဇာနတ် = သစ္စာလေးပါး သူတော်ကောင်းတရားကို မသိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ရည်ညွှန်းပြီးတော့ ဘုရားရှင်က ဟောကြားနေတော်မူတယ်။ သူတော်ကောင်းတရား မသိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဘာကြောင့် လူမိုက်လို့ခေါ်ရသလဲ?

တရားနာတဲ့ ပရိသတ်တွေ . . . ဘယ်လိုသဘောပေါက်ကြသလဲ၊ ဘာကို လူမိုက်ခေါ်သလဲ?

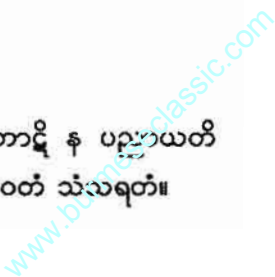
တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဗာလဿ ဗာလလက္ခဏာနိ (မ-၃-၂၀၁။) စသည်ဖြင့် မြတ်စွာဘုရားက ဗာလပဏ္ဍိတသုတ္တန်မှာ လူလိမ္မာပညာရှိဖြစ်ကြောင်း၊ လူမိုက်ဖြစ်ကြောင်းတရားတွေကို ဟောကြားထားပါတယ်။

ကိုယ်ဖြင့် မပြုသင့် မပြုထိုက်တဲ့ ကာယဒုစရိုက်တွေကို လွန်ကျူးနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်၊ နှုတ်ဖြင့် မပြောသင့် မပြောထိုက်တဲ့ ဝစီဒုစရိုက်တွေကို လွန်ကျူးနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်၊ စိတ်ဖြင့် မကြံစည်သင့် မကြံစည်ထိုက်တဲ့ မနောဒုစရိုက်တွေကို လွန်ကျူးနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို လူမိုက်လို့ ဒီလိုခေါ်ထားတယ်။ အဲဒီလူမိုက်တို့အဖို့ သံသရာ၏ ရှေ့အစွန်းသည် ရှည်လျားသလို သံသရာ၏ နောက်အစွန်း ဆိုတာလည်း ရှည်လျားပါတယ်။ သစ္စာလေးရပ် တရားမြတ်ဆိုတဲ့ သူတော်ကောင်းတရားကို မသိမှုရဲ့ အပြစ်တွေပဲ။

သို့သော်လည်း မိမိတို့ရဲ့ စိတ်ဓာတ်ကို လူလိမ္မာပညာရှိ သူတော်ကောင်း ဖြစ်အောင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေးလိုက်မယ်ဆိုရင်တော့ သံသရာ၏ ရှေ့အစွန်းဟာ ရှည်ချင်လည်း ရှည်ပါစေ။ သို့သော် သံသရာရဲ့ နောက်အစွန်းကတော့ တိုမသွားနိုင်ဘူးလား? တိုသွားနိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် -

အဝိဇ္ဇာ နှင့် တဏှာ

အနမတဂ္ဂေါယံ ဘိက္ခဝေ သံသာဓရာ။ ပုဗ္ဗာ ကောဋီ န ပုဏ္ဏာယတိ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာနံ သတ္တာနံ တဏှာသံယောဇနာနံ သန္ဓာဝတံ သံသရတံ။

ဘိက္ခုဝေ = ချစ်သားရဟန်းတို့။ အယံ သံသာရော = ခန္ဓာ, အာယတန,
 ဓာတ်တို့၏ အဆက်မပြတ် ဆက်စပ်၍ ဖြစ်ပေါ်၍နေရာ - ရုပ်နာမ်သန္တာန်
 အစဉ်ဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော ဤသံသရာသည်ကား။ အနမတဂ္ဂေါ = ဉာဏ်ဖြင့်
 အစဉ်လျှောက်၍သော်လည်း မသိအပ် မသိနိုင်သော အစ ရှိပေ၏။ ပုဗ္ဗာ
 တောဋီ = သံသရာ၏ ရှေ့အစွန်းကို။ န ပညာယတိ = မသိအပ် မသိနိုင်ပေ။
 အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာနံ = အဝိဇ္ဇာနိဝရဏတရားသည် ပိတ်ဖုံးကာဆီးအပ်ကုန်သည်
 ဖြစ်၍။ တဏှာသံယောဇနာနံ = တဏှာတည်းဟူသော သံယောဇဉ်ကြိုးက
 ရပ်ပတ်နှောင်ဖွဲ့ ထားအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သန္တာဝတံ = ထိုဘဝမှ ဤဘဝ၊
 ဤဘဝမှ ထိုဘဝသို့ တပြောင်းပြန်ပြန် ကျင်လည်ကျက်စား ပြေးသွား၍ နေကြ
 ရကုန်သော။ သံသရတံ = တစ်ခုသောဘဝ၌လည်းပဲ ထပ်ကာထပ်ကာ ကျင်လည်
 ကျက်စား ပြေးသွား၍ နေကြရကုန်သော။ သတ္တာနံ = သတ္တဝါတို့၏။ ပုဗ္ဗာ ကောဋီ
 = သံသရာ၏ ရှေ့အစွန်းကို။ န ပညာယတိ = မသိအပ် မသိနိုင်ပေ။

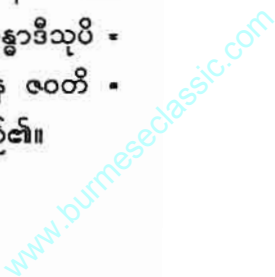
သံသရာခမ္မိ ကျင်လည်နေရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ အရေးကြီးဆုံး ဒုက္ခပေးနေတဲ့
 တရားနှစ်ခုက ဘာလဲ? အဝိဇ္ဇာနဲ့ တဏှာပဲ - အဝိဇ္ဇာဆိုတာက ဘာလဲ?

ပရမတ္ထတော အဝိဇ္ဇာမာနေသူ ဣတ္ထိပုရိသာဒိသု ဇဝတိ၊ ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ
 ခန္ဓာဒိသု န ဇဝတိတိ အဝိဇ္ဇာ။ (အဘိ-၄-၂-၁၂၇။ ဝိသုဒ္ဓိ-၂-၁၅၇။)

သမ္မောဟပိနောဒနိအဋ္ဌကထာ ဒုတိယတွဲ စာမျက်နှာ-၁၂၇, ဝိသုဒ္ဓိမဂ်
 အဋ္ဌကထာ ဒုတိယတွဲ စာမျက်နှာ-၁၅၇ တို့မှာ ဖွင့်ဆိုထားပါတယ်။ ဘာပြော
 တာလဲ?

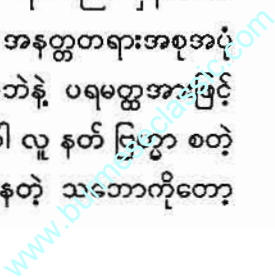
ပရမတ္ထတော = ပရမတ္ထ တရားကိုယ် အနက်သဘောအားဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာ-
 မာနေသူ = ထင်ရှားမရှိကြကုန်သော။ ဣတ္ထိပုရိသာဒိသု = အမျိုးသမီး, အမျိုး
 သား စသော ထိုထိုဝေါဟာရတို့၌။ ဇဝတိ = လျင်မြန်စွာ ဖြစ်၍နေတတ်၏။
 ဝိဇ္ဇမာနေသူ = ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိ၍ နေကြကုန်သော။ ခန္ဓာဒိသုပိ =
 ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်, သစ္စာ သဘောတရားတို့၌လည်း။ န ဇဝတိ =
 ဖြစ်တတ်ပေ။ ဣတိတသ္မာ = ထိုကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ = အဝိဇ္ဇာ မည်၏။

အဝိဇ္ဇာရဲ့ သဘောက အသိမှားနေတယ်၊ ပြောင်းပြန်ပဲ။

ဒီထဲမှာ ဝိပဿနာဉာဏ်ရရှိနေတဲ့ သူတော်ကောင်းတွေလည်း ရှိတန်သလောက် ရှိကြပါတယ်။ ထိုသူတော်ကောင်းတွေက ပရမတ္ထဉာဏ်ပညာ မျက်စိဖြင့် အဇ္ဈတ္တမှာ ဓာတ်လေးပါးကို ဦးတည်ပြီးတော့ ရုပ်တွေ နာမ်တွေကို သိမ်းဆည်းတတ်မယ်။ ဗဟိဒ္ဓမှာလည်း ဓာတ်လေးပါးကို အဦးမူပြီးတော့ ရုပ်တွေ နာမ်တွေကို သိမ်းဆည်းတတ်မယ်။ အဲဒီ ရုပ်နာမ်တွေကို သိမ်းဆည်းပြီးတဲ့အခါ အကြောင်းတရားတွေကို ရှာဖွေပြီး အကြောင်းတရားနှင့်တကွ ဒီရုပ်နာမ်တို့ရဲ့ ဖြစ်ပြီးပျက်နေတဲ့ သဘောကို ဉာဏ်နဲ့မြင်အောင် ကြည့်ပြီး “အနိစ္စ” လို့ တွင်တွင်ရှုမယ်။ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း ဒဏ်ချက်ဖြင့် အမြဲမပြတ် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခံနေရတဲ့ သဘောကို ဉာဏ်နဲ့ မြင်အောင် ကြည့်ပြီး “ဒုက္ခ” လို့ တွင်တွင်ရှုတယ်။ မပျက်စီးဘဲ အကျိတ်အခဲ အခိုင်အမာ အနှစ်သာရအားဖြင့် တည်နေတဲ့ အတ္တ မရှိတဲ့၊ အတ္တ မဟုတ်တဲ့ အနက်သဘောကို ဒီပရမတ္တတရားတွေမှာ ဉာဏ်နဲ့ မြင်အောင် ကြည့်ပြီးတော့၊ ဒီပရမတ်တရားတွေကို “အနတ္တ” လို့ တွင်တွင်ရှုမယ်ဆိုရင် ထိုအနိစ္စာနုပဿနာဉာဏ်၊ ဒုက္ခာနုပဿနာဉာဏ်၊ အနတ္တာနုပဿနာဉာဏ်တွေ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ သူတော်ကောင်းရဲ့ အသိဉာဏ်ဘက်က လှမ်းကြည့်လိုက်တော့ (၃၁)ဘုံအတွင်းမှာ ယောက်ျား မိန်းမ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ လူ နတ် ဗြဟ္မာဆိုတာ တကယ်ထင်ရှား မရှိဘူး။ ရှိနေတာက ရုပ်တရားအစုအပုံ ရှိတယ်။ နာမ်တရားအစုအပုံ ရှိတယ်။ ရုပ်နာမ်အစုအပုံ ရှိတယ်။ အကြောင်းတရားအစုအပုံ ရှိတယ်။ အကျိုးတရားအစုအပုံ ရှိတယ်။ အနိစ္စတရားအစုအပုံ ဒုက္ခတရားအစုအပုံ အနတ္တတရားအစုအပုံတွေပဲ ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် --

ရုပ်တရားလို့ သိခဲ့ရင်လည်း မှန်တယ်။ နာမ်တရားတွေလို့ သိနေရင်လည်း မှန်တယ်။ ရုပ်တရားအစုအပုံ နာမ်တရားအစုအပုံလို့ သိရင်လည်း မှန်တယ်။ အကြောင်းတရားအစုအပုံ အကျိုးတရားအစုအပုံလို့ သိရင်လည်း မှန်တယ်။ အနိစ္စတရားအစုအပုံတွေပဲ၊ ဒုက္ခတရားအစုအပုံတွေပဲ၊ အနတ္တတရားအစုအပုံတွေပဲလို့ ဒီလိုသိခဲ့ရင်လည်း မှန်နေတယ်။ ဒီလို မသိဘဲနဲ့ ပရမတ္တအားဖြင့် တကယ်ထင်ရှားမရှိတဲ့ ယောက်ျား မိန်းမ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ လူ နတ် ဗြဟ္မာ စတဲ့ ပညတ်တွေအပေါ်မှာ သောင်တင်ပြီးတော့ အသိမှားနေတဲ့ သဘောကိုတော့

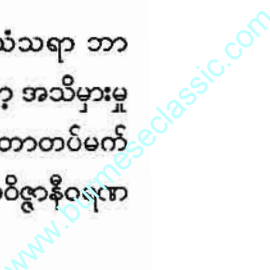

ဘာလို့ခေါ်သလဲ? အဝိဇ္ဇာ -

ဒီတော့ ယောက်ျားလို့ သိနေတဲ့ အသိသည် မှားသလား၊ မှန်သလား? မှားတယ်။ အဲဒီ အသိမှားနေမှုကို ဘာလို့ခေါ်သလဲ? အဝိဇ္ဇာပဲ။ အမျိုးသမီးလို့ သိနေတဲ့ အသိသည် မှားသလား၊ မှန်သလား? - မှားတယ်။ ဒီအသိသည် အဝိဇ္ဇာပဲ။ ဝေရမတ္တအားဖြင့် တကယ်ထင်ရှားမရှိဘူးဆိုတာက ဒီပရမတ်တရားတွေက ဖြစ်ပြီး ဘာမှ သက်သေပျက်သွားတယ်။ တစ်စက္ကန့်ကို အကြိမ်ကုဋေပေါင်းများစွာပုံရင် နှစ်လောကမှာ ကုဋေပေါင်း (၅၀၀၀)ကျော်ခန့်ပေါ့။ ခန့်လို့ ပြောပါတယ်။ အတိ အတူတော့ မဆိုလိုပါဘူး။ တစ်စက္ကန့်ကို အကြိမ်ကုဋေ (၅၀၀၀)ကျော်ခန့်လောက် ပုံရင် တစ်ပုံလောက်သာ သက်တမ်းရှည်တယ်။ နာမ်လောကမှာလည်း တစ်စက္ကန့် ဆိုတဲ့ အချိန်ကာလကို ကုဋေတစ်သိန်းလောက်ပုံရင် တစ်ပုံခန့်လောက်သာ သက်တမ်းရှည်တယ်။ အဲဒီလောက်တောင် အလွန် လျင်လျင်မြန်မြန်ကြီး ဖြစ်ပျက် နေတဲ့ ဓမ္မသဘာဝတွေကို ဒါက ယောက်ျားပဲ၊ ဒါက မိန်းမပဲ၊ ဒါက ငါပဲ၊ ဒါက သူပဲ၊ ဒါက သားပဲ၊ ဒါက သမီးပဲလို့ စွဲယူလောက်တဲ့ အချိန်တောင်ရှိသလား? ခန့်ဘူး -

မရှိပေမဲ့လို့ သတ္တဝါတွေက စွဲနေကြတယ်။ ဒါက ယောက်ျား၊ ဒါက မိန်းမ၊ ဒါက သား၊ ဒါက သမီး၊ ဒါက ဇနီး၊ ဒါက မြေး စသည်ဖြင့် စွဲလမ်းနေကြတယ်။ အသိတွေ မှားနေကြတယ်။ အဲဒီလို အသိမှားမှုအဝိဇ္ဇာ ထင်ရှားရှိနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ သန္တာန်မှာ ဒီအမျိုးသားဆိုတဲ့အာရုံ ဒီအမျိုးသမီးဆိုတဲ့အာရုံတွေက မိမိ နှစ်သက် ဖြစ်နိုးစွယ်ရာ အာရုံဖြစ်ခဲ့မယ်ဆိုရင်လည်း ဒီအာရုံတွေအပေါ်၌ တွယ်တာ ထပ်ထပ်မူ တဏှာ ပေါ်မလာဘူးလား? ပေါ်လာတယ်။ မိမိ မနှစ်သက်တဲ့ အာရုံ ဖြစ်ခဲ့မယ်ဆိုရင်လည်း မနှစ်သက်တဲ့အတွက် ဒေါသတရားတွေ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ပြီး ဘာထက်တယ်။

ဒါကြောင့် သံသရာခရီး ကျင်လည်နေတဲ့ သတ္တဝါတွေမှာ သံသရာ ဘာကြောင့် ရှည်ရှည်လည်လည်ဆိုတဲ့ အခြေခံအကြောင်းရင်းကို ကြည့်လိုက်တော့ အသိမှားမှု အဝိဇ္ဇာနဲ့ ထိုထိုဘဝ ထိုထိုရုပ်နာမ်သန္တာန်အစဉ်အပေါ်မှာ တွယ်တာတပ်မက် နေတဲ့ ထင်ရှားတရားက အဓိကအကြောင်းရင်း ဖြစ်နေတယ်။ အဲဒီ အဝိဇ္ဇာနိဂရုဏာ

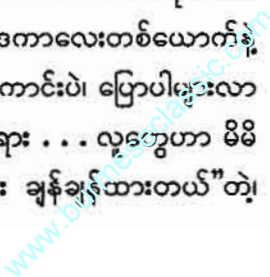
တဏှာသံယောဇဉ်ကြီး ဒီနှစ်ခုက ရစ်ပတ်နှောင်ဖွဲ့ထားအပ်တဲ့အတွက် ဒီသတ္တဝါ တွေသည် သံသရာခရီးမှာ ရှည်လျားနေကြတယ်။ ယောက်ျား မိန်းမ လူ နတ် ဗြဟ္မာ စသည်ဖြင့် အသိမှားမှု အဝိဇ္ဇာနဲ့ တွယ်တာတပ်မက်မှု တဏှာတရား နှစ်ပါး ကို အခြေခံ၍ သင်္ခါရ ကံ အမျိုးမျိုးတွေကို ထူထောင်ကြတယ်။

ဒီကံတွေကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေရတဲ့ဒုက္ခတွေနဲ့ အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် တွေ့ရ တယ်။ အိုရတဲ့ဒုက္ခတွေနဲ့ အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် တွေ့ရတယ်။ နာရတဲ့ဒုက္ခတွေနဲ့ အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် တွေ့ရတယ်။ သေရတဲ့ဒုက္ခတွေနဲ့ အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် တွေ့ရတယ်။ စိုးရိမ်ရတဲ့ဒုက္ခ ပူဆွေးရတဲ့ဒုက္ခ ငိုကြွေးရတဲ့ဒုက္ခ ကိုယ်ဆင်းရဲရတဲ့ ဒုက္ခ စိတ်ဆင်းရဲရတဲ့ဒုက္ခ ပြင်းစွာပူပန်ရတဲ့ဒုက္ခဆိုတဲ့ ဒီဒုက္ခ အဝဝတွေနဲ့ အမြဲတမ်း တွေ့နေရတယ်။

အကြောင်းမလှလို့ အခါအခွင့်မသင့်လို့ လမ်းချော်သွားခဲ့ရင်လည်း အပါယ် သံသရာ ဝဋ်ဆင်းရဲ ဒုက္ခကြီးက မိမိကို လှမ်းပြီးတော့ အမြဲတမ်း ဆီးကြိုနေတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီလောက်တောင် သံသရာခရီးမှာ အိုလို့မဆုံး နာလို့မဆုံး သေလို့မဆုံး ဖြစ်နေတဲ့ သတ္တဝါတွေက ဒီသံသရာခရီးမှ ကျွတ်ရာကျွတ်ကြောင်း လွတ်ရာ လွတ်ကြောင်းဖြစ်တဲ့ တရားကောင်းတွေ ထင်ရှားရှိနေတယ်ဆိုရင် ဒီအိုဘေးဆိုး ကြီးမှ လွတ်အောင်၊ ဒီနာဘေးဆိုးကြီးမှ လွတ်အောင်၊ ဒီသေဘေးဆိုးကြီးမှ လွတ်အောင်၊ ဒီအပါယ်ဝဋ်ဆင်းရဲဒုက္ခ ဘေးဆိုးကြီးမှ လွတ်အောင် ထုတ်ဆောင် ကယ်တင်ပေးမဲ့ တရားတစ်ခု ထင်ရှားရှိနေတယ်ဆိုရင် ဒီတရားမျိုးကို ရအောင် ယူထားဖို့ မကောင်းဘူးလား? သိပ်ကောင်းတယ်။ သို့သော် -

ဒါပေမဲ့ဆိုတဲ့ ကွက်လပ်ကလေး

သတ္တဝါတွေက တော်တော်ကလေးတော့ ခက်တယ်၊ ခက်တယ်ဆိုတာက ဘာကို ပြောလိုတာလဲ? တစ်ခါတုန်းက ဘုန်းကြီး ဒကာလေးတစ်ယောက်နဲ့ တွေ့ဖူးတယ်။ ဒကာလေးက စကားပြောခပ်ကောင်းကောင်းပဲ၊ ပြောပါဗျားလာ တော့ သူက ဘာလျှောက်ထားလာသလဲ? “အရှင်ဘုရား . . . လူတွေဟာ မိမိ အတွက် ကွက်လပ်ကလေးတစ်ခုကိုတော့ အမြဲတမ်း ချန်ချန်ထားတယ်”တဲ့။

ဘာကိုပြောလိုတာလဲ၊ ဆင်ခြေပေးဖို့ရန်အတွက် “ဒါပေမဲ့” ဆိုတဲ့ ကွက်လပ်ကလေး ထစ်ခုကို အမြဲတမ်း ချန်ချန်ထားတယ်လို့ သူက လျှောက်တယ်။

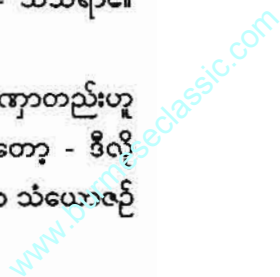
မှန်တယ်၊ လူတိုင်းမှာ ဆင်ခြေပေးဖို့ အကွက်ကလေးတွေ အများကြီး ရှိကြပါတယ်။ တပည့်တော်က တရားကို အားထုတ်ချင်ပါတယ်။ စိတ်ကပါပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ . . . ဒါပေမဲ့ဆိုတဲ့ ကွက်လပ်ကလေးထဲကို ပြေးပြေးပြီးတော့ ဝင်သွားကြတယ်။ အဲဒီတွတ်လပ်ကလေးထဲမှာ အမြဲနေကြမယ်ဆိုလို့ရှိရင်တော့ ဒီလိုအသုံးပြုမှု ထွက်ပါ့မလား၊ မလွတ်နိုင်ဘူး၊ နာဘေးဆိုးကြီးကလည်း မလွတ်နိုင်ဘူး၊ သဘေးဆိုးကြီးကလည်း မလွတ်နိုင်ဘူး၊ အပါယ်ဘေးဆိုးကြီးကလည်း မလွတ်နိုင်ဘူး။ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားရှင်က -

အနမတဂ္ဂေါယံ ဘိက္ခဝေ သံသာရော၊ ပုဗ္ဗာ ကောဋီ န ပညာယတိ အဝိဇ္ဇာ နိဝရဏနံ သတ္တာနံ တဏှာသံယောဇနာနံ သန္ဓာဝတံ သံသရတံ။

(သံ-၂-၁၂၁။)

ဘိက္ခဝေ - ချစ်သားရဟန်းတို့။ အယံ သံသာရော - ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်တို့၏ အဆက်မပြတ် ဆက်စပ်၍ ဖြစ်ပေါ်နေရာ ရုပ်နာမ်သန္တာန် အစဉ်အထန်းဟု ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ ဤသံသရာသည်။ အနမတဂ္ဂေါ - ဉာဏ်ဖြင့် အစဉ်ထွေထွေသော်လည်း မသိအပ် မသိနိုင်သော အစရှိပေ၏။ အဝိဇ္ဇာ နိဝရဏနံ - အဝိဇ္ဇာ နိဝရဏတရားသည် ပိတ်ဖုံးကာဆီးအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ တဏှာသံယောဇနာနံ - တဏှာတည်းဟူသော သံယောဇဉ်ကြီးက ရစ်ပတ်နှောင်ဖွဲ့ထား အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သန္ဓာဝတံ - ထိုဘဝမှ ဤဘဝ၊ ဤဘဝမှ ထိုဘဝသို့ ထကြောင်းပြန်ပြန် ကျင်လည်ကျက်စား ပြေးသွား၍ နေကြရကုန်သော။ သံသရတံ - ထစ်ခုသော ဘဝ၌လည်းပဲ ထပ်ကာထပ်ကာ ကျင်လည်ကျက်စား ပြေးသွား၍ နေကြရကုန်သော။ သတ္တာနံ - သတ္တဝါတို့၏။ ပုဗ္ဗာကောဋီ - သံသရာ၏ ဓမ္မအစွန်းတို့။ န ပညာယတိ - မသိအပ် မသိနိုင်ပေ။

အဝိဇ္ဇာနိဝရဏရဲ့ ပိတ်ဖုံးကာဆီးမှုကို ခံနေရမယ်ဆိုရင်၊ တဏှာတည်းဟူသော သံယောဇဉ်ကြီးဖြင့်လည်း အနှောင်အဖွဲ့ခံနေရမယ်ဆိုရင်တော့ - ဒီလို အဝိဇ္ဇာနိဝရဏက ပိတ်ဖုံးကာဆီးထားအပ်တဲ့ တဏှာတည်းဟူသော သံယောဇဉ်

ကြိုးဖြင့် ရစ်ပတ်နှောင်ဖွဲ့ထားအပ်တဲ့ သတ္တဝါတွေရဲ့ သံသရာခရီးသည် အလွန် မရှည်ဘူးလား? ရှည်နေပြီ။ - နောက်ထပ်လည်း ဒီလိုပဲ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာ က ပိတ်ဖုံးထားဦးမယ်ဆိုရင် တဏှာတည်းဟူသော သံယောဇဉ်ကြိုးတွေနှင့် ရစ်ပတ်နှောင်ဖွဲ့ ခံနေရဦးမယ်ဆိုရင်လည်း သံသရာခရီး မရှည်ဘူးလား ? ရှည်နေ ဦးမယ်။ ဒါကြောင့် -

မဟာသမုဒ္ဒရာရေ ခန်းခြောက်ချိန်

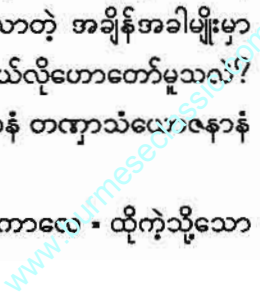
ဟောတိ သော ဘိက္ခုဝေ သမယော ယံ မဟာသမုဒ္ဒေါ ဥဿုဿတိ ဝိဿုဿတိ န ဘဝတိ၊ န တွေဝါဟံ ဘိက္ခုဝေ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာနံ သတ္တာနံ တဏှာ သံယောဇနာနံ သန္တာဝတံ သံသရတံ ဒုက္ခဿ အန္တကိရိယံ ဝဒါမိ။

(သံ-၂-၁၂၀။)

ဘိက္ခုဝေ = ချစ်သားရဟန်းတို့။ ယံ - ယသို့ ကာလေ = အကြင်အခါ ကာလ၌။ မဟာသမုဒ္ဒေါ = မဟာသမုဒ္ဒရာကြီးသည်။ ဥဿုဿတိ = အထက်၌ ခန်းခြောက်၍ သွားပေလတ္တံ့။ ဝိဿုဿတိ = အထူးထူး အပြားပြား ခန်းခြောက်၍ သွားပေလတ္တံ့။ န ဘဝတိ = မဖြစ်မရှိတော့ပေလတ္တံ့။ သောသမယော = ထို ကဲ့သို့သော အချိန်အခါမျိုးသည်။ ဟောတိ = ရှိသေးသည်သာလျှင်တည်း။

အလွန်ကြီးကျယ်နေတဲ့ ရေထုထည်များပြားနေတဲ့ မဟာသမုဒ္ဒရာကြီး ရှိတယ်။ တစ်ချိန် - ကမ္ဘာပျက်ခါနီးပြီဆိုရင်ပေါ့။ နေတွေ တစ်စင်းပြီး တစ်စင်း၊ တစ်စင်းပြီး တစ်စင်း ထွက်လာရာက၊ နေ ငါးစင်းလောက် ထွက်လာပြီဆိုရင် မဟာသမုဒ္ဒရာရေတွေ အားလုံး ခန်းခြောက်သွားတယ်။ အဲဒီလို အချိန်အခါမျိုး ဟာ တစ်ချိန်ကြုံကြလိမ့်မယ်။ သံသရာခရီး မဆုံးသေးရင်တော့ ဒီဒုက္ခက မိမိတို့ ရင်ဆိုင်ကြရမဲ့ ဒုက္ခတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလို ဖြစ်လာတဲ့ အချိန်အခါမျိုးမှာ တောင် သတ္တဝါတွေရဲ့ သံသရာခရီးကို ဘုရားရှင်က ဘယ်လိုဟောတော်မူသလဲ? န တွေဝါဟံ ဘိက္ခုဝေ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာနံ သတ္တာနံ တဏှာသံယောဇနာနံ သန္တာဝတံ သံသရတံ ဒုက္ခဿ အန္တကိရိယံ ဝဒါမိ။

ဘိက္ခုဝေ = ချစ်သားရဟန်းတို့။ တဒါ - တသို့မ္ပိ ကာလေ = ထိုကဲ့သို့သော

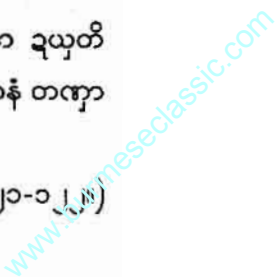
အချိန်အခါမျိုး၌သော်လည်းပဲ။ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာနံ - အဝိဇ္ဇာနိဝရဏတရားသည်
 ပိတ်ဖုံးကာဆီးအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ တဏှာသံယောဇနာနံ = တဏှာတည်းဟူ
 သော သံယောဇဉ်ကြိုးက ရစ်ပတ်နှောင်ဖွဲ့ထားအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သန္တာ
 ဝတံ = ထိုဘဝမှ ဤဘဝ၊ ဤဘဝမှ ထိုဘဝသို့ တပြောင်းပြန်ပြန် ကျင်လည်
 တျက်စား ပြေးသွား၍ နေကြရကုန်သော။ သံသရတံ = တစ်ခုသောဘဝ၌လည်းပဲ
 ထပ်ကာထပ်ကာ ကျင်လည်ကျက်စား ပြေးသွား၍ နေကြရကုန်သော။ သတ္တာနံ =
 သတ္တဝါတို့၏။ ဒုက္ခဿ = သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲဒုက္ခ၏။ အန္တကိရိယံ - အဆုံးအပိုင်း
 အခြားတို့၊ အဟံ - ငါဘုရားသည်။ န. တွေဝဝဒါမိ = ဟောတော်မမူသည်သာ
 တွင်တည်း။

နေ ငါစင်းထွက်လာလို့ မဟာသမုဒ္ဒရာရေတွေ ခန်းခြောက်သွားတဲ့ အချိန်
 အခါကာလတစ်ခု တစ်နေ့ ဖြစ်ပေါ်လာလိမ့်မယ်။ အဲဒီ အချိန်အခါမျိုးမှာသော်
 ထည်း အဝိဇ္ဇာနိဝရဏတရားက ပိတ်ဖုံးကာဆီးထားအပ်တဲ့ တဏှာတည်းဟူသော
 သံယောဇဉ်ကြိုးရဲ့ ရစ်ပတ်နှောင်ဖွဲ့မှုကို ခံနေရတဲ့ ဒီသတ္တဝါတွေရဲ့ သံသရာဝဋ်
 ဆင်းရဲဒုက္ခကြီးဟာ တုန်ဆုံးသွားလိမ့်မယ်လို့ ငါဘုရား မဟောဘူး။ ဘယ်ဆက်
 ရမည် ? - အဝိဇ္ဇာနိဝရဏ ပိတ်ဖုံးခံနေရတဲ့ သတ္တဝါတွေအဖို့ တဏှာတည်းဟူ
 သော သံယောဇဉ်ကြိုးဖြင့် ရစ်ပတ်နှောင်ဖွဲ့ခံနေရတဲ့ ဒီသတ္တဝါတွေအဖို့ ရှေ့
 သံသရာဝဋ် ဆင်းရဲဒုက္ခပေါ်တယ်။ ထိုအချိန်အခါမှာပေါ့ ဘဝတစ်ခုကိုတော့
 သယ်ဆောင်တဲ့ အခြေအနေ ချိတ်တယ်။ ဘယ်လိုဘဝဆိုတာကတော့ ပြီးတော့မှ
 သယ်ဆောင်မယ်။ နောက်တစ်ခု - ခြတ်စွာဘုရားက ဆက်ဟောပြန်တယ် -

မြင့်စိုင့်နုကောင်းစင်း ခြာမြန်ချိန်

သောတိ သော သိက္ခမေ သမယော ယံ သိနေရူပဗ္ဗတရာဇာ ခုယုတိ
 နိဗ္ဗဿတိ န သဝတိ န တွေဝါဟံ သိက္ခမေ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာနံ သတ္တာနံ တဏှာ
 သံယောဇနာနံ သန္တာဝတံ သံသရတံ ဒုက္ခဿ အန္တကိရိယံ ဝဒါမိ။

(သံ-၂-၁၂၁-၁၂၂)

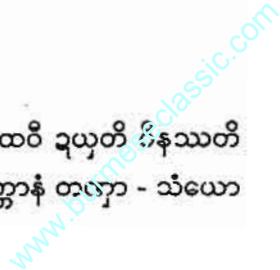
ဘိက္ခဝေ - ချစ်သားရဟန်းတို့။ ယံ - ယသ္မိကာလေ = အကြင်အခါ
ကာလ၌။ သိနေရူပဗ္ဗတရာဇာ - မြင့်မိုရ်တောင်မင်းသည်။ ခုယုတိ = လောင်ကျွမ်း
၍ သွားပေ၏။ ဝိနဿတိ = ပျောက်ပျက်၍ သွားပေ၏။ န ဘဝတိ = မဖြစ်
မရှိတော့ပေ။ သော သမယော = ထိုကဲ့သို့သော အချိန်အခါကာလမျိုးသည်။
ဟောတိ = ရှိသေးသည်သာလျှင်တည်း။

ဘိက္ခဝေ - ချစ်သားရဟန်းတို့။ တဒါ - တသ္မိမ္မိကာလေ = ထိုကဲ့သို့သော
အချိန်အခါကာလမျိုး၌သော်လည်းပဲ။ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာနံ = အဝိဇ္ဇာနိဝရဏတရား
သည် ပိတ်ဖုံးကာဆီးအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ တဏှာသံယောဇနာနံ = တဏှာ
တည်းဟူသော သံယောဇနကြီးက ရစ်ပတ်နှောင်ဖွဲ့ထားအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။
သန္တာဝတံ - ထိုဘဝမှ ဤဘဝ၊ ဤဘဝမှ ထိုဘဝသို့ တပြောင်းပြန်ပြန် ကျင်လည်
ကျက်စား ပြေးသွား၍ နေကြရကုန်သော။ သံသရတံ = တစ်ခုသောဘဝ၌လည်းပဲ
ထပ်ခါထပ်ခါ ကျင်လည်ကျက်စား ပြေးသွား၍ နေကြရကုန်သော။ သတ္တာနံ =
သတ္တဝါတို့၏။ ဒုက္ခဿ = သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲဒုက္ခ၏။ အန္တကိရိယံ = အဆုံးအပိုင်း
အခြားကို။ အဟံ = ငါဘုရားသည်။ န တွေဝ ဝဒါမိ = ဟောတော်မမူသည်သာ
လျှင်တည်း။

တစ်ချိန် . . . နေငါးစင်းကျော်ပြီးတော့ ခြောက်စင်း ထွက်လာပြီ။ အဲဒီ
အချိန်အခါမှာ မြင့်မိုရ်တောင်မင်းကြီးပေါ့ - အားလုံး မီးလောင်သွားလိမ့်မယ်။
လုံးလုံး မြင့်မိုရ်တောင်မင်းကြီး ကွယ်ပျောက်သွားလိမ့်မယ်။ အဲဒီလို အချိန်အခါ
မျိုးမှာသော်လည်းပဲ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏတရားက ပိတ်ဖုံးကာဆီးထားအပ်တဲ့ တဏှာ
တည်းဟူသော သံယောဇနကြီးဖြင့် ရစ်ပတ်နှောင်ဖွဲ့ခံနေရတဲ့ ဒီသတ္တဝါတွေရဲ့
သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲဒုက္ခကြီးရဲ့ အဆုံးအပိုင်းအခြားကို ထင်ရှားရှိနေတယ်လို့
ငါဘုရား မဟောဘူး။ အဲဒီဒုက္ခကို သံသရာခရီး မဆုံးကြသေးဘူးဆိုရင် တစ်ချိန်
တွေ့ကြရဦးမယ် - နော်။ နောက်တစ်ခု ရှိသေးတယ် -

ကမ္ဘာ မီးလောင်ချိန်

ဟောတိ သော ဘိက္ခဝေ သမယော ယံ မဟာပထဝီ ခုယုတိ ဝိနဿတိ
န ဘဝတိ၊ န တွေဝါဟံ ဘိက္ခဝေ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာနံ သတ္တာနံ တဏှာ - သံယော

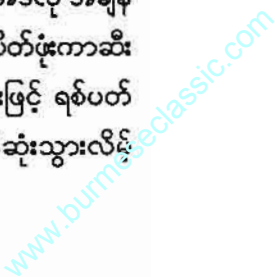
ဇနာနံ သန္ဓာဝတံ သံသရတံ ဒုက္ခဿ အန္တကိရိယံ ဝဒါမိ။

(သံ-၂-၁၂၂။)

ဘိက္ခဝေ = ချစ်သားရဟန်းတို့။ ယံ - ယသ္မိကာလေ = အကြင်အခါကာလ
၌။ အယံ မဟာပထဝီ = ဤ မဟာပထဝီမြေကြီးသည်။ ညယုတိ = လောင်ကျွမ်း
၍ သွားပေ၏။ ဝိနဿတိ = ပျောက်ပျက်၍ သွားပေ၏။ န ဘဝတိ = မဖြစ်မရှိ
တော့ပေ။ သော သမယော = ထိုကဲ့သို့သော အချိန်အခါကာလမျိုးသည်။ ဟောတိ
= ရှိလေးသည်သာလျှင်တည်း။

ဘိက္ခဝေ = ချစ်သားရဟန်းတို့။ တဒါ - တသ္မိမ္မိ ကာလေ = ထိုကဲ့သို့သော
အချိန်အခါမျိုး၌သော်လည်းပဲ။ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာနံ = အဝိဇ္ဇာနိဝရဏတရားသည်
ပီတိဖုံးကာဆီးအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ တဏှာသံယောဇနာနံ = တဏှာတည်းဟူ
သော သံယောဇဉ်ကြီးက ရစ်ပတ်နှောင်ဖွဲ့ထားအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သန္ဓာဝတံ
= ထိုဘဝမှ ဤဘဝ၊ ဤဘဝမှ ထိုဘဝသို့ တပြောင်းပြန်ပြန် ကျင်လည်ကျက်စား
ပြောသွား၍ နေကြရကုန်သော။ သံသရတံ = တစ်ခုသော ဘဝ၌လည်းပဲ ထပ်ကာ
ထပ်ကာ ကျင်လည်ကျက်စား ပြောသွား၍ နေကြရကုန်သော။ သတ္တာနံ = သတ္တဝါ
တို့၏။ ဒုက္ခဿ = သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲဒုက္ခ၏။ အန္တကိရိယံ = အဆုံးအပိုင်းအခြား
တို့ အဟံ = ငါဘုရားသည်။ န တွေဝ ဝဒါမိ = ဟောတော်မမူသည်သာလျှင်တည်း။

တစ်ချိန် . . . နေခုနစ်စင်း ထွက်လာပြီ၊ ကမ္ဘာကြီး ပျက်ခါနီး ပျက်တော့
မယ်ဆိုတဲ့ အချိန်ပေါ့ - နေခုနစ်စင်း ထွက်ပြီ ဆိုလို့ရှိရင်တော့ မဟာပထဝီ
မြေကြီးလည်း အားလုံး လောင်ကျွမ်းသွားပြီ၊ ပရမာဏုမြူခန့် သေးငယ်နေတဲ့
အပူနီလေးတွေတောင် မကျန်တော့ဘူး၊ အကြွင်းအကျန်မရှိ အကုန်လုံး လောင်
သွားပြီ၊ လဟာပြင်ကွက်လပ်ပဲ ကျန်တော့တယ်။ မဟာပထဝီမြေကြီးကို အမှီပြု
နေတဲ့သတ္တဝါမှန်သမျှအားလုံး တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ မရှိတော့ဘူး။ အဲဒီလို အချိန်
အခါမျိုး ရောက်တဲ့အခါမှာသော်လည်းပဲ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏတရားဖြင့် ပီတိဖုံးကာဆီး
ခံနေရတဲ့ သတ္တဝါတွေအဖို့ တဏှာတည်းဟူသော သံယောဇဉ်ကြီးဖြင့် ရစ်ပတ်
နှောင်ဖွဲ့ခံနေရတဲ့ သတ္တဝါတွေအဖို့ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲဒုက္ခ ကုန်ဆုံးသွားလိမ့်
မယ်လို့ ငါဘုရား မဟောပါဘူး။

ကမ္ဘာပျက်ပုံ တည်ပုံ

ဒီလိုဆိုရင်တော့ တစ်ချိန် ဒီဒုက္ခကြီးတွေနဲ့လည်း တွေ့ရမယ်၊ တွေ့ပြီးတော့လည်း နောက်ထပ် သံသရာခရီးလည်း မကုန်ဆုံးသေးဘူးဆိုရင်တော့ ကြောက်ဖို့ မကောင်းဘူးလား? သိပ်ကြောက်ဖို့ကောင်းတယ်။ သံသရာခရီး မဆုံးသေးသူတို့အတွက် ကမ္ဘာပျက်တဲ့ ဘေးဆိုတာက တွေ့ရမှာ ဓမ္မတာပဲနော်။ သံသရာခရီးကို ဒီကမ္မာမပျက်ခင်မှာ မိမိတို့က ဆုံးအောင် ပြုလုပ်နိုင်တဲ့စွမ်းအား၊ စိတ်ဓာတ်တွေကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေးနိုင်တဲ့စွမ်းအား ရှိခဲ့မယ်ဆိုရင်တော့ ဒီဒုက္ခကြီးတွေက လွတ်သွားနိုင်တယ်။ အဲဒီတော့ သံသရာခရီး မဆုံးရင် ဘယ်သွားကြသလဲ ? ဓမ္မတာကလေးတစ်ခုကို နည်းနည်းပြောမယ်။

ကမ္မာဦးက စပြောမှ နည်းနည်းသဘောပေါက်မယ်။ ကမ္မာဦးကာလမှာပေါ့ - အခုလို ကမ္မာပျက်ပြီး လဟာပြင်အတိုင်း တည်နေပြီးနောက်၊ နောက်ထပ် ကမ္မာကြီးတည်ဆောက်ဖို့ရန်အတွက် ကမ္မာပြုတဲ့ ကမ္မာပြုမိုးကြီး စရွာပြီ ဆိုကြစို့နော် - ပထမတော့ မိုးသေးမိုးဖွဲပေါ့ - အဲဒီကနေ တဖြည်းဖြည်း မိုးတွေ ကြီးကျယ်လာပြီးတော့ ဒီရေထုကို အောက်က လေထုက ခံထားလိုက်တဲ့အခါမှာ တဖြည်းဖြည်း ရေထုရဲ့ အပေါ်ကြောတွေက တင်းမာပြီးတော့ တဖြည်းဖြည်း ကျောက်တွေဖြစ်လာတယ်၊ မြေတွေ ဖြစ်လာတယ်၊ တဖြည်းဖြည်း ကမ္မာကြီးတည်နေတယ်။

ကမ္မာဦးကာလ

အဲဒီလို ကမ္မာကြီးတည်လာပြီးတဲ့ အချိန်အခါကာလကနေ စပြီးတော့ နောက်တော့ သစ်ပင်တွေ ရေမြေတွေ တောတောင်တွေ စသည်ဖြင့် ဖြစ်ထွန်းလာတဲ့ အချိန်အခါမှာ - ဟို . . . ဗြဟ္မာ့ပြည်လောက်မှာ သက်တမ်းကုန်ဆုံးသွားတဲ့ ဗြဟ္မာတချို့ ဗြဟ္မာ့ပြည်မှာ စုတေပြီးတော့ လူ့ပြည် လူ့လောကမှာ ကိုယ်ထင်ရှားလာဖြစ်ကြတယ်။ ဗြဟ္မာကြီးတွေ လူ့ပြည်ဆင်းလာကြတာတော့ မဟုတ်ဘူး။ ဗြဟ္မာ့ပြည်မှာ သက်တမ်းကုန်လို့ လူ့ပြည်ကို လူ့အဖြစ်နဲ့ ရောက်ရှိလာကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူတို့က ဗြဟ္မာကနေ လူ့ပြည်ကို ပြန်ခနဲ ရောက်စပုဂ္ဂိုလ်တွေဖြစ်တော့ မင်းကတော်ကျ ပုံစံမျိုးပေါ့။ အရှိန်အဝါကလေးတွေက ဦးနုကြသေးတယ်။ ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါတွေ ထွန်းလင်းတောက်ပလျက် ရှိနေကြပါသေးတယ်။

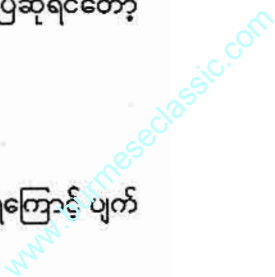
ဆုတ်ကပ် နှင့် တက်ကပ်

အဲဒီ ကမ္ဘာဦးကာလမှာရှိနေကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ သက်တမ်းကို ရေတွက်ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုရင် လူတို့ရဲ့ သက်တမ်းအားဖြင့် ပြောမယ်ဆိုရင် မရေမတွက်နိုင်လောက်အောင် သက်တမ်းရှည်တယ်။ အသင်္ချေယျတမ်းလို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီလို မရေမတွက်နိုင်လောက်အောင် သက်တမ်းရှည်နေရာကနေပြီးတော့ ဒီလူသားတွေက ဘာဖြစ်လာကြသလဲ? တဖြည်းဖြည်း ရာဂ, ဒေါသ, မောဟတို့၏ နှိပ်စက်တဲ့ ဒဏ်ချက်တွေကို ခံလာရတယ်။ အဲဒီလို ခံလာရတဲ့ အချိန်အခါမှာ ရာဂ ဒေါသ မောဟတွေ ထူးပြောလာတဲ့အတွက် တဖြည်းဖြည်း သက်တမ်းတွေ တိုသွားလိုက်တာ နောက်ဆုံး ဘယ်ရောက်သွားသလဲ? (၁၀)နှစ်တမ်းရောက်၊ (၁၀)နှစ်တမ်းကျတော့ သတ်ကြဖြတ်ကြတဲ့ သတ္တန္တရကပ်တွေက လွမ်းမိုးလာကြတယ်။ အဲဒီအချိန်အခါမှာ ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်တတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တချို့က တောထဲတောင်ထဲ ပုန်းပြီးတော့ မေတ္တာ, ကရုဏာ, မုဒိတာ, ဥပေက္ခာလို့ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ ဗြဟ္မစိုရ်တရား၊ ဗြဟ္မစိုရ်တရားလေးပါး ပွားလိုက်တဲ့အခါမှာ တဖြည်းဖြည်း သက်တမ်းတွေက ပြန်ရှည်လာပြန်တယ်။ (၁၀)နှစ်က မွေးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က အနှစ် (၂၀), အနှစ် (၂၀)ကမွေးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က အနှစ် (၄၀), အနှစ် (၄၀)ကမွေးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က အနှစ် (၈၀) စသည်ဖြင့် တဖြည်းဖြည်း သက်တမ်းတွေ ရှည်သွားလိုက်တာ၊ ဗြဟ္မစိုရ်တရား အားကောင်းရင် အားကောင်းသလောက် သက်တမ်းတွေ ရှည်သွားလိုက်တာ နောက်ဆုံးတော့ မရေမတွက်နိုင်တဲ့ အသင်္ချေယျတမ်း ရောက်သွားတယ်။

အဲဒီလို အသင်္ချေယျတမ်းကနေပြီးတော့ (၁၀)နှစ်တမ်း, (၁၀)နှစ်တမ်းကနေ အသင်္ချေယျ - အဲဒီလို ဆုတ်ကပ်, တက်ကပ် တစ်စုံကို အန္တရကပ်တစ်ကပ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။ အဲဒီလို အန္တရကပ်ပေါင်း (၆၄)ကပ်, (၆၄)ကြိမ် ပြည့်ပြီဆိုရင်တော့ ဓမ္မတာအလျောက် ကမ္ဘာကြီး ပျက်တယ်။

မီး - ဓရ - လေ

ကမ္ဘာပျက်တဲ့အခါမှာ မီးကြောင့် ပျက်တာလည်းရှိတယ်။ ရေကြောင့် ပျက်

တာလည်းရှိတယ်။ လေကြောင့် ပျက်တာလည်းရှိတယ်။

မီးကြောင့် (၇)ကြိမ်တိုင်တိုင် ပျက်ပြီးတဲ့အခါ - (၈)ကြိမ်မြောက်တိုင်း (၈)ကြိမ်မြောက်တိုင်းမှာ ရေကြောင့် ကမ္ဘာကြီး ပျက်ရပြန်တယ်။ ဒီနည်းအတိုင်း မီးကြောင့် (၇)ကြိမ် ရေကြောင့် (၁)ကြိမ်၊ မီးကြောင့် (၇)ကြိမ်၊ ရေကြောင့် (၁)ကြိမ် - ဆိုတဲ့ ဓမ္မတာအတိုင်း ကမ္ဘာကြီး ပျက်လာလိုက်တာ (၆၄)ကြိမ်ပြည့်တဲ့ အခါ လေကြောင့်တစ်ခါ ကမ္ဘာကြီး ပျက်ရပြန်တယ်။

ဒါကြောင့် ဒီကမ္ဘာကြီးဟာ မီးကြောင့်ပျက်တဲ့အခါလည်း ပျက်တယ်။ ရေကြောင့်ပျက်တဲ့အခါလည်း ပျက်တယ်။ လေကြောင့်ပျက်တဲ့အခါလည်း ပျက်တယ်။

မီးကြောင့်ပျက်တဲ့အခါ ကာမ (၁၁)ဘုံနှင့် ရူပါဝစရဗြဟ္မာ့ပြည်ထဲက ပထမဈာန်သုံးဘုံအထိ အကုန်လုံး ပျက်တယ်။ ရေကြောင့်ပျက်တဲ့အခါ ကာမ (၁၁)ဘုံနှင့် ဒုတိယဈာန်သုံးဘုံအထိ အကုန်လုံး ပျက်တယ်။ လေကြောင့် ပျက်တဲ့အခါ ကာမ (၁၁)ဘုံနှင့် ဝေဟပ္ပိလ်ဘုံအောက် တတိယဈာန်သုံးဘုံအထိ အကုန်လုံး ပျက်တယ်။

အဲဒီလို ကမ္ဘာကြီး ပျက်နေတာလည်း အန္တရကပ်ပေါင်း (၆၄)ကြိမ်လောက်ပဲ အချိန်ကာလကြာညောင်းပါတယ်။ သံဝဋ္ဋကပ် = ပျက်ဆဲကပ်လို့ ခေါ်တယ်။ ပရမာဏုမြူခန့် အမှန်ကလေးတွေတောင် မကျန်ရအောင် အားလုံး ပျက်သွားတယ်။ ပျက်သွားပြီးတဲ့အခါ ဘာမျှမရှိဘဲ လဟာပြင်အတိုင်း တည်နေတာလည်း အန္တရကပ်ပေါင်း (၆၄)ကြိမ်လောက်ပဲ အချိန်ကြာညောင်းပါတယ်။ သံဝဋ္ဋဌာယီကပ်လို့ ခေါ်တယ်။ အပျက်အတိုင်းတည်နေတဲ့ကပ်ပဲ။ တစ်ခါ ကမ္ဘာပြုမိုးရွာတဲ့ အချိန်အခါကစပြီး နေ လ နက္ခတ်တာရာတွေ ထွက်လာတဲ့အချိန်အထိ ကမ္ဘာကြီး တည်လာတာလည်း အန္တရကပ်ပေါင်း (၆၄)ကြိမ်လောက်ပဲ အချိန်ကာလကြာညောင်းပါတယ်။ ဝိဝဋ္ဋကပ်လို့ ခေါ်တယ်။ ကမ္ဘာတည်နေဆဲကပ်ပဲ။ နေ လ နက္ခတ်တာရာတွေ ထွက်တဲ့အချိန်အခါကစပြီး ကမ္ဘာကြီးပျက်တဲ့အချိန်အထိ ကမ္ဘာကြီး တည်နေတာလည်း အန္တရကပ်ပေါင်း (၆၄)ကြိမ်လောက်ပဲ ကြာညောင်းပါတယ်။ ဝိဝဋ္ဋဌာယီကပ်လို့ ခေါ်တယ်။ တည်ပြီးအတိုင်း ဆက်လက် တည်ရှိနေတဲ့ကပ်ပဲ။

ခုပြောခဲ့တဲ့ သံဝဏ္ဏ ဘီဝဏ္ဏယျာယ်၊ ဝိဝဏ္ဏယျာယ်လိုခေါ်တဲ့ ကပ်လေးကပ်ကို တစ်ကမ္ဘာလို့ ခေါ်တယ်။

ခုဟောနေတဲ့ ဂဒ္ဒါလဗဒ္ဒသုတ္တန်မှာတော့ ကမ္ဘာပျက်မှုနှင့် ပတ်သက်လို့ ဒီကြောင့်ပျက်တဲ့ ကမ္ဘာကို စံထားပြီးတော့ ဘုရားရှင်က တရားတော်ကို ဟော ကြားနေပါတယ်။

ဗြဟ္မာ့ပြည်က ဆီးကြိုနေပါတယ်

အဲဒီလို ကမ္ဘာပျက်တဲ့အချိန်အခါမှာ ခုနက နေခုနစ်စင်းထွက်တဲ့ အဆင့် ရောက်လာပြီဆိုရင်တော့ သတ္တဝါဟူသမျှ မဟာပထဝီမြေကြီးဟူသမျှ ဘာမျှ မတုန်ဘဲ မြူမှုန်မျှမကျန် အကုန်လုံး ပျက်စီးသွားတယ်။ ပျက်စီးသွားတော့ ဒီ သတ္တဝါတွေ ဘယ်ရောက်သလဲလို့ မေးရင်တော့ ထိုအချိန်အခါမှာပေါ့။ အပါယ် သားသတ္တဝါတွေက အပါယ်မှ လွတ်၊ လူ့ပြည်လူ့လောက ရောက်လာပြီးတဲ့ အချိန်အခါမှာ လူ့ပြည်လူ့လောကမှာ သတိသံဝေဂတွေ ရကြတယ်။ တကယ် သေဘေးနဲ့ တွေ့ပြီဆိုတော့ ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့ပြီးတော့ တရားကလေး ဘာ ထလေး အားထုတ်ကြတော့ ဈာန်ကလေး ဘာကလေးတွေ ရသွားကြတယ်။ အဲဒီဈာန်အရှိန်ဖြင့် မီးကြောင့် သို့မဟုတ် ရေကြောင့် သို့မဟုတ် လေကြောင့် ထုတ်စီးတဲ့ ဗြဟ္မာ့ပြည်တွေကို ရောက်ရှိသွားကြပါတယ်။

မလွဲမရှောင်သာအားထုတ်လို့ ရတဲ့ဈာန်ရဲ့ခွမ်းအင်

ခုနေ - ယောဂီတွေ နည်းနည်း စဉ်းစားကြည့်ပေါ့။ တရားဟောနေတဲ့ ဗုဒ္ဓါလ်ရော၊ တရားနာနေတဲ့ ပရိသတ်တွေရော ဒီည (၈)နာရီမှာ အားလုံး သေကြ တော့မယ်ဆိုရင် မနက်ဖြန် ဘာလုပ်မယ်ဆိုတဲ့ စီမံကိန်းတွေကို ဖျက်သိမ်းလို့ ရော့လား ? ရသွားမယ်။ ခုက သေဘေးနဲ့ တကယ် မတွေ့သေးတော့ ဘာ ဖြစ်လဲ ? ခုနက ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း ကွက်လပ်ကလေးထဲကို ဝင်ဝင်ပြီးတော့ ပြေး နေကြတယ် - “တပည့်တော်က နှစ်ဆန်းတစ်ရက်နေ့လောက်အထိတော့ နေမှာ ပေါ့ - သူတ ဝီလောက်နေတာကို သူ့ကိုယ်သူ အတော်လေး ဂုဏ်ယူပြီးတော့”

www.burmeseclassic.com

စကားပြောနေတယ်။ ဒီတော့ အဲဒီကွက်လပ်ထဲကို ဝင်ဝင်ပြေးနေကြတာ၊ တကယ်
သေဘေးနဲ့ ရင်ဆိုင်ရပြီဆိုတော့ ဒီကွက်လပ်ထဲကို ဝင်ဦးမလား ? မဝင်တော့ဘူး၊
ဝင်ဖို့အချိန်လည်း မရှိတော့ဘူး။

ဒါကြောင့် တကယ်သေဘေးနဲ့ ကြုံလာတဲ့ အချိန်အခါကျမှ အဲဒီမှာ ရမိ
ရရာတရားတွေ အားထုတ်လိုက်တော့ ဈာန်ကလေးတွေ ရသွားကြတယ်။ အဲဒီ
ဈာန်တွေရဲ့ အရှိန်အဝါကြောင့် ဗြဟ္မာ့ပြည် တက်သွားကြတယ်။ သို့သော်လည်း
မလွဲမရှောင်သာလို့ အားထုတ်ရတဲ့ ဈာန်မျိုးဖြစ်ခြင်းကြောင့် သက်တမ်းက ခပ်
ကြာကြာ ရှည်မလား ? မရှည်တော့ဘူး။

သတ္တဝါတို့ရဲ့ အမြဲနေထိုင်ရာ အိုးအိမ်

သက်တမ်းကုန်တော့လည်း လူ့ပြည်တစ်ပတ် ပြန်ကြော့ရပြန်တယ်။
လူ့ပြည်ရောက်ပြန်တော့လည်း ခုနက ရာဂ ဒေါသ မောဟတွေရဲ့ နှိပ်စက်တဲ့
ဒဏ်ချက်ကြောင့် အပါယ်လေးဘုံကို တစ်ခါပြန်ပြီးတော့ ဆင်းရဲပြန်တယ်။
ဒါကြောင့် သတ္တဝါတွေရဲ့ အမြဲတမ်းနေထိုင်ရာအိမ်သည် ဘာလဲလို့မေးတော့
အပါယ်လေးဘုံပဲ။ အပါယ်လေးဘုံက မိမိအမြဲတမ်းနေထိုင်တဲ့ အိမ်ပဲ။ အခုလို
လူ့ပြည် နတ်ပြည် ဗြဟ္မာ့ပြည်ဆိုတာက တစ်ခါတစ်ရံ အခါအခွင့်သင့်လို့ အလည်
အပတ်ရောက်လာတဲ့ သဘောမျှသာရှိတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ?

သတ္တဝါတို့ရဲ့ စိတ်ဓာတ်

သတ္တဝါတွေဟာ စိတ်ဓာတ်တွေကို ပြန်ပြီးဆန်းစစ်ကြည့်လိုက်ရင် “ဒါ
ရှင့်သား မဟုတ်ပါဘူး၊ ဒါ ရှင့်သမီး မဟုတ်ပါဘူး၊ ဒါက ခင်ဗျားသား မဟုတ်ပါဘူး၊
ခင်ဗျားသမီး မဟုတ်ပါဘူး” လို့ ခုနေ လူတစ်ယောက်က ပြောရင် လက်ခံနိုင်ပါ
မလား? လက်မခံနိုင်ဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲ? အဝိဇ္ဇာနိဝရဏက ပိတ်ဖုံးထားတယ်။
တဏှာတည်းဟူသော သံယောဇဉ်ကြီးကလည်း ရစ်ပတ်နှောင်ဖွဲ့ထားတယ်။ “ဒါ
ရှင့်ယောက်ျား မဟုတ်ပါဘူး” ခုနေလာပြီးပြောရင် ဒကာမကြီးတွေ ဘယ်လိုများ
ပြန်ဖြေကြမလဲ? “ဒီမိန်းမနဲ့နော် တော်တော်ခက်တဲ့မိန်းမပဲ” လို့ ပြောမှာပဲ။

ထုတ်တယ်မဟုတ်လား? ဒင်း ဘာစကားတွေ လာပြောနေပါလိမ့်- ဆိုပြီး မကျေနပ်တဲ့ စိတ်ဓာတ်တွေ ဒေါသတွေတောင် ဖြစ်ချင်ဖြစ်ကုန်မယ် ဖြစ်ကုန်မယ်။

ဒါကြောင့် သူက အဝိဇ္ဇာနီဝရဏနဲ့ ဖျော်မွေ့ပြီးနေရတာကို တဏှာတည်း ထူသော သံယောဇဉ်ကြီးဖြင့် ရစ်ပတ်နှောင်ဖွဲ့ပြီး ခံနေရတာကိုလည်း စိတ်က ဖျော်သွား - ဖျော်နေတယ်။ အဲဒီနေရာကိုပဲ ပြန်သွားချင်တယ်။ ဒီနေရာကနေ သွားအောင်သွားအောင် ရုန်းဖို့လုပ်ငန်းကျတော့ စိတ်ထဲမှာ ထက်ထက်သန်သန် ဖြစ်သေး? သိပ်ထက်သန်ဘူး တို့ - တစ်လောကပဲ ဆိုပါတော့ ဒီတရားနာ သိသင်သံတည်း ဝါပါလိမ့်မယ် ထင်ပါရဲ့။ မန္တလေးတက္ကသိုလ်က ကျောင်းဆရာ တစ်ဦး ကျောင်းရောက်လာတော့ ဦးပဉ္စင်းက သူ့မိခင်ကို မေးကြည့်တယ်။ “ဒကာမကြီး . . . ဒကာမကြီးသား သူများသားသမီးကို သွားပြီး ကျွန်ခဲမယ်ဆိုရင် ဒကာမကြီး သဘောတူမလား”လို့ မေးကြည့်တော့ - “တူတယ်ဘုရား” တဲ့ - ဟော။

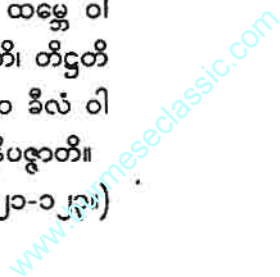
ကဲ - သတ္တဝါတွေကို အို၊ နာ၊ သေရေး ဒုက္ခဘေးမှ လွတ်အောင် အပါယ် သားကြီးမှလွတ်အောင် ထုတ်ဆောင်ကယ်တင်ပေးမဲ့ တရားတွေကို ဟောကြား ပြောဆိုဆုံးမပြီး လိုက်ပြီးသာသနာပြုမယ်ဆိုရင်တော့ ဒကာမကြီး သဘောမတူ နိုင်ဘူးလားလို့မေးတော့ - သဘောမတူနိုင်ဘူးတဲ့။

သူက အဲဒါ ဘာပြောချင်တာလဲဆိုတော့ . . . အဝိဇ္ဇာနီဝရဏက ပိတ်ဖုံး ခံနေရတာကို လွတ်အောင် ရုန်းချင်တဲ့ ဆန္ဒဓာတ် မရှိသလို တဏှာတည်းဟူသော သံယောဇဉ်ကြီးဖြင့် ရစ်ပတ်နှောင်ဖွဲ့ခံနေရတာကိုလည်း လွတ်အောင် ရုန်းချင်တဲ့ ဆန္ဒဓာတ်တွေက မရှိဘူးဆိုတာကို ပြောချင်နေတာ။ ဘာဖြစ်လို့ ဒီဆန္ဒဓာတ် မရှိသလဲဆိုတာကို မြတ်စွာဘုရားရှင်က ဥပမာကလေးနဲ့ ဟောကြားထားတော် မူပါတယ် -

တောက်ဆွဲခံနေရသောဘဝ

သေယျထာပိ ဘိက္ခုဝေ သာ ဂဒ္ဒုလဗဒ္ဒေါ ဒဋ္ဌေ ဒီလေ ဝါ ထမ္ဘေ ဝါ ဥပနိဝဒ္ဓေါ၊ သော ဂစ္ဆတိ စေပိ တမေဝ ဒီလံ ဝါ ထမ္ဘံ ဝါ ဥပဂစ္ဆတိ၊ တိဋ္ဌတိ ဇေပိ တမေဝ ဒီလံ ဝါ ထမ္ဘံ ဝါ ဥပတိဋ္ဌတိ၊ နိသီဒတိ စေပိ တမေဝ ဒီလံ ဝါ ထမ္ဘံ ဝါ ဥပနိသီဒတိ၊ နိပဇ္ဇတိ စေပိ တမေဝ ဒီလံ ဝါ ထမ္ဘံ ဝါ ဥပနိပဇ္ဇတိ။

(သံ-၂၁-၁၂၃။)

ဘိက္ခုဝေ = ချစ်သားရဟန်းတို့။ သေယျထာပိ = ဖြစ်သင့်ဖြစ်ရာ နှိုင်းခိုင်းဖွယ်ရာ လောကဥပမာသည်ကား။ ဂဒ္ဒုလဗဒ္ဒေါ = တောက်ဖြင့် ဖွဲ့ချည်၍ထားအပ်သော။ သာ = ခွေးကို။ ဒဠေ = မြဲမြံခိုင်ခံ့သော။ ဒီလေ ဝါ = ငုတ်၌သော်လည်းကောင်း။ ထမ္ဘေ ဝါ = တိုင်၌သော်လည်းကောင်း။ ဥပနိဗဒ္ဒေါ = ဖွဲ့ချည်၍ထားလေရာ၏။

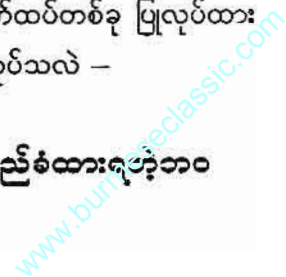
တောက်ဆိုတာကတော့ တောင်ဆုပ်လောက်ရှိတဲ့ တုတ်တစ်ချောင်းပါပဲ။ တုတ်ဆိုသော်လည်း ဝါးရင်းတုတ်ပုံစံမျိုးလို့ ယူဆရပါတယ်။ အဲဒီတုတ် တစ်ချောင်းကို ချိန်သားကိုက်အောင် အလယ်ခေါင်မှာ ကြိုးကလေးတစ်ချောင်းနဲ့ ချည်ထားပြီးတော့ ခွေးရဲ့လည်ပင်းမှာ အဲဒီကြိုးတစ်ချောင်းနဲ့ ဒီတောက်ကို ဆွဲပြီးတော့ ထားလိုက်တယ်။ တောက်ရဲ့ပမာဏ အရှည်အတိုက တောင်ဆုပ်လောက် ရှိတယ်။ ကြိုးရဲ့ အရှည်အတိုက ဘာနဲ့ တိုင်းတာထားသလဲဆိုတော့ ခွေးရဲ့ဒူးဆစ်နဲ့ တိုင်းတာထားတယ်။ ရှေ့လက်နှစ်ဘက်ပေါ့။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ -

သူက ခဏခဏ ဟိုအိမ်လည် ဒီအိမ်လည် လည်တတ်လွန်းလို့ ခဏခဏ ဟိုပြေး ဒီပြေး ပြေးတတ်လွန်းလို့၊ ဟိုအိမ်လည် ဒီအိမ်လည် မလည်နိုင်အောင်၊ ဟိုအိမ်ပြေး ဒီအိမ်ပြေး သိပ်မပြေးနိုင်အောင် ဆိုပြီးတော့ လည်ပင်းမှာ တောက်ဆွဲပေးလိုက်တယ်။ တောက်ဆွဲပေးလိုက်တော့ ပြေးလိုက်ပြီဆိုလို့ရှိရင် ဒီဆွဲထားတဲ့ တောက်က ဒူးနှစ်ဘက်ကို ရိုက်နေတဲ့အတွက် ဒီခွေးသည် ပြေးနိုင်သေးသလား? မပြေးနိုင်တော့ဘူး။

အဲဒါ ဒကာကြီးတွေ ဒကာမကြီးတွေ မပြေးနိုင်တာလည်း ဘာဖြစ်လို့လဲ? အဲဒါစဉ်းစားကြည့်ကြ၊ ကဲ-မပြေးနိုင်တဲ့အခါကျတော့ ဒီခွေးကို ဘာလုပ်သေးသလဲ?

တောက်ဆွဲထားရုံတွင် မဟုတ်သေးဘူး။ နောက်ထပ်တစ်ခု ပြုလုပ်ထားပြန်သေးတယ်။ အဲဒီတောက်ဆွဲထားတဲ့ ခွေးကို ဘာလုပ်သလဲ -

တိုင်ငုတ်မှာ သို့မဟုတ် ချည်တိုင်မှာ ကြိုးချည်ခံထားရတဲ့ဘဝ
ဒဠေ ဒီလေ ဝါ ထမ္ဘေ ဝါ ဥပနိဗဒ္ဒေါ။

ဒဋ္ဌေ = မြဲမြံခိုင်ခံ့သော။ ဒီလေ ဝါ = တိုင်ငုတ်၌သော်လည်းကောင်း။
ထဗ္ဗေ ဝါ = ချည်တိုင်၌သော်လည်းကောင်း။ ဥပနိဗဒ္ဓေါ = ကပ်၍ဖွဲ့ချည်ထား
လေရာ၏။

လည်ပင်းမှာ တောက်ကြီး ဆွဲထားပြီး မြဲမြံခိုင်ခံ့တဲ့ ငုတ်တစ်ခု သို့မဟုတ်
တိုင်တစ်တိုင်မှာ ခိုင်ခံ့တဲ့ ကြိုးတစ်ချောင်းဖြင့် မြဲမြံမြဲမြံ ရုန်းလို့မရအောင် ထပ်ပြီး
တော့ ချည်ထားပြန်တယ်။ ချည်ထားလိုက်တဲ့အတွက် ဒီခွေးသည် ဘာဖြစ်သလဲ။

သော ဂစ္ဆတိ စေပိ တမေဝ ဒီလံ ဝါ ထမ္ဘံ ဝါ ဥပဂစ္ဆတိ။ (သံ-၂-၁၂၃။)

သော = ထိုခွေးသည်။ စေပိ ဂစ္ဆတိ = အကယ်၍သွားမူလည်း သွားငြား
အံ့။ တမေဝ ဒီလံ ဝါ = ထိုငုတ်သို့သာလျှင်သော်လည်းကောင်း။ တမေဝ ထမ္ဘံ
ဝါ = ထိုတိုင်ကိုသာလျှင်သော်လည်းကောင်း။ ဥပဂစ္ဆတိ = ကပ်၍သွားရပေ၏။

သွားမယ်ဆိုလို့ရှိရင်လည်း ကြိုးဖြင့် ချည်ထားခံရတဲ့အတွက် ချည်တဲ့ကြိုး
ထလည်း သိပ်ခိုင်ခံ့နေတဲ့အတွက်ကြောင့် ဒီခွေးသည် သွားရင် ဒီတိုင်နားကပ်
ပြီးတော့ပဲ သွားရတယ်။

တိဋ္ဌတိ စေပိ တမေဝ ဒီလံ ဝါ ထမ္ဘံ ဝါ ဥပတိဋ္ဌတိ။ (သံ-၂-၁၂၃။)

စေပိ တိဋ္ဌတိ = အကယ်၍ ရပ်မူလည်း ရပ်ငြားအံ့။ တမေဝ ဒီလံ ဝါ =
ထိုငုတ်ကိုသာလျှင်သော်လည်းကောင်း။ တမေဝ ထမ္ဘံ ဝါ = ထိုတိုင်ကိုသာလျှင်
သော်လည်းကောင်း။ ဥပတိဋ္ဌတိ = ကပ်၍ ရပ်ရ၏။

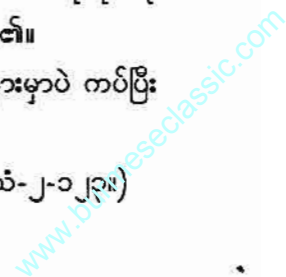
ရပ်မယ်ဆိုလည်း ဒီတိုင်နားက သူ့ခွာလို့ရမလား? မရဘူး။ ဒီငုတ်နားက
ခွာလို့မရဘူး။ ဒီငုတ်နားမှာ ဒီတိုင်နားမှာပဲ ကပ်ပြီးတော့ ရပ်နေရတယ်။

နိသီဒတိ စေပိ တမေဝ ဒီလံ ဝါ ထမ္ဘံ ဝါ ဥပနိသီဒတိ။ (သံ-၂-၁၂၃။)

စေပိ နိသီဒတိ = အကယ်၍ ထိုင်မူလည်း ထိုင်ငြားအံ့။ တမေဝ ဒီလံ
ဝါ = ထိုငုတ်ကိုသာလျှင်သော်လည်းကောင်း။ တမေဝ ထမ္ဘံ ဝါ = ထိုတိုင်ကို
သာလျှင်သော်လည်းကောင်း။ ဥပနိသီဒတိ = ကပ်၍ ထိုင်ရပေ၏။

ထိုင်မယ်ဆိုလို့ရှိရင်လည်း ဒီငုတ်နား သို့မဟုတ် ဒီတိုင်နားမှာပဲ ကပ်ပြီး
တော့ ထိုင်ရတယ်။

နိပဇ္ဇတိ စေပိ တမေဝ ဒီလံ ဝါ ထမ္ဘံ ဝါ ဥပနိပဇ္ဇတိ။ (သံ-၂-၁၂၃။)

စေပိ နိပဇ္ဇတိ = အကယ်၍ အိပ်မူလည်း အိပ်ငြားအံ့။ တမေဝ ဒီလံ
ဝါ = ထိုငုတ်ကိုသာလျှင်သော်လည်းကောင်း။ တမေဝ ထမ္ဘံ ဝါ = ထိုတိုင်ကိုသာ
လျှင်သော်လည်းကောင်း။ ဥပနိပဇ္ဇတိ = ကပ်၍ အိပ်ရပေ၏။

အိပ်မယ်ဆိုလည်း ဘယ်နား ကပ်အိပ်သလဲ? ဒီတိုင်နား သို့မဟုတ် ဒီ
ငုတ်နားပဲ ကပ်ပြီးတော့ အိပ်ရတယ်၊ ဒါက ဥပမာစကားပဲ။

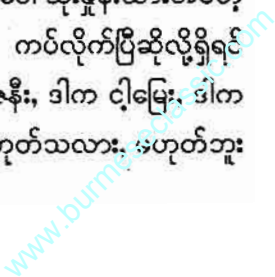
ပညာမျက်စိကန်းနေတဲ့ ပုထုဇဉ်ငမိုက်သားရဲ့အမြင်

အဲဒီဥပမာလေးနဲ့ တိုင်းတာပြီးတော့ ဒကာကြီးတွေ၊ ဒကာမကြီးတွေဘက်
ကို မြတ်စွာဘုရားက လှည့်ပြီးတော့ ဟောပြန်တယ်။ ဒို့ကို ဘုရားက ခွေးနဲ့နှိုင်းပြီး
ဟောတယ်လို့ ဒီလိုတော့ မယူဆနဲ့နော်၊ ပုံစံတူနေလို့ မြတ်စွာဘုရားက ဟောနေ
တာနော် - ဘယ်လို ဟောသလဲ -

ဝေမေဝ ခေါ် ဘိက္ခုဝေအသုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော ရူပံ 'ဇတံ မမ၊ ဒေသော
ဟမသ္မိ၊ ဒေသော မေ အတ္တာ'တိ သမနုပဿတိ။ (သံ-၂-၁၂၃။)

ဘိက္ခုဝေ = ချစ်သားရဟန်းတို့။ ဝေမေဝ ခေါ် = ဤဥပမာအတူသာလျှင်။
အသုတဝါ = အာဂမသုတ-အဓိဂမသုတဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော အကြားအမြင်
ဗဟုသုတ မရှိသော။ ပုထုဇ္ဇနော = ပရမတ္ထဉာဏ်ပညာမျက်စိကန်းနေတဲ့ အန္တ
ဗာလ ပုထုဇဉ်ငမိုက်သားသည်။ ရူပံ = ရုပ်တရားကို။ ဇတံ = ဤရုပ်တရားသည်
ကား။ မမ = ငါ့ရဲ့ရုပ်တရားတည်း။ ဒေသော = ဤရုပ်တရားသည်ကား။ အဟ
မသ္မိ = ငါတည်း။ ဒေသော = ဤရုပ်တရားသည်ကား။ မေ = ငါ၏။ အတ္တာ =
အတ္တတည်း။ ဣတိ = ဤသို့သာလျှင်။ သမနုပဿတိ = အဖန်ဖန် အထပ်ထပ်
စွဲလမ်းထင်မြင် ရှုဆင်ခြင်၍ နေပေ၏။

ယောက်ျား၊ မိန်းမ၊ သား၊ သမီး စသည်ဖြင့် ခေါ်ဝေါ်သုံးနှုန်းထားအပ်တဲ့
ရုပ်တရားအစုအပုံရှိတယ် ဆိုကြစို့၊ အဲဒီရုပ်တရားနား ကပ်လိုက်ပြီဆိုလို့ရှိရင်
ဘာဖြစ်သလဲ? ဒါက ငါ့သား၊ ဒါက ငါ့သမီး၊ ဒါက ငါ့ဇနီး၊ ဒါက ငါ့မြေး၊ ဒါက
ငါ့ယောက်ျား စသည်ဖြင့် အနားကို သွားကပ်တယ် - ဟုတ်သလား၊ မဟုတ်ဘူး
လား?

သိပ်မမြေ့ကြဘူး၊ ဟုတ်သလား၊ မဟုတ်ဘူးလား ? ကဲ - ဒကာကြီးတွေ ဒကာမကြီးတွေ မြေစမ်း၊ ငါ့ဟာ ငါ့ဟာဆိုပြီးတော့ အနားကပ်တယ်-နော်၊ နောက်ထပ်ခု -

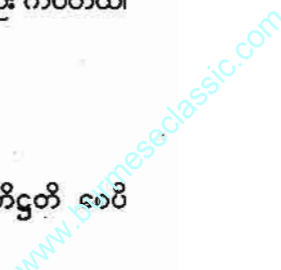
ဒေသောဟသို့ = ငါပဲ ဆိုပြီးတော့လည်း အနားကပ်တယ်။ ဒေသော မေအတ္တာ = ငါ့ရဲ့အတ္တပဲ ဆိုပြီးတော့လည်း ဒီလို အနားကပ်တယ်။ တချို့ အဖိုးအစွားတွေ ဘာပြောသလဲ “ဒီမြေးလေးက တပည့်တော်ရဲ့ အသက်ပဲ”တဲ့၊ ဟော - ဒီမြေးကိုပဲ သူ့ရဲ့အသက်လို့ မပြောဘူးလား? ပြောနေတယ်၊ အဲဒါဘာလဲ?

ဒေသော မေ အတ္တာ = ဒါဟာ သူ့ရဲ့ အသက်ကောင်၊ လိပ်ပြာကောင်၊ ဝိညာဉ်ကောင်၊ အတ္တကောင်လို့ စွဲလမ်းထင်မြင်ပြီးတော့ ယူဆပြီး ပြောနေတဲ့ အပြောပဲ၊ ဒီတော့ ရုပ်တရားနားကပ်ရင်လည်း ငါ့ဟာဆို ကပ်တယ်၊ ငါလို့ ကပ်တယ်၊ ငါ့ရဲ့အတ္တလို့ ပြေးပြီးတော့ ကပ်တယ်။

ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏ် 'ဧတံမမ၊ ဒေသောဟမသို့၊ ဒေသောမေ အတ္တာ'တိ သမနုပဿတိ။ (သံ-၂-၁၂၃။)

ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏ်ခေါ်တဲ့ နာမ်တရားတွေ ကျပြန်တော့ ထည်း ငါ့ဟာပဲ၊ ငါပဲ၊ ငါ့ရဲ့အတ္တပဲလို့ ပြေးပြီးတော့ ကပ်တယ်၊ ငါ့စိတ်က သူများစိတ်နဲ့ တူတာမဟုတ်ဘူး၊ ငါ့လောဘက သူများလောဘနဲ့ တူတာမဟုတ်ဘူး၊ ငါ့ဒေါသက သူများဒေါသနဲ့ တူတာမဟုတ်ဘူး၊ ငါ့မာနက သူများမာနနဲ့ တူတာမဟုတ်ဘူး၊ ငါ့သဒ္ဓါတရားက သူများသဒ္ဓါတရားနဲ့ တူတာမဟုတ်ဘူး၊ ငါ့စေတနာက သူများစေတနာနဲ့ တူတာမဟုတ်ဘူး စသည်ဖြင့် ဒီဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်ခေါ်တဲ့ နာမ်တရားတွေကိုလည်း ငါ့ဟာ ငါ့ဟာဆိုပြီးတော့ ပြေးမကပ်ဘူးလား? ကပ်နေတယ်၊ ငါလို့လည်း ကပ်နေတယ်၊ ငါ့ရဲ့အတ္တလို့လည်း ကပ်တယ်၊ အဲဒီလို စွဲလမ်းထင်မြင် ရှုဆင်ခြင်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ဘာဖြစ်သလဲ?

ပုထုဇဉ်မိုက်သားရဲ့ ဣရိယာပုထ်လေးပါး
သော ဂစ္ဆတိ စေပိ ဣမေ ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓေ ဥပဂစ္ဆတိ၊ တိဋ္ဌတိ ဓေပိ

ဣမေ ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓေ ဥပတိဋ္ဌတိ၊ နိသီဒတိ စေပိ ဣမေ ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓေ ဥပနိသီဒတိ၊ နိပဇ္ဇတိ စေပိ ဣမေ ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓေ ဥပနိပဇ္ဇတိ။

(သံ-၂-၁၂၃။)

သော - ထိုပရမတ်ဉာဏ်ပညာမျက်စိကန်း၍နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ စေပိ ဂစ္ဆတိ = အကယ်၍ သွားမူလည်းသွားငြားအံ့။ ဣမေ ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓေ = ဤ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့ကိုသာလျှင်။ ဥပဂစ္ဆတိ = ကပ်၍သွား၏။

စေပိ တိဋ္ဌတိ = အကယ်၍ ရပ်မူလည်း ရပ်ငြားအံ့။ ဣမေ ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓေ = ဤ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့ကိုသာလျှင်။ ဥပတိဋ္ဌတိ = ကပ်၍ရပ်၏။

စေပိ နိသီဒတိ = အကယ်၍ထိုင်မူလည်း ထိုင်ငြားအံ့။ ဣမေ ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓေ = ဤ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့ကိုသာလျှင်။ ဥပနိသီဒတိ = ကပ်၍ ထိုင်၏။

စေပိ နိပဇ္ဇတိ = အကယ်၍ အိပ်မူလည်း အိပ်ငြားအံ့။ ဣမေ ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓေ = ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့ကိုသာလျှင်။ ဥပနိပဇ္ဇတိ = ကပ်၍ အိပ်ပေ၏။

ဟုတ်သလား မဟုတ်ဘူးလား? သွားရင်လည်း ဒီဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး အနားမှာပဲ ကပ်ပြီးတော့ သွားတယ်၊ တွဲတွဲ တွဲတွဲနဲ့ မသွားဘူးလား? သွားတယ်။ ရပ်တော့လည်း အဲဒီ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးအနားမှာပဲ ကပ်ပြီးတော့ ရပ်တယ်၊ ထိုင်တော့လည်း ဒီဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးအနားမှာပဲ ကပ်ပြီးတော့ ထိုင်တယ်၊ သူများ လာထိုင်ရင်တောင် ကြိုက်သလား? အိပ်တော့လည်း ဒီဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး အနားမှာပဲ ကပ်ပြီးတော့ မအိပ်ဘူးလား? အိပ်နေတယ်၊ အဲဒီလို အိပ်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ဘယ်လိုဦးတည်ချက်နဲ့ အိပ်သလဲ၊ ငါ့ဟာဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ အိပ်တယ်၊ ငါဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ အိပ်တယ်၊ ငါ့ရဲ့အတ္တပဲဆိုတဲ့ ဒီအစွဲအလမ်းနဲ့ မအိပ်ဘူးလား၊ အိပ်တယ်။

ငါ့ဟာလို့ စွဲနေတဲ့အစွဲက တဏှာစွဲ၊ ငါ၊ ငါလို့ စွဲနေတဲ့အစွဲက မာနစွဲ၊ ငါ့ရဲ့အတ္တပဲလို့ စွဲနေတဲ့ အစွဲ၊ ဒိဋ္ဌိစွဲ၊ ဒီအစွဲ သုံးခုသည် ဘာကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာ

ရသလဲလို့ အခြေခံအကြောင်းအရင်းကို ဆန်းစစ်ကြည့်လိုက်တော့ ဘာကို တွေ့သလဲ?

အဝိဇ္ဇာနိဝရဏ နှင့် တဏှာသံယောဇဉ်ကြီး

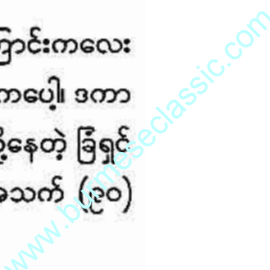
အဝိဇ္ဇာပဲ၊ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏတရားက ပိတ်ဖုံးကာဆီးထားတယ်။ ဒါက ရုပ်ထရားအစုအပုံပဲ၊ နာမ်တရားအစုအပုံပဲလို့ မသိဘူး၊ အကြောင်းတရားအစုအပုံ၊ အတိုင်းတရားအစုအပုံပဲလို့ မသိဘူး၊ အနိစ္စတရားအစုအပုံတွေပဲ၊ ဒုက္ခတရားအစုအပုံတွေပဲ၊ အနတ္တတရားအစုအပုံတွေပဲလို့လည်း မသိဘူး၊ မသိတဲ့အတွက် ဘယ်လိုသိသလဲ?

ယောက်ျားလို့သိတယ်၊ မိန်းမလို့သိတယ်၊ လူလို့သိတယ်၊ နတ်လို့သိတယ်၊ သားလို့သိတယ်၊ သမီးလို့သိတယ်၊ အဲဒီလို အသိမှားနေတဲ့ အဝိဇ္ဇာက ပိတ်ဖုံးထားတဲ့အတွက်ကြောင့် သတ္တဝါတွေသည် - ဒီယောက်ျား မိန်းမ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ အချင်းချင်း၊ လူ နတ် ဗြဟ္မာအချင်းချင်း တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး တွယ်တာတပ်မက်တဲ့ ဇာတ်တွေ ကိန်းဝပ်ပြီး မလာဘူးလား? လာတယ်။

မိမိရဲ့ ရုပ်နာမ်သန္တာန်အစဉ်ပေါ်မှာလည်း ကိန်းဝပ်တွယ်တာတပ်မက်မှု ဇာတ်တွေ ကိန်းဝပ်လာတယ်။ သူတစ်ပါးရဲ့ရုပ်နာမ်အစဉ်ပေါ်မှာရော လှမ်းပြီး တွယ်တာတပ်မက်မှု မရှိဘူးလား? ရှိတယ်။ တွယ်တာတပ်မက်မှုဇာတ်က သိပ်ပြီး ပြင်းထန်လာပြီဆိုရင်တော့ ဘာဖြစ်တတ်သလဲ၊ ကြောက်ဖို့ သိပ်ကောင်းတယ်။ နည်းနည်းလေး ပြောချင်တယ်။ ဒီအထဲမှာ သားသမီးတွေရှိတဲ့ ဒကာကြီးတွေ-ဒကာမကြီးတွေ ရှိပါလိမ့်မယ် ထင်ပါတယ်။ ဘုန်းကြီး မေးခွန်းလေးတစ်ခုတော့ မေးကြည့်ချင်တယ်။ သူများသားသမီးနဲ့ ကိုယ့်သားသမီး ဘယ်သူ့ကို ပိုချစ်သလဲ?

“ကိုယ့်သားသမီးကို ပိုချစ်တယ်”

ဘုန်းကြီးကတော့ သိပ်မယုံဘူး၊ မယုံတာ ဘုန်းကြီးအကြောင်းကလေး တစ်ခု ပြောလိုက်ဦးမယ်။ ဘုန်းကြီး “အစင်ရွာ” မှာ နေစဉ်အခါတုန်းကပေါ့။ ဒကာကြီးတစ်ယောက်နဲ့ ဒကာမကြီးတစ်ယောက် ရှိပါတယ်။ ဘုန်းကြီးတို့နေတဲ့ ဒြေရှင် တောင်းဒကာကြီးရဲ့ ယောက္ခမဆိုကြပါစို့နော် - အဘိုးကြီးက အသက် (၉၀)

ထောင့်သွားပြီ၊ အဘွားကြီးက အသက် (၈၀)ကျော်နေပြီ။ အဘိုးကြီးက တစ်နေ့တော့ တောကျောင်းမှာ လာပြီး ဥပုသ်စောင့်မယ်၊ ကျောင်းမှာပဲ အိပ်တော့မယ် ဆိုပြီးတော့ အထုပ်အပိုးတွေနဲ့ ရောက်လာတယ်။ နံနက် (၉)နာရီလောက်၊ သီလယူပြီးတဲ့အချိန်လောက်ကျတော့ မြေးတွေက လိုက်လာတယ်။

“အဘိုး . . . အိမ်မှာ အဘွားက အဘိုးကို မမြင်လို့ ငိုနေပြီ” တဲ့ -

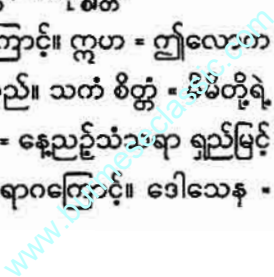
ဒီလိုလာပြောတယ်။ အဘိုးကြီးလည်း ဒီစကားကို ကြားတာနဲ့ ချက်ချင်းပဲ အထုပ်ကလေးကိုပိုက်ပြီး အိမ်ကို ပြန်ပြေးသွားတယ်။ ကျောင်းမှာ အိပ်ပြီးတော့ ဥပုသ်စောင့်သုံးမယ် တရားဘာဝနာပွားများမယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ကူးတွေဟာ အားလုံး အရည်ပျော်သွားတယ်။ အဲဒါ သူများသားသမီးနဲ့ ကိုယ့်သားသမီး ဘယ်သူ့ကို ပိုချစ်တယ်ဆိုတာ စဉ်းစားကြည့်ကြ စဉ်းစားကြည့်ကြ။ ကိုယ့်သားသမီးတွေက အနားမှာ ရှိနေသားပဲ။ သူ့မှာ ပြုစုနေတဲ့သမီးတစ်ယောက် အနားမှာ အမြဲရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဘိုးကြီးကို မမြင်လို့တဲ့ ထိုင်ပြီးငိုနေတယ်။ အသက် (၈၀)ကျော်နေကြပြီ။ မမြင်ရရင် ငိုတုန်းပဲ ရှိသေးတယ်။

အဲဒါ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ဒီဥပပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးအနားမှာ ကပ်ပြီးတော့ သွားနေတယ်။ ကပ်ပြီးတော့ ရပ်နေတယ်။ ကပ်ပြီးတော့ ထိုင်နေတယ်။ ကပ်ပြီးတော့ အိပ်နေတယ်။ အဲဒါနဲ့ နည်းနည်းခွဲလိုက်ရပြီဆိုရင် ခွဲနိုင်တဲ့စွမ်းအား ရှိသလား ? မရှိကြဘူးနော်။ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက ဘာဟောသလဲ?

မိမိတို့ စိတ်ကို မကြာခဏ ဆင်ခြင်ပေးပါ

တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ အဘိက္ခဏံ သကံ စိတ္တံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ ‘ဒီယရတ္တမိဒံ စိတ္တံ သံကိလိဋ္ဌံ ရာဂေန ဒေါသေန မောဟေနာ’တိ။ စိတ္တသံကိလေသာ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ သံကိလိဿန္တိ။ စိတ္တဝေါဒါနာ သတ္တာ ဝိသုဇ္ဈန္တိ။

ဘိက္ခဝေ = ချစ်သားရဟန်းတို့။ တသ္မာ = ထို့ကြောင့်။ ဣဟ = ဤလောက၌။ တုမေ = သင်ချစ်သားတို့သည် သင်ချစ်သမီးတို့သည်။ သကံ စိတ္တံ = မိမိတို့ရဲ့ စိတ်ကို။ ဣဒံ စိတ္တံ = ဤငါတို့ရဲ့စိတ်သည်။ ဒီယရတ္တံ = နေ့ညဉ့်သံသရာ ရှည်မြင့်စွာသော အချိန်အခါကာလတို့ပတ်လုံး။ ရာဂေန = ရာဂကြောင့်။ ဒေါသေန =

ဒေါသကြောင့်။ မောဟောန - မောဟကြောင့်။ သံကိလိဋ္ဌန္တိ = ညစ်နွမ်း၍ နေရ
 ဆင်တူ၍။ အဘိက္ခဏံ = မကြာခဏ အမြဲမပြတ်။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ - ဆင်ခြင်သင့်
 ဆင်ခြင်ထိုက်ပေ၏။ ဘိက္ခဝေ = ချစ်သားရဟန်းတို့။ စိတ္တသံကိလေသာ = စိတ်
 ဓာတ် ညစ်နွမ်းခြင်းကြောင့်။ သတ္တာ = သတ္တဝါတို့သည်။ သံကိလိဿန္တိ = ညစ်နွမ်း
 ကြရကုန်၏။ စိတ္တဝေါဒါနာ = စိတ်ဓာတ် ဖြူစင်သန့်ရှင်းခြင်းကြောင့်။ သတ္တာ -
 သတ္တဝါတို့သည်။ ဝိသုဇ္ဈန္တိ = စင်ကြယ်ကြရကုန်၏။

ဒါကြောင့် သင်ချစ်သားတို့ သင်ချစ်သမီးတို့တစ်တွေဟာ မကြာခဏ
 မိမိရဲ့စိတ်ကို ဆင်ခြင်ပေးပါ။ ဘယ်လိုဆင်ခြင်ရမလဲ - နေ့ညဉ့်သံသရာ ရှည်မြင့်
 နှာသော အချိန်အခါကာလတို့ပတ်လုံး ငါတို့ရဲ့စိတ်သည် ရာဂကြောင့် ညစ်နွမ်း
 နေရတယ်၊ ဒေါသကြောင့် ညစ်နွမ်းနေရတယ်၊ မောဟကြောင့် ညစ်နွမ်းနေရတယ်
 ဆို ဒီလို မကြာခဏ ဆင်ခြင်ပေးပါ။

ဘာဖြစ်လို့လဲ? စိတ်ဓာတ်တွေ ညစ်နွမ်းရင် သတ္တဝါတွေ ညစ်နွမ်းကြရ
 တယ်။ ပင်ပန်းကြရတယ်။ ဆင်းရဲကြရတယ်။ စိတ်ဓာတ်တွေ ဖြူစင်သန့်ရှင်း
 ထာပြီဆိုရင်လည်း သတ္တဝါတွေ စင်ကြယ်သန့်ရှင်းသွားရတယ်။ ဒီတော့ စိတ်ဓာတ်
 စင်ကြယ်သန့်ရှင်းအောင် ဘယ်လိုလုပ်ရမယ်ဆိုတာကတော့ ပြီးတော့မှ ပြောပါ
 ဝယ်။ ဒီတော့ စိတ်ဓာတ်တွေ ညစ်နွမ်းရင် သတ္တဝါတွေ ညစ်နွမ်းရတဲ့ ပုံစံတွေကို
 တော့ ခပ်များများလေးပြောဖို့ ရည်ရွယ်ထားပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့ ဒီစိတ်ဓာတ်
 တွေ ညစ်နွမ်းရင် သတ္တဝါတွေ ညစ်နွမ်းရသလဲ? ခုနက ဥပမာ ကြည့်ပေါ့လေ။

စိတ်ဓာတ်တွေ ညစ်နွမ်းရင် သတ္တဝါတွေ ညစ်နွမ်းကြရတယ်

အဝိဇ္ဇာနိဝရဏတရားက ပိတ်ဖုံးထားတယ်။ အမှန်မသိဘူး။ အသိမှားနေ
 တယ်။ အသိမှားနေတဲ့ သတ္တဝါတွေဟာ တွယ်တာစရာရှိရင် တွယ်တာမယ်၊
 မိမိနှစ်သက်ဖွယ်ရာ အာရုံတွေနဲ့ သွားပြီး တွေ့ခဲ့ရင် တွယ်တာမှုတွေ ဖြစ်လာ
 မယ်။ မနှစ်သက်ဖွယ်ရာ အာရုံတွေနဲ့ တွေ့ခဲ့ရင်လည်း ဒေါသတွေ ဖြစ်တော့မယ်။
 အယောနိသောမနသိကာရကို အခြေခံနေတယ်။ အသိမှားမှု အဝိဇ္ဇာကို အခြေခံ
 နေတယ်။

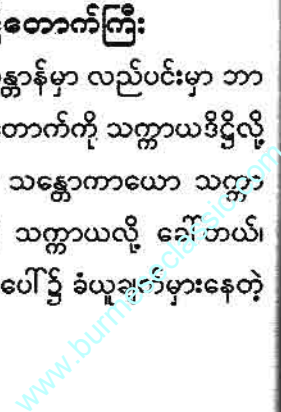
အာရုံတွေကို နည်းမှန်လမ်းမှန် နှလုံးမသွင်းတတ်ဘူး။ အာရုံတစ်ခုနဲ့ ကြုံကြိုက်လိုက်တဲ့အခါမှာ ဒီအာရုံတွေကို ရုပ်တရားအစုအပုံပဲ၊ နာမ်တရားအစုအပုံပဲ၊ အကြောင်းတရားအစုအပုံပဲ၊ အကျိုးတရားအစုအပုံပဲ၊ အနိစ္စတရားအစုအပုံပဲ၊ ဒုက္ခတရားအစုအပုံပဲ၊ အနတ္တတရားအစုအပုံပဲလို့ ဒီလို နှလုံးမသွင်းတတ်ဘူး။ အဲဒီလို နှလုံးသွင်းတတ်ခဲ့မယ်ဆိုရင်တော့ ယောနိသောမနသိကာရလို့ ခေါ်ပါတယ်။ နည်းမှန်လမ်းမှန် နှလုံးသွင်းခြင်းပဲ။

အဲဒီလို ယောနိသောမနသိကာရကို ရှေ့သွားမပြုမိဘဲ သားပဲ၊ သမီးပဲ၊ ယောက်ျားပဲ၊ မိန်းမပဲ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါပဲ၊ လူ နတ် ဗြဟ္မာပဲလို့ ဒီလို နှလုံးသွင်းမိမယ်ဆိုရင်တော့ ဒီနှလုံးသွင်းမှုက မှားနေတယ်။ မှားနေတဲ့ ဒီအသိမှားမှုရှိနေလို့ ရှိရင် အယောနိသောမနသိကာရ ရှိနေခဲ့မယ်ဆိုရင်တော့ အကုသိုလ်တရားတွေဟာ နောက်ကနေ ဆက်တိုက်ဖြစ်ပေါ်လာတတ်ကြပါတယ်။

အယောနိသောမနသိကာရက အခြေခံအကြောင်းအရင်း ဖြစ်နေတယ်။ အဲဒီတော့ အကုသိုလ်တရားတို့ရဲ့ အခြေခံအကြောင်းရင်းဖြစ်တဲ့ ဒီ အယောနိသောမနသိကာရက ဘာကြောင့်ဖြစ်သလဲလို့ ပြန်ပြောင်းပြီး ဆန်းစစ်ကြည့်လိုက်တော့လည်း အဝိဇ္ဇာနိဝရဏတရားက ပိတ်ဖုံးခံနေရတာက အကြောင်းတစ်ခု၊ တဏှာတည်းဟူသော သံယောဇဉ်ကြီးဖြင့် ရစ်ပတ်နှောင့်ဖွဲခံနေရတာက အကြောင်းတစ်ခု ဖြစ်တယ်။

လည်ပင်းမှာဆွဲထားတဲ့ သက္ကာယဒိဋ္ဌိတောက်ကြီး

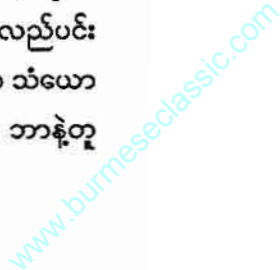
ဒီအကြောင်းနှစ်ရပ်ရှိလိုက်တဲ့ ဒီသတ္တဝါတွေသန္တာန်မှာ လည်ပင်းမှာ ဘာဆွဲထားသလဲ၊ တောက်ကြီးတစ်ခု ဆွဲထားတယ်။ အဲဒီတောက်ကို သက္ကာယဒိဋ္ဌိလို့ ဒီလို သတ်မှတ်ထားတယ်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိဆိုတာက - သန္တောကာယော သက္ကာယော-အရ ထင်ရှားရှိနေတဲ့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးကို သက္ကာယလို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီ သက္ကာယအမည်ရနေတဲ့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးအပေါ်၌ ခံယူချက်မှားနေတဲ့ ဒိဋ္ဌိတရားကို သက္ကာယဒိဋ္ဌိလို့ ဒီလိုခေါ်ပါတယ်။

အဲဒီတော့ ဒီသက္ကာယဒိဋ္ဌိဆိုတဲ့ တောက်ကြီးက လည်ပင်းမှာ ဆွဲထားတယ် ဆိုတာက ဘာပြောတာလဲ? ဟိုနားကပ်လိုက်လည်း ငါပဲ၊ ငါ့ရဲ့အတ္တပဲ၊ ဒီနား ကပ်လိုက်တော့လည်း ငါ့ရဲ့ အတ္တပဲ၊ ဟိုရုပ်နာမ်အနားကပ်လိုက်လည်း ငါ့ရဲ့အတ္တပဲ၊ ဒီခွန်နာမ်အနားကပ်လိုက်လည်း ငါ့ရဲ့အတ္တပဲ၊ အတ္တဆိုတာက ယောက်ျားပဲ မိန်းမပဲ ပုဂ္ဂိုလ်ပဲ သတ္တဝါပဲ လူပဲ နတ်ပဲ ဗြဟ္မာပဲ စသည်ဖြင့် ဒီလို ခံယူချက်မှားနေတဲ့ သဘော၊ အသက်ကောင် လိပ်ပြာကောင် ဝိညာဏ်ကောင် အတ္တကောင် စသည် ဖြင့် ခံယူချက်မှားနေတဲ့သဘောပဲ။ အဲဒီ ခံယူချက်မှားနေတဲ့ သက္ကာယဒိဋ္ဌိအတ္တ ဆိုတဲ့ တောက်ကြီးက လည်ပင်းမှာ ဆွဲထားတယ်။

ခုနက ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်းပဲ - အိမ်ရှင်မတစ်ဦးကို ဒီယောက်ျားက ညည်း ထောင့်တုံး မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောရင် လက်ခံပါ့မလား? လက်မခံနိုင်ဘူး။ လက် မခံတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ လည်ပင်းမှာ ဘာဆွဲထားလဲ? တောက်ကြီး ဆွဲထားတယ်။ အိမ်ရှင်တစ်ဦးကို ဒီဒကာမကြီးက မင်း ဒကာမကြီး မဟုတ်ပါဘူး။ ဒကာမကြီးရဲ့ အဘမကြီးမဟုတ်ပါဘူးလို့ပြောရင်ကော သူက လက်ခံပါ့မလား? လက်မခံဘူး။ အပြစ်လို့လဲ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိလို့ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ တောက်ကြီးတစ်ခုက လည်ပင်းမှာ ဆွဲထားတယ်။ ဆွဲပြီးတော့ တဏှာတည်းဟူသော သံယောဇဉ်ကြီးက အင်မတန် နိုင်ခဲ့အောင် ချည်ထားတယ်။ ဘယ်မှာ ချည်ထားသလဲ၊ ခန္ဓာငါးပါးဆိုတဲ့ ငှက် ခန္ဓာဟုတ် ခန္ဓာငါးပါးဆိုတဲ့ တိုင်တစ်တိုင်မှာ ချည်ထားတယ်။

ချည်ထားခံရတဲ့ ဒီသတ္တဝါတွေဟာ သွားရင်လည်း ဒီခန္ဓာငါးပါး အနား ကပ်ပြီးတော့ သွားတယ်။ ရပ်ရင်လည်း ခန္ဓာငါးပါးအနားမှာပဲ ကပ်ပြီးတော့ ရပ် တယ်။ ထိုင်ရင်လည်း ဒီခန္ဓာငါးပါးအနားမှာပဲ ကပ်ပြီးတော့ ထိုင်တယ်။ အိပ် ထော့လည်း ဒီခန္ဓာငါးပါးအနားမှာပဲ ကပ်ပြီးတော့ အိပ်တယ်။ ရုန်းလိုတဲ့ဆန္ဒဓာတ် ဖြင်းဖြင်းပြပြရှိသလား? မရှိကြဘူး။ ဒီတော့ အဲဒီလို ခန္ဓာငါးပါးအနားမှာပဲ ကပ်ပြီးတော့ သွားနေတဲ့၊ ရပ်နေတဲ့၊ ထိုင်နေတဲ့၊ အိပ်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ လည်ပင်း မှာလည်း တောက်ကြီးတစ်ခုကို ထပ်ဆွဲထားတယ်။ တဏှာတည်းဟူသော သံယော ဇဉ်ကြီးကလည်း ရစ်ပတ်ပြီး နှောင်ဖွဲ့ထားတယ်။ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ဘာနဲ့တူ သလဲ ခုနက ဥပမာပေးထားတယ် -

ဥပမာ နှင့် ဥပမေယျ

တိုင်ငုတ်တစ်တိုင်မှာ ခိုင်ခံ့တဲ့ ကြိုးတစ်ချောင်းဖြင့် လည်ပင်းမှာ တောက်ဆွဲပြီးတော့ ခွေးတစ်ကောင်ကို ချည်ထားတာနဲ့ သိပ်ပြီးတော့ တူတယ်လို့ ဒီလို မြတ်စွာဘုရားက ဥပမာပေးထားတယ်။ အဲဒီစာရင်းထဲမှာ အခု တရားနာနေတဲ့ ပရိသတ်တွေ ပါသလား မပါဘူးလား? အများစုကတော့ ပါနေကြပုံရတယ်။ မပါအောင် ကြိုးစားဖို့ကော မကောင်းဘူးလား? ပါနေခဲ့ရင်၊ မပါအောင် ကြိုးစားဖို့ သိပ်ကောင်းတယ်။ အဲဒီလို လည်ပင်းမှာ တောက်ဆွဲပြီး တိုင်တစ်တိုင်မှာ အချည်ခံနေရတဲ့ ဘဝတွေက ဘယ်လောက်များခဲ့သလဲ? သိပ်ပြီးတော့ များခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက တရားအစမှာ -

အနမတဂ္ဂေါယံ ဘိက္ခဝေ သံသာရော ပုဗ္ဗာ ကောဋီ န ပညာယတိ၊ အဝိဇ္ဇာ နိဝရဏာနံ သတ္တာနံ တဏှာသံယောဇနာနံ သန္ဓာဝတံ သံသရတံ။

(သံ-၂-၁၂၃။)

ဘိက္ခဝေ - ချစ်သားရဟန်းတို့။ အယံ သံသာရော = ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့၏ အဆက်မပြတ်ဖြစ်ရာ ရုပ်နာမ်သန္တာန်အစဉ်အတန်းဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော ဤသံသရာသည်။ အနမတဂ္ဂေါ - ဉာဏ်ဖြင့် အစဉ်လျှောက်၍သော်လည်း မသိအပ် မသိနိုင်သော အစရှိပေ၏။ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာနံ - အဝိဇ္ဇာနိဝရဏတရားသည် ပိတ်ဖုံးကာဆီးအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ တဏှာသံယောဇနာနံ - တဏှာတည်းဟူသော သံယောဇဉ်ကြိုးက ရစ်ပတ်နှောင်ဖွဲ့ထားအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သန္ဓာဝတံ - ထိုဘဝမှ ဤဘဝ၊ ဤဘဝမှ ထိုဘဝသို့ တပြောင်းပြန်ပြန် ကျင်လည်ကျက်စား ပြေးသွား၍ နေကြရကုန်သော။ သံသရတံ - တစ်ခုသောဘဝ၌လည်းပဲ ထပ်ကာထပ်ကာ ကျင်လည်ကျက်စားပြေးသွား၍ နေကြရကုန်သော။ သတ္တာနံ - သတ္တဝါတို့၏။ ပုဗ္ဗာ ကောဋီ - သံသရာ၏ရှေ့အစွန်းကို။ န ပညာယတိ - မသိအပ် မသိနိုင်ပေ။

အဝိဇ္ဇာနိဝရဏတရားက ပိတ်ဖုံးပြီးတော့ တဏှာတည်းဟူသော သံယောဇဉ်ကြိုးဖြင့် ရစ်ပတ်နှောင်ဖွဲ့ခံထားရတဲ့ သတ္တာယဒိဋ္ဌိဆိုတဲ့ တေးဘဲကြီးလည်း လည်ပင်းမှာ အဆွဲခံထားရတဲ့ ဒီသတ္တဝါတွေရဲ့ သံသရာခရီးကို ပြန်ပြောင်းပြီး

ဆန်းစစ်ကြည့်လိုက်တော့ ဉာဏ်ဖြင့် အစဉ်လျှောက်၍ လှမ်း၍ ကြည့်တတ်လို့ ကြည့်မယ်ဆိုရင် ဆုံးနိုင်မလား? မဆုံးနိုင်ဘူး၊ သိပ်ရှည်တယ်။

သိပ်ရှည်တဲ့အတွက် ဒီ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏကို မပယ်ဖျက်နိုင်ဘူးဆိုရင်၊ တဏှာ တည်းဟူသော သံယောဇဉ်ကြီးကိုလည်း မပယ်ဖြတ်နိုင်ဘူးဆိုရင်၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဆိုတဲ့တောက်ကြီးကိုလည်း ဆွဲပြီးတော့ ဖြုတ်မချနိုင်ဘူးဆိုရင် နောက်ထပ် သံသရာခရီးကလည်း မရှည်နိုင်ဘူးလား? ရှည်နိုင်တယ်။

ရှည်နိုင်တဲ့အခါမှာ ဒီသံသရာခရီးသည် ဒီအဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ ဒီအကုသိုလ်တရားတွေရဲ့ စွမ်းအဟုန်က သိပ်ပြီး အားကောင်း ထာလို့ရှိရင် ထိုသံသရာခရီးသည် ကောင်းတဲ့သံသရာမျိုး ဖြစ်ခဲ့တယ်။ အပါယ် ထေးပါးဆိုတဲ့ သံသရာခရီးကသာ မိမိကို ဆီးကြိုနေမှာ ဖြစ်တယ်။

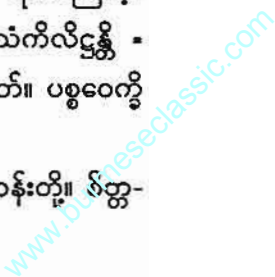
အဲဒီလို ဆီးကြိုနေမှာဖြစ်တဲ့အတွက် ဒီလိုအပါယ်ဘေးဆိုးကြီးမှ လွတ်အောင်ကျွတ်အောင်၊ အိုဘေးဆိုးကြီးမှ လွတ်အောင်ကျွတ်အောင်၊ နာဘေးဆိုးကြီးမှ လွတ်အောင်ကျွတ်အောင်၊ သေဘေးဆိုးကြီးမှ လွတ်အောင်ကျွတ်အောင် နှုန်းတန်ထွက်ဖို့ရန်အတွက် ရည်ရွယ်ပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားက ဘာဆုံးမနေသလဲ-

တသ္မာတိဟ ဘိက္ခုဝေ အဘိက္ခုဏံ သကံ စိတ္တံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ 'ဒီဃ-ဓမ္မဗိဒ္ဓံ စိတ္တံ သံကိလိဋ္ဌိ ရာဂေန ဒေါသေန မောဟေနာ'တိ၊ စိတ္တသံကိလေသာ ဘိက္ခုဝေ သတ္တာ သံကိလိဿန္တိ၊ စိတ္တဝေါဒါနာ သတ္တာ ဝိသုဇ္ဈန္တိ။

(သံ-၂-၁၂၃။)

ဘိက္ခုဝေ - ချစ်သားရဟန်းတို့။ တသ္မာ - ထို့ကြောင့်။ ဣဟ - ဤသာသနာ ထော်မြတ်အတွင်း၌။ တုမေ - သင်ချစ်သားတို့သည် သင်ချစ်သမီးတို့သည်။ သကံ စိတ္တံ - မိမိတို့ရဲ့စိတ်ကို။ ဣဒံ စိတ္တံ - ဤငါတို့ရဲ့စိတ်သည်။ ဒီဃရတ္တံ - နေ့ညဉ့် သံသရာ ရှည်မြင့်စွာသော အချိန်အခါကာလတို့ပတ်လုံး။ ရာဂေန - ရာဂကြောင့်။ ဒေါသေန - ဒေါသကြောင့်။ မောဟေန - မောဟကြောင့်။ သံကိလိဋ္ဌန္တိ - ညစ်နွမ်း၍နေရပေ၏ဟူ၍။ အဘိက္ခုဏံ - မကြာခဏ အမြဲမပြတ်။ ပစ္စဝေက္ခိ တဗ္ဗံ - ဆင်ခြင်သင့် ဆင်ခြင်ထိုက်ပေ၏။

ဟိ - အကြောင်းကို ဆိုရသော်။ ဘိက္ခုဝေ - ချစ်သားရဟန်းတို့။ ဝိတ္တ-

သံကိလေသာ = စိတ်ဓာတ်ညစ်နွမ်းခြင်းကြောင့်။ သတ္တာ = သတ္တဝါတို့သည်။
သံကိလိဿန္တိ = ညစ်နွမ်းကြရကုန်၏။ စိတ္တဝေါဒါနာ = စိတ်ဓာတ်ဖြူစင်သန့်ရှင်း
ခြင်းကြောင့်။ သတ္တာ = သတ္တဝါတို့သည်။ ဝိသုဇ္ဈန္တိ = စင်ကြယ်ကြရကုန်၏။

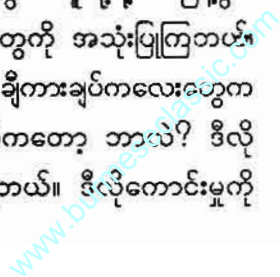
စိတ်ဓာတ်တွေ ညစ်နွမ်းခဲ့ရင် သတ္တဝါတွေ ညစ်နွမ်းကြရတယ်။ စိတ်ဓာတ်
တွေ ဖြူစင်သန့်ရှင်းခဲ့မယ်ဆိုရင် သတ္တဝါတွေ ဖြူစင်သန့်ရှင်းပြီးတော့ လာကြရ
တယ်။ ဒါကြောင့် ငါတို့ရဲ့စိတ်သည် နေ့ညဉ့်သံသရာ ရှည်မြင့်စွာသော အချိန်
အခါကာလတို့ပတ်လုံး ရာဂကြောင့် ညစ်နွမ်းနေရတယ်၊ ဒေါသကြောင့် ညစ်နွမ်း
နေရတယ်၊ မောဟကြောင့် ညစ်နွမ်းနေရတယ်လို့ ဒီလို မကြာခဏ မိမိတို့ရဲ့
စိတ်ကို ဆင်ခြင်သုံးသပ်ပေးပါလို့ မြတ်စွာဘုရားက တိုက်တွန်းထားတယ်။ အဲဒီ
လို တိုက်တွန်းပြီးတော့ နောက်ထပ် မြတ်စွာဘုရား ဘာဆက်ပြီး ဟောတော်မူ
သလဲ -

စရဏ ပန်းချီကားချပ်

ဒိဋ္ဌံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ စရဏံ နာမ စိတ္တန္တိ ? ဧဝံ ဘန္တေ။ (သံ-၂-၁၂၃။)

ဘိက္ခဝေ = ချစ်သားရဟန်းတို့။ စရဏံ နာမ = စရဏ အမည်ရှိသော။
စိတ္တံ = ဆန်းကြယ်တဲ့ ပန်းချီကားချပ်ကို။ ဝေါ = သင်ချစ်သားတို့သည်။ ဒိဋ္ဌံ =
မြင်ဖူးကြပါကုန်သလား ?

မြတ်စွာဘုရားက ရဟန်းတို့ကို မေးကြည့်တယ်။ ချစ်သားရဟန်းတို့ . . .
စရဏ အမည်ရှိတဲ့ အင်မတန်ဆန်းကြယ်တဲ့ ပန်းချီကားချပ်ကလေးကို သင်
ချစ်သားတို့တစ်တွေ မြင်ဖူးကြရဲ့လားလို့ မေးကြည့်တယ်။ စရဏဆိုတဲ့ ပန်းချီ
ကားချပ်ကတော့ - ပြာဟွဏ္ဍာပါသဏ္ဍိကလို့ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ ပြာဟွဏ္ဍာအယူဝါဒ
ကိုးဆယ်ကျော်လောက် ရှိတယ်။ အဲဒီအယူဝါဒသမားတွေက သူတို့ရဲ့ ဝါဒပြန့်ပွား
ရေးအတွက် ဝါဒဖြန့်ဖြူးရေး ပန်းချီကားချပ်ကလေးတွေကို အသုံးပြုကြတယ်။
စရဏဆိုတာ သူတို့ အသုံးပြုတဲ့ ပန်းချီကားချပ်ပဲ။ ဒီပန်းချီကားချပ်ကလေးဟွဏ္ဍက
သိပ်ပြီးတော့ ဆန်းကြယ်တယ်။ အဓိကရည်ရွယ်ချက်ကတော့ ဘာလဲ? ဒီလို
မကောင်းတဲ့အမှုပြုခဲ့ရင် ဒီလို မကောင်းတဲ့အကျိုးရတယ်။ ဒီလိုကောင်းမှုကို

မြဲဥမယ်ဆိုရင်လည်း ဒီလို ကောင်းကျိုးတွေကို ရတယ်လို့ ဒီပန်းချီကားချပ်ကို ကြည့်ရှုနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ သဘောပေါက်နိုင်ရန်အတွက် ရည်ရွယ်ပြီးတော့ အင်မတန် ဆန်းကြယ်တဲ့ ပန်းချီကားချပ်ကလေးတွေကို ရေးသားထားတယ်။

ရေးသားပြီးတဲ့အခါကျတော့ ဒီပန်းချီကားချပ်ကလေးတွေကို ဝါဒဖြန့်ဖြူးနေတဲ့ တရားဟောဆရာတွေက သွားလေရာကို ယူဆောင်သွားကြတယ်။ ယူဆောင်သွားပြီးတဲ့အခါ တရားနာပရိသတ်တွေ သဘောပေါက်နိုင်အောင် အဲဒီပန်းချီကားချပ်ကလေးတွေကို ထုတ်ဆောင်ပြပြီးတော့မှ သူတို့ တရားကို ဟောထေ့ခိုတယ်။ အဲဒီဟောကြားလေ့ရှိတဲ့ ပန်းချီကားချပ်ကလေးတွေကို စရဏလို့ ခေါ်ပါတယ်။

အဲဒီ စရဏ အမည်ရတဲ့ ပန်းချီကားချပ်က အလွန်ဆန်းကြယ်တယ်။ သိပ်အဆန်းတကြယ် ရေးထားတယ်။ ဆန်းဆန်းကြယ်ကြယ် ရေးထားတဲ့ ဒီပန်းချီကားချပ်တို့ သင်ချစ်သားတို့တစ်တွေ သင်ချစ်သမီးတို့တစ်တွေ မြင်ဖူးကြပါသလားလို့ မြတ်စွာဘုရားက မေးတယ်။ မေးလိုက်တဲ့ အချိန်အခါမှာ ရဟန်းတော်တွေက စံ ဘန္တေ - မြတ်စွာဘုရား . . . တပည့်တော်တို့ မြင်ဖူးကြပါတယ်ဆိုပြီးတော့ ပြန်ပြီးတော့ လျှောက်ထားကြတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ မြတ်စွာဘုရားက ဘာဆက်ပြီးတော့ အမိန့်ရှိသလဲ -

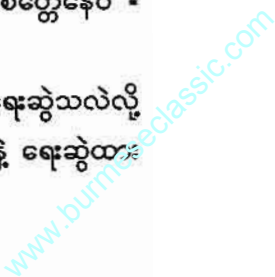
စရဏပန်းချီကားချပ်ထက် ပိုပြီးဆန်းကြယ်တဲ့စိတ်

တမ္ဗိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စရဏံ နာမ စိတ္တံ စိတ္တေနော စိန္တိတံ။

(သံ-၂-၁၂၃။)

ဘိက္ခဝေ = ချစ်သားရဟန်းတို့။ စရဏံ နာမ = စရဏ အမည်ရှိတဲ့။
တမ္ဗိ ခေါ စိတ္တံ = ထိုဆန်းကြယ်တဲ့ ပန်းချီကားချပ်ကိုလည်းပဲ။ စိတ္တေနော = စိတ်ဖြင့်သာလျှင်။ စိန္တိတံ = ကြံစည်စိတ်ကူး၍ ရေးဆွဲအပ်ပေ၏။

အဲဒီလောက် ဆန်းကြယ်နေတဲ့ ပန်းချီကားချပ်ကို ဘာနဲ့ ရေးဆွဲသလဲလို့ မေးတော့ စိတ်နဲ့ . . . , အင်မတန် ဆန်းကြယ်တဲ့ စိတ်ကလေးနဲ့ ရေးဆွဲထားတာပဲ။ ဘယ်လိုရေးဆွဲသလဲလို့မေးတော့ -

ပထမ ဒီပန်းချီကားချပ်ကို ရေးတော့မဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က ရှေးဦးစွာ ဘာလုပ်ရသလဲ၊ ဒီနေရာမှာ ယောက်ျားရဲ့ အရုပ်ကလေးကို ရေးမယ်၊ ဒီနေရာကျတော့ အမျိုးသားရဲ့အရုပ်၊ ဒီနေရာကျတော့ အမျိုးသမီးရဲ့အရုပ်၊ ဒီနေရာမှာ မျက်လုံးထည့်မယ်၊ ဒီနေရာမှာ မျက်ခုံးထည့်မယ်၊ မျက်လုံးကျလို့ရှိရင်လည်း လိုင်နာဆိုလား ဘာဆိုလား ဟုတ်လား? - ဘယ်နေရာမှာ လိုင်နာကလေးကို ဘယ်လို ဆွဲလိုက်မယ်ဆိုပြီးတော့ စိတ်ကူးမှု ပထမ မရှိဘူးလား၊ ရှိတယ်ပေါ့ -

မှန်ရှေ့မှာ သွားရပ်ပြီဆိုလို့ရှိရင်လိုင်နာကို ဆွဲမယ်ဆိုတဲ့စိတ်ကူး မရှိခဲ့ရင် ဒီအမျိုးသမီး ဆွဲလို့ရမလား? မရဘူး။ မှန်ရှေ့မှာ သွားရပ်လိုက်၊ ရပ်ပြီးတဲ့အခါမှ သေသေချာချာ ဆွဲလိုက်တာ၊ နှုတ်ခမ်းနီကလေးက ဘယ်နေရာမှာ ထည့်မယ်၊ လက်သည်းနီက ဘယ်နေရာမှာဆိုးမယ်၊ ဘယ်လိုအရောင် ဆိုးမယ် စသည်ဖြင့် ပထမကြံစည်စိတ်ကူးမှု မရှိဘူးလား၊ ရှိတယ်။

အဲဒီပုံစံအတိုင်းပဲ ဒီပန်းချီဆရာကလည်း ဒီမှာ အမျိုးသမီးရုပ်ကလေးတွေ၊ အမျိုးသားရုပ်ကလေးတွေကို ရေးတော့မယ်ဆိုရင် မျက်လုံးကို ဘယ်အနေအထားထားမယ်၊ မျက်ခုံးကို ဘယ်လိုအနေအထား ထားမယ်၊ နှုတ်ခမ်းကို ဘယ်လိုအနေအထား ထားမယ်၊ မျက်လုံးကျတော့ ဆေးရောင်ကို ဘယ်လိုချယ်မယ်၊ မျက်ခုံးကျတော့ ဘယ်လိုဆေးရောင်ချယ်မယ် စသည်ဖြင့် ကြံစည်စိတ်ကူးမှု ရှိရတယ်။ သစ်ပင်ကို ဘယ်လိုအနေအထား ထားမယ်၊ လမ်းကို ဘယ်လိုအနေအထား ထားမယ် စသည်ဖြင့် ပထမ မူလကြံစည်စိတ်ကူးမှုက အရင်ဖြစ်ရတယ်။ အဲဒီကြံစည်စိတ်ကူးပြီးတဲ့အချိန်အခါကျတော့မှ မိမိ နှစ်ခြိုက်တဲ့ပုံစံအတိုင်း ဒီပန်းချီကားချပ်ကို ရေးဆွဲရတယ်။

ရေးဆွဲလိုက်တဲ့ အချိန်အခါမှာ မိမိဖြစ်ချင်တာတွေ အားလုံး ဖြစ်သလားလို့ မေးရင် ဘယ်လိုဖြေမလဲ? မဖြစ်ဘူး . . . မဖြစ်ဘူး။ နမူနာလေး သဘောပေါက်အောင် တစ်ခုပြောမယ်။ အဲဒီပန်းချီကားချပ်ထဲမှာ ယူဇနာတစ်ရာလောက် လင်းထိန်နေတဲ့ ပတ္တမြားကြီးတစ်လုံးကို ရေးဆွဲပြီးတော့ ထည့်မယ်ဆိုကြစို့၊ တကယ်တမ်း ပတ္တမြားရတနာကြီးတစ်ခုကို ပန်းချီကားချပ်ထဲမှာ ရေးဆွဲလိုက်တဲ့အခါမှာ ယူဇနာတစ်ရာလောက် လင်းလာသလား? မလင်းဘူး၊ စိတ်ကူးတိုင်း

ဖြစ်သလား? မဖြစ်ဘူး၊ ဟုတ်တယ် မဟုတ်လား? ဒီတော့ ပန်းချီကားချုပ် ဆန်းကြယ်ရတာ စိတ်ကြောင့် ဆန်းကြယ်ရတာဖြစ်တော့ အကြောင်းရင်းဖြစ်တဲ့ စိတ်သည် ဒီပန်းချီကားချုပ်ထက် ပိုပြီးတော့ ဆန်းကြယ်မှု မရှိနိုင်ဘူးလား? နိုင်သယ်၊ စိတ်ဆန်းကြယ်သလောက် ဒီပန်းချီကားချုပ်သည် ဆန်းကြယ်သလား? ဆန်းကြယ်သေးဘူး။ စိတ်ကသာလျှင် ပိုပြီးတော့ မဆန်းကြယ်ဘူးလား။ ဆန်းကြယ်နေတယ်။ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက -

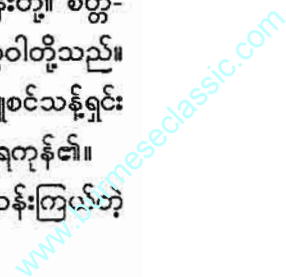
တေနပိ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ စရဏေန စိတ္တေန စိတ္တညေဝ စိတ္တတရံ တသ္မာသိတိ ဘိက္ခုဝေ အဘိက္ခုဏံ သကံစိတ္တံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ ဒီဃရတ္တမိဒံ စိတ္တံ သံကိလိဿန္တိ ရာဂေန ဒေါသေန မောဟေနာတိ၊ စိတ္တသံကိလေသာ ဘိက္ခုဝေ သတ္တာ သံကိလိဿန္တိ စိတ္တဝေါဒါနာ သတ္တာ ဝိသုဇ္ဈန္တိ။ (သံ- ၂-၁၂၃။)

ဘိက္ခုဝေ = ချစ်သားရဟန်းတို့။ တေနပိ ခေါ် စရဏေန စိတ္တေန = ထို ဆန်းကြယ်တဲ့ စရဏအမည်ရတဲ့ ပန်းချီကားချုပ်ထက်လည်းပဲ။ စိတ္တညေဝ = အကြောင်းရင်းဖြစ်တဲ့ စိတ်ကသာလျှင်။ စိတ္တတရံ - သာလွန်၍ ဆန်းကြယ်လှ သေး၏။

ဘိက္ခုဝေ = ချစ်သားရဟန်းတို့။ တသ္မာ = ထို့ကြောင့်။ ဣဟ = ဤသာသနာ ဆော်မြတ်အတွင်း၌။ တုမေ = သင်ချစ်သားတို့သည် သင်ချစ်သမီးတို့သည်။ သကံ စိတ္တံ = မိမိတို့ရဲ့စိတ်ကို။ ဣဒံ စိတ္တံ = ဤငါတို့ရဲ့စိတ်သည်။ ဒီဃရတ္တံ = နေ့ညှို့သံသရာ ရှည်မြင့်စွာသော အချိန်အခါကာလတို့ပတ်လုံး။ ရာဂေန = ရာဂ ကြောင့်။ ဒေါသေန = ဒေါသကြောင့်။ မောဟေန = မောဟကြောင့်။ သံကိလိဿန္တိ = ညစ်နွမ်း၍နေရပေ၏ဟူ၍။ အဘိက္ခုဏံ = မကြာခဏ အမြဲမပြတ်။ ပစ္စဝေက္ခိ တဗ္ဗံ = ဆင်ခြင်သင့် ဆင်ခြင်ထိုက်ပေ၏။

တိ = အကြောင်းကို ဆိုရသော်။ ဘိက္ခုဝေ = ချစ်သားရဟန်းတို့။ စိတ္တသံကိလေသာ = စိတ်ဓာတ် ညစ်နွမ်းခြင်းကြောင့်။ သတ္တာ = သတ္တဝါတို့သည်။ သံကိလိဿန္တိ = ညစ်နွမ်းကြရကုန်၏။ စိတ္တဝေါဒါနာ = စိတ်ဓာတ် ဖြူစင်သန့်ရှင်းခြင်းကြောင့်။ သတ္တာ = သတ္တဝါတို့သည်။ ဝိသုဇ္ဈန္တိ = စင်ကြယ်ကြရကုန်၏။

ချစ်သားရဟန်းတို့ . . . ဒါကြောင့် ဒီစရဏအမည်ရတဲ့ ဆန်းကြယ်တဲ့

ပန်းချီကားချုပ်ထက် အကြောင်းရင်းဖြစ်တဲ့ စိတ်ကသာလျှင် ပိုပြီးတော့ ဆန်းကြယ် ပါတယ်။ အဲဒီလို စိတ်ဓာတ်တွေက အလွန်အလွန် ဆန်းကြယ်နေတဲ့အတွက် ကြောင့် သင်ချစ်သားတို့တစ်တွေ သင်ချစ်သမီးတို့တစ်တွေဟာ မေ့မေ့လျော့လျော့ ပေါ့ပေါ့ဆဆနဲ့ မနေဘဲ ဒီသာသနာတော်မြတ်အတွင်းမှာ မကြာခဏ အမြဲမပြတ် မိမိတို့ရဲ့စိတ်ကို ဆင်ခြင်ပေးကြစမ်းပါ။ ဘယ်လို ဆင်ခြင်ရမလဲ?

ငါတို့ရဲ့စိတ်သည် နေ့ညဉ့်သံသရာ ရှည်မြင့်စွာသော အချိန်အခါ ကာလတို့ ပတ်လုံး ရာဂကြောင့် ညစ်နွမ်းနေရတယ်၊ ဒေါသကြောင့် ညစ်နွမ်းနေရတယ်၊ မောဟကြောင့် ညစ်နွမ်းနေရတယ်လို့ ဒီလိုမကြာခဏ အမြဲမပြတ် ဆင်ခြင်ပေး ကြပါ။ ဘာကြောင့်လဲ? စိတ်ဓာတ်တွေ ညစ်နွမ်းရင် သတ္တဝါတွေ ညစ်နွမ်းကြရ တယ်၊ စိတ်ဓာတ်တွေ ဖြူစင်သန့်ရှင်းရင်လည်း သတ္တဝါတွေ ဖြူစင်သန့်ရှင်းရတယ်။ ဒါက မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ဆိုဆုံးမချက်ပဲ။

တိရစ္ဆာန်တွေဆန်းကြယ်တာထက် ပိုဆန်းကြယ်တဲ့စိတ်

နောက်တစ်ခု မြတ်စွာဘုရားက ဆက်ဟောတော်မူပြန်တယ် -

နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကနိကာယဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ ဧဝံ စိတ္တံ ယထယိဒံ တိရစ္ဆာနဂတာ ပါဏာ၊ တေပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိရစ္ဆာနဂတာ ပါဏာ စိတ္တေနဝ စိတ္တိတာ၊ တေဟိပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိရစ္ဆာနဂတေဟိ ပါဏေဟိ စိတ္တညေဝ စိတ္တ- တရံ။ တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ အဘိက္ခဏံ သကံ စိတ္တံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ 'ဒိယရတ္တမိဒံ စိတ္တံ သံကိလိဋ္ဌံ ရာဂေန ဒေါသေန မောဟေနာ'တိ။ စိတ္တသံကိလေသာ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ သံကိလိဿန္တိ စိတ္တဝေါဒါနာ သတ္တာ ဝိသုဇ္ဈန္တိ။ (သံ- ၂-၁၂၃။)

ဘိက္ခဝေ = ချစ်သားရဟန်းတို့။ အဟံ = ငါဘုရားသည်။ ဣဒံ တိရစ္ဆာန- ဂတာ ပါဏာ = ဤတိရစ္ဆာန်ဖြစ်တဲ့ သတ္တဝါတို့သည်။ စိတ္တံ ယထာ = ဆန်းကြယ် ကြကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ = ဤအတူ။ စိတ္တံ = ဆန်းကြယ်သော။ အညံ = တိရစ္ဆာန် သတ္တဝါတို့မှ အခြားတစ်ပါးသော။ ဧကနိကာယဗ္ဗိ = တစ်ခုသော သတ္တဝါအပေါင်း အစုကိုသော်မျှလည်းပဲ။ န သမနုပဿာမိ = မြင်တော်မမူပေ။

တိရစ္ဆာန်လေးတွေ . . . သိပ်ပြီးတော့ ဆန်းကြယ်ကြကယ်။ ဆန်းကြယ်တဲ့

သတ္တဝါတွေရဲ့ အနေအထားကို လှမ်းပြီး ကြည့်ကြပါ။ အခြေလေးချောင်းရှိတဲ့ သတ္တဝါတွေလည်း များစွာရှိတယ်။ အခြေများစွာရှိတဲ့ သတ္တဝါတွေလည်း များစွာ ရှိတယ်။ အခြေနှစ်ချောင်းရှိတဲ့ သတ္တဝါတွေလည်း များစွာပဲ ရှိတယ်။ အတောင် နှစ်ခု သတ္တဝါ၊ အတောင်မရှိတဲ့ သတ္တဝါ၊ ရှည်လျားတဲ့ သတ္တဝါ၊ တိုတဲ့သတ္တဝါ၊ ဝိုင်းဝန်းတဲ့သတ္တဝါ စသည်ဖြင့် သတ္တဝါတွေ အမျိုးမျိုးရှိတယ်။ အရောင်းအဆင်း အားဖြင့် ကြည့်လိုက်ရင်လည်း အရောင်အဆင်း အမျိုးမျိုးမရှိဘူးလား? ရှိတယ်။ တိရစ္ဆာန်တွေရဲ့ အမျိုးအနွယ်ကို ကြည့်လိုက်လို့ရှိရင် အင်မတန် ဆန်းကြယ်ကြ တယ်။

အဲဒီလို တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါတွေ ဆန်းကြယ်သလို အလားတူဆန်းကြယ်တဲ့ အခြားတခြားသော သတ္တဝါ အပေါင်းအစုတစ်ခုကို ငါဘုရား လှမ်းပြီးကြည့်လိုက် တဲ့အခါ တိရစ္ဆာန်လို ဆန်းကြယ်တဲ့ သတ္တဝါအပေါင်းအစုကို ငါဘုရား မတွေ့ဘူး။

လူတွေကို ကြည့်၊ အများစုကိုကြည့်လိုက်ရင် ခြေနှစ်ချောင်းချင်း တူကြ တယ်။ လက်နှစ်ချောင်း ရှိတာချင်း တူကြတယ်။ ပခုံးနှစ်ခုကြား ခေါင်းပေါက်တာ ချင်းလည်း တူကြတယ်။ မတ်တတ်ရပ်ပြီး သွားတဲ့ ပုံစံအနေအထားအားဖြင့်လည်း များသောအားဖြင့် တူကြတယ်။ ဟို - ခြေပြတ်လက်ပြတ်ပုဂ္ဂိုလ်တွေတော့ ခဏ ဆတ္တ ဖယ်ထားလိုက်ပေါ့ -

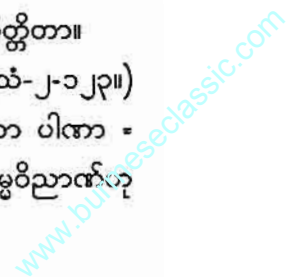
သို့သော် တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါတွေကတော့ ဒီလိုအများစုမှာ တူညီမှု ရှိသလား။ ခြေတူ၊ ပုံစံအမျိုးမျိုး ရှိကြတယ်။ အရောင်လေးတွေလည်း အမျိုးမျိုး ရှိကြတော့ သိပ်ပြီးတော့ ဆန်းကြယ်ကြတယ်။ အဲဒီ ဆန်းကြယ်တဲ့ တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါတွေဟာ ဆယ်လိုအကြောင်းကြောင့် ဆန်းကြယ်နေကြရသလဲ? -

စိတ်ဆန်းကြယ်လို့ သတ္တဝါတွေ ဆန်းကြယ်တယ်

တေပိ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ တိရစ္ဆာန်ဂတာ ပါဏာ စိတ္တေနဝ စိတ္တိတာ။

(သံ-၂-၁၂၃။)

ဘိက္ခုဝေ = ချစ်သားရဟန်းတို့။ တေပိ ခေါ် တိရစ္ဆာန်ဂတာ ပါဏာ = တိရစ္ဆာန်ဖြစ်တဲ့ သတ္တဝါတွေသည်လည်းပဲ။ စိတ္တေနဝ = ကမ္မဝိညာဏ်ဟု

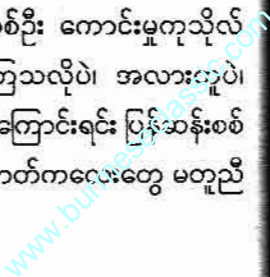
ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ စိတ်ကြောင့်သာလျှင်။ စိတ္တိတာ = ဆန်းကြယ်ကြရကုန်၏။

ဒီသတ္တဝါလေးတွေ ဆန်းကြယ်တာ ဘာကြောင့် ဆန်းကြယ်ကြရသလဲလို့ မေးရင်တော့ . . . ဒီသတ္တဝါတွေကို ဖြစ်ပေါ်လာစေတတ်တဲ့ အကြောင်းရင်း ဖြစ်တဲ့ ကမ္မဝိညာဏ်လို့ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ စိတ်ဓာတ်တွေက ဆန်းကြယ်နေတဲ့ အတွက်ကြောင့် ဒီသတ္တဝါတွေ ဆန်းကြယ်ကြရတာ။ ဒီတော့ စိတ်ဆန်းကြယ်ရင် သတ္တဝါတွေ ဆန်းကြယ်တယ်။ ဘာကြောင့် စိတ်ဆန်းကြယ်တာနဲ့ သတ္တဝါတွေ ဆန်းကြယ်တာ ကွင်းဆက်ဖြစ်နေရသလဲလို့မေးတော့ -

အဲဒီစိတ်ဓာတ်က “ကမ္မစိတ္တေနဝ စိတ္တိတာ” (သံ-ဋ-၂-၂၉၉။) ဆိုပြီး အဋ္ဌကထာက ဒီလို ဖွင့်ပါတယ်။ စိတ်ဓာတ်ဆိုသော်လည်း ဒီနေရာမှာ ကမ္မ-ဝိညာဏ်လို့ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ စိတ်ဓာတ်ကို ဆိုလိုပါတယ်။ သဘောပေါက်အောင် နည်းနည်းလေး နမူနာပြောမယ်။ အခု ဒကာကြီးတွေ၊ ဒကာမကြီးတွေ ဘာဆု တောင်းကြသလဲ? နည်းနည်းလေး ကိုယ့်စိတ်ကို ပြန်အကဲခတ်ကြည့်ပေါ့။ တချို့က ဘုန်းကြီးဘဝ ဆုတောင်းတယ်။ ဘုန်းကြီးဖြစ်ချင်တဲ့ ဒကာမကြီးတွေ ဒီထဲမှာ ရှိချင်ရှိမယ်။ ဘုန်းကြီးဖြစ်ချင်တဲ့ ဒကာကြီးတွေ ဒီထဲ ရှိချင်ရှိမယ်။ တချို့က ဘုန်းကြီးမဖြစ်ချင်ဘူးတဲ့၊ သီလရှင်ဖြစ်ချင်တယ်တဲ့ - ဟော -

စိတ်ထားချင်း တူသလား? မတူဘူး၊ တချို့က ဒီအဘိုးကြီးနဲ့ ဒီအဘွား ကြီးနဲ့ ဒီသားနဲ့ ဒီသမီးနဲ့ မခွဲချင်ဘူး၊ ဘာဖြစ်လို့လဲ? ကောင်းမှုကုသိုလ်တစ်ခု ပြုတောင်မှ လူစုံမှ ကောင်းမှုကုသိုလ် ပြုချင်တယ်၊ မစုံညီဘူးဆိုလို့ရှိရင် ဒီ ကောင်းမှုကုသိုလ် ပြုချင်သလား? မပြုချင်ဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲ?

ကောင်းမှုကုသိုလ်တစ်ခုပြုဆိုရင် သားတွေ သမီးတွေ အားလုံး စုံညီမှ ကောင်းမှုကုသိုလ်တွေ ပြုချင်တယ်ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ အတွင်းအဇ္ဈာသယဓာတ်ခံ ကို လှမ်းကြည့်လိုက်တော့ နောက်ထပ်လည်း ကြိုချင်တယ် ဆိုချင်တယ်ဆိုတဲ့ ဒီလိုရည်ရွယ်ချက်ကလေးတွေ ရှိကြတယ်။ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး ကောင်းမှုကုသိုလ် ပြုတဲ့ အချိန်အခါမှာ စိတ်ထားကလေးတွေ မတူညီကြသလိုပဲ၊ အလားတူပဲ၊ ဒီတိရစ္ဆာန်ဖြစ်တဲ့ သတ္တဝါလေးတွေရဲ့ ဆန်းကြယ်ပုံကို အကြောင်းရင်း ပြန်ဆန်းစစ် ကြည့်လိုက်တော့ ကမ္မဝိညာဏ်လို့ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ စိတ်ဓာတ်ကလေးတွေ မတူညီ

ဘဲ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး ဆန်းကြယ်မှုကလေးတွေ ရှိခဲ့ကြတယ်။

တံ ပန ကမ္မစိတ္တံ ဣမေ ဝဇ္ဇကတိတ္ထိယာဒယော “ဧဝံ စိတ္တာ ဘဝိသာမာ”
တိ အာယုဟန္တာ နာမ နတ္ထိ။ (သံ-၄-၂-၂၉၉။)

ကမ္မဝိညာဏ်လို့ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့စိတ် အဲဒီစိတ်မှာ ဒီဦးကလေးတွေ၊ ခါ
ကလေးတွေ အစရှိတဲ့ ဒီသတ္တဝါတွေရဲ့သန္တာန်မှာ တို့ဟာ ဒီလို အဆန်းတကြယ်
ဖြစ်အောင် ကြိုးစားအားထုတ်ကြမယ်ဆိုတဲ့ ဒီစိတ်ထားမျိုးကတော့ မရှိကြပါဘူး။
ဒါပေမဲ့လို့ ဘာဖြစ်သလဲ?

ကံနှင့် ယောနိ - ယောနိနှင့် သတ္တဝါဆန်းကြယ်မှု

ကမ္မံ ပန ယောနိ ဥပနေတိ။ (သံ-၄-၂-၂၉၉။)

သူတို့ ပြုစုပျိုးထောင်လိုက်တဲ့ ကံက ယောနိလို့ခေါ်တဲ့ ပဋိသန္ဓေမျိုးစေ့
ယောနိရှိရာဘက်သို့ ပို့ဆောင်ပေးတယ်။

ယောနိမူလကော တေသံ စိတ္တဘာဝေါ။ (သံ-၄-၂-၂၉၉။)

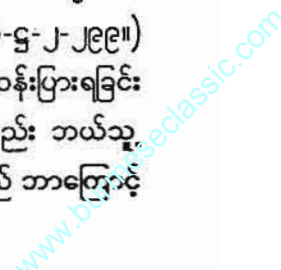
ဒီတိရစ္ဆာန်သတ္တဝါလေးတွေ အဆန်းတကြယ်ဖြစ်ခြင်းရဲ့ အခြေခံ အ
ကြောင်းရင်းကို ပြန်ပြီး ဆန်းစစ်ကြည့်လိုက်တော့ ယောနိခေါ်တဲ့ ပဋိသန္ဓေက
အကြောင်းရင်းမူလတရား ဖြစ်တယ်။

ယောနိဥပဂတာ ဟိ သတ္တာ တံတံယောနိကေဟိ သဒိသစိတ္တာဝ ဟောန္တိ။
(သံ-၄-၂-၂၉၉။)

ထိုထို ယောနိလို့ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ ပဋိသန္ဓေသို့ ကပ်ရောက်သွားတဲ့ သတ္တဝါ
တွေရဲ့ သန္တာန်မှာ ထိုယောနိပဋိသန္ဓေမျိုးစေ့နှင့် တူညီနေတဲ့ အကျိုးတရားတွေ
ဆန်းကြယ်မှုတွေ ဖြစ်ပေါ်လာကြတယ်။

ဣတိ ယောနိသိဒ္ဓေါ စိတ္တဘာဝေါ။ ကမ္မသိဒ္ဓါ ယောနိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။
(သံ-၄-၂-၂၉၉။)

တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါလေးတွေ အမျိုးမျိုးအစားစား ထူးထွေဆန်းပြားခြင်း
သည် ပဋိသန္ဓေလျှင် အကြောင်းရင်း ရှိတယ်။ ဒီပဋိသန္ဓေကလည်း ဘယ်သူ့
ကြောင့် ဖြစ်ရသလဲလို့မေးတော့ ကံကြောင့် ဖြစ်ရတယ်။ ဒီကံသည် ဘာကြောင့်

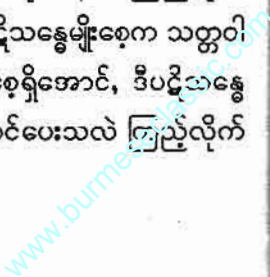

ဖြစ်ရသလဲ၊ ဘာကြောင့် အဆန်းတကြယ်ဖြစ်ရသလဲလို့ မေးတော့ ကံကို ပြုစုပျိုးထောင်စဉ်အချိန်အခါတုန်းက ဖြစ်ပေါ်ခဲ့တဲ့စိတ်ထားကလေးတွေက အဓိကပါပဲ။ အဲဒီစိတ်ဓာတ်ကလေးတွေက မတူညီတော့ ကံကလေးတွေက မတူညီကြဘူး။ ကံတွေ မတူညီကြတဲ့အတွက် ဒီကံက နေပြီးတော့ ပို့ဆောင်ပေးလိုက်တဲ့ ပဋိသန္ဓေမျိုးစေ့ချင်းလည်း မတူကြတော့ဘူး။ ဒီတော့ ကံကို ပြုစုပျိုးထောင်စဉ် အချိန်အခါမှာ စိတ်ဓာတ်တွေ ဆန်းကြယ်ခဲ့ရင် ထိုကံတွေသည် ဆန်းကြယ်သွားကြတယ်။ ကံတွေက ဆန်းကြယ်ကြတဲ့အတွက်ကြောင့် ဘာဖြစ်သလဲ? အခြေနှစ်ချောင်းဖြစ်ထိုက်တဲ့ ကံမျိုးကို ပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့ရင် အခြေနှစ်ချောင်းရှိတဲ့ ပဋိသန္ဓေမျိုးစေ့ရှိရာ မိဘတွေထံကို ဒီကံက ရောက်အောင် ပို့ပေးလိုက်တယ်။

အခြေလေးချောင်းဖြစ်ရမဲ့ ကံမျိုးကို ပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့တယ်ဆိုရင်လည်း အခြေလေးချောင်းရှိတဲ့ မိဘတို့ရဲ့ ယောနိခေါ်တဲ့ ပဋိသန္ဓေမျိုးစေ့ရှိရာသို့ ရောက်အောင် ပို့ဆောင်ပေးလိုက်တယ်။ အခြေများစွာဖြစ်ရမဲ့ ကံတွေကို ပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့တယ်ဆိုရင်လည်း အခြေများစွာများဖြစ်နိုင်တဲ့ ပဋိသန္ဓေမျိုးစေ့ ရှိရာသို့ရောက်အောင် မိဘတွေထံ ရောက်အောင် ဒီကံက ပို့ဆောင်ပေးလိုက်တယ်။

ဒါကြောင့် သတ္တဝါတွေ ဆန်းကြယ်ခြင်းသည် ပဋိသန္ဓေမျိုးစေ့က အခြေခံအကြောင်းရင်းဖြစ်တယ်။ ပဋိသန္ဓေက အခြေနှစ်ချောင်းဖြစ်ရမဲ့ သတ္တဝါကို အခြေနှစ်ချောင်းဖြစ်အောင်၊ အခြေလေးချောင်းဖြစ်ရမဲ့ သတ္တဝါကို အခြေလေးချောင်းဖြစ်အောင်၊ ဖြူရမဲ့သတ္တဝါကို ဖြူအောင်၊ ဝါရမဲ့သတ္တဝါကို ဝါအောင်၊ အဆင်းအမျိုးမျိုးရှိရမဲ့ သတ္တဝါကို အဆင်းအမျိုးမျိုးရှိအောင် ဒီပဋိသန္ဓေမျိုးစေ့က ပြုစုပျိုးထောင်ပေးလိုက်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် သတ္တဝါတွေကို ကြည့်လိုက်ရင် မိဘတွေနဲ့ သားသမီးတွေဟာ တူညီမှုများကြတယ်။ တူညီမှုများခြင်းရဲ့ အကြောင်းရင်းကို ဆန်းစစ်ကြည့်လိုက်တော့ ပဋိသန္ဓေမျိုးစေ့ကို အခြေခံနေတယ်။ မိဘတို့ရဲ့ ပဋိသန္ဓေမျိုးစေ့က သတ္တဝါတွေကို ပုံသွင်းပေးလိုက်တာဖြစ်တော့ ဒီပဋိသန္ဓေမျိုးစေ့ရှိအောင်၊ ဒီပဋိသန္ဓေမျိုးစေ့ရှိတဲ့နေရာသို့ ရောက်အောင် ဘယ်သူက ပို့ဆောင်ပေးသလဲ ကြည့်လိုက်တော့ ကံက ပို့ဆောင်ပေးပြန်တယ်။ ဒါကြောင့် -

ကမ္ဘာသိဒ္ဓါ ယောနီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ (သံ-၄-၂-၂၉၉။) ဆိုပြီး အဋ္ဌကထာက ဖွင့်ထားတယ်။

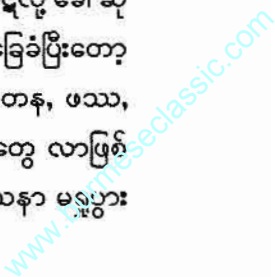
ယောနီခေါ်တဲ့ ပဋိသန္ဓေမျိုးစေ့က အဆန်းတကြယ်ဖြစ်ခြင်းရဲ့ အကြောင်း ရင်းတို့ ပြန်ဆန်းစစ်ကြည့်လိုက်တော့ ကံကို အခြေခံနေတယ်။ အဲဒီကံတွေ အဆန်းတကြယ် ဖြစ်ရပုံက စိတ်ဓာတ်ကို အခြေခံတော့ ဘယ်ပုံဘယ်ပန်း ဘယ် နည်းလမ်းအားဖြင့် ဆန်းကြယ်သွားရသလဲဆိုတာကို အဋ္ဌကထာက နည်းနည်း ထပ်ပြီးတော့ ဖွင့်ပြထားတယ်။

သဟဇာတဓမ္မ (= အတူဖြစ်သောတရား)တို့၏ ဆန်းကြယ်မှုကြောင့် ကံဆန်းကြယ်တယ်

နံပါတ် (၁)။ “သဟဇာတဓမ္မစိတ္တတာယ” (သံ-၄-၂-၃၀၀။)

ကံကို ပြုစုပျိုးထောင်စဉ်အချိန်အခါမှာ သတ္တဝါတွေရဲ့ သန္တာန်မှာ အတူ ထွက်ဖြစ်ပေါ်သွားတဲ့ “သဟဇာတဓမ္မ” ခေါ်တဲ့ ဒီကံစေတနာတွေနဲ့အတူ ယှဉ်တွဲ ငြိမ်ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ စိတ်စေတသိက်တွေရဲ့ ဆန်းကြယ်မှုကြောင့်လည်း ကံတွေက အဆန်းတကြယ်ဖြစ်ကြရပြန်တယ်။ ဒီတော့ အတူယှဉ်တွဲပြီး ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ စိတ် စေတသိက်ဆိုတာက ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ပိုင်းကို ရှုတတ်တဲ့ ယောဂီများဆိုရင်တော့ သဘောပေါက်ပါလိမ့်မယ်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ပိုင်းမှာ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်ဆိုပြီး တော့ ကိလေသဝဋ် သုံးခုရှိတယ်။ သင်္ခါရ၊ ကံ ဆိုပြီးတော့ ကမ္မဝဋ်က နှစ်ခု ရှိတယ်။ ဝိညာဏ်၊ နာမ်ရုပ်၊ သဠာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာ ဆိုပြီးတော့ ဝိပါကဝဋ် ထလည်း ရှိပြန်တယ်။

အဲဒီ ကိလေသဝဋ်၊ ကမ္မဝဋ်၊ ဝိပါကဝဋ်ဆိုတဲ့ ဝဋ်သုံးပါးရှိတော့ ကိလေသ ဝဋ်ခေါ်တဲ့ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်တွေကို အခြေခံပြီးတော့ ကမ္မဝဋ်လို့ ခေါ်ဆို အပ်တဲ့ သင်္ခါရ၊ ကံတွေက ဖြစ်ကြရတယ်။ ဒီသင်္ခါရ၊ ကံတွေကို အခြေခံပြီးတော့ ထစ်ခါ ဝိပါကဝဋ်လို့ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ ဝိညာဏ်၊ နာမ်ရုပ်၊ သဠာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ အကျိုးဝိပါက ရုပ်တရားတွေ နာမ်တရားတွေ လာဖြစ် ကြရပြန်တယ်။ အဲဒီ အကျိုးဝိပါက ရုပ်နာမ်တွေကို အချိန်မီ ဝိပဿနာ မရပွား

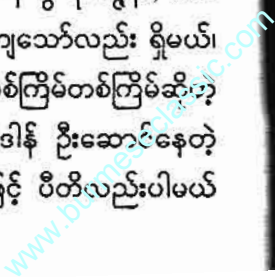

နိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေအဖို့ တစ်ခါ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်ဆိုတဲ့ ကိလေသဝဋ်တွေ ထပ်ပြီးဖြစ်ကြပြန်တယ်။ ဒီအဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်ဆိုတဲ့ ကိလေသဝဋ်တွေက လှုံ့ဆော်ပေးလိုက်တဲ့အတွက် ထိုထိုဘဝကို ရရှိကြောင်းဖြစ်တဲ့ သင်္ခါရု ကံတွေကို တစ်ဖန် ပြုစုပျိုးထောင်ကြပြန်တယ်။ ကမ္မဝဋ်တွေ ဖြစ်ကြပြန်တယ်။ ဒီသင်္ခါရု ကံတွေကြောင့် တစ်ခါ ဝိပါကဝဋ်လို့ခေါ်တဲ့ ဝိညာဏ်၊ နာမ်ရုပ်၊ သဠာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာတွေ ထပ်ပြီးဖြစ်ကြပြန်တယ်။ ဒီဝိညာဏ်၊ နာမ်ရုပ်၊ သဠာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာတွေကို အချိန်မီ ဝိပဿနာ မရှုနိုင်ရင်လည်း အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်တွေ ထပ်ဖြစ်ကြပြန်တယ်။

ဒီလို ဝဋ်သုံးပါးက ချာချာလည်နေတာဖြစ်တော့ အဲဒီ ရထားစက်ဘီး၊ လှည်းဘီးများလို အဆက်မပြတ် လည်ပတ်နေတဲ့သဘော ဖြစ်နေခြင်းကြောင့် အခြေခံအကြောင်းရင်းဖြစ်တဲ့ ကံရဲ့ဆန်းကြယ်မှုမှာ ဒီကံကို ခြံရံထားတဲ့ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်တွေရဲ့ ဆန်းကြယ်မှုအပေါ်မှာ မူတည်နေတယ်။ ဒီတော့ ဒီအဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်အုပ်စုကို ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုရင်လည်း အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန် သုံးခုတည်း ဖြစ်နိုင်တဲ့စွမ်းအား မရှိဘူး။ ဦးဆောင်နေတဲ့ ခေါင်းဆောင်ကြီး သုံးဦးကို ပဓာနနည်းအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရားက ရွေးထုတ်ပြီး ဟောတော်မူခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

သင်္ခါရု ကံနေရာမှာ ကြည့်မယ်ဆိုလို့ရှိရင်လည်း စေတနာပြဓာန်းလို့ ပဓာန နည်းအားဖြင့်သာလျှင် သင်္ခါရုစေတနာကို ကမ္မဝဋ်အနေနဲ့ မြတ်စွာဘုရား ဟော ကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။

အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန် အုပ်စုကို ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုလို့ရှိရင် ယေဘုယျ အားဖြင့် ပဋိသန္ဓေအကျိုးကို ပေးတယ်ဆိုတာက မနောဒွါရိကဇောဝီထိ စိတ် စေတသိက်တွေကသာ အကျိုးပေးတာဖြစ်ခြင်းကြောင့် မနောဒွါရဝဂ္ဂန်း၊ ဇော (၇)ကြိမ်အနေနဲ့ ယေဘုယျအားဖြင့် ဖြစ်ခဲ့တယ်။ တဒါရုံကျသော်လည်း ရှိမယ်၊ မကျသော်လည်း ရှိနိုင်တယ်။ အဲဒီဇော (၇)ကြိမ်မှာ ဇောတစ်ကြိမ်တစ်ကြိမ်ဆိုတဲ့ စိတ္တက္ခဏတစ်ခုတစ်ခုအတွင်းမှာ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန် ဦးဆောင်နေတဲ့ စိတ်စေတသိက်တွေ များစွာပါပါတယ်။ ယေဘုယျအားဖြင့် ပီတိလည်းပါမယ်

ဆိုရင်တော့ စိတ်စေတသိက်အလုံး (၂၀)အထိ ရှိတယ်။ အဲဒီ ယှဉ်တွဲနေတဲ့ စိတ်
စေတသိက်တွေမှာ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး မတူညီတဲ့ သဘောကလေးတွေ ရှိတတ်
ကြတယ်။

တစ်ခါ သင်္ခါရု ကံတွေကို ကြည့်လိုက်လို့ရှိရင်လည်း ဆွမ်းလှူတယ်၊ ပန်း
လှူတယ်ပဲ ဆိုကြစို့။ အဲဒီဆွမ်းလှူတဲ့ ပန်းလှူတဲ့အချိန်အခါကလေးမှာ နိဗ္ဗာန်
ရနိုင်တဲ့ အမျိုးသားဘဝ၊ နိဗ္ဗာန်ရနိုင်တဲ့ အမျိုးသမီးဘဝကို လှမ်းပြီး ဆုတောင်း
တယ် ဆိုကြစို့။ နိဗ္ဗာန်ရနိုင်တဲ့ အမျိုးသား၊ နိဗ္ဗာန်ရနိုင်တဲ့ အမျိုးသမီးလို့ အသိ
ပေးနေတဲ့သဘောကလေးက အဝိဇ္ဇာ၊ အဲဒီဘဝကို တွယ်တာတပ်မက်နေတာက
အဏှာ၊ စိတ်တပ်ပြီး စွဲနေတဲ့သဘောက ဥပါဒါန်၊ ဒီအဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်
ဦးဆောင်နေတဲ့ စိတ်စေတသိက်ကို ကြည့်လိုက်ရင် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာနဲ့ ပြုခဲ့
မယ်ဆိုရင် ဇောစိတ္တက္ခဏတိုင်း စိတ္တက္ခဏတိုင်းမှာ စိတ်စေတသိက် အလုံး (၂၀)
အထိ ရှိပါတယ်။

အဲဒီ ယှဉ်တွဲနေတဲ့ စိတ်စေတသိက်ရဲ့ အချိုးအစားက မတူညီခဲ့ဘူးဆိုလို့
ရှိရင်လည်း ဒီအဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်လို့ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ ကိလေသဝဋ်ကို အခြေခံ
ပြီး ဖြစ်ပေါ်လာရမဲ့ သင်္ခါရု ကံလို့ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ ကမ္မဝဋ်တွေမှာ ကွဲပြားသွား
တယ်။ တစ်ခါ ဒီကမ္မဝဋ်အမည်ရနေတဲ့ သင်္ခါရု ကံ စေတနာတွေကို ပြန်ကြည့်
လိုက်တော့လည်း စေတနာတစ်ခုတည်း ဖြစ်နိုင်တဲ့စွမ်းအား မရှိဘူး။ ဆွမ်းလှူတဲ့
အံ့ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ပန်းလှူတဲ့ကံပဲဖြစ်ဖြစ်ပေါ့။ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်ခဲ့မယ်ဆိုရင်
ဉာဏ်လည်းယှဉ်ခဲ့မယ်ဆိုရင်တော့ ယေဘုယျအားဖြင့် စိတ်စေတသိက် (၃၄)လုံး
အထိ ရှိတတ်ပါတယ်။ အဲဒီစိတ်စေတသိက်တွေရဲ့ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး မတူကွဲပြားမှု
အပေါ်မှာ မူတည်ပြီးတော့ ဒီစိတ်စေတသိက်တွေ ချုပ်ပျက်သွားတဲ့ အချိန်အခါမှာ
ထွန်းရစ်ခဲ့တဲ့ စွမ်းအင်ကမ္မသတ္တိလို့ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ ကံဟာလည်း ထူးတွေကွဲပြားမှု
ဖြစ်လာတယ်။

နည်းနည်းကလေး သဘောပေါက်အောင် ထပ်ပြီးတော့ ပြောမယ်။
လွန်ခဲ့တဲ့ လေးသင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်းပဲ ဆိုကြပါစို့။ ဒီပင်္ကရာမြတ်စွာဘုရား
မွင့်ထွန်းတော်မူတဲ့အချိန်ကို ပြန်ပြောင်းပြီးတော့ အာရုံယူကြည့်ပါ။ သူ့ဇော

ရှင်ရသေ့က ဗျာဒိတ်ခံနေတဲ့ ဗျာဒိတ်ခံယူပွဲကို အာရုံယူထားပါ။ သုမေဓာရှင် ရသေ့က မိမိခန္ဓာကိုယ်ကို တံတားခင်းပြီးတော့ ဘုရားဆုကို ဆုတောင်းပန်ထွာ နေတဲ့ နိယတဗျာဒိတ်ပန်းကို ဆင်မြန်းဖို့ရန် ကြိုးပမ်းနေတဲ့ပွဲကို အာရုံပြုကြည့်ပါ။ ဒီပွဲကို ပြန်ကြည့်လိုက်တော့ သုမေဓာရှင်ရသေ့က သဗ္ဗညုတဉာဏ် ရရှိဖို့ရန် အတွက် ဆုထူးပန်ထွာခဲ့တယ်။ နောက်ဆွယ်မှာ တည်ရှိနေတဲ့ သုမိတ္တာ အမျိုး ရှိနေတဲ့ အမျိုးသမီးတွေလည်း ရှိကြတယ်။ သုမိတ္တာက ဘာဆုကို တောင်းသလဲ? သုမေဓာရှင်ရသေ့ရဲ့ မြောက်သားတော်ဖြစ်ဖို့ရန် ဆုတောင်းတယ်။ သုမိတ္တာရဲ့ နောက်ဆွယ်မှာပါနေတဲ့ အမျိုးသမီးပေါင်း နှစ်ထောင်ကျော်ကျတော့ ဘာဆုတောင်း သလဲ? သုမေဓာရှင်ရသေ့ ဘုရားဖြစ်တဲ့အခါမှာ ကျွတ်တမ်းဝင်ဖို့ ဆုတောင်း ကြတယ်။

ရည်ရွယ်ချက် ဦးတည်ချက်ချင်းတွေ တူညီကြသလား? မတူညီကြဘူး။ လေးသင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်းဆိုတဲ့ ခရီးကာလကို ဖြတ်ကျော်ခဲ့ရတာကတော့ အတူတူပဲ၊ ခြံရံထားတဲ့ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်ချင်းတွေက မတူညီတော့ အကျိုး ပေးချင်းတွေက တူညီကြသေးသလား? မတူညီကြတော့ဘူး။

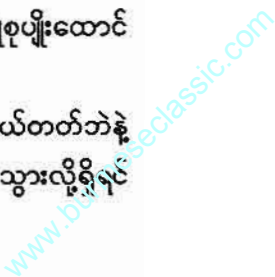
သုမေဓာရှင်ရသေ့က သဗ္ဗညုတဉာဏ်ရဖို့ရန် ရည်သန်ပြီးတော့ လေးသင်္ချေ နဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်းအတွင်းမှာ ပါရမီတွေ ဖြည့်ခဲ့တဲ့အတွက် နောက်ဆုံး သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်ကို ရရှိသွားတယ်။ သုမိတ္တာအမျိုးသမီးကျတော့ မြောက်သားတော်ဖြစ်ဖို့ရန် အတွက်သာ ရည်ရွယ်တောင့်တပြီး လေးသင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်းကို ဖြတ်ကျော်ပြီး ပါရမီဆယ်ပါးကို ဖြည့်ကျင့်ခဲ့တဲ့အတွက် သူက ဘာဖြစ်သလဲ? မြောက်သားတော် လာဖြစ်ရတယ်။ သုမိတ္တာအမျိုးသမီးရဲ့နောက်ဆွယ်မှာ ရှိနေတဲ့ အမျိုးသမီးပေါင်း နှစ်ထောင်ကျော်ကျတော့ သုမေဓာရှင်ရသေ့ ဘုရားဖြစ်တဲ့အချိန်အခါကျမှ ကျွတ် တမ်းဝင်ရပါလို့အိဆိုပြီး ဒီဆုထူးကို တောင်းခဲ့တဲ့အတွက် သုမေဓာရှင်ရသေ့လို ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ ရှင်ရသေ့သည် ဦးပဉ္စင်းတို့ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားအမည်နဲ့ ပွင့်ထွန်းပေါ်ပေါက်တော်မူလာတဲ့ အချိန်အခါမှာ ရဟန္တာထေရီမတွေ့ လာပြီး ဖြစ်ကြပါတယ်။ ယသောဓရာနဲ့ တစ်ရက်တည်းမှာပဲ အတူတူ ပဋိနိဗ္ဗာန်စံသွား ကြတယ်။

လေးသင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်းဆိုတဲ့ ခရီးကာလကို ဖြတ်ကျော်ခဲ့ရတာချင်း အတူတူပဲ၊ ဒါပေမဲ့ သူတို့ ပြုစုပျိုးထောင်နေတဲ့ သင်္ဘော၊ ကံတွေချင်း တူညီကြသလားလို့မေးတော့ မတူကြဘူး။ ဒီသင်္ဘော ကံကို ခြံရံထားတဲ့ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ညီဒါန်ချင်းတွေလည်း တူညီကြသလား? မတူညီကြဘူး။ မတူညီတာက သုမေဓာ ရှင်ရသေ့က ပါရမီဆယ်ပါး အပြားသုံးဆယ်တွေကို အသက်အိုးအိမ် စည်းစိမ် အရပ်ရပ်တွေကို စွန့်လွှတ်ပြီးတော့ ဖြည့်ကျင့်တော်မူခဲ့ပါတယ်။ ဘဝပေါင်းများစွာ အသက်ပေါင်းများစွာကို စွန့်လွှတ်ပြီးတော့ ဖြည့်ကျင့်ခဲ့တယ်။ ဘဝပေါင်းများစွာ နေ့လက်အင်္ဂါတွေကို စွန့်လွှတ်ပြီးတော့ ဖြည့်ကျင့်ခဲ့တယ်။ ဘဝပေါင်းများစွာ မိမိ ဝိုင်ဆိုင်နေတဲ့ သက်ရှိသက်မဲ့ ကာမဝတ္ထုအစုစုတို့ကို စွန့်လွှတ်ပြီးတော့မှ ပါရမီ ဆယ်ပါးကို ဖြည့်ကျင့်ခဲ့တယ်။

သုမိတ္တာအမျိုးသမီးရဲ့နောက်ဆွယ်မှာ တည်ရှိနေတဲ့ အမျိုးသမီးပေါင်း နှစ်ထောင်ကျော်ကျတော့ သုမေဓာရှင်ရသေ့ကဲ့သို့ အသက်အိုးအိမ် စည်းစိမ် တို့ယ်လက်ခြေအင်္ဂါအရပ်ရပ်တွေကို စွန့်လွှတ်ပြီးတော့ ဖြည့်ကျင့်ခဲ့တာမျိုး နှိုင်းသလားဆိုတော့ . . . မဟုတ်ဘူးတဲ့၊ ကံချင်းတွေ တူသလား? မတူဘူး။ စိတ်နေ စိတ်ထားချင်းတွေလည်း မတူညီကြဘူး။ မတူတဲ့အတွက် အကျိုးပေးပုံချင်း တူညီ လော့? မတူညီဘူး။

ဒီနေ့ တရားနာနေတဲ့ ပရိသတ်တွေ ရွေးချယ်ခွင့် ရှိကြပါတယ်။ သို့သော် ဆဝဆိုတာ ကောင်းတယ်လို့ ဘုန်းကြီးပြောနေတာတော့ မဟုတ်ဘူး။ သံသရာ ခန့်ကို မိမိက ဆုံးအောင်မလုပ်နိုင်သေးလို့ ဘဝတစ်ခုခုကို လက်ခံရမယ်ဆိုရင် မိမိက ဘယ်လိုဘဝမျိုးကို အလိုရှိသလဲ၊ အလိုရှိတဲ့ဘဝကို ရောက်ရာရောက် ကြောင်းဖြစ်တဲ့ကံတွေကို ဒီအချိန်အခါမှာ ပြုစုပျိုးထောင်နိုင်ခွင့်ရှိနေတဲ့ အချိန် အခါဖြစ်တယ်ဆိုတာကို အသိပေးနေခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအချိန်အခါမှာ မိမိ တို့က ဘယ်လိုဘဝမျိုးကို အလိုရှိတယ်ဆိုရင် ဘယ်လိုကံမျိုးကို ပြုစုပျိုးထောင် ရမယ်ဆိုတာကို သဘောပေါက်ဖို့ လိုတယ်။

သို့သော် ကျကျနန ရွေးချယ်တတ်ဖို့တော့ လိုတယ်။ မရွေးချယ်တတ်ဘဲနဲ့ အမှတ်တမဲ့ ကံတစ်ခုကို ပြုလုပ်လိုက်လို့ ဒီကံက ကံအရာတည်သွားလို့ရှိရင်

နောင်တစ်ချိန် အကျိုးပေးတော့မယ်။ အကျိုးပေးတဲ့ အချိန်အခါကျတော့မှ မိမိက ဒီကံမျိုး၊ ဒီအကျိုးမျိုး၊ ဒီကံကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ဒီအကျိုးတရားမျိုးကို အလို မရှိပါဘူးလို့ ထိုင်ပြီးငိုနေသော်လည်း ရဦးမလား? မရတော့ဘူး။ အချိန်က လွန် သွားပြီ။

အတူယှဉ်တွဲပြီး ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့စိတ်ဓာတ်တွေ ဆန်းကြယ်ရင်လည်း ဘာ ဖြစ်သလဲ? ကံတွေ ဆန်းကြယ်သွားပြန်တယ်။ နောက်တစ်ခု -

တည်ရာဘုံ ဆန်းကြယ်ရင်လည်း ကံတွေ ဆန်းကြယ်ကြတယ်
“ဘူမိစိတ္တတာယ” (သ-၄-၂-၃၀၀။)

သတ္တဝါတွေရဲ့ တည်နေရာဘုံ ဆန်းကြယ်ခဲ့မယ်ဆိုရင်လည်း စိတ်တွေ ဆန်းကြယ်သွားတယ်။ ဒီနေ့ ကျောင်းဝင်းအတွင်းမှာ လူသားတွေနဲ့ အနီးစပ်ဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်တွေကြည့်ပေါ့။ ခွေးတွေ ရှိကြတယ်။ အခု ဒီမှာ ယောဂီအပေါင်း သူတော် ကောင်းတွေက တရားနာနေပေမဲ့လို့ ဒီခွေးတွေမှာ တရားနာလိုတဲ့ စိတ်ထားမျိုး ရှိကြမလား? မရှိကြဘူး။ တရားအားထုတ်လိုတဲ့ စိတ်ထားမျိုး ရှိမလား? မရှိ ကြဘူး။ တိရစ္ဆာန်ဘုံနဲ့ လူ့ဘုံဆိုပြီးတော့ ဘဝကွာဟချက် ရှိနေတယ်။ ကွာဟ ချက်ရှိနေတဲ့ အချိန်အခါကျတော့ ဘုံဘဝကွာခြားမှုရှိရင်လည်း စိတ်ဓာတ်ချင်း တွေ ကွာခြားမှု မရှိနိုင်ဘူးလား? ရှိနိုင်တယ်။ ညကလည်း မြတ်စွာဘုရားက ခွေးဥပမာပြုပြီး ဟောထားတော့ ဒီနေ့လည်း ဘုန်းကြီးက ခွေးအကြောင်း နည်း နည်းတော့ ထပ်ပြောမယ် -

ခွေးတွေ တစ်ကောင်နဲ့တစ်ကောင် မြင်ခဲ့မယ်ဆိုလို့ရှိရင် သွားပြုပြီး ပြသလို- ဘယ်နှယ်တုန်း? လူတွေမှာရော ဒီစိတ်ထားမျိုး ရှိကြမလား? မရှိဘူး။ ဘုံကွာခြား တဲ့အတွက် စိတ်ဓာတ်ချင်းတွေ ကွာဟမှု မရှိကြဘူးလား? ရှိနေကြတယ်။ ခွေး တွေဟာ အစာကို လုယက်ပြီး စားကြသလို အခု ဒီနေ့ ယောဂီတွေမှာ ဒီလို လုယက်စားမယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ထားမျိုး ရှိကြမလား? မရှိကြဘူး။ ဒါကြောင့် ဘုံဘဝ ကွာခြားမှုရှိခဲ့ရင်လည်း စိတ်ဓာတ်တွေ ကွာခြားမှု မရှိနိုင်ဘူးလား? ရှိတယ်။

ဒီခွေးတွေမှာ အဆင့်အတန်းမြင့်မြင့် သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲဒုက္ခမှ လွတ်

မြောက်ရာ လွတ်မြောက်ကြောင့်ဖြစ်ကာ ကံတွေကို ခွဲ ပြုစုပျိုးထောင်မယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ထား မရှိဘူး။ ဒီနေ့ ယောဂီသူတော်ကောင်းတွေ ကြည့်လိုက်လို့ရှိရင် သံသရာ ဓဋ်ဆင်းရဲဒုက္ခကြီးမှ လွတ်မြောက်အောင် ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် ပွားများအားထုတ် ဖယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ထားတော့ ဒီဂရီသာ ကွာချင်ကွာမယ် အများအားဖြင့်တော့ ရှိနေ ကြတယ်။ နည်းနည်းရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရှိချင်ရှိမယ်၊ များများရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရှိချင်ရှိပါလိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့် ဘုံဘဝတွေ ကွာခြားမှု ရှိခဲ့မယ်ဆိုလို့ရှိရင်လည်း သတ္တဝါတွေရဲ့ စိတ်ဓာတ်တွေရဲ့ ကွာခြားမှု မရှိနိုင်ဘူးလား? ရှိနိုင်တယ်။

စိတ်ဓာတ်တွေက ကွာခြားမှုရှိမယ် ထူးထွေကွဲပြားမှု ရှိမယ်ဆိုရင် ပြုစု ပျိုးထောင်တဲ့ ကံတွေလည်း ထူးထွေကွဲပြားမှု ရှိလာတယ်။ ကံတွေ ကွဲပြားမှုရှိရင် အကျိုးတရားတွေလည်း ကွဲပြားကြတယ်။ စိတ်ဆန်းကြယ်တော့ ကံဆန်းကြယ် တယ်။ ကံဆန်းကြယ်တော့ သတ္တဝါတွေလည်း ဆန်းကြယ်သွားကြတယ်။

ခွေးဆိုတဲ့ သတ္တဝါတစ်ဦး ပြုစုပျိုးထောင်လိုက်တဲ့ ကံရဲ့အကျိုးတရားနဲ့ ဆမထ ဝိပဿနာ ဘာဝနာတွေကို အောင်အောင်မြင်မြင် ထူထောင်နိုင်တဲ့ လူသားတစ်ဦးရဲ့ ပြုစုပျိုးထောင်လိုက်တဲ့ ကံရဲ့အကျိုးတရားတွေဟာ တူညီမှု မရှိနိုင်ဘဲ ထူးထွေကွဲပြားမှုသာ ရှိနိုင်တယ်။ ဘုံဘဝ ကွာခြားတော့ ကံချင်း မတူ ညီနိုင်၊ ကံချင်း မတူညီတော့ အကျိုးပေးချင်း မတူညီပုံတွေပဲ။ နောက်တစ်ခု -

မှီရာဝတ္ထုရုပ် ဆန်းကြယ်ရင်လည်း ကံဆန်းကြယ်ဓာတ်

“ဝတ္ထုစိတ္တဇာယ” (သံ-၄-၂-၃၀၀။)

မှီရာဝတ္ထုရုပ်တွေ ဆန်းကြယ်ခဲ့မယ်ဆိုလို့ရှိရင်လည်း စိတ်ထားကလေးတွေ ဆန်းကြယ်သွားကြတယ်။ စိတ်ဓာတ်တွေ ဆန်းကြယ်ရင် ကံတွေလည်း ဆန်းကြယ် သွားကြပြန်တယ်။ မှီရာဝတ္ထုရုပ်ဆိုတာက တချို့သတ္တဝါလေးတွေ မျက်လုံး ခေါ်ဘူး။ မျက်လုံးရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် မျက်လုံးမရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တို့ဟာ ရူပါရုံနှင့် ပတ်သက်ပြီး ကြည့်စိတ်ကူးမှုချင်း တကွာဖြစ်ပုံချင်း တူညီပါ့မလား? မတူဘူး။ စာမှာ ဥပမာ ပေးထားတယ်။ မျက်စိကန်းနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ကို အင်မတန် ညစ်ပတ် ခေရေနေတဲ့ ဆီအလိမ်းလိမ်းကပ်နေတဲ့ အဝတ်စုတ်တစ်ခုကို အင်မတန်ဖြူစင်တဲ့

သန့်ရှင်းတဲ့ အဝတ်တစ်ခုပါပဲလို့ သွားပြီးတော့ ပေးရင်လည်း သူ သိနိုင်မလား? မသိနိုင်ဘူး။ မျက်စိအမြင်ရှိနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ ဒီအဝတ်ဟာ ဖြူစင်တယ်၊ ဒီအဝတ်က မည်းညစ်နေတယ်ဆိုတာကို သူ ခွဲခြားပြီး မသိနိုင်ဘူးလား? သိနိုင်တယ်။

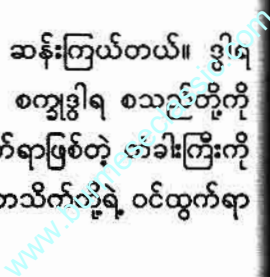
ဒါကြောင့် စက္ခုဝိညာဏ်ရဲ့ မှီရာဝတ္ထုရုပ်က စက္ခုအကြည်ဓာတ် ဖြစ်တယ်။ စက္ခုအကြည်ဓာတ်ရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ မရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်မှာ စိတ်နေစိတ်ထား ဆန်းကြယ်ပုံချင်းတွေ တူညီပါ့မလား? မတူညီနိုင်ဘူး။ အလားတူပဲ နားပင်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ နားမပင်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် စိတ်ဓာတ်ချင်းတွေ တူညီပါ့မလား? မတူညီနိုင်ဘူး။ မှီရာဝတ္ထုရုပ်တွေ ဆန်းကြယ်ခဲ့ရင် စိတ်နေစိတ်ထားကလေးတွေလည်း ဆန်းကြယ်သွားမယ်၊ နည်းနည်းလေး ထပ်ပြီးပြောမယ်၊ မျက်စိကန်းနေတဲ့ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်အဖို့ လှိုင်နာဆွဲချင်တဲ့စိတ်ထား ပေါ်ပါ့မလား?

မျက်စိကလည်း ရှိနေပြန်ပြီ၊ အမေ အဖေကလည်း လှိုင်နာဆွဲဖို့ ပိုက်ဆံခပ်များများ ပို့နေတယ်ဆိုရင်တော့ ဘယ်နှယ့်နေမလဲ၊ မျက်စိကို ဆေးခြယ်ဖို့ဆိုတဲ့ စိတ်ဓာတ်ကလေးတွေ ပေါ်မလာနိုင်ဘူးလား? ပေါ်လာနိုင်တယ်။ ဒါဟာ မှီရာဝတ္ထုရုပ်တွေ ဆန်းကြယ်ခဲ့ရင် စိတ်နေစိတ်ထားကလေးတွေ ဆန်းကြယ်တဲ့ သဘောပဲ။

စိတ်နေစိတ်ထားတွေ ဆန်းကြယ်တော့ ပြုစုပျိုးထောင်တဲ့ ကံတွေလည်း ဆန်းကြယ်ကြပြန်တယ်။ ကံဆန်းကြယ်တော့ အကျိုးတရားတွေလည်း ဆန်းကြယ်တဲ့အတွက် သတ္တဝါတွေ ဆန်းကြယ်ရပြန်တယ်။ နောက်တစ်ခု -

ဒွါရတွေ ဆန်းကြယ်ရင်လည်း ကံတွေ ဆန်းကြယ်ပြန်တယ်
“ဒွါရစိတ္တတာယ” (သံ-၄-၂-၃၀၀။)

ဒွါရတွေ ဆန်းကြယ်ရင်လည်း စိတ်ထားတွေ ဆန်းကြယ်တယ်။ ဒွါရဆိုတာကတော့ စိတ်စေတသိက်တို့ရဲ့ ဝင်ထွက်နေရာ စက္ခုဒွါရ စသည်တို့ကို ဒွါရလို့ ခေါ်တယ်။ လူတို့ အိမ်သို့ ဝင်ရာ၊ အိမ်မှ ထွက်ရာဖြစ်တဲ့ တံခါးကြီးကို ဒွါရလို့ခေါ်သလို စက္ခုဒွါရ စသည်တို့ကိုလည်း စိတ်စေတသိက်တို့ရဲ့ ဝင်ထွက်ရာ

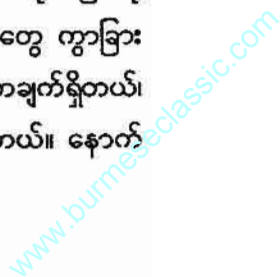
တံခါးသဖွယ်ဖြစ်လို့ စက္ခုဒွါရ စသည်တို့ကို ဒွါရလို့ ခေါ်တယ်။ စက္ခုဒွါရ၊ သောတဒွါရ၊ ယာနဒွါရ၊ ဇိဝှိဒွါရ၊ ကာယဒွါရ၊ မနောဒွါရဆိုပြီး ဒွါရ (၆)ပါး ရှိပါတယ်။

ဝတ္ထုကျတော့ စက္ခုဝတ္ထု၊ သောတဝတ္ထု၊ ယာနဝတ္ထု၊ ဇိဝှိဝတ္ထု၊ ကာယဝတ္ထု၊ ဖာဒယ ဝတ္ထုဆိုပြီးတော့ ဝတ္ထု (၆)ပါးရှိတယ်။ ဖာဒယဝတ္ထုကတော့ ဝတ္ထုပဲ အမည်ရတယ်။ ဒွါရအမည် မရဘူး။ စက္ခုဒွါရ၊ သောတဒွါရ၊ ယာနဒွါရ၊ ဇိဝှိဒွါရ၊ ကာယဒွါရဆိုတဲ့ ဒွါရ (၅)ခုကတော့ ဝတ္ထုလည်း အမည်ရတယ်။ ဒွါရလည်း အမည်ရတယ်။ စိတ်စေတသိက်တွေရဲ့ ဝင်ထွက်ရာ တံခါးပေါက်ကြီးနဲ့ တူနေလို့ပဲ။ ဖာဒယဝတ္ထုကျတော့ ဝတ္ထုသာ အမည်ရတယ်။ ဒွါရအမည် မရဘူး။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီ ဖာဒယဝတ္ထုကို မှီဖြစ်လေ့ရှိတဲ့ ဘဝင်မနောအကြည်ဓာတ်ကတော့ မနောဒွါရ အမည်ရတယ်။ အဲဒီဒွါရတွေ မတူညီခဲ့ရင်လည်း စိတ်ထားတွေ မတူညီကြဘူး။

နမူနာဆိုလို့ရှိရင် အသညသတ်ဘုံပဲ ကြည့်ကြပေါ့။ အသညသတ်ဘုံမှာ မနောဒွါရလို့ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ ဘဝင် မရှိဘူး။ နာမ်တရားတွေ လုံးလုံးမရှိဘူး။ ခန္ဓာအတွက်ကြောင့် အသညသတ်ဘုံမှာရှိတဲ့ သတ္တဝါတို့ရဲ့ သန္တာန်မှာ စိတ်ဓာတ် ထည်း မရှိဘူး။ စိတ်မရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေနဲ့ စိတ်ရှိနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ စိတ်ထား ချင်းတွေ တူညီနိုင်မလား? မတူညီနိုင်ဘူး။

နောက်တစ်ခု အရူပဘုံကို ကြည့်လိုက်။ အရူပဘုံက နာမ်သက်သက်ပဲ ရှိတယ် ရုပ်မရှိဘူး။ ရုပ်မရှိတဲ့အတွက် သူတို့မှာ အရောင်ကိုသိတဲ့စိတ်၊ အသံကို သိတဲ့စိတ်၊ အနံ့ကိုသိတဲ့စိတ်၊ အရသာကိုသိတဲ့စိတ်၊ အတွေ့အထိတွေ့ကိုသိတဲ့ စိတ်တွေ မဖြစ်ဘူး။ ဓမ္မသဘောလို့ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ ဓမ္မာရုံအမျိုးမျိုးကိုသိတဲ့စိတ် တွေတော့ ဖြစ်တန်သလောက်တော့ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီတော့ အရူပဘုံက သတ္တဝါ တွေနှင့် ဒီလူ့ဘုံက သတ္တဝါတွေဟာ စိတ်ထားချင်း တူညီပါတယ်လို့ ပြောလို့ ရမလား? မရဘူး။ ဒွါရတွေ ကွာဟချက်ရှိခဲ့ရင်လည်း စိတ်ထားတွေ ကွာခြား ကြတယ်။ စိတ်ထားတွေ ကွာဟချက်ရှိခဲ့ရင်လည်း ကံတွေက ကွာဟချက်ရှိတယ်။ စိတ်ထားတွေ ဆန်းကြယ်ရင် ကံတွေလည်း ဆန်းကြယ်သွားကြတယ်။ နောက်

တစ်ခု -

အာရုံတွေ ဆန်းကြယ်ရင်လည်း ကံတွေ ဆန်းကြယ်ကြပြန်တယ်။
“အာရုံကစိတ္တတာယ” (သံ-၄-၂-၃၀၀။)

အာရုံတွေ ဆန်းကြယ်ခဲ့မယ်ဆိုရင်လည်း စိတ်ထားတွေ ဆန်းကြယ်သွားတယ်။ အာရုံတွေ . . . လောကမှာ ကြည့်လိုက်ရင် ခံစားခံစားစရာအာရုံတွေက အမျိုးမျိုးရှိတယ်။ ဒီအာရုံအမျိုးမျိုးကို ခံစားနိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေအဖို့ စိတ်ဓာတ်တွေလည်း အမျိုးမျိုး မဆန်းကြယ်ဘူးလား? ဆန်းကြယ်လာတယ်။

ပုံစံနမူနာတစ်ခု ဆိုကြပါစို့။ အရက်တစ်ခုပ် ကြည့်ပေါ့။ လောကမှာ အရက်နဲ့ ပတ်သက်လို့ ခံစားခံစားစရာ အာရုံတွေက အမျိုးမျိုးရှိနေတော့ အင်မတန် ချမ်းသာကြွယ်ဝနေတဲ့ သူဌေးသူကြွယ်တွေသောက်တဲ့အရက်နဲ့ အင်မတန် ဆင်းရဲနွမ်းပါးနေတဲ့ သူဆင်းရဲတွေသောက်နေတဲ့အရက် တူမျှမလား? မတူဘူး။ သူဌေးသူကြွယ်တွေကျတော့ အဆင့်အတန်းမြင့်တဲ့ အရက်အပေါ်မှာ တွယ်တာတပ်မက်တဲ့ စိတ်ထားတွေ ပိုများတယ်။ အရက်သမားချင်း တူသော်လည်း အဆင့်အတန်းချင်း မတူဘူး။ အာရုံတွေ ထူးထွေကွဲပြားနေတဲ့အတွက် ဒီအာရုံအပေါ်မှာ တွယ်တာတပ်မက်နေတဲ့ တဏှာ၊ ဒီအာရုံပေါ်မှာ အသိမှားနေတဲ့ အဝိဇ္ဇာ၊ စွဲလမ်းနေတဲ့ ဥပါဒါန်ချင်းတွေ တူညီပါ့မလား? မတူညီနိုင်ဘူး။ အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ဥပါဒါန်တွေ မတူညီတဲ့အတွက် အာရုံတွေ ဆန်းကြယ်နေတဲ့အတွက် စိတ်ဓာတ်တွေလည်း ဆန်းကြယ်မသွားဘူးလား? ဆန်းကြယ်သွားတယ်။ လောကမှာ အာရုံအမျိုးမျိုးကို ခံစားနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေအဖို့ စိတ်ဓာတ်တွေရဲ့ ထူးထွေကွဲပြားမှုတွေ တော်တော် ခပ်များများ ရှိကြတယ်။ တချို့တချို့သတ္တဝါတွေကျတော့ တိကောင်ကြိုက်တယ်။ တချို့တချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေက တိကောင်ကို ရွံတယ်။

တချို့တချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကျတော့ ခွေးသားကို ကြိုက်တယ်။ တချို့တချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကျတော့ ခွေးသားကို ရွံကြတယ်။ တချို့တချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကျတော့ ဥဒေါင်းသားကို ကြိုက်တယ်။ တချို့တချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကျတော့ ဥဒေါင်းသားကို အင်မတန် ရွံရှာစက်ဆုပ်ကြတယ်။ တချို့တချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကျတော့ အသားငါးကြိုက်တယ်။ တချို့တချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကျတော့ အသားငါးကို ရွံရှာစက်ဆုပ်ကြတယ်။

ဒီတော့ အာရုံတွေ ထူးဆန်းကြသလို သတ္တဝါတွေရဲ့ သမ္ဘာန်မှာ ဖြစ်ပေါ်

အဲဒါတော့ စိတ်ထားချင်းတွေလည်း တူညီကြမလား? မတူညီကြဘူး။ အာရုံတွေ ဆန်းကြယ်ကြသလို စိတ်ဓာတ်တွေကလည်း လိုက်ပြီးတော့ ဆန်းကြယ်ကြတယ်။ စိတ်ဓာတ်တွေက ဆန်းကြယ်ကြသလို ပြုလုပ်နေတဲ့ ကံချင်းတွေလည်း ဆန်းကြယ် ပြီးတော့ မသွားကြဘူးလား။ ဆန်းကြယ်သွားကြပြန်တယ်။ မတူကြဘူး။ ကောင်းတဲ့ သင်္ဘောတို့ ကြည့်လိုက်ပါ။ ပန်းကလေးလှူမယ် ဆိုကြပါစို့၊ တချို့က ဒီပန်းကလေး ခုဆောင်မှ ဘယ်လိုအရောင်မှ ဘယ်လိုအဆင်းမှ ဘယ်လိုအနံ့မှ ဘယ်လိုပန်းမှ ဆိုပြီးတော့ စိတ်ထားကလေးတွေက အမျိုးမျိုး ရှိနေကြပြန်တယ်။

တချို့ကျတော့လည်း တောထဲက သပြေခက်ကလေးကို ခူးပြီးတော့ လှူ ချိတ်ရတာကလေးကို ကျေနပ်တဲ့ စိတ်ထားကလေးတွေ မရှိနိုင်ဘူးလား? ရှိတယ်။ ခူးခိုက်ပန်းကို လှူနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့သန္တာန်မှာ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ စိတ်နေစိတ်ထားနှင့် သပြေခက်လေးတစ်ခုကို ခူးပြီးတော့ လှူနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့သန္တာန်မှာ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ စိတ်နေစိတ်ထားကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ပါ။ အာရုံချင်းတွေ ထူးထွေကွဲပြားမှု ရှိနေတဲ့ အတွက် စိတ်ဓာတ်ချင်းတွေလည်း တူညီမှု ရှိနိုင်ပါ့မလား? မရှိနိုင်ကြဘူးနော်။

ဒါကြောင့် အာရုံတွေ ဆန်းကြယ်ရင်လည်း စိတ်ဓာတ်တွေ ဆန်းကြယ် ကြတယ်။ စိတ်ဓာတ်တွေ ဆန်းကြယ်ရင်လည်း တည်ထောင်ဖန်ဆင်းလိုက်တဲ့ သင်္ဘောက ဆန်းကြယ်သွားကြပြန်တယ်။ နောက်တစ်ခု - နံပါတ် (၆) အနေနဲ့ -

လိင်-သညာ-ဝေါဟာရ စသည်တို့ ကွဲပြားရင်လည်း ကံတွေက ဆန်းကြယ်ကြပြန်တယ်

ကမ္မနာနတ္ထမူလကနံ လိင်နာနတ္ထ-သညာနာနတ္ထ-ဝေါဟာရနာနတ္ထ- ဒီနံ အနေကဝိဓာနံ စိတ္တာနံ နိပ္ပိဒနတာယပိ တိရစ္ဆာနဝတစိတ္တတော (စိတ္တံ) စိတ္တတရမေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ (သံ-၄-၂-၃၀၀။)

ဘာပြောတာလဲဆိုတော့ - ဒီကံတွေ ထူးထွေကွဲပြားမှုဟာ ခုနက စိတ်ဓာတ် ဆန်းကြယ်မှုအပေါ်မှာ အခြေစိုက်ထားတယ်။ အဲဒီစိတ်ဓာတ်တွေရဲ့ ထူးထွေ ကွဲပြားမှုက ဘာကို အခြေခံသလဲမေးတော့ "လိင်နာနတ္ထ" အသွင်သဏ္ဍာန်ကလေး တွေ လိင်အသွင်ကလေးတွေ မတူတာကို အခြေခံထားတယ်။ လိင်အသွင်မတူဘူး

ဆိုတာက ဘာလဲလို့မေးလိုက်တော့ အဋ္ဌသာလိနီ အဋ္ဌကထာ စာမျက်နှာ (၁၀၈) မှာ ဖွင့်ဆိုထားပါတယ်။

တမ္ပတော လိင်္ဂတော စေ၊ လိင်္ဂသညာ ပဝတ္ထရေ။
သညာတော ဘေဒံ ဂစ္ဆန္တိ ဣတ္ထာယံ ပုရိသောတိ ဝါ။

(အဘိ-ဋ္ဌ-၁-၁၀၈။)

ဘာပြောတာလဲ? အတိတ်က တည်ထောင်ဖန်ဆင်းခဲ့တဲ့ ကံတွေက ဆန်းကြယ်တော့ ဒီဘဝမှာ လိင်အသွင်သဏ္ဍာန်ကလေးတွေက တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး မတူညီကြဘူး၊ ဆန်းကြယ်လာတယ်။ အခုနပြောခဲ့တဲ့ သုမေဓာရှင်ရသေ့တို့ရဲ့ ဗျာဒိတ်ခံပွဲကိုပဲ ကြည့်ပေါ့။ အမျိုးသမီးတစ်စုက အမျိုးသမီးဖြစ်ချင်တဲ့ စိတ်ထားပဲ မရှိဘူးလား? ရှိနေတယ်။ သုမေဓာရှင်ရသေ့ကျတော့လည်း သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရရှိတဲ့ အမျိုးသားဖြစ်ချင်တဲ့စိတ်ထား မရှိဘူးလား? ရှိတယ်။ ဒီလိုစိတ်ဓာတ်တွေက ထူးထွေကွဲပြားမှုရှိလေတော့ သူတို့ထူထောင်တဲ့ ကံတွေလည်း ထူးထွေကွဲပြားကြပြန်တယ်။ အဲဒီကံလေးတွေက ဆန်းကြယ်ခဲ့တဲ့အတွက် အမျိုးသမီးဖြစ်ချင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ဒီကံကြောင့် အမျိုးသမီးလာဖြစ်ကြတယ်။ အမျိုးသားဖြစ်ချင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ ဒီကံကြောင့် အမျိုးသားဖြစ်လာတယ်။ အမျိုးသမီးဖြစ်ရခြင်း အမျိုးသားဖြစ်ရခြင်းရဲ့ အခြေခံအကြောင်းအရင်းကို ပြန်ပြီးဆန်းစစ်ကြည့်လိုက်တော့ ဘာကို အခြေခံသလဲ? ကံကို အခြေခံတယ်။ ကံကြောင့် အမျိုးသမီးအသွင် အပြင် လိင်သဏ္ဍာန်ဖြစ်ပေါ်လာရတယ်။ အမျိုးသားအသွင်အပြင် လိင်သဏ္ဍာန်တွေ ဖြစ်ပေါ်လာရတယ်။

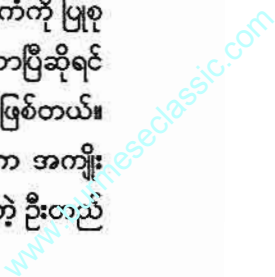
ဖြစ်ပေါ်လာရတဲ့အချိန်အခါကျတော့ ခုလိုဘဝတစ်ခု ရရှိပြီး အာရုံတစ်ခုကို မြင်လိုက်ရတဲ့အချိန်အခါမှာ အမျိုးသမီးအသွင်သဏ္ဍာန် အမျိုးသားအသွင်သဏ္ဍာန်ကို မြင်လိုက်ရတဲ့အချိန်အခါမှာ ဘာဖြစ်လာသလဲ? ဒါကို အမျိုးသမီးလို့ခေါ်တယ်။ ဒါကိုတော့ အမျိုးသားလို့ခေါ်တယ်။ ဒီလိုအမှတ်သညာလေးတွေပေါ်မလာဘူးလား? ပေါ်လာတယ်။ ဒီလိုအသွင်သဏ္ဍာန်ကလေးကျတော့ သားလို့ခေါ်တယ်။ ဒီလိုအသွင်သဏ္ဍာန်ကလေးကျတော့ သမီးလို့ခေါ်တယ်။ ဒီလိုအသွင်သဏ္ဍာန်ကျတော့ အဘိုးကြီးလို့ ခေါ်တယ်။ ဒီလိုအသွင်သဏ္ဍာန်ကျတော့

အဘွားကြီးလို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီလို လိင်နဲ့ပတ်သက်တဲ့ အမှတ်သညာကလေးတွေ ထူးထွေကွဲပြားမှုကလေးတွေ ရှိမလာဘူးလား? ရှိလာတယ်။

အဲဒီလို လိင်နဲ့ပတ်သက်တဲ့ အသွင်သဏ္ဍာန်နဲ့ ပတ်သက်နေတဲ့ အမှတ် သညာကလေးတွေ ကွဲပြားလာတဲ့အတွက် ဝေါဟာရလို့ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ ခေါ်ဝေါ် နေတဲ့ အသုံးအနှုန်းကလေးတွေ ကွာဟချက်ရှိမလာဘူးလား? ရှိလာတယ်။ ဒီလို နည်းတူတော့ ယောက်ျားလို့ ခေါ်တယ်။ ဒီလိုပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ မိန်းမလို့ ခေါ်တယ်။ ဒီလိုပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ လူလို့ခေါ်တယ်။ ဒီလိုပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ နတ်လို့ ခေါ်တယ်။ ဒီလို သတ္တဝါကျတော့ တိရစ္ဆာန်လို့ခေါ်တယ် စသည်ဖြင့် ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲထားတဲ့ အသုံး အနှုန်းကလေးတွေ တူညီသေးသလား? မတူညီတော့ဘူး။

အဲဒီလို အသုံးအနှုန်း ဝေါဟာရကလေးတွေက မတူညီတဲ့အတွက်ကြောင့် ဒီဘဝမှာ ဘာဖြစ်သလဲ? ပြုလုပ်ဖန်တီးနေတဲ့ ကံကလေးတွေလည်း မတူတော့ ဘူး။ ဘယ်လိုမတူသလဲလို့မေးတော့ ဒါက အမျိုးသမီးပဲလို့ သိနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် အသိ မှားနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဒါက အမျိုးသားပဲလို့ သိနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် အသိမှားနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် - အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်မှာ အမျိုးသမီးဖြစ်ချင်တဲ့ စိတ်ထားကလေးတွေ ပေါ်လာတတ်တယ်။ အမျိုးသားဖြစ်ချင်တဲ့ စိတ်ထားလေးတွေ ဖြစ်ပေါ်လာတတ်တယ်။ အမှတ်သညာ တွေတော့ ဝေါဟာရကွဲတယ်။ ဝေါဟာရကွဲချင်းကြောင့် စိတ်ဓာတ်တွေ ကွဲပြားမှု ဖြစ်မလာဘူးလား? ဖြစ်လာတယ်။ အဲဒီစိတ်ဓာတ်ကလေးတွေက ကွဲပြားလိုက်တဲ့ အတွက်ကြောင့် အမျိုးသမီးဖြစ်ချင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က အမျိုးသမီးဖြစ်ကြောင်းကံကို ပြုစု ဖို့ထောင်ပြန်တယ်။ အမျိုးသားဖြစ်ချင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ အမျိုးသားဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်တဲ့ကံကို ပြုစုဖို့ထောင်ပြန်တယ်။ အဲဒီလို ပြုစုဖို့ထောင်လိုက်တဲ့အတွက် အမျိုးသမီးဖြစ်ကြောင်းကံကို ပြုစုဖို့ထောင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က ဒီကံက အကျိုးပေးဖို့ အခါအခွင့်သင့်ပြီဆိုရင် အမျိုးသမီးပဲ ဖြစ်တယ်။ အမျိုးသားဖြစ်ဖို့ရန် ကံကို ပြုစု ဖို့ထောင်ခဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ ဒီကံက အကျိုးပေးဖို့ အခါအခွင့်သင့်လာပြီဆိုရင် ဒီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ အမျိုးသားပဲ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီလို အမျိုးသမီး အမျိုးသားပဲ ဖြစ်တယ်။

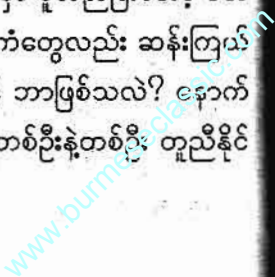
လူဖြစ်လိုတဲ့ဦးတည်ချက်ဖြင့် ကံကို ပြုစုဖို့ထောင်ခဲ့ရင် ဒီကံက အကျိုး ပေးတဲ့ အချိန်အခါမှာ လူသားပဲ လာပြီးတော့ ဖြစ်ရတယ်။ နတ်ဖြစ်လိုတဲ့ ဦးတည်

ချက်နဲ့ နတ်ပြည်ရောက်ကြောင်းကံကို ပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့ရင် ဒီကံက အကျိုးပေးတဲ့ အချိန်အခါမှာ နတ်ပဲဖြစ်ရပြန်တယ်။ ဗြဟ္မာဖြစ်လိုတဲ့ ဦးတည်ချက်ဖြင့် ဗြဟ္မာပြည်ကိုရောက်ကြောင်းဖြစ်တဲ့ ဈာန်ကံတွေကို ရအောင် ကြိုးစားအားထုတ်ကြတယ်။ အဲဒီလို ကြိုးစားအားထုတ်လိုက်တဲ့ အချိန်အခါမှာ ဒီကံက အကျိုးပေးဖို့ရန် အခါအခွင့်သင့်လို့ ရင့်ကျက်လာပြီဆိုရင် ဒီပုဂ္ဂိုလ် ဗြဟ္မာဖြစ်တယ်။ ဒီတော့ စိတ်ဓာတ်တွေ ဆန်းကြယ်တဲ့အတွက် ကံတွေလည်း ဆန်းကြယ်မသွားဘူးလား? ဆန်းကြယ်သွားတယ်။

ဒီကံတွေ ဘာကြောင့် ဆန်းကြယ်ရသလဲလို့မေးတော့ ဒါက လူပဲ၊ ဒါက နတ်ပဲ၊ ဒါက ဗြဟ္မာပဲ၊ ဒါက ယောက်ျားပဲ၊ ဒါက မိန်းမပဲလို့ ခေါ်ဝေါ်သုံးနှုန်းနေတဲ့ ဝေါဟာရတွေအပေါ်မှာ အခြေစိုက်ပြီးတော့ စိတ်ဓာတ်တွေက ကွဲပြားသွားတယ်။ စိတ်ဓာတ်တွေ ဆန်းကြယ်သွားတယ်။ ဒီဝေါဟာရတွေက ဘာကို အခြေခံသလဲလို့ ပြန်ဆန်းစစ်ကြည့်လိုက်တော့ ဒါက ယောက်ျားပဲလို့ မှတ်သားထားတဲ့ အမှတ်သညာ၊ ဒါက မိန်းမပဲလို့ မှတ်သားထားတဲ့ အမှတ်သညာ၊ ဒါက လူပဲ၊ ဒါက နတ်ပဲ၊ ဒါက ဗြဟ္မာပဲ စသည်ဖြင့် ဒီလိုမှတ်သားထားတဲ့ အမှတ်သညာတွေ ကွာဟချက်ရှိတဲ့အတွက် အမှတ်သညာ ကွာဟချက်ရှိခြင်းကြောင့် ဝေါဟာရတွေ ကွာဟလာတယ်။

ဒီအမှတ်သညာတွေကလည်း ဘာကြောင့် ကွာဟလာသလဲလို့ ပြန်ဆန်းစစ်ကြည့်လိုက်တော့ လိင်အသွင်သဏ္ဍာန်ကလေးတွေ မတူညီမှုအပေါ်မှာ အခြေခံနေတယ်။ လိင်အသွင်သဏ္ဍာန်တွေ မတူညီခြင်းကြောင့် အမှတ်သညာ မတူညီဘူး။ အမှတ်သညာ မတူညီတဲ့အတွက် ဝေါဟာရတွေ မတူညီဘူး။ ကွဲပြားသွားတယ်။ ဝေါဟာရကွဲပြားမှုအပေါ်မှာ အခြေတည်ပြီးတော့ စိတ်ဓာတ်တွေ ထူးထွေကွဲပြားသွားကြတယ်။ စိတ်ဓာတ်တွေ ထူးထွေကွဲပြားမှုအပေါ်မှာ မူတည်ပြီးတော့ စိတ်ထားတွေ ဆန်းကြယ်တဲ့အတွက် ပြုလုပ်ဖန်တီးနေတဲ့ ကံတွေလည်း ဆန်းကြယ်သွားတယ်။ အဲဒီကံတွေ ဆန်းကြယ်တဲ့အတွက်ကြောင့် ဘာဖြစ်သလဲ? နောက်ထပ် ၁၀၀တစ်ခုကို ရရှိမယ်ဆိုရင် သတ္တဝါတွေသည် တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး တူညီနိုင်မလား? မတူညီနိုင်တော့ဘူး။

လှည်းနားစောင့်ကဲ့သို့ ကံက သတ္တဝါတွေကို ဖွဲ့ချည်ထားတယ်

ကမ္မုနာ ဝတ္တတေ လောကော၊ ကမ္မုနာ ဝတ္တတေ ပဇာ။

ကမ္မုနိဗန္ဓနာ သတ္တာ၊ ရထဿာဏီဝ ယာယတော။

(အဘိ-၄-၁-၁၀၈။)

ကမ္မုနာ = ကံကြောင့်။ လောကော = သတ္တလောကသည်။ ဝတ္တတေ = ဖြစ်ပေါ်၍လာရပေ၏။ သတ္တလောကလို့ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ သတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်လာရတာ ဘာတွေကို အခြေစိုက်သလဲ - ကံပဲ။

ကမ္မုနာ ဝတ္တတေ ပဇာ။

ပဇာ = သတ္တဝါအပေါင်းသည်။ ကမ္မုနာ = ကံကြောင့်။ ဝတ္တတေ = ဖြစ်ပေါ်လာရပေ၏။

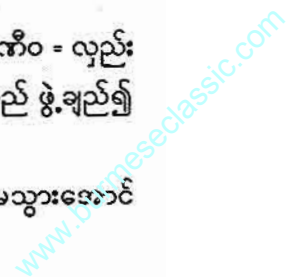
သတ္တဝါအပေါင်း ဖြစ်ပေါ်လာရတာ ဘာကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာရသလဲလို့ အခြေခံ အကြောင်းရင်းကို ဆန်းစစ်ကြည့်လိုက်တော့ ကံကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာရတယ်။

သတ္တာ = သတ္တဝါတို့ကို။ ယာယတော = သွားနေသော။ ရထဿ = ရထား၏။ အာဏီဝ - အာဏီဆိုတာ ဘာပါလိမ့် - လှည်းဘီးရဲ့ လှည်းဝင်ရိုးကို ဆီးထားတဲ့ စွဲကလေးတစ်ခုပဲ။

လှည်းနားစောင့်ဆိုလား၊ လှည်းဝင်ရိုးမှာ စွပ်ထားတယ်။ အဲဒီ လှည်းဝင်ရိုး ထဲနေပြီးတော့ ဒီလှည်းဘီးကြီး ကျွတ်ထွက်မသွားအောင် လှည်းဘီးနှင့် ဝင်ရိုးရဲ့ အကြားမှာ ဝင်ရိုးကို အပေါက်ကလေး ဖောက်ပြီးတော့ စွဲကလေးတစ်ခု (သံစွဲကလေးတစ်ခု) ရိုက်ပြီးတော့ သွင်းထားတယ်။ လှည်းဘီးအပြင်ကို ကျွတ်ထွက်မသွားအောင် လှည်းဘီးဝင်ရိုးအစွန်းနဲ့ လှည်းဘီးရဲ့ ကြားထဲမှာပေါ့။ စွဲကလေးတစ်ခု ချိတ်ထားတယ်။ လှည်းနားစောင့်ဆိုလား -

ယာယတော = သွား၍နေသော။ ရထဿ = ရထား၏။ အာဏီဝ = လှည်းနားစောင့်ကဲ့သို့။ သတ္တာ = သတ္တဝါတို့ကို။ ကမ္မုနိဗန္ဓနာ = ကံတို့သည် ဖွဲ့ချည်၍ ထားအပ်ပေ၏။

သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲဒုက္ခကြီးမှ ကျွတ်လွတ်ပြီးတော့ ထွက်မသွားအောင်

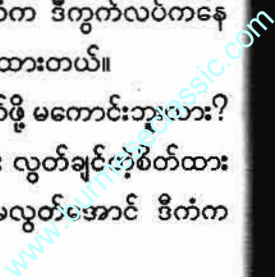

ဒီကံတွေက သတ္တဝါတွေကို ဆွဲခေါ်ထားတယ်။ ဒီတော့ မိမိတို့က ဒီကံတွေကို ပြုစုပျိုးထောင်တဲ့ အချိန်အခါမှာ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲဒုက္ခမှ ကျွတ်လိုလွတ်လိုတဲ့ ဦးတည်ချက်နဲ့ ကံကို ပြုစုပျိုးထောင်တာ မဟုတ်ဘဲ ယောက်ျားဖြစ်ချင်တဲ့ စိတ်ထား၊ မိန်းမဖြစ်ချင်တဲ့စိတ်ထား၊ လူဖြစ်ချင်တဲ့စိတ်ထား၊ နတ်ဖြစ်ချင်တဲ့စိတ်ထား၊ ဗြဟ္မာဖြစ်ချင်တဲ့စိတ်ထား စသည်ဖြင့် ဒီစိတ်ထားတွေနဲ့ ကံတွေကို ပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့တဲ့အတွက် ဒီလူ့ဘဝ၊ နတ်ဘဝ၊ ယောက်ျားဘဝ၊ မိန်းမဘဝဆိုတဲ့ ဒီဘဝတွေကနေ လွတ်မြောက်ဦးမလား? မလွတ်မြောက်တော့ဘူး။ မလွတ်မြောက်အောင် ဘယ်သူက ဖွဲ့ချည်ထားပေးသလဲ? မိမိတို့ တည်ထောင်ဖန်ဆင်းထားတဲ့ ဒီကံတွေက ဖွဲ့ချည်ထားတယ်။ ဒါကြောင့် ကံတွေကို ရမ်းပြီးတော့ ဒကာကြီးတွေ ဒကာမကြီးတွေ ပြုသင့်သလား? မပြုသင့်ဘူး။ သတ္တဝါတွေကို ဒီသံသရာဝဋ်ဆင်းရဲဒုက္ခကြီးက မကျွတ်အောင် မလွတ်အောင် ဘယ်သူက ဆွဲခေါ်ထားသလဲ? ကံက ဆွဲခေါ်ထားတယ်။ မကျွတ်အောင် မလွတ်အောင် ဘယ်သူက ပြုပြင်ပေးနေသလဲ? ဒီကံက ပြုပြင်ပေးနေတာ။

အဲဒီလို ကံက ပြုပြင်ပေးနေလိုက်တဲ့ အချိန်အခါမှာ ဒီနေ့ကြည့်ပေါ့။ ဒကာကြီး ဒကာမကြီးတွေမှာ အကြောင်းပြချက် အမျိုးမျိုးတွေ ရှိနေကြတယ်။ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲဒုက္ခမှ ကျွတ်အောင်လွတ်အောင် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး အကျင့်မြတ်တရားတွေကို စနစ်တကျ ကျင့်ကြံကြိုးကုတ်ပွားများအားထုတ်ကြပါလို့ တိုက်တွန်းမယ်ဆိုရင် တပည့်တော်တို့က အားထုတ်ချင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ဆိုပြီး ကွက်လပ်ထဲ ပြေးပြေးပြီးတော့ ဝင်သွားကြတယ်။ ဟုတ်ပြီလား။ အဲဒီကွက်လပ်ထဲ ပြေးပြေးပြီး ဝင်သွားတာက ဘာကြောင့်လဲ? တစ်ချိန်က ဒီကွက်လပ်ထဲကို ပြေးဝင်လောက်အောင် ကံတွေကို ကိုယ်က ထူထောင်ခဲ့တယ်။ အဲဒီ ကွက်လပ်တွေထဲ ဝင်ပြီးတော့နေခွင့် ရအောင် ကံတွေကို ထူထောင်ခဲ့တဲ့အတွက်ကြောင့် ဒီကံက ဒီကွက်လပ်ကနေ ကျွတ်လွတ်ပြီး ထွက်မသွားအောင် ပြန်ပြီးတော့ ဆွဲခေါ်ထားတယ်။

ဒါကြောင့် ဒကာကြီးတွေ၊ ဒကာမကြီးတွေ ကြောက်ဖို့ မကောင်းဘူးလား? ကြောက်ဖို့ကောင်းတယ်။ ကိုယ်က ကျွတ်ချင်တဲ့စိတ်ထား လွတ်ချင်တဲ့စိတ်ထား ကလေးတော့ ပေါ်လာတာမှန်တယ်။ မကျွတ်အောင် မလွတ်အောင် ဒီကံက

ပြန်ပြီးတော့ ဆွဲထားတယ်။ အကျိုးပေးဖို့ရာ သူက အခါအခွင့် သင့်နေပြီ၊ ဒီကံရဲ့ အချိန်အဝါ မကုန်သေးသမျှ မိမိက ကျွတ်အောင်လွတ်အောင် ရုန်းနိုင်တဲ့ဆန္ဒ ဓာတ်မရှိဘူး။ ကျွတ်အောင်လွတ်အောင် ရုန်းချင်တဲ့ ဆန္ဒဓာတ်တွေ မရှိတဲ့အတွက် တွတ်ရာကျွတ်ကြောင်း လွတ်ရာလွတ်ကြောင်း ဖြစ်တဲ့ကံတွေကို တစ်နည်းအား မြင့် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး အကျင့်မြတ်တရားတွေကို စနစ်တကျ လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် ပြီး အားထုတ်နိုင်တဲ့ စွမ်းအားတွေကော ပေါ်လာမှာလား? မပေါ်တော့ဘူး။ ဒီကံက လှည့်ပတ်ပြီးတော့ ရစ်ပတ်ပြီးတော့ နှောင်ဖွဲ့ထားတယ်။ ဒါကြောင့် -

ကံကြောင့် ရရှိတဲ့ ကောင်းကျိုး ဆိုးဖြစ်

ကမ္မေန ကိတ္တိံ လဘတေ ပသံသံ၊ ကမ္မေန ဇာနိဉ္စ ဝဓဉ္စ ဝဓဉ္စ။

တံ ကမ္မနာနာကရဏံ ဝိဒိတွာ၊ ကသ္မာ ဝဒေ နတ္ထိ ကမ္မန္တိ လောကေ။

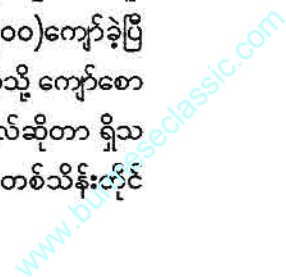
(အဘိ-ဋ္ဌ-၁-၁၀၈။)

ကမ္မေန = ကုသိုလ်ကံကြောင့်။ ကိတ္တိံ = ကျော်စောသတင်းကိုလည်း။

လဘတေ = ရရှိအပ်ပါပေ၏။

မျက်ကွယ်မှာ ချီးမွမ်းခံရတယ် “ဒီပုဂ္ဂိုလ် သိပ်တော်တယ်၊ ဒီပုဂ္ဂိုလ် သိပ်တော်တယ်” စသည်ဖြင့် မိမိရဲ့မျက်ကွယ်မှာ အချီးမွမ်းခံရတယ်၊ ဂုဏ်သတင်းတွေ သိပ်ပြီးတော့ ယုံလှိုင်နေတယ်၊ ကျော်စောနေတယ် ထင်ရှားနေတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ? ပြုလုပ်ခဲ့တဲ့ ကံတွေပဲ။ အဲဒီကံတွေသည် ဒီဘဝပြုလုပ်တဲ့ ကံတွေလည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်မယ်၊ အတိတ်ဘဝထိုထိုက ပြုလုပ်ခဲ့တဲ့ ကံတွေလည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်မယ်၊ အတိတ်ဘဝကံတွေအပေါ်မှာလည်း အခြေစိုက်ပါတယ်၊ ယခုဘဝ ဝတ္ထုပုံမှာ ပြုစုပျိုးထောင်နေတဲ့ကံတွေအပေါ်မှာလည်း အခြေစိုက်ပါတယ်။

ဦးပဉ္စင်းတို့ရဲ့ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားကို ကြည့်ပေါ့၊ ဒီနေ့ လူသား လူ့လောကကို ပြန်ပြီးဆန်းစစ်ကြည့်မယ်ဆိုရင် သာသနာတော် (၂၅၀၀)ကျော်ခဲ့ပြီ ဖြစ်တော့ အဲဒီ (၂၅၀၀)အတွင်းမှာ ဦးပဉ္စင်းတို့ မြတ်စွာဘုရားရှင်ကဲ့သို့ ကျော်စောဂုဏ်သတင်းတွေ ပြဟ္တာဘုံတိုင်အောင် ယုံနဲ့ ကျော်ကြားနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာ ရှိသလား? မရှိဘူး။ ဘာကို အခြေစိုက်တာလဲ? လေးသင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်းလိုင်

တိုင် ပါရမီတွေကို ဖြည့်ကျင့်ပြီးတော့ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရအောင်ယူခဲ့တဲ့ ကံတွေ အပေါ်မှာ အခြေစိုက်တယ်။ ဒီကံတွေကြောင့် မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ကျော်စောသတင်း တွေက မဆုံး၊ ဘဝဂ်ပျံ့နှံ့ပြီးတော့ တက်သွားတယ်။ ဒီတော့ ဒီနေ့ လူ့လောက ကြီးမှာ နာမည်ကြီးနေတယ်။ ဒင်းကတော့ နာမည်ကြီးမှာပေါ့ဆိုပြီးတော့ လိုက်ပြီး မေးငေါ့နေဖို့ လိုသေးသလား? မလိုပါဘူး။ သူက နာမည်ကြီးလောက်တဲ့ကံတွေ ကို ပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့တယ်။ နာမည်ကြီးလောက်တဲ့ကံတွေကို ပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့တဲ့ အတွက် အချီးမွမ်းခံရမဲ့ ကံတွေကို ပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့တဲ့အတွက် သူ ချီးမွမ်းခံရ တာကို မိမိက မနာလို ဝန်တိုဖြစ်ခဲ့ရင် မိမိမှာ အကုသိုလ်တရား တိုးပွားနေတာပဲ။
နောက်တစ်ခု -

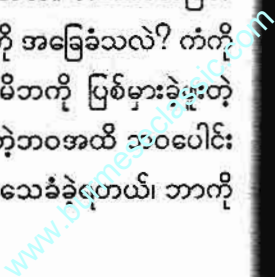
ကမ္မေန = ကံကြောင့်။ ပသံသံ = မျက်မှောက်ချီးမွမ်းခံရခြင်းကို။ လဘတေ = ရရှိအပ်ပါပေ၏။

မျက်မှောက်မှာလည်း အချီးမွမ်းခံရတယ်။ မျက်ကွယ်မှာလည်း အချီးမွမ်း ခံရတယ်။ ဘာကို အခြေစိုက်သလဲ? ကံပဲ။ အတိတ်က ပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့တဲ့ကံ၊ ဒီဘဝမှာ ပြုစုပျိုးထောင်နေတဲ့ကံ၊ အဲဒီကံတွေကြောင့် အချီးမွမ်းခံရတယ်။

ကမ္မေန ဇာနိဉ္စ ဝဇ္ဇ ဗန္ဓု။

ကမ္မေန - ကံကြောင့်။ ဇာနိဉ္စ - ဆုံးရှုံးပျက်စီးခြင်းကိုလည်း။ လဘတေ = ရရှိအပ်ပါပေ၏။ ဝဇ္ဇ = သတ်ဖြတ်ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခံရခြင်းကိုလည်း။ လဘတေ = ရရှိအပ်ပါပေ၏။ ဗန္ဓု = အနှောင်အဖွဲ့ ခံရခြင်းကိုလည်း။ လဘတေ = ရရှိအပ်ပါပေ၏။

စည်းစိမ်ဥစ္စာတွေ တချို့ သိပ်ပြီးတော့ ပျက်စီးသွားတယ်။ ဆုံးရှုံးသွားတယ်။ “ကံဆိုးမ သွားရာ မိုးလိုက်လို့ရွာ” ဆိုတဲ့ ပုံစံအတိုင်းပဲ။ လုပ်သမျှ တစ်ချက်မှ အဆင်မပြေဘူး။ ဘာကို အခြေခံသလဲ? ကံကို အခြေခံတယ်။ အသတ်အဖြတ် ခံရတယ်။ အညှဉ်းပန်းခံရတယ်။ အနှိပ်စက်ခံရတယ်။ ဘာကို အခြေခံသလဲ? ကံကို အခြေခံတယ်။ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်ကို ကြည့်ပေါ့။ မိဘကို ပြစ်မှားခဲ့ဖူးတဲ့ ကံတွေကို အခြေခံပြီးတော့ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်ဖြစ်တဲ့ဘဝအထိ သာဝပေါင်း (၂၀၀)ကျော် ဆက်တိုက် အမြဲခေါင်းကွဲပြီးတော့ အမြဲအသေခံခဲ့ရတယ်။ ဘာကို

အခြေခံသလဲ? ကံပဲ။ မိဘတွေအပေါ်မှာ ပြစ်မှားခဲ့တဲ့ ကံကို အခြေခံပြီးတော့ အသတ်ဖြတ်ခံရတယ်။ အညှဉ်းပန်းခံရတယ်။ အနှိပ်စက်ခံရတယ်။ တစ်ခါ တံကြောင့်ပဲ အနှောင်အဖွဲ့ ခံရပြန်တယ်။ သူတစ်ပါးတွေကို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခဲ့တဲ့ တံတွေ ရှိတယ်။ အဲဒီ သူတစ်ပါးတွေကို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခဲ့တဲ့ ကံတွေကို အခြေခံ ပြီးတော့ သတ္တဝါတွေဟာ ဒီဘဝမှာလည်း အနှောင်အဖွဲ့ ခံရတယ်။

ထူးဆန်းတဲ့သတင်းသုံးခု ဘုရားရှင်ထံ ရောက်ရှိလာခြင်း

ဝတ္ထုဇာတ်ကြောင်းကလေးတစ်ခုပေါ့ . . . ခဏခဏ ပြောဖူးပါတယ်။ ဦးပွင်းတို့ မြတ်စွာဘုရား ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်မှာ တရားဟောတော်မူစဉ် အတွင်း သတင်းသုံးခု ဆိုက်ရောက်လာတယ်။ သတင်းတစ်ခုကတော့ သာဝတ္ထိ မြို့တံခါးမှ ရွာလေးတစ်ရွာမှာ မီးလောင်တယ်။ မီးလောင်တဲ့အချိန်အခါကျတော့ အရွတ်ခွေတစ်ခုက မီးအပူရှိန်ဟပ်ပြီးတော့ ကောင်းကင်ကို ပျံတက်သွားပြီး မီးရဲရဲတောက်နေတဲ့အချိန် ကျီးကန်းတစ်ကောင်ကလည်း ပျံပြီးတော့အလာ အဲဒီတရွတ်ခွေနဲ့ ကျီးကန်းရဲ့လည်ပင်းနဲ့ သွားပြီးတော့ စွပ်မိတယ်။ ကျီးကန်း သေသွားတယ်။ ဒီသတင်းက တစ်ခု -

နောက်တစ်ခုကတော့ သမုဒ္ဒရာထဲမှာ ရှေးခေတ်က လှေ၊ သင်္ဘောတွေ သွားကြတယ်။ ပင်လယ်ထဲရောက်တော့ လှေတစ်စင်းက လူပေါင်းတော်တော် ခပ်များများပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ရှေ့ဆက်သွားလို့မရဘဲနဲ့ လှေဟာ ပင်လယ်ခရီးမှာ ငြိမ်ပြီးနေတော့ - ဧကန္တ . . . ဒီလှေပေါ်မှာတော့ ကာလကဏှီ ခေါ်တဲ့ သူ ထုတ်မာတစ်ဦးဦးတော့ ပါနေပြီနဲ့တူရဲ့ဆိုပြီးတော့ မဲနှိုက်ကြတော့ လှေသူကြီး အတော် မဲကျတယ်။

လှေသူကြီးကတော်ကို လှေသူကြီးလုပ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကနေပြီးတော့ - “သူ ရေထဲတူးခပ်နေတာကို ငါတော့ မကြည့်ရက်ဘူးကွယ်။ ဒါကြောင့် ဒီလိုလုပ်ကြ။ သူတစ်ဦးအတွက်နဲ့ အားလုံးပျက်စီးရမယ်ဆိုရင်လည်း မတော်ဘူး။ သူ့လည်ပင်း သဲအိုးဆွဲပြီးတော့ ရေထဲသာ တွန်းချလိုက်ပေတော့”။ အမိန့်ပေးလိုက်တယ်။ ထည်ပင်းမှာ သဲအိုးကြီးချည်ပြီးတော့ ရေထဲ တွန်းချလိုက်တယ်။ သဲအိုးကလည်း

ဒီအမျိုးသမီးကို ရေထဲသို့ရောက်အောင် ဆွဲခေါ်သွားတယ်။ ရေထဲမြုပ်ပြီး သေ သွားတယ်။ ဒီသတင်းက တစ်ခု -

နောက်သတင်းတစ်ခုကတော့ ရဟန်းတော်တစ်ပါး ဂူတစ်ခုအတွင်းမှာ တရားအားထုတ်နေတာ မမျှော်လင့်ဘဲနဲ့ တောင်ပေါ်ကနေ ကျောက်တုံးကြီး တစ်ခုက လိမ့်ကျလာပြီးတော့ သူတရားအားထုတ်နေတဲ့ ဂူမှာ လာပြီး ပိတ် နေတယ်။ (၇)ရက်ကြာတော့ ဒီကျောက်တုံးကြီးကလည်း အလိုလိုပွင့်သွားတယ်။ အဲဒီသတင်းက တစ်ခု --

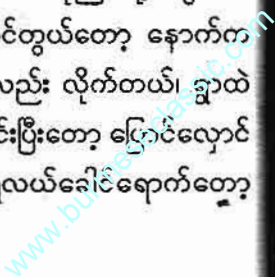
ဒီသတင်း (၃)ခု မြတ်စွာဘုရားထံ ပြိုင်တူဆိုက်ရောက်လာတယ်။ အဲဒီ အချိန်အခါမှာ မြတ်စွာဘုရားက အတိတ်ကံလေးတွေကို ပြန်ဟောပြပါတယ်။

လည်ပင်းမှာ မီးကရွတ်ခွေ ခွပ်မိတဲ့ကျီး

ဒီကျီးကန်းက တစ်ချိန်က သူက လူ့ဘဝမှာ လူဖြစ်ခဲ့စဉ်က လှည်းမောင်း စဉ်အခါမှာ နွားက ပုံစံမကျတော့ ဒေါသတွေ သိပ်ဖြစ်တာနဲ့ နွားလည်ပင်း ကောက်မိုးပတ်ပြီး မီးရှို့ပြီးတော့ နွားကို သတ်ခဲ့ဖူးတယ်။ ဒီကံက အကျိုးပေးဖို့ရန် အခွင့်သင့်လာတော့ ဒီကျီးကန်းဘဝမှာ လာပြီး အကျိုးပေးပြန်တယ်။ ငရဲလည်း ရောက်ခဲ့ပါသေးတယ်။

သဲအိုး လည်ပင်းဆွဲ၍ ရေထဲအနှစ်ခံရသော အမျိုးသမီး

နောက်တစ်ခု - ဒီအမျိုးသမီးက ဘာဖြစ်လို့ ပင်လယ်ထဲမှာ သဲအိုးဆွဲပြီး တော့ ရေမြှုပ်ခံရသလဲလို့ ပြန်ဆန်းစစ်ကြည့်လိုက်တော့ - ဘဝတစ်ခု ဆိုကြပါစို့။ သူ့ရဲ့ အတိတ်ဘဝဟောင်းက ယောက်ျားဖြစ်ခဲ့ဖူးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က သူ့ပယောဂလုံလ ကြောင့်ပဲ ဆိုကြပါစို့။ တိုတိုပြောရရင်တော့ သေသွားတယ်ဆိုကြပါစို့။ ခွေးဘဝ ရောက်တော့ အဲဒီခွေးကလည်း အဲဒီအမျိုးသမီးကို ခင်တွယ်တော့ နောက်က တောက်လျှောက်ပြီးတော့ လိုက်တယ်။ တောထဲသွားလည်း လိုက်တယ်။ ရွာထဲ သွားလည်း လိုက်တယ်။ နောက်ဆုံးတော့ လူတွေက ဝိုင်းပြီးတော့ ပြောင်လှောင် တာနဲ့ ဒီခွေးကို လှေပေါ်တင်ခေါ်သွားပြီးတော့ ရေလယ်ခေါင်ရောက်တော့

လည်ပင်း သဲအိုးဆွဲပြီးတော့ ခွေးကို ရေထဲ တွန်းချလိုက်တယ်။ အဲဒီကံက အကျိုး ပေးဖို့ရာ အခါအခွင့်သင့်လာတော့ ဒီအမျိုးသမီးကို ပင်လယ်ထဲမှာ ဒီကံက လိုက်လို့ မိသွားတယ်။

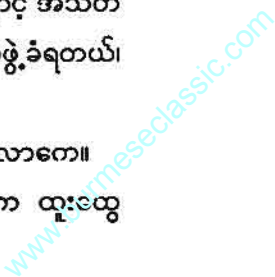
ဂူအတွင်း၌ ကျောက်တုံးဖြင့် ပိတ်ဆို့ခံရသောရဟန်း

နောက်တစ်ခုကတော့ အဲဒီခုနစ် ရဟန်းတော်တစ်ပါးအကြောင်းပဲ။ ဂူထဲမှာ တရားအားထုတ်နေတဲ့ ဒီရဟန်းတော်က တစ်ချိန် သူက နွားကျောင်းသား ဘဝနဲ့ တူပါရဲ့နော်၊ အဲဒီဘဝတစ်ခုမှာ သူက ဖွတ်တစ်ကောင်ကို တောင်ပို့ထဲ ဝင်သွားတာမြင်တော့ အဲဒီတောင်ပို့မှာရှိတဲ့ အပေါက်တွေအကုန်လုံးကို သူက လိုက်ပြီးတော့ မြက်တွေ ကောက်ရိုးတွေနဲ့ လိမ်ပြီးတော့ ဆိုပိတ်ထားတယ်။ ဒါပေမဲ့ နောက်ခုနစ်ရက်လောက်ကြာတော့ ဒီတောင်ပို့နား တစ်ပတ် ပြန်ရောက်လာတော့ သတိရတာနဲ့ တောင်ပို့ကို တစ်ခါ အပေါက်တွေကို သူက ဖွင့်ပေးလိုက်တော့ ဖွတ်က မြောမြောလေးနဲ့ ထွက်လာခဲ့ရတယ်။ အဲဒီအခါကျမှ ဖွတ်ကို သနားတာနဲ့ သူက မသတ်ဘူး၊ လွှတ်လိုက်တယ်။ အဲဒီကံက တစ်ခုပေါ့။ အဲဒီ ကံကြောင့် သူက ဒီဘဝ ဂူထဲမှာ လှောင်ပိတ်ပြီးတော့ အနှောင်အဖွဲ့ခံခဲ့ရတယ်။ ဒါကြောင့် သူက -

ကမ္မေန - အကုသိုလ်ကံကြောင့်။ ဇာနိဉ္စ - စီးပွားဥစ္စာ ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီး ခြင်းကိုလည်း။ လဘတေ = ရရှိအပ်ပါပေ၏။ ကမ္မေန - အကုသိုလ်ကံကြောင့်။ ဝဇ္ဇေ = သတ်ဖြတ်ညှဉ်းပန်း နှိပ်စက်ခံရခြင်းကိုလည်း။ လဘတေ = ရရှိအပ်ပါ ပေ၏။ ကမ္မေန = အကုသိုလ်ကံကြောင့်။ ဗန္ဓုစ္ဆ = အနှောင်အဖွဲ့ခံရခြင်းကိုလည်း။ ဇဘတေ = ရရှိအပ်ပါပေ၏။

ဒီကံကြောင့် စည်းစိမ်ဥစ္စာတွေ ဆုံးရှုံးပျက်စီးရတယ်၊ ဒီကံကြောင့် အသတ် အဖြတ် အညှဉ်းပန်း အနှိပ်စက်ခံရတယ်၊ ဒီကံကြောင့်ပဲ အနှောင်အဖွဲ့ခံရတယ်၊ ဘယ်သူမပြု မိမိပဲ။ ဒါကြောင့် -

တံ ကမ္မနာနာကရဏံ ဝိဒိတွာ ကသ္မာ ဝဒေ နတ္ထိ ကမ္မန္တိ လောကေ။
သတ္တဝါတွေကို မတူညီအောင်ပြုပြင်ပေးနေတဲ့ ဒီကံတွေက ထူးထွေ

ကွဲပြားမှု ရှိတယ်။ ဒီလို ထူးထွေကွဲပြားတဲ့အတွက် သတ္တဝါတွေဟာ တစ်ဦးနဲ့ တစ်ဦး မတူညီဘဲ အကျိုးပေးတွေလည်း ထူးထွေကွဲပြားမှု ရှိလာတယ်။ အဲဒီလို ရှိနေတာကို လောကမှာ မြင်နေရတဲ့အတွက်ကြောင့် လောကမှာ ကံမရှိဘူးလို့ ဘယ်လိုလုပ်ပြောနိုင်မလဲ။ လောကမှာ ကံရှိသလား၊ မရှိဘူးလား? ရှိတယ်။

သို့သော် တပည့်တော်တို့ ဘယ်ပုံဘယ်ပန်း ဘယ်နည်းလမ်းအားဖြင့် ဒီ ကံကို သိရှိနိုင်ပါသလဲလို့ ဒီလိုတော့ မေးစရာရှိတယ်။ တကယ်လက်တွေ့သိချင် တယ်ဆိုလို့ရှိရင်တော့ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်ရောက်အောင် ကြိုးစားအားထုတ်ပါ။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်လို့ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ သမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်နှင့် အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ကာလသုံးပါးအတွင်းမှာရှိနေတဲ့ အကြောင်းတရား အကျိုးတရားတွေကို မိမိက စနစ်တကျ သိမ်းဆည်းတတ်ပြီဆိုရင်တော့ ကံ-ကံရဲ့အကျိုးဟာ တကယ် ထင်ရှားရှိတယ်ဆိုတာ မိမိကိုယ်တိုင် ထိုအချိန်အခါမှာ သိနိုင်တဲ့ အခွင့်အလမ်း ရှိပါတယ်။

အကျိုးပေးဆန်းကြယ်ပုံအပိုင်း
(စူဠကမ္မဝိဘင်္ဂသုတ္တန်ပိုင်း)

အကျိုးပေးဆန်းကြယ်ပုံအပိုင်း

ကံတွေကို တည်ထောင်ဖန်ဆင်းနေတဲ့ အချိန်အခါ
 ကလေးမှာ မိမိတို့ရဲ့ တည်ထောင်ဖန်ဆင်းမှုက မကျွမ်းမကျင်
 မလီမှာလို့ စိတ်ထားတွေက အင်မတန် ညံ့ဖျင်းနေလို့ရှိရင်
 နောင်တစ်ချိန် ဘဝတစ်ခုလို့ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ ပန်းချီကားချပ်
 ထဲမှာ ပေါ်လာခဲ့ရပ်ပုံတွေက ဘယ်လိုရပ်ပုံတွေ ဖြစ်မလဲ?
 အင်မတန် အကျဉ်းတန်တဲ့ အရုပ်ဆိုးတဲ့ ပုံစံကလေးတွေ
 ပေါ်လာနိုင်တယ်။ ကံကို ထူထောင်ခဲ့စဉ် တစ်ချိန်က ကျွမ်း-
 ကျွမ်းကျင်ကျင် လိမ်လိမ်မာမာနှင့် မိမိတို့က နေဆွဲနိုင်ခဲ့မယ်
 ဆိုရင်တော့ ဘာဖြစ်မလဲ? ဘဝဇာတ်ခုံလို့ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့
 ပိတ်ကားချပ်ပေါ်မှာ . . .

ဒီတော့ ဒီကံတွေက အဆန်းတကြယ် အကျိုးပေးနေပုံနှင့် ပတ်သက်လို့
အထွတ်ထွာဆရာတော်က စူဠကမ္မဝိဘင်္ဂသုတ္တန်မှာ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြား
တော်မူတဲ့ စကားလေးတစ်ခုကို ထပ်ပြီး ကိုးကားထားပြန်တယ်။

ကံသာလျှင် အမွေခံရှိကြတယ်

ကမ္မဿကာ မာဏဝ သတ္တာ ကမ္မဒါယဒါ ကမ္မယောနီ ကမ္မဗန္ဓူ ကမ္မ-
ပဋိသရဏာ။ ကမ္မံ သတ္တေ ဝိဘဇတိ ယဒိဒံ ဟိနပ္ပဏီတတာယ။

(မ-၃-၂၄၄။)

မာဏဝ • သုဘလုလင်။ သတ္တာ = သတ္တဝါတို့သည်။ ကမ္မဿကာ =
ကံသာလျှင် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ ရှိကြကုန်၏။ ကမ္မဒါယဒါ = ကံသာလျှင် အမွေခံဥစ္စာ
ရှိကြကုန်၏။ ကမ္မယောနီ = ကံသာလျှင် အကြောင်းရင်းစစ် ရှိကြကုန်၏။ ကမ္မဗန္ဓူ
= ကံသာ လျှင် အဆွေခင်ပွန်းစစ် ရှိကြကုန်၏။ ကမ္မပဋိသရဏာ = ကံသာလျှင်
ပစ္စည်းအောင်း လဲလျောင်း မှီခိုရာ ရှိကြကုန်၏။

ယဒိဒံ ဟိနပ္ပဏီတတာဝေါ - ယော ဟိနပ္ပဏီတတာဝေါ = အကြင်သတ္တဝါ
တို့၏ ယုတ်ညံ့မှု မြင့်မြတ်မှု စတဲ့ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ = ရှိ၏။ တံ - ထိုသတ္တဝါ
တို့၏ ယုတ်ညံ့မှု မြင့်မြတ်မှုဆိုတဲ့ သဘောတရားကို။ ကမ္မံ • ကံသည်။ သတ္တေ-
သတ္တဝါတို့ကို။ ဝိဘဇတိ = ခွဲခြားဝေဖန်၍ ပေးပေ၏။

သတ္တဝါတွေကို ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ လောကမှာ ယုတ်ညံ့တဲ့ သတ္တဝါ
တို့သာ ရှိတယ်။ မွန်မြတ်တဲ့ သတ္တဝါဆိုတာ ရှိတယ်။ အဲဒီယုတ်ညံ့တဲ့ သတ္တဝါ
တစ်ဦး ဖြစ်ပေါ်သွားအောင် မွန်မြတ်တဲ့သတ္တဝါတစ်ဦး ဖြစ်ပေါ်သွားအောင်
အသိဉာဏ် တည်ထောင်ဖန်ဆင်းပေးသလဲလို့မေးရင် ကံကပဲ တည်ထောင်ဖန်ဆင်း
ပေးတယ်။

တောဒေယျပုဏ္ဏားကြီး

ဒီတော့ရပ်ကလေးက သုဘလုလင်ကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ မြတ်စွာ
ဘုရား ဟောကြားတော်မူတဲ့ ဒေသနာတော်တစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ချိန်မှာ

www.burmeseclassic.com

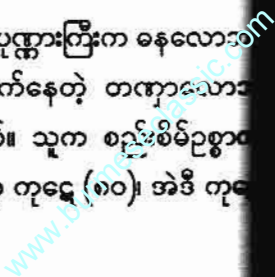

သုဘလုလင်က မြတ်စွာဘုရားထံ ချဉ်းကပ်ပြီးတော့ မေးခွန်းတွေ မေးခဲ့ဖူးပါတယ်။ မေးခွန်းမေးတာကလဲ အကြောင်းရှိပါတယ်။ တစ်နေ့ မြတ်စွာဘုရားက လောကကို ကြည့်ရှုလိုက်တဲ့အချိန်အခါမှာ - သုဘလုလင်ဟာ - ဒီနေ့ သရဏဂုဏ်တည်တော့မယ်ဆိုတာကိုလဲ မြင်တော်မူတယ်။ သုဘလုလင်ရဲ့ဖခင်က တောဒေယျပုဏ္ဏားကြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီတောဒေယျပုဏ္ဏားကြီးက ပသေဒနီကောသလမင်းကြီးရဲ့ ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားကြီးလည်း ဖြစ်တယ်။ ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားမင်းဆရာကြီး ဖြစ်တဲ့အတွက် ပသေဒနီကောသလမင်းကြီးက ဒီတောဒေယျပုဏ္ဏားကြီးကို တုဒိလို့ အမည်ရတဲ့ တုဒိလို့ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ ရွာကြီးတစ်ရွာကို အပိုင်စားပေးသနားထားပါတယ်။ အဲဒီ တုဒိရွာကို အပိုင်စားရတဲ့အတွက် သူ့ကို တောဒေယျပုဏ္ဏားဆိုပြီးတော့ ဒီလိုခေါ်တယ်။ ဒီတောဒေယျပုဏ္ဏားကြီးမှာ သူ့ အင်မတန်ချစ်ခင်နှစ်သက်အပ်တဲ့ သုဘလို့ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ သားငယ်ကလေးတစ်ဦး ရှိပါတယ်။ ငယ်ရွယ်စဉ်အခါကတည်းက ဒီသုဘက အလွန်တင့်တယ် လှပချောမွေ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဖြစ်ခြင်းကြောင့် သူ့ကို သုဘမာဏဝ - သုဘလုလင်လို့ ခေါ်တယ်။ အသက်အရွယ်ကြီးလာတော့လည်း ငယ်စဉ်ကခေါ်တဲ့ အသုံးအနှုန်းအတိုင်း သုဘမာဏဝဆိုပြီး ဒီလိုပဲ ခေါ်ဝေါ်သုံးနှုန်းထားတယ်။

ခုမြန်မာနိုင်ငံမှာ တချို့ကလေးတွေကို လူကလေးလို့ ခေါ်ဆိုကြတယ်။ အသက်ကြီးလာတော့လည်း သူ့ကို ဦးလူကလေးလို့ပဲ ခေါ်ဆိုပြန်တယ်။ ဒီပုံအတိုင်းပဲ သူ့ကို သုဘလုလင်လို့ ခေါ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီသုဘလုလင်ရဲ့ ဖခင်ဖြစ်တဲ့ တောဒေယျပုဏ္ဏားကြီးက တစ်နေ့ ကွယ်လွန်သွားတယ်။ ကွယ်လွန်သွားတဲ့အချိန်မှာ သူက ဘာဖြစ်သွားသလဲ?

တောဒေယျဗြာဟ္မဏော ဓနလောဘေန အတ္တနောဝ ယရေ သုနဇဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တော။ (မ-၄-၄-၁၇၅။)

အဋ္ဌကထာက ဒီလိုဖွင့်ထားတယ်။ တောဒေယျပုဏ္ဏားကြီးက ဓနလောဘဝ မိမိရဲ့ စည်းစိမ်ဥစ္စာတွေအပေါ်မှာ တွယ်တာတပ်မက်နေတဲ့ တဏှာလောဘကြောင့် မိမိရဲ့အိမ်မှာပဲ ပြန်ပြီးတော့ ခွေးဖြစ်ရတယ်။ သူက စည်းစိမ်ဥစ္စာတယ်လောက်ကြွယ်ဝချမ်းသာသလဲ ကြည့်လိုက်တော့ ကုဋေ (၈၀)၊ အဲဒီ ကုဋေ

(၈၀)လောက် ကြွယ်ဝချမ်းသာနေတဲ့ ဒီတောဒေယျပုဏ္ဏားကြီးက မိမိစည်းစိမ်ကို ဆီခိုက်တာကို သည်းမခံနိုင်တဲ့ မစ္စရိယတရား လွမ်းမိုးနေတဲ့အတွက် အနည်းငယ် ဆော်လည်း ပေးလှူမှု မရှိခဲ့ဘူး။ မပေးလှူရုံတွင်လားဆိုတော့ မကသေးဘူး၊ သူ့ ဘာငယ်ဖြစ်တဲ့ သုဘလုလင်ကိုလည်း သူက အမြဲတမ်း ဆိုဆုံးမတယ်။ ဘယ်လို ဆိုဆုံးမသလဲ?

တောဒေယျပုဏ္ဏားကြီးရဲ့ ဆုံးမစကား

အဉ္စနာနံ ခယံ ဒိသ္မာ၊ ဝမ္ဘိကာနဉ္စ သဉ္စယံ။

မဇူနဉ္စ သမာဟာရံ၊ ပဏ္ဍိတော ယရမာဝသေ။

(မ-ဋ-၄-၁၇၅။)

မျက်ရေကွင်းနေတဲ့ မျက်စဉ်းညှိကျောက်ဆိုတာ ရှေးတုန်းက ရှိတယ်။ အဲဒီမျက်စဉ်းညှိကျောက်က ရှေးတုန်းကတော့ အိန္ဒိယနိုင်ငံမှာ အသုံးများခဲ့ပုံ ခုတယ်။ ဒီကျောက်ကလေးကို သွေးပြီးတော့ ယခုကာလ လိုင်နာဆွဲတဲ့ပုံစံလိုပေါ့။ မျက်လုံးကို ကွင်းကြတယ်။ မျက်လုံးကိုကွင်းတဲ့ ကျောက်ညှိကလေးတစ်ခု ရှိတယ်။ အဲဒီကျောက်ညှိကလေးကို သွေးပြီး ကွင်းကြတယ်။ အဲဒီကျောက်ညှိကို “အဉ္စန” ဆို့ခေါ်ပါတယ်။ မျက်လုံးကလေးကို လိုင်နာဆွဲချင်ပြီဆိုလို့ရှိရင် ကျောက်ကလေး ကို သွေးလိုက် မျက်လုံးကလေးကို ကွင်းလိုက်၊ နောက်တစ်ခါ လိုင်နာဆွဲချင်ပြန် တော့ ထပ်သွေးပြန်တယ်။ မျက်လုံးကွင်းပြန်တယ်။ သွေးပါများလာရင် ဒီကျောက် ညှိကလေးဟာ ဘာဖြစ်သွားသလဲ? တဖြည်းဖြည်း ကုန်သွားတယ်။ ချစ်သား ... ဒီအတိုင်းပဲ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာဆိုတာ ပေးလှူဖန်များလာရင် ကုန်တာပဲ၊ ဘာမှ အတိုးမရှိဘူး။ ဒါကြောင့် ဘာလုပ်ရမလဲ? (ဒီလို သားကို ဆုံးမတယ်။)

ဝမ္ဘိကာနဉ္စ သဉ္စယံ၊ မဇူနဉ္စ သမာဟာရံ။

ချစ်သား ... ခြံတောင်ပို့တစ်ခုကို ကြည့်လိုက်၊ ခြံတွေဟာ နည်းနည်း နည်းနည်း စုဖန်များလာရင် တစ်နေ့ ဘာဖြစ်လာသလဲ? တောင်ပို့ ဖြစ်လာတယ်။ ချားတွေကို ကြည့်လိုက်၊ တစ်နေ့တစ်နေ့ နည်းနည်း နည်းနည်းနှင့် ပျားရည်တွေ ကို စုဖန်များလာရင် တစ်နေ့ ပျားရည်တွေ အများကြီးဖြစ်လာတယ်။

ဒီအတိုင်းပဲ - ပညာရှိတဲ့ ယောက်ျားတစ်ယောက်ဟာ အိမ်ရာတည်ထောင် လှူဘောင်မှာ စိုးအုပ်နေထိုင်ပြီဆိုရင် “ခြကိုပုံပြု ပျားလိုစုရမယ်” - စည်းစိမ် ဥစ္စာကို ဒီလိုစုရတယ်။ ဘယ်တော့မှ မပေးလှူရဘူးလို့ သူက ဒီလို အမြဲတမ်း ဆုံးမတယ်။ အဲဒီလို ဆုံးမနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က တစ်နေ့ ကွယ်လွန်ခါနီးကျတော့ ဒီ စည်းစိမ်ဥစ္စာတွေအပေါ်မှာ တွယ်တာတပ်မက်နေတဲ့ လောဘကို အကြောင်းခံ ပြီးတော့ မိမိအိမ်မှာပဲ ပြန်ပြီးတော့ ခွေးဖြစ်ရတယ်။

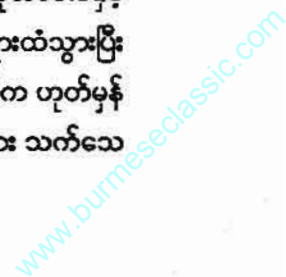
ဒီတရားနာပရိသတ်ထဲမှာ မိမိရဲ့စည်းစိမ်ဥစ္စာတွေအပေါ် တွယ်တာတပ် မက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ မရှိနိုင်ဘူးလား? ရှိနိုင်တယ်။ ခုလို ခေတ္တခဏလာပြီး တရား အားထုတ်တဲ့ အချိန်အခါမှာတောင်မှ နှစ်ဆန်းတစ်ရက်လောက် နှစ်ရက်လောက် ကျရင် ဈေးထွက်ရမယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ထားဖြင့် စိတ်စောနေကြတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ မရှိကြ ဘူးလား? ရှိနေကြတယ်။ အပြီးအပိုင်ခွဲရတာ မဟုတ်သေးဘူး။ ခဏခေတ္တ ခွဲရ တာ။ ခဏခေတ္တ ခွဲရမှာ ဒီလောက်တောင် စိတ်တွေက စွဲလမ်းနေသေးတယ် ဆိုရင် အပြီးအပိုင် နောင်တစ်ဖန်မတွေ့သော ခွဲခြင်းဖြင့် ခွဲရတော့မယ်ဆိုရင် စိတ်ဓာတ်တွေ ဘယ်လောက်စွဲလမ်းမလဲ? တွေးကြည့်ပေတော့။ အင်မတန်ကို နှစ်သက်နေတဲ့ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊ အင်မတန်ကို နှစ်သက်မြတ်နိုးနေတဲ့ သားတွေ သမီးတွေ ဇနီးတွေ၊ ဒီပုဂ္ဂိုလ်နှင့် နောင်တစ်ဖန် မတွေ့တော့သော ခွဲခြင်းဖြင့် ခွဲရတော့မယ်၊ ဒီသက်ရှိသက်မဲ့ ကာမဝတ္ထုအစုစုတွေနှင့် နောင်တစ်ဖန် မတွေ့ တော့သော ခွဲခြင်းဖြင့် ခွဲရတော့မယ်ဆိုရင် ဘယ်လိုဖြစ်မလဲ? စဉ်းစားကြည့်ကြ။ ကြိုတင်ခွဲထားဖို့ မကောင်းဘူးလား? ကောင်းတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ? မခွဲနိုင်တဲ့ စိတ်ထားနဲ့ သေခဲ့ရင် ခုနက တောဒေယျပုဏ္ဏားကြီး ခွေးဘဝရောက်သလို မိမိ လည်း မရောက်နိုင်ဘူးလား? ရောက်သွားနိုင်တယ်။ သို့သော် ခွေးဆိုတာက ဒါနည်းနည်းတော်သေးတယ်လို့ ပြောနိုင်တယ်။ ဒီထက်အဆင့်နိမ့်တဲ့ ငရဲဘူ ဘာတို့လဲ ရောက်နိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီ တောဒေယျပုဏ္ဏားကြီး နွေးဖြစ်နေ တာကို တွေ့တော့ ဒီခွေးကိုလည်း ဒီသူဘလုလင်က သိပ်ချစ်တယ်။ ကောင်း ကောင်း ကျွေးတယ်။ အိပ်ရာကောင်းကောင်းမှာပဲ အမြဲတမ်း သိပ်ထားတယ်။

ဘုရားရှင်နှင့် သုဘလုလင်

ဘုရားရှင်က ထိုနေ့မှာ မဟာကရုဏာတော်သမာပတ်ကို ဝင်စားတော်မူပြီးနောက် လောကကို ကြည့်ရှုတော်မူလိုက်တော့ သုဘလုလင်လည်း သရဏဂုဏ်သည်လိမ့်မယ်၊ တောဒေယျပုဏ္ဏားကြီးကနေပြီးတော့ ဘဝပြောင်းသွားတဲ့ ဒီခွေးကြီးက သေပြီးတော့ ငရဲရောက်တော့မယ်ဆိုတာကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား မြင်တော်မူတယ်။ မြင်တော်မူတဲ့အတွက် သုဘလုလင် အိမ်ကနေ လမ်းလျှောက်ထွက်တဲ့အချိန်လောက် မှန်းမျှော်ပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားရှင်လည်း ထိုအိမ်ရှေ့သွားပြီးတော့ ဆွမ်းခံရပ်ပါတယ်။ ဆွမ်းရပ်လိုက်တဲ့အချိန်အခါမှာ ဒီခွေးကြီးက မြတ်စွာဘုရားကို ဟောင်တယ်။ ဟောင်တော့ မြတ်စွာဘုရားကလည်း တောဒေယျ... သင် ရှေးယခင် လူဖြစ်စဉ်အခါတုန်းကလဲ ငါ့ကို 'ဘော၊ ဘော'နှင့် အော်အော်ပြောတယ်၊ အခုလဲ သင် ငါ့ကို ဟောင်နေပြီး အဝီစိကို သွားလိမ့်မယ်လို့ - အမိန့်ခွဲသွားတယ်။ အဲဒီစကားကို ကြားလိုက်ရတဲ့အခါကျတော့ အိမ်မှာရှိနေတဲ့ အလုပ်သမားတွေက သုဘလုလင် ပြန်လာတဲ့အချိန်အခါမှာ အကျိုးအကြောင်း ဘာလဲ အားလုံး ပြန်ပြောပြကြတယ်။

ဘာဖြစ်လို့ ပြန်ပြောရသလဲဆိုတော့ ဒီခွေးက အဲဒီစကား ကြားလိုက်တော့ - ရတနာဂေါတမသည် ငါ့ကိုတော့ ကောင်းကောင်းသိလေပေါ့ - လို့ အသိတွေ ဝင်လာပြီး စိတ်မချမ်းမသာဖြစ်ကာ အိပ်ရာကောင်းကောင်းမှာ မနေတော့ဘဲ အိပ်ရာထက်ကနေ ဆင်း - ဆင်းပြီးတဲ့အချိန်အခါမှာ ပြာပုံထဲမှာ သွားပြီးတော့ သေပြီး အိပ်နေတယ်။ သုဘလုလင် ပြန်လာတဲ့အခါမှာ ခွေး ပြာပုံထဲမှာ အိပ်နေတာ မြင်တော့ အိမ်က အလုပ်သမားတွေကို မေးကြည့်တဲ့အချိန်အခါမှာ အကျိုးအကြောင်းကို အလုပ်သမားတွေက ရှင်းပြတော့ စိတ်ထဲမှာတော့ မကောင်းဘူး။ ဒါပေမဲ့ သူက စိတ်ထဲမှာ မကျေမနပ်ဖြစ်နေတာနဲ့ မြတ်စွာဘုရားကို မုသာဝါဒနှင့် နှစ်ခွဲမယ်ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် မြတ်စွာဘုရားထံ သွားတယ်။ ဘုရားထံသွားပြီး အကျိုးအကြောင်း မေးမြန်းလျှောက်ထားလိုက်တော့လည်း ဘုရားရှင်က ဟုတ်မှန်တဲ့အကြောင်း ပြန်လည်မိန့်ကြားလိုက်ပြီး ခိုင်လုံတဲ့ အထောက်အထား သက်သေတစ်ခုကို မြတ်စွာဘုရားက အမိန့်ခွဲလိုက်ပါတယ်။

သင့်ဖခင် မကွယ်လွန်ခင်မှာ သင့်ကို မပြောကြားဘဲနှင့် လျှို့ဝှက်ထားတဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာတွေ ရှိတယ်လို့ သင် မကြားဖူးဘူးလား? မေးကြည့်တော့ - ကြားဖူးတယ်လို့ လျှောက်ထားတယ်။ ဘာတွေရှိသလဲ? - လို့ ထပ်မေးတော့ သုဘလုလင်က ဆက်လျှောက်ပြန်တယ် - အဖိုးတစ်သိန်းတန်တဲ့ ရွှေခွက်၊ အဖိုးတစ်သိန်းတန်တဲ့ တန်ဆာ၊ အဖိုးတစ်သိန်းတန်တဲ့ ခြေနင်း၊ အဖိုးတစ်သိန်းတန်တဲ့ အသပြာ၊ အဲဒီပစ္စည်းဝတ္ထု အစုစုတွေကို မြှုပ်နှံတော့ထားခဲ့တယ်။ ဒါပေမယ့် ဘယ်နေရာမှာ မြှုပ်နှံသွားတယ်ဆိုတာကို ဖခင်က မပြောကြားသွားခဲ့ဘူး - လို့ သုဘလုလင်က ပြန်လည်လျှောက်ထားလိုက်တယ်။ အဲဒီပစ္စည်းဝတ္ထုတွေရှိတဲ့အကြောင်း သုဘလုလင်က လျှောက်ထားတော့ ဘုရားရှင်က သုဘလုလင်ကို အကြံပေးပြန်တယ် - အဲဒီခွေးကို ရေမရောတဲ့ နို့ယနာထမင်းကို ဝအောင်ကျွေး၊ ကျွေးပြီးတဲ့အချိန်အခါမှာ အိပ်ရာကောင်းကောင်းမှာသိပ်၊ သိပ်လို့ သူ အိပ်မပျော်တပျော်အချိန်မှာ အဲဒီခွေးကို သင်မေးကြည့်ပါ။ အဲဒီခွေးက ပစ္စည်းတွေ ဘယ်နေရာမှာ မြှုပ်ထားတယ်ဆိုတာကို သူ လိုက်ပြီးပြလိမ့်မယ်။

အဲဒီလို ဘုရားရှင်က အမိန့်ရှိလိုက်တဲ့အချိန်အခါမှာ သုဘလုလင်က စဉ်းစားတယ်။ 'ကဲ ရှင်ဂေါတမ ပြောတဲ့စကား မှန်ခဲ့မယ်ဆိုရင်လည်း ငါ့ပစ္စည်းတွေ ပြန်ရမယ်။ မမှန်ဘူးဆိုလို့ရှိရင်လည်း ရှင်ဂေါတမကို မုသာဝါဒနှင့် ငါ နှိပ်ကွပ်မယ်' ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် သူက အိမ်ကို ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြင့် ပြန်သွားလိုက်တယ်။ ပြန်သွားပြီး မြတ်စွာဘုရား အမိန့်ရှိတဲ့အတိုင်း ခွေးကို ရေမရောတဲ့ နို့ယနာထမင်းတွေကို ကျွေးတယ်။ ကျွေးပြီးတဲ့အချိန်အခါကျတော့ အိပ်ရာကောင်းကောင်းမှာ သိပ်တယ်။ အိပ်မပျော်တပျော်အချိန်မှာ ခွေးကို မေးလိုက်တဲ့အခါမှာ - ဒီခွေးကနေပြီးတော့ စိတ်မချမ်းမသာနှင့် သုဘလုလင်ကို သူ့ပစ္စည်းတွေ မြှုပ်ထားတဲ့နေရာ အကုန်လုံးကို လိုက်ပြီးတော့ ခြေထောက်နှင့် ယက်ပြီးတော့ ပြတယ်။ အဲဒီအခါမှာ တူးဖော်ကြည့်လိုက်တဲ့ အချိန်အခါမှာ မြှုပ်နှံထားတဲ့ပစ္စည်းအားလုံး ပြန်ပြီးတော့ ရပါတယ်။ ရလိုက်တဲ့အခါကျတော့ သုဘလုလင်လည်း စိတ်ထဲကျေနပ်သွားတယ်။ ခွေးလည်း သေပြီးတော့ ငရဲရောက်သွားတယ်ဆိုကြစို့။

ဘာကြောင့် သတ္တဝါတွေဟာ ယုတ်ညံ့ကြရသလဲ? မြင့်မြတ်ကြရသလဲ?

အဲဒီအချိန်အခါမှာ - သုဘလုလင်ကနေပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားထံ
ဆွမ်းတော်ပြီးတော့ ဒီသတ္တဝါတွေ - ယုတ်ညံ့တဲ့ သတ္တဝါတွေ ဖြစ်ရခြင်းရဲ့အကြောင်း၊
မြင့်မြတ်တဲ့သတ္တဝါတွေ ဖြစ်ရခြင်းရဲ့အကြောင်း၊ ဘာတွေအပေါ် အခြေခံပြီးတော့
မြင့်မြတ်ရသလဲဆိုတာကို သူက မေးခွန်း (၁၄)ချက် စီရင်ပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရား
ထံ သူက ဒုတိယအကြိမ်လာပြီးတော့ လျှောက်ထားတယ်။ ဘယ်လိုလျှောက်ထား
သလဲ?

ကော နု ခေါ ဘော ဂေါတမ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန မနုဿာနံ-
ယေဝ သတံ မနုဿဘူတာနံ ဒိဿန္တိ ဟိနပ္ပဏီတတာ?

(မ-၃-၂၄၃။)

ဘော ဂေါတမ = အို . . . ရှင်ဂေါတမ။ ယေန = အကြင် အကြောင်း
မေးကြောင့် (ဝါ) အကြင် အထောက်အပံ့ကြောင့်။ မနုဿာနံယေဝ = လူတို့
သည်သာလျှင်။ သတံ = ဖြစ်ကြပါကုန်လျက်။ မနုဿဘူတာနံ - လူသားဖြစ်၍
ဖြစ်ကြတုန်သော သူတို့၏။ ဟိနပ္ပဏီတတာ - အယုတ်အမြတ်တို့၏ ဖြစ်ဖို့ရန်၊
အယုတ်အမြတ်တို့၏ အဖြစ်ကို။ ဒိဿန္တိ = တွေ့မြင်၍ နေကြရပါကုန်၏။ သော
ယေတု - ထိုယုတ်ညံ့သော သတ္တဝါဖြစ်ဖို့ရန်၊ မွန်မြတ်သော သတ္တဝါဖြစ်ဖို့ရန်
ထိုက်ခိုက်ဖြစ်ပေါ်စေတတ်တဲ့ ဟေတုအကြောင်းတရား၊ ဇနကအကြောင်းတရား
သည်တား။ ကော နု ခေါ - အဘယ်ပါနည်း?။ သော ပစ္စယော = ထိုယုတ်ညံ့တဲ့
သတ္တဝါ မြင့်မြတ်တဲ့သတ္တဝါဖြစ်ဖို့ရာ အားပေးထောက်ပံ့နေတဲ့ ဥပတ္တမ္ဘက
အကြောင်းတရား၊ ပစ္စယအကြောင်းတရားသည်ကား။ ကော နု ခေါ - အဘယ်
ပါနည်း?

မြတ်စွာဘုရား . . . လောကမှာ ယုတ်ညံ့တဲ့သတ္တဝါတွေလည်း ရှိကြတယ်၊
မြင့်မြတ်တဲ့ သတ္တဝါတွေလည်း ရှိကြတယ်။ ယုတ်ညံ့တဲ့သတ္တဝါတွေဖြစ်ဖို့ရာ
ဖြစ်တဲ့သတ္တဝါတွေဖြစ်ဖို့ရာ တိုက်ခိုက်ဖြစ်ပေါ်စေတတ်တဲ့ ဟေတုအကြောင်း
တရား၊ ဇနကအကြောင်းတရားတွေက ဘာတွေပါလဲ? အားပေးထောက်ပံ့နေတဲ့

ဥပတ္တမ္မကအကြောင်းတရား၊ ပစ္စယအကြောင်းတရားတွေက ဘာတွေပါလဲလို့ မြတ်စွာဘုရားကို သူက မေးတယ်။ ဆက်ပြီးတော့လည်း သူက လျှောက်ထား ပြန်တယ်။

ပြဿနာ (၁၄) ချက်

ဒိဿန္တိ ဟိ ဘော ဂေါတမ မနုဿာ အပ္ပိယုကာ ဒိဿန္တိ ဒီဃာယုကာ။

(မ-၃-၂၄၃။)

ဘော ဂေါတမ - အို . . . ရှင်ဂေါတမ။ အပ္ပိယုကာ - တိုသောအသက် ရှိကြကုန်သော (ဝါ) အသက်တိုကြကုန်သော။ မနုဿာပိ - လူသားတို့ကိုလည်း။ ဒိဿန္တိ - တွေ့မြင်နေရပါကုန်၏။ ဒီဃာယုကာ - ရှည်သောအသက်ရှိကြကုန် သော (ဝါ) အသက်ရှည်ကြကုန်သော။ မနုဿာပိ - လူသားတို့ကိုလည်း။ ဒိဿန္တိ - တွေ့မြင်နေရပါကုန်၏။

“အရှင်ဂေါတမ . . . လောကမှာ အသက်ရှည်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကိုလည်း တွေ့ရတယ်။ အသက်တိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကိုလည်း တွေ့ရတယ်။”

ဒိဿန္တိ ဗဂ္ဂါဗာဓာ၊ ဒိဿန္တိ အပ္ပိဗာဓာ။ (မ-၃-၂၄၃။)

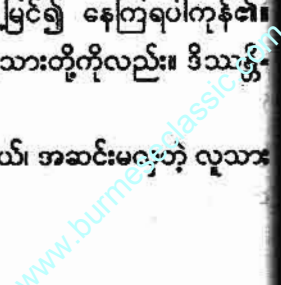
ဘော ဂေါတမ - အို . . . ရှင်ဂေါတမ။ ဗဂ္ဂါဗာဓာ - အနာရောဂါ များပြား သော လူသားတို့ကိုလည်း။ ဒိဿန္တိ - တွေ့မြင်ကြရပါကုန်၏။ အပ္ပိဗာဓာ - အနာရောဂါကင်းသော လူသားတို့ကိုလည်း။ ဒိဿန္တိ - တွေ့မြင်ကြရပါကုန်၏။

“အနာရောဂါထူပြောတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ လူသားတွေကိုလည်း တွေ့ရတယ်။ အနာရောဂါကင်းနေတဲ့ လူသားတွေကိုလည်း တွေ့ရပါတယ်။”

ဒိဿန္တိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏာ၊ ဒိဿန္တိ ဝဏ္ဏဝဏ္ဏော။ (မ-၃-၂၄၃။)

ဘော ဂေါတမ - အို . . . အရှင်ဂေါတမ။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏာ - ရုပ်အဆင်းမလှ ကြကုန်သော လူသားတို့ကိုလည်း။ ဒိဿန္တိ - တွေ့မြင်၍ နေကြရပါကုန်၏။ ဝဏ္ဏဝဏ္ဏော - ရုပ်အဆင်းလှပ၍ နေကြကုန်သော လူသားတို့ကိုလည်း။ ဒိဿန္တိ - တွေ့မြင်၍ နေကြရပါကုန်၏။

“အဆင်းလှတဲ့ လူသားတွေကိုလည်း တွေ့ရတယ်။ အဆင်းမလှတဲ့ လူသား တွေကိုလည်း တွေ့ရတယ်။”

ဒိဿန္တိ အပေသက္ခာ၊ ဒိဿန္တိ မဟေသက္ခာ။ (မ-၃-၂၄၃။)

အပေသက္ခာ = အခြွေအရံ အကျော်အစော နည်းပါးတဲ့ လူသားတို့ကို ဆည်းပူးခြင်း။ ဒိဿန္တိ = တွေ့မြင်ရပါကုန်၏။ မဟေသက္ခာ = အခြွေအရံ အကျော်အစော ကြီးမားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကိုလည်း။ ဒိဿန္တိ = တွေ့မြင်၍ နေကြရပါကုန်၏။

“အခြွေအရံနည်းပါးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ တန်ခိုးနည်းပါးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ ကျော်စောသတင်း နည်းပါးနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကိုလည်း တွေ့ရပါတယ်။ အခြွေအရံ များပြားနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးမားနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ဒီလိုပုဂ္ဂိုလ်တွေကိုလည်း လောကမှာ တွေ့နေရတယ်။”

ဒိဿန္တိ အပ္ပဘောဂါ၊ ဒိဿန္တိ မဟာဘောဂါ။ (မ-၃-၂၄၃။)

အပ္ပဘောဂါ = နည်းပါးသော စည်းစိမ်ဥစ္စာ ရှိကြကုန်သော လူသားတို့ကို ဆည်းပူးခြင်း။ ဒိဿန္တိ = တွေ့မြင်ကြရပါကုန်၏။ မဟာဘောဂါ = စည်းစိမ်ဥစ္စာ ပေါများ ကြွယ်ဝတဲ့ လူသားတို့ကိုလည်း။ ဒိဿန္တိ = တွေ့မြင်ကြရပါကုန်၏။

“စည်းစိမ်ဥစ္စာနည်းပါးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဆင်းရဲတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကိုလည်း တွေ့ရ တယ်၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ပေါများကြွယ်ဝတဲ့ ချမ်းသာတဲ့ လူတွေကိုလည်း တွေ့မြင်နေရ တယ်”တဲ့။

ဒိဿန္တိ နိစကုလိနာ၊ ဒိဿန္တိ ဥစ္စာကုလိနာ။ (မ-၃-၂၄၃။)

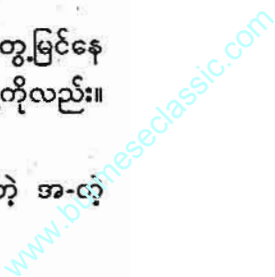
နိစကုလိနာ = ယုတ်ညံ့တဲ့ အမျိုးနွယ်ရှိကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း (ဝါ) အမျိုးယုတ်ညံ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း။ ဒိဿန္တိ = တွေ့မြင်နေကြရပါကုန်၏။ ဥစ္စာ ကုလိနာ = အမျိုးမြင့်မြတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း။ ဒိဿန္တိ = တွေ့မြင်နေကြရပါ ကုန်၏။

အမျိုးမြတ်တဲ့ လူသားတွေ အမျိုးယုတ်ညံ့တဲ့ လူသားတွေကိုလည်း လောက မှာ တွေ့မြင်နေရပါတယ်။

ဒိဿန္တိ ဒုပ္ပညာ၊ ဒိဿန္တိ ပညာဝန္တော။ (မ-၃-၂၄၃။)

ဒုပ္ပညာ = ပညာနည်းပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း။ ဒိဿန္တိ = တွေ့မြင်နေ ကြရပါကုန်၏။ ပညာဝန္တော = ဉာဏ်ပညာကြီးမားသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း။ ဒိဿန္တိ = တွေ့မြင်နေကြရပါကုန်၏။

လောကမှာ အသိအလိမ္မာဉာဏ်ပညာ အင်မတန် ထူထိုင်တဲ့ အ-လုံး

ပုဂ္ဂိုလ်တွေကိုလည်း တွေ့ရတယ်။ ဉာဏ်ပညာ အလွန်ကြီးမားတဲ့ ဉာဏ်ပညာ အလွန်ထက်မြက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကိုလည်း လောကမှာ တွေ့မြင်နေရပါတယ်။

ကော နဲ့ ခေါ ဘော ဂေါတမ ဟေတု ကော ပစ္စယော ယေန မနုဿာနံ-ယေဝ သတံ မနုဿဘူတာနံ ဒိဿန္တိ ဟိနပ္ပဏီတတာ”တိ?

(မ-၃-၂၄၃။)

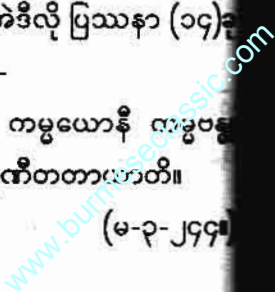
ဘော ဂေါတမ = အို . . . အရှင်ဂေါတမ။ ယေန = အကြင် အကြောင်း တရားကြောင့် (ဝါ) အကြင်အထောက်အပံ့ကြောင့်။ မနုဿာနံယေဝ = လူသား တို့သည်သာလျှင်။ သတံ = ဖြစ်ကြပါကုန်လျက်။ မနုဿဘူတာနံ = လူသားတို့ ဖြစ်ကြကုန်သောသူတို့၏။ ဟိနပ္ပဏီတတာ = အယုတ်အမြတ်၏အဖြစ်ကို။ ဒိဿန္တိ = တွေ့မြင်၍ နေကြရပါကုန်၏။ သော ဟေတု = ထိုယုတ်ညံ့သော သတ္တဝါဖြစ်ဖို့ရန်၊ မွန်မြတ်သော သတ္တဝါဖြစ်ဖို့ရန် တိုက်ရိုက်ဖြစ်ပေါ်စေတတ် သော ဟေတုအကြောင်းတရား၊ ဇနကအကြောင်းတရားသည်ကား။ ကော နဲ့ ခေါ = အဘယ်ပါနည်း။ သော ပစ္စယော = ထိုယုတ်ညံ့သော သတ္တဝါဖြစ်ဖို့ရန်၊ မွန်မြတ်သော သတ္တဝါဖြစ်ဖို့ရန် အားပေးထောက်ပံ့နေတဲ့ ဥပတ္တမ္မက အကြောင်း တရား၊ ပစ္စယအကြောင်းတရားသည်ကား။ ကော နဲ့ ခေါ = အဘယ်ပါနည်း။ ဣတိ = ဤသို့ မေးမြန်းလျှောက်ထားလိုက်လေပြီ။ ပေါင်းလိုက်တော့ ပြဿနာ ဘယ်နှစ်ချက်လဲ? (၁၄)ချက်။

ဘုရားရှင်၏ အဖြေ

ယုတ်ညံ့တဲ့သတ္တဝါ ဖြစ်ခြင်း၊ မွန်မြတ်တဲ့သတ္တဝါဖြစ်ခြင်းရဲ့ အကြောင်း အရင်းတွေဟာ ဘာတွေလဲ? ပြန်ပြီးတော့မေးတယ် • အဲဒီလို ပြဿနာ (၁၄)ခု မေးလိုက်တဲ့ အချိန်အခါကျတော့မှ မြတ်စွာဘုရားက -

“ကမ္မဿကာ မာဏဝ သတ္တာ ကမ္မဒါယာဒါ ကမ္မယောနိ ကမ္မဗန္ဓ ကမ္မပ္ပဋိသရဏာ။ ကမ္မံ သတ္တေ ဝိဘဇတိ ယဒိဒံ ဟိနပ္ပဏီတတာယာတိ။

(မ-၃-၂၄၄။)

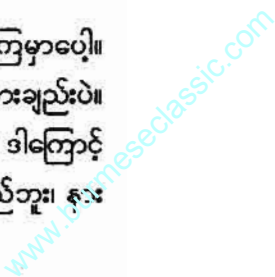

မာဏဝ = သုဘလုလင်။ သတ္တာ = သတ္တဝါတို့သည်။ ကမ္မဿကာ = ဆံသာလျှင် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာရှိကြပေကုန်၏။ ကမ္မဒါယာဒါ = ကံသာလျှင် အမွေခံဥစ္စာ ရှိကြပေကုန်၏။ ကမ္မယောနီ = ကံသာလျှင် အကြောင်းရင်းစစ် ရှိကြပေကုန်၏။ ကမ္မဗန္ဓု = ကံသာလျှင် အဆွေခင်ပွန်းစစ် ရှိကြပေကုန်၏။ ကမ္မပုဋိ-သရဏာ = ကံသာလျှင် ပုန်းအောင်းလဲလျောင်း မှီခိုရာ ရှိကြပေကုန်၏။ ကမ္မံ = ဆံသည်။ သတ္တေ = သတ္တဝါတို့ကို။ ဟိနပ္ပဏိတတာယာ = အယုတ်အညံ့ဖြစ်ဖို့ အမွန်အမြတ် ဖြစ်ဖို့ရန်။ ဝိဘဇတိ = ခွဲခြားဝေဖန်၍ ပေးပေ၏။

ဒကာတော် သုဘလုလင် . . . သတ္တဝါတွေဟာ ကံသာလျှင် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ ရှိကြတယ်၊ ကံသာလျှင် အမွေခံဥစ္စာ ရှိကြတယ်၊ ကံသာလျှင် အကြောင်းရင်းစစ် ရှိကြတယ်၊ ကံသာလျှင် အဆွေခင်ပွန်းစစ် ရှိကြတယ်၊ ကံသာလျှင် ပုန်းအောင်းလဲလျောင်း မှီခိုရာ ရှိကြတယ်။ သတ္တဝါတစ်ဦး ယုတ်ညံ့ဖို့ရန်အတွက် ဆံတာ ခွဲတမ်းချပေးပါတယ်။ သတ္တဝါတစ်ဦး မြင့်မြတ်ဖို့ရန်အတွက် ကံကပဲ ခွဲတမ်းချပေးပါတယ်လို့ - ဒီလို မြတ်စွာဘုရားက အကျဉ်းချုပ် ဖြေတော်မူလိုက်တယ်။

ဘာဖြစ်လို့ အကျဉ်းချုပ်ဖြေရသလဲဆိုတော့ သတ္တဝါတွေဟာ တော်တော်ဆေး ခက်တယ်။ အထူးသဖြင့် ပုဏ္ဏားတွေပေါ့။ သူတို့က ဝေဒကျမ်းတွေကို ကျွမ်းကျင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဖြစ်တော့ သူတို့ကိုသူတို့ ပညာရှိလို့ ယူဆကြတယ်။ အဲဒီလို ပညာရှိလို့ ယူဆနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို မြတ်စွာဘုရားက များသောအားဖြင့် မာန်ဆန်တို့ ကျသွားအောင် အကျဉ်းချုပ်ကလေးကို ပထမ ဟောပေးပါတယ်။ အကျဉ်းချုပ်ဟောပြီးမှ အကျယ်ကို နောက်ထပ် ထပ်ပြီးတော့ ဟောပေးပါတယ်။ ဆမ္မတတည်းက အကျယ်ကို ဟောလိုက်ရင် သူတို့က ဘာပြောတတ်ကြသလဲ? - ခြောက် . . . ရှင်ဂေါတမဟောတဲ့တရားတွေ ဒို့သိပြီးသားတွေပဲလို့ သူတို့က ဒီလို ဆုတ်တတ်ကြတယ်။

လောကမှာ လူတွေက ခက်သားပဲ၊ စကားပြောကြည့်ရင် တွေ့ကြမှာပေါ့။ အဲဒီ စကားပြောလိုက်လို့ရှိရင် သူမသိတာ မရှိဘူး၊ သူအကုန်သိပြီးသားချည်းပဲ။ အဲဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်တွေ လောကမှာ မရှိဘူးလား? ရှိကြပါတယ်။ ဒီအတိုင်းပဲ၊ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက ခပ်ကျဉ်းကျဉ်းပဲ ဟောလိုက်တော့ သူက နားမလည်ဘူး၊ နား

မလည်တဲ့အတွက် မြတ်စွာဘုရား . . . ဘုရားရှင် ဟောကြားတော်မူလိုက်တဲ့ တရားက သိပ်ကျဉ်းနေတယ်၊ တပည့်တော် နားမလည်ဖြစ်နေပါတယ်၊ တပည့်တော် နားလည်နိုင်လောက်တဲ့ အခြင်းအရာအားဖြင့် အကျယ်ဝေဖန်ပြီးတော့ ဟောကြားပြသ ဆိုဆုံးမပေးတော်မူပါလို့ ထပ်ပြီး - ဆိုဆုံးမပေးတော်မူရန်အတွက် မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထားတောင်းပန်တော့ ဘုရားရှင်ကလည်း အကျယ် ချဲ့ပြီးတော့ ထပ်ပြီး ဝေဖန်ပြီး ဟောကြားပေးတော်မူပါတယ်။ ဘယ်လိုဟော သလဲ?

မာဏဝ = ဒကာတော် သုဘလုလင်။ တေန ဟိ = ထိုသို့ ဖြစ်ခဲ့ပါမူကား။ သုဏာဟိ = နာကြားပေတော့။ သာဓုကံ = ကောင်းမွန်ရှိသောစွာ။ မနသိက- ရောဟိ = နှလုံးသွင်းပေတော့။ ဘာသိဿာမိ = ငါဘုရား ဟောကြားပြသ ဆို ဆုံးမပေးပေအံ့။

ဒီလိုဆိုရင်တော့ နာပေတော့ ငါဘုရား ဟောမယ်တဲ့။

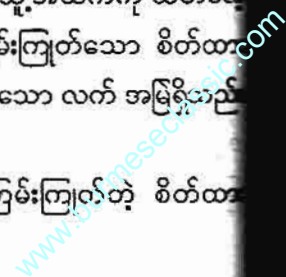
အသက်တိုရခြင်း၏ အကြောင်းရင်း

ဣဓ မာဏဝ ဧကစ္စော ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ ပါဏာတိပါတီ ဟောတိ လုဒ္ဓေါ လောဟိတပါဏိ ဟတပဟတေ နိဝိဋ္ဌော အဒယာပန္နော ပါဏဘူတေသု သော တေန ကမ္မေန ဧဝံ သမတ္ထေန ဧဝံ သမာဒိန္နေန ကာယဿ ဘောဒါ ပရိ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတီ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။

(မ-၃-၂၄၄)

မာဏဝ = ဒကာတော် သုဘလုလင်။ ဣဓ = ဤလောက၌။ ဧကစ္စော = အချို့သော။ ဣတ္ထိ ဝါ = အမျိုးသမီးသည်သော်လည်းကောင်း။ ပုရိသော ဝါ = အမျိုးသားသည်သော်လည်းကောင်း။ ပါဏာတိပါတီ = သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ ရှိသည်။ ဟောတိ = ဖြစ်၏။ လုဒ္ဓေါ = ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်သော စိတ်ထား ရှိသည်။ ဟောတိ = ဖြစ်၏။ လောဟိတပါဏိ = သွေးစွန်းသော လက် အမြဲရှိသည်။ ဟောတိ = ဖြစ်၏။

သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိတယ်၊ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်တဲ့ စိတ်ထား

နှိပ်ပြန်တယ်။ သူ့လက်ကို ကြည့်လိုက်လို့ရှိရင် သတ္တဝါတွေရဲ့ သွေးတွေနှင့် အမြဲတမ်း လိမ်းကျံ ပေးကျံပြီးတော့နေတယ် - သွေးစွန်းသောလက် အမြဲရှိတယ်။

မာဏဝ = ဒကာတော် သူဘလုလင်။ ဣဓ = ဤလောက၌။ ဧကစ္စော = အချို့သော။ ဣတ္ထိ ဝါ = အမျိုးသမီးသည်သော်လည်းကောင်း။ ပုရိသော ဝါ = အမျိုးသားသည်သော်လည်းကောင်း။ ပါဏာတိပါတီ = သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ နှိသည်။ ဟောတိ = ဖြစ်၏။ လုဒ္ဓေါ = ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်သော စိတ်ထား နှိသည်။ လောဟိတပါဏီ = သွေးစွန်းသောလက် ရှိသည်။ ဟတပဟတေ = သတ်ဖြတ်ညှဉ်းဆဲခြင်းအမှု၌။ နိဝိဋ္ဌော = သက်ဝင်၍ တည်နေသည်။ ဟောတိ - ဖြစ်၏။ ပါဏာဘူတေသု = သတ္တဝါတို့အပေါ်၌။ အဒယာပန္နော = ကြင်နာသော စိတ်ထားမရှိသည်။ ဟောတိ = ဖြစ်၏။

သူတစ်ပါးတွေကို သတ်ဖြတ်ဖို့ ပုတ်ခတ်ဖို့ ညှဉ်းပန်းဖို့ နှိပ်စက်ဖို့မှာ သူ့ စိတ်ဓာတ်က အမြဲတမ်း သက်ဝင်တည်နေတယ်။ လောကမှာ လူတွေ ကြည့်ပေါ့- သူတစ်ပါး စိတ်ဆင်းရဲအောင် ပြောလိုက်ရ ဆိုလိုက်ရရင် အားရကျေနပ်တဲ့ ယဉ်ထံတွေ မရှိကြဘူးလား? ရှိကြတယ်။ သူတစ်ပါးကို ညှဉ်းပန်းနေရတာ နှိပ်စက် နေရတာကိုပဲ စိတ်ထဲမှာ အင်မတန်အားရကျေနပ်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း ရှိနေ ကြပြန်တယ်။ အဲဒီလို သူတစ်ပါးတွေကို သတ်ဖြတ်ဖို့ ညှဉ်းပန်းဖို့ နှိပ်စက်ဖို့ ဆင်ခြင်ရင်ရင်တွေအပေါ်၌ စိတ်ဓာတ်က အမြဲတမ်း သက်ဝင်တည်နေတယ်။ အလေးဘဝကို ပြန်ကြည့်လိုက်ပေါ့ - ပုစဉ်းကလေးတွေကို ဖမ်း၊ ပုစဉ်းဖင်မြီး အလေးတွေမှာ ကြိုးလေးချည် ခဲလေးဆွဲပြီးတော့ လွှတ်လိုက်ရမယ်ဆိုရင် စိတ် ထဲမှာ ဘယ်နှယ်နေမလဲ? တော်တော်ပျော်ကြတယ်။ ဟုတ်တယ် မဟုတ်လား? သတ္တဝါကလေးတွေကို ဟိုဟာနှင့် လိုက်ပြီးပုတ် ဒီဟာနှင့် လိုက်ပြီးပုတ် ဒီဟာနှင့် ဆိုက်ဝစ် ခဲနှင့်ပစ် တုတ်နှင့်ရိုက် စသည်ဖြင့် ဒီလိုပြုလုပ်ရတာကို စိတ်ထဲမှာ အင်တန် ကျေနပ်ကြတယ်။ အဲဒီလို သတ္တဝါတွေကို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်တဲ့အပေါ်၌ စိတ်ဓာတ်က အမြဲတမ်း ကိန်းဝပ်တည်နေတယ်။ ဘာချို့ သားလိုက်တတ်တဲ့ မုဆိုး ကြည့်ပေါ့ - ဒီလို မုဆိုးလုပ်ငန်းရပ်သည် မကောင်းဘူးဆိုတာကို ဆရာသမား သဘောသော်လည်းကောင်း၊ မိဘတွေကသော်လည်းကောင်း သွန်သင်ဆုံးမပေး

မယ်လို့ သူက ဒီလုပ်ငန်းခွင်အပေါ်၌ စိတ်ဓာတ်က အမြဲတမ်း ကိန်းဝပ်ပြီး တည်နေတယ်ဆိုရင် သူ့ကို ဒီလုပ်ငန်းရပ်တွေက တားမြစ်ဖို့ အင်မတန် ခက်ခဲတယ်။

အဲဒီအတိုင်းပဲ၊ အခု သတ္တဝါတစ်ဦးက ကြည့်လိုက်တော့ အမျိုးသမီးပဲဖြစ်ဖြစ် အမျိုးသားပဲဖြစ်ဖြစ် သူများအသက်ကို သတ်ရမှာ သိပ်ဝန်မလေးဘူး၊ ခြင်တစ်ကောင်ကို သတ်လိုက်ရမှာ ဝန်မလေးဘူး၊ သူများ အတင်းအဖျင်း ပြောပြီးတော့ တစ်ယောက်ခေါင်း တစ်ယောက် သန်းရှာပြီး သန်းတုတ်ရမှာလည်း ဝန်မလေးဘူး။ အဲဒီတော့ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်တဲ့ စိတ်ထား အမြဲရှိနေတယ်။ လက်ထဲမှာ သွေးတွေ အမြဲတမ်း စွန်းနေတယ်။ သူတစ်ပါးတွေကို သတ်ဖြတ်ဖို့ ညှဉ်းပန်းဖို့ နှိပ်စက်ဖို့ဆိုတဲ့ လုပ်ငန်းရပ်တွေမှာ သက်ဝင်တည်နေတဲ့ စိတ်ထား ရှိနေတယ်။ သတ္တဝါတွေရဲ့အပေါ်၌ ကြင်နာတဲ့စိတ်ထား မရှိဘူး။ မရှိတော့ ဘာဖြစ်သလဲ?

သော တေန ကမ္မေန ဧဝံ သမတ္တေန ဧဝံ သမာဒိန္နေန ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။

(မ-၃-၂၄၄။)

သော = ထိုပါဏာတိပါတကံ ထူပြော၍နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧဝံ = ဤသို့။ သမတ္တေန = ပြည့်စုံ၍နေသော (ဝါ) ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဖြည့်ကျင့်၍ထားအပ်သော။ ဧဝံ = ဤသို့။ သမာဒိန္နေန = ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍ထားအပ်သော။ တေန ကမ္မေန = ထိုပါဏာတိပါတကံကြောင့်။ တေန ကမ္မေန = ထိုအကုသိုလ်ကံကြောင့်။ ကာယဿ = ကိုယ်ခန္ဓာ၏။ ဘေဒါ = ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ ပရံ မရဏာ = စုတိပြတ်ကြွေသေလွန်သည်မှ နောက်ကာလ၌။ အပါယံ = ချမ်းသာဟူ၍ မြူငွေမျှ မရှိသော။ ဒုဂ္ဂတိံ = မကောင်းမှုပြုသူ ဒုစရိုက်သမားတို့၏ လားရောက်ရာဖြစ်သော။ ဝိနိပါတံ = အလိုအာသာဆန္ဒကင်းလျက် ဖရိုဖရဲ ပြိုကွဲပျက်စီးလျက် ကျရောက်ရာဖြစ်သော။ နိရယံ = ငရဲသို့။ ဥပပဇ္ဇတိ = ကပ်ရောက်ရပေမည်။

ပါဏာတိပါတကံ ဦးဆောင်နေတဲ့ သူတစ်ပါးတွေကို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်တဲ့ ကံ၊ သတ္တဝါတွေအပေါ်မှာ ကြင်နာတဲ့စိတ်ထားမရှိတဲ့ ဒီအကုသိုလ်ကံတွေ၊ အဲဒီကံတွေကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပြုကျင့်ထားတဲ့ ပြည့်ပြည့်စုံစုံဆောက်တည်ထားတဲ့

ချစ်သူထူးထူးထူးထူးပုဂ္ဂိုလ်မှာ ခန္ဓာကြွယ်ပျက်စီးပြီးသည်မှ နောက်ကာလ၌ ချမ်းသာ
သဖြင့် မြူငွေ့မျှမရှိတဲ့ မင်္ဂလာမဲ့ပြုသူ ဒုစရိုက်သမားတို့ရဲ့ လားရောက်ရာဖြစ်တဲ့
အလိုအာသာဆန္ဒကင်းလျက် ဖရိုဖရဲ ပြိုကွဲပျက်စီးလျက် ကျရောက်ရာဖြစ်တဲ့
ခရဲသို့ ရောက်သွားတယ်။ ငရဲကို ဘယ်သူမှ မသွားချင်ဘူး၊ သွားလိုတဲ့ ဆန္ဒဓာတ်
မရှိဘူး။ ငရဲသွားလိုတဲ့ဆန္ဒဓာတ် မရှိပေမယ့်လို့ ရောက်မသွားရဘူးလား?
ရောက်သွားရတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ?

ဧဝံ သမတ္တေန ဧဝံ သမာဒိန္နေန။

ဧဝံ သမတ္တေန = ဤသို့ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပြုကျင့်၍ထားအပ်သော။ ဧဝံ
သမာဒိန္နေန = ဤသို့ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍ထားအပ်သော
ကြောင့် -

ပြည့်ပြည့်စုံစုံ မိမိလွန်ကျူး၍ ထားအပ်တဲ့ အကုသိုလ်ကံ၊ ပါဏာတိပါတ
အောင်နေတဲ့ အကုသိုလ်ကံ၊ ပြည့်ပြည့်စုံစုံပြုကျင့်ထားတဲ့ ဆောက်တည်ထားတဲ့
အကုသိုလ်ကံကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီးပြီးသည်မှ နောက်ကာလ၌ ငရဲရောက်
ရသွားပြီ အကယ်၍ ငရဲမရောက်ခဲ့ဘူးဆိုရင် ဘာဖြစ်မလဲ? သို့မဟုတ် အကြောင်း
အလို့ငှာ ငရဲက လွတ်လာပြီးတဲ့အချိန်အခါမှာ ဘာဖြစ်မလဲ? လူ့ဘဝ ခုလို လူ့
ဘဝရောက်လာတဲ့အခါ -

နော စေ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ
ညယန္တတိ၊ သစေ မနုဿတ္တံ အာဂစ္ဆတိ ယတ္ထ ယတ္ထ ပစ္စာဇာယတိ အပ္ပါယုကော
ဇာတိံ။ အပ္ပါယုကသံဝတ္တနိကာ ဧသာ မာဏဝ ပဋိပဒါ ယဒိဒံ ပါဏာတိပါတီ
ဇာတိံ လုဒ္ဒေါ လောဟိတပါဏိ ဟတပဟတေ နိဝိဋ္ဌော အဒယာပန္နော ပါဏာ
ညထေသု။ (မ-၃-၂၄၄။)

မာဏဝ = ဒကာတော် သုဘလုလင်။ ကာယဿ = ကိုယ်ခန္ဓာ၏။ ဘေဒါ
= ဖျတ်စီးခြင်းကြောင့်။ ပရံ မရဏာ = စုတိပြတ်ကြွေသေလွန်သည်မှ နောက်
ဘဝသ၌။ အပါကံ = ချမ်းသာဟူ၍ မြူငွေ့မျှမရှိသော။ ဒုဂ္ဂတိံ = မကောင်းမှုပြုသူ
ဒုစရိုက်သမားတို့၏ လားရောက်ရာဖြစ်သော။ ဝိနိပါတံ = အလိုအာသာဆန္ဒ
မရှိလျက် ဖရိုဖရဲ ပြိုကွဲပျက်စီးလျက် ကျရောက်ရာဖြစ်သော။ နိရယံ = ငရဲသို့။

နော စေ ဥပပဇ္ဇတိ - အကယ်၍ မကပ်ရောက်ရသည်ဖြစ်ငြားအံ့။ ငရဲသို့ အကယ်၍ ရောက်မသွားဘူးဆိုရင် ဘာဖြစ်သလဲ?

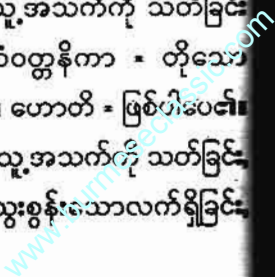
မနုဿတ္တံ = လူအဖြစ်သို့ (ဝါ) လူ့လောကသို့။ သစေ အာဂစ္ဆတိ - အကယ်၍ ရောက်ရှိလာခဲ့သည်ဖြစ်ငြားအံ့။ ယတ္ထ ယတ္ထ - အကြင်အကြင်ဘဝ၌ ပစ္စာဇာယတိ - ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် တစ်ဖန် ဖြစ်ပေါ်၍လာရပေ၏။ တတ္ထ တတ္ထ - ထိုပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဖြစ်ပေါ်၍လာရာ ဤလူ့လောက၌။ အပ္ပါယုကော - တိုသောအသက်ရှိသည် (ဝါ) အသက်တိုသည်။ ဟောတိ - ဖြစ်၏။

လူ့လောက အကြောင်းမလှလို့ ရောက်ရှိလာခဲ့မယ်ဆိုရင် - အကြောင်းက တော့ လှသင့်သလောက်တော့ လှပါတယ်။ မလှဘူးဆိုတာက တစ်ဘက်က ပါဏာတိပါတကံတွေကလည်း လွန်ကျူးထားလို့ပြောတာ၊ ငရဲမရောက်ဘဲနှင့် အကယ်၍ လူ့လောကရောက်ခဲ့မယ်ဆိုရင် ရောက်လေရာဘဝမှာ ဘာဖြစ်သလဲ? အပ္ပါယုကော ဟောတိ၊ အသက်တိုတယ်။

အပ္ပါယုကသံဝတ္တနိကာ ဒေသာ မာဏဝ ပဋိပဒါ။ ယဒိဒံ ပါဏာတိပါတံ ဟောတိ လုဒ္ဓေါ လောဟိတပါဏီ ဟတပဟတေ နိဝိဋ္ဌော အဒယာပန္နော ပါဏာဘူတေသု။ (မ-၃-၂၄၄။)

မာဏဝ = ဒကာတော် သုဘလုလင်။ ယော = အကြင်သူသည်။ ပါဏာတိပါတံ = သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိသည်။ ဟောတိ = ဖြစ်၏။ လုဒ္ဓေါ = ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်သော စိတ်ထားရှိသည်။ ဟောတိ = ဖြစ်၏။ လောဟိတပါဏီ = သွေးစွန်းသောလက် ရှိသည်။ ဟတပဟတေ = သတ်ဖြတ်ညှဉ်းဆဲခြင်းလုပ်ငန်းရပ်၌။ နိဝိဋ္ဌော = သက်ဝင်၍တည်နေသော စိတ်ထားရှိသည်။ ပါဏာဘူတေသု = သတ္တဝါတို့အပေါ်၌။ အဒယာပန္နော = ကြင်နာခြင်းကင်းသော စိတ်ထားရှိသည်။ ဟောတိ = ဖြစ်၏။ ဒေသာ = ဤကဲ့သို့သော သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းအစရှိသော လုပ်ငန်းရပ်ကျင့်စဉ်သည်။ အပ္ပါယုကသံဝတ္တနိကာ = တိုသောအသက်ကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ပဋိပဒါ = ကျင့်စဉ်သည်။ ဟောတိ = ဖြစ်ပါပေ၏။

အသက်တိုကြောင်းဖြစ်တဲ့ ကျင့်စဉ်ဟာ ဘာလဲ? သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်း သူတစ်ပါးတွေကို သတ်ဖြတ်ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်း၊ သွေးစွန်းသောလက်ရှိခြင်း

သတ္တဝါတွေအပေါ်၌ ကြင်နာခြင်းကင်းတဲ့ စိတ်ထားရှိခြင်း၊ - အဲဒီစိတ်ထား
 သူသည် ဘာဖြစ်သလဲ? အသက်တိုခြင်းရဲ့ အကြောင်းတစ်ခု ဖြစ်တယ်။
 အကြောင့် အသက်တိုတာဟာလည်း အကြောင်းမရှိဘူးလား? ရှိနေပါတယ်။
 အကြောင်းလဲ? ကံပဲ။ ကံ - အသက်တိုတာ အကြောင်းရှိသလို အသက်
 ရှည်တာကျတော့ကော အကြောင်းမရှိဘူးလားဆိုတော့ - အကြောင်းရှိပြန်တယ်။

အသက်ရှည်ရခြင်း၏အကြောင်း

ဣဇ ပန မာဏဝ ဧကစ္စော ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ ပါဏာတိပါတံ ပဟာယ
 ဝါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ နိဟိတဒဏ္ဍော နိဟိတသတ္ထော လဇ္ဇိ
 ဒယာပန္နော သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္မိ ဝိဟရတိ။

(မ-၃-၂၄၄။)

မာဏဝ = ဒကာတော် သုဘလုလင်။ ဣဇ ပန = ဤလောက၌တာ။
 ဧကစ္စော = အချို့သော။ ဣတ္ထိ ဝါ = အမျိုးသမီးသည်သော်လည်းကောင်း။
 ပုရိသော ဝါ = အမျိုးသားသည်သော်လည်းကောင်း။ ပါဏာတိပါတံ = သူ့အသက်
 သတ်ခြင်းကို။ ပဟာယ = စွန့်ပယ်၍။ ပါဏာတိပါတာ = သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ။
 ဝါဏာတိပါတာ = ရှောင်ကြဉ်သည်။ ဟောတိ = ဖြစ်၏။ နိဟိတဒဏ္ဍော = ချထား
 အပ်ပြီးသော တုတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ နိဟိတသတ္ထော = ချထားအပ်ပြီးသော
 သတ်နတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ လဇ္ဇိ = မကောင်းမှုအကုသိုလ် ဒုစရိုက်တို့၌ ရှက်သော
 စိတ်ထားရှိသည်ဖြစ်၍။ ဒယာပန္နော = သတ္တဝါတို့အပေါ်၌ သနားခြင်းသို့ ရောက်
 ဖြစ်သည်ဖြစ်၍။ သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္မိ = အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၏ အကျိုး
 စီးပွားကို အစဉ်စောင့်ရှောက်ခြင်း ကရုဏာတရားနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ
 - နေထိုင်၏။

ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးကို ကြည့်လိုက်ပါ။ အမျိုးသမီးပဲဖြစ်ဖြစ် အမျိုးသားပဲဖြစ်ဖြစ်
 - သူ့လောကမှာ နေထိုင်တဲ့အချိန်အခါမှာ သူ့အသက်ကို ဘယ်တော့မှ မသတ်
 သူ့အသက်သတ်ခြင်းဆိုတဲ့ လုပ်ငန်းရပ်ကို သူက ရှောင်ကြဉ်ထားတယ်။
 သတ်ခွင့်ထားတယ်။ သူတစ်ပါးတွေကို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ဖို့ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်

တုတ်ဘယ်တော့မှမကိုင်ဘူး၊ တုတ်ကို အမြဲတမ်း ချထားတယ်၊ သူတစ်ပါးတွေကို သတ်ဖြတ်ဖို့ ညှဉ်းပန်းဖို့ နှိပ်စက်ဖို့ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် လက်နက်ကို ဘယ်တော့မှ မကိုင်ဘူး၊ လက်နက်ကို အမြဲတမ်း ချထားတယ်၊ သတ္တဝါတွေအပေါ်၌ ကြင်နာသနားတတ်တဲ့ ကရုဏာနှင့်ယှဉ်တဲ့ စိတ်ထား အမြဲရှိတယ်၊ သတ္တဝါတွေရဲ့ အကျိုးစီးပွားကို လိုလားတောင့်တနေတဲ့ အစဉ်သနားစောင့်ရှောက်နေတဲ့ စိတ်ဓာတ်တွေ အမြဲတမ်း ရှိနေတယ်။ တစ်ဖက်သားကို အမြဲတမ်း ကူညီဖို့အသင့်ပဲ၊ တစ်ဖက်သားအပေါ်ကနေပြီးတော့ မိမိက အမြတ်ထုတ်ယူဖို့ဆိုတဲ့ စိတ်ထား မရှိဘူး၊ တစ်ဖက်သားရဲ့ အကျိုးစီးပွားကိုသာ မိမိက အမြဲတမ်း ရွက်ဆောင်ပေးလိုတဲ့စိတ်ထား ရှိတယ်။ နှိုင်းယှဉ်ကြည့်စမ်း၊ ဘယ်စိတ်ထားက မွန်မြတ်သလဲ?

တစ်ဖက်သား မျက်ရည်ကြီးငယ်ကျစေတဲ့ စိတ်ထားက တစ်ဖက်၊ တစ်ဖက်သားအပေါ်မှာ ဆင်းရဲဒုက္ခမှ ထုတ်ဆောင်ကယ်တင်လိုတဲ့ စိတ်ထားက တစ်ဖက်၊ နှစ်ဖက်ရှိတယ်။ ဘယ်စိတ်ထားက ပိုကောင်းမလဲ? စဉ်းစားကြည့်ပေါ့ - အခု အချိန်အခါမှာ မိမိတို့က ဘာလုပ်နေကြတာလဲ? ကံတွေကို ထူထောင်နေကြတာပဲ။ ဆန်းကြယ်တဲ့ ပန်းချီကားချုပ်ကလေးတွေကို ရေးဆွဲနေကြတာပဲ။ ဒီလို ကံတွေကို ထူထောင်နေကြတာဖြစ်လို့ ကံဆန်းကြယ်ပုံနှင့် ပတ်သက်ပြီး ခု ဟောနေတာ။

ကံဆန်းကြယ်လို့ရှိရင် သတ္တဝါတွေ ဆန်းကြယ်တယ်ဆိုတော့ ဒီကံတရား ဆန်းကြယ်အောင် ဘယ်သူက ပြုပြင်ဖန်တီးပေးသလဲလို့မေးတော့ စိတ်ဓာတ်က ပြုပြင်ဖန်တီးပေးနေတာ။ စိတ်ဓာတ်တွေ ဆန်းကြယ်ပြီဆိုရင် သတ္တဝါတွေ ပြုလုပ်ဖန်တီးနေတဲ့ ကံတွေ ဆန်းကြယ်သွားတယ်။ ကံတွေ ဆန်းကြယ်ပြီဆိုလို့ရှိရင် အကျိုးပေးတာလဲ ဆန်းကြယ်သွားတယ်။ အကျိုးပေးချင်းတွေ တူညီမလား? မတူညီတော့ဘူး။ မတူညီပုံနှင့် ပတ်သက်ပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားရှင်က ဥပမာကလေးနှင့် ဟောကြားထားတော်မူပါတယ်။

ပန်းချီကားချုပ်ကို ရေးဆွဲနေချိန်

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ရဇကော ဝါ စိတ္တကာရကော ဝါ ရဇနာယ ဝိ

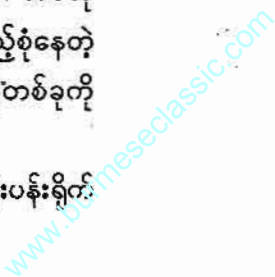

သင်္ခါယ ဝါ ဟလိဒ္ဓိယာ ဝါ နီလိယာ ဝါ မဒ္ဓိဋ္ဌာယ ဝါ သုပရိမဋ္ဌေ ဖလကေ ဝါ
ဒုဿပဋ္ဌေ ဝါ ဣတ္ထိဇ္ဈပံ ဝါ ပုရိသဇ္ဈပံ ဝါ အဘိနိမ္မိနေယျ သဗ္ဗင်္ဂ-
သုဗ္ဗိ။ (သံ- ၂-၁၂၄။)

ဘိက္ခုဝေ = ချစ်သားရဟန်းတို့။ သေယျထာပိ = ဖြစ်သင့်ဖြစ်ရာ နှိုင်းခိုင်း
လောကဥပမာသည်ကား။ ရဇကော ဝါ = ဆေးဆိုးပန်းရိုက်သမားသည်
စိတ္တကာရကော ဝါ = ပန်းချီဆေးရေးဆရာသည်သော်လည်း
ရဇနာယ ဝါ = ဆိုးရည်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ လာခါယ ဝါ = ချိတ်
ဟလိဒ္ဓိယာ ဝါ = နန္ဒင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ နီလိယာ ဝါ = အညိုရောင်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ မဒ္ဓိဋ္ဌာယ ဝါ = ညိုဝါရောပေါင်း
သောအရောင်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ သုပရိမဋ္ဌေ = ကောင်းစွာ အပြေ
ပြုပြင်၍ ထားအပ်သော။ ဖလကေ ဝါ = ပျဉ်ပြားထက်၌သော်လည်း
ဒုဿပဋ္ဌေ ဝါ = နံရံပေါ်၌သော်လည်းကောင်း။ ဣတ္ထိဇ္ဈပံ ဝါ = အမျိုးသမီးရုပ်ပုံကိုသော်လည်း
ပုရိသဇ္ဈပံ ဝါ = အမျိုးသားရုပ်ပုံကိုသော်လည်းကောင်း။ အဘိနိမ္မိနေယျ
သဗ္ဗင်္ဂသိရိုက်ချယ်ရေးချယ်လေရာ၏။

ကျွမ်းကျင်တဲ့ ဆေးဆိုးပန်းရိုက်သမားတစ်ဦးပေါ့။ များသောအားဖြင့်
ဆေးဆိုးပန်းရိုက်သမားတွေကတော့ ပိတ်ကလေးကို ဆေးဆိုးပန်းရိုက်လုပ်ငန်း
ပြုလုပ်ကြပါတယ်။ ဒီတော့ ပိတ်ကားချပ်တစ်ခုပေါ်မှာ ကျွမ်းကျင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က
ဆေးဆိုးပန်းရိုက်လုပ်ငန်း ပြုလုပ်တယ်။ အလားတူပဲ နံရံပေါ်မှာပဲဖြစ်စေ၊
ပျဉ်ပြားချပ်တစ်ခုပေါ်မှာပဲဖြစ်စေ၊ ပိတ်ကားချပ်တစ်ခုပေါ်မှာပဲဖြစ်စေ ကျွမ်း
ကျင်လိမ္မာတဲ့ ပန်းချီဆရာတစ်ဦးကလည်း ပန်းချီရုပ်တွေ ရေးဆွဲတယ်။ အဲဒီလို
ဆွဲလိုက်တဲ့ အချိန်အခါမှာ ကိုယ်အင်္ဂါကြီးငယ်တို့ဖြင့် အလုံးစုံပြည့်စုံနေတဲ့
အမျိုးသမီးရုပ်ပုံတစ်ခုကို ရေးဆွဲတယ်။ သို့မဟုတ် အမျိုးသားရုပ်ပုံတစ်ခုကို
ရေးဆွဲတယ်။

အဲဒီလို ရေးဆွဲလိုက်တဲ့ အချိန်အခါမှာ ရေးဆွဲနေတဲ့ ဆေးဆိုးပန်းရိုက်

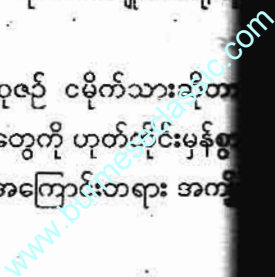

သမား သို့မဟုတ် ပန်းချီဆရာက ကျွမ်းကျင်ရင် ဘာဖြစ်သလဲ? အင်မတန် အမျိုးကျအဆင်ပြေတဲ့ အမျိုးသမီးရုပ်ပုံ သို့မဟုတ် အမျိုးသားရုပ်ပုံတွေ ဒီပန်းချီ ကားချပ်ထဲမှာ ပေါ်လာတယ်။ ရေးဆွဲလိုက်တဲ့ ဆေးဆိုးပန်းရိုက်သမား သို့မဟုတ် ပန်းချီဆရာက မကျွမ်းကျင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ခဲ့မယ်ဆိုရင်တော့ ဘာဖြစ်သလဲ? အင်မတန် အကျည်းတန်အရုပ်ဆိုးနေတဲ့ အမျိုးသမီးရုပ်ပုံ သို့မဟုတ် အမျိုးသား ရုပ်ပုံတွေ ဒီပန်းချီကားချပ်ထဲမှာ ပေါ်မလာနိုင်ဘူးလား? ပေါ်လာနိုင်တယ်။

ဒီပုံစံအတိုင်းပဲ၊ ခုအချိန်အခါမှာ သတ္တဝါတွေဟာ ပန်းချီကားချပ်ကလေး တွေ၊ ကိုယ်ပိုင်ပန်းချီကားချပ်ကလေးတွေကို ခုအခါ ရေးဆွဲနေတဲ့အချိန်ပဲ။ အဲဒီမှာ မိမိတို့ရဲ့ ကိုယ်ပိုင်ပန်းချီကားချပ်ကလေးကို ရေးပြီဆိုလို့ရှိရင် ဒီပန်းချီကားချပ် ထဲမှာ မိမိက ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင် ရေးနိုင်မယ်ဆိုရင် အင်မတန် လှပချောမောတဲ့ အမျိုးသမီးရုပ်ပုံ သို့မဟုတ် အမျိုးသားရုပ်ပုံ ပေါ်လာမယ်။ မကျွမ်းမကျင် မလိမ္မာဘဲ နှင့် သွားပြီး ရေးဆွဲလိုက်မယ်ဆိုလို့ရှိရင် အင်မတန် အကျည်းတန် အရုပ်ဆိုး နေတဲ့ ရုပ်ပုံတွေ ပေါ်မလာနိုင်ဘူးလား? ပေါ်လာနိုင်တယ်။

အဲဒီပုံစံအတိုင်းပဲ၊ အခု မိမိတို့က ကံကို တည်ထောင်ဖန်ဆင်းနေကြတာ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီကံတွေကို တည်ထောင်ဖန်ဆင်းနေတဲ့ အချိန်အခါကလေးမှာ မိမိ တို့ရဲ့ တည်ထောင်ဖန်ဆင်းမှုက မကျွမ်းမကျင် မလိမ္မာလို့ စိတ်ထားတွေက အင်မတန် ညံ့ဖျင်းနေလို့ရှိရင် နောင်တစ်ချိန် ၁၀တစ်ခုလို့ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ ပန်းချီ ကားချပ်ထဲမှာ ပေါ်လာမဲ့ရုပ်ပုံတွေက ဘယ်လိုရုပ်ပုံတွေ ဖြစ်မလဲ? အင်မတန် အကျည်းတန်တဲ့ အရုပ်ဆိုးတဲ့ ပုံစံကလေးတွေ ပေါ်လာနိုင်တယ်။ ကံကို ထူထောင် ခဲ့စဉ်တစ်ချိန်က ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင် လိမ်လိမ်မာမာနှင့် မိမိတို့က ရေးဆွဲနိုင်ခဲ့ မယ်ဆိုရင်တော့ ဘာဖြစ်မလဲ? ၁၀ဇာတ်ခုံလို့ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ ပိတ်ကားချပ်ပေါ်မှာ အင်မတန် ချောမောလှပနေတဲ့ အမျိုးသမီးရုပ်ပုံ သို့မဟုတ် အမျိုးသားရုပ်ပုံ ကလေးတွေ ပေါ်လာနိုင်တယ်။

ခုဒီမှာ ပညာမျက်စိကန်းနေတဲ့ အန္တဗာလ ပုထုဇဉ် ငမိုက်သားဆိုတာ ရှိတယ်။ ပရမတ် ဉာဏ်ပညာမျက်စိ မရှိဘူး၊ ရုပ်တရားတွေကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိဘူး၊ နာမ်တရားတွေကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိဘူး၊ အကြောင်းတရား အကျိုး

တရားတွေကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိဘူး၊ အကြောင်းတရားနှင့်တကွ ဒီရုပ်နာမ်
ဆိုတဲ့ အနိစ္စအချက်၊ ဒုက္ခအချက်၊ အနတ္တအချက်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိဘူး၊
အဲဒီလို မသိတာတွေကို တစ်ပုံကြီးထမ်းထားနေတဲ့ ဒီပုထုဇဉ် ငမိုက်သားက သူ
တည်ထောင်ဖန်ဆင်းလိုက်မယ်ဆိုလို့ရှိရင် ဘာကိုသာ သူ တည်ထောင်ဖန်ဆင်း
ဦးရမလဲ?

ပုထုဇဉ်ငမိုက်သား ရေးဆွဲနိုင်တဲ့ ပန်းချီကားချပ်

ဝေမေဝ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ အဿုတဝါ ပုထုဇုနော ရူပညေဝ အဘိနိဗ္ဗ-
တ္ထန္တော အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိ၊ ဝေဒနညေဝ။ ပ ။ သညညေဝ သင်္ခါရေယေဝ
ဣဉာဏညေဝ အဘိနိဗ္ဗတ္တေန္တော အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိ။ (သံ-၂-၁၂၄။)

ဘိက္ခုဝေ = ချစ်သားရဟန်းတို့။ ဝေမေဝ ခေါ် = ဤဥပမာအတူသာလျှင်။
အဿုတဝါ = အာဂမသုတ၊ အဓိဂမသုတဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော အကြားအမြင်
အာဇာသုတ မရှိသော -

“အာဂမသုတဆိုတာက သင်သိကို ပြောတာ၊ ခန္ဓာ-အာယတန-ဓာတ်-
သစ္စာ-ကြောင်းကျိုးဆက်နွယ်မှု ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သဘောတရားတွေကို သင်သိအနေ
နှင့် သိတာ။ အဓိဂမသုတဆိုတာက အဲဒီ ခန္ဓာ-အာယတန-ဓာတ်- သစ္စာ-
ကြောင်းကျိုးဆက်နွယ်မှု ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သဘောတရားတွေကို ကျင့်သိအနေ နှင့်
ထိုက်တိုင်မျက်မှောက် ထွင်းဖောက်ပြီး သိတာ။ အဲဒီ အကြားအမြင် ဗဟုသုတ
ဆိုတာ။ ရှေးတုန်းကတော့ - ဒီခန္ဓာ-အာယတန-ဓာတ်-သစ္စာ ကြောင်းကျိုးဆက်
နွယ်မှု ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သဘောတရားတွေကို သိရှိရေးအတွက် ဆရာသမားတွေ
ဆိုတာ သွားပြီးတော့ သင်တဲ့အခါ ခုလိုစာအုပ်တွေနှင့် မသင်ကြားရဘူး။ ဆရာ
သမားကလည်း အလွတ်ချပေးတယ်၊ တပည့်ကလည်း အလွတ်လိုက်ပြီးတော့
ဆိုရတယ်။ ဆရာသမားပြောတာကို နားနှင့် နားထောင်ပြီး ကြားတဲ့အခါကျမှ
သင်ယူရတဲ့ စံနစ်ဖြစ်လို့ အဲဒါကိုတော့ အကြားသုတ၊ အဲဒီအကြားသုတအနေနှင့်
သင်ပြီးတဲ့ ဒီခန္ဓာ-အာယတန-ဓာတ်-သစ္စာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သဘောတရားတွေကို
သင်သိအဆင့်ကနေပြီးတော့ မိမိက တစ်ဆင့်တက်ပြီး ကျင့်သိအနေနှင့် သိအောင်

ကြိုးစားရတယ်။ အဲဒီလို ကြိုးစားလိုက်တဲ့အပိုင်းမှာ တကယ်တမ်း လက်တွေ့အားဖြင့် ဒီခန္ဓာ-အာယတန-ဓာတ်-သစ္စာ-ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သဘောတရား တွေကို မိမိတသမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်ပညာနှင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက် ထွင်းဖောက်သိပြီ ဆိုရင်တော့ ဒါကို အဓိဂမသုတလို့ ခေါ်ပါတယ်။

အဲဒီ အာဂမသုတကိုတော့ သင်သိဖြစ်လို့ အကြား၊ အဓိဂမသုတကိုတော့ ကျင့်သိဖြစ်လို့ ဉာဏ်နှင့်မြင်လို့ အမြင်ဆိုပြီး ဒီလိုဘာသာပြန်ဆိုထားတော်မူကြတယ်။ အဲဒီ အကြားနှင့်အမြင် နှစ်ခုပေါင်းပြီးတော့ ဒီဗဟုသုတဆိုတဲ့ စကားလုံးကို ရှေးရှေးဆရာတော်ဘုရားကြီးတို့က အကြားအမြင် ဗဟုသုတရှိသော - ဆိုပြီး ဒီလို ဘာသာပြန်ဆိုထားတော်မူကြတယ်။ ခု ဒီနေရာမှာ ပြောင်းပြန်ပေါ့။ 'အသုတဝါ' ကျတော့ အဲဒီအကြားအမြင် ဗဟုသုတ လုံးလုံးမရှိဘူးတဲ့နော်။" ဒါကြောင့်-

ဘိက္ခဝေ = ချစ်သားရဟန်းတို့။ ဧဝမေဝ ခေါ် = ဤဥပမာအတူသာလျှင်
အသုတဝါ = အာဂမသုတ, အဓိဂမသုတဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော အကြားအမြင် ဗဟုသုတ မရှိသော။ ပုထုဇ္ဇနော = ပညာမျက်စိကန်း၍နေတဲ့ အန္တဟာဇ ပုထုဇဇင်ငမိုက်သားသည်။ အဘိနိဗ္ဗတ္တေန္တော = ဖြစ်စေခဲ့သည်ရှိသော် (ဝါ) ဖြစ်အောင်လုပ်ခဲ့သည်ရှိသော်။ ရူပညေဝ = ရုပ်တရားကိုသာလျှင်။ အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိ = ဖြစ်စေနိုင်၏။ သူဖြစ်အောင်လုပ်နိုင်တာ ဘာတွေ့သာ ဖြစ်အောင်လုပ်နိုင်သလဲ? ရုပ်တရားကိုသာ ဖြစ်အောင်လုပ်နိုင်တယ်။ အဘိနိဗ္ဗတ္တေန္တော = ဖြစ်စေခဲ့သည် ရှိသော်။ ဝေဒနညေဝ = ဝေဒနာတရားကိုသာလျှင်။ သညညေဝ = သညာတရားကိုသာလျှင်။ သင်္ခါရယေဝ = စေတသိက် သင်္ခါရတရားစုတို့ကိုသာလျှင်။ ဝိညာဏညေဝ = အသိစိတ် ဝိညာဏ်တရားကိုသာလျှင်။ အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိ = ဖြစ်စေနိုင်၏။ သူဖြစ်အောင်လုပ်နိုင်တာ - ရုပ်ကို ဖြစ်အောင်လုပ်နိုင်တယ်။ ဝေဒနာကို ဖြစ်အောင်လုပ်နိုင်တယ်။ သညာကို ဖြစ်အောင်လုပ်နိုင်တယ်။ စေတသိက် သင်္ခါရတရားတွေကိုသာ ဖြစ်အောင်လုပ်နိုင်တယ်။ အသိ စိတ်ဝိညာဏ်ကိုသာ သူဖြစ်အောင်လုပ်နိုင်တယ်။ အဲဒီထက်ပိုပြီး ဖြစ်အောင်လုပ်နိုင်တဲ့ စွမ်းအားမရှိဘူး။ ဘာကြောင့်လဲ?

ရုပ်, ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, ဝိညာဏ်ခေါ်တဲ့ ဒီခန္ဓာငါးပါးတို့ရဲ့

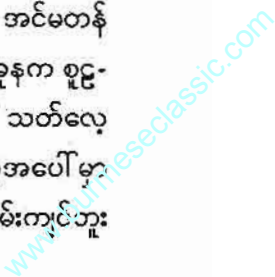
ချုပ်ငြိမ်းရာဖြစ်တဲ့ အသင်္ခတဓာတ် အငြိမ်းဓာတ်နိဗ္ဗာန်ကို သွားတယ်ဆိုတာက ဒီခန္ဓာငါးပါးကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိနေတဲ့ သူတော်ကောင်းတို့ရဲ့ အရာသာ ဖြစ်တယ်။ ဒီခန္ဓာငါးပါးတို့ရဲ့ အကြောင်းရင်း သမုဒယသစ္စာကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိနေတဲ့ သူတော်ကောင်းတို့ရဲ့ အရာသာဖြစ်တယ်။

ဒီဒုက္ခသစ္စာ အမည်ရတဲ့ ခန္ဓာငါးပါး၊ သမုဒယသစ္စာ အမည်ရနေတဲ့ အကြောင်းတရား ဒီနှစ်ရပ်လုံးတို့ရဲ့ အနိစ္စအချက်၊ ဒုက္ခအချက်၊ အနတ္တအချက် ဆွေ့ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိနေတဲ့ သူတော်ကောင်းတို့ရဲ့ အရာသာ ဖြစ်တယ်။

မိမိက ဒုက္ခသစ္စာ အမည်ရတဲ့ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်တရား နာမ်တရားကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ၊ သမုဒယသစ္စာ အမည်ရတဲ့ အကြောင်းတရားတွေကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ၊ အကြောင်းတရားနှင့်တကွ ဒီခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရား ဆွေ့ရဲ့ အနိစ္စအချက်၊ ဒုက္ခအချက်၊ အနတ္တအချက်လည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။

အဲဒီ မသိတာတွေကို တစ်ပုံကြီး ထမ်းထားတဲ့အတွက် ပညာမျက်စိကန်း နေပြီ ပညာမျက်စိကန်းနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က သူဖြစ်အောင်လုပ်နိုင်ရင် ဘာကိုသာ သူဖြစ်အောင် လုပ်ရမလဲ? ရုပ်တရားကို ဖြစ်အောင်လုပ်လို့ရမယ်၊ ဝေဒနာခံစားမှု တရားတွေကို ဖြစ်အောင်လုပ်လို့ရမယ်၊ မှတ်သားမှုတရားတွေကို ဖြစ်အောင် လုပ်လို့ရမယ်၊ စေတနာဦးဆောင်နေတဲ့ စေတသိက် သင်္ခါရတရားတွေကိုသာ ဖြစ်အောင်လုပ်လို့ရမယ်၊ အသိစိတ်ဝိညာဏ်တရားတွေကိုသာ သူ ဖြစ်အောင် လုပ်လို့ရမယ်၊ ဒါပေမဲ့လို့ သူဖြစ်အောင်လုပ်တဲ့အပိုင်းမှာ ဒီခန္ဓာငါးပါးသည် ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင် လိမ်လိမ်မာမာနှင့် မိမိက ဖြစ်အောင်လုပ်ခဲ့ရင်တော့ အင်မတန် ချောမောလှပနေတဲ့ ခန္ဓာငါးပါး ဖြစ်ပေါ်လာမယ်။

မကျွမ်းကျင်ဘဲနှင့် အကုသိုလ်တရားတွေကို တစ်ပုံကြီးထမ်းပြီး ခန္ဓာငါးပါး ချစ်ဖြစ်အောင်လုပ်ခဲ့မယ်ဆိုရင်တော့ ဒီဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ခန္ဓာငါးပါးသည် အင်မတန် အကျွမ်းကျင်အရပ်ဆိုးနေတဲ့ ခန္ဓာငါးပါး ဖြစ်နိုင်တယ်။ ခုကြည့်ပေါ့၊ ခုနက စူဠ-ဓမ္မဝိဘင်္ဂီသုတ္တန်မှာ တစ်ဖက်ကပုဂ္ဂိုလ် ကြည့်ပေါ့၊ သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ ရှိတယ်၊ သွေးစွန်းသောလက်တွေ့ အမြဲတမ်း ရှိတယ်၊ သတ္တဝါတွေအပေါ်မှာ ခြင်္သေ့နာသနားမှု မရှိဘူး၊ ဒါက သူ ကျွမ်းကျင်တယ်ခေါ်မလား၊ မကျွမ်းကျင်ဘူး

ခေါ်မလား? မကျွမ်းကျင်ဘူး။ ခန္ဓာငါးပါးကို ဖြစ်အောင်ရေးချယ်တဲ့နေရာမှာ သူက ကျွမ်းကျင်မှု မရှိဘူး။ ကျွမ်းကျင်မှုမရှိတဲ့အတွက်ကြောင့် သူဟာ ငရဲရောက်မယ်။ အကယ်၍ ငရဲကို မရောက်ဘူးထား၊ ဒီကံက အကျိုးပေးလို့ လူ့ဘဝ လူ့လောက ရောက်လာပြီဆိုရင် ဘာဖြစ်သလဲ? အသက်တိုတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ? ဒီခန္ဓာ ငါးပါးကို တည်ထောင်ဖန်ဆင်းခဲ့စဉ်အခါက မိမိက ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင် လိမ် လိမ်မာမာနှင့် တည်ထောင်ဖန်တီးခဲ့တာ မဟုတ်ဘူးနော် - မကျွမ်းမကျင်ဘဲနှင့် မလိမ်မာနှင့် ဒီခန္ဓာငါးပါးကိုဖြစ်အောင် တည်ထောင်ဖန်ဆင်းခဲ့တယ်။ သူ့ အသက်ကို သတ်ခဲ့တယ်၊ သွေးစွန်းသောလက် ရှိခဲ့တယ်၊ သတ္တဝါတို့အပေါ်မှာ ကြင်နာသနားမှုတွေ ကင်းခဲ့တယ်၊ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်ခဲ့တယ်။ ဘဝဇာတ်ခုံ ခေါ်ဆိုတဲ့ ပိတ်ကားချပ်ပေါ်မှာ မကျွမ်းမကျင်ဘဲ ပန်းချီကားချပ်တစ်ခုကို ရေးဆွဲ မိတာပဲ။ သူတစ်ပါးကို သတ်ဖြတ်လျက် အသက်တိုအောင် လုပ်ခဲ့မိတဲ့ ဒီအကု သိုလ်ကံတွေကြောင့် မိမိ အသက်လာတိုပြန်တယ်။ အသက်တိုတဲ့ အချိန်အခါ ကျတော့မှ မိမိက အသက်ရှည်ချင်ပါတယ်ဆိုပြီး ထိုင်ငိုနေသော်လည်း ရပါဦး မလား? မရနိုင်တော့ဘူး။

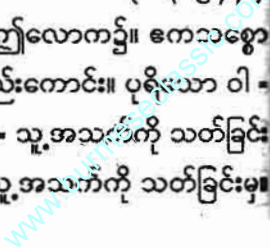
နောက်ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးကျတော့ သူက နည်းနည်းကျွမ်းကျင်လာပြီ၊ ကျွမ်းကျင် တဲ့အတွက် ဘာဖြစ်သလဲ?

အသက်ရှည်ရခြင်း၏ အကြောင်းရင်း

ဣဓ ပန မာဏဝ ဧကစ္စော ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ ပါဏာတိပါတံ၊ ပဟာယ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ နိဟိတဒဏ္ဍော နိဟိတသဏ္ဍော လဇ္ဇိ ဒယာပန္နော သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္ပိ ဝိဟရတိ။

(မ-၃-၂၄၄)

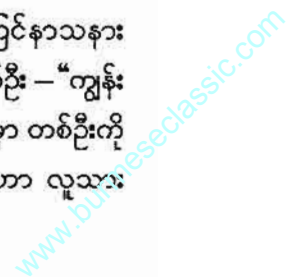
မာဏဝ = ဒကာတော် သုဘလုလင်။ ဣဓ = ဤလောက၌။ ဧကသစ္စော = အချို့သော။ ဣတ္ထိ ဝါ - အမျိုးသမီးသည်သော်လည်းကောင်း။ ပုရိသော ဝါ = အမျိုးသားသည်သော်လည်းကောင်း။ ပါဏာတိပါတံ = သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်း ကို။ ပဟာယ - ပယ်စွန့်ထား၍။ ပါဏာတိပါတာ = သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ။

ပိုင်ပိုင်ရတော = ရှောင်ကြဉ်သည်။ ဟောတီ = ဖြစ်၏။ နိဟိတဒတ္တော = ချထား
 အပ်ပြီးသော တုတ်ရှိသည်။ နိဟိတသတ္တော = ချထားအပ်ပြီးသော ဓားလက်နက်
 ရှိသည်။ လရီ = မကောင်းမှု အကုသိုလ် ဒုစရိုက်တရားတို့၌ ရှက်ခြင်းရှိသည်။
 သယာပနော = သတ္တဝါတို့အပေါ်၌ ကြင်နာသနားတတ်သော စိတ်ထားရှိသည်။
 သတ္တပါဏဘူတဟိတာနုကမ္မိ = သတ္တဝါအားလုံးတို့ရဲ့ အကျိုးစီးပွားကို အစဉ်သနား
 စောင့်ရှောက်သော ကရုဏာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ထားရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ =
 နေထိုင်၏။

ဒကာတော် သုဘလုလင် . . . ဤလောကမှာ အချို့သော အမျိုးသမီး
 အချို့သော အမျိုးသားဟာ သူ့အသက်သတ်ခြင်းဆိုတဲ့ လုပ်ငန်းရပ်ကို ပယ်စွန့်
 ထားတယ်။ သူ့အသက်သတ်ခြင်းဆိုတဲ့ လုပ်ငန်းရပ်မှ အမြဲတမ်း ရှောင်ကြဉ်တယ်။
 သတ္တဝါတွေကို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ဖို့ဆိုတဲ့ ဦးတည်ချက်ဖြင့် တုတ်ကို ဘယ်တော့မှ
 မတိုင်ဘူး။ ဓားကို ဘယ်တော့မှ မကိုင်ဘူး။ တုတ်ကို အမြဲတမ်း ချထားတယ်။
 ဓားကို အမြဲတမ်း ချထားတယ်။ မကောင်းမှု အကုသိုလ်တရား ဒုစရိုက်တရား
 တွေကို လွန်ကျူးရမှာ သိပ်ရှက်တတ်တယ်။ သူ့အသက်သတ်ရမှာ ရှက်တယ်။
 သူ့ပစ္စည်း မတရားယူရမှာ ရှက်တယ်။ သူ့သားမယားကို ဖျက်ဆီးရမှာ ရှက်တယ်။
 မုသားစကား ပြောကြားရမှာ ရှက်တယ်။ သေရည်သေရက် မူးယစ်ဆေးဝါးတွေကို
 မှီဝဲစားသောက်ရမှာ ရှက်တယ်။ မကောင်းဘူးလား - သိပ်ကောင်းတယ် သိပ်
 ကောင်းတယ်။ ဘုန်းကြီးတို့ကတော့ ဒီစိတ်ထားမျိုးကလေးတွေကို သိပ်ပြီးတော့
 နှစ်ခြိုက်တယ်။ ဘဝတစ်ခုကို မြင့်သထက်မြင့်အောင် မြင့်တင်ပေးနေတဲ့ စိတ်ထား
 ထလေးတွေပဲ။ ဒီစိတ်ထားကလေးတွေက သာသနာတော်မှာ ဘုရားရှင်က တပည့်
 သာဝကတွေ နိဗ္ဗာန်တိုင် တောက်လျှောက်ကောင်းအောင် ချမှတ်ပေးထားတဲ့
 အခြေခံအုတ်မြစ်ကလေးတွေ ဖြစ်ကြပါတယ်။

ဒါတွင်လားဆိုတော့ မကသေးဘူး။ သတ္တဝါတွေအပေါ်မှာ ကြင်နာသနား
 ထတ်တဲ့စိတ်ထား အမြဲရှိတယ်။ - သတ္တဝါအချင်းချင်း တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး - “ကျွန်း
 ထိုင်းမှ-ကိုင်းကျွန်းမှ” ဆိုသလို မှီတင်းနေထိုင်ကြရတဲ့ ဒီလောကထဲမှာ တစ်ဦးကို
 တစ်ဦးက ကြင်နာသနားတတ်တယ်ဆိုတဲ့ ဒီစိတ်ထားကလေးတွေဟာ လူသား

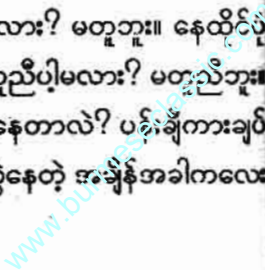
အချင်းချင်း အေးချမ်းစွာ အတူယှဉ်တွဲ နေထိုင်လိုကြတယ်ဆိုရင် မရှိမဖြစ်တဲ့ စိတ်ထားကလေးတွေ ဖြစ်ကြပါတယ်။ ဒီကြင်နာသနားတတ်တဲ့ စိတ်ထား မရှိဘဲ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်တဲ့စိတ်ထားသာ ရှိမယ်ဆိုရင် သတ္တဝါအချင်းချင်း အေးချမ်းသာယာစွာ အတူယှဉ်တွဲနေထိုင်ဖို့ဆိုတာ အလွန်အလွမ်းကွာဝေးနေမှာပဲ ဖြစ်တယ်။

ဒါတွင်လားဆိုတော့ မကသေးဘူး - သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္မိ - သတ္တဝါအားလုံးတို့ရဲ့ အကျိုးစီးပွားကို အစဉ်သနားစောင့်ရှောက်သော ကရုဏာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ထားရှိပြီးတော့ ဒီလောကကြီးမှာ နေထိုင်တယ် - သိပ်ကောင်းတယ် သိပ်ကောင်းတယ်။ တစ်ဦးရဲ့ အကျိုးစီးပွားကို တစ်ဦးက အမြဲလိုလားနေမယ်ဆိုရင် တစ်ဦးကိုတစ်ဦး အမြဲတမ်း ကြင်နာသနား စောင့်ရှောက်နေမယ်ဆိုရင် - ဒီစိတ်ဓာတ်မျိုးရှိသူအချင်းချင်းသာ အမြဲတမ်းယှဉ်တွဲပြီး နေထိုင်ရမယ်ဆိုရင် လောကကြီးမှာ နေထိုင်ရတာ အမြဲတမ်း အေးချမ်းပြီးနေလိမ့်မယ်။

ဒီလို မွန်မြတ်တဲ့ စိတ်နေစိတ်ထားတွေကြောင့် မိမိ သူတစ်ပါး နှစ်ဦးသားလုံးတို့ရဲ့ သန္တာန်မှာ စိတ်အေးချမ်းသာမှုတွေ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်တယ်။ ဒီလို မွန်မြတ်တဲ့ စိတ်နေစိတ်ထားတွေ ခြံရံပြီးတော့ ကံတစ်ခုကို ပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့ရင်လည်း ဒီကံကို ခြံရံထားတဲ့ အေးချမ်းသာယာနေတဲ့ ဓာတ်ငွေ့တွေက အားကြီးသော မှီရာ ဥပနိဿယပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပေးလိုက်တဲ့အတွက် ဒီကံမှာ စိတ်အေးချမ်းသာတဲ့ အကျိုးတရားတွေကို ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ စွမ်းအင်တွေ ကိန်းဝပ်ပြီး တည်နေနိုင်တယ်။ အသက်ရှည်စေနိုင်တဲ့ စွမ်းအင်တွေ ကိန်းဝပ်ပြီး တည်နေနိုင်တယ်။

အထက်က ပြောခဲ့တဲ့ သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ နေထိုင်ပုံစနစ်နှင့် မွန်မြတ်တဲ့ စိတ်နေစိတ်ထားရှိတဲ့ ဒီပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ နေထိုင်ပုံစနစ်ကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ပါ -

လောကမှာ နေထိုင်မှုစနစ်ကလေးတွေ တူသလား? မတူဘူး။ နေထိုင်ပုံစနစ် မတူတဲ့အတွက်ကြောင့် အကျိုးပေးချင်းကော တူညီပါ့မလား? မတူညီဘူး။ ဒါကို သတိထားကြ။ အခုအချိန်အခါမှာ ဘာကိုလုပ်နေတာလဲ? ပန်းချီကားချပ်တွေကို ရေးဆွဲနေတာပဲ။ အဲဒီပန်းချီကားချပ်ကို ရေးဆွဲနေတဲ့ အချိန်အခါကလေး

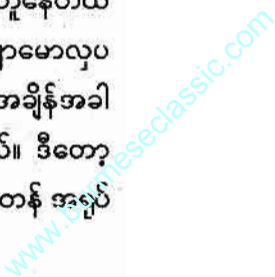

မိမိတို့က ကျွမ်းကျင်လိမ္မာမှုရှိဖို့ သိပ်ပြီးတော့ လိုအပ်နေတယ်။

သော တေန ကမ္မေန ဧဝံ သမတ္တေန ဧဝံ သမာဒိန္နေန ကာယဿ ဘေဒါ ဝရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ (မ-၃-၂၄၄။)

သော = ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧဝံ = ဤသို့။ သမတ္တေန = ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဖြည့်
တူ၍ ထားအပ်သော။ ဧဝံ = ဤသို့။ သမာဒိန္နေန = ကောင်းစွာဆောက်တည်၍
ထားအပ်သော။ တေန ကမ္မေန = ထိုပါဏာတိပါတကံမှ ရှောင်ကြဉ်ကြောင်း
ဖြစ်တဲ့ ကုသိုလ်ကံကြောင့်။ ကာယဿ = ကိုယ်ခန္ဓာ၏။ ဘေဒါ = ပျက်စီးခြင်း
ကြောင့်။ ဝရံ မရဏာ = စုတိပြတ်ကြော့ သေလွန်သည်မှ နောက်ကာလ၌။ သုဂတိံ
= တောင်းမှုပြုသူ သုစရိုက်သမားတို့ရဲ့လားရောက်ရာဖြစ်သော။ သဂ္ဂံ လောကံ
= နတ်ပြည်လောကသို့။ ဥပပဇ္ဇတိ = ကပ်ရောက်ရပေ၏။

ကျွမ်းကျမ်းကျင်ကျင် လိမ်လိမ်မာမာနှင့် ပန်းချီကားတစ်ချပ်ကို ရေးဆွဲ
ထိတ်တဲ့အချိန်အခါကျတော့ ဒီပုဂ္ဂိုလ်က ဘယ်ရောက်သွားသလဲ? နတ်ပြည် နတ်
လောကသို့ ရောက်ပြီးတော့ နတ်သား သို့မဟုတ် နတ်သမီး သွားဖြစ်ရတယ်။
စဉ်းစားကြည့်စမ်း၊ ငရဲရောက်ရတာနှင့် နတ်ပြည်ရောက်ရတာ ဘယ်ဒင်းက
ထောင်းသလဲ? ငရဲမှာ ဒုက္ခလည်း ခံရတယ်၊ အကျည်းတန် အရုပ်ဆိုးမှုလည်း
ရှိတယ်။ နတ်ပြည် နတ်လောကကျတော့ ချမ်းသာသူခကိုလည်း အပြည့်အဝ
ဆံ့အားလျော်စွာ ခံစားနိုင်ခွင့်ရှိတယ်။ လူတို့ရဲ့ရုပ်ရည် သို့မဟုတ် ငရဲသားတွေရဲ့
ရုပ်ရည်နှင့် နတ်ပြည်နတ်လောက နတ်သားတို့ နတ်သမီးတို့ရဲ့ ရုပ်ရည်ကို
ဆိုင်းတာနှိုင်းစာကြည့်လိုက်တော့ ဘယ်လိုနေသလဲ? အားလုံး ကြားဖူးကြမှာပါ။
သူပြည်လူ့လောကမှာ ဒုတိယတန်းစား အချောဆုံး အလှဆုံး သတ်မှတ်ထား
အပ်တဲ့ ဇနပဒကလျာဏီသည်ပင် နတ်သမီးတွေနှင့် တိုင်းတာနှိုင်းစာကြည့်လိုက်
တော့ ဘာဖြစ်နေသလဲ? - အရေခွံဆုတ်ထားတဲ့ မျောက်အိုမကြီးနှင့် တူနေတယ်
ဆွဲ ဟုတ်တယ်မဟုတ်လား? ဒါဟာ ဘာကြောင့် ဒီလို အင်မတန်ချောမောလှပ
နေတဲ့ ရုပ်ပုံလေးတွေ ပေါ်လာရသလဲ? ပန်းချီကားချပ်ကို ရေးဆွဲစဉ်အချိန်အခါ
ဆန်းက ကျွမ်းကျမ်းကျင်ကျင် လိမ်လိမ်မာမာလေးနှင့် ရေးဆွဲခဲ့တယ်။ ဒီတော့
အလေးတွေ ဘယ်လိုတုန်း၊ အကျည်းတန် အရုပ်ဆိုးတာနှင့် အကျည်းမတန် အရုပ်

မဆိုးတာ ဘယ်ဒင်းကောင်းသလဲ? အကျည်းတန် အရုပ်ဆိုးတာက ကောင်းလား၊ ကြိုက်တာရွေးချယ်ခွင့် ရှိတယ်နော်။

ဒီတော့ သတ္တဝါတွေအပေါ်မှာ ကြင်နာသနားတတ်တဲ့ စိတ်ထားက သိပ္ပံပွန်မြတ်တယ်။ သတ္တဝါတွေရဲ့ အကျိုးစီးပွားကို အမြဲတမ်း လိုလားတောင့်တနေတဲ့ ဒီစိတ်ထားဟာ မကောင်းဘူးလား? ကောင်းပါတယ်။

ချမ်းသာကြပါစေ၊ ကောင်းရာသုဂတိ ရောက်ကြပါစေ၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြပါစေ၊ ဒီစိတ်ထားမျိုးဟာ မကောင်းဘူးလား? သိပ်ကောင်းတဲ့ စိတ်ထား။ ဆူဆူခေတ္တ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ဆုံကြတယ်၊ ကြုံကြတယ်၊ တွေ့ဆုံကြတယ်၊ တွေ့ကြုံတဲ့ ဆုံတဲ့ သတ္တဝါအချင်းချင်း ချမ်းသာစေလိုတဲ့စိတ်ထား အမြဲရှိကြမယ်ဆိုရင် အန္တရာယ်ဆိုတာ ပေါ်နိုင်မလား? မပေါ်နိုင်တော့ဘူး၊ သိပ်ကောင်းတယ်၊ သိပ်ကောင်းတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီလို ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပြုကျင့်ထားအပ်တဲ့ကံကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီးပြီးသည်မှ နောက်ကာလ၌ ဘယ်ရောက်မလဲ? နတ်ပြည်လောက ရောက်နိုင်တယ်။

နော စေ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ သစေ မနုဿတ္ထံ အာဂစ္ဆတိ။ ယတ္ထ ယတ္ထ ပစ္စာဇာယတိ ဒီယာယုကော ဟောတိ။ ဒီယာယုကသံဝတ္ထနိကာ ဧသော မာဏာဝ ပဋိပဒါ ယဒိဒံ ပါဏာတိပါတံ ပဟာတိ။ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ နိဟိတဒဏ္ဍော နိဟိတသတ္ထော လူဝေ ဒယာပန္နော သဗ္ဗပါဏဘူတာဟိတာနုကမ္ပိ ဝိဟရတိ။ (မ-၃-၂၄၄။)

ကာယဿ - ကိုယ်ခန္ဓာ၏။ ဘေဒါ - ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ ပရံ မရဏာ - စုတိပြတ်ကြွေသေလွန်သည်မှ နောက်ကာလ၌။ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ - ကောင်းမှုပြုသူ သုစရိုက်သမားတို့ရဲ့ လားရောက်ရာဖြစ်တဲ့ နတ်ပြည်နတ်လောကသို့။ နော စေ ဥပပဇ္ဇတိ - အကယ်၍ မကပ်ရောက်ခဲ့ရသည် ဖြစ်ငြားအံ့။ မနုဿတ္ထံ - လူ့ပြည်လူ့လောကသို့။ သစေ အာဂစ္ဆတိ - အကယ်၍ ဆိုက်ရောက်ခဲ့သည် ဖြစ်ငြားအံ့။ ယတ္ထ ယတ္ထ - အကြင်အကြင် ဘုံဘဝ၌ အကြင်အကြင် လူလောက၌ အကြင်အကြင် အမျိုးအနွယ်၌။ ပစ္စာဇာယတိ - ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာရ၏။ တတ္ထ တတ္ထ - ထိုထို အမျိုးအနွယ်၌ ထိုထိုလူ့ဘဝ၌။ ဒီယာ-

သုတော - ရှည်သော အသက်ရှိသည်။ ဟောတိ - ဖြစ်ရပေ၏။

ပါဏာတိပါတကံက ရှောင်ကြဉ်ခဲ့တယ်၊ သတ္တဝါတွေအပေါ်၌ ကြင်နာသနားတတ်တဲ့စိတ်ထား ရှိတယ်၊ အဲဒီကံကနေပြီးတော့ အသက်ရှည်အောင် ဆည်ထောင်ဖန်ဆင်းပြီးတော့ ပေးလိုက်တယ်၊ ဒီတော့ သတ္တဝါတစ်ယောက် အသက်ရှည်မှုနှင့် အသက်တိုမှုသည် ဘာအပေါ်မှာ မူတည်နေသလဲ? - ကံအပေါ်မှာ မူတည်နေတယ်။

မာဏဝ - ဒကာတော် သုဘလုလင်။ ယဒိဒိ ပါဏာတိပါတံ - အကြင် ပါဏာတိပါတအမှုကို။ ပဟာယ - ပယ်စွန့်၍။ ပါဏာတိပါတာ - သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ။ ယော ပဋိဝိရတော - အကြင်ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ - ဖြစ်၏။ နိဟိတဒဏ္ဍော - ချအပ်ထားသော တုတ်ရှိသည်။ နိဟိတသတ္ထော - ချအပ်ထားသော ဓားလက်နက်ရှိသည်။ လဇ္ဇိ - မကောင်းမှု အကုသိုလ် ဒုစရိုက် ထမ်းတို့အပေါ်၌ ရှက်ခြင်းရှိသည်။ ဒယာပန္နော - ကြင်နာသနားသော စိတ်ထား ရှိသည်။ သဗ္ဗပါဏာဘူတာဟိတာနုကမ္မိ - သတ္တဝါအားလုံးတို့ရဲ့ အကျိုးစီးပွား ထို့ အစဉ်သနားစောင့်ရှောက်သော ကရုဏာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ထားရှိသည် ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ - နေထိုင်၏။ မာဏဝ - ဒကာတော် သုဘလုလင်။ ဧသာ ဝေပဒါ - ဤကုန်ဝတ်သည်ကား။ ဒိယာယုကသံဝတ္တနိကာ - ရှည်သော အသက် ထို့ ဖြစ်စေတတ်ပါပေ၏။

အသက်ရှည်မှုကို ဖြစ်စေတတ်တာက သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင် ကြဉ်မှုသဘောသာ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီတော့ မိမိတို့က အသက်ရှည်ချင်တယ်ဆိုလို့ နှိုင်း သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရမလား မရှောင်ကြဉ်ရဘူးလား? ရှောင်ကြဉ်ရမယ်။

ကံ (၄) မျိုး

အဲဒီတော့ ဒီနေရာမှာ ကံနှင့်ပတ်သက်ပြီးတော့ အဋ္ဌကထာဆရာတော်က ရှင်းနည်းလေး ဗဟုသုတအဖြစ် ရှင်းပြထားပါတယ်။ ဒီအပိုင်းမှာ ကံ လေးမျိုး ရှိတယ်။ ဥပပိဋကကံ၊ ဥပစ္ဆေဒကကံ၊ ဇနကကံ၊ ဥပတ္တမ္ဘကကံဆိုပြီး လေးမျိုး

ရှိတယ်။ ဥပပိဋကကံဆိုတာက ကပ်ပြီး ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်တတ်တဲ့ ကံပဲ။ ဥပမာ - ကုသိုလ်ကံတစ်ခုက ခုလိုလူ့ဘဝကို ပဋိသန္ဓေအကျိုးပေးပြီး လူဖြစ်လာပြီ ဆိုကြစို့ ကုသိုလ်ကံတစ်ခုကြောင့် အဲဒီအကျိုးပေးနေတဲ့ ကံကို အားနည်းသွားအောင် ကပ်ပြီးတော့ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်တတ်တဲ့ ကံကို ဥပပိဋကကံလို့ ခေါ်ပါတယ်။ အဲဒီအကျိုးပေးနေတဲ့ ကုသိုလ်ကံကို အရှိန်အဝါကျသွားအောင် လုံးလုံးဖြတ် တောက်ပစ်လိုက်တဲ့ ကံကိုတော့ ဥပစ္ဆေဒကကံလို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဘဝတစ်ခုကို (ပဋိသန္ဓေအကျိုးကို) ဖြစ်ပေါ်စေတတ်တဲ့ တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေတတ်တဲ့ ကံကိုတော့ ဇနကကံလို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီ ဇနကကံကို အားကောင်းအောင် အားပေးထောက်ခံ နေတဲ့ ကံကိုတော့ ဥပတ္တမ္မကကံလို့ ခေါ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဒီနေရာမှာ သတ္တဝါ တွေ အသက်တိုအောင် ဒီကံက ဘယ်ပုံဘယ်ပန်း ဘယ်နည်းလမ်းအားဖြင့် ပြုပြင် ဖန်တီးပေးသလဲဆိုတာနှင့် ပတ်သက်လို့ အဋ္ဌကထာက ဒီလို ရှင်းလင်းဖွင့်ဆို ထားတယ်။

ဥပပိဋကကံ = ကပ်၍ နှိပ်စက်တတ်သောကံ

ပလဝကဓမ္မန ဟိ နိဗ္ဗတ္တံ ပဝတ္တေ ဥပပိဋကံ အာဂန္ဓာ အတ္တတော ဧဝံ ဝဒတိ နာမ။ (မ-ဋ-၄-၁၇၇-၁၇၈။)

အားကောင်းတဲ့ ကုသိုလ်ကံတစ်ခုက အကျိုးပေးခွင့်သာလို့ လူ့ဘဝ လူ့ လောကမှာ ပဋိသန္ဓေအနေအားဖြင့် လာရောက်ပြီးဖြစ်ရပြီ။ ပဋိသန္ဓေတည်နေလို့ လူသားဖြစ်လာရတဲ့ ဒီသတ္တဝါကို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မဲ့ ဥပပိဋကကံက မပြောသော် လည်း ပြောသလိုပေါ့နော်။ အနက်အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့် လာပြောနေပြီ။ ဘယ်လိုလဲ? သစာဟံ ပဌမတရံ ဇာနေယျံ။ န တေ ဣဓ နိဗ္ဗတ္တိတုံ ဒဒေယျံ။

(မ-ဋ-၄-၁၇၈။)

ငါသာ အကယ်၍ သိခဲ့မယ်ဆိုရင် နင့်ကို ငါ ဘယ်တော့မှ ဒီလူ့လောက မှာ ဖြစ်ခွင့်ကို မပေးဘူးတဲ့။ မပြောသော်လည်း ဒီကံက ပြောသလိုပဲ လူ့လောက မှာ ဖြစ်ခွင့်မပေးဘူးတဲ့။ ဘယ်မှာသာ ဖြစ်ခွင့်ပေးမလဲ။

စတုသုယေဝ တံ အပါယေသု နိဗ္ဗတ္တာပေယျံ။ (မ-ဋ-၄-၁၇၈။)

ဒီကံတွေက “အပါယ်လေးဘုံမှာ နင့်ကို ငါ ဖြစ်အောင်လုပ်မယ်။” အဲဒီလို
မပြောသော်လည်း ပြောသလိုဖြစ်နေတယ်။

ဟောတု တုံ့ ယတ္ထ ကတ္ထစိ နိဗ္ဗတ္တိ၊ အဟံ ဥပပိဋကကမ္မံ နာမ တံ ပိဋေတွာ
နိဗ္ဗာန် နိဗ္ဗာသံ ကသဋ် ကရိဿာမိ။ (မ-ဋ-၄-၁၇၈။)

နင် လူ့လောက ဖြစ်ချင်လည်း ဖြစ်ပါစေတော့၊ ထားလိုက်တော့။ ဒါပေမဲ့
ဘယ်နေရာမှာပဲဖြစ်ဖြစ် နင့်ကို အားနည်းသွားအောင် ငါက ကပ်ပြီးတော့
ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မယ်။ အနှစ်မရှိအောင် ငါ ပြုလုပ်မယ်လို့ မပြောသော်လည်း
ပြောသလိုပဲ ဖြစ်နေတယ်။

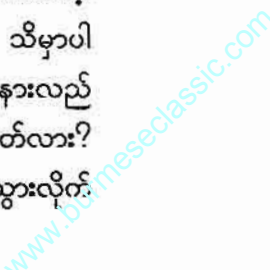
တတော ပဋ္ဌာယ တံ တာဒိသံ ကရောတိ။ (မ-ဋ-၄-၁၇၈။)

အဲဒီ ဥပပိဋကကံက အကျိုးပေးဖို့ရန် ကပ်ပြီးညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မည့် ကံက
အကျိုးပေးဖို့ရန် အခါအခွင့်သင့်တဲ့ အချိန်အခါကနေ စပြီးတော့ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်
တော့မယ်။ ဘယ်လို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်သလဲ?

ပရိဿယံ ဥပနေတိ၊ ဘောဂေ ဝိနာသေတိ။ (မ-ဋ-၄-၁၇၈။)

ပရိဿယံ = ဘေးအန္တရာယ် ဒုက္ခအမျိုးမျိုးကို။ ဥပနေတိ = ကပ်၍ဆောင်
ထားတယ်။ ဘောဂေ = စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို။ ဝိနာသေတိ = ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်၏။

ဒီ ဥပပိဋကကံက ဒီလူသားတစ်ဦးကို အန္တရာယ်အမျိုးမျိုး ကျရောက်
အောင် သူက တည်ထောင်ဖန်ဆင်းပေးနေတယ်။ စည်းစိမ်ဥစ္စာတွေ ပျက်စီး
အောင်လည်း ဒီဥပပိဋကကံက တည်ထောင်ဖန်ဆင်းပေးနေတယ်။ ကဲ ကြည့်စမ်း၊
ရင်တားကြည့်စမ်း ဒကာကြီးတွေ ဒကာမကြီးတွေ၊ ကြောက်ဖို့မကောင်းဘူးလား?
သိပ်ကောင်းတယ် - သူက ဒီကံကနေပြီး တည်ထောင်ဖန်ဆင်းပေးလိုက်ပြီဆိုရင်
ဒီနေရာ ချောမောပါတယ်ဆိုကာမှ အဲဒီချောမောတဲ့လမ်း မိမိသွားရင် အန္တရာယ်
အာတွေ့တယ်။ ဒီတစ်ခေါက်တော့ လွတ်လောက်တယ်ထင်ပြီး သွားလိုက်တာပေါ့၊
အပြစ်သွားသလဲ? မလွတ် ဖြစ်သွားတယ်၊ ဘာတွေ မလွတ်တာလဲ? သိမှာပါ
အတတ်တယ် မဟုတ်လား? ဘုန်းကြီး ဒီလောက်ပြောရင် ပရိသတ်က ပိုနားလည်
မယ်ထင်တယ်။ ဒီတစ်ခါလွတ်ပြီဆိုလို့ရှိရင် ငါ တော်ပြီ၊ ဟုတ်တယ် မဟုတ်လား?
အတူတော့ အကြီးအကျယ် လုပ်လိုက်မယ်ဆိုပြီး အားရပါးရနှင့် ခဲပြီး သွားလိုက်

တာ မလွတ် ဖြစ်နေတယ်။ ဘယ်သူကနေ မလွတ်အောင် တည်ထောင်ဖန်ဆင်းပေးသလဲ? ဒီဥပပိဋကတ် - ကပ်ပြီးညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မဲ့ကံက တည်ထောင်ဖန်ဆင်းပေးတယ်။ အန္တရာယ်အမျိုးမျိုးကို ကပ်ပြီးတော့ လာပြီးတော့ ဆောင်ပေးတယ်။ ဘယ်လိုဆောင်ပေးတယ်ဆိုတာကို အဋ္ဌကထာက နည်းနည်းလေး ထပ်ရှင်းပြထားပြန်တယ်။

တတ္ထ ဒါရကဿ မာတုကုစ္ဆိယံ နိဗ္ဗတ္တကာလတော ပဋ္ဌာယ မာတု အဿာဒေါ ဝါ သုခံ ဝါ န ဟောတိ။ (မ-ဋ္ဌ-၄-၁၇၈။)

တတ္ထ - ထိုလူ့ပြည်လူ့လောက၌။ ဒါရကဿ = ထိုပါဏာတိပါတက် ထူပြောနေတဲ့ ကလေးသူငယ်၏။ မာတုကုစ္ဆိယံ = အမိဝမ်းတွင်း၌။ နိဗ္ဗတ္တကာလတော = ပဋိသန္ဓေတည်နေရာ အချိန်အခါကာလမှ။ အဋ္ဌာယ = စ၍။ မာတု = မိခင်အဖို့။ အဿာဒေါ ဝါ = သာယာမှုသည်လည်း။ န ဟောတိ = မဖြစ်ပေ။ သုခံ ဝါ = ချမ်းသာသုခသည်မူလည်း။ န ဟောတိ = မဖြစ်ပေ။

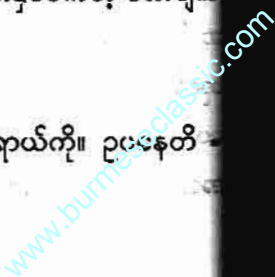
အတိတ်ဘဝက သွေးစွန်းသောလက် ရှိခဲ့ဖူးတဲ့ သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ ရှိခဲ့ဖူးတဲ့ သတ္တဝါတို့အပေါ်၌ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်တဲ့စိတ်ထား ရှိခဲ့ဖူးတဲ့ ဒီကလေး သူငယ်ဟာ မိခင်တစ်ဦးရဲ့ ဝမ်းကြာတိုက်မှာ လာပြီးတော့ ပဋိသန္ဓေတည်နေပြီ အဲဒီလို ပဋိသန္ဓေတည်နေပြီဆိုရင် ဒီကလေးပဋိသန္ဓေတည်နေတဲ့ အချိန်အခါ ကာလကစပြီးတော့ မိခင်လုပ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့သန္တာန်မှာ သာယာဖွယ် ဘာမှမတွေ့ တော့ဘူး။ ချမ်းသာသုခဆိုတာလည်း သူ့မှာ မရှိတော့ဘူး။

မာတာပိတူနံ ပိဋ္ဌာဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ (မ-ဋ္ဌ-၄-၁၇၈။)

မာတာပိတူနံ = မိဘနှစ်ပါးတို့အား။ ပိဋ္ဌာဝ = ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခံရတဲ့ ဒုက္ခ အမျိုးမျိုးသည်သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ = ဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။ မိဘတွေမှာ ဒီကလေး ကိုယ်ဝန်ရှိလာကတည်းက စပြီးတော့ အင်မတန် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်တဲ့ ဒဏ်ချက် တွေကို ခဏခဏ ခံနေရတယ်။

ဧဝံ ပရိဿယံ ဥပနေတိ။ (မ-ဋ္ဌ-၄-၁၇၈။)

ဧဝံ = ဤသို့လျှင်။ ပရိဿယံ = ဘေးဥပဒ်အန္တရာယ်ကို။ ဥပနေတိ = ကပ်၍ဆောင်ပို့ပေး၏။

ဥပဓိဋကကံ - (ကပ်ပြီး ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မဲ့ကံ)က လာပြီးဆောင်ပို့ပေး
ဆယ်။ ခုနက ပါဏာတိပါတကံပဲ၊ သတ္တဝါတွေအပေါ်မှာ ရက်စက်တတ်တဲ့
စိတ်ထားပဲ။ အဲဒီ စိတ်ထားတွေကနေပြီးတော့ အခါအခွင့်သင့်လာတော့ ကိုယ်ဝန်
နဲ့ မိဘရှင်တွေကိုပါ ကပ်ပြီးတော့ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ပြီးတော့ မကောင်းကျိုး
တွေကို ပေးနေတယ်။ ဒုက္ခအမျိုးမျိုးရောက်အောင် ပို့ဆောင်ပေးနေတယ်။

ဒါရကဿ ပန မာတုကုစ္စိမ္ပိ နိဗ္ဗတ္တကာလတော ပဋ္ဌာယ ဂေဟေ ဘောဂါ
ဥဒကံ ပတွာ လောကံ ဝိယ ရာဇာဒိနံ ဝသေန နဿန္တိ။ (မ-ဋ-၄-၁၇၈။)

ဒါရကဿ = ကလေးသူငယ်၏။ မာတုကုစ္စိမ္ပိ = မိခင်ဝမ်းကြာတိုက်၌။
နိဗ္ဗတ္တကာလတော = ဖြစ်ပေါ်လာရာ အချိန်အခါကာလမှ။ ပဋ္ဌာယ = စ၍။
ဂေဟေ = အိမ်၌။ ဘောဂါ = ရှိသမျှ စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့သည်။ ဥဒကံ ပတွာ =
ရေသို့ ရောက်ရှိသော။ လောကံ ဝိယ = ဆားကဲ့သို့။ ရာဇာဒိနံ = မင်းစသော
ဇန့်သူငါးတန်တို့၏။ ဝသေန = စွမ်းအားကြောင့်။ နဿန္တိ = ပျက်စီး၍ သွားကြ
ရာတန်၏။

“ရေ၊ မီး၊ မင်း၊ ခိုးသူ၊ မချစ်မနှစ်သက်သူ အမွေခံဆိုးဆိုတဲ့ ဒီရန်သူငါးတန်
ကြောင့် စည်းစိမ်ဥစ္စာတွေ ပျက်စီးသွားတယ်။ ရေထဲ ရောက်သွားတဲ့ ဆား
သည် ပြေပျောက်သွားသလို ဒီကလေးသူငယ်ကို ကိုယ်ဝန်လွယ်လာရတဲ့ အချိန်
အခါတစ်ပြေးတော့ မိဘတို့၏ သန္တာန်မှာ ရှိနေတဲ့ စည်းစိမ်ဥစ္စာတွေ အကုန်လုံး
ပျောက်ပျောက်ကုန်တယ်။” ကြောက်ဖို့ သိပ်ကောင်းတယ်။ ကဲ နောက်တစ်ခု -
ကုမ္ဘဒေါဟနဓေနယော ဒီရံ န ဒေန္တိ။ (မ-ဋ-၄-၁၇၈။)

နွားနို့ထွက်နေတဲ့ နွားမကြီးတွေတောင်မှ နို့ရည် မဆင်းတော့ဘူး။ ဟောဒီ
လေးရဲ့ အကုသိုလ်ကံကြောင့် ကူးစက်သွားပုံကြည့်။

သူရတာ ဂေါဏာ စဏ္ဍာ ဟောန္တိ။ (မ-ဋ-၄-၁၇၈။)

အင်မတန် ရဲရင့်နေတဲ့ နွားတွေ အင်မတန် ခိုင်းလို့မရအောင် ကြမ်းတမ်း
ချွန်တယ်။ ဒီအကုသိုလ်ကံကြောင့် -

ကာဏာ ဟောန္တိ။ (မ-ဋ-၄-၁၇၈။)

နွားတွေ မျက်စိကန်းကုန်တယ်။

ခုဇာ ဟောန္တိ။ (မ-ဋ-၄-၁၇၈။)

နွားတွေ ခြေကျိုးကုန်ကြတယ်။

ဂေါမဏ္ဍလေ ရောဂေါ ပတတိ။ (မ-ဋ-၄-၁၇၈။)

နွားခြံထဲ ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုလို့ရှိရင် နွားတွေမှာ နွားနှင့်ပတ်သက်တဲ့ ရောဂါ အမျိုးမျိုးတွေ ကျရောက်လာတယ်။ ပျက်စီးဖို့ဖြစ်လာတယ်။

ဒါသာဒယော ဝစနံ န ကရောန္တိ။ (မ-ဋ-၄-၁၇၈။)

အိမ်မှာ ခိုင်းစေနေတဲ့ ကျွန်တွေဟာလည်း ဒီမိဘတွေရဲ့ စကားကို နားမထောင်ကြတော့ဘူး။ တစ်ဦးကြောင့် အားလုံးကူးစက်သွားပုံလေးပဲနော်။ နောက်တစ်ခု -

ဝါပိတံ သဿံ န ဇာယတိ။ (မ-ဋ-၄-၁၇၈။)

ဒီကလေးကိုယ်ဝန်ရှိတဲ့ အချိန်အခါက စပြီးတော့ စိုက်ပျိုးထားတဲ့ လယ်ယာမှာရှိတဲ့ စပါးတွေဟာလည်း အသီး မသီးတော့ဘူး။ ဟော - ဖြစ်ကုန်ပြီ။

ဂေဟဂတံ ဂေဟေ အရညဂတံ အရညေ နဿတိ။ (မ-ဋ-၄-၁၇၈။)

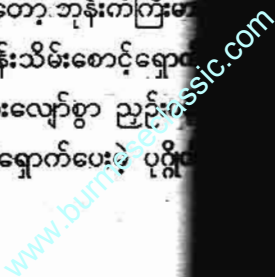
အိမ်ထဲရောက်နေတဲ့ ပစ္စည်းတွေလည်း အိမ်မှာ ပျက်စီးသွားတယ်။ တောထဲရှိတဲ့ ပစ္စည်းတွေလည်း တောထဲမှာပဲ အားလုံးပျက်စီးကုန်ကြတယ်။ ပိုးကိုက်လို့ ပိုးထိုးလို့ စသည်ဖြင့် အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ပျက်စီးကုန်ကြတယ်။

အနုပုဗ္ဗေန ယာသစ္စာဒနမတ္တံ ဒုလ္လဘံ ဟောတိ။ (မ-ဋ-၄-၁၇၈။)

တဖြည်းဖြည်းနှင့် နောက်ဆုံး ဒီမိဘနှစ်ပါးမှာ ဝမ်းဝရံတောင်မှ မနည်ရှာဖွေ စားသောက်ရတဲ့အဆင့်အထိ ရောက်ရှိသွားတယ်။

ဂဗ္ဘပရိဟာရော န ဟောတိ။ (မ-ဋ-၄-၁၇၈။)

ဘုန်းကံနည်းပါးနေတဲ့ ဒီကလေးသူငယ်ကြောင့် ဒီကိုယ်ဝန်ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ပေးမဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်လည်း မရှိတော့ဘူး။ ရှေးတုန်းကတော့ ဘုန်းကံကြီးစားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ ကိုယ်ဝန်ရပြီဆိုလို့ရှိရင် ဒီကိုယ်ဝန်ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ပေးမဲ့ အခြွေအရံဆိုတာ သီးသန့်ရှိလာတယ်။ ဘုန်းကံအားလျော်စွာ ညှဉ်းတုန်ပိစက်ထားတဲ့အတွက် ဒီကိုယ်ဝန်ကို ဘေးကနေ စောင့်ရှောက်ပေးမဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်လည်း မရှိတော့ဘူး။

ဝိဇာတကာလေ မာတု ထည့် ဆီဇွတ်။ (မ-၄-၄-၁၇၈။)

ဝိဇာတကာလေ = ကလေးသူငယ် မွေးဖွား၍လာရာ ထိုအချိန်အခါကာလ
မှာ မာတု ထည့် = မိခင်၏ နို့ရည်သည်။ ဆီဇွတ် = ပြတ်တောက်၍ သွားပေ၏။
ကလေးသူငယ် မွေးဖွားလာပြီဆိုရင် မိခင် နို့မထွက်တော့ဘူး၊ နို့ရည်တွေအားလုံး
ဖြတ်သွားတယ်။ ဟော - ကံများ ဘယ်လောက်ဆန်းကြယ်သလဲ ကြည့်။

ဒါရကော ပရိဟာရံ အလဘန္တော ပိဋိတော နိရောဇော နိယူသော
ဓာထဋေ ဟောတိ။ (မ-၄-၄-၁၇၈။)

ကလေးသူငယ်ကို ကြည့်လိုက်တဲ့အခါကျတော့ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်
ပေးခဲ့ပုံရှိလိမ့်မည် မရှိဘူး၊ နို့ရည်ကလည်း ပြတ်သွားတဲ့အတွက် နောက်ဆုံးတော့
ဘာဖြစ်လာသလဲ? ခုခေတ်တော့ ဘာလဲ၊ ဒန့်သလွန်သီးဆိုလား ဘာလား ပြော
ကြတယ်၊ ဦးပဉ္စင်း ဒန့်သလွန်သီးဆိုလား-တချို့က ပြောကြတယ်၊ ပိန်ကပ်ပြီး
တော့ ခြောက်နေတယ်၊ အဆီအသားမရှိတဲ့ ကလေးသူငယ် ဖြစ်သွားရတယ်။

ကုဒံ ဥပပိဋကကမ္မံ နာမ။ (မ-၄-၄-၁၇၈။)

ဒါဟာ ကပ်ပြီး ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်နေတဲ့ကံပဲ၊ တကယ်သေအောင်တော့
လှုပ်သေးဘူး၊ နောက်တစ်ခု - ပြောင်းပြန်လှန်ကြည့်လိုက်။

ဥပစ္ဆေဒကကံ = ကပ်၍ ဖြတ်တတ်သောကံ

ဒိယာယုကကမ္မေန ပန နိဗ္ဗတ္တဿ ဥပစ္ဆေဒကကမ္မံ အာဂန္တု အာယု ဆိန္ဒတိ။
အသက်ရှည်ဖို့ရန်အတွက် အတိတ်က ကံကလေးက ပို့ပေးလို့ လူ့ပြည်
ဇလ္လလောကတော့ ရောက်လာတာ - မှန်တယ်၊ ဒါပေမဲ့လို့ နောက်ထပ် ဥပစ္ဆေဒက
ဆံတစ်ခုက ပေါ်လာပြန်တယ်၊ ဥပစ္ဆေဒကကံ ဆိုတာကလည်း တခြားဟာတော့
တုတ်ဘူး၊ ခုနက၊ အတိတ်က သူတစ်ပါးရဲ့အသက်တွေကို သတ်ဖြတ်ညှဉ်းပန်း
နှိပ်စက်ခဲ့တဲ့ ကံပဲ၊ အဲဒီကံက ရင့်ကျက်လာတဲ့အချိန်အခါမှာ ခုနက အကျိုးပေး
နေတဲ့ လူ့လောကလူဖြစ်အောင် လူ့ခန္ဓာငါးပါးရရှိအောင် အကျိုးပေးနေတဲ့
ဒီကုသိုလ်ကံကို သူက ကပ်ပြီးတော့ ဖြတ်တောက်နေတယ်၊ အဲဒီကုသိုလ်ကံက
အသက်ရှည်စေတတ်တဲ့ကံပဲ၊ အတိတ်က လွန်ကျူးခဲ့တဲ့ ဒီပါဏာတိပါတကံက

ဥပစ္စေဒကကံပဲ။ အဲဒီကံက အသက်တိုစေတတ်တဲ့ကံပဲ။ အသက်ရှည်စေတတ်တဲ့ကံရဲ့ စွမ်းအားကို အသက်တိုစေတတ်တဲ့ ဒီကံက လာပြီးတော့ ဖြတ်တောက်ပစ်လိုက်တယ်။

ယထာ ဟိ ပုရိသော အဋ္ဌသဘာဝမနံ ကတ္တာ သရံ ဒိပေယျ တမညော ဓနုတော ဝိမုတ္တမတ္တံ မုဂ္ဂရေန ပဟရိတ္တာ တတ္ထေဝ ပါတေယျ။

(မ-၄-၄-၁၇၈။)

ရှစ်ဥသဘလောက်ရှိတဲ့ ခရီးတစ်ခု ဆိုကြပါစို့။ အဲသလောက် ရှစ်ဥသဘလောက်ခရီးကို သွားနိုင်တဲ့ မြားတစ်စင်းကို ကျွမ်းကျင်တဲ့ လေးသမားတစ်ဦးက ပစ်ပြီးတော့ လွှတ်လိုက်တယ်။ အဲဒီပစ်လွှတ်လိုက်တဲ့မြားကို နောက်ထပ် ကျွမ်းကျင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက မြားတစ်စင်းနှင့် ထပ်ပြီးတော့ အောက်ကိုကျသွားအောင် ပစ်လွှတ်လိုက်သလိုပဲ။ နောက်ထပ်တစ်ခါ ဒီမြားကို ဆောက်ပုတ်နှင့် ရိုက်ပြီးတော့ အောက်ကိုကျသွားအောင် ရိုက်ချလိုက်သလိုပဲ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ရဲ့ အသက်ကိုလည်း ခုနက တင်းပုတ်ကြီးနှင့် ထုပြီးတော့ တိုသွားအောင်ပြုလုပ်လိုက်သလို ဒီကံက ချက်ချင်း ဖြတ်တောက်ပစ်လိုက်တယ်။ အဲဒီလို ဖြတ်တောက်လိုက်တဲ့ အတွက်ကြောင့် ဘာဖြစ်လာသလဲ?

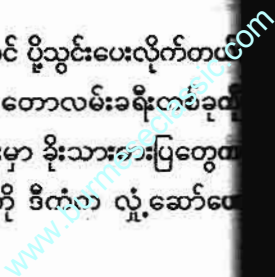
ဧဝံ ဒီယာယုကကမ္မေန နိဗ္ဗတ္တဿ ဥပစ္စေဒကကမ္မံ အာယု ဆိန္ဒတိ။

(မ-၄-၄-၁၇၈။)

အသက်ရှည်စေတတ်တဲ့ လူ့ဘဝရောက်ကြောင်းဖြစ်တဲ့ ကံရဲ့စွမ်းအားကလေးကို ဒီပါဏာတိပါတကံလို့ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ အတိတ်ကတည်ထောင်ခဲ့တဲ့ ဥပစ္စေဒကကံက လာပြီးတော့ သက်တမ်းကို တိုအောင်ဖြတ်တောက်ပေးလိုက်တယ်။ ဘယ်လို ဖြတ်တောက်ပေးသလဲလို့မေးတော့ -

စောရာနံ အဋ္ဌဝိပဝေသေတိ။ (မ-၄-၄-၁၇၈။)

ခိုးသားဓားပြတွေကို တောအုပ်ထဲကို ရောက်အောင် ပို့သွင်းပေးလိုက်တယ်။ ဒီကံက တည်ထောင်ဖန်ဆင်းပေးလိုက်တယ်။ သူ့က တောလမ်းခရီးတစ်ခုထုတ် ဖြတ်ပြီး သွားတော့မယ်ဆိုလို့ရှိရင် သူ့သွားမည့်လမ်းခရီးမှာ ခိုးသားဓားပြတွေထိစောင့်ဆိုင်းနေအောင် ခိုးသားဓားပြတွေရဲ့ စိတ်ဓာတ်ကို ဒီကံက လှုံ့ဆော်ပေး

ဆိုက်တယ်ပေါ့နော်၊ ဓားပြတွေက ဟိုက အသင့်စောင့်နေပြီ။ နောက်တစ်ခု -
ဝါဠုမစ္ဆေဒကံ ဩတာရေတီ။ (မ-၄-၄-၁၇၈။)

ဒီပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့စိတ်ထားကို ဒီအချိန်အခါမှာ ကြမ်းတမ်းတဲ့ ငါးလိပ်မကန်း
နဲ့တော့ ဒီရေထဲကို မရောက်ရောက်အောင်၊ ဒီရေထဲ မဆင်းဆင်းအောင် ဒီကံက
ဆောင်ပေးတယ်။

ကံဆန်းကြယ်ပုံ အတွေ့အကြုံတစ်ရပ်

ဘုန်းကြီး အစင်ရွာမှာ နေစဉ်အခါတုန်းက ကုလားဆိုတဲ့ ကလေးသူငယ်
အလေးတစ်ယောက်ကို တွေ့ခဲ့ဖူးတယ်။ သူ့ကံက ဘယ်လိုအကြောင်း တိုက်ဆိုင်
ခဲ့တယ်ဆိုတာတော့ မပြောတတ်ဘူး။ အစင်နဲ့ တစ်ဖက်ကမ်းမှာ စုန်းမကျွန်းဆိုတဲ့
ကျွန်းတစ်ကျွန်း ရှိတယ်။ အဲဒီကျွန်းကို သွားတဲ့အခါ ချောင်းကလေးတစ်ခုကို သူ့က
ဖြတ်ဖြတ်ပြီးကူးသွားပြီးတော့ အဲဒီကျွန်းမှာ လယ်သွားလုပ်ရတယ်။ သူ့ရဲ့အမျိုး
သမီးကို သူက အဲဒီလယ်တောကို သွားစဉ်အခါမှာ၊ ဖြတ်ဖြတ်ပြီးကူးစဉ်အခါမှာ
“ငါ လွန်ခဲ့တဲ့ဘဝတုန်းက ရေနစ်ပြီး သေခဲ့တာ ဒီနေရာကလေးပဲ” ဆိုပြီး သူ
အာခဏ ပြောပြတယ်။ အဲဒီနေရာကလေးကို မကြာခဏ ဖြစ်ပြီးကူးနေကျပဲ။
အစ်နေ့တော့ သူက အဲဒီနေရာကလေးကို ဖြတ်ကူးတယ်။ အဲဒီနေရာမှာ ရေက
ဒူးလောက်ပဲရှိပါတယ်။ ဒူးလောက်ရှိတဲ့ နေရာကလေးမှာ ဖြတ်ကူးရင်းနှင့် သူ
ရေနစ်ပြီး သေသွားရရှာပါတယ်။ ဒီနေရာကို မဆင်းဆင်းဖြစ်အောင် ကံက တည်
ဆောင်ဖန်ဆင်းပေးလိုက်တယ်။ ဒူးလောက်ရှိတဲ့ရေဟာ သေဖို့တော့ မကောင်းဘူး။
ဒါပေမဲ့ အဲဒီနေရာကျတော့ သူ့ရုန်းလို့ မရဘူး။ ဘာဖြစ်လို့ သူ့ ရုန်းလို့မရဘူးလို့
သိသလဲလို့မေးတော့၊ သူ့နောက်မှာ သူ့ရဲ့ယောက်ဖခေါ် မလား ဒကာတစ်ယောက်
ပါလာတယ်။ ဒကာတစ်ယောက်က နောက်ကနေ ရပ်ကြည့်နေတယ်။ သူက ရှေ့က
နေ အရင်ကူးသွားတယ်။ ရေ ဒူးလောက်ရှိတဲ့ အဲဒီနေရာကို ရောက်တဲ့အခါ
သူတော့ “ကျွန်တော် ဘယ်လိုဖြစ်မှန်း မသိဘူး” ဆိုပြီး နောက်ကို လှည့်ပြီး စကား
ပြောတယ်။ ပြန်ဆုတ်လာခဲ့ဆိုတော့ ပြန်ဆုတ်လို့လည်း မရတော့ဘူး။ ကျွန်တော်
ထုပ်လို့မရဘူးလို့ သူက လှမ်းပြောလိုက်တယ်။ ပြောပြီး လဲသွားတယ်။ လဲသွားပြီး

သူ့ကို လိုက်ရှာတယ်။ နှစ်ရက်ကြာမှ သွားတွေ့တယ်။ ဒါပဲ - ဒီကပ်ပြီး ညှဉ်းပန်း နှိပ်စက်ဖြတ်တောက်မဲ့ ကံတစ်ခုက ဒီရေထဲ မဆင်းဆင်းအောင် ပို့ဆောင်ပေး နေတယ်။

အညတရံ ဝါ ပန သပရိဿယဌာနံ ဥပနေတိ။ (မ-၄-၄-၁၇၈။)

ဘေးအန္တရာယ်ရှိတဲ့နေရာတစ်ခုခုကို ရောက်အောင် ပို့ဆောင်ပေးတယ်။ အဲဒီလိုကံမျိုးကို ဥပစ္ဆေဒကံလို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဒီဥပစ္ဆေဒကံကိုပဲ ဥပယာတကံ ကံလို့လည်း ခေါ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဘေးအန္တရာယ်အမျိုးမျိုးတွေ ကျရောက် အောင် ဒီပါဏာတိပါတကံက လိုက်ပြီးတော့ ပို့ဆောင်ပေးနေတယ်။

ဇနကကံနှင့် ဥပတ္တမ္မကကံ

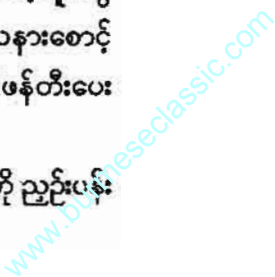
နောက်တစ်ခု ဇနကကံဆိုတာကတော့ ပဋိသန္ဓေကို တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေတဲ့ ကံမျိုးကို ဇနကကံလို့ ခေါ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဒီ ဇနကကံကို နောက်ထပ် အား ပေးထောက်ပံ့နေတဲ့ ကံတစ်ခု ရှိတယ်။ အဲဒါကတော့ ဥပတ္တမ္မကကံလို့ ခေါ်ပါတယ်။ အဲဒီ ဥပတ္တမ္မကကံက ဘယ်လိုအားပေးထောက်ပံ့သလဲလို့ မေးတော့ -

အပ္ပဘောဂကုလားဒီသု နိဗ္ဗတ္တဿ ဘောဂသမ္ပဒါဒိကရဏေန ဥပတ္တမ္မကကမ္မံ ဥပတ္တမ္မကကမ္မံ နာမ။ (မ-၄-၄-၁၇၈။)

အားပေးထောက်ပံ့တယ်ဆိုတာက ခု လူ့လောက လူ့ဘဝရောက်လာတာ က ကုသိုလ်ကံကြောင့်ရောက်လာတော့ ဒီကုသိုလ်ကံကို ဇနကကံ = ပဋိသန္ဓေ စတဲ့ ဝိပါက်တွေကို တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေတတ်တဲ့ ကံလို့ ခေါ်တယ်။ ဒီဇနကကံကို အားကောင်းအောင် အဲဒီ ဥပတ္တမ္မကကံက ထောက်ပံ့ပေးတယ်။ အဲဒီလို ထောက်ပံ့ ပေးတဲ့အခါမှာ ဘယ်ကံက ထောက်ပံ့ပေးသလဲလို့မေးတော့ အတိတ်က ကုသိုလ် ကံကို ကုသိုလ်ကံအချင်းချင်းက ပြန်ပြီးထောက်ပံ့ပေးလိုက်တယ်။ အထောက် အပံ့ခံရတဲ့ကံက ဇနကကံ၊ အားပေးထောက်ပံ့တဲ့ကံက ဥပတ္တမ္မကကံပဲ။ အဲဒီလို ထောက်ပံ့ပေးလိုက်တဲ့ အချိန်အခါမှာ အကြောင်းမလှလို့ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ဖွဲ့စည်း နေတဲ့ မိဘနှစ်ပါးထံမှာ သွားပြီး ပဋိသန္ဓေနေရတယ်ပဲထားတော့၊ အတိတ်က သူ့အသက်ကိုသတ်ခြင်း အစရှိတဲ့ ပါဏာတိပါတကံတွေကို ရှောင်ကြဉ်ခဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်

တစ်ဦး သတ္တဝါတွေရဲ့ ချမ်းသာအကျိုးစီးပွားကို အမြဲတမ်း စောင့်ရှောက်ခဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး သတ္တဝါတွေရဲ့ အကျိုးစီးပွားကို လိုလားတောင့်တနေတဲ့ စိတ်ထား နဲ့ပဲ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး - အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးသည် အဲဒီစိတ်ထား၊ အဲဒီကံကလေးက ဣဘဝမှာ လူခန္ဓာကိုယ်ဖြစ်စေတဲ့ကံကို အားကောင်းသွားအောင် သူက ထောက်ပံ့ပေးလိုက်တယ်။ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးနေတဲ့ မိဘထံမှာ သွားပြီး နေထိုင်နေချင် နေရပါစေ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာတွေနှင့် ပြည့်စုံလာတဲ့ ချမ်းသာကြွယ်ဝတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဖြစ်အောင် ဒီအားပေးထောက်ပံ့နေတဲ့ ဥပတ္တမ္မကံက လှမ်းပြီးတော့ ထောက်ပံ့နေတယ်။ သူ့အသက်ကို မသတ်ဘဲနှင့် ရှောင်ကြဉ်ခဲ့တဲ့စိတ်ထား၊ သူတစ်ပါးတွေရဲ့ အကျိုးစီးပွားကို လိုလားတောင့်တခဲ့တဲ့ စိတ်ထား၊ သူတစ်ပါးတွေအပေါ်မှာ ကြင်နာသနားတဲ့စိတ်ထား - အဲဒီစိတ်ထားတွေက စည်းစိမ်ဥစ္စာတွေ ချမ်းသာကြွယ်ဝလာအောင် ဝိုင်းပြီးတော့ ထောက်ပံ့ပေးတယ်။ ဒီလိုဆိုရင် နှိပ်ဆဲ ဘယ်နှစ်ပြားကုန်သလဲ? စဉ်းစားကြည့်စမ်း၊ စိတ်ဓာတ်ကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေးဖို့ မကောင်းဘူးလား? သိပ်ကောင်းတယ်။ သူ့အသက်ကို မသတ်ဘဲနှင့် ရှောင်ကြဉ်ခဲ့တဲ့စိတ်ထားက မိမိရဲ့အသက်ကို ရှည်အောင် တည်ထောင်ဖန်တီးပေးတယ်။ အထောက်အပံ့တွေ ပေးတယ်။ သူတစ်ပါးရဲ့အကျိုးစီးပွားကို လိုလားတောင့်တခဲ့တဲ့ ဒီစိတ်ထားက မိမိရဲ့အကျိုးစီးပွားကို လိုလားတောင့်တတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ဝိုင်းဝိုင်းလည်နေအောင် တည်ထောင်ဖန်တီးပေးတယ်။ စည်းစိမ်ဥစ္စာတွေနှင့် ပြည့်စုံကြွယ်ဝတဲ့ လူချမ်းသာကြီးတစ်ဦးဖြစ်အောင် တည်ထောင်ဖန်တီးပေးတယ်။ အထောက်အပံ့တွေ ပေးတယ်။ သူတစ်ပါးတို့ကို ချမ်းသာစေလိုတဲ့ ကြီးပွားစေလိုတဲ့ ဒီစိတ်ထားက မိမိချမ်းသာဖို့ ကြီးပွားဖို့ အကြောင်းတစ်ခု ဖြစ်နေတယ်။ သူတစ်ပါးတွေကို ကြင်နာသနားတဲ့စိတ်ထား အကျိုးစီးပွားကို မပျက်စီးအောင် အစဉ်သနားစောင့်ရှောက်လိုတဲ့ ဒီစိတ်ထားက မိမိကို ကြင်နာသနားမဲ့သူတွေ ပေါများလာအောင် မိမိအကျိုးစီးပွားတွေကို မပျက်စီးအောင် အစဉ်သနားစောင့်ရှောက်ပေးမဲ့ သူတော်ကောင်းတွေ ပေါများလာအောင် တည်ထောင်ဖန်တီးပေးတယ်။ အထောက်အပံ့တွေ ပေးတယ်။

ဒီလိုဆိုရင် - ခုလို မွန်မြတ်တဲ့စိတ်ထားတွေနှင့် သူတစ်ပါးတွေကို ညှဉ်းပန်း

နှိပ်စက်တဲ့ စိတ်ထား - ဒီနှစ်မျိုး ဘယ်စိတ်ထားက ပိုကောင်းသလဲ? ကရုဏာနှင့် ယှဉ်နေတဲ့ စိတ်ဓာတ်က ပိုပြီးတော့ကောင်းတယ်။ သူတစ်ပါးတွေရဲ့ အကျိုးစီးပွား တွေကို လိုလားတောင့်တနေတဲ့ စိတ်ထားတွေက ပိုကောင်းတယ်။ အဲဒီတော့ ဒီကလေးမျိုးရှိတဲ့အနက်က -

ကုသိုလ် နှင့် အကုသိုလ်

ဣမေသု စတုသု ပုရိမာနိ ဒွေ အကုသလာနေဝ။ (မ-ဋ-၄-၁၇၈။)

ခုနက ဥပစ္ဆေဒကံနှင့် ဥပပိဋကကံ၊ ဒီကံနှစ်ခုက အကုသိုလ်ကံတွေပဲ။

ဇနကံ ကုသလမ္ပိ အကုသလမ္ပိ။ (မ-ဋ-၄-၁၇၈။)

တိုက်ရိုက် ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေတတ်တဲ့ ဇနကံဆိုတာကတော့ ကုသိုလ် ကံလည်း ရှိတယ်။ အကုသိုလ်ကံလည်း ရှိတယ်။ လူသားတွေအတွက်ကတော့ ကုသိုလ်ကံပဲ။ အပါယ်သား သတ္တဝါတွေအတွက်ကတော့ အကုသိုလ်ကံပဲ။ နတ် တွေ၊ ဗြဟ္မာတွေအတွက်လည်း ကုသိုလ်ကံပါပဲ။

ဥပတ္တမ္ဘကံ ကုသလမေဝ။ (မ-ဋ-၄-၁၇၈။)

အားပေးထောက်ပံ့နေတဲ့ ဥပတ္တမ္ဘကံဆိုတာကတော့ ကုသိုလ်ကံသာ ဖြစ် တယ်။

တတ္ထ ပါဏာတိပါတကမ္ပံ ဥပစ္ဆေဒကကမ္မေန အပ္ပါယုကသံဝတ္တနိကံ ဟောတိ။ (မ-ဋ-၄-၁၇၈။)

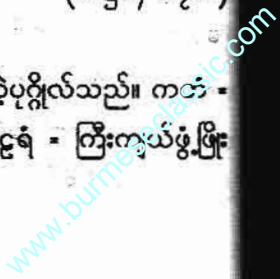
ပါဏာတိပါတကံက ခုနက ကုသိုလ်ကံကနေပြီးတော့ အကျိုးပေးနေခဲ့ရင် ဒီကုသိုလ်ကံကို သူက ဖြတ်တောက်တဲ့အနေနဲ့ အသက်တိုစေတတ်တယ်။

ပါဏာတိပါတိနာ ဝါ ကတံ ကုသလကမ္ပံ ဥဋ္ဌာရံ န ဟောတိ။

(မ-ဋ-၄-၁၇၈။)

နောက်တစ်ခု ထပ်ဖွင့်တယ်။

ပါဏာတိပါတိနာ = သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကတံ = ပြုအပ်တဲ့။ ကုသလံ ကမ္ပံ = ကုသိုလ်ကံသည်ကား။ ဥဋ္ဌာရံ = ကြီးကျယ်ဖွံ့ဖြိုး များမြတ်တဲ့ အကျိုးရှိသည်။ န ဟောတိ = မဖြစ်။

ဒါနပြုတာချင်း တူတယ်ထား၊ ပါဏာတိပါတကံကို လွန်ကျွေးနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ ဒါနနှင့် ပါဏာတိပါတကံကို မလွန်ကျွေးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ ဒါန - ဒီနှစ်ခု တိုင်းတာ နှိုင်းစာကြည့်လိုက်ရင် ပါဏာတိပါတကံကို လွန်ကျွေးနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ ဒါနသည် အဆင့်မမြင့်ဘူး၊ ပါဏာတိပါတကံကို လွန်ကျွေးနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ ဒါနသည် ကြီးကျယ် ဖွံ့ဖြိုးများမြတ်တဲ့အကျိုးကို မပေးနိုင်ဘူးတဲ့ - နော်၊ ဟို ဒါနပပတ္တိသုတ္တန်မှာ သူ့ရားဟောထားပါတယ်။

သီလရှိမှသာ စတောင်းတဲ့ဆု ပြည့်နိုင်တယ်

သတ္တဝါတစ်ဦးက အင်မတန်ချမ်းသာကြွယ်ဝနေတဲ့ မင်းသူဌေးသူကြွယ်တွေ ပုဏ္ဏားသူဌေးသူကြွယ်တွေ ဂဟပတိသူဌေးသူကြွယ်တွေကို မြင်တွေ့ရတဲ့ အခါ ငါလည်း ဒီလိုဖြစ်ရရင် ကောင်းမှာပဲဆိုတဲ့ စိတ်ထားကလေး ပေါ်လာတယ်။ ဖြစ်စေရမယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ဓာတ်ကို ဆောက်တည်တယ်။ ကောင်းမှုကုသိုလ်ကိုပြုတယ်။ အဲဒီလို ပြုလိုက်တဲ့အချိန်မှာ ဒီဆောက်တည်ထားတဲ့ စိတ်ထား၊ ဖြစ်ချင်တဲ့ စိတ်ထား၊ ဖြစ်လိုတဲ့ဆုတောင်း တောင့်တချက်ကြောင့် ဒီပုဂ္ဂိုလ်သည် သူ မျှော်လင့် ဆောင်တနေတဲ့ မင်းသူဌေးသူကြွယ် ပုဏ္ဏားသူဌေးသူကြွယ် ဂဟပတိသူဌေး သူကြွယ်တို့ရဲ့ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ တစ်နေ့တော့ ရောက်သွားတယ်။ ဒါပေမဲ့ သယ်လို ပုဂ္ဂိုလ်သာ ရောက်နိုင်သလဲ?

တစ္ဆေ ခေါ် သီလဝတော ဝဒါမိ နော ဒုဿီလဿ၊ ဣဇ္ဈတိ ဘိက္ခဝေ သီလဝတော စေတောပဏိမိ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ။ (အံ-၃-၇၁။)

တစ္ဆေ ခေါ် - ထိုကဲ့သို့ ရောက်ချခြင်းသည်လည်းပဲ။ သီလဝတော - သီလ ရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အဟံ - ငါဘုရားသည်။ ဝဒါမိ - ဟောတော်မူ၏။ ဒုဿီလဿ - သီလမရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အဟံ - ငါဘုရားသည်။ နော ဝဒါမိ - ဟောတော် မူ၏။

ဒီလိုကပ်ရောက်ရတဲ့ ချမ်းသာကြွယ်ဝရတဲ့ ဒီလိုဘဝတစ်ခုကို ကပ်ရောက် ခဲ့ရတယ်ဆိုတာ သီလရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာလျှင် ငါဘုရား ဟောပါတယ်။ သီလမရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ငါဘုရား မဟောဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲ?

ဘိက္ခုဝေ = ချစ်သားရဟန်းတို့။ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ = သီလစင်ကြယ်နေသည့် အတွက်ကြောင့်။ သီလဝတော = သီလရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ စေတောပဏိမိ - စိတ်၏ တောင့်တချက်ဟူသမျှသည်။ ဣဇ္ဈတိ = မချွတ်ဧကန် ပြီးစီးပြည့်စုံတတ်ပေ၏။ သီလတွေ စင်ကြယ်နေတဲ့အတွက်ကြောင့် သီလရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ စိတ်ရဲ့တောင့်တချက် မှန်သမျှသည် မချွတ်ဧကန် ပြီးစီးပြည့်စုံတတ်တယ်။ အလားတူပဲ - စတုမဟာရာဇ် တာဝတိံသာ ယာမာ တုသိတာ နိမ္မာနရတိ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိခေါ်တဲ့ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ် ရောက်လိုခဲ့တယ်ဆိုရင်၊ ဗြဟ္မာ့ပြည် ရောက်လိုခဲ့တယ်ဆိုရင်လည်း သီလရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ သီလတည်းဟူသော မြေပေါ်မှာ ရပ်တည်ပြီး ပြုစုပျိုးထောင်လိုက်တဲ့ တံတွေကသာလျှင် ရောက်စေနိုင်တဲ့ စွမ်းအားရှိတဲ့ အကြောင်း ဆက်ဟောထားတယ်။

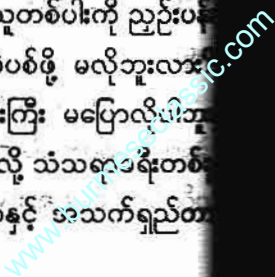
ဒီတော့ သီလရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ ကုသိုလ်ကံနှင့် သီလမရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ ကုသိုလ်ကံသည် တူညီတဲ့အကျိုး ရှိမလား? မရှိဘူး။ ဒါကြောင့် -

ပါဏာတိပါတိနာ - သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တတ်တည်ထောင်ဖန်ဆင်းအပ်တဲ့။ ကုသလကမ္မံ - ကုသိုလ်သည်။ ဥဋ္ဌာရံ - ကြီးကျယ်ဖွံ့ဖြိုး များမြတ်တဲ့အကျိုးရှိသည်။ န ဟောတိ - မဖြစ်နိုင်။

ဒီဃာယုကပဋိသန္ဓိ ဇနေတုံ န သက္ကောတိ။ (မ-၄-၄-၁၇၉။)

ဒီဃာယုကပဋိသန္ဓိ = အသက်ရှည်တဲ့ ပဋိသန္ဓေကို။ ဇနတုံ = ဖြစ်စေအံ့သောငှာ။ န သက္ကောတိ - မစွမ်းနိုင်။

ပါဏာတိပါတအမှုကို လွန်ကျူးနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်က တည်ထောင်ဖန်ဆင်းလိုက်တဲ့ ကုသိုလ်ကံသည် အသက်ရှည်တဲ့ ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ စွမ်းအား မရှိဘူး။ ဒီလိုဆိုလို့ရှိရင် အသက်ရှည်ချင်တယ် ဆိုလို့ရှိရင် ဘာလုပ်ရမလဲ? ပါဏာတိပါတကံတွေကို ရှောင်ကြဉ်ဖို့လိုတယ်။ သူတစ်ပါးကို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်လိုတဲ့ စိတ်ထားကလေးတွေကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲပစ်ဖို့ မလိုဘူးလားလို့အပ်တယ်။ အသက်ရှည်တိုင်း ကောင်းတယ်လို့ ဘုန်းကြီး မပြောလိုပါဘူးသို့သော် မိမိက ဘဝကိုလည်း ဆုံးအောင် မလုပ်နိုင်သေးလို့ သံသရာပရိတ်တစ်ကို ဆက်စရာရှိနေသေးတယ်ဆိုရင်တော့ အသက်တိုတာနှင့် အသက်ရှည်တာ

ဘယ်ဒင်းက ကောင်းမလဲ? အသက်ရှည်တာက ကောင်းတယ်။ ကျန်းမာတာနှင့်
ကျန်းမာတာ ဘယ်ဒင်းက ကောင်းမလဲ? ကျန်းမာတာက ကောင်းတယ်။ ဒါကို
ပြောလိုရင်းပါ။ ဘဝတစ်ခုဟာ သိပ်ကောင်းတယ်လို့ ချီးမွမ်းနေတာမျိုးတော့
ထုတ်ပါဘူး။

ဝေံ ပါဏာတိပါတော အပ္ပါယုကသံဝတ္တနိကော ဟောတိ။

(မ-၄-၄-၁၇၉။)

ဝေံ = ဤသို့လျှင်။ ပါဏာတိပါတော = သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းဟု
ဆိုအပ်တဲ့ ပါဏာတိပါတကံသည်။ အပ္ပါယုကသံဝတ္တနိကော = အသက်
သိခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည်။ ဟောတိ = ဖြစ်ပေ၏။

သူ့အသက်ကိုသတ်တဲ့ ပါဏာတိပါတကံက အသက်တို့စေတယ်ဆိုတာ
ဒီလိုပဲ ဒီနည်းလမ်းအားဖြင့် အသက်တို့စေတာပါ။ ဘာတွေလဲ? - ဘေးအန္တရာယ်
အမျိုးမျိုးတွေ ကျရောက်အောင် ပို့ဆောင်ပေးတယ်။ စည်းစိမ်ဥစ္စာတွေ ပျက်စီး
အောင် ပို့ဆောင်ပေးတယ်။ အန္တရာယ်ရှိနေတဲ့နေရာတွေကို ရောက်အောင်
ပို့ဆောင်ပေးတယ်။ သေမဲ့နေရာတွေကို ရောက်အောင် ပို့ဆောင်ပေးတယ်။ ဒီလို
ဆိုလိုတာ။ ဘယ်နေရာသွားသွား အန္တရာယ်နဲ့ တွေ့တယ်။ အန္တရာယ်တွေ့အောင်
အိတ်က တည်ထောင်ဖန်ဆင်းပြီးတော့ ပေးတယ်။

ပဋိသန္ဓိ ယေဝ ဝါ နိယာမေတွာ အပ္ပါယုကံ ကရောတိ။

(မ-၄-၄-၁၇၉။)

နောက်တစ်နည်းပြောရင်တော့ -

ပဋိသန္ဓိ ယေဝ = ပဋိသန္ဓေကိုပင်လျှင်။ နိယာမေတွာ = သတ်မှတ်၍
အပ္ပါယုကံ = အသက်တို့အောင်။ ကရောတိ = ပြုလုပ်ပေးတတ်၏။

ပဋိသန္ဓေအချိန်အခါကာလတည်းကနေပြီးတော့ အသက်တို့အောင်ကို
တည်ထောင်ဖန်တီးပေးလိုက်တယ်။ တချို့ဆို ကြည့်ပေါ့ - မွေးကတည်းက မသန်
မွေးကလေးတွေ ဖြစ်မလာဘူးလား? ဖြစ်လာတယ်။ မွေးကတည်းကနေပြီးတော့
အနာရောဂါကလေးတွေ ထူပြောလာတယ်။ အသက်တို့စေတတ်တဲ့ ကံကနေပြီး
တော့ အသက်တို့အောင် တည်ထောင်ဖန်ဆင်းပေးလိုက်တယ်။ အသက်တို့အောင်

ပဋိသန္ဓေမျိုးစေ့ ချပေးလိုက်တယ်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ပြောရရင်တော့ အင်မတန် အနာရောဂါထူပြောနေတဲ့ မိဘတွေထံမှာ သွားပြီးတော့ ပဋိသန္ဓေနေရတယ်။ မိဘတွေရဲ့ရောဂါ ဒီသားသမီးတွေမှာ ကူးစက်ပြီး မလာဘူးလား? ကူးစက်လာ တယ်။ ဒီပုံစံမျိုးဖြစ်တယ်။ ဒါ - ကံကနေပြီးတော့ ပို့ဆောင်ပေးလိုက်တာ။

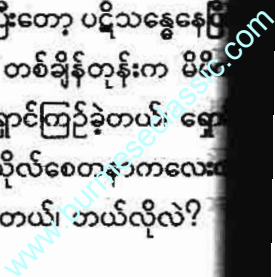
သန္နိဋ္ဌာနစေတနာယ ဝါ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ပုဗ္ဗာပရစေတနာဟိပိ ဝုတ္တ နယေန အပ္ပါယုကော ဟောတိ။ (မ-၄-၄-၁၇၉။)

နောက်တစ်နည်းပြောမယ်ဆိုရင်တော့ သူ့အသက်ကို သတ်တဲ့အချိန်အခါ မှာ တကယ်တမ်း သတ်ဖြတ်တဲ့အချိန်အခါမှာ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ စိတ်စေတနာကို သန္နိဋ္ဌာနစေတနာလို့ ခေါ်ပါတယ်။ တကယ်သတ်မယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ချက်ချပြီး သတ် လိုက်တဲ့အချိန်အခါမှာ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ စိတ်စေတနာတွေပဲ။ အဲဒီစိတ်စေတနာ တွေက ငရဲမှာ ဖြစ်စေတယ်။ မသတ်မိရှေ့ပိုင်း သတ်ပြီးတဲ့နောက်ပိုင်းမှာ ထပ်ပြီး တော့လည်း ဒီအကုသိုလ်ကံတွေကို အာရုံယူပြီးတော့ မကောင်းတဲ့ အကုသိုလ် စိတ်စေတနာတွေ မဖြစ်ကြဘူးလား? ဖြစ်ကြတယ်။ အဲဒီရှေ့ပိုင်းနောက်ပိုင်းမှာ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ အကုသိုလ် စိတ်စေတနာတွေကြောင့်လည်း အသက်တိုရတယ်လို့ ဒီလိုမှတ်ရမယ်။ ကဲ - အသက်တိုတဲ့အပိုင်းပြီးတော့ အသက်ရှည်တဲ့အပိုင်းထိ လည်း ဘုရားရှင်က ဟောထားတယ်။ အဋ္ဌကထာကလည်း ဖွင့်ဆိုထားပြန်တယ်။ အဲဒီမှာ အသက်ရှည်ပုံနှင့် ပတ်သက်ပြီးတော့ ဘယ်လိုဖြစ်ပေါ်လာသလဲ?

အသက်ရှည်စေတဲ့ ဥပတ္တမ္ဘကံ

ပရိတ္တကမ္မေနပိ နိဗ္ဗတ္တံ ပဝတ္တေ ဧဝံ ပါဏာတိပါတာ ဝိရတိကမ္မံ အာဝဇ္ဇ အတ္တတော ဧဝံ ဝဒတိ နာမ။ (မ-၄-၄-၁၇၉။)

အားပျော့နေတဲ့ ကံတစ်ခုကြောင့် လူ့ဘဝမှာလာပြီးတော့ ပဋိသန္ဓေနေပြီ ထားဦးတော့၊ အဲဒီလို ပဋိသန္ဓေနေရတဲ့အချိန်အခါမှာ တစ်ချိန်တုန်းက မိလိန္ဒ လူ့လောကရှိစဉ်အခါက သူ့အသက်ကိုသတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခဲ့တယ်။ ရှောင် ကြဉ်လိုက်တဲ့ ဒီပါဏာတိပါတကံက ရှောင်ကြဉ်တဲ့ ကုသိုလ်စေတနာကလေးက အနက်အဓိပ္ပာယ်သဘောအားဖြင့် ဒီလို လာပြောပြနေတယ်။ ဘယ်လိုလဲ?

သစာဟံ ပဌမတရံ ဇာနေယျံ၊ န တေ ဣဓ နိဗ္ဗတ္တိတုံ ဒဒေယျ။ ဒေဝ-
ဇာကေယေဝ တံ နိဗ္ဗတ္တာပေယျံ။ (မ-ဋ-၄-၁၇၉။)

အကယ်၍ ငါသာရေးဦးစွာ သိခွင့်ရခဲ့မယ်ဆိုရင် သင့်ကို ဒီလူ့ပြည် လူ့-
ဇာကမ္မာ ဘယ်တော့မှ ဖြစ်ခွင့်မပေးဘူး၊ နတ်ပြည်နတ်လောကမှာပဲ သင့်ကို
ငါ ဖြစ်ခွင့်ပေးမယ်လို့ မပြောသော်လည်း ပြောသလို ဖြစ်နေတယ်။

ဟောတု တံ ယတ္ထ ကတ္တစိ နိဗ္ဗတ္တိ၊ အဟံ ဥပတ္တမ္ဘကကမ္မံ နာမ ထမ္ဘံ တေ
ဇာရိဿာမိ။ (မ-ဋ-၄-၁၇၉။)

က - ဖြစ်စေတော့၊ သင် ဘယ်နေရာမှာပဲဖြစ်ဖြစ် ဖြစ်ချင်တဲ့နေရာမှာ
ဖြစ်ပါစေ၊ ငါဟာ သင့်ကို အားကောင်းလာအောင် အားပေးထောက်ပံ့မယ် ဆိုပြီး
တော့ တိုင်ကြီးတစ်တိုင်က မှီရာအဖြစ်နှင့် ကျေးဇူးပြုပေးသလို ဒီ ပါဏာတိပါတ
ထုပ်ငန်းရပ်မှ ရှောင်ကြဉ်မှုဆိုတဲ့ ကုသိုလ်စေတနာကလည်း အသက်ရှည်သွား
အောင် လာပြီးတော့ အားပေးထောက်ပံ့တယ်။ ဘယ်လို အားပေးထောက်ပံ့သလဲ
ဆို မေးတော့ -

ပရိဿယံ နာသေတိ၊ ဘောဂေ ဥပ္ပါဒေတိ။ (မ-ဋ-၄-၁၇၉။)

ပရိဿယံ = ဘေးအန္တရာယ်ကို။ နာသေတိ = ဖျက်ဆီးပစ်၏။ ဘောဂေ
- စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို။ ဥပ္ပါဒေတိ = ဖြစ်စေ၏။

ဘေးအန္တရာယ်တွေကို ပျက်စီးစေတယ်၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာတွေကို ဖြစ်စေတယ်။
ဘယ်လိုဖြစ်စေသလဲ?

တတ္ထ ဒါရကဿ မာတုကန္တိယံ နိဗ္ဗတ္တကာလတော ပဋ္ဌာယ မာတာပိတုနံ
သုခမေဝ သာတမေဝ ဟောတိ။ (မ-ဋ-၄-၁၇၉။)

တတ္ထ - ထိုလူ့ပြည်လူ့လောက၌။ ဒါရကဿ - ကလေးသူငယ်၏။ မာတု-
ကန္တိယံ - မိခင်ဝမ်းကြာတိုက်၌။ နိဗ္ဗတ္တကာလတော = ဖြစ်တဲ့အချိန်အခါကာလမှ။
ပဋ္ဌာယ = စ၍။ မာတာပိတုနံ = မိဘနှစ်ပါးတို့အား။ သုခမေဝ = ချမ်းသာသုခ
ဆည်သာလျှင်။ ဟောတိ = ဖြစ်ပေါ်၍လာပေ၏။ သာတမေဝ = သာယာဖွယ်
အာရုံအမျိုးမျိုးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ = ဖြစ်ပေါ်၍လာပေ၏။

ဒီကလေးသူငယ် မိခင်ဝမ်းကြာတိုက်မှာ ပဋိသန္ဓေတည်နေချိန်အခါကာလ

မှစ၍ မိဘနှစ်ပါးမှာ ချမ်းသာသုခအမျိုးမျိုးသာ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ သာယာဖွယ် အာရုံ၊ နှစ်သက်ဖွယ်၊ မြတ်နိုးဖွယ် အာရုံအမျိုးမျိုးသာလျှင် ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။

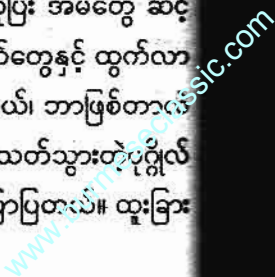
ယေပိ ပကတိယာ မနုဿာ မနုဿပရိဿယာ ဟောန္တိ။ တေ သဗ္ဗေ အပဂစ္ဆန္တိ။ (မ-ဋ-၄-၁၇၉။)

ပင်ကိုယ်ပကတိအားဖြင့် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်နေတဲ့ လူတွေ၊ ဘီလူးတွေ အစ ရှိတဲ့ ဘေးအန္တရာယ်အမျိုးမျိုးတွေ ရှိကြတယ်။ အဲဒီအန္တရာယ်အမျိုးမျိုးတွေမှာ အကုန်လုံး ဘေးရှဲသွားကြတယ်။ အမြဲတမ်း ဒုက္ခပေးနေတဲ့လူတွေက ဒုက္ခမပေး နိုင်ကြတော့ဘူး။ ဒီကလေးဘုန်းကံကြောင့် အမြဲတမ်း ဒုက္ခပေးနေတဲ့ နတ်တွေ၊ ဘီလူးတွေဟာလည်း ဒုက္ခပေးနိုင်တဲ့စွမ်းအား မရှိကြတော့ဘူး။ ဒီကလေးရဲ့ ဘုန်းကံကြောင့်ပဲ။ ဘာဘုန်းကံလဲ? သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခဲ့တဲ့ ကုသိုလ်ကံရဲ့ ဘုန်းကံပဲ။ ကုသိုလ်ကံပဲ ဘုန်းကံလို့ ခေါ်တာပါ။ ဘုန်းကံဆိုတာက ပုည၊ ကောင်းမှုကုသိုလ်ပဲ။ အဲဒီကောင်းမှုကုသိုလ်ရဲ့ စွမ်းအားကြောင့် ဒီအန္တရာယ် တွေ အကုန်လုံး ဘေးရှဲသွားကြတယ်။

ဧဝံ ပရိဿယံ နာသေတိ။ (မ-ဋ-၄-၁၇၉။)

ဧဝံ = ဤသို့လျှင်။ ပရိဿယံ = ဘေးအန္တရာယ်အမျိုးမျိုးကို။ နာသေတိ = ဖျက်ဆီး၍ပေး၏။

ဘုန်းကြီးငယ်စဉ် ကျောင်းသားဘဝတုန်းက အတွေ့အကြုံကလေးတစ်ခု ရှိခဲ့ဖူးတယ်။ ဘုန်းကြီးကျောင်းသားဘဝနှင့် ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ ဆွမ်းအုပ်ထမ်း ရတယ်။ တစ်နေ့ လယ်တောတစ်ခုမှာ ဆွမ်းအုပ်သွားထမ်းရတယ်။ အဲဒီနေ့ လယ် တောမှာ တစ်အိမ်တစ်ယောက်ဆိုပြီးတော့ သူကြီးက ဆင့်ခေါ်လို့ လူတွေ ထွက် လာကြတာနှင့် ဆုံမိတယ်။ ရှေးခေတ်ကပေါ့လေ၊ သူကြီး ရှိတယ်။ သူကြီးကနေ တစ်အိမ်တစ်ယောက် ဓားတွေ၊ တုတ်တွေနှင့် ထွက်ရမည်ဆိုပြီး အိမ်တွေ ဆင့် ခေါ်လိုက်တော့ လူတွေ တစ်အိမ်တစ်ယောက် ဓားတွေ၊ တုတ်တွေနှင့် ထွက်လာ ကြတယ်။ ဒါနဲ့ ဆွမ်းချက်တဲ့ ဆွမ်းအစ်မကြီးကို မေးကြည့်တယ်။ ဘာဖြစ်တာလဲ ဆိုတော့ အဲဟိုဘက်မှာတဲ့ လူတစ်ယောက်ကို သတ်သွားလို့၊ သတ်သွားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ကို လိုက်ပြီးတော့ ရှာနေကြတယ်လို့ ဒီဆွမ်းအစ်မကြီးက ပြောပြတယ်။ ထူးခြား

တစ်လေးတစ်ခုကို ပြောချင်တယ်။ တောနင်းရှာနေကြတဲ့အခါမှာ တစ်အိမ်
 သောက်ကျနှင့် လူတွေဆင့်ပြီး တောနင်းပြီးတော့ လိုက်ရှာတော့ - တော
 သိပ်မရှိလှဘူး၊ လယ်ကွင်းပဲ၊ အဲဒီလယ်ကွင်းထဲမှာ ဒီလူကို လိုက်ရှာတာ
 မတွေ့ကြဘူး၊ ဒီသတ်တဲ့ ဒကာကြီးကလည်း ဘုန်းကြီးနဲ့ ခင်ပါတယ်၊
 သူတို့ပိုင်း သူနဲ့ဆုံတော့ မေးကြည့်တယ်၊ ဘာလုပ်နေသလဲဆိုတော့ သူက အဲဒီ
 အချိန်အခါမှာ လယ်တောမှာ လယ်တွေရိပ်နေတဲ့အချိန်ဖြစ်တော့ ကောက်ရိုး
 ပြတ်တွေ ရှိတယ်၊ ရိုးပြတ်ကလေးကို အထုံး (၉)ထုံး ထုံးပြီးတော့ ပုတီးလို
 ကွင်းလေးလုပ်လိုက်ပြီးတော့ အဲဒီအထုံး (၉)ထုံးကို ပုတီးလုပ်ပြီး ဂုဏ်တော်
 ပြုပြီးကို ထိုင်ပြီးတော့ စိပ်နေတာပဲ၊ ဓားတွေ၊ တုတ်တွေနှင့် သူ့နားမှာ လူတွေ
 အတုန်လုံးဖြတ်သွားနေတယ်၊ အဲဒီလူတွေက သူ့ကို မမြင်ဘူး၊ သူက ဒီလူတွေကို
 အတုန်လုံး မြင်နေတယ်လို့ သူက ပြောပြတယ်။ အဲဒါ ဘာလဲ? ဒါပဲ။

ဦးပဉ္စင်း ပြောချင်တာက ဒီဘဝမှာ ပါဏာတိပါတကံကို လွန်ကျူးတာ
 ပေးခဲ့လို့ အတိတ်က သူ့မှာ ပါဏာတိပါတကံကို ရှောင်ကြဉ်ခဲ့တဲ့ ကုသိုလ်ကံ
 လေးက ရှိနေတယ်၊ ဒီကုသိုလ်ကံကလေးက သူ့ကို အန္တရာယ်ပေးမဲ့ ဘေး
 အန္တရာယ်အမျိုးမျိုးကို ဘေးရှဲသွားအောင် ပို့ဆောင်ပေးလိုက်တယ်၊ ဒါကြောင့်
 အန္တရာယ်ပေးမဲ့ သတ္တဝါတွေက သူ့ကို မမြင်ဘူး၊ သူကသာလျှင် အန္တရာယ်ပေးမဲ့
 သတ္တဝါတွေကို မြင်နေတယ်။ နောက်တစ်ခုကတော့ ဘုရားဂုဏ်တော်ကို ပွားနေ
 တဲ့ ကုသိုလ်ကံပဲ။ ဒီကုသိုလ်ကံကလည်း အတိတ်က ပါဏာတိပါတကံမှ ရှောင်
 ကြဉ်ခဲ့တဲ့ ကုသိုလ်ကံကို အကျိုးပေးခွင့်သာအောင် လမ်းခင်းပေးနေတယ်။
 အထောက်အပံ့ ပေးနေတယ်။ ပစ္စုပ္ပန် ကုသိုလ်ကံကို အမှီရတဲ့အတွက် အတိတ်
 ကံကလည်း အကျိုးပေးဖို့ရန် အခါအခွင့်ပိုပြီးသာသွားတယ်။ ဒါကြောင့် အတိတ်
 ကုသိုလ်ကံတွေက အကျိုးပေးခွင့်သာအောင် ပစ္စုပ္ပန်မှာလည်း ကုသိုလ်ကံတွေ
 ထို့ များများထူထောင်ဖို့လိုတယ်။ နောက်တစ်ခု -

ဒါရကဿ ပန မာတုကုဗ္ဗိမိ နိဗ္ဗတ္တကာလတော ပဌာယ ဂေဟေ ဘောဂါနံ
 ဇောကံ န ဟောတိ။ (မ-၄-၄-၁၇၉။)

ဒါရကဿ = ကလေးသူငယ်၏။ မာတုကုဗ္ဗိမိ = မိခင်ဝမ်းကြာတိုက်၌။

နိဗ္ဗတ္တကာလတော = ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာရာ အချိန်အခါကာလမှ
ပဋ္ဌာယ = စ၍။ ဂေဟေ = အိမ်၌။ ဘောဂါနံ = စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၏။ ပမာဏံ -
အတိုင်းအတာ ပမာဏသည်။ န ဟောတီ = မရှိပေ။ - ကလေးသူငယ် ကိုယ်ဝန်
လွယ်တဲ့ အချိန်ကစပြီးတော့ မိဘရဲ့အိမ်မှာ စည်းစိမ်ဥစ္စာတွေရဲ့ တိုးတက်မှု
အတိုင်းအတာ ပမာဏသည် မရှိတော့ဘူး။ သိပ်ကြီးပွားလာတယ်။ မိဘတွေ
လုပ်ခင်းကိုိုင်ခင်းတွေ သိပ်အောင်မြင်လာတယ်။

နိမိက္ခန္ဓိယော ပုရတောပိ ပစ္ဆတောပိ ဂေဟံ ပဝတ္တမာနာ ပဝိဿန္တိ။
(မ-ဋ-၄-၁၇၉။)

မြှုပ်ထားတဲ့ ရွှေအိုးငွေအိုးတွေဟာ ရှေ့နောက်ဝဲယာအရပ် အကုန်လုံးမှာ
အိမ်ထဲကို လှိုမ့်ပြီးတော့ ဝင်လာသလို ပေါ်လာကြတယ်။

မာတာပိတရော ပရေဟိ ဌပိတဓနဿပိ သမ္မုခိဘာဝံ ဂစ္ဆန္တိ။
(မ-ဋ-၄-၁၇၉။)

မိဘနှစ်ပါးတို့က သူတစ်ပါးတွေထံမှာ ရွှေတုန်းက အပ်နှံထားခဲ့တဲ့ ပစ္စည်း
တွေ ရှိကြတယ်။ ခုခေတ်အပြောနှင့် ပြောရင်တော့ အတိုးချထားတဲ့ ပစ္စည်း
ပုံစံမျိုးပေါ့။ အဲဒီပစ္စည်းတွေကို မရဘဲ ရှိနေတာကနေ ခုဘုန်းကံရှင်ကလေးသူငယ်
တစ်ဦး ကိုယ်ဝန်လွယ်တဲ့ အချိန်အခါကာလက စပြီးတော့ - ဒီစည်းစိမ်ဥစ္စာ
တွေဟာ ဒီမိဘတွေရဲ့ မျက်မှောက်ကို အလွယ်တကူ ရောက်ရှိလာကြတယ်။
မပေးဘဲ မနေနိုင်ကြတော့ဘူး။ ပေးချင်တဲ့စိတ်ထားတွေ ပေါ်လာတယ်။ ပေးလည်း
ပေးဆပ်ကြတယ်။ နောက်တစ်ခု -

ဓေနယော ဗဟုခိရာ ဟောန္တိ။ (မ-ဋ-၄-၁၇၉။)

နွားမတွေကြည့်လိုက်မယ်ဆိုလို့ရှိရင် နို့တွေ အများကြီးထွက်လာတယ်။
ဂေါဏာ သုခသီလာ ဟောန္တိ။ (မ-ဋ-၄-၁၇၉။)

နွားတွေကြည့်လိုက်ရင် နွားတွေရဲ့ ကိုယ်ကျင့်တရားက သိပ်ကောင်းပွား
တယ်။ ခိုင်းလို့ စေလို့ သိပ်ကောင်းလာတယ်။

ဝပ္ပဋ္ဌာနေ သဿာနိ သမ္ပဇ္ဇန္တိ။ (မ-ဋ-၄-၁၇၉။)

လယ်တော ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုလို့ရှိရင် စိုက်ပျိုးထားတဲ့ လယ်ခင်းမှာ

အသီးအနှံတွေက သိပ်ပြီးတော့ အောင်မြင်လာတယ်။

ဝမိုယာ ဝါ သမ္ပယုတ္တံ၊ တာဝကာလိကံ ဝါ ဒိန္နံ ဓနံ အစောဒိတာ သယမေဝ
အာတရိက္ခာ ဒေန္တိ။ (မ-၄-၄-၁၇၉။)

အတိုးပေးထားတဲ့ စည်းစိမ်ဥစ္စာတွေ သို့မဟုတ် ခဏခေတ္တ ချေးငှားထားတဲ့
စည်းစိမ်ဥစ္စာတွေဟာလည်း အတိုးချထားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေက သို့မဟုတ် ချေးငှား
ထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက အလွယ်တကူနဲ့ လာပြီးတော့ ပေးကြတယ်။

ဒါသာဒယော သုဝစာ ဟောန္တိ။ (မ-၄-၄-၁၇၉။)

အိမ်မှာ ခိုင်းစေနေတဲ့ ကျွန်ယောက်ျား၊ ကျွန်မိန်းမတွေကို ကြည့်လိုက်မယ်
ဆိုလို့ရှိရင်လည်း ပြောစကား ဆိုစကား သိပ်ပြီးတော့ နားထောင်ကြတယ်။ ဒါ
လေးရဲ့ဘုန်းကံပဲ။ နောက်တစ်ခု -

တမ္ပန္တာ န ပရိဟာယန္တိ။ (မ-၄-၄-၁၇၉။)

အလုပ်သမားတွေ ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုလို့ရှိရင် လုပ်ခင်းကိုင်ခင်းမှာ ရေသာ
နုတောမျိုး လုံးလုံးမရှိကြဘူး။ အလုပ်ကို ပြည်ပြည်ဝဝ လုပ်ကြတယ်။

ဒါရကော ဂဗ္ဘတော ပဋ္ဌာယ ပရိဟာရံ လဗ္ဘတိ။ (မ-၄-၄-၁၇၉။)

ကလေးသူငယ်ကို ကိုယ်ဝန်လွယ်တဲ့ အချိန်အခါကစပြီး ဒီကိုယ်ဝန်
ထုတ်စီးအောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ပေးမည့်ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဘေးကအမျိုးသမီး
တွေ အများကြီး ပေါ်လာတယ်။

ကောမာရိကဝေဇ္ဇာ သံနီဟိတာဝ ဟောန္တိ။ (မ-၄-၄-၁၇၉။)

ကလေးသူငယ်ကို ဆေးကုသပေးမဲ့ အမျိုးသမီးဆေးဆရာ အမျိုးမျိုးပေါ့၊
ခူဆတ်အပြောနှင့် ပြောရင်တော့ အမျိုးသမီး ဆရာဝန်တွေပေါ့နော်၊ အမျိုးသမီး
ဆရာဝန်အမျိုးမျိုးတွေဟာ အသင့်စည်းဝေး ရောက်လာကြတယ်။

ဂဟပတိကုလေ ဇာတော သေဋ္ဌိဋ္ဌာနံ အမစ္စကုလာဒိသု ဇာတော သေနာ-
ဇတိဋ္ဌာနာဒိနိ လဘတိ။ (မ-၄-၄-၁၇၉။)

ဒါရကော = ကလေးသူငယ်သည်။ ဂဟပတိကုလေ = ဂဟပတိအမည်
ရတဲ့ သူဌေးသူကြွယ်မျိုး၌။ ဇာတော = မွေးဖွားခဲ့သည်ရှိသော်။ သေဋ္ဌိဋ္ဌာနံ =
သူဌေးရာထူးကို။ လဘတိ = ရရှိနိုင်၏။

ဒီကလေးသူငယ်ဟာ ဂဟပတိ သူဌေးသူကြွယ်မျိုးမှာသွားပြီး လူဖြစ်ခဲ့မယ် ဆိုရင် သူဌေးရာထူး ရနိုင်တယ်။

ဒါရကော = ကလေးသူငယ်သည်။ အမစ္စကုလာဒီသု = အမတ်အမျိုး အနွယ် စသည်တို့၌။ ဇာတော = မွေးဖွားခဲ့သည်ရှိသော်။ သေနာပတိဋ္ဌာနာဒီ = စစ်သူကြီးရာထူး စသည်တို့ကို။ လဘတိ = ရရှိနိုင်၏။

အမတ်မျိုးမှာ မွေးဖွားခဲ့မယ်ဆိုရင် စစ်သူကြီးရာထူးကို ရရှိနိုင်တယ်။ မင်းမိတ် မှာ မွေးဖွားခဲ့မယ်ဆိုရင် ရှင်ဘုရင်ရာထူး ရနိုင်တယ်။ ဒီလို ဆိုလိုတယ်။

ဧဝံ ဘောဂေ ဥပ္ပါဒေတိ။ (မ-ဋ-၄-၁၇၉။)

ဧဝံ = ဤသို့လျှင်။ ဘောဂေ = စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို။ ဥပ္ပါဒေတိ = ဖြစ်ပေါ်စေ၏။

သူတစ်ပါးအသက်ကို မသတ်ဘဲ ရှောင်ကြဉ်ခဲ့တဲ့ကံတစ်ခုက ဒီပုံဒီပန်း ဒီနည်းလမ်းအားဖြင့် စည်းစိမ်ဥစ္စာအမျိုးမျိုးကို ဖြစ်စေတယ်။ ဖြစ်အောင် ပြုပြင်ပေးတယ်။

သော အပရိဿယော သဘောဂေါ စိရံ ဇိဝတိ။ (မ-ဋ-၄-၁၇၉။)

သော = ထိုကလေးငယ်သည်။ အပရိဿယော = ဘေးရန်မရှိဘဲ။ သဘောဂေါ = စည်းစိမ်ဥစ္စာနှင့် ပြည့်စုံကုံလုံရသည်ဖြစ်၍။ စိရံ = ကြာမြင့်စွာ။ ဇိဝတိ = အသက်ရှည်ရ၏။

ဘေးအန္တရာယ်အမျိုးမျိုးလည်း သူ့မှာ ကင်းတယ်။ စည်းစိမ်ဥစ္စာအမျိုးမျိုးတွေနှင့်လည်း ပြည့်စုံတယ်။ စည်းစိမ်ဥစ္စာလည်း ပြည့်စုံပြီးတော့ ရှည်မြင့်စွာသော အချိန်အခါကာလပတ်လုံး အသက်ရှည်ရတယ်။

ဧဝံ အပါဏာတိပါတကမ္မံ ဒိယာယုကသံဝတ္တနိကံ ဟောတိ။

(မ-ဋ-၄-၁၇၉။)

ဧဝံ = ဤသို့လျှင်။ အပါဏာတိပါတကမ္မံ = သူ့အသက်ကိုသတ်ခြင်း။ ရှောင်ကြဉ်ကြောင်းဖြစ်တဲ့ ကံသည်။ ဒိယာယုကသံဝတ္တနိကံ = ရှည်သောအသက်ကို ဖြစ်စေတတ်သည် (ဝါ) အသက်ရှည်စေတတ်သည်။ ဟောတိ = ခြွင်း၏။

ဒီလိုဆိုရင် အသက်ရှည်ချင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ သူ့အသက်ကို သတ်ရမလား

သတ်ရဘူးလား? မသတ်ရဘူး။ လိုအပ်တယ်၊ လိုအပ်တယ် - ဒါစိတ်ဓာတ်
ပြင်ပြောင်းလဲရေးပဲ။

အပါဏာတိပါတိနာ ဝါ ကတံ အညမ္ဗိ ကုသလံ ဥဋ္ဌာရံ ဟောတိ။

(မ-ဋ-၄-၁၇၉။)

ဝါ = နောက်တစ်မျိုးသော်ကား။ အပါဏာတိပါတိနာ = သူ့အသက်ကို
သတ်လေ့မရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကတံ = ပြုစုပျိုးထောင်အပ်တဲ့။ အညမ္ဗိ ကုသလံ
= အခြားတစ်ပါးသော ကုသိုလ်တရားသည်လည်းပဲ။ ဥဋ္ဌာရံ = ကြီးကျယ်ဖွံ့ဖြိုး
မှုမြတ်သော အကျိုးရှိသည်။ ဟောတိ = ဖြစ်၏။

နောက်တစ်မျိုး ပြောဦးမယ် - သူ့အသက်ကို သတ်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်
ယောက်ပြုတဲ့ ကောင်းမှုကုသိုလ်ကံနှင့် သူ့အသက်ကို မသတ်ဘဲနှင့် ရှောင်ကြဉ်
နေတဲ့ သူတော်ကောင်းတစ်ဦးက ပြုစုပျိုးထောင်လိုက်တဲ့ ကုသိုလ်ကံလို့ ကုသိုလ်
ကံနှစ်မျိုး ရှိတယ်။ အဲဒီ ကုသိုလ်ကံနှစ်မျိုး ရှိတဲ့အနက်က သူ့အသက်ကို မသတ်
ဘဲ ရှောင်ကြဉ်နေတဲ့ သူတော်ကောင်းတစ်ဦးက ပြုစုပျိုးထောင်လိုက်တဲ့ အခြား
အခြားကံတွေလည်း ရှိကြပြန်တယ်။ အခြားအခြားကံဆိုတာ သူ့အသက်ကို သတ်
ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်တဲ့ကံမှတစ်ပါး တခြားတခြားကုသိုလ်ကံအားလုံးပဲ။ ဒီကံတွေ
သည် -

ဥဋ္ဌာရံ၊ ကြီးကျယ်ဖွံ့ဖြိုးများမြတ်တဲ့ အကျိုးအာနိသင်ရှိတယ်။

ဒီဃာယုကပဋိသန္ဓိ ဇနေတုံ သက္ကောတိ။ (မ-ဋ-၄-၁၇၉။)

ဒီဃာယုကပဋိသန္ဓိ = အသက်ရှည်တဲ့ ပဋိသန္ဓေမျိုးကို။ ဇနေတုံ = ဖြစ်စေ
အံ့သောငှာ။ သက္ကောတိ = စွမ်းနိုင်၏။

ပဋိသန္ဓေမျိုးစေ့ကလေးထဲက အသက်ရှည်နိုင်တဲ့ မျိုးစေ့ဓာတ်စွမ်းအား
တွေ ဒီထဲမှာ ကပ်ပြီးတော့ ပါလာတယ်။ ဒီပါဏာတိပါတမ္ပ ရှောင်ကြဉ်တဲ့ ကုသိုလ်
ကံက အသက်ရှည်စေနိုင်တဲ့ စွမ်းအင်တွေကို ပဋိသန္ဓေမျိုးစေ့ထဲမှာ မြှုပ်နှံပေး
ထိုင်တယ်။ ဒီကံရဲ့စွမ်းအင်များက ပဋိသန္ဓေကျိုးကို ပေးနေတဲ့ကံကို အသက်
ရှည်စေတဲ့ စွမ်းအင်ပြည့်ဝလာအောင် ထောက်ပံ့ပေးလိုက်တယ်။ ဒါကြောင့်
ဒီကံတွေက အသက်ရှည်တဲ့ ပဋိသန္ဓေမျိုးကို ဖြစ်စေဖို့ရန် စွမ်းအင်ပြည့်ဝလာတယ်။

ဝေမို့ ဒီယာယုကသံဝတ္ထနိကံ ဟောတိ။ (မ-ဋ-၄-၁၇၉။)

ဝေမို့ - ဤသို့လည်းပဲ။ ဒီယာယုကသံဝတ္ထနိကံ - အသက်ရှည်စေမှု ဖြစ်စေတတ်သည်။ ဟောတိ = ဖြစ်၏။

သူ့အသက်ကို မသတ်ဘဲ ရှောင်ကြဉ်နေတဲ့ သူတော်ကောင်းတစ်ဦးထံ ပြုစုပျိုးထောင်လိုက်တဲ့ကံသည် ဒီပုံအားဖြင့် အသက်ရှည်တယ်၊ အသက်ရှည် ကို ဖြစ်စေတတ်တယ်။

ပဋိသန္ဓေမေဝ ဝါ နိယာမေတွာ ဒီယာယုကံ ကရောတိ။ (မ-ဋ-၄-၁၇၉။)

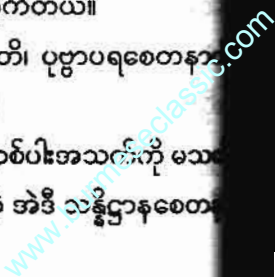
ပဋိသန္ဓေမေဝ ဝါ - ပဋိသန္ဓေကိုသာလျှင်သော်လည်းပဲ။ နိယာမေတွာ - သတ်မှတ်၍။ ဒီယာယုကံ = အသက်ရှည်ခြင်းကို။ ကရောတိ = ပြုလုပ်၍ စေ တတ်၏။

ပဋိသန္ဓေကိုလည်း အသက်ရှည်တဲ့ ပဋိသန္ဓေမျိုးဖြစ်အောင် ဒီကံက သတ်မှတ်ချက် ပေးလိုက်တယ်။ သတ်မှတ်ပြီးတော့ အသက်ရှည်အောင် ပြုပြင်ဖန်တီး ပေးလိုက်တယ်။

ဟိုဘက်က သုတ္တန်တစ်ခု - အမည်တော့ မေ့နေတယ်၊ သတ္တဝါတွေ အမိဝမ်းတွင်းမှာ ပဋိသန္ဓေတည်နေရပြီး မွေးဖွားလာတဲ့ သတ္တဝါနှင့် အမိဝမ်းတွင်းမှာ ပဋိသန္ဓေတည်နေပြီးတော့ အမိဝမ်းတွင်းမှာပဲ သေကျေပျက်စီးရတဲ့ သတ္တဝါ ဒီနှစ်ခု နှိုင်းယှဉ်လိုက်မယ်ဆိုရင် အမိဝမ်းတွင်းမှာ သေကျေပျက်စီးရတဲ့ သတ္တဝါ ပိုပြီးများတယ်လို့ ဘုရားဟောထားတဲ့ သုတ္တန်တစ်ခု ရှိပါတယ်။ ခုလို သူတော် ကောင်းတစ်ဦး ဆိုကြပါစို့၊ ကိုယ်ကျင့်သီလတွေ ဖြူစင်နေတဲ့ သူတော်ကောင်း တစ်ဦးကို တံတစ်ခုက ပဋိသန္ဓေအကျိုးကို ပေးလိုက်ပြီဆိုရင် အမိဝမ်းတွင်းမှာ သေကျေစေတတ်တဲ့ ကံမျိုး ဘယ်တော့မှ မဖြစ်စေရဘူး၊ အမိဝမ်းတွင်းမှာ မသေ ကျေ မပျက်စီးရအောင် ဒီကံက သတ်မှတ်ချက် ပေးလိုက်တယ်။

သန္နိဋ္ဌာနစေတနာယ ဝါ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ပုဗ္ဗာပရစေတနာယ ဝတ္တနယေန ဒီယာယုကော ဟောတိ။ (မ-ဋ-၄-၁၇၉။)

နောက်တစ်နည်း ပြောရမယ်ဆိုလို့ရှိရင်တော့ သူတစ်ပါးအသက်ကို မသတ် ဖြတ်တော့ပါဘူးလို့ ဆုံးဖြတ်ချက်ချပြီး ရှောင်ကြဉ်လိုက်တဲ့ အဲဒီ သန္နိဋ္ဌာနစေတနာ

နတ်ပြည်နတ်လောကမှာ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် သွားပြီးဖြစ်ပေါ်စေနိုင်တဲ့စွမ်းအား ရှိတယ်။ သူတစ်ပါးအသက်ကို မသတ်တော့ပါဘူးလို့ စိတ်ဆုံးဖြတ်ချက်မချခင် သူ့ပိုင်းမှာ ရှောင်ကြဉ်ဖို့ရန် ဖြစ်နေတဲ့ စိတ်စေတနာတွေ၊ နောက်ပိုင်းမှာ ရှောင် ကြဉ်ပြီးတဲ့အခါမှာလည်း ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ စိတ်စေတနာတွေ ရှိတယ်။ ကုသိုလ် စိတ်စေတနာတွေပဲ။ အဲဒီ စိတ်စေတနာတွေကလည်း ခုနက ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း ခုပြည်လူ့လောကမှာ လာပြီးတော့ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် တည်နေခဲ့ရမယ်ဆိုရင် အသက်ရှည်စေတတ်ပါတယ်။

ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗပဉ္စဝိဿဇ္ဇနေသု အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

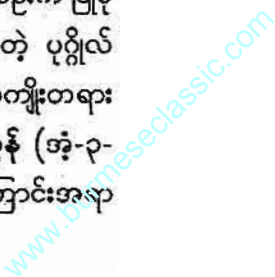
(မ-၄-၄-၁၇၉။)

ဒီပြဿနာကို ပြောဆိုခဲ့တဲ့အဖွင့်အတိုင်း နောက်လာမည့် ပြဿနာ အား ဆုံးပေါင်း (၁၄)ချက်ရှိတဲ့အနက်က ခု (၂)ချက်ပဲ ပြောရသေးတယ်။ အဲဒီ ကြွင်း ကျန်နေသေးတဲ့ ပြဿနာ (၁၂)ချက်တို့မှာလည်း ဒီပုံစံကို နည်းမှီပြီး သိရှိပါလို့ အဋ္ဌတထာက ဖွင့်ထားတယ်။

ဒါကြောင့် နည်းနည်း စကားစပ်မိအောင် ပြန်ပြီးတော့ပြောမယ်။ သုဘ ထုလင်က မြတ်စွာဘုရားကို ပြဿနာ (၁၄)ခု မေးခဲ့တယ်။ အဲဒီ (၁၄)ခု မေးတဲ့ အထဲမှာ ဘာကြောင့် အသက်ရှည်ရသလဲ? ဘာကြောင့် အသက်တိုရသလဲ? ဒီမေးခွန်းနှစ်ခုလည်း ပါတယ်။ အသက်တိုခြင်းသည် ပါဏာတိပါတကံကို လွန် ထွက်ခဲ့လို့ အသက်ရှည်ခြင်းသည် ပါဏာတိပါတကံတွေကို ရှောင်ကြဉ်ခဲ့လို့ ဒီလို မြတ်စွာဘုရားက ပြန်ပြီးတော့ အဖြေပေးပါတယ်။

ဇာဏုသောဏိပုဏ္ဏားကြီးရဲ့ မေးခွန်း

ဒီနေရာမှာ - ကိုယ်ကျင့်ဖြူစင်မြင့်မြတ်တဲ့ သူတော်ကောင်းတစ်ဦးက ပြုစု ဖို့ထောင်လိုက်တဲ့ ဒါနကုသိုလ်ကံနှင့် ကိုယ်ကျင့်သီလ ပျက်စီးနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးက ပြုစုပျိုးထောင်လိုက်တဲ့ ဒါနကုသိုလ်ကံတို့ရဲ့ ကွာခြားတဲ့ အကျိုးတရား ရှိပုံနှင့် ဆက်စပ်ပြီး ဟောကြားထားတော်မူတဲ့ ဇာဏုသောဏိသုတ္တန် (အံ-၃- ၄၇၈။) ဆိုတဲ့ သုတ္တန်တစ်ခု ရှိပါတယ်။ အဲဒီသုတ္တန်မှာ လာရှိတဲ့အကြောင်းအရာ

အချို့ကို အတိုချုပ်ပြီး ထပ်ပြောဦးမယ် -

တစ်ချိန်မှာ ဝိဇ္ဇိသာရမင်းကြီးရဲ့ ပုရောဟိတ်ဆရာကြီးဖြစ်တဲ့ ဇာဏုသောဏီ ပုဏ္ဏားကြီးက ဘုရားရှင်ထံ ချဉ်းကပ်ပြီးတော့ မေးခွန်းတစ်ခု မေးပါတယ်။ ဘယ်လို မေးသလဲ? -

အရှင်ဂေါတမ - တပည့်တော်တို့ပုဏ္ဏားတွေဟာ - “ဤအလှူသည် ကွယ်လွန်ပြီးကုန်သော ဆွေမျိုးသားချင်းတို့ထံသို့ ကပ်ရောက်ပါစေ၊ ဤအလှူကို ကွယ်လွန်ကုန်သော ဆွေမျိုးသားချင်းတို့သည် သုံးဆောင်ကြပါစေ” - ဆိုတဲ့ ဦးတည်ချက်နှင့် အလှူဒါနတွေကို ပြုလုပ်ကြပါတယ်။ သေသူကို ရည်စူးပြီးတော့ ကုဠိထမင်းတို့ကို ပြုလုပ်ကြပါတယ်။ အဲဒီအလှူဟာ ကွယ်လွန်သွားကြတဲ့ ဆွေမျိုး သားချင်းတွေထံသို့ ဆိုက်ရောက်ပါသလား? ကွယ်လွန်သွားကြတဲ့ ဆွေမျိုးသား ချင်းတွေဟာ ဒီအလှူကို သုံးဆောင်ကြရပါသလား?

ဒီလို ဇာဏုသောဏီပုဏ္ဏားကြီးက ဘုရားရှင်အား သေသူကို ရည်ညွှန်း၍ လှူဒါန်းအပ်တဲ့ အလှူဒါနနှင့် ပတ်သက်ပြီးတော့ မေးခွန်းတွေကို မေးမြန်းလျှောက် ထားတယ်။

ဘုရားရှင်၏ အဖြေ

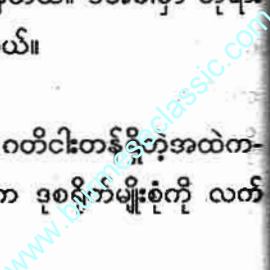
အဲဒီအခါမှာ ဘုရားရှင်က -

ဌာနေ ခေါ် ငြာဟ္မဏ ဥပကပ္ပတိ၊ နော အဋ္ဌာနေ။

ဒကာတော်ပုဏ္ဏား . . . ဒီကောင်းမှုကုသိုလ်ဟာ ရောက်သင့်သောအရာ ဌာန၌ ရောက်တယ်။ မရောက်သင့်သော အရာဌာန၌ မရောက်ဘူး - လို့ ခပ် ကျဉ်းကျဉ်းပဲ အဖြေပေးတော်မူလိုက်ပါတယ်။ ကျဉ်းလွန်းတော့ ပုဏ္ဏားကြီးက ထပ်ပြီးရှင်းလင်းဟောကြားတော်မူရန် တောင်းပန်ပြန်တယ်။ ဒီအခါမှာ ဘုရား ရှင်က အကျယ်ဝေဖန်ပြီး ဟောကြားပေးတော်မူပါတယ်။

ဒီဒေသနာတော်ရဲ့ လိုရင်းကတော့ ဒီလိုပါ -

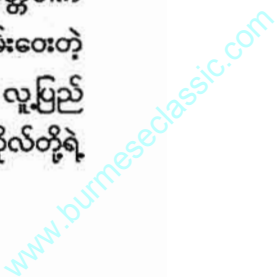
ငရဲ-တိရစ္ဆာန်-ပြိတ္တာ-လူ့ပြည်-နတ်ပြည်ဆိုတဲ့ ဝတိင်းတန်ခိုးတို့အထဲက သေလွန်သွားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ မသေခင် လူ့ဘဝတုန်းက ဒုစရိုက်မျိုးစုံကို လက်

သူတို့သွက် လွန်ကျူးလေ့ရှိတဲ့ ဒုစရိုက်အိုး လူမိုက်မျိုးဖြစ်ခြင်းကြောင့် သေလွန်
 သွားတဲ့အခါ ငရဲသို့ရောက်မယ်ဆိုရင် ထိုငရဲသားသတ္တဝါရဲ့ အကုသိုလ်ကံဆိုတဲ့
 အတနာအာဟာရနှင့်ပဲ မျှတနေရတယ်။ အကယ်၍ တိရစ္ဆာန်ဘဝ ရောက်ခဲ့မယ်
 ဆိုရင်လည်း တိရစ္ဆာန်ဘဝမှာရှိတဲ့ မြက်သစ်ရွက်စတဲ့ တိရစ္ဆာန်တို့ရဲ့ အာဟာရ
 နှင့်ပဲ မျှတနေရတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီငရဲ-တိရစ္ဆာန်ဆိုတဲ့ ဘုံဌာနတွေဟာလည်း
 ဒီဘဝက ဆွေမျိုးသားချင်းတို့က ပြုလုပ်လိုက်တဲ့ ကောင်းမှုကုသိုလ်ဟာ အဲဒီ
 ငရဲသားထံသို့ သို့မဟုတ် တိရစ္ဆာန်ထံသို့ မရောက်နိုင်ဘူး။ အရာဌာန မဟုတ်ဘူး
 ဆိုလိုတယ်။

ငရဲသားသတ္တဝါဆိုတာကလည်း သူ့ရဲ့အကုသိုလ်ကံတွေရဲ့ အရှိန်အဝါ
 ဆွေ မကုန်သမျှကာလပတ်လုံး ငရဲမှာ ခံနေရမည်သဘော ရှိပါတယ်။ ဒီလူပြည်
 ဆူလောကက သူ့အတွက် ရည်ညွှန်းပြီး ပြုလုပ်ပေးတဲ့ တုသိုလ်တို့ရဲ့ အရှိန်အဝါ
 ဆို ခံယူနိုင်တဲ့သဘော မရှိဘူး။ ဒီကုသိုလ်တွေရဲ့ အကျိုးကိုလည်း သုံးဆောင်
 မိမိနိုင်ခွင့် မရှိဘူး။

နောက်တစ်ခု - တိရစ္ဆာန်ဘဝဆိုတာကလည်း အလားတူပဲ - တိရစ္ဆာန်
 ဘဝတို့ ဖြစ်စေနိုင်တဲ့စွမ်းအားရှိတဲ့ အကုသိုလ်ကံတို့ရဲ့ အရှိန်အဝါတွေ မကုန်
 သေးသမျှကာလပတ်လုံး တိရစ္ဆာန်ဘဝမှ ကျွတ်နိုင်လွတ်နိုင်တဲ့သဘော မရှိဘူး။
 ဒါကြောင့် တိရစ္ဆာန်ဘုံဘဝ ရောက်ရှိသွားတဲ့ ကွယ်လွန်သူကို ရည်ညွှန်းပြီး လူ့
 ဘဝက ကျန်ရစ်သူ ဆွေမျိုးသားချင်းတို့က ကောင်းမှုကုသိုလ်ပြုပေးသော်လည်း
 အဲဒီတိရစ္ဆာန်ဘဝရောက်ရှိနေတဲ့သူက သိရှိဖို့ သာဓုခေါ်နိုင်ဖို့ဆိုတဲ့ သဘော
 တရားမှာ အလွန်ဖြစ်နိုင်ခဲ့တဲ့ သဘောတစ်ခုသာ ဖြစ်နေတယ်။ တိရစ္ဆာန်ဘဝမှာ
 ရှိတဲ့ မိခင်တစ်ဦးဦးရဲ့ဝမ်းထဲမှာ ပဋိသန္ဓေတည်နေဆဲအချိန်အခါမျိုးမှာ ဒီလူ့ဘဝ
 ဆွေမျိုးသားချင်းတွေက ကောင်းမှုကုသိုလ်ပြုပေးမယ်ဆိုရင် ထိုသတ္တဝါက
 အဲဒီနိုင်ဖို့ သာဓုခေါ်နိုင်ဖို့ဆိုတဲ့ သဘောတရားဟာလည်း ပိုပြီးအလှမ်းဝေးတဲ့
 အဝတ်အခဲတစ်ရပ်သာ ဖြစ်ဖို့ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် တိရစ္ဆာန်ဘဝဟာလည်း လူ့ပြည်
 ဆူလောကက ဆွေမျိုးသားချင်းတို့က ပြုလုပ်ပေးလိုက်တဲ့ ကောင်းမှုကုသိုလ်တို့ရဲ့
 အရှိန်အဝါတွေ ရောက်နိုင်တဲ့နေရာဌာနမျိုး မဟုတ်ဘူး။

နောက်တစ်ခု ပြောဦးမယ် - ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဟာ လူ့ပြည်လူ့လောကမှာ ရှိစဉ် ကိုယ်ကျင့်သီလတွေက အလွန်ဖြူစင်တယ်၊ ကာယကံစင်ကြယ်မှုရှိတယ်၊ ဝစီကံစင်ကြယ်မှုရှိတယ်၊ မနောက်စင်ကြယ်မှုရှိတယ်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ကွယ်လွန် သွားတဲ့အခါ လူ့ပြည်လူ့လောက ရောက်ခဲ့ရင် လူတို့ရဲ့အစာအာဟာရဖြင့် မျှတ နေရတယ်၊ နတ်ပြည်နတ်လောက ရောက်ခဲ့ရင်လည်း နတ်တို့ရဲ့အစာအာဟာရ ဖြင့် မျှတနေရတယ်။

ထိုလူ့ပြည် နတ်ပြည် ရောက်သွားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးအတွက် ရည်ညွှန်းပြီး လူ့ပြည်လူ့လောကမှာ ကျန်ရစ်ခဲ့သူ ဆွေမျိုးသားချင်းတို့က ကောင်းမှုကုသိုလ် တွေကို ပြုပေးကြသော်လည်း ထိုကွယ်လွန်သွားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ အဲဒီကုသိုလ်ရဲ့ အကျိုးတရားကို ခံစားဖို့ရန် အရာဌာန မဟုတ်ပြန်ဘူး။

ဒီအချက်ဟာလည်း ထင်ရှားပါတယ်။ ကွယ်လွန်သွားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ လူ့ ပြည်လူ့လောကကို ရောက်ရှိနေပြီဆိုကြစို့။ ရက်ပိုင်းလပိုင်းအတွင်းမှာပဲ ထို ကွယ်လွန်သူကို ရည်ညွှန်းပြီးတော့ ကျန်ရစ်သူ ဆွေမျိုးသားချင်းတို့က ကောင်းမှု ကုသိုလ်ပြုခဲ့ရင် ထိုကုသိုလ်ကို ထိုလူသားတစ်ဦးက ရရှိဖို့မှာ အလွန်ခက်ခဲတဲ့ သဘောတစ်ခု ဖြစ်နေတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ? - ထိုကွယ်လွန်သွားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ အဲဒီ ရက်ပိုင်းလပိုင်းအတွင်းလောက်မှာဆိုရင် မိခင်တစ်ဦးဦးရဲ့ ဝမ်းကြာတိုက်မှာ တည်ရှိနေတုန်း ဖြစ်နိုင်တယ်။ မိခင်တစ်ဦးဦးရဲ့ ဝမ်းကြာတိုက်မှာရှိနေတဲ့ ဒီ ကလေးအတွက် ကျန်ရစ်သူ ဆွေမျိုးသားချင်းတို့က ကောင်းမှုကုသိုလ် ပြုပေး သော်လည်း ထိုကလေးသူငယ်အဖို့ ထိုကုသိုလ်ရဲ့ အကျိုးတရားတွေကို ရရှိဖို့ရန် အရာဌာနမဟုတ် ဖြစ်နေသေးတယ်။ အကယ်၍ ကွယ်လွန်သူဟာ နတ်ပြည် နတ်လောကသို့ ရောက်ရှိသွားခဲ့ရင်လည်း နတ်စည်းစိမ်ကို ခံစားနေဆဲအချိန်သာ ဖြစ်တယ်။ လူ့ဘဝက မကွယ်လွန်မီ မိမိကိုယ်တိုင် ပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့တဲ့ ကုသိုလ် ကံတွေရဲ့ အရှိန်အဝါတွေ မကုန်သေးသမျှ နတ်ပြည်နတ်လောကမှာ နတ်စည်းစိမ် တွေကို ခံစားရမည့်သဘောသာ ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် နတ်ပြည်နတ်လောကဟာ လည်း ကွယ်လွန်သူကို ရည်ညွှန်းပြီး ကျန်ရစ်သူဆွေမျိုးသားချင်းတို့က ပြုပေး လိုက်တဲ့ ကောင်းမှုကုသိုလ်တို့ရဲ့ အကျိုးတရားတွေကို ရရှိနိုင်တဲ့အရာဌာနမျိုး မဟုတ်ဘူး။

ပြိတ္တာဘဝတစ်မျိုးသာ

အကယ်၍ ကွယ်လွန်သူဟာ ပြိတ္တာဘဝသို့ ရောက်ရှိခဲ့မယ်ဆိုရင်၊ ထို ပြိတ္တာ ဘဝမှာလည်း ပရဒတ္တပုဇိဝိပြိတ္တာတို့လို သူတစ်ပါးတို့ ပြုပေးလိုက်တဲ့ ကုသိုလ် နှစ် ခိုပြီး အသက်ရှည်ရမည့် ပြိတ္တာမျိုးဖြစ်ခဲ့မယ်ဆိုရင်တော့ ကျန်ရစ်သူ ဆွေမျိုး သားချင်းတို့က ထိုကွယ်လွန်သူ (ပြိတ္တာဘုံဘဝသို့ ရောက်ရှိသွားသူ)ကို ရည်ညွှန်း ငြီး ကောင်းမှုကုသိုလ်ကို ပြုခဲ့ရင် ထိုဒါနဖြင့် ထိုပြိတ္တာဟာ ထိုပြိတ္တာဘုံ၌ မျှတ စေမယ်၊ ထိုဒါနဖြင့် ထိုပြိတ္တာဟာ ထိုပြိတ္တာဘုံ၌ တည်နေရတယ်။ ဒါကြောင့် ထို ပြိတ္တာဘုံ၌ တည်သူအား ထိုဒါနသည် ရောက်ရှိတယ် - ဒီလို ဘုရားရှင်က အဖြေပေးတော်မူလိုက်တယ်။

ပုဏ္ဏားကြီးရဲ့ ထပ်ဆင့်မေးခွန်းများ

အကယ်၍ ကွယ်လွန်သွားသူဟာ ထိုပြိတ္တာဘဝသို့ မရောက်ရှိခဲ့ဘူးဆိုရင် ထိုဒါနကို အဘယ်သူက သုံးဆောင်ပါသလဲ - လို့ ထပ်ပြီး မေးပြန်တယ်။

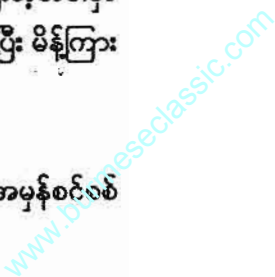
ဘုရားရှင်ကလည်း - ထိုပြိတ္တာဘုံဘဝသို့ ရောက်ရှိနေကြတဲ့ အခြားအခြား သော ရှေးရှေးက ကွယ်လွန်သွားကြတဲ့ ဆွေမျိုးသားချင်းတွေက ထိုဒါနကို သုံး ဆောင်ခံစားရတဲ့အကြောင်းကို ထပ်ပြီး အဖြေပေးတော်မူပါတယ်။

ကွယ်လွန်သူကလည်း ပြိတ္တာဘဝသို့ မရောက်ရှိခဲ့ဘူးဆိုရင်၊ ပြိတ္တာဘုံမှာ ထည်း အခြားအခြားသော ဆွေမျိုးသားချင်းတွေလည်း မရှိကြဘူးဆိုရင် ထိုဒါန နှစ် ဘယ်သူက သုံးဆောင်ခံစားရပါသလဲလို့ ပုဏ္ဏားကြီးက ထပ်မေးပြန်တယ်။

ရှည်လျားလှစွာသော သံသရာခရီးတစ်လျှောက်မှာ ဆွေမျိုးသားချင်းတို့မှ ထင်ဆိတ်ရာ ဘုံဌာနရှိတယ်ဆိုတဲ့ ဒီသဘောတရားဟာ အရာဌာနမဟုတ်ကြောင်း နှစ် ဘုရားရှင်က ပြန်လည်ပြီး အမိန့်ရှိတော်မူတယ်။ အဲဒီလို အမိန့်ရှိပြီးတဲ့အခါမှာ ဘုရားရှင်က အလွန်သိသင့်တဲ့ အချက်အလက်တစ်ခုကို ဆက်လက်ပြီး မိန့်ကြား တော်မူပြန်ပါတယ် - ဘယ်လိုမိန့်ကြားတော်မူသလဲ? -

အပိ ၈ ဗြာဟ္မဏ ဒါယကောပိ အနိပ္ပလော၊ (အံ-၃-၄၈၀။)

ဗြာဟ္မဏ = ဒါယကာတော် ဇာဏုသောဏိပုဏ္ဏား။ အပိ ၈ = အမှန်စင်စစ်

အားဖြင့်သော်ကား။ ဒါယကောပိ = အလှူရှင်သည်လည်း။ အနိပ္ပလော = အကျိုးမဲ့မဖြစ်နိုင်။ သပ္ပလောဝ = အကျိုးရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ = ဖြစ်ပေ၏။

ဒါယကာတော် ပုဏ္ဏားကြီး . . . အမှန်စင်စစ်အားဖြင့် ပြောဆိုရရင် အလှူရှင်ဟာလည်း အကျိုးမရှိ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ အကျိုးရှိသည်သာ ဖြစ်ပါတယ် - လို့ ဘုရားရှင်က အမိန့်ရှိတော်မူတယ်။

ဒါယကောပိ အနိပ္ပလောတိ ယံ သန္ဓာယ တံ ဒါနံ ဒိန္နံ၊ တဿ ဥပကပ္ပတုဝါ မာ ဝါ။ ဒါယကေန ပန န သက္ကာ နိပ္ပလေန ဘဝိတုံ၊ ဒါယကော တဿ ဒါနဿ ဝိပိကံ လဘတိယေဝ။ (အံ-ဋ-၃-၃၃၉။)

= အကြင်ကွယ်လွန်သူကို ရည်ညွှန်း၍ ထိုဒါနကို ပေးလှူတယ်။ ထိုကွယ်လွန်သူအား ထိုဒါနသည် ကပ်ရောက်သည်ပင်ဖြစ်စေ၊ မကပ်ရောက်သည်ပင်ဖြစ်စေ၊ အလှူရှင်ကား ထိုဒါန၏ အကျိုးတရားကို ရရှိသည်သာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုဆိုလိုတယ်လို့ အဋ္ဌကထာက ရှင်းပြထားတယ်။

ဒီအခါမှာ ပုဏ္ဏားကြီးက - သေသူဟာ ဒါနရဲ့အကျိုးတရား မဖြစ်သင့်တဲ့နေရာမှာ ဖြစ်နေပေမဲ့ ရှင်ဂေါတမဟာ ဒါနရဲ့အကျိုးတရားကို ထင်ရှားရှိတယ်လို့ ပညတ်တော်မူပါသလားလို့ - ဆက်ပြီး မေးပြန်တယ်။

အဲဒီအခါမှာ ဘုရားရှင်ကလည်း - သေသွားတဲ့သူဟာ ဒါနရဲ့အကျိုးတရား မဖြစ်သင့်တဲ့ဘုံဌာနမှာ သွားဖြစ်နေသော်လည်း ငါဘုရားရှင်က ဒါနရဲ့အကျိုးတရားတွေကို ထင်ရှားရှိတယ်လို့ပဲ - ပညတ်တော်မူတဲ့အကြောင်းကို မိန့်ကြားတော်မူလိုက်တယ်။

ပုဏ္ဏားကြီးဘက်က - ဒီလိုပေးလှူတဲ့ ဒါနဟာ သေသူအတွက် ရည်ညွှန်းပြီးလှူတဲ့ အလှူဒါနဖြစ်လို့ အလှူရှင်က ဒီဒါနရဲ့အကျိုးကို မရသင့်ဘူးလို့ အယူရှိနေတယ်။ ဘုရားရှင်ကလည်း ပုဏ္ဏားကြီးရဲ့ အမေးပြဿနာရဲ့ဆိုလိုရင်းကို သိရှိပြီးဖြစ်လို့ အလှူရှင်ဟာ ကောင်းမှုတုသိုလ်ရဲ့ အကျိုးတရားကို မှီပြီး အသက်ရှင်ရမဲ့ ဘုံဌာနမှာ ဘယ်ဘုံမှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဒီအလှူရှင်ဟာ ဒါနရဲ့အကျိုးတရားကို ရရှိနိုင်သည်သာ ဖြစ်တယ် - လို့ ဘုရားရှင်ရဲ့ မိန့်တော်မူလိုရင်းကို အဋ္ဌကထာက ရှင်းလင်းတင်ပြထားတယ်။ (အံ-ဋ-၃-၃၃၉။)

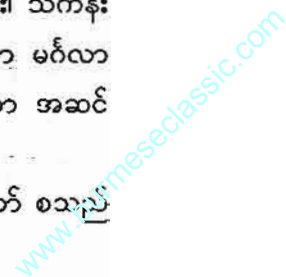
ပြီးတော့ ဘယ်လိုအကျိုးတရားတွေ ရှိတယ်ဆိုတာကို ဘုရားရှင်က ဆက်
ဆက်ပြီး ဟောကြားတော်မူပါတယ်။ ဒီ - ဘုရားရှင်ရဲ့ ဟောကြားချက် ဒေသနာ
ဆော်တွေဟာ ယခုလို ကံတွေကို ထူထောင်နေတဲ့ တစ်နည်းပြောရင်တော့ ပန်းချီ
ဆေးချပ်ကလေးတွေကို ရေးဆွဲနေတဲ့ သံသရာခရီးသည်တွေအနေနှင့် အလွန်
သိထားသင့်တဲ့ အကြောင်းအရာတွေ ဖြစ်ကြတယ်။ - ဒီဒေသနာတော်ကို အတို
ချုပ်ပြီးတော့ ထပ်ပြောဦးမယ် -

တချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ - သူ့အသက်ကိုသတ်ခြင်း၊ သူ့ပစ္စည်းကို မတရား
ယူခြင်း၊ သူ့သားမယားကို ဖျက်ဆီးခြင်းဆိုတဲ့ ကာယဒုစရိုက်တွေကိုလည်း လွန်
လွန်လေ့ရှိတယ်။ မုသားစကား၊ ကုန်းစကား၊ ကြမ်းတမ်းတဲ့စကား၊ သိမ်ဖျင်းတဲ့
စကားတွေကို ပြောဆိုလျက် ဝစီဒုစရိုက်တွေကိုလည်း လွန်ကျူးလေ့ရှိတယ်။
သူတစ်ပါးပစ္စည်းတွေကို မတရားသောနည်းလမ်းဖြင့် ရရှိဖို့ရန် ကြံစည်စိတ်ကူးနေ
ခြင်း၊ သူတစ်ပါးတို့ကို သတ်ဖြတ်ဖို့ သေကျေပျက်စီးစေဖို့ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ဖို့ကို
စည်း ကြံစည်စိတ်ကူးနေခြင်း၊ ကံ-ကံ၏အကျိုးကို လက်မခံဘဲ မှားယွင်းတဲ့
နည်းလမ်းတွေ ရှိနေခြင်းဆိုတဲ့ မနောဒုစရိုက်တွေကိုလည်း လွန်ကျူးလေ့ရှိတယ်။

ဒီလို ဒုစရိုက်တွေကို လက်သွက်သွက်နှင့် လွန်ကျူးလေ့ရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ
ထစ်ဖက်က သမဏ ဗြာဟ္မဏ အမည်ရှိတဲ့ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ် များထိုထိုအား ဆွမ်း-
အဖျော်-အဝတ်-ယာဉ်-ပန်း-နံ့သာ-နံ့သာပျောင်း-အိပ်ရာ-နေရာ-ကျောင်း-
ဆိုင် - ဆိုတဲ့ ဒါနဝတ္ထုအစုစုကို ပေးလှူလေ့ရှိပြန်တယ်။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးဟာ ကွယ်လွန်သွားတဲ့အခါ ဆင်တို့ရဲ့ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်
သို့ ရောက်ရှိနိုင်တယ်။ ကာယဒုစရိုက် ဝစီဒုစရိုက် မနောဒုစရိုက်ဆိုတဲ့ ဒုစရိုက်
အမျိုးမျိုးတွေကို လွန်ကျူးခဲ့တဲ့အတွက် ဆင်ဘဝသို့ ရောက်ရှိရတယ်။ သို့သော်
သမဏ ဗြာဟ္မဏ အမည်ရှိတဲ့ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ် များထိုထိုအား ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း
အစရှိတဲ့ ဒါနဝတ္ထုအမျိုးမျိုးကို ပေးလှူခဲ့တဲ့အတွက် ထိုဆင်ဘဝမှာ မင်္ဂလာ
ဆင်တော် စသည်ဖြစ်ရပြီး အစားအသောက်၊ ပန်း၊ အထူးထူးသော အဆင်
ဆန်အာတို့ကို ရလေ့ရှိပြန်တယ်။

အလားတူပဲ မြင်းဘဝသို့ ရောက်ခဲ့ရင်လည်း မင်္ဂလာမြင်းတော် စသည်

ဖြစ်ရပြီး အဆင့်မြင့်မြင့် နေထိုင်စားသောက်ရတယ်။ နွားဘဝ-ခွေးဘဝ - ရောက်ခဲ့ရင်လည်း အလားတူပဲ အဆင့်မြင့်မြင့်နေရတယ်။ အဆင့်မြင့်မြင့် စားရတယ် - စသည်ဖြင့် ဘုရားရှင်က ဆက်လက်ပြီး ဟောပြောတော်မူတယ်။

ဒီနေရာမှာ တရားနာပရိသတ်တွေ စဉ်းစားဖို့ အချက်အလက်ကလေးတွေကို ဘုန်းကြီးဘက်ကလည်း ပြောပြချင်တယ် - ခွေးဘဝပဲ ဆိုကြပါစို့ - အဆင့်မြင့်မြင့် နေရတယ်ဆိုသော်လည်း ခွေး - နေရ အိပ်ရတဲ့နေရာဟာ ဘယ်လောက်အဆင့်မြင့်နိုင်သလဲ? - ပြီးတော့ ခွေးဘဝမှာ အဆင့်မြင့်မြင့် စားရတယ်ဆိုသော်လည်း ဘယ်လောက်အဆင့်မြင့်မြင့် စားရမှာလဲ? - စဉ်းစားကြည့်လေ-ဘယ်လောက်ပဲ အဆင့်မြင့်မြင့် ထားထား, ဘယ်လောက်ပဲ အဆင့်မြင့်မြင့် ကျွေးကျွေး ခွေးဆိုတာက မစင်ပုံမှ ခေါင်းဆိုက်နေရတာကို ကျေနပ်တဲ့ ဘဝမျိုးသာ ဖြစ်တယ်။

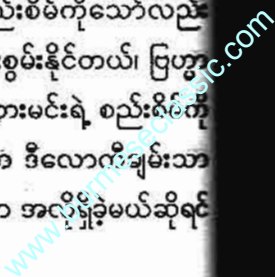
ဒါနဟာ ဘယ်ဘဝရောက်ရောက် အကျိုးပေးတယ်ဆိုသော်လည်း တစ်ဖက်ကကြည့်ရင်တော့ အနှုံးထွက်နေတယ်။ အရောင်းအဝယ်တစ်ခုကို ပြုလုပ်တဲ့အခါမှာ အနှုံးထွက်သလို ခုဒီနေရာမှာလည်း ဒါနဟာ အနှုံးထွက်နေတယ်။ ဘယ်လိုအနှုံးထွက်နေသလဲ?

ဒါနရဲ့စွမ်းအင်

ဒါနစို့ လောကေ သက္ကသမ္ပတ္တိံ ဒေတိ မာရသမ္ပတ္တိံ၊ ဗြဟ္မသမ္ပတ္တိံ၊ စက္ကဝတ္တိသမ္ပတ္တိံ၊ သာဝကပါရမီဉာဏံ၊ ပစ္စေကဗောဓိဉာဏံ၊ အဘိသမ္မောဓိဉာဏံ ဒေတိ။

(အံ-၄-၃-၂၀၃။)

လောကမှာ ဒါနရဲ့စွမ်းအားသည် သိကြားမင်းစည်းစိမ်ကိုသော်လည်း ပေးစွမ်းနိုင်တယ်၊ မာရ်မင်းရဲ့ စည်းစိမ်ကိုသော်လည်း ပေးစွမ်းနိုင်တယ်၊ ဗြဟ္မာမင်းရဲ့ စည်းစိမ်ကိုသော်လည်း ပေးစွမ်းနိုင်တယ်။ စကြာဝတေးမင်းရဲ့ စည်းစိမ်ကိုသော်လည်း ပေးစွမ်းနိုင်တယ်။ အကယ်၍ အလှူဒါနရှင်က ဒီလောကီချမ်းသာသုခတွေကို အလိုမရှိခဲ့လို့ လောကုတ္တရာချမ်းသာသုခကိုသာ အလိုရှိခဲ့မယ်ဆိုရင်

- ဒီဒါနရဲ့စွမ်းအားသည် သာဝကပါရမီဉာဏ် (-ပကတိသာဝကဗောဓိ, မဟာသာဝကဗောဓိ, အဂ္ဂသာဝကဗောဓိ ဆိုတဲ့ သာဝကပါရမီဉာဏ်)ကိုသော်လည်းပေးစွမ်းနိုင်တယ်။ ပစ္စေကဗောဓိဉာဏ်ကိုသော်လည်း ပေးစွမ်းနိုင်တယ်။ သမ္မာဗောဓိဉာဏ်တော်မြတ်ကြီးကိုသော်လည်း ပေးစွမ်းနိုင်တယ်။ (အံ-ဋ္ဌ-၃- ၂၁၃။)

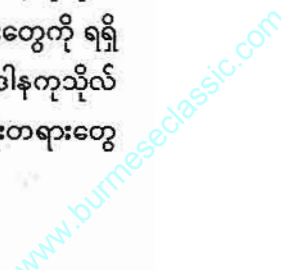
ဒါနတစ်ခုတည်းက ထိုထိုဗောဓိဉာဏ်တွေကို ပေးတယ်လို့ ဆိုလိုတာတော့မဟုတ်ဘူး။ ပါရမီ (၁၀)ပါးထဲမှာ ဒါနပါရမီလည်း အဝင်အပါဖြစ်လို့ ထိုထိုဗောဓိဉာဏ်တို့ရဲ့ အကြောင်းတရားအဖြစ် ဖွင့်ဆိုနေခြင်း ဖြစ်တယ်။

ဒါနမှာ ဒီလို အဆင့်အတန်းမြင့်မားတဲ့ အထက်တန်းကျတဲ့ အကျိုးတရားတွေကို ပေးနိုင်တဲ့ စွမ်းအားတွေ ရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီလိုအထက်တန်းကျတဲ့ အကျိုးတရားတွေကို ဒီဒါနက ပေးနိုင်တယ်ဆိုတာ ဘယ်လိုပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာသာ အကျိုးပေးနိုင်သလဲ? -

တစ္ဆ ခေါ် သီလဝတော ဝဒါမိ၊ နော ဒုဿီလဿ။ ဣဇ္ဈတိ ဘိက္ခဝေ သီလဝတော စေတောပဏိဓိ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ။ (အံ-၃-၇၁။)

ဒီလို အဆင့်အတန်းမြင့်မားတဲ့ အထက်တန်းကျတဲ့ အကျိုးတရားတွေကို ဒီဒါနက အကျိုးပေးနိုင်တဲ့ စွမ်းအားရှိတယ်ဆိုတာ သီလရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ငါတုရား ဟောတော်မူတယ်။ သီလမရှိတဲ့ ဒုစရိုက်အိုး လူမိုက်မျိုးအား ငါဘုရား ဆောတော်မမူဘူး။ ရဟန်းတို့ . . . သီလစင်ကြယ်နေတဲ့အတွက်ကြောင့် သီလရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ စိတ်ရဲ့တောင့်တချက်ဟူသမျှဟာ မချွတ်ဧကန် ပြီးစီးပြည့်စုံတတ်ပါတယ်။ (အံ-၃-၇၁။)

ဒီဒေသနာတော်ကတော့ အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် ဒါနပပတ္တိသုတ္တန်မှာ - ဘုရားရှင်ရဲ့ ဟောကြားတော်မူချက် ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အလှူရှင်ဟာ နိဗ္ဗာန်ကျင့်တရားတွေ ဖြူစင်တဲ့ သီလရှိတဲ့ အလှူရှင်ဖြစ်မယ်ဆိုရင် ဒီဒါနကုသိုလ်ကြောင့် အဆင့်အတန်းမြင့်မားတဲ့ အထက်တန်းကျတဲ့ အကျိုးတရားတွေကို ရရှိနိုင်တယ်။ သို့သော် သီလမရှိတဲ့ အလှူရှင်ဖြစ်မယ်ဆိုလို့ရှိရင်တော့ ဒီဒါနကုသိုလ်ကြောင့် ဒီလို အဆင့်အတန်း မြင့်မားတဲ့ အထက်တန်းကျတဲ့ အကျိုးတရားတွေကို မရရှိနိုင်ဘူး။ ဘာတွေကိုသာ ရရှိနိုင်မလဲ? -

တရားနာပရိသတ်တွေ နားကြီးကြီးနှင့် မျက်စိကြီးကြီးနှင့် စဉ်းစားဆင်ခြင်ကြည့်ပါ။ မင်္ဂလာဆင်တော်ဖြစ်ရပြီး စားဖွယ်သောက်ဖွယ်တွေ ပေါပေါများများ ရရှိတယ်ဆိုသော်လည်း ဆင်တွေဟာ ဘာတွေကို စားကြသလဲ? - ဝါးနုနုတွေ မြက်တွေ သစ်ရွက်တွေ နွယ်တွေကို အများအားဖြင့် စားကြတယ်။ သစ်သီးဝလံ ဆိုတာကတော့ ရံဖန်ရံခါလောက်သာ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဒီတော့ မိမိ လှူခဲ့စဉ်က ဆင်စားတဲ့ အစားအစာမျိုးတွေ ဟုတ်သလား? မဟုတ်ဘူး။ အနှံ့မထွက်ဘူးလား? အနှံ့ထွက်နေတယ်။ ဘာကြောင့် အနှံ့ထွက်ရသလဲ? ကိုယ်ကျင့်သီလတွေ ပျက်စီးခဲ့လို့။ ကာယကံစင်ကြယ်မှု ဝစီကံစင်ကြယ်မှု မနောက်စင်ကြယ်မှုတွေ မရှိခဲ့လို့ပဲ။ မြင်းတွေ နွားတွေမှာလည်း အလားတူပဲ။

နောက်တစ်ခု ခွေးဘဝကြည့်ပါ။ မြေကြီးပေါ်မှာ အိပ်ရတာ နေရတာတို့ မွေ့လျော်တဲ့ဘဝမျိုးသာ ဖြစ်တယ်။ ခွေးဘဝမှာ ကောင်းကောင်းမွန်မွန် စားရတယ် ဆိုပေမဲ့ အဆင့်အတန်းမြင့်မားတဲ့ လူသားတွေစားတဲ့ အစာနှင့် နှိုင်းယှဉ်လိုက်ရင်တော့ အလွန်အဆင့်နိမ့်နေပါသေးတယ်။ ပြီးတော့ ခွေးဆိုတာက ဘယ်လောက်ပဲ ကောင်းကောင်းစားရပါစေ - မစင်ပုံတွေရင်တော့ လွေးရမှ ကျေနပ်တဲ့ သတ္တဝါမျိုးသာ ဖြစ်တယ်။ - ဒီအချက်တွေ ကြည့်လိုက်ရင်လည်း အနှံ့မထွက်ဘူးလား? ရှုံးနေတယ်။ တစ်ချိန်က လူ့ဘဝမှာ မိမိလှူဒါန်းခဲ့စဉ်က ဒီလိုခွေးစားတဲ့ အစာမျိုးတွေ ဟုတ်သလား? မဟုတ်ဘူး - ဘာကြောင့် ဒီလို အဆင့်နိမ့်သွားရတယ်ဆိုတာကို သဘောပေါက်သင့်တယ်။ ကိုယ်ကျင့်သီလ ပျက်စီးခြင်းကြောင့် ဒါနကုသိုလ်ကံရဲ့ အကျိုးတရားတွေဟာ အဆင့်အတန်း နိမ့်သွားခြင်းဖြစ်တယ်။ ငွေကုန်ကြေးကျခံပြီး အလှူဒါနပွဲကြီးတစ်ခုကို ပြုစုပြီးထောင်ပါလျက် ဒီဒါနကြောင့် မြက်တွေ သစ်ရွက်တွေကိုသာ ပေါပေါများများ ပြန်စားရမယ်ဆိုရင်တော့ - ဘယ်နှယ်တုန်း ပရိသတ်တွေ ရှုံးချက်က မနာဘူးလား? သိပ်နာတယ်။ ဒါကြောင့် အလှူရေစက်လက်နှင့်မကွာ နေထိုင်နေကြတဲ့ လူမျိုးတွေဖြစ်ခြင်းကြောင့် နေ့စဉ်လိုလို ဒါနတွေ ပြုနေကြတဲ့အတွက် နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း ကိုယ်ကျင့်သီလတွေ ဖြူစင်နေဖို့ မကောင်းဘူးလား? သိပ်ကောင်းတယ် - သိပ်ကောင်းတယ် -

ကာယကံစင်ကြယ်မှု ဝစီကံစင်ကြယ်မှု မနောက်စင်ကြယ်မှုဆိုတဲ့ သုစရိုက်

ဆရာတွေကို ဖြည့်ကျင့်နေတဲ့ ဖြူစင်တဲ့ ကိုယ်ကျင့်သီလရှိတဲ့ သူတော်ကောင်းတွေက ဆွမ်း၊ သင်္ကန်းစတဲ့ ဒါနဝတ္ထုအမျိုးမျိုးတွေကို သမဏ ဗြာဟ္မဏ အမည်ရတဲ့ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တွေကို လှူဒါန်းပူဇော်ခဲ့မယ်ဆိုရင်တော့ မိမိကလည်း အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တွေကို လှူဒါန်းပူဇော်ခဲ့မယ်ဆိုရင်တော့ မိမိကလည်း အလိုရှိခဲ့မယ်ဆိုရင် လူ့ဘဝမှာ လူ့ချမ်းသာ လူ့ကာမဂုဏ်တွေကိုလည်း ပေါပေါများများ သုံးဆောင်ခံစားရနိုင်တယ်။

လူ့ဘဝ နတ်ဘဝသို့ ရောက်ရှိခြင်းက သီလစင်ကြယ်ခဲ့လို့ ဖြစ်တယ်။ ဆူတာမဂုဏ် နတ်ကာမဂုဏ်တွေကို ပေါပေါများများ သုံးဆောင်ခြင်းက ဒါနပြုခဲ့လို့ ဖြစ်တယ် - ဒီလို ဇာဏုသောဏိပုဏ္ဏားကြီးကို ဘုရားရင်က ဆက်ဆော့ပြတော်မူတယ်။

ဒါကြောင့် လူ့ဘဝ နတ်ဘဝ ရရှိရေးအတွက်လည်း ကိုယ်ကျင့်သီလတွေ ဖြူစင်ဖို့ မလိုဘူးလား? လိုအပ်တယ်၊ လိုအပ်တယ်။ နိဗ္ဗာန်ကို ရရှိရေးအတွက် ဆရာ ကိုယ်ကျင့်သီလတွေ ဖြူစင်ဖို့ မလိုဘူးလား? ပိုပြီး လိုအပ်ပါတယ်။ မဂ္ဂင်(၈)ပါး စုံညီပါမှ နိဗ္ဗာန်ကို ရရှိနိုင်တယ်လို့ လက်ခံနိုင်ရင် သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တ သမ္မာအာဇီဝခေါ်တဲ့ သီလမဂ္ဂင်တွေကိုလည်း နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း ကျင့်စဉ်ထမ်းအဖြစ် လက်ခံရမှာ ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ကိုယ်ကျင့်သီလ ဖြူစင်ခြင်းဆိုတဲ့ ထုပ်ငန်းသဘောတရားဟာ ပစ္စုပ္ပန် သံသရာ နှစ်ဖြာ ကြီးပွားရေးအတွက်ရော၊ နိဗ္ဗာန်ရရှိရေးအတွက်ရော မဖြစ်မနေ ကြိုးစားရမဲ့ တရားတစ်ခုဖြစ်တယ်လို့ နှစ်ပါ။ ဒါကြောင့် မာန်လည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက မယဒေဝမှာ ဒီလို ဆုံးမအားတယ် -

သေသူနှင့် ရှင်သူ

ဆယ်ပါးပညတ်၊ ကုသိုလ်ရပ်ကို ပြုအပ်ပြီးသည်၊ လူတမည်ကာ၊ လူ့ပြည်၊ ဆတ်ပွဲ၊ ရမခဲတည်၊ ယူစွဲမချ၊ ယွင်းမခွဘူး။ ။ ဒါနသီလ၊ ကုသလ၌၊ လုံ့လထွတ်လျော့၊ လေးဖင့်ပေါ့၍၊ မေ့လျော့သောသူ၊ သူ့သေဟူ၏။ အလှူသီတင်း၊ ဆင်းဘာဝနာ၊ မချာရက်နေ၊ မမေ့လျော့တတ်၊ ထိုသူမြတ်တို့၊ လူ့နတ်ခန္ဓာ၊

ပြောင်းလဲကာလျှင်၊ ချမ်းသာသူခါ၊ မပျက်ကြကြောင့်၊ ဘဝသဘော၊ ရွှေ့လျော့ခြင်းဟူ၊ စုတိမူလည်း၊ **ဒေသသ္မမမည်၊** ဟူတုံသည်တည်း။

(မယဒေဝ-စာပိုဒ်-၂၉၁။)

ဒီကိုယ်ကျင့်သီလ ဖြူစင်ရမယ်ဆိုတဲ့အထဲမှာ - ပါဏာတိပါတ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်မှုဆိုတာလည်း တစ်ခုအဖြစ် ပါဝင်ပါတယ်။ သူ့အသက်ကို မသတ်တဲ့ ရှောင်ကြဉ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်မှာ သူတစ်ပါးတွေကို မသေစေလိုတဲ့စိတ်ထားအသက်ရှည်စေလိုတဲ့စိတ်ထားကလေးတွေလည်း ကပ်ပြီးပါနေတယ်။ သူတစ်ပါးတွေကို အသက်ရှည်စေလိုတဲ့ ဒီစိတ်ထားက မိမိအသက်ရှည်ဖို့ရန် အကြောင်းတစ်ခုဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် စူဠကမ္မဝိဘင်္ဂသုတ္တန်မှာ ပါဏာတိပါတကံတွေကို ရှောင်ကြဉ်ခဲ့လို့ အသက်ရှည်ရကြောင်းကို ဘုရားရှင်က ဟောကြားတော်မူခြင်းဖြစ်တယ်။

အရှင်ဗာကုလမထေရ်ထုံး

ဒီနေရာမှာ - အရှင်ဗာကုလမထေရ်ရဲ့ အသက်ရှည်ရခြင်း၏ အတုယူဖွယ်ရာ ထုံးဟောင်းတစ်ခုကို ထပ်ပြောဦးမယ်။ အရှင်ဗာကုလမထေရ်အလောင်းအမျိုးသားကောင်းဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ တစ်သင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်းထက် အနောမဒေသီ မြတ်စွာဘုရား မပွင့်မီ အချိန်ကာလကလေးမှာ ဗြာဟ္မဏတစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့တယ်။ ဗေဒင်သုံးပုံ တစ်ဖက်ကမ်းခတ်အောင် တတ်မြောက်ပြီးတဲ့အခါ ဗေဒင်တွေမှာ အနှစ်သာရကို ရှာမတွေ့တဲ့အတွက် တမလွန်အကျိုးစီးပွားကိုသာ ရှာဖွေတော့မယ် - ဆိုတဲ့ ဦးတည်ချက်နှင့် တောင်ခြေတစ်ခုမှာ ရသေ့ရဟန်း ပြုလိုက်တယ်။ လောကီဈာန်သမာပတ် (၈)ပါးနှင့် လောကီအဘိညာဏ် (၅)ပါးတို့ကို ရရှိတဲ့အတွက် ဈာန်တွေနှင့်ပဲ မွေ့လျော်ပျော်ပိုက်ပြီး အချိန်ကို ကုန်လွန်စေခဲ့တယ်။ အဲဒီအချိန်လောက်မှာပဲ အနောမဒေသီ မြတ်စွာဘုရားလည်း လောကမှာ ပွင့်ထွန်းတော်မူခဲ့ပါတယ်။

အရှင်ဗာကုလအလောင်းရသေ့ကြီးကလည်း ရတနာသုံးပါးတို့ လောဘမှာ ပွင့်ထွန်းပေါ်ပေါက်တော်မူလာပြီဆိုတဲ့ သတင်းကောင်းကို ကြားရတဲ့အတွက်

အနာမဒဿိမြတ်စွာဘုရားရှင်ထံသွားကာ တရားတော်ကို နာယူပါတယ်။
အရကဂုံကိုလည်း ဆောက်တည်ပါတယ်။ သို့သော် မိမိရဲ့နေရာ တောင်ခြေ
အလေးကို မစွန့်လွှတ်နိုင် ဖြစ်နေတယ်။ ဒါကြောင့် မိမိနေရာမှာပဲ နေထိုင်ပြီး
ဆော့ တစ်ခါတစ်ရံ ဘုရားရှင်အား သွားရောက်ဖူးမြော်လေ့ရှိတယ်။ တရားလည်း
နာယူလေ့ရှိတယ်။

တစ်နေ့မှာ ဘုရားရှင်ရဲ့ဝမ်းတွင်းမှာ လေနာရောဂါတစ်ခု ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါ
တယ်။ အရှင်ဗာကုလအလောင်း ရသေ့ကြီးက သိရှိတဲ့အခါ - အော် - ဒီအခါ
အခွင့်ကတော့ ငါ့အတွက် ကောင်းမှုကုသိုလ်ပြုရန် အခါအခွင့်ဖြစ်ပေပေါ့ - လို့
ကြံစည်ပြီး တောင်ခြေကို သွားပြီးတော့ ဆေးအမျိုးမျိုးတွေကို ဖော်စပ်ကာ -
ဤဆေးကို ဘုရားရှင်အား ဆက်ကပ်ပေးတော်မူပါ - လို့ လျှောက်ထားပြီး
ဘုရားရှင်၏ အလုပ်အကျွေးရဟန်းတော်အား လျှူဒါန်းလိုက်ပါတယ်။ ဆေးကို
ဆည်းပေးလိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဘုရားရှင်ရဲ့သန္တာန်မှာ စွဲကပ်နေတဲ့ လေနာ
ရောဂါဟာလည်း နေခြည်ထိပျောက် နှင်းရည်ပေါက်လို ပျောက်ပျက်သွားပေ
တယ်။ အဲဒီ ရသေ့ကြီးလည်း ဘုရားရှင် ကျန်းမာတော်မူပြီး နောက်ပိုင်းကာလမှာ
ဘုရားရှင်ထံသို့ သွားရောက်ကာ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာနှင့် သူက ဆုတောင်းပန်ထွာ
ပြန်တယ် - ပန်းချီကားတစ်ချပ်ကို သူက ရေးဆွဲလိုက်တယ် -

ဘန္တေ ယဒိဒံ မမ ဘေသဇ္ဇေန တထာဂတဿ ဖာသုကံ ဇာတံ၊ တဿ
နိဿန္နေန နိဗ္ဗတ္တနိဗ္ဗတ္တဘဝေ ဂဒ္ဒုဟနမတ္တမ္ပိ သရီရေ ဗျာမိ နာမ ဖာ ဟောတု။
(အံ-၄-၁- ၂၃၆- ၂၃၇။)

ဘန္တေ - ဘုန်းတော်နေဝန်း ထွန်းလင်းတောက်ပတော်မူပါပေသော မြတ်စွာ
ဘုရား - မမ ဘေသဇ္ဇေန = ဘုရားတပည့်တော် လျှူဒါန်းဆက်ကပ်အပ်တဲ့ ဆေးရဲ့
ရှင်းအားကြောင့်။ တထာဂတဿ = တထာဂတအမည်ရတော်မူသော ဘုရားရှင်၏
သန္တာန်တော်၌။ ယဒိဒံ ဖာသုကံ = အကြင် ကိုယ်၏ချမ်းသာခြင်း
ထွန်းမာတော်မူခြင်းသည်။ ဇာတံ = ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါပြီ မြတ်စွာဘုရား။ တဿ
- ထိုကောင်းမှုကုသိုလ်၏။ နိဿန္နေန = အကျိုးဆက်ကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တနိဗ္ဗတ္တဘဝေ
- ဖြစ်လေရာရာ သံသရာဘဝ၌။ ဂဒ္ဒုဟနမတ္တမ္ပိ = နွားနို့တစ်ကြိမ်ညှစ်ကာလမျှ

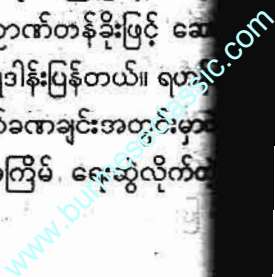

အချိန်သော်လည်း။ မေ = ဘုရားတပည့်တော်၏။ သရီရေ = ခန္ဓာကိုယ်၌။ ဗျာဓိ
နာမ = အနာရောဂါမည်သည်။ မာ ဟောတု = မဖြစ်ပါစေသတည်း။

မြတ်စွာဘုရား - ဘုရားတပည့်တော် လျှာဒါန်းဆက်တပ်အပ်တဲ့ ဆေးရဲ့
စွမ်းအားကြောင့် ဘုရားရှင်၏ ကျန်းမာတော်မူခြင်းသည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါ
သည် မြတ်စွာဘုရား။ ဒီကောင်းမှုကုသိုလ်ရဲ့ အကျိုးဆက်ကြောင့် ဖြစ်လေရာရာ
သံသရာဘဝ၌ တပည့်တော်ရဲ့ခန္ဓာကိုယ်ဝယ် နွားနို့တစ်ကြိမ်ညှစ်ကာလမျှလောက်
သော်လည်း အနာရောဂါမည်သည် မဖြစ်ပါစေသား-လို့ ဆုတောင်းပန်ထွာတယ်။

ပဒုမုတ္တရဘုရားရှင် လက်ထက်တော်မှာတော့ အလွန်ကြီးကျယ်တဲ့ အဓိ-
ကာရ ကောင်းမှုကုသိုလ်တွေ ပြုလုပ်ပြီးတော့ အနာရောဂါကင်းသော အရာဝယ်
အာသာဆုံး အမြတ်ဆုံးဖြစ်တဲ့ အပ္ပါဗာဓတေဒဂ်ဘွဲ့ထူးကို ဆင်မြန်းနိုင်ဖို့ရန်
ဆုတောင်းပန်ထွာပြန်တယ်။ - ဒါက ဒုတိယအကြိမ် ရေးဆွဲလိုက်တဲ့ ပန်းချီကား
တစ်ချပ်ပဲ။

နောက်တစ်ခု - ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား ပွင့်ထွန်းတော်မူတဲ့အချိန်မှာ အရှင်
ဗာကူလအလောင်းဟာလည်း ဈာန်အဘိညာဏ်ရ ရသေ့ကြီးပဲ ဖြစ်ပြန်တယ်။
တစ်ချိန် ဘုရားရှင်နှင့်တကွ သံဃာတော်များဟာ ဟိမဝန္တာတောမှာ သီတင်း
သုံးတော်မူကြတယ်။ အဲဒီတစ်ချိန်မှာ ဟိမဝန္တာမှာလည်း အဆိပ်ပင်တွေဟာ
အဆိပ်ပွင့်တွေ ပွင့်နေကြတဲ့အချိန်ဖြစ်တယ်။ အဲဒီအဆိပ်ပွင့်တို့ရဲ့ အနံ့အသက်
တွေနှင့် ရောနှောနေတဲ့ လေတွေကို ရှူရတဲ့အတွက် ဝိပဿီဘုရားရှင်နှင့် အဝ္ဗ-
သာဝကကြီးနှစ်ပါးကလွဲရင် ကျန်ရဟန်းသံဃာအားလုံးဟာ ပြင်းထန်တဲ့ ဦးခေါင်း
နာရောဂါတွေ စွဲကပ်ဖြစ်ပွားလာကြတယ်။ ရသေ့ကြီးကလည်း ရောဂါအမြေ
အနေကို သိရှိတဲ့အခါ - ဒီအခါကတော့ ငါ့အတွက် ရဟန်းသံဃာတော်အား
ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ဝေယျာဝစ္စပြုလုပ်၍ ကောင်းမှုကုသိုလ်ကို ဆည်းပူးရန် လော့
ကန်သင့်မြတ်တဲ့အခါပဲ - လို့ နှလုံးပိုက်ပြီး ဈာန်အဘိညာဏ်တန်ခိုးဖြင့် ဆေး
အမျိုးမျိုးကို တစ်ခဏချင်းအတွင်းမှာပဲ စုန်းကာ ဖော်စပ်လျှာဒါန်းပြန်တယ်။ ရဟန်း
သံဃာတော်အားလုံးတို့ရဲ့ အနာရောဂါတွေဟာလည်း တစ်ခဏချင်းအတွင်းမှာ
အားလုံးပျောက်ကင်းသွားတယ်။ ဒါကတော့ တတိယအကြိမ် ရေးဆွဲလိုက်တဲ့
ပန်းချီကားချပ်ဖြစ်တယ်။

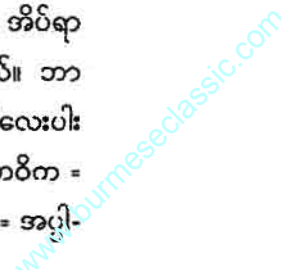
သံသရာတစ်လျှောက်မှာ နောက်ထပ် ကျောင်းလှူခြင်းစတဲ့ ကောင်းမှု ထူထောင်တွေကိုလည်း များစွာ ပြုစုခဲ့ပါတယ်။ သမထ ဝိပဿနာဆိုတဲ့ စရဏ နှစ်ခုကောင်း ဝိဇ္ဇာမျိုးစေ့ကောင်းတွေကိုလည်း ထူထောင်ခဲ့ပါတယ်။ -

ဒီနေရာမှာ ပြောလိုတဲ့အချက်ကတော့ - ဘုရားရှင်နှင့်တကွ ရဟန်းသံဃာ ဆက်တိုက်ရဲ့ သန္တာန်မှာ စွဲကပ်နေတဲ့အနာရောဂါတွေကို ကင်းစေလိုတဲ့စိတ်ဓာတ် အသက်ရှည်စေလိုတဲ့ စိတ်ဓာတ်တွေနှင့် ဆေးလှူခြင်းစတဲ့ သင်္ခါရကံတွေကို ပြုစု ထူထောင်ခဲ့တယ် - ဆိုတဲ့ အချက်ပဲ ဖြစ်တယ်။

အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့ရဲ့ သန္တာန်မှာ တည်ရှိတဲ့အနာရောဂါတွေကို ကင်းရှင်း စေလိုတဲ့ ဒီစိတ်ထားက မိမိအနာရောဂါကင်းဖို့ရန်အတွက် အကြောင်းတစ်ခု ဖြစ်လာတယ်။ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တွေကို အနာရောဂါကင်းပြီး အသက်ရှည်စေလိုတဲ့ ဒီစိတ်ထားက မိမိ အသက်ရှည်ဖို့ရန်အတွက် အကြောင်းတစ်ခု ဖြစ်လာရပြန် တယ်။ ဒါတွင်လားဆိုတော့ - မကသေးဘူး။ အနာရောဂါကင်းသူ ဖြစ်ဖို့ရန်လည်း သူတ ဆုတောင်းခဲ့သူ ဖြစ်ပြန်တယ်။ သီလစင်ကြယ်တဲ့အတွက်ကြောင့် သီလ စွဲတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ စိတ်ထားတောင့်တချက်ဟူသမျှဟာ ပြည့်စုံတတ်တယ်လို့ ဘုရားရှင် ဆောကြားတော်မူတဲ့အတိုင်း သီလတည်းဟူသော မြေပေါ်မှာ ရပ်တည်ပြီး ကြံချ စိတ်ဖို့လိုက်တဲ့ ကောင်းမှုဖြစ်ခြင်းကြောင့် သူ့ရဲ့တောင့်တချက်တွေဟာလည်း ကြီးပြည့်စုံလာရပြန်တယ် - အနာရောဂါကင်းသူ ဖြစ်ရပြန်တယ်။

နောက်ဆုံးဘဝရောက်တဲ့အခါ - မွေးဖွားပြီးနောက် ငါးရက်မြောက်နေ့မှာ ဦးဆင်းဆေးမင်္ဂလာကို ယမုနာမြစ်အတွင်းမှာ ပြုလုပ်ရင်း ငါးကြီးတစ်ကောင်၏ ခြေပံအတွင်းသို့ ရောက်ရှိသွားခဲ့တယ်။

သာမန်သတ္တဝါတစ်ဦးအဖို့ ငါးရဲ့ပါးစပ်ထဲသို့ ရောက်ရှိသွားမယ်ဆိုရင် သေကျေနိုင်ပေမဲ့လို့ အရှင်ဗာကုလအလောင်း သူတော်ကောင်းအဖို့ကား အိပ်ရာ ထိတ်ခန်းအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ကာ လျောင်းစက်ရသလို ဖြစ်နေတယ်။ ဘာ ကြောင့်လဲ? - အရှင်ဗာကုလအလောင်းအလျှာကား ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်လေးပါး ထို့နှင့်တကွ အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ကိန်းသေဧကန်ရမဲ့ ပစ္ဆိမဘဝိက = နောက်ဆုံးဘဝရှိသူ သူတော်ကောင်းတစ်ဦး ဖြစ်တယ်။ အနာကင်းခြင်း = အပျို-

တရားတဒဂ်ဘွဲ့ထူးကို ဆင်မြန်းရမဲ့ သူတော်ကောင်းတစ်ဦးလည်း ဖြစ်တယ်။

ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်ကိုရမဲ့ သူတော်ကောင်းတွေမှာ ပြည့်စုံရမဲ့အင်္ဂါငါးရပ် ရှိတယ်။ အဲဒီ အင်္ဂါငါးရပ်တွေထဲမှာ - ပုဗ္ဗယောဂဆိုတဲ့ အင်္ဂါရပ်တစ်ခုလည်း ပါဝင်တယ်။ ပုဗ္ဗယောဂ - ဆိုတာက ဒီလိုပါ -

ပုဗ္ဗယောဂေါ နာမ ပုဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ သာသနေ ဂတပစ္စာဂတိကဘာဝေန ယာ အနုလောမံ ဂေါတြဘုသမိပံ၊ တာဝ ဝိဝဿနာနုယောဂေါ။

(ဝိသုဒ္ဓိ-၂-၇၂)

ပုဗ္ဗယောဂဆိုတာ - ရှေးရှေးဘုရားရှင်တို့ရဲ့ သာသနာတော်တွင်းမှာ ဆွမ်း အသွားအပြန်တို့၌ ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုဆောင်ခြင်း ဂတပစ္စာဂတကျင့်ဝတ်ကို ဖြည့်ကျ ပြီးတော့ ဂေါတြဘုဉာဏ်ရဲ့ အနီးအပါးမှာရှိတဲ့ အနုလောမအမည်ရတဲ့ သင်္ခါရ ပေက္ခာဉာဏ်သို့တိုင်အောင် ဝိပဿနာဘာဝနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းတွေကို စီးဖြန်းခဲ့ဖူးခြင်း ကို ဆိုလိုပါတယ်။

အရှင်ဗာကုလအလောင်းဟာလည်း ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်တွေကို ရရှိမဲ့ သူတော် ကောင်းဖြစ်တဲ့အတွက် ရှေးရှေးဘုရားရှင်တို့ရဲ့ သာသနာတော်အတွင်းမှာ သင်္ခါရ ပေက္ခာဉာဏ်သို့တိုင်အောင် ဝိပဿနာဘာဝနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းတွေကိုလည်း စီးဖြန်း ခဲ့ဖူးသည်သာဖြစ်တယ်။ သမထပိုင်းကြည့်လိုက်ရင်လည်း ဈာန်အဘိညာဏ်တွေ ကို တစ်ဖက်ကမ်းခတ်အောင် ပေါက်ရောက်ခဲ့တဲ့ သူတော်ကောင်းလည်း ဖြစ် တယ်။ ဆေးလျှံခြင်း ကျောင်းလျှံခြင်းစတဲ့ အများချမ်းသာစေတဲ့ ကံတွေကိုလည်း ထူထောင်ခဲ့သူ ဖြစ်တယ် -

ဒီလို အတိတ်ဘဝထိုထိုက ပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့တဲ့ ဒါန သီလ သမာဓိ ဝိပဿနာ အစဖြာတဲ့ ပါရမီကောင်းမှုကုသိုလ်တို့ရဲ့ စွမ်းအားကြောင့်လည်း ထူး ကြောင်း မိမိကိန်းသေဧကန်ရတော့မဲ့ အရဟတ္တမဂ်ရဲ့စွမ်းအားကြောင့်လည်း တစ်ကြောင်း - ဒီအကြောင်းကြောင်းတွေကြောင့် ဘေးမသိရန်မခဲ အနာရောဂ ကင်းရှင်းစွာနှင့် ငါးရဲ့ဝမ်းဗိုက်ထဲမှ လွတ်မြောက်ခဲ့ရတယ်။ ချမ်းသာစွာနှင့် ကြီးပွား ခဲ့ရတယ်။ အသက် (၈၀)အရွယ်မှာ သာသာနာဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ကာ ဓမ္မ ရဟန်းပြုခဲ့တယ်။ ပုထုဇန်ဘဝနှင့် သာသနာဘောင်မှာ (၇)ရက်လဲ နေထိုင်ရတယ်။

ကြိုရက်မြောက်တဲ့နေ့မှာပဲ ရဟန္တာဖြစ်သွားတယ်။ အသက် (၁၆၀)ရှည်သွားတယ်။
 အနာတင်းတဲ့နေရာမှာ ထိပ်တန်းဧတဒဂ်ဘွဲ့ ထူးကိုလည်း ရရှိသွားပါတယ်။
 မိမိရဲ့စိတ်ဓာတ်ကို အလှဆုံးဖြစ်အောင် ပြုပြင်နိုင်ကြတဲ့အတွက် အလှဆုံး
 အတိုးတရားတွေကို ရရှိသွားကြတဲ့ ရှေးထုံးဟောင်းတွေ ဖြစ်ကြတယ်။
 အသက်ရှည်ရခြင်းအကြောင်းကို ရပ်နားပြီးတော့ အနာရောဂါထူပြော
 ရခြင်းရဲ့အကြောင်းတွေကို ဆက်လက်ပြီး နာကြားကြည့်ရအောင် -

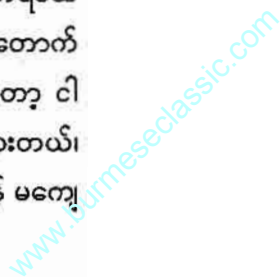
အနာရောဂါထူပြောရခြင်း

နောက်တစ်ခု ဒုတိယအစုံ အနေနှင့် သူက ဘာမေးခွန်း မေးခဲ့သလဲ?
 ဒီထူပြည်လူ့လောကမှာ တချို့တချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ဘယ်လိုရှိကြသလဲ? အနာ
 ရောဂါ သိပ်ပြီးတော့ ထူပြောကြတယ်။ တချို့တချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကျတော့ ကျန်းမာ
 နေ သိပ်ကောင်းကြတယ်။ အနာရောဂါ ကင်းကြတယ်။ ဘယ်လိုအကြောင်း
 ကြောင့်ပါလဲလို့ - ဒီမေးခွန်းကို မြတ်စွာဘုရားကိုမေးတော့ အဲဒီမေးခွန်းကို မြတ်စွာ
 ဘုရားက ဆက်ပြီးတော့ ဖြေတော်မူတယ် -

ဣဓ မာဏဝ ဧကစ္စော ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ သတ္တာနံ ဝိဟေဋ္ဌက-
 အတိကော ဟောတိ ပါဏိနာ ဝါ လေဉ္ဇနာ ဝါ ဒဏ္ဍေန ဝါ သတ္တေန ဝါ။
 (မ-၃-၂၄၅။)

မာဏဝ = ဒကာတော် သူဘလုလင်။ ဣဓ = ဤလောက၌။ ဧကစ္စော =
 အချို့သော။ ဣတ္ထိ ဝါ = အမျိုးသမီးသည်သော်လည်းကောင်း။ ပုရိသော ဝါ =
 အမျိုးသားသည်သော်လည်းကောင်း။ သတ္တာနံ = သတ္တဝါတို့ကို။ ဝိဟေဋ္ဌက-
 အတိကော = ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်လေ့ရှိသည်။ ဟောတိ = ဖြစ်၏။

သေအောင်တော့ မသတ်ဖြစ်ဘူး။ သူတစ်ပါးကို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ရမယ်
 ဆိုရင် စိတ်ထဲက သိပ်သဘောကျတယ်။ သူတစ်ပါးမျက်ရည်တောက်တောက်
 ထူအောင် ပြောချလိုက်ရမယ်ဆိုရင် အင်မတန် ကျေနပ်တယ်။ ‘ဒင်းတော့ ငါ
 ပြောထည့်လိုက်တယ်’ ဆိုပြီး ဟော - စိတ်ထဲက သိပ်ကျေနပ်သွားတယ်။
 ထုတ်တယ် မဟုတ်လား? ဒီလိုပြောလိုက်ရတာကို စိတ်ထဲမှာ အင်မတန် မကျေ

နပ်ကြဘူးလား? သူက ဒီလိုပြောချလိုက်ရတာ သိပ်ပြီးတော့ ကျေနပ်သွားတယ်။

နောက်တစ်ခု - သတ္တာနံ = သတ္တဝါတို့ကို။ ဝိဟေဋ္ဌကဇာတိကော = ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်တတ်တဲ့သဘောရှိသည်။ ဟောတိ = ဖြစ်၏။

ဘာတွေနဲ့ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်သလဲ?

ပါဏိနာ ဝါ = လက်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ လေဗ္ဗနာ ဝါ = ခဲဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ ဒဏ္ဍေန ဝါ = တုတ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ သတ္တေန ဝါ = လက်နက်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ ဝိဟေဋ္ဌကဇာတိကော = ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်တတ်တဲ့အလေ့ ရှိသည်။ ဟောတိ = ဖြစ်၏။

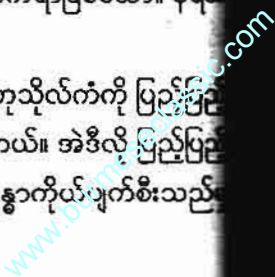
အသေတော့ မသတ်ဘူး။ သူက သတ္တဝါတွေကို အင်မတန် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်တတ်တယ်။ လက်နှင့် ချလိုက်ရမလား၊ လွယ်လွယ်ကလေးပဲ၊ ခဲနှင့် ပေါက်လိုက်ရမလား၊ တုတ်နှင့် ရိုက်လိုက်ရမလား၊ လက်နက်တစ်ခုခုနှင့် ပစ်လိုက်ရမလား၊ စိတ်ထဲမှာ သိပ်ပြီးတော့ ကျေနပ်တယ်။

သော တေန ကမ္မေန ဧဝံ သမတ္တေန ဧဝံ သမာဒိန္နေန ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။

(မ-၃-၂၄၅)

သော = ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧဝံ = ဤသို့။ သမတ္တေန = ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပြုကျင့်၍ ထားအပ်သော။ ဧဝံ = ဤသို့။ သမာဒိန္နေန = ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍ ထားအပ်သော။ တေန ကမ္မေန = ထိုအကုသိုလ်ကံကြောင့်။ ကာယဿ = ကိုယ်ခန္ဓာ၏။ ဘေဒါ = ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ ပရံ မရဏာ = စုတ်ပြတ်ကြွေ သေလွန်သည်မှ နောက်ကာလ၌။ အပါယံ = ချမ်းသာဟူ၍ မြူငွေမျှမရှိသော။ ဒုဂ္ဂတိံ = မကောင်းမှုပြုသူ ဒုစရိုက်သမားတို့၏ လားရောက်ရာဖြစ်သော။ ဝိနိပါတံ = အလှဆန္ဒအာသာကင်းလျက် ဖရိုဖရဲ ပြုကွဲပျက်စီးလျက် ကျရောက်ရာဖြစ်သော။ နိရယံ = ငရဲသို့။ ဥပပဇ္ဇတိ = ကပ်ရောက်ရပေ၏။

သူတစ်ပါးတွေကို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်တတ်တဲ့ ဒီအကုသိုလ်ကံကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပြုကျင့်ထားတယ်၊ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဆောက်တည်ထားတယ်။ အဲဒီလို ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပြုရဆောက်တည်ထားတဲ့ ဒီအကုသိုလ်ကံကြောင့် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီးသည်။

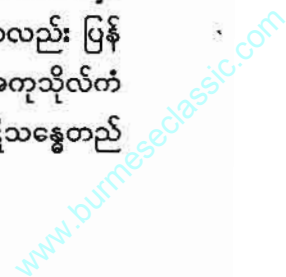
နောက်ကာလ၌ ဒီသတ္တဝါသည် ဘယ်ရောက်သွားသလဲ၊ မကောင်းမှုပြုသူ ဒုစရိုက်
သမားတို့ရဲ့ လားရောက်ရာဖြစ်တဲ့ ချမ်းသာဟူ၍ မြူငွေ့မျှမရှိတဲ့ ငရဲသို့ ရောက်
ဖို့သွားတယ်။

နော စေ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ
ဥပပဇ္ဇတိ။ သစေ မနုဿတ္တံ အာဂစ္ဆတိ ယတ္ထ ယတ္ထ ပစ္စာဇာယတိ ဗဂ္ဂါဗာဓော
ဿာတိ။ (မ-၃-၂၄၅။)

ကာယဿ = ကိုယ်ခန္ဓာ။ ဘေဒါ = ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ ပရံ မရဏာ
နတ်ပြတ်ကြွေ သေလွန်သည်မှ နောက်ကာလ၌။ အပါယံ = ချမ်းသာဟူ၍ မြူငွေ့
မျှ မရှိသော။ ဒုဂ္ဂတိံ = မကောင်းမှုပြုသူ ဒုစရိုက်သမားတို့၏ လားရောက်ရာ
ဖြစ်သော။ ဝိနိပါတံ = အလိုအာသာဆန္ဒ ကင်းပြတ်လျက် ဖရိုဖရဲ ပြိုကွဲပျက်စီး
ထုတ် ကျရောက်ရာဖြစ်သော။ နိရယံ = ငရဲသို့။ နော စေ ဥပပဇ္ဇတိ = အကယ်၍
ထောပရောက်ရသည် ဖြစ်ငြားအံ့။ မနုဿတ္တံ = လူ့ပြည်လူ့လောကသို့။ သစေ
အာဂစ္ဆတိ = အကယ်၍ ရောက်ရှိလာခဲ့သည် ဖြစ်ငြားအံ့။ ယတ္ထ ယတ္ထ = အကြင်
အကြင် ဘုံဘဝ၌။ ပစ္စာဇာယတိ = ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဖြစ်ပေါ်၍လာရ၏။ တတ္ထ
ထတ္ထ = ထိုထိုပဋိသန္ဓေအားဖြင့် တစ်ဖန်ဖြစ်ပေါ်လာရာ ဘုံဘဝ၌ (ဝါ) ထိုထို
ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဖြစ်ပေါ်၍လာရာအမျိုးအနွယ်၌။ ဗဂ္ဂါဗာဓော = အနာရောဂါ
ထူပြောသည်။ ဟောတိ = ဖြစ်ပေ၏။

သူတစ်ပါးတွေကို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်တတ်တဲ့ ဒီကံက ငရဲကို ပို့ဆောင်မပေး
ခဲ့လို့ လူ့ပြည်လူ့လောကက ရောက်ရှိမယ်ဆိုရင် -

ဘယ်ကံတွေလဲ? ဟိုး - အင်မတန် စိတ်ပါလက်ပါ လွန်ကျူးနေဆဲ အချိန်
အခါမှာ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ ကံတွေကို မဆိုလိုဘူး၊ ကံကို လွန်ကျူးဆဲအချိန်မှ ရှေ့ပိုင်း
နောက်ပိုင်းမှာ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ကံ၊ သူတစ်ပါးတွေကို မညှဉ်းပန်းမနှိပ်စက်ခင်မှာ
ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ကံ၊ သူတစ်ပါးတွေကို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ပြီးတဲ့အခါမှာလည်း ပြန်
သတိရလို့ ကျေနပ်နေတဲ့အချိန်မှာ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ကံတွေ-အဲဒီ အကုသိုလ်ကံ
တွေက လူ့ပြည်လူ့လောကမှာ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် လာပြီးတော့ ပဋိသန္ဓေတည်
နေတဲ့ သတ္တဝါကို ဘာလုပ်သလဲ?

ဗဂ္ဂါဗာဓော - အနာရောဂါထူပြောစေတတ်သည်။ ဟောတိ - ဖြစ်၏။ အနာရောဂါထူပြောအောင် ပြုလုပ်ပေးတယ်။ မနေ့ညက ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်းပဲ လူ့ဘဝကို ရောက်ရှိခြင်းသည် ကုသိုလ်ကံကြောင့် ရောက်ရှိလာတယ်။ အဲဒီ ကုသိုလ်ကံရဲ့ အရှိန်အဝါလေးကို သူကပ်ပြီးတော့ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်လိုက်တယ်။ ဒီကုသိုလ်ကံရဲ့ အရှိန်အဝါလေးကို ကပ်ပြီးတော့ ဖြတ်ပေးတယ်။ ဥပပိဋကဏ္ဍ ဥပစ္စေဒကကံပဲ။

ဗဂ္ဂါဗာဓသံဝတ္တနိကာ ဒေသာ မာဏာဝ ပဋိပဒါ ယဒိဒံ သတ္တာနံ ဝိဟေ-
ဌကဇာတိကော ဟောတိ ပါဏိနာ ဝါ လေဉ္ဇနာ ဝါ ဒဏ္ဍေန ဝါ သတ္ထေန ဝါ။
(မ-၃-၂၄၅။)

လက်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ခဲနှင့်ဖြစ်စေ တုတ်နှင့်ဖြစ်စေ လက်နက်တစ်ခုခုနှင့်ပဲ ဖြစ်စေ သတ္တဝါတွေကို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်တတ်တဲ့ ဒီကံသည် အနာရောဂါ ထူပြော စေတတ်တဲ့ ကံတစ်ခု ဖြစ်တယ်။ ဒီလိုဆိုရင် အနာရောဂါကင်းရှင်းချင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် တွေ ဘာလုပ်ရမလဲ?

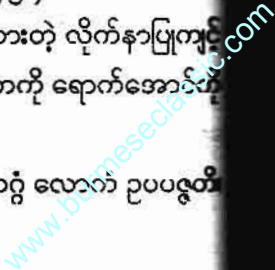
ဣဓ ပန မာဏာဝ ဧကစ္စော ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ သတ္တာနံ အဝိ-
ဟေဌကဇာတိကော ဟောတိ ပါဏိနာ ဝါ လေဉ္ဇနာ ဝါ ဒဏ္ဍေန ဝါ သတ္ထေန
ဝါ။ (မ-၃-၂၄၅။)

ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ကြည့်လိုက်တော့ တစ်ဘက်သားတွေကို လက်နှင့်ပဲ ဖြစ်စေ၊ ခဲနှင့်ပဲဖြစ်စေ၊ တုတ်နှင့်ပဲဖြစ်စေ၊ လက်နက်တစ်ခုခုနှင့်ပဲဖြစ်စေ ဘယ် တော့မှ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်လေ့ မရှိဘူး။ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်တတ်တဲ့ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက် လိုတဲ့ စိတ်နေစိတ်ထား လုံးလုံးမရှိဘူး။ မရှိတော့ ဘာဖြစ်သလဲ?

သော တေန ကမ္မေန ဧဝံ သမတ္ထေန ဧဝံ သမာဒိန္နေန ကာယဿ ဘေဒါ
ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ (မ-၃-၂၄၅။)

ဒီလို ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဆောက်တည်ထားတဲ့ ပြုကျင့်ထားတဲ့ လိုက်နာပြုကျင့် နေတဲ့ ဒီကံက သေသည်၏အခြားမဲ့၌ နတ်ပြည်နတ်လောကကို ရောက်အောင်ပဲ ပို့ဆောင်ပေးတယ်။ ဒီသီလကုသိုလ်စေတနာပဲ။

နော စေ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။

မနေ့သတ္တံ အာဂစ္ဆတိ ယတ္ထ ယတ္ထ ပစ္စာဇာယတိ အပ္ပါဗာဓော ဟောတိ။
(မ-၃-၂၄၅။)

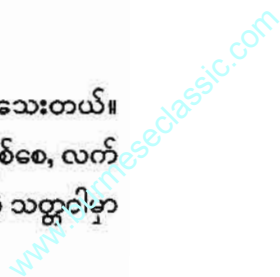
အကယ်၍ နတ်ပြည်နတ်လောကကို မရောက်လို့ လူ့ပြည်လူ့လောကကို
ထုတ်ခဲ့မယ်ဆိုရင် လူ့ပြည်လူ့လောကမှာ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် တည်နေတဲ့ ဒီ
သတ္တဝါရဲ့ သန္တာန်မှာ - အပ္ပါဗာဓော ဟောတိ။ အနာရောဂါ ကင်းရှင်းနေတယ်။
ဘာကြောင့်လဲ? သတ္တဝါတွေကို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်တဲ့ လုပ်ငန်းရပ်က ရှောင်ကြဉ်
ခဲ့တဲ့ ကုသိုလ်စေတနာကြောင့်ပဲ။

အပ္ပါဗာဓသံဝတ္တနိကာ ဧသာ မာဏဝ ပဋိပဒါ ယဒိဒံ သတ္တာနံ အဝိ-
ဇာဋကဇာတိကော ဟောတိ ပါဏိနာ ဝါ လေဉ္ဇနာ ဝါ ဒဏ္ဍေန ဝါ သတ္ထေန
တိ။ (မ-၃-၂၄၅။)

လက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ခဲနှင့်ဖြစ်စေ၊ တုတ်နှင့်ပဲဖြစ်စေ၊ လက်နက်အမျိုးမျိုး
နှင့်ပဲဖြစ်စေ သတ္တဝါတွေကို မညှဉ်းပန်း မနှိပ်စက်ခြင်းဆိုတဲ့ ဒီစိတ်နေစိတ်ထား
သည် အသက်ရှည်မှုကို ဖြစ်စေတတ်တယ်။ ဒီလိုဆိုရင် အနာရောဂါ ကင်းရှင်း
ချင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ အနာရောဂါကင်းရှင်းမှုကို ဖြစ်စေတတ်တဲ့ ဒီလိုကံမျိုးတွေကို
ထူထောင်ဖို့ မလိုဘူးလား၊ သတ္တဝါတွေကို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်လိုတဲ့ စိတ်နေစိတ်
ထားသို့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲဖို့ မလိုဘူးလား? လိုအပ်တယ်။ ဒီတော့ အနာရောဂါ
ထူပြောချင်ရင်တော့ ဘာလုပ်ရမလဲ? သူတစ်ပါးတွေကို မျက်ရည်ကြီးငယ်ကျ
အောင် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ပေတော့၊ အကယ်၍ အနာရောဂါကင်းရှင်းချင်တယ်
ဆိုရင်တော့ ဘာလုပ်ရမလဲ? သူတစ်ပါးကို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်လိုတဲ့ စိတ်နေစိတ်
ထားတွေကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲပြီးတော့ ပေးရမယ်။ ဒါ စိတ်ဓာတ်ပြုပြင်ပြောင်းလဲ
ရေးပဲ။

စဉ်းစားဝေပန်ကြည့်ပါ

ဒီနေရာမှာ ဘုန်းကြီးနည်းနည်းတော့ ထပ်ရှင်းပြချင်သေးတယ်။
အကယ်၍ မိမိက သတ္တဝါတစ်ဦးကို တုတ်နှင့်ပဲဖြစ်စေ၊ ဓားနှင့်ပဲဖြစ်စေ၊ လက်
နက် တစ်ခုခုနှင့်ပဲဖြစ်စေ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်လိုက်ရင် ဒီအနှိပ်စက်ခံရတဲ့ သတ္တဝါမှာ

အနာရောဂါတစ်ခုခုတော့ ဧကန်ရတော့မယ်။ သို့သော် ဒီလို ညည်းပန်းနှိပ်စက်တဲ့ လုပ်ငန်းရပ်များကို သူတော်ကောင်းတစ်ဦးက ရှောင်ကြဉ်ပြီ ဆိုကြပါစို့။ ဒီလို ရှောင်ကြဉ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ စိတ်အစဉ်မှာ သူတစ်ပါးတို့ရဲ့ သန္တာန်မှာ အနာရောဂါ မဖြစ်စေလိုတဲ့ စိတ်နေစိတ်ထားကလေးတွေက ကပ်ပြီးပါနေတယ်။ အနာရောဂါ ကင်းရှင်းစေလိုတဲ့ စိတ်နေစိတ်ထားကလေးတွေက ကပ်ပြီးပါနေတယ်။ သတ္တဝါ တွေအပေါ်မှာ အနာရောဂါ မဖြစ်စေလိုတဲ့ အနာရောဂါ ကင်းရှင်းစေလိုတဲ့ ဒီ စိတ်နေစိတ်ထားက ဒီကံတွေက အကျိုးပေးတဲ့ဘဝမှာ မိမိ အနာရောဂါကင်းရှင်း ဖို့ အကြောင်းတစ်ခု ဖြစ်လာရတယ်။ ဒီလိုဆိုရင် မွန်မြတ်တဲ့စိတ်နေစိတ်ထား ကလေးတွေ ကိန်းဝပ်နေအောင် မိမိတို့ရဲ့ စိတ်အစဉ်ကို အမြဲတမ်း ပြုပြင်ပေးနေ ဖို့ ဖြူစင်အောင် ဖွပ်လျှော်ဖို့ မကောင်းဘူးလား? သိပ်ကောင်းတယ် သိပ်ကောင်း တယ် - ကဲ - နောက်ပုစ္ဆာတစ်စုံကို ဆက်ကြဦးစို့ -

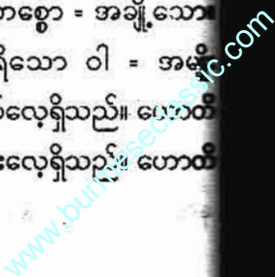
နံပါတ် (၃) ပုစ္ဆာတစ်ခု သူက ထပ်မေးတယ်။

တချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ရုပ်အဆင်း သိပ်လှကြတယ်။ တချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ တော့ ရုပ်မလှကြဘူး။ ဘယ်လိုအကြောင်းကြောင့် ရုပ်ရည်လှပရသလဲ? ဘယ်လို အကြောင်းကြောင့် ရုပ်ရည်မလှပရသလဲ? ဒီ မေးခွန်းကို မေးထားတယ်။ အဲဒီ မေးခွန်းကို မြတ်စွာဘုရားရှင်က ဘယ်လိုပြန်ပြီးတော့ အဖြေပေးသလဲ?

အကျဉ်းတန် အရုပ်ဆိုးရခြင်း၏ အကြောင်း

ဣဓ မာဏဝ ဧကစ္စော ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ ကောဓနော ဟောထိ ဥပါယာသဗဟုလော၊ အပ္ပမ္ဘိ ဝုတ္တော သမာနော အဘိသဇ္ဇတိ ကုပ္ပတိ ဗျာပဇ္ဇထိ ပတိဋ္ဌိယတိ။ (မ-၃-၂၄၅။)

မာဏဝ - သုဘလုလင်။ ဣဓ - ဤလောက၌။ ဧကစ္စော - အချို့သော။ ဣတ္ထိ ဝါ - အမျိုးသမီးသည်သော်လည်းကောင်း၊ ပုရိသော ဝါ - အမျိုးသားသည်သော်လည်းကောင်း။ ကောဓနော - အမျက်ထွက်လေ့ရှိသည်။ ဟောထိ - ဖြစ်၏။ ဥပါယာသဗဟုလော - ကြောင့်ကြပူနံ့မှူးများပြားလေ့ရှိသည်။ ဟောထိ - ဖြစ်၏။

သားအတွက် ပူလိုက်ရတာ၊ သမီးအတွက် ပူလိုက်ရတာ၊ အဘိုးကြီး
အတွက်လည်း ပူလိုက်ရတာ စိတ်မချလို့၊ အဖွားကြီးအတွက်ကျတော့လည်း
ပူလိုက်ရတာ စိတ်မချဘူး။ တစ်ဘက်ကြည့်လိုက်တော့လဲ -

ကောဓနော = ဒေါသက သိပ်ကြီးတယ်။

ဒါတွင်လားဆိုတော့ မကသေးဘူး။

အပွမ္မိ = အနည်းငယ်ကိုသော်လည်းပဲ။ ဝုတ္တော = ပြောဆိုခဲ့မိသည်။
ဘာနော = ဖြစ်လတ်သော်။ အဘိသဇ္ဇတိ = ကပ်ငြိ၍နေတတ်၏။ ကုပ္ပတိ =
စိတ်ဆိုးတတ်၏။ ဗျာပဇ္ဇတိ = ဒေါသဖြင့် ဖောက်ပြန်၍နေတတ်၏။ ပတိဋ္ဌိယတိ
- ရန်ငြိုးဖွဲ့၍ နေတတ်၏။

သူ့ကို နည်းနည်းလေးတော့ သွားမပြောလိုက်နှင့် နည်းနည်းလေးများ
ပြောလိုက်မိမယ်ဆိုရင် -

အဘိသဇ္ဇတိ = ငါ့ကို ဒီလိုပြောရကောင်းလားဆိုပြီး စိတ်ထဲမှာ တနံ့နံ့နှင့်
ဖြစ်နေတယ် စွဲနေတယ် နည်းနည်းလေးမှ မကျေနပ်ဘူး။

ကုပ္ပတိ = စိတ်ဆိုးတယ်။ ဗျာပဇ္ဇတိ = စိတ်ဆိုးနေတဲ့ ဖောက်ပြန်နေတဲ့
အမူအယာအမျိုးမျိုးကို ပြတယ်။

ဒင်းနော် ငါချလိုက်ပြန်ရောမယ် ငါ့ကို ဘာမှတ်လို့လဲ? ဒီပုံစံမျိုးပဲ - ဟုတ်
ထယ် မဟုတ်လား? ဒေါသဖြစ်နေတဲ့ အမူအယာတွေကို ပြတယ်။ နောက်တစ်ခု
ဘာလဲ?

ကောပဉ္စ ဒေါသဉ္စ အပုစ္စယဉ္စ ပါတုကရောတိ။

ကောပဉ္စ = အမျက်ကိုလည်းကောင်း။ ဒေါသဉ္စ = ဒေါသကိုလည်းကောင်း။

အပုစ္စယဉ္စ = မကျေနပ်မှုကိုလည်းကောင်း။ ပါတုကရောတိ = ထင်ရှားပြုလုပ်၍
ပြတတ်၏။

စိတ်ဆိုးမှုကိုလည်း ထင်ထင်ရှားရှားကြီး ဖော်ပြလိုက်တယ်။ “ဒင်း ငါ့လာထိ
ထား ဘယ်ရလိမ့်မလဲ၊ ငါက ခံမှာလား ငါပြန်ချလိုက်မှာပေါ့” - ဆိုပြီးတော့
ဒီဒီဒေါသဖြစ်နေတာကို ထင်ရှားအောင် ဖော်ပြလိုက်တယ်။ မိမိရဲ့မကျေနပ်ချက်
တွေကိုလည်း ထင်ရှားအောင် ဖော်ပြလိုက်တယ်။

သော တေန ကမ္မေန ဓဝံ သမတ္ထေန ဧဝံ သမာဒိန္နေန ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။

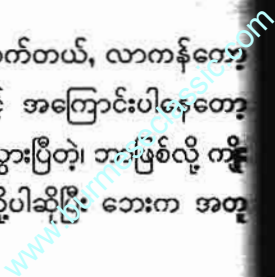
(မ-၃-၂၄၅)

သော = ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧဝံ = ဤသို့။ သမတ္ထေန = ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပြုကျင့်၍ထားအပ်သော။ ဧဝံ = ဤသို့။ သမာဒိန္နေန = ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ကောင်းစွာဆောက်တည်၍ထားအပ်သော။ တေန ကမ္မေန = ထိုဒေါသနှင့် ယှဉ်တွဲ၍နေတဲ့ အကုသိုလ်ကံကြောင့်။ ကာယဿ = ကိုယ်ခန္ဓာ၏။ ဘေဒါ = ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ ပရံ မရဏာ = စုတိပြတ်ကြွေ သေလွန်သည်မှ နောက်ကာလ၌။ အပါယံ = ချမ်းသာဟူ၍ မြူငွေ့မျှမရှိသော။ ဒုဂ္ဂတိံ = မကောင်းမှုပြုသူ ဒုစရိုက်သမားတို့ရဲ့ လားရောက်ရာဖြစ်သော။ ဝိနိပါတံ = အလိုအာသာဆန္ဒကင်းလျက် ဖရိုဖရဲပြုတဲ့ ပျက်စီးလျက် ကျရောက်ရာဖြစ်သော။ နိရယံ = ငရဲသို့။ ဥပပဇ္ဇတိ = ကပ်ရောက်ရပေ၏။

သူများအပေါ်မှာ မကျေနပ်တာကလေးတစ်ခုပဲ။ ပိုက်ဆံဘယ်လောက် ရရှိလိုက်သလဲ? တစ်ပြားမှ မရလိုက်ဘူး၊ ဒါပေမဲ့ အပါယ်ရောက်ကြောင်း အကုသိုလ်ကံတွေ မိမိမှာ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ရမသွားဘူးလား? ရသွားပြီ။

သူတစ်ပါးအပေါ်မှာ ဒေါသဖြစ်တဲ့စိတ်ထား “ကိုယ့်ဟာကိုယ်၊ ကိုယ့်ဒေါသကိုယ်ဖြစ်တာ ဘာဆိုင်လဲ ညည်းနှင့်ဘာဆိုင်လဲ?” ဟော - တချို့က ဒီလိုပြောတတ်ကြတယ် ဒီလို “ငါ့ဟာငါ ဒေါသဖြစ်တာ ညည်းနှင့်ဘာဆိုင်လို့ လာပြောရတာလဲ? - တချို့က ဒီလိုပြောကြတယ်။ ဒီတော့ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ဒေါသဖြစ်တာ ဘာမှဖြစ်ဘူးမဟုတ်ဘူးနော်၊ ဖြစ်တယ်။ ဘာဖြစ်သလဲ? - ငရဲရောက်နိုင်တယ်၊ ဒီတော့ မိမိက ငရဲကို အလိုမရှိဘူးဆိုရင် ဒီစိတ်ထားကလေးတွေကို ပြောင်းလဲပစ်ဖို့ မလိုဘူးလား? လိုအပ်နေတယ်။

ဒီနေ့ပဲ - ဒကာမကြီးတစ်ယောက်က လာလျှောက်တယ်၊ လာကန်တော့တယ်။ လာကန်တော့တဲ့အခါကျတော့ သူက ငမူးနှင့် အကြောင်းပါနေတော့ သူ့ငမူးအကြောင်းကို ဘုန်းကြီးကမေးတော့ ငမူး ကျိုးသွားပြီတဲ့၊ ဘားဖြစ်လို့ ကျွန်ုပ်သလဲလို့ သူ့ကိုမေးတော့ - သူက ဒေါသထင်ရှားပြလို့ပါဆိုပြီး ဘေးက အတူ

ထိုအခါ အဖော်တစ်ဦးက ဝိုင်းပြီးလျှောက်ထားတယ်။ သူကလည်း ဒေါသကို ထပ်ထပ်ရှားပြလိုက်သလိုဆိုတော့ - ဒီလိုတဲ့၊ လှေကားမှာ ငမူးနှင့် စကားများရင်း ငမူးကို တွန်းချလိုက်တော့ လှေကားကနေ ငမူး ကျသွားရော၊ အောက်ကျသွားတဲ့အခါ ငမူး လက်ကျိုးသွားသတဲ့၊ လက်ကျိုးသွားတဲ့အချိန်အခါကျတော့ ဖစ်ထားလိုက်ပါလားလို့ဆိုတော့လည်း မပစ်ရန်နိုင်ဘူးတဲ့။ ဘာဖြစ်လို့လဲ? မခွဲရန်နိုင်တဲ့ မပစ်ရန်နိုင်တဲ့ ကံတွေကိုလည်း တစ်ဖက်က ထူထောင်ခဲ့ကြပြန်တယ်။ ထဲတွေဟာ သိပ်ဆန်းကြယ်တယ်။

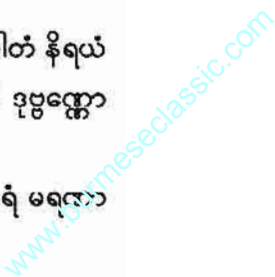
ဒီလိုကံတွေကို ပြုစုပျိုးထောင်ထားခဲ့မယ်ဆိုရင် ဒီကံကလွတ်အောင် ရုန်းတိုက်ရအောင် ပြုပြင်ဖန်တီးပေးတယ်။ ဒီအနားက ခွဲလို့မရဘူး။ တကယ်တမ်း ရုတ်ရက်စက်စက်နှင့် စွန့်ပစ်လိုက်ပါလားဆိုတော့ မစွန့်ပစ်နိုင်ဘူး။ မစွန့်ပစ်နိုင်တဲ့ ထဲတွေကို မိမိတို့က ထူထောင်ထားခဲ့ကြတယ်။ ခုလည်း ဒီအတိုင်းပဲ။ ဒီဒကာမကြီးက ဒေါသကိုတော့ ထင်ရှားပြလိုက်တယ်။ သို့သော် ခွဲနိုင်သလားဆိုတော့ - မခွဲနိုင်ပြန်ဘူး။

ဒီဒေါသဖြစ်တဲ့ဟာ ဘာမှမဖြစ်ဘူး မဟုတ်ဘူး၊ ဒီဒေါသကလေးမှာ ငရဲထို့ရောက်စေနိုင်တဲ့ စွမ်းအားတွေ ရှိနေတယ်။ ဒီလိုဆိုရင် ငရဲကို အလိုမရှိခဲ့ရင် မိမိတို့က ဒေါသကို တိုက်ဖျက်ဖို့ မလိုဘူးလား? လိုတယ်၊ စိတ်နေစိတ်ထားကလေးတွေကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေးဖို့ လိုတယ်။

နောက်တစ်ခု ဒေါသဖြစ်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကြည့်ပါ။ အင်မတန် ချောမောထူးဝနေတဲ့ အမျိုးကောင်းသား အမျိုးကောင်းသမီးပဲ ဖြစ်ချင်ဖြစ်ပါစေ၊ ဒေါသဖြစ်နေတဲ့ အချိန်အခါမှာ သူ့ကို သွားကြည့်ရင် အရုပ်မဆိုးဘူးလား? - အရုပ်ဆိုးတယ်၊ အဲဒီကံက သူ့ကို အကျိုးပေးဖို့ရန် အခါအခွင့်သင့်လာရင် ဘာဖြစ်သလဲ?

နော စေ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ သစေ မနုဿတ္တံ အာဂစ္ဆတိ ယတ္ထ ယတ္ထ ပစ္စာဇာယတိ ဒုပ္ပဏ္ဍောဘောတိ။ (မ-၃-၂၄၅။)

ကာယဿ - ကိုယ်ခန္ဓာ၏။ ဘေဒါ = ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ ပရံ မရဏာ

- စုတိပြတ်ကြွေ သေလွန်သည်မှ နောက်ကာလ၌။ အပါယ် = ချမ်းသာဟူ၍ မြူငွေ့မျှမရှိသော။ ဒုဂ္ဂတိ - မကောင်းမှုပြုသူ ဒုစရိုက်သမားတို့၏ လားရောက်ရာ ဖြစ်သော။ ဝိနိပါတ် = အလိုအာသာဆန္ဒကင်းလျက် ဖရိုဖရဲ ပြိုကွဲပျက်စီးလျက် ကျရောက်ရာဖြစ်သော။ နိရယံ = ငရဲသို့။ နော စေ ဥပပဇ္ဇတိ = အကယ်၍ မကပ်ရောက်ရသည်ဖြစ်ငြားအံ့။ မနုဿတ္တိ = လူ့ပြည်လူ့လောကသို့။ သစေ အာဂစ္ဆတိ = အကယ်၍ ရောက်ရှိလာခဲ့သည် ဖြစ်ငြားအံ့။ ယတ္ထ ယတ္ထ = အကြင် အကြင် အမျိုးအနွယ်၌။ ပစ္စာဇာယတိ = ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဖြစ်ပေါ်၍လာရပေ၏။ တတ္ထ တတ္ထ = ထိုထိုအမျိုးအနွယ်၌။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏော = အဆင်းမလှသည်။ ဟောတိ - ဖြစ်၏။

ဒီဒေါသကလေးဖြစ်ခဲ့တဲ့ကံက ငရဲမရောက်ဘူးထား၊ ခုနက သန္နိဋ္ဌာန စေတနာလို့ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ တကယ်တမ်း ပြစ်မှုတွေ လွန်ကူးနေတဲ့အချိန်အခါမှာ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ ဒေါသအကုသိုလ် စေတနာကိုတော့ ထားလိုက်၊ ရှေ့ပိုင်းနောက် ပိုင်းမှာ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ အကုသိုလ်စေတနာတွေကနေပြီးတော့ လူ့ပြည်လူ့လောက မှာ လာပြီးတော့ အကျိုးပေးဖို့ရန် အခါအခွင့်သင့်ပြီဆိုရင် လူ့ပြည်လူ့လောက ကို ကုသိုလ်ကံတစ်ခုက ပစ်ချလိုက်လို့ လူဖြစ်လာတဲ့အချိန်အခါမှာ ခုနက ဒေါသ နှင့် ယှဉ်တွဲနေတဲ့ အကုသိုလ်ဓာတ်ငွေ့တွေက ကပ်ပါလာတဲ့အတွက်ကြောင့် ဒီပုဂ္ဂိုလ်သည် “ဒုဗ္ဗဏ္ဏ” အဆင်းမလှတော့ဘူးတဲ့၊ အကျည်းတန်အရုပ်ဆိုးတယ်။

ခဏခဏတော့ ပြောဖူးပါတယ်။ ဘုန်းကြီးတစ်ပါးပြောတဲ့ စကားလေး ဘုန်းကြီးက မှတ်သားထားတယ် - “လည်ပင်းကြည့်လိုက်တော့ ဖားလည်ပင်း၊ အသားကြည့်လိုက်တော့ သပိတ်ရောင်၊ ခါးကြည့်လိုက်တော့ လိပ်ခါး” တဲ့။ ဒေါသ ကြောင့် အဲဒီလို ပုံပန်းမကျတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ဖြစ်လာရတယ်။

ဘာကြောင့်လဲ? ဒေါသနဲ့ ယှဉ်တွဲပြီးတော့ ကံတွေကို ပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့ တယ် သို့မဟုတ် ဒေါသသိပ်ကြီးခဲ့တယ်။ ဒေါသကြီးခဲ့တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဒီကံက အကျိုးပေးပြီးဆိုရင် ရုပ်လှသလား မလှဘူးလား? မလှတော့ဘူး။ ဒါဖြင့်ခင် မိမိ တို့က ရုပ်ရည်ချောမောလှပတဲ့ အမျိုးကောင်းသား ဖြစ်ချင်တယ်ဆိုရင် အမျိုး ကောင်းသမီး ဖြစ်ချင်တယ်ဆိုရင် ဒေါသကြီးရမလား မကြီးရဘူးလား? မကြီးရဘူး

- ဒေါသတွေကို ရှောင်ကြဉ်ပေးရမယ်။ စိတ်ဓာတ်ဆိုတာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲလို့ မရဘူးလား? ရတယ်။

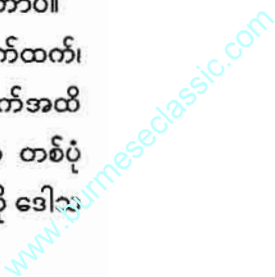
ဒီဒေါသသည် အမြဲဖြစ်နေတဲ့တရား မဟုတ်ဘူး။ အနိစ္စတရားပဲ၊ ရာဂဟာ အမြဲဖြစ်နေတဲ့တရား မဟုတ်ဘူး အနိစ္စတရားပဲ။ အနိစ္စတရားသာဖြစ်တော့ မိမိ ခံစား ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေးမယ်ဆိုရင် မရနိုင်ဘူးလား? ရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ပြုပြင် ပြောင်းလဲချင်တဲ့စိတ်ထား မရှိဘူး “ငါဒေါသက သူများဒေါသနှင့်တူတာ မဟုတ် ဟု ငါ့စိတ်က သူများစိတ်နှင့်တူတာ မဟုတ်ဘူး” ဆိုပြီး ဒါကိုပဲ ဂုဏ်ယူပြီးတော့ ခံကြားပြီးတော့ နေတတ်ကြပြန်တယ်။ အဲဒီလို ဂုဏ်ယူဝင့်ကြားနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် တွေသည် ဘာဖြစ်မလဲ? - ဘယ်ဘဝပဲရောက်ရောက် ရောက်လေရာဘဝမှာ အကျည်းတန် အရုပ်ဆိုးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် မဖြစ်ဘူးလား? ဖြစ်လိမ့်မယ်။ ဒါဟာ ဘုရားရှင် ဘာကြားတော်မူတဲ့ အကျည်းတန် အရုပ်ဆိုးစေတတ်တဲ့ ကံတရားပဲ။ အကျည်း တန် အရုပ်ဆိုးစေတတ်တဲ့ ဆေးစွမ်းကောင်းတစ်လက်ပဲ။

ဒုဗ္ဗဏ္ဍသံဝတ္တနိကာ ဧသာ မာဏဝ ပဋိပဒါ ယဒိဒံ ကောဓနော ဟောတိ ဤသာသဗဟုလော အပ္ပမ္ဘိ ဝုတ္တော သမာနော အဘိသဇ္ဇတိ ကပ္ပတိ ဗျာပဇ္ဇတိ ဤသီယတိ ကောပဉ္စ ဒေါသဉ္စ အပ္ပစ္စယဉ္စ ပါတုကရောတိ။

(မ-၃-၂၄၅။)

ရုပ်ရည် မချောမော မလှပခြင်း အကျည်းတန် အရုပ်ဆိုးခြင်း၏ အကြောင်းရင်းသည် ဒီဒေါသပဲ။ နည်းနည်းလေးပြောရင်တောင်မှ နည်းနည်းလေး ခု အထိမခံဘူး။ “ဒင်းတို့များတော့ သွားမပြောလိုက်စမ်းပါနဲ့။ ဒင်းက နည်းနည်းမှ ပြောလို့ဆိုလို့ရတဲ့ လူစားမျိုး မဟုတ်ဘူး” တဲ့။ တချို့ ဒီလို ပြောကြတယ်။ နည်းနည်း ခု သူက အထိမခံဘူး။ ပြောလိုက်ပြီဆိုလို့ရင် - “ငါ့ကို ဒီလို ပြောရကောင်းလား” ဆိုပြီး တစ်ခါတည်း မကျေနပ်ချက်တွေကို တစ်ပုံကြီး ထင်ရှားပြတော့တာပဲ။

ဟို-ဘိုးတော်ဘုရားလက်ထက်ကနေပြီးတော့ မင်းတုန်းမင်းလက်ထက်၊ မင်းတုန်းမင်းလက်ထက်ကနေပြီးတော့ တော်လှန်ရေးအစိုးရလက်ထက်အထိ ပြောလို့လေး၊ ရာဇဝင်နှင့်ချို့ပြီးတော့ မကျေနပ်ချက်တွေကို ပြောလိုက်တာ တစ်ပုံ တစ်ခါကြီးပဲ။ နားထောင်လို့ကို မကုန်နိုင်တော့ဘူး။ ဒါကြောင့် အဲဒီလို ဒေါသ

တွေ သိပ်ကြီးနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရောက်လေရာဘဝမှာ ဘာဖြစ်တတ်သလဲ အရင် ဆိုးတတ်တယ်။ နောက်တစ်ခု -

ရုပ်ရည်ချောမောလှပတင့်တယ်ရခြင်း၏အကြောင်း

ဣဓ ပန မာဏဝ ဧကစ္စော ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ အက္ကောဓနော ဟောထံ အနုပါယာသဗဟုလော။ (မ-၃-၂၄၅။)

မာဏဝ = သုဘလုလင်။ ဣဓ ပန = ဤလောက၌ကား။ ဧကစ္စော = အချို့သော။ ဣတ္ထိ ဝါ = အမျိုးသမီးသည်သော်လည်းကောင်း။ ပုရိသော ဝါ = အမျိုးသားသည်သော်လည်းကောင်း။ အက္ကောဓနော = အမျက်ထွက်လေ့ မရှိပါ။ ဟောထံ = ဖြစ်၏။ အနုပါယာသဗဟုလော = ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု မများပြားသည်။ (ဝါ) ပူပန်ကြောင့်ကြမှု မများပြားသည်။ ဟောထံ = ဖြစ်၏။

စိတ်ထဲမှာ ဒေါသရယ်လို့ ဖြစ်လာပြီဆိုရင် ပူပန်မှုလေးတွေ ဝင်လာတယ်။ ခု ဒီပုဂ္ဂိုလ်ကြည့်လိုက်တဲ့အခါမှာတော့ ဒေါသလည်း မဖြစ်ဘူး။ ပူပန်မှုလည်း မရှိဘူး။

ဗဟုမ္ဘိ ဝုတ္တော သမာနော နာဘိသဇ္ဇတိ န ကုပ္ပတိ န ဗျာပဇ္ဇတိ န ပတိဋ္ဌိယတိ န ကောပဉ္စ ဒေါသဉ္စ အပ္ပစ္စယဉ္စ ပါတုကရောတိ။ (မ-၃-၂၄၅။)

ဗဟုမ္ဘိ = များစွာသော်လည်းပဲ။ ဝုတ္တော = ပြောဆိုအပ်သည်။ သမာနော = ဖြစ်လတ်သော်။ နာဘိသဇ္ဇတိ = စိတ်ထဲ၌ ငြိအပ်၍မနေ။ “ငါ့ကို ပြောရကောင်လား” ဟု စိတ်ထဲ၌ ကပ်ငြိမှုမရှိ။ န ကုပ္ပတိ = စိတ်မဆိုး။ န ဗျာပဇ္ဇတိ = ဖောထံ ပြန်တဲ့ စိတ်အမူအရာ မရှိ။ န ပတိဋ္ဌိယတိ = ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု မရှိပေ။ ကောပဉ္စ အမျက်ကိုလည်းကောင်း။ ဒေါသဉ္စ = ဒေါသတရားကိုလည်းကောင်း။ အပ္ပစ္စယဉ္စ = မနှစ်သက်မှုကိုသော်လည်းကောင်း။ န ပါတုကရောတိ = ထင်ရှားမပြပေ။

စိတ်ထဲမှာ နည်းနည်းမခံချင်ပေမယ့်လို့ သူတစ်ပါးသိအောင် ထုတ်ဖော်ပြောမှုပြုမှု မရှိဘူး။ ဘယ်လောက်ပဲပြောပြော၊ ပြောချင်တာ ပြောပါလေ သူပြောတာက သူ့ကံပဲ၊ ကိုယ်ပြောတာက ကိုယ့်ကံပဲ။ ကိုယ်ပြုတာက ကိုယ့်ကံပဲ၊ သူပြုတာက သူ့ကံပဲလို့ ဒီလို ကံ-ကံရဲ့အကျိုးကို နှလုံးသွင်းပြီးဟော သည်းခံတယ်။

သူတို့ သူတော်ကောင်းတရားကို နှလုံးသွင်းနိုင်တယ်။

ဒီနေရာမှာ အမျက်မထွက်ဘူး ဆိုတာကတော့ ဥတ္တရာ အမျိုးကောင်းသမီး
ဆိုတဲ့ သို့မေတ္တာစာကို ဝင်စားနိုင်တဲ့စိတ်ထားသည် အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်
နေတဲ့ စိတ်ထားမျိုးပဲ။ တစ်ဖက်သားပုဂ္ဂိုလ်က ဘယ်လိုပင် ပြောချင်တာပြောပါစေ၊
ပြောချင်တာ ပြုလုပ်ပါစေ၊ မိမိက ထိုသတ္တဝါတွေအပေါ်၌ ဖြန့်ကြက်ပြီးတော့
မေတ္တာစာတွေ ဝင်စားပြီး နေနိုင်မယ်ဆိုရင် ထိုမေတ္တာစာ ဝင်စားနေတဲ့
အဖန်အတားအဆေးကို ထိုအချိန်အခါမှာ ကြည့်စမ်းကြည့်ပါ။ အရုပ်ဆိုးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်
ဖြစ်ချင်ဖြစ်ပါစေ မေတ္တာစာ ဝင်စားနေတဲ့ အမျိုးကောင်းသား အမျိုးကောင်း
သမီး ဖြစ်နေတတ်ပါတယ်။ ကံတွေကို ထူထောင်စဉ် အချိန်အခါတုန်းက တစ်ဖက်
သားအပေါ်မှာ အင်မတန်ကြီးမားတဲ့မေတ္တာ ကရုဏာဓာတ်တွေနှင့် ထူထောင်
နေတဲ့ကံ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဒီကံက အကျိုးပေးတဲ့ အချိန်အခါမှာ ဘာဖြစ်မလဲ?

သော တေန ကမ္မေန ဧဝံ သမထွေေန ဧဝံ သမာဒိန္နေန ကာယဿ ဘေဒါ
ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ (မ-၃-၂၄၅။)

ဧဝံ = ဤသို့။ သမထွေေန = ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဖြည့်ကျင့်၍ ထားအပ်သော။
ဧဝံ = ဤသို့။ သမာဒိန္နေန = ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဆောက်တည်၍ ထားအပ်သော။
တေန ကမ္မေန = ထိုကုသိုလ်ကံကြောင့်။ ကာယဿ = ကိုယ်ခန္ဓာ၏။ ဘေဒါ =
ပျော်စရာခြင်းကြောင့်။ ပရံ မရဏာ = စုတိပြတ်ကြောင့် သေလွန်သည်မှ နောက်ကာလ
၌ သုဂတိံ = ကောင်းမှုပြုသူ သုစရိုက်သမားတို့၏ လားရောက်ရာဖြစ်သော။
သဂ္ဂံ လောကံ = နတ်ပြည်နတ်လောကသို့။ ဥပပဇ္ဇတိ = ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ကပ်
ဆုတ်ရပေ၏။

ဒီနေရာမှာတော့ - အကယ်၍များ မေတ္တာစာရန် ရရှိခဲ့မယ်ဆိုရင်တော့၊
မေတ္တာစာကလည်း သေသည်တိုင်အောင် မလျှောကျခဲ့ဘူးဆိုရင်တော့
မေတ္တာစာတွေကတော့ ဗြဟ္မာ့ပြည်လို့ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ နတ်ပြည်နတ်လောကို
ထောင်ပေးမှာ ဖြစ်တယ်။

နော စေ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။
သေမနုဿတ္တံ အာဂစ္ဆတိ ယတ္ထ ယတ္ထ ပစ္စာဇာယတိ ပါသာဒိကော ဟောတိ။

ပါသာဒိကသံဝတ္ထနိကာ ဒေသာ မာဏဝ ပဋိပဒါ ယဒိဒံ အက္ခောနေော ဟောတိ အနုပါယာသဗဟုလော ဗဟုမ္ပိ ဝုက္ခော သမာနေော နာဘိသဇ္ဇတိ န ကုပ္ပတိ န ဗျာပဇ္ဇတိ န ပတိဋ္ဌိယတိ န ကောပဉ္စ ဒေါသဉ္စ အပ္ပစ္စယဉ္စ ပါတုကရောတိ။ (မ-၃-၂၄၅-၂၄၆။)

မာဏဝ = ဒကာတော်သုဘလုလင်။ ကာယဿ = ကိုယ်ခန္ဓာ၏။ ဘေဒိ - ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ ပရံ မရဏာ = စုတိပြတ်ကြောင့် သေလွန်သည်မှ နောက်ကာလ၌။ သုဂတိ = ကောင်းမှုပြုသူ သုစရိုက်သမားတို့၏ လားရောက်ရာဖြစ်သော။ သဂ္ဂံ လောကံ = နတ်ပြည် နတ်လောကသို့။ နော စေ ဥပပဇ္ဇတိ = အကယ်၍ မကပ်ရောက်ရသည် ဖြစ်ငြားအံ့။

နတ်ပြည် မရောက်ဘူးထား၊ ဒီမေတ္တာဈာန်တွေကလည်း မသေခင်မှာ အကြောင်းတစ်ခုခုကြောင့် လျှောကျသွားလို့ ဒီမေတ္တာဈာန်တွေရဲ့ စွမ်းအားကြောင့် ဗြဟ္မာ့ပြည် မရောက်ဘူးထား -

သစေ မနုဿတ္တံ အာဂစ္ဆတိ။

သစေ = အကယ်၍။ မနုဿတ္တံ = လူ့ပြည် လူ့လောကသို့။ သစေ အာဂစ္ဆတိ = အကယ်၍ ရောက်ရှိလာသည်ဖြစ်ငြားအံ့ -

မေတ္တာဈာန်ရဲ့ ရှေ့ပိုင်းမှာ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ ကာမာဝစကုသိုလ်စိတ်စေတနာတွေလည်း ရှိတယ်။ မေတ္တာဈာန်ကို ပွားများပြီးတဲ့နောက်၊ နောက်ပိုင်းမှာ သတ္တဝါတွေအပေါ်၌ ထားရှိတဲ့ မေတ္တာနဲ့ယှဉ်နေတဲ့ ကာမာဝစရကုသိုလ် စိတ်စေတနာတွေလည်း ရှိတယ်။ အဲဒီစိတ်စေတနာတွေက လူ့ပြည်လူ့လောကကို ရောက်အောင် ပို့ဆောင်ပေးနိုင်တဲ့ စွမ်းအားရှိတယ်။ မေတ္တာဈာန်တွေကတော့ ဗြဟ္မာ့ပြည်ကို ရောက်အောင် ပို့ဆောင်ပေးနိုင်တယ်။ အကယ်၍ ဗြဟ္မာ့ပြည်ကို မရောက်ဘူးထား လူ့ပြည်လူ့လောကကို ပြန်ပြီး ရောက်ရှိလာခဲ့မယ်ဆိုရင် ဘာဖြစ်မလဲ။

ယတ္ထ ယတ္ထ = အကြင်အကြင် အမျိုးအနွယ်၌။ ပစ္စာဇာယတိ = ပဋိသေအားဖြင့် တစ်ဖန်ဖြစ်ပေါ်၍ လာရ၏။ တတ္ထ တတ္ထ = ထိုထိုအမျိုးအနွယ်၌

ပါသာဒိကော = ကြည်ညိုဖွယ်ရှိသည်။ ဟောတိ = ဖြစ်၏။

ပါသာဒိကသံဝတ္ထနိကာ ဒေသာ မာဏဝ ပဋိပဒါ ယဒိဒံ အက္ခောနေော

အဘတ် အနုပါယာသဗဟုလော ဗဟုမ္ဘိ ဝုတ္တော သမာနော နာဘိသဇ္ဇတိ န
ဗုဒ္ဓတိ န ဗျာပဇ္ဇတိ န ပတိဋ္ဌိယတိ န ကောပဉ္စ ဒေါသဉ္စ အပ္ပစ္စယဉ္စ ပါတု-
ဏဇရာတိ။ (မ-၃-၂၄၆။)

ဒကာတော် သုဘလုလင် ကြည်ညိုဖွယ်ဂုဏ်ကို ဆောင်နိုင်တဲ့ ဥပဓိသမ္ပတ္တိ
စွမ်းရည်နှင့်ပြည့်စုံဖို့အတွက် ဒါဟာ အကျင့်တစ်ခုပဲ။ ဘာအကျင့်လဲ? ဒေါသမကြီး
ခြင်း၊ အမျက်ဒေါသမကြီးခြင်း၊ ဘယ်လောက်ပဲ သူများတွေက ပြောချင်ပြောပါစေ
ဘယ်တော့မှ စိတ်မဆိုးဘူး၊ ဘယ်တော့မှ စိတ်ဖောက်ပြန်တဲ့အမူအရာကို မပြဘူး၊
ဘယ်တော့မှ ရန်ငြိုးမထားဘူး၊ အမျက်ကိုလည်း ဘယ်တော့မှ ထင်ရှားမပြဘူး၊
ဒေါသကိုလည်း ဘယ်တော့မှ ထင်ရှားမပြဘူး၊ မကျေနပ်ချက်တွေကိုလည်း ဘယ်
တော့မှ ထင်ရှားမပြဘူး။ အဲဒီလို မပြခြင်းဆိုတဲ့ ကျင့်ဝတ်ပဋိပတ်သည် ကြည်ညို
ဖွယ်ဂုဏ်ကို ဆောင်နိုင်တဲ့ အင်မတန် ချောမောလှပတဲ့ ဥပဓိသမ္ပတ္တိခေါ်တဲ့
စွမ်းရည်နှင့် ပြည့်စုံဖို့ရန် အကြောင်းတစ်ခု ကျင့်ဝတ်တစ်ခုဖြစ်တယ်လို့ မြတ်စွာ
ဘုရားက ဟောထားတော်မူပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ ဦးပဉ္စင်း သတိရလို့ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီးတော့ - သုဘဒ္ဓါ
အကြောင်းကို ပြောချင်ပါတယ်။ စလေဦးပုညရဲ့ စကားလုံးနှင့် သုံးရင်တော့
သေမင်းကြီးမ သုဘဒ္ဓါပဲ။ တစ်ချိန် - ဦးပဉ္စင်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသခင်ဟာ
ခေတဝန်ကျောင်းတိုက်အတွင်း ဓမ္မာသနပလ္လင်ထက်မှာ တရားဟောတော်မူနေ
တယ်။ ဘုရားရှင် တရားဟောတော်မူနေတဲ့အချိန်အခါမှာ တရားနာပရိသတ်
ထဲမှာ ဘိက္ခုနီမတွေလည်း ပါကြတယ်။ အဲဒီ ဘိက္ခုနီမတွေထဲက ဘိက္ခုနီမကလေး
တစ်ပါးက စိတ်ထဲ ဘယ်လိုဖြစ်လာသလဲ?

တရားဟောတော်မူတဲ့ ဘုရားရှင်ရဲ့ (၃၂)ပါးသော ယောက်ျားမြတ်တို့ရဲ့
ထက္ခကာ၊ (၈၀)သော လက္ခကာတော်ငယ်၊ ရောင်ခြည်တော် ခြောက်သွယ်တို့
ဖြင့် တင့်တယ်စံပယ်ပြီး အင်မတန် သာယာတဲ့ ဗြဟ္မာမင်းရဲ့အသံနဲ့ တူနေတဲ့
အသံတော်နှင့် တရားဟောနေတာကို ကြားနာရတော့ စိတ်ထဲမှာ အင်မတန်
ကြည်နူးနေတယ်။ ဒီလောက်တောင် ကျက်သရေမင်္ဂလာအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံနေတဲ့
ယောက်ျားမြတ်တစ်ဦးကို “ငါသည် တစ်ချိန်တုန်းကများ သူ့ရဲ့ခြေရင်း အလှုပ်

အကျွေးများ ဖြစ်ခဲ့ဖူးသလား”လို့ စိတ်ကူးကြည့်သတဲ့။ ပါဒပရိစာရိကာ ခေါ်ဝဲတယ်။ ခြေရင်းအလုပ်အကျွေးဆိုတာ ဒကာကြီးတွေ ဒကာမကြီးတွေ နားလည်ကြသလား? ပါရမီဖြည့်ဖက်ကို ပြောတာပါပဲ။

သူ့ခြေရင်းမှာ သူ့ရဲ့အိမ်ရှင်မအဖြစ်နဲ့ ပါရမီများ ဖြည့်ကျင့်ခဲ့ဖူးရဲ့လားလို့ သူက တရားနေရင်းနဲ့ စိတ်ကူးကြည့်သတဲ့။ အဲဒီတော့ အဲဒီလိုစိတ်ကူးကြည့်လိုက်တဲ့ အချိန်အခါမှာ စိတ်ကူးနေရင်းနဲ့ သူ့ရဲ့ပါရမီအားလျော်စွာ ဇာတိသရဉာဏ်ကလေးတွေကို ရရှိလာတယ်။ အတိတ်ဘဝတွေကို လှမ်းပြီးတော့ ဆန်းစစ်ကြည့်လိုက်တဲ့အချိန်အခါမှာ တစ်ဘဝပြီး တစ်ဘဝ လိုက်ပြီးကြည့်လိုက်တဲ့အခါ နောက်ဆုံးဆန္ဒနဲ့ဆင်မင်းဘဝမှာ သူ့ရဲ့အလုပ်အကျွေးဖြစ်ခဲ့ဖူးတဲ့ဘဝကို သွားပြီး တွေ့တယ်။ တွေ့လိုက်တဲ့အချိန်အခါကျတော့ ဝမ်းသာလိုက်တာ - ‘ဒီလို ယောက်ျားမြတ်တို့ရဲ့ ပါရမီကို ငါဖြည့်ကျင့်ခဲ့ရတာ ငါ့ရဲ့ဘဝဟာ အင်မတန် တန်ဖိုးရှိတယ်’ - လို့ သူ့စိတ်ထဲ သဘောပေါက်ပြီးတော့ အင်မတန် ဝမ်းသာတယ်။ ဝမ်းသာပေမဲ့ သူက နည်းနည်းလေးထပ်ပြီး စဉ်းစားပြန်တယ်။ ဒီအချိန်မှာ တရားကလည်း အင်မတန် ရင့်ညောင်းလာပြီနှင့် တူပါတယ်။ ရင့်ညောင်းလာတဲ့အချိန်အခါမှာ သူ စဉ်းစားမိက ဒီလိုပါ - (စာမှာပါတာ ပြောတာနော် - ဒကာမကြီးတွေကို စောင်းပြောတာ မဟုတ်ဘူး၊ ကြိုပြီးတော့ နည်းနည်းသတိပေးထားရမယ်။ စာမှာ ဘယ်လိုပါသလဲ?)

ပါဒပရိစာရိကာ သာမိကာနံ ဟိတဇ္ဈာသယာ အပ္ပကာ။

(ဇ-၄-၅-၃၇။)

ပါဒပရိစာရိကာ နာမ - ခြေရင်းအလုပ်အကျွေးအမျိုးသမီးတို့မည်သည်ကား။ သာမိကာနံ - အိမ်ရှင်ယောက်ျားတို့၏။ ဟိတဇ္ဈာသယာ - အကျိုးစီးပွားကို လိုလားတောင့်တသည့် အဇ္ဈာယသဓာတ်ရှိသူတို့သည်။ အပ္ပကာ - နည်းပါးလှကုန်၏။

ခြေရင်းအလုပ်အကျွေးအမျိုးသမီးတို့ဆိုတာ အိမ်ရှင်ယောက်ျားရဲ့ အကျိုးစီးပွားကို လိုလားတောင့်တနေတဲ့ အဇ္ဈာယသဓာတ်ရှိသူက သိပ်နည်းတယ်။ ပုဂံသလား မဟုတ်သလား? ကိုယ့်ဟာကိုယ် စဉ်းစားကြည့်ကြ။

အဟိတဇ္ဈာသယာဝ ဗဟုတရာ။ (ဇ-၄-၅-၃၇။)

အဟိတဇ္ဈာသယာဝ - အကျိုးစီးပွားကို မလိုလား မတောင့်တတဲ့စိတ်ထား
(အဇ္ဈာသယ) ရှိနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကသာလျှင်။ ဗဟုတရာ = အလွန်အလွန် များလှ
သော။

မရှိဘူးလို့ပြောတာ မဟုတ်ဘူး။ အိမ်ရှင်ယောက်ျားတို့ရဲ့ အကျိုးစီးပွားကို
မလိုလား မတောင့်တတဲ့ အဇ္ဈာသယဓာတ်ခံရှိနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေက သိပ်များကြ
သေး။

ဟိတဇ္ဈာသယာ နှ ခေါ် အဟံ ဣမဿ ပုရိသဿ အဟောသိ၊ အဟိ-
တဇ္ဈာသယာတိ။

အဟံ = ငါသည်။ ဣမဿ ပုရိသဿ = ဤယောက်ျားမြတ်၏။ ဟိတ-
ဇ္ဈာသယာ = အကျိုးစီးပွားကို လိုလားတောင့်တတဲ့ အဇ္ဈာသယဓာတ်ခံ ရှိနေတဲ့
အမျိုးကောင်းသမီးသည်။ အဟောသိ နှ ခေါ် = ဖြစ်ခဲ့လေသလော။ အဟိ-
တဇ္ဈာသယာ = အကျိုးစီးပွားကို မလိုလား မတောင့်တတဲ့ အဇ္ဈာသယဓာတ်ခံ
ရှိနေတဲ့ အမျိုးသမီးသည်။ အဟောသိ နှ ခေါ် = ဖြစ်ခဲ့လေသလော။

ဒီအိမ်ရှင်ယောက်ျားရဲ့ အကျိုးစီးပွားကို လိုလားတောင့်တတဲ့ အမျိုးကောင်း
သမီးပဲ ဖြစ်ခဲ့လေသလား? အကျိုးစီးပွားကို မလိုလား မတောင့်တတဲ့ အမျိုးကောင်း
သမီးပဲ ဖြစ်ခဲ့လေသလားလို့ သူက တစ်ဆင့်တက်ပြီးတော့ စဉ်းစားတယ်။ စဉ်းစား
ခန်းဝင်ပြန်တယ်။

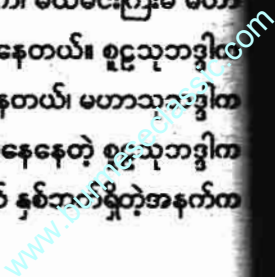
ဒီစဉ်းစားပုံကို ကြည့်လိုက်ရင်တော့ သူဟာ ပါရမီတော်တော်ကလေး
နှင့်ညောင်းနေပြီလို့တော့ ယူဆရပါတယ်။ အဲဒီလို စဉ်းစားလိုက်တဲ့အချိန်ခါကျ
တော့ ဘာအဖြေထွက်လာသလဲ? အဟိတဇ္ဈာသယ-အိမ်ရှင်ယောက်ျားရဲ့ အကျိုး
စီးပွားကို လိုလားတောင့်တနေတဲ့ အဇ္ဈာသယဓာတ်ခံ မရှိတဲ့ အမျိုးသမီးဖြစ်ခဲ့တဲ့
အဖြစ်ကို သွားတွေ့လိုက်တယ်။ တွေ့လိုက်တဲ့အချိန်အခါကျတော့ အဲဒီမှာ ဘာ
ဖြစ်သလဲ? - ဝမ်းနည်းကြေကွဲမှု သောကမီးတွေ ဟုန်းဟုန်းတောက်လောင်လာ
ပြီး ဖြေမဆည်နိုင်တဲ့အတွက် ထိုဘိက္ခုနီမကလေးဟာ တရားပွဲထဲမှာ ရှိုက်ကြီး
ထင် ငိုပြီးတော့ ချလိုက်ပါလေရော။

ထိုငိုပွဲကို မြင်တွေ့ရတဲ့အခါ ဘုရားရှင်လည်း ပြုံးရယ်တော်မူခဲ့ပါတယ်။

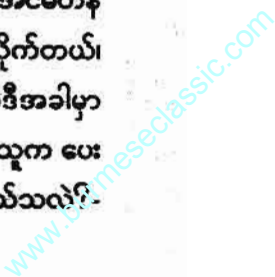
ပြုံးရယ်တော်မူခြင်း၏အကြောင်းကို သံယာတော်က မေးမြန်းလျှောက်ထားတဲ့ အခါ ဘုရားရှင်က ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းဇာတ်တော်ကို ဟောပေးတော်မူပါတယ်။ အဲဒါတော့ ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းဇာတ်မှာ အတိုချုပ်ပြောရမယ်ဆိုရင် သူက မပြောပလောက်တဲ့ အကြောင်းအရာကလေးတစ်ခုနှင့် ဘုရားအလောင်းတော် အပေါ်မှာ ရန်ငြိုးဖွဲ့တယ်။ ခုနကပြောခဲ့တဲ့ ပတိဋ္ဌိယတိ၊ စိတ်ဓာတ်က ရန်ငြိုး ဖွဲ့ထားတယ်။ ရန်ငြိုးဖွဲ့တယ်ဆိုတာက စိတ်ထဲမှာ တွန့်ဆုတ်တွန့်ဆုတ် ဖြစ်နေ တယ်။ ဘာတွန့်ဆုတ်ချင်သလဲ? - 'တော်စမ်းပါ၊ ဒင်းအကြောင်းမပြောစမ်းနှင့်၊ ဒင်း မျက်နှာချင်းဆိုင်ရမှာကိုက စိတ်ထဲမှာ အင်မတန် ဝန်လေးတယ်။ ဒင်းကို ငါ မျက်နှာချင်းမဆိုင်ချင်ဘူး' မျက်နှာချင်း မဆိုင်ချင်တဲ့စိတ်ထားတွေက၊ သူနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်လိုတဲ့ စိတ်ဓာတ်ကနေ တွန့်ဆုတ်သွားတာ၊ မလွဲမရှောင်သာလို့ တွေ့ရတောင်မှ မျက်နှာက ရှောင်လွှဲပစ်လိုက်တယ်။ ဒါတွန့်ဆုတ်နေတာ၊ ဒါကိုမိ ရန်ငြိုးဖွဲ့ထားတယ်လို့ ဘာသာပြန်ထားတယ်။

အဲဒီတော့ သူက ဘာရန်ငြိုးဖွဲ့ခဲ့သလဲဆိုတော့ မပြောပလောက်တဲ့ အကြောင်းအရာကလေးတစ်ခုကို ကြည့်ပြီးတော့ ရန်ငြိုးဖွဲ့တယ်။ ဘယ်လို မပြောပလောက်တဲ့ အကြောင်းအရာလည်းဆိုတော့ - ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းတို့ နေတဲ့နေရာ ပတ်ဝန်းကျင်က အင်မတန် သာယာတဲ့ တောတောင်လို့ စာက ဖွဲ့ထားပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ ပြောလိုရင်းကတော့ အင်ကြင်းတောကြီးတစ်ခုရှိတဲ့အကြောင်းပဲ။ သူတို့နေရာဝန်းကျင်ကို ဝိုင်းထားတဲ့ အင်ကြင်းတောကြီးတစ်ခုရှိတော့ တစ်နေရာမှာ အင်ကြင်းပင်တွေက ပင်လုံးကျွတ်ပွင့်နေကြပြီဆိုတဲ့ သတင်းကောင်းတစ်ခုတို့ ကြားရတော့ ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းအဖွဲ့ရှိတဲ့ ရှစ်သောင်းသောဆင်တွေက ဒီအင်ကြင်း တောမှာသွားပြီးတော့ ပျော်ပါးကြတယ်။ ဥယျာဉ်ကစားကြတယ်။ အဲဒီလို ပျော်ပါးတဲ့ အချိန်အခါမှာ မယ်မင်းကြီးမ စူဠသုဘဒ္ဒါက တစ်ဖက်၊ မယ်မင်းကြီးမ မဟာသုဘဒ္ဒါက တစ်ဖက်ပေါ့လေ။ သူ့မှာ မိဖုရားက နှစ်ဦးရှိနေတယ်။ စူဠသုဘဒ္ဒါက ဘယ်ဘက်ကနေသလဲဆိုတော့ လေအထက်ဘက်က နေတယ်။ မဟာသုဘဒ္ဒါက လေအောက်က နေတယ်။ အဲဒီတော့ လေအထက်ဘက်နေနေတဲ့ စူဠသုဘဒ္ဒါက တစ်ဖက်၊ လေအောက်ကနေတဲ့ မဟာသုဘဒ္ဒါကတစ်ဖက် နှစ်ဘက်ရှိတဲ့အနက်က

အင်ကြင်းပန်းတွေကို နှာမောင်းနဲ့ လှမ်းဆွတ်ပြီးတော့ ပြူးတူးပျော်ပါးကြတဲ့ အခိုင်းမှာ ဟိုသစ်ပင်ကို တိုးလိုက်၊ ဒီသစ်ပင်ကို တိုးလိုက် စသည်ဖြင့် တောကစား ပြုဆဲအခါ အင်ကြင်းပင်တွေကိုလည်း တိုးဝှေ့မိတော့ ခြောက်သွေ့နေတဲ့ အခိုင်းသစ်ကိုင်းလေးတွေ အနည်းငယ် ကျလာကြတယ်။ ခြောက်သွေ့နေတဲ့ အင်ကြင်းရွက်တွေကလည်း ကြွေကျလာကြတယ်။ အဲဒီလို ကြွေကျလာတဲ့အချိန် အခါမှာ လေထက်မှာ နေနေတဲ့ စူဠသုဘဒ္ဒါရဲ့ကိုယ်ပေါ်ကို အဲဒီသစ်ကိုင်းခြောက် အနည်းငယ်နှင့် သစ်ရွက်တွေက ကျကြတယ်။ မဟာသုဘဒ္ဒါရဲ့ကိုယ်ပေါ်ကိုတော့ အင်ကြင်းပန်း ဝတ်မှုန်ကလေးတွေ ကျသွားကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းက အည်း - နည်းနည်းကလေးတော့ မျက်နှာလိုက်တယ်လို့ မယူဆနှင့်နော် - စာထဲ မိတာ ပြောတာ။

ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းကလည်း သူက အင်ကြင်းပန်းတွေကို နှာမောင်းနှင့် ဆွတ် ခုပြီးတော့ မဟာသုဘဒ္ဒါရဲ့ကျောပေါ်ကို ပြန်ကျပြီးတော့ ချပေးလိုက်ပြန်တယ်။ အဲဒီအခါမှာ မယ်မင်းကြီးမ သုဘဒ္ဒါက ရန်ငြိုးဖွဲ့ပြန်တယ် - "ကြည့်စမ်း ငါ့အပေါ် ဆော့ သစ်ကိုင်းခြောက်တွေ သစ်ရွက်တော်၊ ခြွေချတယ်။ သူ့သုဘဒ္ဒါအပေါ်ကျ ဆော့ အင်ကြင်းပန်းပွင့်တွေ ခြွေချတယ်" - ဆိုပြီးတော့ ရန်ငြိုးတစ်ချက် ဖွဲ့လိုက် တယ်။ ဒါနဲ့ မပြီးသေးဘူး။ နောက်တစ်ခါ ဘာလုပ်သလဲ? နောက်တစ်ခါ သူတို့ အဖိုင်းကြီးတစ်ခုထဲမှာ ရေကစားကြပြန်တယ်။ အိုင်းထဲမှာ ရေကစားနေစဉ်အချိန် အခါမှာ - ဒီအိုင်းက အင်မတန် ထူးဆန်းတဲ့ ပဒုမ္မာကြာပန်းတွေ ပွင့်လန်းတဲ့ ခိုင်ကြီးတစ်ခုဖြစ်တော့ အဲဒီအိုင်းထဲမှာ အင်မတန် - သတ္တဝါတွေရဲ့ စိတ်နှလုံး စို့ သိမ်းကျုံးယူစေနိုင်တဲ့ စွမ်းအားရှိတဲ့ အလွန်တင့်တယ်နေတဲ့ ပဒုမ္မာကြာပန်း ကြီးတစ်ခုကို ဆင်တစ်ကောက်က ဆွတ်ခဲ့ပြီးတော့ ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းကို လာဆက်သ တယ်။ အဲဒီလို ဆက်သလိုက်တဲ့အချိန်အခါမှာလည်း ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းက ဒီအင်မတန် ထူးဆန်းတဲ့ ပဒုမ္မာကြာပန်းကို မဟာသုဘဒ္ဒါကို လှမ်းပြီးတော့ ကမ်းလိုက်တယ်။ ထပ်မှုန်တွေကို စုပ်ယူပြီးတော့ မဟာသုဘဒ္ဒါကိုပဲ ပေးလိုက်တယ်။ အဲဒီအခါမှာ မယ်မင်းကြီးမ သုဘဒ္ဒါက - 'ငါ့တော့ မပေးဘူး ကြည့်စမ်း ဒင်းတော့ သူက ပေး တယ်' ဆိုပြီးတော့ ရန်ငြိုးဖွဲ့လိုက်ပြန်တယ်။ ဘယ်လောက်များ ကြီးကျယ်သလဲ? -

ကြည့်စမ်း၊ သိပ်ပြီးတော့ မကြီးကျယ်ဘူး။ အဲဒီလို ရန်ငြိုးဖွဲ့လိုက်တဲ့အချိန်အခါမှာ ဘာဖြစ်လာသလဲ?

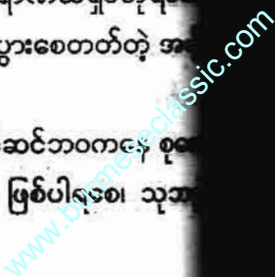
အကြောင်းတစ်ခု ရှိတယ်။ ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်း ဦးဆောင်နေတဲ့ ဒီဆင်အပေါ်တို့ဟာ အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓဘုရားရှင် ငါးရာတို့ကို မကြာခဏ သစ်သီးဆွမ်းပြုဝတ်ကြီးဝတ်ငယ် ပြုစုနေကြတဲ့ ဒါနဝတ်တွေပြုနေကြတဲ့ ဆင်သူတော်ကောင်တွေ ဖြစ်ကြပါတယ်။ တစ်နေ့မှာ ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်း ဦးဆောင်နေတဲ့ ဆင်အပေါ်တို့က အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓငါးရာတို့အား သစ်သီးကြီးငယ်တို့ဖြင့် ပူဇော်ကန်ထေနေတဲ့ပွဲမှာ မယ်မင်းကြီးမ စူဠသုဘဒ္ဒါကလည်း သူ့ရရှိလာတဲ့ သစ်သီးကြီးငယ်တို့ကို ရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဘုရားရှင်တို့အား ဆက်ကပ်လှူဒါန်းပါတယ်။ အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတွေကို ဆက်ကပ်လှူဒါန်းပြီးတော့ သူက ဘာလုပ်သလဲ? - ပန်းချီကားကတော့ တစ်ချပ်ကို သူက ရေးဆွဲတယ်။ ဘယ်လိုရေးဆွဲသလဲ?

မယ်မင်းကြီးမ သုဘဒ္ဒါ ရေးဆွဲလိုက်တဲ့ ပန်းချီကားတစ်ချပ်

ဘန္တေ ဣတော စဝိတွာ မဒ္ဒရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ သုဘဒ္ဒါ နာရာဇကညာ ဟုတွာ ဝယပ္ပတ္တာ ဗာရာဏသီရညော အဂ္ဂမဟေသိဘာဝံ ပတ္တာဘဝဿ ပိယာ မနာပါ။ (ဇာတက-၄-၅-၄၀။)

ဘန္တေ - အရှင်မြတ်တို့ဘုရား။ ဣတော - ဤဆင်ဘဝမှ။ စဝိတွာ - စုတေခဲ့သည်ရှိသော်။ မဒ္ဒရာဇကုလေ - မဒ္ဒရာဇ်မင်းမျိုး၌။ နိဗ္ဗတ္တိတွာ - ဖြစ်ရ၍။ သုဘဒ္ဒါ နာမ - သုဘဒ္ဒါ အမည်ရှိသော။ ရာဇကညာ - မင်းသမီးသည်။ ဟုတွာ - ဖြစ်ရ၍။ ဝယပ္ပတ္တာ - အရွယ်သို့ ရောက်ခဲ့သည်ရှိသော်။ ဗာရာဏသီရညော - ဗာရာဏသီမင်း၏။ အဂ္ဂမဟေသိဘာဝံ - အဂ္ဂမဟေသီမိဖုရားကြီးဘဝသို့။ ပတ္တာ - ရောက်ရှိရသည်ဖြစ်၍။ တဿ - ထိုဗာရာဏသီရှင်ဘုရင်၏။ ပိယာ - ချစ်မြတ်နိုးအပ်သော။ မနာပါ - စိတ်နှလုံးကို တိုးပွားစေတတ်တဲ့ အသမီးသည်။ ဘဝေယျံ - ဖြစ်ရပါလို၏။

သူရေးဆွဲလိုက်တဲ့ ပန်းချီကားတစ်ချပ်ကို ကြည့်ပါ။ ဒီဆင်ဘဝကနေ စုတေပြီးတဲ့အချိန်အခါမှာ မဒ္ဒရာဇ်မင်းမျိုးမှာ လူသွားပြီးတော့ ဖြစ်ပါရဲ့စေ၊ သုဘ

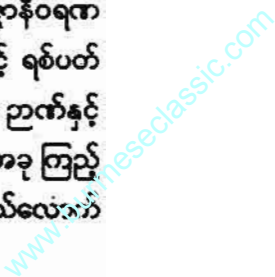
သည်ရှိတဲ့ မင်းသမီး ဖြစ်ပါရစေ၊ အရွယ်ရောက်တဲ့အချိန်အခါမှာတော့ ဗာရာ-
သီမင်းရဲ့ အဂ္ဂမဟေသီမိဖုရားကြီး ဖြစ်ပါရစေ၊ အဲဒီ အဂ္ဂမဟေသီ မိဖုရား
ကြီးဟာလည်း ဗာရာဏသီမင်းကြီးက အလွန်ချစ်မြတ်နိုးအပ်တဲ့ အဂ္ဂမဟေသီ
မိဖုရားကြီးသာ ဖြစ်ပါရစေ - ဒီဆုတွေကို တောင်းတယ်။

ဒီတော့ ဒီနေရာမှာ ဟိုတစ်နေ့ကပြောခဲ့တဲ့ အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ဥပါဒန်
ကြောင်းကို နည်းနည်းပြန်ပြီး ဆန်းစစ်ကြည့်၊ ဘယ်လိုတရားလေး စခဲ့သလဲ?
အနမတဂေါ့ယံ ဘိက္ခုဝေ သံသာရော ပုဗ္ဗာ ကောဋီ န ပညာယတိ အဝိဇ္ဇာ
နိရဏာနံ သတ္တာနံ တဏှာသံယောဇနာနံ သန္တာဝတံ သံသရတံ။

(သံ- ၂-၁၂၀။)

ဘိက္ခုဝေ = ချစ်သားရဟန်းတို့။ အယံ သံသာရော = ခန္ဓာ အာယတန
ထပ်တို့ရဲ့ အဆက်မပြတ်ဖြစ်ပေါ်၍နေရာ ရုပ်နာမ်သန္တန်အစဉ်အတန်းဟု ခေါ်
ဆိုအပ်တဲ့ ဤသံသရာသည်။ အနမတဂေါ့ယံ = ဉာဏ်ဖြင့် အစဉ်လျှောက်၍သော်
မည်း မသိအပ် မသိနိုင်သော အစ ရှိပေ၏။ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာနံ = အဝိဇ္ဇာ
နိဝရဏတရားသည် ပိတ်ဖုံးကာဆီးအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ တဏှာသံယောဇနာနံ
= တဏှာတည်းဟူသော သံယောဇဉ်ကြီးက ရစ်ပတ်နှောင်ဖွဲ့ထားအပ်ကုန်သည်
ဖြစ်၍။ သန္တာဝတံ = ထိုဘဝမှ ဤဘဝ၊ ဤဘဝမှ ထိုဘဝသို့ တပြောင်းပြန်ပြန်
ကျင်လည်ကျက်စားပြေးသွား၍ နေကြရကုန်သော။ သံသရတံ = တစ်ခုသော
သတ္တိလည်းပဲ ထပ်ကာထပ်ကာ ကျင်လည်ကျက်စား ပြေးသွား၍ နေကြရကုန်
သော။ သတ္တာနံ = သတ္တဝါတို့၏။ ပုဗ္ဗာကောဋီ = ရှေးအစွန်းကို။ န ပညာယတိ
= မသိအပ် မသိနိုင်ပေ။

အဝိဇ္ဇာနိဝရဏတရားက ပိတ်ဖုံးကာဆီးထားတယ်။ တဏှာတည်းဟူသော
သံယောဇဉ်ကြီးက ရစ်ပတ်နှောင်ဖွဲ့ပြီးတော့ ထားတယ်။ အဲဒီလို အဝိဇ္ဇာနိဝရဏ
က ပိတ်ဖုံးကာဆီးပြီးတော့ တဏှာတည်းဟူသော သံယောဇဉ်ကြီးဖြင့် ရစ်ပတ်
နှောင်ဖွဲ့ခံနေရတဲ့ ဒီသတ္တဝါတွေရဲ့ သံသရာခရီးအစကို လှမ်းမျှော်ပြီး ဉာဏ်နှင့်
အစဉ်လျှောက်ကြည့်ခဲ့မယ်ဆိုရင် မသိအပ် မသိနိုင်တဲ့ အစ ရှိတယ်။ အခု ကြည့်
ဦး ဆခွန်ဆင်မင်းဘဝကနေပြီးတော့ ဘိက္ခုနီဘဝ ရောက်ရှိလာပြီ။ ဘယ်လေးဘဝ

သံသရာခရီးကြော့ ရှည်ခဲ့တယ်ဆိုတာ ပြန်ကြည့်၊ - ဘာကို အခြေခံခဲ့သလဲ၊ အဝိဇ္ဇာနှင့် တဏှာကို အခြေခံခဲ့တယ်။ ဒီတော့ ဒီနေရာမှာ ဘာအဝိဇ္ဇာလည် မေးလိုက်တော့ မဒ္ဒရာဇ်မင်းမို့မှာ မင်းသမီးဖြစ်ပါရစေဆိုပြီး သူက ဒီဆုကို တောင်းထားတယ်။

သုဘဒ္ဒါအမည်ရှိတဲ့ မင်းသမီးဖြစ်ပါရစေလို့ ဆုတောင်းတယ်။ ပရမတ္ထသစ္စာနယ်ဘက်က ကြည့်လိုက်တော့ သုဘဒ္ဒါအမည်ရှိတဲ့ မင်းသမီးဆိုတာ မှီလား? မရှိဘူး။ အဲဒီ သုဘဒ္ဒါအမည်ရှိတဲ့ မင်းသမီးဘဝကို ရတယ်ပဲထား။ အဲဒီ မင်းသမီးဘဝကို ဖမ်းပြီး ဓာတ်လေးပါး စိုက်ပြီးရှုနိုင်ရင် ရုပ်ကလာပ်အမှန်ကထာတွေကို တွေ့နိုင်တယ်။ ဒီရုပ်ကလာပ်တွေကို ဓာတ်ခွဲနိုင်ရင် ပရမတ်အစစ် ရုပ်တရားတွေကို အာရုံပြုပြီး၊ ဒီရုပ်တရားတွေကို မှီဖြစ်နေတဲ့ နာမ်တရားတွေကို သိမ်းဆည်းနိုင်တယ်။ ရုပ်နာမ်ကို သိမ်းဆည်းနိုင်လို့ ရုပ်နာမ်ခွဲနိုင်ရင် ရုပ်တရားအစုအပုံ နာမ်တရားအစုအပုံလို့ မသိဘဲ - သုဘဒ္ဒါ အမည်ရှိတဲ့ မင်းသမီးဟာ အသိမှားနေတဲ့သဘောက ဘာလဲ? - အဝိဇ္ဇာ၊ အဲဒီ သုဘဒ္ဒါမင်းသမီးဘဝဟာ လှမ်းပြီးတော့ တွယ်တာတပ်မက်တဲ့သဘောက - တဏှာ၊ စိတ်ကပ်ပြီးစွဲနေတဲ့ သဘောက - ဥပါဒါန်၊ ဒီအဝိဇ္ဇာ တဏှာ ဥပါဒါန်တွေ ခြံရံပြီးတော့ အရှင်ပစ္စေက ဗုဒ္ဓါဘုရားရှင်တို့အား သစ်သီးဆွမ်းလှူဒါန်းတဲ့ ကုသိုလ်သင်္ခါရစေတနာတွေကို ပြုစုပျိုးထောင်လိုက်တယ်။ နောက်တစ်ခု -

အရွယ်ရောက်တဲ့အချိန်အခါမှာ ဟရာဏသီမင်းရဲ့ အဂ္ဂမဟေသီ မိဖုရားကြီး ဖြစ်ပါရစေ - ဒီဆုကိုလည်း တောင်းထားပြန်တယ်။ အဂ္ဂမဟေသီမိဖုရားကြီး ဆိုတာက မိဖုရားထဲမှာ အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်နေတဲ့ မိဖုရားပဲ။ အဲဒီ အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်ရှိနေတဲ့ အကြီးဆုံး မိဖုရားကြီးဆိုတာ ပရမတ္ထသစ္စာနယ်မှာ ရှိသလား? မရှိဘူး။ မိဖုရားလို့ အသိမှားနေတဲ့သဘောက အဝိဇ္ဇာ၊ ဒီမိဖုရားဘဝကို တွယ်တာတပ်မက်နေတဲ့သဘောက တဏှာ၊ စိတ်ကပ်ပြီးစွဲနေတဲ့သဘောက ဥပါဒါန်၊ ဒီအဝိဇ္ဇာ တဏှာ ဥပါဒါန် သုံးခုတို့ ခြံရံပြီးတော့ ဘာကံကို ယူထောင်လိုက်သလဲ? အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဘုရားရှင်တို့အား သစ်သီးဆွမ်းလှူဒါန်းခြင်းဆိုတဲ့ ကုသိုလ်စေတနာသင်္ခါရတွေကို ပြုစုပျိုးထောင်လိုက်တယ်။ နောက်တစ်ခု -

“တဿ ပိယာ မနာပါ”

အဂ္ဂမဟေသီမိဖုရားဆိုသော်လည်း တစ်ခါတလေ ရှင်ဘုရင်တို့ရဲ့ သဘော
ထန်ထွာက မိဖုရားတွေက သိပ်များတော့ မိဖုရားကြီးကို ချစ်ချင်မှ ချစ်တာ၊
ဒါကြောင့် သူက ဒါကို ကြိုတင်ပြီး ကာကွယ်တဲ့အနေနှင့် - ပိယမနာပါ - အဲဒီ
အဂ္ဂမဟေသီမိဖုရားကြီးဖြစ်ရင်လည်း ဒီဗာရာဏသီမင်းက အင်မတန် ချစ်မြတ်
နိုးအပ်တဲ့ မိဖုရားကြီး ဖြစ်ပါရစေ - တဲ့။

အင်မတန်သေချာအောင် ရှေးဆွဲလိုက်တဲ့ ပန်းချီကားတစ်ချပ်ပဲ။ အဲဒီ
ပန်းချီကား ရှေးဆွဲပြီးတော့ နောက်ထပ် သူက ဘာဆုတောင်းပြန်သလဲ?

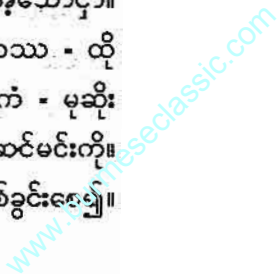
တံ အတ္တနော ရုစိ ကာရေတုံ သမတ္တာ ဟုတ္တာ တဿ အာစိက္ခိတ္တာ ဧကံ
ဣဒ္ဓကံ ပေသေတွာ ဣမံ ဟတ္ထိ ဝိသပိတေန သလ္လေန ဝိဇ္ဇာပေတွာ ဇိဝိတက္ခယံ
ဗိပေတွာ ဆဗ္ဗဏ္ဏရံသိ ဝိဿဇ္ဇန္တေ ယမကဒန္တေ အာဟရာပေတုံ သမတ္တာ ဟောမိ။
(ဇာတက-၄-၅-၄၀။)

တောင်းလိုက်တဲ့ဆုက တော်တော်ရှည်တယ်။

တံ - ထိုဗာရာဏသီဘုရင်ကို။ အတ္တနော - မိမိရဲ့။ ရုစိ - အလိုဆန္ဒသို့။
ကာရေတုံ = ပြုလုပ်စေအံ့သောငှာ။ သမတ္တာ = စွမ်းနိုင်တဲ့ အမျိုးကောင်းသမီး
သည်။ ဟုတ္တာ ဟောမိ - ဖြစ်ရပါလို၏။

နောက်ဆုတောင်းပုံက - ရှင်ဘုရင်ကြီးက သူ့ကို ချစ်တာတော့ မှန်ပြီ၊
ဒီဆုတောင်းပြီးပြီ။ နောက်ထပ် ဘာဆုတောင်းသလဲ? သူ့ရဲ့အလိုဆန္ဒကို လိုက်
လျောနိုင်အောင် ဒီရှင်ဘုရင်ကို ပြုလုပ်နိုင်တဲ့ မိဖုရားဖြစ်ပါရစေ၊ သူ့စိတ်ကြိုက်ကို
အကုန်လုံး ရွက်ဆောင်ပေးနိုင်တဲ့ ရှင်ဘုရင်ဖြစ်ပါစေတဲ့၊ ဒီဆုကို သေချာအောင်
တောင်းထားတယ်။

အတ္တနော - မိမိ၏။ ရုစိ - အလိုဆန္ဒကို။ ကာရေတုံ - ပြုစေအံ့သောငှာ။
သမတ္တာ - စွမ်းနိုင်သော မိဖုရားကြီးသည်။ ဟုတ္တာ - ဖြစ်ရ၍။ တဿ - ထို
ဗာရာဏသီမင်းအား။ အာစိက္ခိတ္တာ - ပြောကြားပြီး၍။ ဧကံ လုဒ္ဓကံ - မုဆိုး
တစ်ယောက်ကို။ ပေသေတွာ - စေခိုင်း၍။ ဣမံ ဟတ္ထိ - ဤဆဒ္ဓန်ဆင်မင်းကို။
ဝိသပိတေန သလ္လေန = အဆိပ်လူးထားတဲ့မြားဖြင့်။ ဝိဇ္ဇာပေတွာ - ပစ်ခွင်းစေ၍။

ဇီဝိတက္ခယံ - အသက်ကုန်ခြင်းသို့။ ပါပေတွာ - ရောက်စေ၍။ ဆဗ္ဗဏ္ဍရံသီ - ရောင်ခြည်တော်ခြောက်သွယ်ကို။ ဝိဿဇ္ဇန္တေ - လွှတ်၍နေကြကုန်သော။ ယမတဒန္တေ - ဆင်စွယ်စုံတို့ကို။ အာဟရာပေတံ - ဆောင်ယူစေခြင်းငှာ။ သမတ္တာစွမ်းနိုင်တဲ့ အမျိုးကောင်းသမီးသည်။ ဟောမိ - ဖြစ်ရပါလိမ့်။

ရှင်ဘုရင်က မိမိ၏ အလိုဆန္ဒအတိုင်း လိုက်ပါဆောင်ရွက်နိုင်တဲ့ ရှင်ဘုရင်ဖြစ်ပါစေ။ ဒီဆုက တစ်ခု။

နောက်တစ်ခု အဲဒီရှင်ဘုရင်ကို မုဆိုးတစ်ယောက်ကို စေခိုင်းပြီးတော့ ဒီဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းကို အဆိပ်လူးတဲ့မြားဖြင့် ပစ်ခွင်းနိုင်ပါရစေ။ ပစ်ခွင်းပြီးတဲ့ အချိန်အခါမှာ ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းကို အသေသတ်နိုင်ပါရစေ။ ဒီဆုကို တောင်းပြန်တယ်။

ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းကို အသေသတ်ပြီးတဲ့အချိန်အခါမှာ ရောင်ခြည်တော်ခြောက်သွယ်တို့ဖြင့် ရွမ်းရွမ်းဝေ တောက်ပနေတဲ့ ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းရဲ့ အစွယ်နှစ်ချောင်းကိုလည်း အရယူနိုင်ပါစေတဲ့။ ဒီဆုကိုလည်း တောင်းပြန်တယ်။

များလိုက်တဲ့ အဝိဇ္ဇာ၊ များလိုက်တဲ့ တဏှာ။ ဘာကို အခြေခံခဲ့သလဲ? မပြောပလောက်တဲ့ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှုလေးကို အခြေခံထားတယ်။ ဒါကြောင့် ဒကာကြီးတွေ စိတ်ဓာတ်တွေကို ဖြူပြင်ပြောင်းလဲပေးဖို့ မလိုဘူးလား? လိုအပ်တယ်။

အဲဒီ ဆုတောင်းလိုက်တဲ့ အချိန်အခါကျတော့ - အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တွေ ကြည့်လိုက်တော့ အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဘုရားရှင်တွေဖြစ်ကြတယ်။ - အင်မတန် စင်ကြယ်တဲ့ ကိလေသာအာသဝေါ စင်ကြယ်နေတဲ့ တကယ့်သူတော်ကောင်းအစစ်ကြီးတွေ ဖြစ်ကြတယ်။ လှူဖွယ်ဝတ္ထုပစ္စည်းစုကို ကြည့်လိုက်တော့ - ဓမ္မိယလဒ္ဓ တောထဲတောင်ထဲမှာ တရားသောနည်းလမ်းဖြင့် ရှာဖွေရရှိတဲ့ပစ္စည်း ဖြစ်တယ်။ ထိုအချိန်အခါမှာ သူ့ရဲ့စိတ်နေစိတ်ထားကလေးမှာ အမှတ်ဒေါသကြီးနေတဲ့ ရန်ငြိုးဖွဲ့ထားတာကလွဲရင် သူတို့ဟာ သီလစင်ကြယ်နေတဲ့ ဆင်တွေ ဖြစ်ကြတယ်။ သီလတည်ဟူသော မြေပေါ်မှာ ရပ်တည်ပြီးတော့ ကြံချစိုက်ပျိုးလိုက်တဲ့ ဒီဒါနသည် ခုလိုပန်းချီကားတစ်ချပ် ရေးဆွဲလိုက်တဲ့အခါမှာ သူ့စိတ်တိုင်းကျ ရေးဆွဲလိုက်တဲ့ အတိုင်း ပေါ်မလာဘူးလား? ပေါ်လာတယ်။ သူ့မျှော်လင့်တော့တာတဲ့အတိုင်း သုဘဒ္ဓါ အမည်ရှိတဲ့ မဒ္ဒရာဇ်မင်းသမီးလည်း လာဖြစ်ရတယ်။ သူ့ မျှော်လင့်တောင့်

ထဲတဲ့အတိုင်း ဗာရာဏသီမင်းရဲ့ အဂ္ဂမဟေသီမိဖုရားကြီးလည်း လာဖြစ်ရတယ်။ သူ့မျှော်လင့်တောင့်တဲ့အတိုင်း ရှင်ဘုရင်ကို သူ့ရဲ့အလိုအကြိုက်သို့ လိုက်ပါစေနိုင်တဲ့ စွမ်းအားရှိတဲ့ မိဖုရားကြီးလည်း ဖြစ်ရတယ်။ သူ့မျှော်လင့်ထားတဲ့အတိုင်း စာမည်ကျော်ဖြစ်တဲ့ သောနတ္တရမုဆိုးကို လွတ်ပြီးတော့ ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းကို ဆိပ်ဖြူးဖြူးနှင့် ခွင်းစေနိုင်တဲ့ စွမ်းအားရှိတဲ့ အမျိုးသမီးလည်း ဖြစ်ရပြန်တယ်။ ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းကိုလည်း အသေသတ်နိုင်တယ်။ ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းရဲ့ အစွယ်နှစ်ချောင်းကို ထည်း အရယူနိုင်ခဲ့တယ်။ ကောင်းသလား? အဲဒီ မကောင်းဘူးဆိုတာ ဘယ်ကျမှ သိသလဲ? ဘုရားတရားဟောနေတဲ့ အချိန်အခါကျတော့မှ တရားနာနေရင်း တူတော့မှ ဪ - မှားပြီပေါ့ဆိုပြီး သိတယ်။ အဲဒီအချိန်အခါကျတော့ လွန်မသွားဘူးလား? လွန်သွားပြီ။

သတိပြုသင့်တဲ့အချက်များ

ခုလို ကံတစ်ခုကို ထူထောင်တဲ့အခါ သတိပြုသင့်တဲ့ အချက်ကလေးတွေ ထို့ထပ်ပြောဦးမယ် - ဒီဒီဝတ္ထုမှာ ကြည့်ပါ။ သုဘဒ္ဒါဟာ မိမိဆုတောင်းပန်ထွာခဲ့တဲ့အတိုင်း မဒ္ဒရာဇ်မင်းသမီးလည်း ဖြစ်လာရပြီ။ ဘာဖြစ်လို့ မဒ္ဒရာဇ်မင်းသမီးဘဝကို သူက ရွေးချယ်ရသလဲလို့ ဆန်းစစ်ကြည့်လိုက်တော့ - အကြောင်းကလေးတွေ ရှိနေပြန်တယ်။ ဗာရာဏသီဘုရင်ရဲ့ မိဖုရားဖြစ်တဲ့အခါ ဗာရာဏသီဘုရင်ကြီးကို မိမိရဲ့အလိုအကြိုက်သို့ လိုက်ပါအောင် ဆွဲဆောင်လိုတဲ့ ဆန္ဒဓာတ်တွေက သူ့မှာ ပြင်းပြနေတယ်။ ဒီ - လိုအင်ဆန္ဒတွေ ပြည့်ဝဖို့ဆိုတာက ဥပမိသမ္ပတ္တိဆိုတဲ့ လှပတင့်တယ်တဲ့ ဥပမိရုပ်ရည်နဲ့လည်း ပြည့်စုံပါမှ အမျိုးဇာတ်ကလည်း မြင့်မြတ်ပါမှ လိုအင်ဆန္ဒ ပြည့်ဝနိုင်မယ်။ ဗာရာဏသီဘုရင်ကဲ့သို့သော တစ်ဖက်ပုဂ္ဂိုလ်တလည်း မိမိအလိုအကြိုက်သို့ လိုက်လျောနိုင်လိမ့်မယ်ဆိုတာကိုလည်း သူက သဘောပေါက်တယ်။ မဒ္ဒရာဇ်တိုင်းဆိုတာကလည်း အချောအလှမှာ သရဖူဆောင်းတဲ့သူတွေ တည်ရှိတဲ့ဒေသဆိုတာကိုလည်း သူက သဘောပေါက်နေတယ်။ ဒါကြောင့် မဒ္ဒရာဇ်မင်းသမီးဖြစ်ဖို့ကို ရှေးဦးစွာ ဆုတောင်းယူရတယ်။ ဒီဆုတောင်းပွဲကို ကြည့်လိုက်ရင် သူ့ရေးဆွဲလိုက်တဲ့ ပန်းချီကားချပ်ဟာ အလွန်

စေ့စပ်သေချာနေတာကို တွေ့ရတယ်။

သို့သော် စေ့စပ်လွန်တဲ့အတွက် အခက်အခဲတစ်ရပ်တော့ ထပ်ပြီးကြုံရပြန်တယ်။ သူ့ဆုတောင်းတဲ့အတိုင်း မဒွရောင်မင်းရဲ့ သမီးရတနာလည်း ဖြစ်ရပြီ။ ဗာရာဏသီဘုရင်ကြီးရဲ့ အဂ္ဂမဟေသီမိဖုရားခေါင်ကြီးလည်း ဖြစ်ရပြီ။ ဗာရာဏသီဘုရင်ကြီးကို မိမိရဲ့အလိုအကြိုက်သို့ လိုက်ပါနိုင်အောင် ဆွဲဆောင်နိုင်တဲ့ မိဖုရားကြီးလည်း ဖြစ်ရပြီ။ ဒီလောက်ဆိုရင်တော့ မတော်သင့်ဘူးလား? မကျေနပ်သင့်ဘူးလား? - တော်သင့်တာပေါ့ ကျေနပ်သင့်တာပေါ့။ မိမိက အဆင့်မြင့်တဲ့ လူသားတစ်ဦးဖြစ်နေရပြီ ဖြစ်လေတော့ ဟိုတောထဲမှာရှိနေတဲ့ တိရစ္ဆာန်တစ်ဦး အပေါ်၌ ထားရှိခဲ့ဖူးတဲ့ ရန်ငြိုးတွေကိုလည်း မေ့ပျောက်သင့်ပြီပေါ့။ ဒါပေမဲ့ မေ့ပျောက်နိုင်ဖြစ်နေတယ်။ ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းကို မသတ်ရ မနေနိုင် ဖြစ်နေတယ်။ ရောင်ခြည်တော် ခြောက်သွယ်တို့ဖြင့် တင့်တယ်စမ္မယ်နေတဲ့ ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းရဲ့ စွယ်တော်တွေကို ဖြတ်မယူရရင် မနေနိုင်ဖြစ်နေတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ? - တံကြောင့်ပဲ။ သူ့ရဲ့ကောင်းမှုကုသိုလ်ကို ပြန်ကြည့်ပါ။ အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓဘုရားရှင်တို့အား သစ်သီးဆွမ်းတွေကို လှူဒါန်းပူဇော်ခဲ့တဲ့ ကောင်းမှုကုသိုလ်တွေမှာ ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းကို သတ်ဖြတ်လိုတဲ့ စိတ်ထား ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းရဲ့ စွယ်တော်အစုံကို ရယူလိုတဲ့ စိတ်ထားတွေက ခြံရံထားတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီကုသိုလ်ကံကို ထူထောင်ခဲ့စဉ်က ဒီလို စိတ်နေစိတ်ထားတွေ ခြံရံထားခဲ့တဲ့အတွက် ဒီကံက အကျိုးလာပေးတဲ့ ဗာရာဏသီဘုရင်ကြီးရဲ့ မိဖုရားဘဝမှာ ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းကို မသတ်ရ မနေနိုင် ဖြစ်နေတယ်။ ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းရဲ့ စွယ်တော်အစုံကိုလည်း ဖြတ်မယူရ မနေနိုင် ဖြစ်နေတယ်။

စိတ်ဆန်းကြယ်တော့ ကံတွေက ဆန်းကြယ်တယ်။ ကံတွေက ဆန်းကြယ်ပြန်တော့ သတ္တဝါတွေကလည်း ဆန်းကြယ်ကြပြန်တယ်။ သူ့ဆုတောင်းအတိုင်းပဲ ဗာရာဏသီဘုရင်ကြီးကို မိမိရဲ့အလိုအကြိုက်သို့ လိုက်ပါနိုင်အောင် ဆွဲဆောင်နိုင်တဲ့အခါ ဗာရာဏသီဘုရင်ကြီးရဲ့ အမိန့်တော်ဖြင့် သောနတ္တိရုံမှဆိုးကို စေခိုင်းပြီး ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းကို သတ်ပြီး အစွယ်တွေကို ရအောင်ယူခိုင်းလိုက်တယ်။

ဒီလို ပြုလုပ်လို့ရနိုင်တဲ့ ကံမျိုးကို ထူထောင်ခဲ့တဲ့အတွက် ဒီလို ရက်ရက်

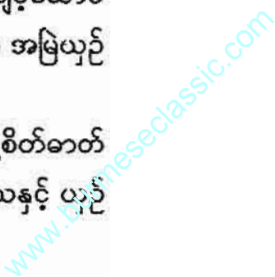

အစစ်စစ် ပြုလုပ်ရမယ့် ကျေနပ်သွားတယ်။ မပြောပလောက်တဲ့ အကြောင်းအရာ
လေးကို အခြေခံပြီးတော့ ဘုရားအလောင်းတော်အပေါ်၌ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းဆိုတဲ့
ကျေနပ်ချက် ဒေါသတရားတွေကို ခြံရံပြီး ကုသိုလ်ကံတစ်ခုကို ထူထောင်ခဲ့မိ
တဲ့အတွက် ဒီကံတွေရဲ့စွမ်းအင်ကြောင့် ဒီကံတွေက ရင့်ကျက်လာလို့ အကျိုးပေးတဲ့
အခါမှာ ဒီလိုစိတ်နေစိတ်ထားတွေကို မတွန်းလှန်နိုင် ဖြစ်နေတယ်။ သို့သော်
ထယ်တမ်း ဆန္ဒနဲ့ဆင်မင်းရဲ့ ဂုဏ်တော်ကျေးဇူးတော်တွေကို ပြန်ပြောင်းပြီး
အမှတ်ရပြန်တယ်။ အကြီးအကျယ် ဝမ်းနည်းကြေကွဲပြီး နှလုံးကွဲကာ သေပွဲဝင်
ရမှာပြန်တယ်။

ဒါကြောင့် ကံတွေကို ထူထောင်တဲ့အခါမှာ သတိရှိဖို့ အလွန်လိုအပ်ပါ
တယ်။ ဒေါသနှင့် ယှဉ်တွဲနေတဲ့ ကံတွေက ဒေါသနှင့် ထိုက်တန်တဲ့အကျိုးကို
ပေးသလို မေတ္တာနှင့် ယှဉ်တွဲနေတဲ့ ကံတွေကလည်း မေတ္တာနှင့်ယှဉ်တဲ့အကျိုး
တွေကို ပေးတတ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီး ခုရွတ်ပြမည့် မာန်လည်ဆရာတော်
ဘုရားကြီးရဲ့ အဆုံးအမကလေးကို အရကျက်ပြီး မိမိတို့ရဲ့စိတ်ကို ဆုံးမပေးသင့်
တယ်။

တန်ခိုးပေါ်ထင်၊ ကုသိုလ်ရှင်မှာ လူတွင် မညှိုး၊ စည်းစိမ်ဖြိုး၏။ ကျင့်ရိုး
အမှီ လမ်းမှန်သိလော့၊ လောကီချမ်းသာ၊ နောင်ဖို့ရှာသည့်၊ ပညာရှိပေါင်း သူမြတ်
ထောင်းတို့၊ နှစ်ထောင်းဝမ်းသာ၊ ပြုအပ်စွာရှင့်၊ လူ့ရွာနောက်နောင်၊ ကြံတိုင်း
အောင်လိမ့်၊ သားမောင်သက်နှင့်၊ ကျင့်မပျင်းနှင့် - ကြောင်းရင်းကြမ္မာ၊ ကံမပါ
ထွင်၊ ကြံရာမပြီ၊ အချည်းနီးဖြင့်၊ ပျက်စီးတတ်စွာ၊ မချွတ်ရာတည်း။ - ကလျာ
ဏာ-ကလျာဏ၊ ကျင့်ကမ္မဖြင့်၊ ပုည-ပါပ၊ ကိစ္စအမှု၊ ခွဲဝေရှုသော်၊ အကုသိုလ်၊
ထူသိုလ်၊ နှစ်ခုကိုလည်း၊ မပြုလိုခဲ၊ ပြုလိုရဲ၏။ - ကံမွဲမပြောင်၊ ကံမဆောင်လျှင်၊
ဇုန်ရောင်မလှ၊ မထွန်းပဘူး၊ ဒုက္ခလူ့ဘောင်၊ ဆင်းရဲခေါင်လိမ့်၊ ကျင့်ဆောင်
မလုတ်၊ စောင့်ကိုယ်နှုတ်နှင့်၊ ဥပုသ်ဗြဟ္မ၊ စရိယလည်း၊ ကာလအစဉ်၊ အမြဲယှဉ်
လော့။ - (မဃဒေဝ-စာပိုဒ်- ၂၈၉။)

ဒီဆိုးဆုံးမချက်ကလေးတွေကို ခဏခဏ ရွတ်ဖတ်ပြီး မိမိတို့ရဲ့စိတ်ဓာတ်
ကလေးတွေကို လှပအောင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေးဖို့ လိုပါတယ်။ ဒေါသနှင့် ယှဉ်

တွဲပြီး ကံတွေကို ထူထောင်ခဲ့မိတဲ့အတွက် မိမိ သူတစ်ပါး နှစ်ဦးသားလုံး ပျက်စီးရတဲ့ ထုံးတမ်းစဉ်းစား။ နောက်ထုံးတမ်းစဉ်းစားလည်း ထပ်ပြောဦးမယ် -

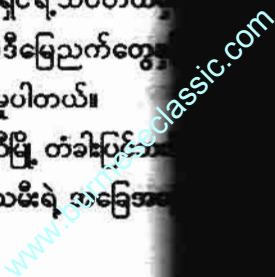
နာမည်ကျော်ပဉ္စပါပီ

တစ်ချိန်မှာ ဗာရာဏသီမြို့ရဲ့ အရှေ့တံခါးမှာ နေထိုင်တဲ့ သူ့ဆင်းရဲတစ်ဦးမှာ ပဉ္စပါပီ ဆိုတဲ့ သမီးကလေးတစ်ဦး ရှိခဲ့ဖူးတယ်။ ဇာတ်အဋ္ဌကထာ ပဉ္စမမြောက်စာမျက်နှာ (၄၇၅)မှာ သူ့ရဲ့ရှေးဖြစ်ဟောင်း အောက်မေ့ဖွယ် အတိတ်ဇာတ်လမ်းကလေးကို ဖော်ပြထားပါတယ်။

ဒီပဉ္စပါပီအလောင်းဖြစ်တဲ့ အမျိုးသမီးကလေးဟာ ဘဝတစ်ခုမှာ သူ့ဆင်းရဲမပဲ ဖြစ်ခဲ့ရတယ်။ တစ်နေ့မှာ မြေညက်စိုင်းကို နယ်ပြီးတော့ အိမ်နံရံလိမ်းကျံနေတယ်။ အဲဒီနေ့မှာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဘုရားရှင်တစ်ဆူကလည်း မိမိသီတင်းသုံးတော်မူရာ လိုဏ်ဂူအတွင်းမှာ မြေညက်နှင့် လိမ်းကျံလိုတဲ့အတွက် မြေညက်စိုင်းခဲကို အလှူခံရန် ဗာရာဏသီမြို့တွင်းသို့ သင်္ကန်းကို ဝတ်ရုံကာ သပိတ်ပိတ်လျက် ကြွဝင်လာတော်မူပါတယ်။ အဲဒီ အမျိုးသမီးကလေးနှင့် မလှမ်းမကမ်းလာပြီးရပ်တော်မူပါတယ်။ ဒီအမျိုးသမီးကလည်း - ဒေါသထွက်ကာ ပြစ်မှုသောစိတ်ဖြင့် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဘုရားရှင်အား မော်ကြည့်လျက် “မြေညက်ကိုတော့ အလှူခံရသလား” - လို့ ပြောဆိုလိုက်တယ်။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဘုရားရှင်ကလည်း မတုန်မလှုပ် ရပ်တည်နေတော်မူပါတယ်။

ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဘုရားရှင်ကို မတုန်မလှုပ် ရပ်တည်တော်မူနေတာကို မြင်စေအမျိုးသမီးရဲ့စိတ်ဓာတ်ဟာ ပြောင်းလဲသွားပြီး ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဘုရားရှင်အပေါ် ကြည်ညိုသွားတယ်။ - “ရဟန်း - မြေညက်တောင်မှ မရဘဲကိုး” လို့ ပြောဆိုပြီး မြေညက်စိုင်းခဲကြီးတစ်ခု ဆောင်ယူပြီး ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဘုရားရှင်ရဲ့သပိတ်ထဲမှာ လောင်းလှူလိုက်တယ်။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဘုရားရှင်ကလည်း အဲဒီမြေညက်တွေမှာ မိမိသီတင်းသုံးတော်မူရာ လိုဏ်ဂူအတွင်းမှာ လိမ်းကျံတော်မူပါတယ်။

မကြာမီ ဒီအမျိုးသမီးလည်း ကွယ်လွန်ပြီး ထိုဗာရာဏသီမြို့ တံခါးပြင်ဘက်က ရွာတစ်ရွာမှာ သူ့ဆင်းရဲမတစ်ဦး ဖြစ်ရပြန်တယ်။ ဒီအမျိုးသမီးရဲ့ အခြေအ

အဋ္ဌကထာက ဒီလိုဖော်ပြထားတယ် -

တဿာ မတ္တိကာပိက္ခာဖလေန သရီရံ ဖဿသမ္ပန္နံ အဟောသိ၊ ကုဗ္ဗိတွာ ဥလ္လာကိတတ္တာ ပန ဟတ္ထပါဒမုဒအက္ခိနာသာနိ ပါပါနိ ဝိဇ္ဇပါနိ အဟေသုံ။
ဇာတက-၄-၅-၄၇၆။

မတ္တိကာပိက္ခာဖလေန - မြေညက်စိုင့်ခဲကို လျှာဒါန်းပူဇော်ခဲ့ရသည့် ကုသိုလ်
အကျိုးဆက်ကြောင့်။ တဿာ သရီရံ - ထိုအမျိုးသမီးရဲ့ကိုယ်ခန္ဓာသည်။
ဖဿသမ္ပန္နံ - အတွေ့အထိကောင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်။ အဟောသိ - ဖြစ်ခဲ့လေပြီ။
ကုဗ္ဗိတွာ - ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဘုရားရှင်အပေါ်၌ အမှတ်ဒေါသထွက်၍။ ဥလ္လာကိ-
တတ္တာ - မော်ကြည့်ခဲ့မိသည့်အတွက်ကြောင့်။ တဿ - ထိုအမျိုးသမီးရဲ့။ ဟတ္ထ-
ပါဒ-မုဒ-အက္ခိ-နာသာနိ - လက်-ခြေ-မျက်နှာ-မျက်လုံး-နားဆိုတဲ့ အင်္ဂါငါးရပ်
အပေါ်၌။ ပါပါနိ - ယုတ်မာကုန်သည်။ ဝိဇ္ဇပါနိ - ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် မလှမပ
ဆင့်မတယ်တဲ့ အသွင်သဏ္ဍာန် ရှိကြကုန်သည်။ အဟေသုံ = ဖြစ်ကြလေကုန်
ပြီ။ တေန - ထိုကြောင့်။ တံ - ထိုအမျိုးသမီးကို။ “ပဉ္စပါပီ” တွေ = အင်္ဂါငါးမျိုး
ယုတ်မာတဲ့သူဟူ၍သာလျှင်။ သဉ္ဇာနိသု - အသိအမှတ်ပြုကြကုန်၏။

(ဇာတက- ၄-၅-၄၇၆။)

ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဘုရားရှင်အား မြေညက်စိုင့်ခဲကို လျှာဒါန်းပူဇော်ခဲ့ရတဲ့ ဒီ
ဆောင်းမှုကုသိုလ်ကံရဲ့အကျိုးကြောင့် ဒီအမျိုးသမီးရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ဟာ အလွန်
တွေ့ထိလို့ကောင်းတဲ့ အသားအရေနှင့် ပြည့်စုံလာရတယ်။ ဒါပေမဲ့ - ဒီကောင်းမှု
ကုသိုလ်မှာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဘုရားရှင်အပေါ်၌ - မြေညက်တိုတောင် အလှူခံရ
ဆောင်းလား - ဆိုတဲ့ မကျေနပ်ချက်တွေက ဝိုင်းရံထားကြပြန်တယ်။ ဒေါသ
ထွက်ပြီး ပြစ်မှားတဲ့စိတ်ဓာတ်နဲ့ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဘုရားရှင်အား မော်ကြည့်ခဲ့မိတဲ့
အကုသိုလ်ကံ - မြေညက်တိုတောင် အလှူခံရသလား - လို့ ပြစ်မှားတဲ့စိတ်ဓာတ်
ဖြင့် ပြောဆိုမိတဲ့ ဝစီဘေဒ အကုသိုလ်ကံတွေကြောင့် လက်-ခြေ-မျက်နှာ-
မျက်လုံး-နား - ဆိုတဲ့ အင်္ဂါငါးရပ်တို့ဟာ ယုတ်ယုတ်မာမာ ဖောက်ဖောက်ပြန်
ပြန် မလှမပ ဖြစ်ကြရပြန်တယ်။ ပဉ္စပါပီဆိုတဲ့ ဘွဲ့ထူးဂုဏ်ထူးဖြင့် ချီးကျူးခံရ
ပြန်တယ်။ - ဒီလိုဆိုရင် လှပတင့်တယ်ချင်တဲ့သူတွေဟာ ဒေါသနှင့်ယှဉ်တွဲပြီး

တော့ ဒေါသတွေခြံရံပြီးတော့ ကံတွေကို ထူထောင်သင့်သလား? စဉ်းစားကြ
နော် - စဉ်းစားကြ - ဒီလိုပုံပန်းမကျတဲ့ ကိုယ်အင်္ဂါရပ်တွေကို ရရှိခြင်းဟာ စိတ်
ကြောင့်ဖြစ်ရတယ်ဆိုရင် ဒီစိတ်ဓာတ်ကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေးဖို့ မသင့်ဘူးလား။
အချောဆုံး အလှဆုံး စိတ်ဓာတ်ကလေးတွေသာ ဆက်တိုက်ဖြစ်နေအောင် သိလ
သမာဓိ ပညာဆိုတဲ့ ရေစင်ရေကောင်းတွေနဲ့ အမြဲတမ်း ဆေးကြောပေးသင့်တယ်။
သမထ ဝိပဿနာ လက်နက်ကောင်းတွေနဲ့ ပဲ့ပြင်ပေးသင့်တယ်။

ဒါကြောင့် ခုအချိန်အခါမှာ ဒီနေ့တရားနာပရိသတ်တွေဟာလည်း ပန်း
ကားချပ်ကလေးတွေကို အသီးသီးရေးဆွဲနေတဲ့အချိန် ဖြစ်တယ်။ အကျည်းတန်
အရုပ်ဆိုးတဲ့ မကျွမ်းမကျင့်တဲ့ ပန်းချီကားချပ်တစ်ခုကို ရေးဆွဲလိုက်မိမယ်ဆိုရင်
အကျည်းတန် အရုပ်ဆိုးတဲ့ပုံတွေ ပေါ်မလာဘူးလား? ပေါ်လာနိုင်တယ်။ ကျွမ်း
ကျွမ်းကျင်ကျင် လိမ်လိမ်မာမာနှင့် ရေးဆွဲတတ်တယ်ဆိုလို့ရှိရင်တော့ အင်မတန်
ချောမောလှပတဲ့ ရုပ်ပုံလေးတွေ ပေါ်မလာဘူးလား? ပေါ်လာနိုင်တယ်။ ဒါ သမာ
ဓိရှိဖို့ လိုအပ်တယ်။ ဒါကြောင့် ဘုရားရှင်ရဲ့ တရားတော်အရ ရုပ်လှခြင်း၊ ရုပ်မလှ
ခြင်းဟာ ဘာကို အခြေခံနေသလဲ? မေတ္တာကို အခြေခံတယ်။ ဒေါသကို အခြေ
ခံတယ်။ ဒေါသကြီးနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရောက်လေရာဘဝမှာ လှသလား မလှဘူး
လား? မလှဘူး။ မေတ္တာအားကောင်းနေတဲ့ သူတော်ကောင်းမှန်ခဲ့ရင် ရောက်လေ
ရာဘဝမှာ ဘာဖြစ်မလဲ? ရုပ်အဆင်းလှတယ်။ ဒီတော့ အလှပြင်ဆိုင်တွေ သွား
နေဖို့ လိုသေးလား? မလိုတော့ဘူး။ ဆံပင်ဆိုင်သွားပြီးတော့ ဆံပင်တွေ ကောက်
နေဖို့ကော လိုသေးသလား? မလိုတော့ပါဘူး။

ဆံပင်ကောက်ရတာ ဘုန်းကြီးက စိတ်ထဲမကောင်းတာတစ်ခုတော့ ရှိတယ်။
ဘာမကောင်းသလဲဆိုတော့ - တစ်ချိန်တုန်းက ဒီမှာ ကပ္ပိယဖြစ်သွားဖူးတဲ့ ဒကာ
သိန်းဟန်ကို ဘုန်းကြီးက စာအုပ်ကပ်ဖို့ တမာစေးတောင်းခဲ့ဖူးတယ်။ သူက တမာ
စေး မလှူဘူး။ ဘယ်လောက်ကြာသွားသလဲမေးတော့ တစ်နှစ်နီးပါး ကြားသွား
တယ်။ ဘာဖြစ်လို့ပါလိမ့်လို့ စိတ်ထဲက စဉ်းစားနေမိတယ်။ ကပ္ပိယဆိုတာက ခဏ
ခဏတောင်းရင်လည်း စိတ်က တစ်မျိုးထင်မှာစိုးလို့ ဘုန်းကြီးကလည်း မပြောစိ
ဘူး။ ထပ်လည်း မပြောတော့ဘူး။ သူကလည်း မေ့တာလည်း အကြောင်းရှိပါတယ်။

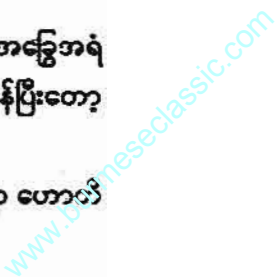
အသီးတာလည်း အကြောင်းရှိပါတယ်။ ဒါနဲ့ တစ်နေ့တော့ တမာစေးတွေ ရောက်
 သတယ်၊ ရောက်လာတဲ့အခါ ဦးပဉ္စင်းက မေးကြည့်တယ် 'ဘာဖြစ်လို့ ဒီလောက်
 ဆောင် ကြာသလဲ'လို့ သူ့ကို မေးကြည့်တော့ သူက 'ဆရာတော် - တမာစေးက
 ဆီဝှားနေတယ်'တဲ့၊ ဘာဖြစ်လို့ ရှားနေရသလဲ? 'ဆံပင်ကောက်ဆိုင်တွေက ဒီ
 တမာစေးကို သိပ်သုံးကြတယ်' - ဒီစကားကို ဘုန်းကြီးကလည်း မကြားဖူးဘူး။
 သူပြောမှကြားဖူးတယ်။ 'ဟ - ဆံပင်ကောက်တာနှင့် တမာစေးနှင့် ဘာဆိုင်
 သလဲ?' အင်မတန် ဆိုင်နေတယ်တဲ့။ ဘယ်လိုဆိုင်နေသလဲမေးတော့ - ဆံပင်
 ဆောက်ခါနီးမှာ တမာဆေးကို ကော်ဖြစ်အောင် ရေဖျော်ပြီး အဲဒီတမာဆေး
 ဆောက်နှင့် ဆံပင်ကို လူးလိုက်ရတယ်၊ လူးပြီးတော့ အပူငွေ့ပေးလိုက်လို့ရှိရင်
 ဆံပင်က ဖောင်းပြီးကြွလာတယ်၊ အဲဒီအခါမှာ လိုတဲ့ပုံကို ဖန်တီးလို့ရတယ်၊
 အဲဒီအခါကျတော့မှ ဘုန်းကြီးက စိတ်မကောင်းဘူး - စာအုပ်ကပ်မဲ့ကော်တွေ
 ဆော့ ဆံပင်တွေ ရောက်ကုန်ပြီလို့ သဘောပေါက်ပြီး စိတ်မကောင်းဖြစ်သွားမိ
 တယ်။ ဘုန်းကြီးတို့ စာအုပ်ကပ်မဲ့ကော်တွေက ဆံပင်တွေရောက်သွားတဲ့အခါကျ
 ဆော့ စာအုပ်တွေကို ကော်ကောင်းကောင်းသုံးလို့မရ ဖြစ်နေတယ်။

ဒီတော့ ခု မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အလှပြုပြင်တဲ့ နည်းစနစ်တစ်ခုကတော့
 အဲဒီလို ဆံပင်ကို တမာစေးလိမ်းပြီးတော့ အလှပြင်နေဖို့ လိုသေးလား? မလိုပါဘူး။
 ကြိုက်တဲ့ဆုကိုတောင်းရင် မရဘူးလား? ရနိုင်တယ်။ သို့သော် ကောင်းသလား
 မကောင်းဘူးလား? မကောင်းပါဘူး။ မကောင်းဘူးဆိုတာကတော့ နောက်ပိုင်းမှ
 ပြောမယ်၊ ခုတော့ ဖြစ်စေတတ်တဲ့အကြောင်းကို ပြောနေတာပဲ။ ကဲ-နောက်
 တစ်ခုက -

အခြေအခံနည်းပါးခြင်း

နုပါတ်ဇေးအစုံပဲ - ဘာဖြစ်သလဲ? အခြေအခံ နည်းပါးတယ်၊ အခြေအခံ
 ဖျားပြားတယ်။ ဒီအချက်နှင့် ပတ်သက်ပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားက ပြန်ပြီးတော့
 အပြောပေးတယ်။

ဣဝ မာဏဝ ကေစွော ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ ဣဿာမနကော ဟောတိ

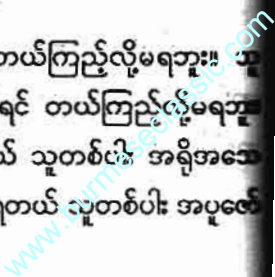
ပရလာဘသက္ကာရဂရုကာရမာနနသန္တနပူဇနာသု က္ကဿတိ ဥပဒုဿတိ က္ကဿိ
ဗန္ဓတိ၊ သော တေန ကမ္ပေန ဧဝံ သမတ္ထေန ဧဝံ သမာဒိန္နေန ကာယဿ
ဘေဒါ ပရံ မရကာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။

မာဏဝ = ဒကာတော်သူဘလုလင်။ က္ကမ = ဤလောက၌။ ဧကစ္စော =
အချို့သော။ က္ကတ္တိ ဝါ = အမျိုးသမီးသည်သော်လည်းကောင်း၊ ပုရိသော ဝါ -
အမျိုးသားသည်သော်လည်းကောင်း။ က္ကဿာမနကော = ငြုစုစောင်းမြောင်းတဲ့
စိတ်ထားရှိသည်။ ဟောတိ = ဖြစ်၏။

‘ဒီလိုယုန်တော့ ချုံတိုင်းရှိရဲ့၊ ဒီးဒုတ်လောက်တော့ ငှက်တိုင်းလှရဲ့’ - ဆိုတဲ့
စိတ်ဓာတ်နဲ့ သူတစ်ပါးကို ကြည့်ပြီးတော့ စိတ်ထဲမှာ မကျေမနပ်ဖြစ်နေတယ်။
ငြုစုစောင်းမြောင်းတဲ့စိတ်ထား ကိုယ့်ထက်သာ မနာလိုတဲ့စိတ်ထား ရှိနေတယ်။
သူ့ရုပ်ရည်က ကိုယ့်ရုပ်ရည်ထက်သာနေမယ်ဆိုရင်လည်း တယ်ပြီးကြည့်လို့မရဘူး။
သူ့မျက်လုံးက ကိုယ့်မျက်လုံးထက်သာနေမယ်ဆိုရင်လည်း တယ်ပြီးကြည့်လို့
မရဘူး။ သူ့သားက ကိုယ့်သားထက်သာရင်၊ သူ့သမီးက ကိုယ့်သမီးထက်သာ
နေမယ်ဆိုရင်လည်း တယ်ကြည့်လို့မရဘူး။ သားချင်းပြိုင်တယ် သမီးချင်းပြိုင်
တယ်။ နောက်တစ်ခု ဘာတွေ ပြိုင်သေးသလဲ? လင်ချင်းလည်း ပြိုင်ချင်တယ်၊
မယားချင်းလည်း ပြိုင်ချင်တယ်။ ပြိုင်ချင်တဲ့စိတ်ထားတွေကို - “က္ကဿာမာနတ”
ငြုစုစောင်းမြောင်းတဲ့စိတ်ထားလို့ ခေါ်တယ်။

ပရလာဘသက္ကာရဂရုကာရမာနနသန္တနပူဇနာသု = သူတစ်ပါးတို့ရဲ့ လာဘ်
ရခြင်း အပူဇော်ခံရခြင်း အလေးပြုခံရခြင်း အမြတ်နိုးခံရခြင်း အရှိခိုးခံရခြင်း
အပူဇော်ခံရခြင်းတို့၌။ က္ကဿတိ = ငြုစုစောင်းမြောင်းတတ်၏။ ဥပဒုဿတိ -
ကပ်၍ပြစ်မှားတတ်၏။ က္ကဿံ = ငြုစုစောင်းမြောင်းမှုကို။ ဗန္ဓတိ = ဖွဲ့ချည်၍
ထား၏။

သူတစ်ပါးတွေ လာဘ်လာဘရတယ်ဆိုရင် တယ်ကြည့်လို့မရဘူး။ သူ
တစ်ပါးတွေ အပူဇော်ခံရတယ် အရှိသေခံရတယ်ဆိုရင် တယ်ကြည့်လို့မရဘူး။
သူတစ်ပါး ရှိခိုးခံရတယ် သူတစ်ပါး အပူဇော်ခံရတယ် သူတစ်ပါး အရှိအသေ
ခံရတယ်ဆိုရင် တယ်ကြည့်လို့မရဘူး။ သူတစ်ပါးရှိခိုးခံရတယ် သူတစ်ပါး အပူဇော်

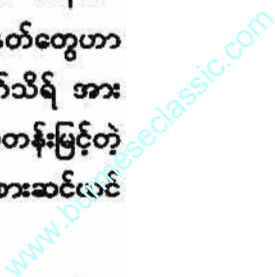

ခိရတယ်ဆိုရင် ကိုယ်ကတယ်ပြီး ကြည့်လို့မရတော့ဘူး။ ဖျက်မွေးစူးနေတယ်၊ သူ့များ စိန်နားကပ်ကလေး ဝင်းဝင်း ဝင်းဝင်းနှင့် ပန်နေတာကို ကြည့်ပြီးတော့ ချွတ်စောင်းထိုးတတ်တဲ့ ပုံစံမျိုးပဲ။ ဒီတော့ အဲဒီလိုစိတ်ထားကလေးဟာ အိမ်မှာ ထိုင်နေရင်းနှင့် အလကားရတဲ့ အကုသိုလ်စိတ်ထားပဲ။ စိတ်မထားတတ်လို့ အချောင် အကုသိုလ်ဖြစ်ရတာ။ ဒီတော့ မိမိရဲ့စိတ်နေစိတ်ထားကလေးကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ဖန်တီး လိုအပ်တယ်။ ဒီတော့ ဒီစိတ်ထားတွေက ဘာဖြစ်လာနိုင်သလဲ?

သော - ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧဝံ - ဤသို့။ သမထွေန - ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပြုကျင့် ချွတ်ထားအပ်သော။ ဧဝံ - ဤသို့။ သမာဒိန္နေန - ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍ ထားအပ်သော။ တေန ကမ္မေန - ထိုဋ္ဌာရစောင်းမြောင်းတဲ့အကုသိုလ်ကံကြောင့်။ ဘာယဿ - ကိုယ်ခန္ဓာ၏။ ဘေဒါ - ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ ပရံ မရကာ - စုတိ ပြတ်ကြွေသေလွန်သည်မှ နောက်ကာလ၌။ အပါယံ - ချမ်းသာဟူ၍ မြူငွေ့မျှ မရှိသော။ ဒုဂ္ဂတိံ - မကောင်းမှုပြုသူ ဒုစရိုက်သမားတို့ရဲ့ လားရောက်ရာဖြစ်သော။ ဝိနိပါတံ - အလိုအာသာဆန္ဒကင်းလျက် ဖရိုမရဲ ပြိုကွဲပျက်စီးလျက် ကျရောက်ရာ ဖြစ်သော။ နိရယံ - ငရဲသို့။ ဥပပဇ္ဇတိ - ကပ်ရောက်ရပေ၏။

ဒီလို ဋ္ဌာရစောင်းမြောင်းတဲ့ စိတ်ထားကလေးကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပြုကျင့်နေ ခဲ့မယ်ဆိုရင် ကောင်းစွာဆောက်တည်ထားခဲ့မယ်ဆိုရင် ကောင်းစွာလိုက်နာပြီး ပြုကျင့်ခဲ့မယ်ဆိုရင် ဒီစိတ်ထားက ငရဲရောက်အောင် ပို့ဆောင်ပေးနိုင်တယ်။ ကြည့်စမ်း - အချောင်အကုသိုလ်တွေကို ရလိုက်တာပဲ။ ငရဲရောက်ကြောင်း ကံတွေ တို့ ရလိုက်တာပဲ။ ဒီတော့ မိမိတို့က ဒီငရဲကို အလိုမရှိဘူးဆိုလို့ရှိရင် ဒီလို ဋ္ဌာရ စောင်းမြောင်းနေတဲ့ စိတ်ထားကလေးတွေကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲဖန်တီး မလိုဘူးလား? လိုအပ်တယ်။

နတ်ပြည် နတ်လောကမှာ တချို့တချို့နတ်တွေ ရှိကြတယ်။ မနောပ- ဒေါသိကနတ်ဆိုပြီး စာမှာတော့ နာမည်ပေးထားပါတယ်။ အဲဒီနတ်တွေဟာ ဝွဲလမ်းသဘင်တစ်ခုခုကို သွားကြပြီဆိုကြစို့၊ သူတို့ရဲ့ စည်းစိမ်ဂုဏ်သိရ် အား လျော်စွာ အင်မတန် အဆင့်အတန်းမြင့်တဲ့ ရထားတွေ၊ အဆင့်အတန်းမြင့်တဲ့ အခြွေအရံတွေ၊ အဆင့်အတန်းမြင့်တဲ့ ဝတ်စားတန်ဆာတွေ၊ ဝတ်စားဆင်ယင်

ပြီးတော့မှ သွားကြတယ်။ ဘုန်းကံနည်းပါးတဲ့ နတ်တွေကျတော့ သူတို့လောက အဆင့်မြင့်ဘူး။ ရထားဆိုလည်း ခပ်ည့်ည့်၊ ကားဆိုလည်း ခပ်ည့်ည့်ပေါ့။ အဲဒီလို ခပ်ည့်ည့်နှင့် သွားရတော့ အဆင့်အတန်းမြင့်နေတဲ့ နတ်တွေကိုကြည့်ပြီး အဆင့် အတန်းနိမ့်နေတဲ့ နတ်တွေက ငြူစူကြတယ်၊ မေးငေါ့ကြတယ်။ ဟိုဘက်က အဆင့် အတန်းမြင့်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း ဘယ်လိုဖြစ်သလဲ? နင်တို့နဲ့ တို့နဲ့ ဘာဆိုင် လို့လဲ - ဟော - ဖြစ်ပြီ၊ တို့လည်း တို့ကံနဲ့ တို့ဖြစ်တာပဲ၊ နင်တို့လည်း နင်တို့ကံနဲ့ နင်တို့ဖြစ်တာပဲ ဘာဆိုင်လဲ? ဘာဆိုင်လဲ? ဘာဆိုင်လဲ? နဲ့ တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် ဒေါသဖြစ်ရင်းနှင့် နှစ်ဘက်လုံး သေကြတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆို တော့ ဒီဣန္ဒာဿာကလေးက သူတို့ကို အသေသတ်လိုက်တာပဲ။ ဒီနတ်တွေရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ဟာ အလွန်နူးညံ့သိမ်မွေ့ပါတယ်။ ဒီဒေါသအပူရှိန်ဓာတ်ကို ခံနိုင်ရည် စွမ်းအင် မရှိဘူး။ ကျောက်ဖျာပေါ်မှာ တစ်နေ့လုံး နေပူလှမ်းထားတဲ့ ကြာနို့ ကြာစွယ် ကြာပန်းတွေလိုပဲ သူတို့ရဲ့ ကိုယ်ခန္ဓာဟာ ဒေါသအပူရှိန်ကြောင့် ညှိုးနွမ်း သွားခဲ့ရင် ပြန်ပြီးတော့ မရှင်သန်နိုင်တော့ဘူး။ ဣဿာတရားက = ဣဿာနှင့် ယှဉ်နေတဲ့ ဒေါသတရားက သူတို့ကို အသေသတ်လိုက်တာပဲ။ သတ်ပြီးတော့ ဘယ်ပိုဦးမလဲ? ငရဲရောက်အောင် ပိုဦးမယ်။ ဒီတော့ ဒီလိုစိတ်နေစိတ်ထားဇဉ်း ကလေးတွေကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲပစ်ဖို့ မလိုဘူးလား? လိုအပ်ပါတယ်။ ကိုယ့်ထံ နှင့်ကိုယ် ဖြစ်ကြတာပဲ၊ ကိုယ်အကျည်းတန် အရပ်ဆိုးရတာ ဘယ်သူကြောင့်လဲ? ကိုယ့်ကံကြောင့်ပဲ။ ကိုယ်အခြွေအရံ နည်းပါးတာလည်း ကိုယ့်ကံကြောင့်ပဲ၊ ဒါကြောင့် -

နော စေ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရုဿိ ဥပပဇ္ဇတိ၊ သစေ မနုဿတ္တံ အာဂစ္ဆတိ၊ ယတ္ထ ယတ္ထ ပစ္စာဇာယတိ၊ အပ္ပေသက္ခော ဟောတိ။ အပ္ပေသက္ခသံဝတ္တနိကာ ဧသာ မာဏဝ ပဋိပဒါ ယဒိဒံ ဣဿာ-မနကော ဟောတိ၊ ပရလာဘသက္ကာရဂရုကာရမာနနဝန္တနပူဇနာသု ဣဿာယ ဥပဒုဿတိ ဣဿံ ဗန္ဓတိ။ (မ-၃-၂၄၆။)

မာဏဝ = ဒကာတော် သုဘလုလင်။ ကာယဿ = ကိုယ်ခန္ဓာ၏။ ဘေဒါ = ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ ပရံ မရဏာ = စုတိပြတ်ကြွေသေလွန်းသည်မှ နောက်ကာလ

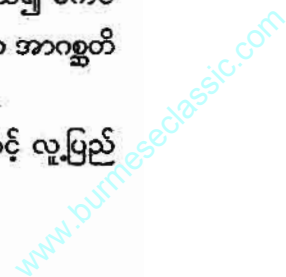
အပါယ် - ချမ်းသာဟူ၍ မြူငွေ့မျှမရှိသော။ ဒုဂ္ဂတိ - မကောင်းမှုပြုသူ ဒုစရိုက်
သမားတို့ရဲ့ လားရောက်ရာဖြစ်သော။ ဝိနိပါတ် - အလိုအာသာဆန္ဒကင်းလျက်
ဖရိဖရဲ ပြိုတွဲပျက်စီးလျက် ကျရောက်ရာဖြစ်သော။ နိရယံ - ငရဲသို့။ နော စေ
ဥပပဇ္ဇတိ - အကယ်၍ မကပ်ရောက်ရသည်ဖြစ်ငြားအံ့။

ဒကာတော် သုဘလုလင် - ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီးပြီးနောက် သေလွန်သွားတဲ့
အခါ ချမ်းသာဟူ၍ မြူငွေ့မျှမရှိတဲ့ မကောင်းမှုပြုသူ ဒုစရိုက်သမားတို့ရဲ့ လား
ရောက်ရာဖြစ်တဲ့ ငရဲကို အကယ်၍ မရောက်ခဲ့ရင် - ဘယ်လိုဖြစ်မလဲ?

ငရဲကို ပို့ဆောင်လိုက်တာကတော့ သန္နိဋ္ဌာန စေတနာက ပို့ဆောင်လိုက်
တာ။ ငြူစောင်းမြောင်းတဲ့ စိတ်ထားနဲ့ သူတစ်ပါးတို့ရဲ့ လာဘ်ရမှု အရှိအသေ
ခံရမှု အလေးစားခံရမှု အမြတ်နိုးခံရမှု အရှိခိုးခံရမှု အပူလောင်ခံရမှုတို့အပေါ်မှာ
ငြူစောင်းမြောင်းတဲ့ ပြစ်မှားနေတဲ့ ရန်ငြိုးဖွဲ့နေတဲ့ တကယ်တမ်း ပြစ်မှုလွန်ကျူး
နေတဲ့ စေတနာတွေကို သန္နိဋ္ဌာန စေတနာလို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီ အကုသိုလ်စေတ
နာတွေက ဒီသတ္တဝါကို ငရဲကို ရောက်အောင်ပို့မယ်။ သူတစ်ပါးတွေအပေါ်မှာ
ကိုယ့်ထက်သာ မနာလိုတဲ့ ငြူစောင်းမြောင်းခဲ့တဲ့ ပြစ်မှားခဲ့တဲ့ ဒီစိတ်ထားတွေရဲ့
ဓမ္မပိုင်း နောက်ပိုင်းမှာပါနေတဲ့ ဣဿာဓာတ်ငွေ့မကင်းတဲ့ အကုသိုလ်စေတနာ
တွေက အကျိုးပေးဖို့ အခါအခွင့်သင့်လို့ရှိရင် ဘာဖြစ်သလဲ? ကပ်ပြီး ညှဉ်းပန်း
နှိပ်စက်တော့မယ် -

ကာယဿ - ကိုယ်ခန္ဓာ၏။ ဘေဒါ - ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ ပရံ မရဏာ
- စုတိပြတ်ကြော့ သေလွန်သည်မှ နောက်ကာလ၌။ အပါယ် - ချမ်းသာဟူ၍
မြူငွေ့မျှမရှိသော။ ဒုဂ္ဂတိ - မကောင်းမှုပြုသူ ဒုစရိုက်သမားတို့ရဲ့ လားရောက်ရာ
ဖြစ်သော။ ဝိနိပါတ် - အလိုအာသာဆန္ဒကင်းလျက် ဖရိဖရဲပြိုကွဲပျက်စီးလျက်
ကျရောက်ရာဖြစ်သော။ နိရယံ - ငရဲသို့။ နော စေ ဥပပဇ္ဇတိ - အကယ်၍ မကပ်
ရောက်ခဲ့ရသည်ဖြစ်ငြားအံ့။ မနုဿတ္တံ - လူ့ပြည်လူ့လောကသို့။ သစေ အာဂစ္ဆတိ
- အကယ်၍ ရောက်ရှိလာခဲ့သည် ဖြစ်ငြားအံ့။

သေပြီးနောက် ငရဲမရောက်တော့ဘဲ တခြားကုသိုလ်ကံကြောင့် လူ့ပြည်
သူ့လောကကို ရောက်ရှိလာပြီ ဆိုကြစို့ -

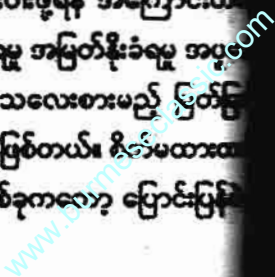

ယတ္ထ ယတ္ထ - အကြင်အကြင်အမျိုးအနွယ်၌။ ပစ္စာဇာယတိ - ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် တစ်ဖန် ဖြစ်ပေါ်လာရ၏။ တတ္ထ တတ္ထ - ထိုထို အမျိုးအနွယ်၌။ အပ္ပေသက္ခော - နည်းပါးသော အခြွေအရံသည်။ ဟောတိ - ဖြစ်ပေ၏။

အခြွေအရံ နည်းပါးတယ်၊ အနားမှာကပ်ချင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ယောက်မှ မရှိဘူး၊ မတော်တဆ မလွဲမရှောင်သာလို့ အိမ်ထောင်သည်လောက အိမ်ထောင်ရေးလောကကို ရောက်ရှိသွားရင်တောင် သားသမီး မထွန်းကားချင်ဘူး၊ ဆွေမျိုးသားချင်းတွေထဲက တစ်ယောက်မှာမှ အနားမှာလာပြီးနေချင်တဲ့ စိတ်ထားမရှိဘူး၊ အနားမှာ ကပ်ပြီးခြံရံပဲ့ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးမှ မရှိဘူး၊ ဘာကို အခြေခံသလဲ၊ သူတစ်ပါးတို့ရဲ့ လာဘ်ရမှု အရိုအသေခံရမှု အလေးစားခံရမှု အပြတ်နီးခံရမှု အရှိခိုးခံရမှု အပူဇော်ခံရမှုတို့အပေါ်၌ ငြုစူစောင်းမြောင်းတဲ့ စိတ်ထားရှိမှု အခြေခံနေတယ်၊ သူလည်း သူ့ကံအားလျော်စွာ သူ့စီးပွားရေး အခွင့်အလမ်းတွေ ပြောင့်တန်းပြီးတော့ ချမ်းသာနေတယ်၊ အဲဒါကို မိမိက ထိုင်ပြီးတော့ မကြည့်နိုင်ဘူး မနာလိုနိုင်ဘူး၊ ဟိုလူ့သွားတို့ ဒီလူ့သွားတို့ ဟိုနေရာသွားတို့လိုက် ဒီနေရာသွားတို့လိုက် လုပ်ပြန်တယ်။ တို့လိုက်တဲ့အခါကျတော့ အဲဒီကံကလေးတွေက ခုလိုဘဝမှာ လာပြီးအကျိုးပေးတာပဲ။ မိမိနားမှာ ပြုစုပဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်မှလည်း မရှိဘူး၊ အနားကပ်ပြီးနေချင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်လည်း တစ်ယောက်မှ မရှိတော့ဘူး။

ဘုန်းကံနည်းပါးခြင်းသည် ဘာကို အခြေခံသလဲ? ငြုစူစောင်းမြောင်းစိတ်ထားကို အခြေခံတယ်၊ အခြွေအရံနည်းပါးခြင်းသည် ဘာကိုအခြေခံသလဲ၊ ငြုစူစောင်းမြောင်းတဲ့စိတ်ထားကို အခြေခံတယ်၊ ငြုစူစောင်းမြောင်းတဲ့ စိတ်ထားမွှေးမြူခြင်းသည် အခြွေအရံနည်းပါးစေတတ်တဲ့ ကျင့်ဝတ်ကို ကျင့်နေခြင်းပဲ ဖြစ်တယ် - ဆိုတာကို သဘောပေါက်ပါ။ သူတစ်ပါးတွေမှာ အခြွေအရံများပြားနေတာကို မကြည့်လိုတဲ့ ဒီစိတ်ထားက မိမိအခြွေအရံ နည်းပါးဖို့ရန် အကြောင်းတစ်ခု ဖြစ်တယ်။ သူတစ်ပါးတို့ အရိုအသေ အလေးအစားခံရမှု အပြတ်နီးခံရမှု အပူဇော်ခံရမှုကို မကြည့်လိုတဲ့စိတ်ထားက မိမိကိုလည်း ရိုသေလေးစားမည့် ပြတ်ပြတ်နီးနီး ပြုစုလုပ်ကျွေးမည့်သူ မရှိဖို့ရန် အကြောင်းတစ်ခု ဖြစ်တယ်။ ဂိတ်မထားတတ်လို့ ရရှိတဲ့ အကျိုးတရားတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်တစ်ခုကလော့ ပြောင်းပြန်

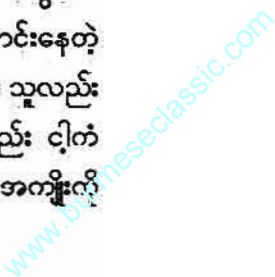

အခြေအခံများပြားရခြင်း

ဣဝ ပန မာဏဝ ဧကစ္စော ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ အနိဿာမနကော
ဏာတိ ပရလဘာသက္ကာရဂရုကာရမာနနဝန္တနပူဇနာသု န ဣဿတိ န ဥပဒု-
ဿတိ န ဣဿံ ဗန္ဓတိ၊ သော တေန ကမ္မေန ဧဝံ သမတ္တေန ဧဝံ သမာဒိန္နေန
ဏာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ (မ-၃-၂၄၆။)

မာဏဝ = ဒကာတော် သုဘလုလင် . . . ။ ပန = နောက်တစ်မျိုးသော်
ထား။ ဣဝ = ဤလောက၌။ ဧကစ္စော = အချို့သော။ ဣတ္ထိ ဝါ = အမျိုးသမီး
သည်သော်လည်းကောင်း။ ပုရိသော ဝါ = အမျိုးသားသည်သော်လည်းကောင်း။
အနိဿာမနကော = ငြိစူစောင်းမြောင်းသောစိတ်ထား မရှိသည်။ ဟောတိ =
ဖြစ်၏။ ပရလဘာသက္ကာရဂရုကာရမာနနဝန္တနပူဇနာသု = သူတစ်ပါးတို့၏ လာဘ်
ထားခြင်း၊ အရှိအသေခံခြင်း၊ အလေးစားခံခြင်း၊ အမြတ်နိုးခံခြင်း၊ အရှိခိုး
ခံခြင်း၊ အပူဇော်ခံခြင်းတို့၌။ န ဣဿတိ = မငြိစူ မစောင်းမြောင်းတတ်။ န
ဥပဒုဿတိ = ကပ်၍ မပြစ်မှားတတ်။ ဣဿံ = ငြိစူစောင်းမြောင်းမှုကို။ နဗန္ဓတိ
= စွဲချည်၍မထားတတ်။ သော = ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧဝံ = ဤသို့။ သမတ္တေန =
ငြိည့်ပြည့်စုံစုံပြုကျင့်၍ထားအပ်သော။ ဧဝံ = ဤသို့။ သမာဒိန္နေန = ကောင်းစွာ
ထောက်တည်၍ထားအပ်သော။ တေန ကမ္မေန = ထိုမငြိစူ မစောင်းမြောင်း
ထတ်တဲ့ ဖြူစင်ဖြောင်းစင်းတဲ့ စိတ်ထားတည်းဟူသော ကောင်းမှုကုသိုလ်ကံ
ကြောင့်။ ကာယဿ = ကိုယ်ခန္ဓာ၏။ ဘေဒါ = ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ ပရံ မရဏာ
= စုတိပြတ်ကြွေ သေလွန်သည်မှ နောက်ကာလ၌။ သုဂတိံ = ကောင်းမှုပြုသူ
သူစရိုက်သမားတို့၏ လားရောက်ရာဖြစ်သော။ သဂ္ဂံ လောကံ = နတ်ပြည်နတ်
ဏာကသို့။ ဥပပဇ္ဇတိ = ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ကပ်ရောက်တည်နေရပေ၏။

နောက်တစ်ခု ကြည့်စမ်း - မွန်မြတ်လိုက်တဲ့စိတ်ထားတွေ - ဘာတွေလဲ?
အချို့အမျိုးသားတွေ တချို့အမျိုးသမီးတွေ ရှိကြတယ်။ ငြိစူစောင်းမြောင်းနေတဲ့
စိတ်ထား မရှိကြဘူး။ ကံကို နှလုံးသွင်းတတ်တဲ့ သဘောထား ရှိကြတယ်။ သူလည်း
သူ့ကံကြောင့် ဘုန်းကံကြီးမားရတယ်၊ အခြွေအရံများရတယ်။ ငါလည်း ငါ့ကံ
ကြောင့် အခြွေအရံ နည်းပါးရတယ်၊ များပြားရတယ်။ ဒီလို ကံ-ကံ၏အကျိုးကို

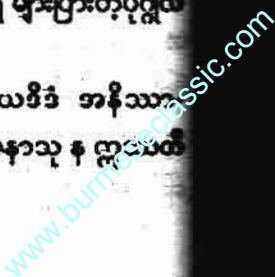
နှလုံးသွင်းတယ်။ အဲဒီလို နှလုံးသွင်းပြီးတော့ သူတစ်ပါးတို့၏ လာဘ်ရမှု သူတစ်ပါးတို့၏ အလေးစားခံရမှု အမြတ်နိုးခံရမှု အပူဇော်ခံရမှုဆိုတဲ့ ဒီလုပ်ငန်းရပ်တွေမှာ ငြုစူစောင်းမြောင်းနေတဲ့စိတ်ထား ဘယ်တော့မှ မရှိဘူး - အဲဒီလို ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဆောက်တည်ပြီး ပြုကျင့်လိုက်တဲ့ ဒီကံကြောင့် နတ်ပြည်နတ်လောကကို ရောက်နိုင်တယ်။ ပိုက်ဆံ ဘယ်နှစ်ပြားကုန်သလဲ? - တစ်ပြားမှ မကုန်ဘူး။ စိတ်ဓာတ်ကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲလိုက်တဲ့အတွက် ဘဝအဆင့်အတန်းတွေ မြင့်မသွားဘူးလား? မြင့်သွားတယ်။ သူတစ်ပါးတွေအပေါ်၌ ငြုစူစောင်းမြောင်းတဲ့စိတ်ထား နည်းနည်းမှ မရှိဘူး။

နော စေ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ သစေ မနုဿတ္တံ အာဂစ္ဆတိ ယတ္ထ ယတ္ထ ပစ္စာဇာယတိ မဟေသက္ခော ဟောတိ (မ-၃-၂၄၆။)

ကာယဿ - ကိုယ်ခန္ဓာ၏။ ဘေဒါ - ဖျက်စီးခြင်းကြောင့်။ ပရံ မရဏာ - စုတိပြတ်ကြွေသေလွန်သည်မှ နောက်ကာလ္လ။ သုဂတိံ - ကောင်းမှုပြုသူ သုစရိုက်သမားတို့၏ လားရောက်ရာဖြစ်သော။ သဂ္ဂံ လောကံ - နတ်ပြည်နတ်လောကသို့။ နော စေ ဥပပဇ္ဇတိ - အကယ်၍ မကပ်ရောက်ရသည်ဖြစ်ငြားအံ့။ မနုဿတ္တံ - လူ့ပြည်လူ့လောကသို့။ သစေ အာဂစ္ဆတိ - အကယ်၍ ရောက်၍ လာသည်ဖြစ်ငြားအံ့။ ယတ္ထ ယတ္ထ - အကြင်အကြင် အမျိုးအနွယ်၌။ ပစ္စာဇာယတိ - ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဖြစ်ပေါ်၍ လာရပေ၏။ တတ္ထ တတ္ထ - ထိုထို အမျိုးအနွယ်၌ မဟေသက္ခော - ကြီးမားသော ဘုန်းကံရှိသည် (ဝါ) အခြွေအရံ များပြားသည် ဟောတိ - ဖြစ်၏။

နတ်ပြည် နတ်လောကကို မရောက်ဘူးပဲထား။ လူ့ပြည်လူ့လောကထဲ အကယ်၍ များ ရောက်ရှိခဲ့မယ်ဆိုရင် ဘယ်အမျိုးအနွယ်မှာပဲ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် တည်နေရသည်ဖြစ်စေ၊ ဘုန်းကံကြီးမားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် အခြွေအရံ များပြားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်နိုင်တယ်။

မဟေသက္ခသံဝတ္ထနိကာ သော မာဏဝ ပဋိပဒါ ယဒိဒံ အနိဿာ မနက္ခော ဟောတိ။ ပရလာဘသက္ကာရဂုဏာရမာနနဝန္တနပူဇနာသု န ဣဿတိ န ဥပဒုဿတိ န ဣဿံ ဝန္တတိ။ (မ-၃-၂၄၆။)

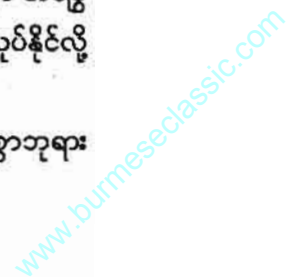

မာကဝ - ဒကာတော် သုဘလုလင်။ ယော = အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အနိ-
 သာမနကော = ငြိစူစောင်းမြောင်းသောစိတ်ထားမရှိသည်။ ဟောတိ - ဖြစ်၏။
 ဝရလာဘသက္ကာရဂရုကာရမာနနဝန္တနပူဇနာသု = သူတစ်ပါးတို့ရဲ့ လာဘ်ခြင်း
 အပူဇော်ခံခြင်း အလေးစားခံခြင်း အမြတ်နှိုးခံခြင်း အရှိခိုးခံခြင်း အပူဇော်ခံ
 ခံခြင်းတို့၌။ န ကုဿတိ = မငြိစူ မစောင်းမြောင်းတတ်ပေ။ န ဥပဒုဿတိ =
 ဖြစ်မှားတတ်ပေ။ ကုဿံ = ငြိစူစောင်းမြောင်းခြင်း ကုဿာတရားကို။ န ဗန္ဓတိ
 - စွဲချည်၍မထားပေ။ ယဒိဒံ = အကြင် ကုဿာ မများပြားခြင်းဟု ခေါ်ဆိုအပ်
 သော အကျင့်သည်။ အတ္ထိ - ရှိ၏။ ဒသာ = ဤကုဿာ မထူပြောခြင်းဟု ခေါ်ဆို
 အပ်သော ဤကျင့်ဝတ်သည်ကား။ မဟေသက္ခသံဝတ္တနိကာ = ဘုန်းတန်ခိုးကြီးမာ
 ခြင်း အခြွေအရံ များပြားခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ပဋိပဒါ = အကျင့်ပါပေတည်း။

အခြွေအရံများပြားခြင်း ဘုန်းတန်ခိုးကြီးမားခြင်းဆိုတဲ့ ကျင့်ဝတ်ပဋိပတ်
 ထပ်ခုသည် ဘာလဲ? ကုဿာ မများပြားရဘူး၊ သူတစ်ပါးအပေါ်မှာ ငြိစူစောင်း
 မြောင်းတဲ့စိတ်ထား မရှိရဘူး။ ငြိစူစောင်းမြောင်းတဲ့စိတ်ထားဆိုတာက ဘာကို
 ခြောက်စားလဲ? ကိုယ့်ထက်သာ မနာလိုတဲ့ စိတ်ထားပဲ။ ဒီစိတ်ထားမျိုး မရှိရဘူး။
 နှစ်အဆင်းမှာပဲဖြစ်စေ၊ စီးပွားရေးမှာပဲဖြစ်စေ၊ ပညာရေးမှာပဲဖြစ်စေ ဘယ်အရေး
 မှာပဲဖြစ်ဖြစ် ကိုယ့်ထက်သာ မနာလိုတဲ့စိတ်ထား ရှိခဲ့မယ်ဆိုရင် ဘာဖြစ်သလဲ?
 ခဲသော်လည်း ရောက်နိုင်တယ်။ မရောက်ဘူးထား၊ လူ့ပြည်လူ့လောကမှာ တစ်
 ထပ် လူလာပြီး ပြန်ဖြစ်ခဲ့မယ်ဆိုရင်တောင်မှ ဘာဖြစ်မလဲ? အခြွေအရံနည်းပါး
 ထယ် ဘုန်းကံနည်းပါးတယ်။

အကယ်၍ ကုဿာ မထူပြောခဲ့ဘူးဆိုရင် ငြိစူစောင်းမြောင်းတဲ့ စိတ်ထား
 မရှိခဲ့ဘူးဆိုရင် ကိုယ့်ထက်သာမနာလိုတဲ့စိတ်ထားတွေ နည်းနည်းမှ မရှိဘူးဆိုလို့
 နိုင်ရင် ရောက်လေရာဘဝမှာ ဘုန်းကံကြီးမားမယ်၊ ရောက်လေရာဘဝမှာ အခြွေ
 အရံ များပြားမယ်။ ဒါဟာ ဘာလဲ? စိတ်ဓာတ်ကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလုပ်နိုင်လို့
 မရှိတဲ့ အကျိုးတရားပဲ။

ကဲ - နံပါတ်လေး အစုံတစ်ခုပြီးတဲ့အခါ နံပါတ်ငါးအစုံကို မြတ်စွာဘုရား
 ဆက်ဟောတော်မူပြန်တယ်။ နာကြားကြည့်ရအောင် -

စည်းစိမ်ဥစ္စာ နည်းပါးခြင်း = ဆင်းရဲခြင်း

ဣဓ မာဏဝ ဧကဇ္ဈော ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ န ဒါတာ ဟောတိ သမဏဿ ဝါ ဗြဟ္မဏဿ ဝါ အနံ ပါနံ ဝတ္ထံ ယာနံ မာလာဂန္ဓဝိလေပနံ သေယျာဝသထပဒီပေယျံ။ (မ-၃-၂၄၆။)

စည်းစိမ်ဥစ္စာ များပြားခြင်း စည်းစိမ်ဥစ္စာ နည်းပါးခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူတဲ့တရားပဲ -

မာဏဝ = ဒကာတော် သုဘလုလင်။ ဣဓ = ဤလူ့လောက၌။ ဧကဇ္ဈော = အချို့သော။ ဣတ္ထိ ဝါ = အမျိုးသမီးသည်သော်လည်းကောင်း။ ပုရိသော ဝါ = အမျိုးသားသည်သော်လည်းကောင်း။ ဒါတာ = ပေးလှူလေ့ရှိသည်။ န ဟောတိ = မဖြစ်။ “အလှူဒါန သူက ပြုလေ့မရှိဘူး”။ သမဏဿ ဝါ = သမဏအားသော်လည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မဏဿ ဝါ = ဗြဟ္မဏအားသော်လည်းကောင်း၊ ပါနံ = အဖျော်ယမကာကိုလည်းကောင်း။ ဝတ္ထံ = အဝတ်ကိုလည်းကောင်း။ ယာနံ = ယာဉ်ကို လည်းကောင်း။ မာလာဂန္ဓဝိလေပနံ = ပန်း နံ့သာ နံ့သာပျောင်းကိုလည်းကောင်း။ သေယျာဝသထပဒီပေယျံ = ကျောင်းအိပ်ရာနေရာ ဆီမီးကိုလည်းကောင်း။ ဒါတာ = ပေးလှူတတ်သည်။ န ဟောတိ = မဖြစ်။

ဒီပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ ပေးကမ်းစွန့်ကြဲခြင်း အလှူဒါနတစ်ခုမှာ ချို့တဲ့နေတယ်လို့လှူဖွယ်ဝတ္ထုတွေက ဘာလဲ? - ဆွမ်း အဖျော်ယမကာ အဝတ် ယာဉ် ပန်း နံ့သာ နံ့သာပျောင်း ကျောင်း အိပ်ရာနေရာ ဆီမီး - ဆိုပြီးတော့ လှူဖွယ်ဝတ္ထု (၁၀)ခု ရှိပါတယ်။ ဒီ (၁၀)မျိုးသော လှူဖွယ်ဝတ္ထုတွေကို ပေးလှူလေ့မရှိဘူး။ ပေးလှူလေ့မရှိတဲ့အတွက်ကြောင့် ဘာဖြစ်သလဲ?

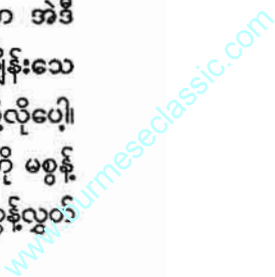
သော တေန ကမ္မေန ဧဝံ သမတ္တေန ဧဝံ သမာဒိန္နေန ကာယဿ ဘောဒိပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ (မ-၃-၂၄၆။)

မပေးလှူတဲ့အတွက်ကြောင့် ငရဲရောက်တာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ မိမိတို့ စည်းစိမ်ဥစ္စာတွေအပေါ်၌ တောဒေယျပုဏ္ဏားကြီးတို့ကဲ့သို့ တွယ်တာတင်မက်တဲ့ ဓနုလောဘကို အခြေခံ၍ အပါယ်ငရဲကို ရောက်ခြင်းဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် - သော = ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧဝံ = ဤသို့။ သမတ္တေန = ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပြုတတ်

၍ ထားအပ်သော။ ဧဝံ = ဤသို့။ သမာဒိန္နေန = ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍
 ထားအပ်သော။ တေန ကမ္မေန = ထိုနမ္မာစေးနည်းခြင်းဆိုတဲ့ အကုသိုလ်ကံ
 ကြောင့်။ ကာယဿ = ကိုယ်ခန္ဓာ၏။ ဘေဒါ = ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ ပရံ မရဏာ
 = စုတိပြတ်ကြွေသေလွန်သည်မှ နောက်ကာလ၌။ အပါယံ = ချမ်းသာဟူ၍
 မရှိသော။ ဒုဂ္ဂတိံ = မကောင်းမှုပြုသူ ဒုစရိုက်သမားတို့၏ လားရောက်ရာ
 နေရာဖြစ်သော။ ဝိနိပါတံ = အလိုအာသာဆန္ဒကင်းလျက် ဖရိုဖရဲ ပြိုကွဲပျက်စီးလျက်
 ရောက်ရာဖြစ်သော။ နိရယံ = ငရဲသို့။ ဥပပဇ္ဇတိ = ကပ်ရောက်တတ်ပေ၏။

မိမိ စည်းစိမ်ဥစ္စာအပေါ်မှာ တွယ်တာတပ်မက်နေတဲ့ ဓနလောဘကို
 အခြေခံပြီးတော့ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ တွယ်တာတပ်မက်မှု လောဘတရားကြောင့် သေ
 သည်၏အခြားမဲ့၌ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိ ရောက်နိုင်တယ်။ ငရဲရောက်နိုင်တယ်။ ကိုယ့်
 စည်းစိမ်အပေါ် ကိုယ်တွယ်တာတပ်မက်တာ ဘာဖြစ်ရမလဲ? ကိုယ့်သား ကိုယ်
 ချစ်မြတ်နိုးတာ ဘာဖြစ်ရမလဲ? ကိုယ့်သမီး ကိုယ်ချစ်မြတ်နိုးတာ ဘာဖြစ်ရမလဲ?
 ကိုယ့်ပစ္စည်း ကိုယ်မြတ်နိုးတာ ဘာဖြစ်ရမလဲ? ဒီလိုစိတ်ထားမျိုးတွေ မရှိသင့်ဘူး
 ဟေ့ - သတိထားကြ။

ဘုန်းကြီးတို့ ဒီအဘိဓမ္မာစည်းကမ်းကလေးတစ်ခု ရှိပါတယ်။ သတ္တဝါတစ်ဦး
 မကောင်းတဲ့ဘက်က ကြည့်ရင်လည်း အမိကို သတ်ခြင်း၊ အဘကို သတ်ခြင်း၊
 ရာဇာန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား သတ်ခြင်း၊ ဘုရားရှင်အား သွေးစိမ်းတည်စေခြင်း၊ သံဃာ
 သင်းခွဲခြင်းဆိုတဲ့ ကံကြီးငါးခု ကျူးလွန်ထားမှု မရှိဘူးဆိုကြစို့ - နောက်တစ်ခု
 ကံကံ၏အကျိုးကို လုံးဝပစ်ပယ်နေတဲ့ နတ္ထိကဒိဋ္ဌိ အဟေတုကဒိဋ္ဌိ အကိရိယဒိဋ္ဌိ
 ၏ တွဲ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကြီးသုံးခုလည်း မရှိဘူးထား၊ ဒီ ဒိဋ္ဌိကြီးသုံးခုကို သေသည်တိုင်
 အောင် မစွန့်မလွှတ်ခဲ့ရင် အကျိုးပေးမြတ်အတွက်ကြောင့် နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလို့
 ခေါ်တယ်။ ဒီ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလည်း မရှိဘူးထား၊ မကောင်းတဲ့ဘက်က အဲဒီ
 ကံကြီးငါးခု လွန်ကျူးထားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေက သေသည်၏အခြားမဲ့၌ ကျိန်းသေ
 အပါယ်ရောက်တယ်။ ဘုရားသော်မှ တားလို့မရဘူး။ အဇာတသတ်တို့လိုပေါ့။
 နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ သေသည်တိုင်အောင် ဒီအယူဝါဒကို မစွန့်
 ချွတ်ခဲ့ဘူးဆိုရင်တော့ ငရဲ ကျိန်းသေရောက်တယ်။ မသေခင်စပ်ကြားမှာ စွန့်လွှတ်

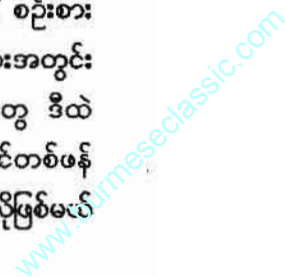
ခဲ့လို့ သမ္မာဒိဋ္ဌိအယူဝါဒကို ပြောင်းပြီးတော့ ကျင့်ကြံကျိုးကုတ် အားထုတ်ခဲ့လို့ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိဦးဆောင်နေတဲ့ ကံတွေက အကျိုးပေးဖို့ရန် အခါအခွင့်သင့်ရင်တော့ ကောင်းရာသုဂတိ ရောက်နိုင်တဲ့သဘော ရှိတယ်။

ဒီတော့ မကောင်းတဲ့ဘက်ကလည်း အဲဒီကံကြီးငါးခု သို့မဟုတ် ခြောက်ခု မရှိဘူးထား။ ကောင်းတဲ့ဘက်ကလည်း ဈာန်တရားတွေကို ခိုင်ခိုင်ခံ့ခံ့ မရရှိဘူး သို့မဟုတ် ဝိပဿနာဉာဏ်တွေကို ခိုင်ခိုင်ခံ့ခံ့ မရခဲ့ဖူးဘူးဆိုရင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်အတွက် အရေးအကြီးဆုံးသော အချိန်ကာလတစ်ခုကို သတ်မှတ်ပြောပါဆိုရင်တော့ သေခါနီးကာလ ဖြစ်ပါတယ်။ သေခါနီးကာလမှာ နောက်ဆုံး စောသွားတဲ့ဇော ကို မရုဏာသန္ဓေလေ့ရှိ ခေါ်တယ်။ သေတဲ့ဘဝမှာပေါ့။ သေခါနီးကာလမှာ နောက် ဆုံးဖြစ်ပေါ်သွားတဲ့ ဝိထိစိတ်အစဉ်ကို မရုဏာသန္ဓေဝိထိလို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီ မရုဏာသန္ဓေဝိထိထဲမှာ ပါနေတဲ့ ဇောစိတ်တွေသည် အကုသိုလ်ဇော ဖြစ်ခဲ့ မယ်ဆိုရင် ကျိန်းသေ အပါယ်ရောက်တယ်။ ဘုရားသော်လည်း တားလို့မရဘူး။ သံသရာခရီး မဆုံးသေးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေအတွက် အဲဒီမရုဏာသန္ဓေသည် ကုသိုလ် ဇောဖြစ်ခဲ့မယ်ဆိုလို့ရှိရင်လည်း ကောင်းရာသုဂတိ ကျိန်းသေဧကန် ရောက်တယ်။ ဒီမရုဏာသန္ဓေဇောက ကုသိုလ်ဇောဖြစ်ရေး အကုသိုလ်ဇောဖြစ်ရေးအတွက်တ ဘာနှင့်ဆက်စပ်နေသလဲဆိုတော့ အကုသိုလ်ဇောဖြစ်ရေးမှာကတော့ ခုနက ရာဇ ဖြစ်လောက်တဲ့ အာရုံ၊ ဒေါသဖြစ်လောက်တဲ့ အာရုံ၊ မောဟဖြစ်လောက်တဲ့ အာရုံ တွေကို မိမိက သေခါနီးကာလမှာ နှလုံးသွင်းမှားခဲ့မယ်ဆိုရင် ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟ ဖြစ်ဖို့ များတယ်။

ကုသိုလ်ဇောဖြစ်ဖို့ကျတော့ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုဆိုတာ လိုအပ်ပါတယ်။ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုမှာ ဒါနလည်း ရှိတယ်၊ သီလလည်း ရှိတယ်၊ သမထလည်း ရှိတယ်၊ ဝိပဿနာလည်းရှိတယ်။ ဒါနကတော့ သူက အကျိုးပေးဖို့ရာ အခါအခွင့် သင့်ရင်တော့ ဒါလည်း ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားခဲ့တဲ့အတွက် သေသည်၏အခြားမဲ့ အကျိုးပေးနိုင်တဲ့ စွမ်းအားရှိတယ်။ အခါအခွင့်မသင့်ရင် သေသည်၏အခြားမဲ့ အကျိုးမပေးနိုင်သေးဘူး။ သီလဟာလည်း အခါအခွင့်သင့်လို့ အကျိုးပေးနိုင်တဲ့ စွမ်းအားရှိခဲ့ရင်တော့ သေသည်၏အခြားမဲ့ အကျိုးပေးမှာပဲ၊ အခါအခွင့် မသင့်

ရင်လည်း သူက အကျိုးမပေးဘဲသော်လည်း ရှိချင်ရှိဦးမယ်၊ နောင်တစ်ချိန်တော့ အကျိုးပေးမှာပေါ့။ သမထချာန်တွေကတော့ သေသည်တိုင်အောင် မလျှောက် ခဲ့ဘူးဆိုရင်တော့ ဒီကုသိုလ်ကံက သေသည်၏အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးမြဲပါတယ်။ သေခါနီးကာလမှာဖြစ်စေ၊ မသေခင်စပ်ကြားတစ်ချိန်မှာဖြစ်စေ၊ ဒီချာန်တွေက လျှောက်သွားခဲ့ရင် သူလည်း အကျိုးပေးဖို့ရာ အခါအခွင့် မသင့်တော့ဘူး။ ဝိပဿနာဉာဏ်တွေက ရင့်ကျက်ခဲ့မယ်ဆိုရင် အနည်းဆုံးအားဖြင့် နာမရူပပရိစ္ဆေဒ ဉာဏ်နှင့် ပစ္စယပရိစ္ဆာဉာဏ်လောက် ရရှိခဲ့မယ်ဆိုရင်တော့ “လဒ္ဓသာသော လဒ္ဓ-ဇထိဋ္ဌော” (ဝိသုဒ္ဓိ-၂-၂၄၀။ အဘိ-၄-၂-၂၄၂။) စသည်ဖြင့် အဋ္ဌကထာများမှာ ဖော်ပြထားပါတယ်။ သာသနာတော်မှာ ထောက်ရာတည်ရာ ရရှိသွားပြီ ဖြစ်တယ်။

ဒါကြောင့် ကောင်းတဲ့ဘက်ကလည်း အဲဒီလို ကျိန်းသေတဲ့ ကံတွေကို ပြုစု ချီးထောင်မှု မရှိဘူး။ မကောင်းတဲ့ဘက်ကလည်း ကံကြီးငါးပါး သို့မဟုတ် ခုနက ပြောခဲ့တဲ့ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အဝင်အပါဖြစ်တဲ့ ကံကြီးခြောက်မျိုး မရှိခဲ့ဘူးဆိုရင် - ထိုပုဂ္ဂိုလ်တွေအတွက် မရဏာသန္ဓေဇာအချိန်အခါဟာ အရေးအကြီးဆုံးအချိန် ဝေ မရဏာသန္ဓေသည် အကုသိုလ်ဇာဖြစ်ခဲ့မယ်ဆိုရင် သေသည်၏အခြားမဲ့၌ ချိန်းသေ အပါယ်ရောက်နိုင်တယ်။ မရဏာသန္ဓေသည် ကုသိုလ်ဇာဖြစ်ခဲ့ မယ်ဆိုရင် သေသည်၏အခြားမဲ့၌ ကောင်းရာသုဂတိ ကျိန်းသေရောက်မယ်။ ဇာတိသက်တာကာလပတ်လုံး မိမိကလည်း အင်မတန် နှမြောတယ်။ ခုနက တော- သယုပုဏ္ဏားကြီးတို့လိုပေါ့။ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊ သက်ရှိသက်မဲ့ ကာမဝတ္ထုအစုစု အပေါ်၌ တွယ်တာတပ်မက်လို့ ဒီအိုးဒီအိမ်နှင့် မခွဲမခွာဘဲနှင့် တစ်သက်လုံး နေထိုင်လာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက သေခါနီးကာလမှာ ဒီစည်းစိမ်တွေနှင့် ဒီအိုးအိမ် တွေနှင့် ဒီသက်ရှိ ဒီသက်မဲ့ ကာမဝတ္ထုအစုစုတွေနှင့် နောင်တစ်ဖန် မတွေ့သော ခွဲခြင်းဖြင့် ကျိန်းသေ ခွဲရတော့မယ်ဆိုရင် စိတ်တွေ ဘယ်လိုဖြစ်မလဲ? စဉ်းစား သာကြည့်တော့ - ခုလို ခေတ္တခဏ ကျောင်းလာပြီး သင်္ကြန်ရက်ကလေးအတွင်း မှာ ခဏဥပုသ်စောင့်တာတောင်မှ အိမ်ကို သိပ်စိတ်မချတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဒီထဲ မပါဘူးလား? ပါနေတယ်။ ခဏကလေး ခွဲရတာ - ဟိုမှာက နောင်တစ်ဖန် မတွေ့သော ခွဲခြင်းဖြင့် ကျိန်းသေခွဲရတော့မယ်၊ ထိုအချိန်အခါမှာ ဘယ်လိုဖြစ်မလဲ

ဆိုတာ စဉ်းစားကြည့်တော့။

ဒါကြောင့် ဒုဒိနေရာမှာက မလှူရက်မတမ်းရက်ဆိုတာက မလှူမတမ်းခြင်းကြောင့် အပါယ်ရောက်တာတော့ မဟုတ်ဘူး။ လှူဖွယ်ဝတ္ထုပစ္စည်းစုလို့ သတ်မှတ်ထားအပ်တဲ့ မိမိရဲ့စည်းစိမ်ဥစ္စာတွေအပေါ်၌ တွယ်တာတပ်မက်နေတဲ့ နေလော့ကို အခြေခံပြီးတော့ အပါယ်ရောက်သွားတယ်။ နှမြောစေးနဲနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ပဲ။ ထဲအကယ်၍ အပါယ်မရောက်ဘူးဆိုလို့ရှိရင် ဘာဖြစ်မလဲ?

နော စေ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယ် ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရုဏံ ဥပပဇ္ဇတိ။ သစေ မနုဿတ္ထံ အာဂစ္ဆတိ ယတ္ထ ယတ္ထ ပစ္စာဇာယတိ အပ္ပဘောဓိဟောတိ။ အပ္ပဘောဂသံဝတ္ထနိကာ ဧသာ မာဏဝ ပဋိပဒါ ယဒိဒံ န ဒါတာဟောတိ သမဏဿ ဝါ ဗြဟ္မဏဿ ဝါ အနန္တံ ပါနံ ဝတ္ထံ ယာန မာလာဂန္ဓဝိလေဝနံ သေယျာဝသထပဒီပေယျံ။ (မ-၃-၂၄၆-၂၄၇။)

ဒကာတော်သူဘလုလင် . . . အကယ်၍ များ သေသည်၏အခြားဖွဲ့အပါယ် ဒုဂ္ဂတိကို မရောက်ဘူးပဲထား။ လူ့ပြည်လူ့လောကသို့ အကယ်၍ ရောက်ရှိလာခဲ့မယ်ဆိုရင် ဘယ်အမျိုးအနွယ်မှာပဲ လူဖြစ်ဖြစ်၊ ဖြစ်လေရာဘဝမှာ “အပ္ပဘောဂ” စည်းစိမ်ဥစ္စာ နည်းပါးတယ်။ ဆင်းရဲတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ရတယ်။ ဒီလို မလှူရက် မလှူရက် မတမ်းရက်ခြင်းဆိုတဲ့ ကျင့်ဝတ်ပဋိပတ်သည် ရောက်လေရာဘဝမှာ ဆင်းရဲဒုက္ခရဲ့ သို့မဟုတ် စည်းစိမ်ဥစ္စာ နည်းပါးခြင်းရဲ့ အကြောင်းရင်းတစ်ခုဖြစ်တယ်။ စည်းစိမ်ဥစ္စာ နည်းပါးဖို့ရန်အတွက် ကျင့်ဝတ်တစ်မျိုး ဖြစ်တယ်။ ဒီလို မြတ်စွာဘုရားက ဟောပေးလိုက်တယ်။

ဒီနေရာမှာ တရားနာပရိသတ်တွေ စဉ်းစားမိရန် အချက်ကို ဆက်ပြီး တင်ပြရဦးမယ်။ ဒီနေရာမှာ သူတစ်ပါးတို့အား မလှူလို မတမ်းလိုတဲ့ ဒီစိတ်ထားကို ပြန်ဆန်းစစ်ကြည့်ပါ။ ဒီလို စိတ်နေစိတ်ထားမျိုးတွေမှာ သူတစ်ပါးတို့မှာ လာဘ်လာဘတွေ ရရှိသွားမှာကို အလိုမရှိတဲ့ စိတ်ထားတွေက ခြံရံနေတာ မှာတယ်။ သူတစ်ပါးတို့မှာ လာဘ်လာဘတွေကို မရရှိစေလိုတဲ့ ဒီစိတ်ထားက မိမိလာဘ်လာဘ မရရှိဖို့ရန် အကြောင်းတစ်ခု ဖြစ်လာရပြန်တယ်။ နောက်တစ်ခု ကြည့်ပါ - ဒီလိုစိတ်နေစိတ်ထားမျိုးတွေမှာ သူတစ်ပါးတို့ ဆင်းရဲနေတာ

ထိုကြည့်လိုတဲ့စိတ်ထား လျစ်လျူရှုတဲ့စိတ်ထားတွေလည်း ခြံရံကောင်း ခြံရံနေ
ဆတ်တယ်။ သူတစ်ပါးတို့ ဆင်းရဲမြဲ ဆင်းရဲနေတာကို ကြည့်လိုတဲ့စိတ်ထား
သွန်လျူရှုလိုတဲ့ စိတ်ထားတွေဟာ မိမိ ဆင်းရဲဖို့ရန် အကြောင်းတစ်ခု ဖြစ်လာ
ပြန်တယ်။ သူတစ်ပါးတို့ကို မိမိက မမ,စခဲ့တဲ့အတွက် မိမိဆင်းရဲတဲ့အခါမှာလည်း
မမည့်သူမရှိ ဖြစ်နေတတ်တယ်။ သတိရှိဖို့ သိပ်ကောင်းတယ်။

စည်းစိမ်များပြားရခြင်း

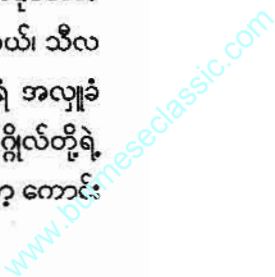
ကဲ နောက်တစ်ခု -

ဣဓ မာဏဝ ဧကစ္စေ ဣတ္ထိ ဝါ ပုရသော ဝါ ဒါတာ ဟောတိ သမဏဿ
ဝါ ဗြဟ္မဏဿ ဝါ အန္တံ ပါနံ ဝတ္တံ ယာနံ မာလာဂန္ဓဝိလေပနံ သေယျာဝသထပဒီ-
ဆေယျံ။ (မ-၃-၂၄၇။)

ဒါနဝတ္ထု - ခုနက (၁၀)မျိုး - ဆွမ်းတွေ အဖျော်တွေ အဝတ်တွေ ယာဉ်တွေ
ဇနီးတွေ ပန်းနံ့သာတွေ နံ့သာပျောင်းတွေ အိပ်ရာတွေ ကျောင်းအိပ်ရာနေရာတွေ
ဆီမီးတွေ အားလုံး လှူဒါန်းတယ်။ သမဏ အမည်ရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဗြဟ္မဏအမည်
ရှိတဲ့ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ခုနက လှူဖွယ်ဝတ္ထု (၁၀)မျိုးကို မိမိက လှူဒါန်း
တယ်။ အဲဒီလိုလှူဒါန်းပြီးတော့ ဘာဖြစ်သလဲ?

သော တေန တမ္ပေန ဧဝံ သမတ္ထေန ဧဝံ သမာဒိန္နေန ကာယဿ ဘေဒါ
စရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ (မ-၃-၂၄၇။)

ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပြုကျင့်ထားတဲ့ ဆောက်တည်ထားတဲ့ ဒီဒါနကုသိုလ်ကံ
စေတနာကြောင့် သေသည်၏အခြားမဲ့၌ ကောင်းရာသုဂတိသို့ ရောက်တယ်။
ဘယ်လိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးလဲ? ယေဘုယျအားဖြင့်ပေါ့ - ယေဘုယျအားဖြင့် သတ်မှတ်
ချက်ကတော့ သီလရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်အားသာလျှင် ကောင်းရာသုဂတိသို့ ရောက်နိုင်တယ်
လို့ မြတ်စွာဘုရားရှင်က - ဟို - ဒါနပပတ္တိသုတ္တန်များမှာ ဟောထားတယ်။ သီလ
မရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ရော မရောက်နိုင်ဘူးလားလို့ မေးရင်တော့ တစ်ခါတစ်ရံ အလှူခံ
ပုဂ္ဂိုလ်ဘက်က အလွန်မြင့်မြတ်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်လို့ မိမိက အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့ရဲ့
ဇုန်ကျေးဇူးကို သေခါနီးကာလမှာ ယူနိုင်တဲ့စွမ်းအား ရှိခဲ့မယ်ဆိုရင်တော့ ကောင်း

ရာသုဂတိကို ရောက်တဲ့ထုံးကလေးတွေ နည်းနည်းတော့ရှိတယ်။ ဒက္ခိဏဝိသုတ္တန် အဋ္ဌကထာ (မ-၄-၄-၂၂၇။)မှာ ဒီဃသောမ မထေရ်မြတ်ကြီးအား ဆွမ်းသုံးကြိမ် လှူဒါန်းဖူးတဲ့ တံငါသည်တစ်ဦး နတ်ရွာသုဂတိသို့ ရောက်သွားထုံးတမ်းကို ဖော်ပြထားပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သီလတည်းဟူသော မြေပေါ်မှာ ရပ်တည်ကြံ့ခိုင်စိုက်ပျိုးလိုက်တဲ့ ဒါနမျိုးစေ့နှင့် နှိုင်းယှဉ်လို့တော့ ဘယ်လိုမှ မရနိုင်ဘူး။ တော့ ဖြစ်မယ်။ ဒါပေမဲ့ အဆင့်အတန်းမြင့်မားတဲ့ လူတန်းစားတော့ မဖြစ်နိုင်ဘူးလို့ ဆိုလိုတယ်။

ခု - ဒီနေရာမှာကတော့ သီလတည်းဟူသောမြေပေါ်မှာ ရပ်တည်ပြီးတော့ ကြံ့ခိုင်စိုက်ပျိုးလိုက်တဲ့ ဒါနကို မြတ်စွာဘုရားက ဟောနေပါတယ်။ အကယ်၍ နတ်ပြည်နတ်လောက မရောက်ခဲ့ဘူးဆိုရင် ဘာဖြစ်မလဲ?

နော စေ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇသစေ မနုဿတ္တံ အာဂစ္ဆတိ ယတ္ထ ယတ္ထ ပစ္စာဇာယတိ မဟာဘောဂေါ ဟောတိ မဟာဘောဂသံဝတ္တနိကာ စသာ မာဏဝ ပဋိပဒါ ယဒိဒံ ဒါတာ ဟောတိ သမဏဿ ဝါ ဗြဟ္မဏဿ ဝါ အန္တံ ပါနံ ဝတ္တံ ယာနံ မာလာဂန္ဓဝိလေပနံ သေယျာဝသထပဒီပေယျံ။ (မ-၃-၂၄၇။)

ဒီလို ဒါနဝတ္ထုအစုစုကို ပြုစုလှူဒါန်းနေတဲ့ သူတော်ကောင်းတစ်ဦးက နတ်ပြည်နတ်လောကကို မရောက်ရှိဘူးပဲထား။ အကယ်၍ လူ့ပြည်လူ့လောကကို ရောက်ရှိခဲ့လို့ရှိရင် ဘယ်အမျိုးအနွယ်မှာပဲ လူဖြစ်ဖြစ်၊ ဖြစ်လေရာဘဝမှာ “မဟာဘောဂ” များပြားသော စည်းစိမ်ဥစ္စာရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဒီလို အလှူဒါနကျင့်ဝတ်ကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဆောက်တည်ခြင်းဆိုတဲ့ ကျင့်ဝတ်ပဋိပတ်သည် စည်းစိမ်ဥစ္စာကို ဖြစ်စေတတ်တဲ့ ကျင့်ဝတ်ပဋိပတ်တစ်ခု ဖြစ်တယ်လို့ မြတ်စွာဘုရားက သုဘလုလင်ကို အဖြေပေးတယ်။

ပဉ္စသီလသမာဒါနိယမထေရ်

ဒီနေရာမှာ ကိုယ်ကျင့်သီလ ဖြူစင်မြင့်မြတ်တဲ့ သူတော်ကောင်းတစ်ဦးက ပြုစုပျိုးထောင်လိုက်တဲ့ အနည်းငယ်သော ကောင်းမှုကုသိုလ်က ကြီးကျယ်ဖွံ့ဖြိုး

www.burmeseclassic.com

များမြတ်သော အကျိုးတရားများကို ပေးစွမ်းနိုင်ပုံနှင့် ဆက်စပ်ပြီး ပဉ္စသီလသမာဒါနိယမထေရ်အကြောင်းကို နာကြားကြည့်ရအောင် - အလွန်ကြည်ညိုဖွယ်ရာ တောင်းတဲ့ မထေရ်မြတ်တစ်ပါး ဖြစ်ပါတယ်။

ဇာတိယာ ပဉ္စဝဿေန၊ အရဟတ္တမပါပုဏီ။
ဥပသမ္မာဒယံ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဂုဏမညာယ စတုမာ။

(အပဒါန-၈၅။)

ဒီ အပါဒါနပါဠိတော်မှာ လာရုံတဲ့အတိုင်း - ငါးနှစ်သားအရွယ်မှာ အရဟတ္တဇီလ်သို့ ဆိုက်ရောက်တော်မူခဲ့တဲ့ ထူးကဲတဲ့ သူတော်ကောင်းတစ်ဦး ဖြစ်ပါတယ်။ အရဟတ္တဖိုလ်ဆိုတဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ဘုရားရှင်က သိရှိတော်မူတဲ့အတွက် ငါးနှစ်သားအရွယ်မှာပဲ ရဟန်းပဉ္စင်းအဖြစ်ကို ခွင့်ပြုတော်မူခဲ့တဲ့ မထေရ်မြတ်တစ်ပါးလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ သူ့ရဲ့အတိတ်ပါရမီတွေကို နာကြည့်ရအောင် -

အောင်မြင်သော ပါရမီမျိုးစေ့တစ်ခု

အယဗ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေဝိဝဏ္ဏပနိဿယာနိ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော - စသည်ဖြင့် အပါဒါန်အဋ္ဌကထာ ဒုတိယတွဲ စာမျက်နှာ (၄၀-၄၁-)တို့မှာ သူ့ဖြည့်ကျင့်ခဲ့တဲ့ ပါရမီတရားကောင်းတွေကို ရှင်းလင်းတင်ပြထားပါတယ်။

လွန်ခဲ့သော တစ်သင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်းထက်က အနောမဒဿီ ဘုရားရှင် ပွင့်တော်မူခဲ့ပါတယ်။ အနောမဒဿီ မြတ်စွာဘုရား မပွင့်မီ ရှေးရှေးဘုရားရှင်တို့ရဲ့ သာသနာတော်တွေမှာလည်း ပဉ္စသီလသမာဒါနိယမထေရ်အလောင်းအမျိုးကောင်းသားဟာ ထိုထိုဘဝတွေမှာ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲဒုက္ခမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်တဲ့ ကောင်းမှုကုသိုလ်တွေကို ဆည်းပူးစုဆောင်းခဲ့တယ်။ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်တဲ့ အဓိကာရ အမည်ရတဲ့ ဝိဇ္ဇာမျိုးစေ့ကောင်း စရတမျိုးစေ့ကောင်း အကြောင်းအရာတွေကို ခပ်တိုတို ထပ်ပြီးပြောရဦးမယ်။ နိဗ္ဗာန်ကို အလိုရှိတဲ့ သူတော်ကောင်းတိုင်း ပြုစုပျိုးထောင်ရမဲ့ ပါရမီမျိုးစေ့ကောင်းတွေ ဖြစ်ကြတယ်။ ရှေ့ဦးစွာ ဝိဇ္ဇာမျိုးစေ့အကြောင်းကို ပြောမယ် -

www.burmeseclassic.com

ဝိဇ္ဇာမျိုးစေ့ကောင်း

ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၊ ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး - ဆိုပြီး နှစ်မျိုးလာရှိပါတယ်။ ဝိဇ္ဇာ (၃)ပါးထဲက ဘယဘောဝရသုတ် (မ-၁-၂၆။) မှာ မြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်တော်တိုင် ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။ ဝိဇ္ဇာ (၈)ပါးကို အဗ္ဗဋ္ဌသုတ် (ဒီ-၁-၉၄။)မှာ မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်တိုင် ဟောကြားထားတော်မူခဲ့ပါတယ်။ တရားနာပုဂ္ဂိုလ်တို့ရဲ့ အထိ အဇ္ဈာသယဓာတ်နှင့် လျော်ညီစွာ နှစ်မျိုးခွဲခြားပြီး ဘုရားရှင်က ဟောကြားတော်မူခြင်း ဖြစ်တယ်။

ဝိဇ္ဇာသုံးပါးဆိုတာက - ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်၊ အာသဝက္ခယဉာဏ် - ဒီ ဉာဏ်သုံးပါးကို ခေါ်ဆိုတယ်။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်ဆိုတာက - ရှေးရှေးဘဝတို့၌ ဖြစ်ခဲ့ဖူးတဲ့ ခန္ဓာအစဉ်ကို အစဉ်လျှောက်ပြီး အောင်မေ့သိမြင်တတ်တဲ့ ဉာဏ်ဖြစ်တယ်။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ဆိုတာက - နတ်မျက်စိလို့ အဝေးအနီးရှိသမျှ အလုံးစုံဖြစ်တဲ့ အဆင်းဟူသမျှကိုရော၊ တံတိုင်း-နံရံ-တော-တောင် စတဲ့ အရာဝတ္ထုတစ်ခုခုနှင့် ဖုံးကွယ်ထားတဲ့ အဆင်းတွေကိုရော၊ သိမ်မွေ့နူးညံ့တဲ့ အဆင်းတွေကိုရော - အဲဒီလို အဆင်းတွေကို လင်းလင်းထင်ထင် သိမြင်တဲ့ ဉာဏ်ကို ခေါ်ဆိုတယ်။ အာသဝက္ခယဉာဏ်ဆိုတာကတော့ - အာသဝေါတရားလေးပါးတို့ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ရာကုန်ကြောင်းဖြစ်တဲ့ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် အရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ်တွေကို ခေါ်ဆိုတယ်။

ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါးဆိုတာက - ခုပြောခဲ့တဲ့ ဉာဏ်သုံးပါးနှင့်တကွ ဝိပဿနာဉာဏ်၊ မနောမယိဒ္ဓိဉာဏ်၊ ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏ်၊ ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ်၊ စေတောပရိယဉာဏ်တွေကို ခေါ်ဆိုပါတယ်။

ဒီဉာဏ်တွေထဲမှာ ဝိပဿနာဉာဏ်ဆိုတာက - ဒုက္ခသစ္စာ သမုဒယသစ္စာ အမည်ရတဲ့ အကြောင်းတရားနှင့်တကွသော ရုပ်နာမ်ဓမ္မသင်္ခါရတရားတို့ရဲ့ အနိစ္စအချက် ဒုက္ခအချက် အနတ္တအချက်တွေကို လင်းလင်းထင်ထင် သိမြင်တဲ့ဉာဏ်ကို ခေါ်ဆိုတယ်။

မနောမယိဒ္ဓိဉာဏ်ဆိုတာက - ခန္ဓာကိုယ်တွင်း ဈာန်စိတ်ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ မိမိနှင့် ပုံတူ အခြားသော မနောမယကိုယ်ကို ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ဉာဏ်ကို ခေါ်ဆိုတယ်။

ကုဒ္ဒိဝိဓညာဏ်ကတော့ - မြေလျှိုးပိုးပျံခြင်း စတဲ့ တန်ခိုးအမျိုးမျိုးကို ဖန်ဆင်း
နိုင်တဲ့ ဉာဏ်ပဲ။ ဒီဗုဒ္ဓသောတဉာဏ်ကတော့ - နတ်တွေရဲ့ နားလို့ပဲ အဝေးအရပ်၌
ထည်ရှိတဲ့ အသံ၊ တံတိုင်းနံရံစတဲ့ တစ်စုံတစ်ရာခြားကွယ်နေတဲ့ အသံ၊ သိမ်မွေ့
စူညံ့တဲ့အသံ - အဲဒီလို အသံအမျိုးမျိုးကို ကြားနိုင်တဲ့ဉာဏ်ပဲ။ စေတောပရိယ
ဉာဏ်ကတော့ - သူတစ်ပါးရဲ့စိတ်ဖြစ်ဟန်ကို သိတဲ့ဉာဏ်ပဲ။ အားလုံးပေါင်းလိုက်
တော့ ဝိဇ္ဇာ (၈)ပါးပဲ။

ဒီဝိဇ္ဇာ (၈)ပါးထဲမှာ သာဝကပါရမီဉာဏ်အရာမှာ အထူးလိုအပ်ချက်က
တော့ ဝိပဿနာဉာဏ် ဖြစ်ပါတယ်။ ခုပြောနေတဲ့ ပဉ္စသီလသမာဒါနိယမထေရ်
ကို ကြည့်မယ်ဆိုရင်

ပဋိသမ္ဘိဒါ စတသော၊ ဝိမောက္ခာပိ စ အဋ္ဌိမေ။
ဆဋ္ဌဘိညာ သစ္စိကတော၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ။ (အပါဒါန-၈၆။)
မထေရ်မြတ်ကိုယ်တိုင် ဟောကြာထားတော်မူတဲ့ အပဒါန် ပါဠိတော်အရ-

ဝိထေရ်မြတ်ဟာ -

- ၁။ ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ် (၄)ပါး
- ၂။ ဝိမောက္ခတရား (၈)ပါး

၃။ အဘိညာဏ် (၆)ပါး - တို့ကို ရရှိတော်မူတဲ့ သူတော်ကောင်းတစ်ဦး
ဖြစ်ပါတယ်။ ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်တွေကို ရရှိတဲ့ သူတော်ကောင်းတို့မှာ ပြည့်စုံရမဲ့
အင်္ဂါငါးခုထဲမှာ ပုဗ္ဗယောဂခေါ်တဲ့ အင်္ဂါရပ်လည်း တစ်ခုပါဝင်ပါတယ်။ ရှေးပိုင်း
ထဲ ရှင်းပြခဲ့တဲ့အတိုင်း ပုဗ္ဗယောဂဆိုတာ ရှေးရှေးဘုရားရှင်တို့ရဲ့ သာသနာတော်
တွင်းမှာ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်သို့တိုင်အောင် ဝိပဿနာဘာဝနာကမ္မဋ္ဌာန်းတွေကို
ပြုလုပ်ခဲ့ဖူးခြင်းကို ဆိုလိုပါတယ်။ (ဝိသုဒ္ဓိ-၂-၇၂။) ဒါကြောင့် ဒီပဉ္စသီလသမာဒါ-
နိယမထေရ်အလောင်းဟာ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားရဲ့ သာသနာမတိုင်မီ ရှေးရှေး
ဘုရားရှင်တို့ရဲ့ သာသနာတွင်းမှာ ဝိပဿနာဘာဝနာကမ္မဋ္ဌာန်းတွေကို သင်္ခါရု-
ပေက္ခာဉာဏ်သို့တိုင်အောင် အထက်တန်းကျကျ အားထုတ်ခဲ့ဖူးတယ်ဆိုတဲ့
အချက်ကိုတော့ အလေးအနက် မှတ်သားထားပါ။

တရားတော်၏ နက်နဲမှု

အနိစ္စာဒိဝသေန ဝိဝိဓေဟိ အာကာရေဟိ ဓမ္မေ ပဿတိတိ ဝိပဿနာ

(အဘိ-၄-၁-၁၇၅)

ဒုက္ခသစ္စာ အမည်ရသည့် အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် စသည့် (၁၁)မျိုး သော အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်နေတဲ့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး = ရုပ်တရား နာမ် တရားနှင့် သမုဒယသစ္စာ အမည်ရတဲ့ ယင်းရုပ်နာမ်တို့ရဲ့ အကြောင်းတရားဆိုတဲ့ သင်္ခါရတရားတွေကို ယင်းသင်္ခါရတရားတို့ရဲ့ ဖြစ်ပြီးပျက်နေသည့်သဘော - ပြီး ပျက်ပျက်နေသည့်သဘောကို ဉာဏ်ဖြင့် မြင်အောင်ကြည့်၍ အနိစ္စလို့ ရှုတယ်။ ဒီသင်္ခါရတရားတွေရဲ့ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း ဒဏ်ချက်ဖြင့်၊ အပျက်ဒဏ်ချက်ဖြင့် အမြဲမပြတ် အညှဉ်းပန်း အနှိပ်စက်ခံနေရတဲ့သဘောကို ဉာဏ်နှင့် မြင်အောင် ကြည့်ပြီး ဒုက္ခလို့ ရှုတယ်။ ဒီသင်္ခါရတရားတွေထဲမှာ မပျက်စီးဘဲ အကျိတ်အခဲ အခိုင်အမာ အနှစ်သာရအားဖြင့် တည်နေတဲ့ အတ္တမရှိမှုသဘောကို ဉာဏ်နှင့် မြင်အောင်ကြည့်ပြီး အနတ္တလို့ ရှုတယ်။ အဲဒီလို ဒီသင်္ခါရတရားတွေကို အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ လက္ခဏာရေးသုံးတန်တင်ပြီး အမျိုးမျိုးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် သိအောင်မြင်အောင် ရှုတတ်တဲ့ဉာဏ်ကို ဝိပဿနာဉာဏ်လို့ ခေါ်ဆိုတယ်။

(အဘိ-၄-၁-၁၇၅)

ဘုရားရှင်ရဲ့ တရားတော်မှာ ရုပ် (၂၈)ပါး လာရှိပါတယ်။ ဒီရုပ်တရားတွေ ဟာ ရုပ်ကလာပ်လို့ ခေါ်ဆိုတဲ့ အမှုန်ကလေးတွေအနေနဲ့ ဖြစ်ကြတယ်။ ဒီရုပ်က လာပ်လို့ ခေါ်ဆိုတဲ့ အမှုန်ကလေးတွေဟာ အနုမြူမှုန်ထက် အဆပေါင်းများစွာ သေးငယ်ပါတယ်။ အဲဒီလောက် သေးငယ်နေတဲ့ ရုပ်ကလာပ်တစ်မှုန်တစ်မှုန်မှာ ပထဝီ-အာပေါ-တေဇော-ဝါယော-ဝဏ္ဏ-ရသ-ဩဇာ ဆိုပြီး အနည်းဆုံးအားဖြင့် သဘောတရား (၈)ခုစီ ရှိတတ်ကြတယ်။ တချို့ရုပ်ကလာပ်တွေကျတော့ ဇီဝိတ နှင့်တကွ (၉)ခုအထိ ရှိတတ်ကြတယ်။ တချို့အမှုန်တွေကျတော့ အကြည်ဓာတ် = ပဿဒရုပ်၊ သို့မဟုတ် ဟဒယရုပ် တစ်မျိုးမျိုးပါခဲ့ရင် သဘောတရား (၁၄)ခု အထိ ရှိတတ်ကြတယ်။

အဲဒီ ရုပ်ကလာပ်တစ်ခုတစ်ခုအတွင်းမှာ တည်ရှိတဲ့ ခုပြောခဲ့တဲ့ (၈)မျိုး

(၉)နိုး (၁၀)မျိုးသော သဘောတရားကလေးတွေကိုသာ ရုပ်လို့ခေါ်ဆိုတယ်။
 ဒီရုပ်တရားတွေကို သိတတ်တဲ့ဉာဏ်ကို ရူပပရိဂ္ဂဟဉာဏ် - ရူပပရိစ္ဆေဒ
 ဉာဏ်လို့ ခေါ်ဆိုတယ်။ ဒီရုပ်တရားတွေရဲ့ ကံ-စိတ်-ဥတု-အာဟာရ ဆိုတဲ့ ဆိုင်ရာ
 ဆိုင်ရာ အကြောင်းတရားတွေကို သိတတ်တဲ့ဉာဏ်ကို ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်လို့
 ခေါ်ဆိုတယ်။ ဒီရုပ်တရားတွေရဲ့ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တအခြင်းအရာတွေကို ထိုး
 ဖွင်းသိတတ်တဲ့ ဉာဏ်ကို ဝိပဿနာဉာဏ်လို့ ခေါ်ဆိုတယ်။

နောက်တစ်ခု - နာမ်လောကအကြောင်းကို ပြောဦးမယ်။ နာမ်တရားတွေ
 မှာ ဝိထိစိတ်နှင့် ဝိထိမုတ်စိတ် - ဝိထိမှ အလွတ်ဖြစ်သောစိတ် ဆိုပြီး နှစ်မျိုး
 ရှိတယ်။ ဝိထိမုတ်စိတ်ကလည်း ပဋိသန္ဓေ ဘဝင် စုတိစိတ်ဆိုပြီး (၃)မျိုး ရှိတယ်။
 ဘဝတစ်ခုမှာ ခေါင်ဆုံးဖြစ်တဲ့စိတ်ကို ပဋိသန္ဓေစိတ်လို့ ခေါ်တယ်။ ဘဝတစ်ခုမှာ
 နောက်ဆုံးဖြစ်သွားတဲ့စိတ်ကို စုတိစိတ်လို့ ခေါ်တယ်။ ပဋိသန္ဓေစိတ်ဆိုတာ ဘဝ
 ဆောင်းနှင့် ဘဝသစ်ကို ဘဝဟောင်းခန္ဓာနှင့် ဘဝသစ်ခန္ဓာကို ဆက်စပ်ပေးတဲ့
 စိတ်လို့ ဆိုလိုတယ်။ စုတိစိတ်ဆိုတာကတော့ ဘဝတစ်ခုမှ ရွှေ့လျားသွားတဲ့စိတ်
 ဆိုလိုတယ်။ အဲဒီပဋိသန္ဓေနှင့် စုတိစိတ်တို့ရဲ့ အကြားမှာ ဝိထိစိတ် မဖြစ်ခဲ့ရင်
 ဘဝတစ်ခုဝယ် စိတ်အစဉ် မပြတ်စဲရေးအတွက် ဘဝ ဆက်လက်တည်တဲ့ရေး
 အတွက် ဘဝရဲ့ အကြောင်းတရားအဖြစ် ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့စိတ်ကို ဘဝင်
 စိတ်လို့ ခေါ်ဆိုတယ်။ ဝိထိစိတ်ကတော့ - စက္ခုဒွါရဝိထိစိတ်၊ သောတဒွါရဝိထိ
 စိတ် စတဲ့ အဆင်း-အသံ-အနံ့-အရသာ-အတွေ့အထိ-ဓမ္မသဘောဆိုတဲ့ အာရုံ
 (၆)ပါးကို ထိုက်သလို သိနေတဲ့စိတ်အစဉ် (၆)မျိုးပဲ။ ဒီဝိထိစိတ်အစဉ်တွေကလည်း
 စိတ်တို့ရဲ့ ကိန်းသေဧကန်မြဲတဲ့ ဓမ္မတာလမ်းကြောင်းဆိုတဲ့ စိတ္တနိယာမသဘော
 တရားအတိုင်း - ရူပါရုံကို မြင်တဲ့အခါ ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ စက္ခုဝိညာဏ်၊ သမ္မုဋိဗ္ဗိုင်း၊
 သန္တိရဏ၊ ဝုဋ္ဌော၊ ဇော (၇)ကြိမ်၊ တဒါရုံ (၂)ကြိမ် - စသည်ဖြင့် ဖြစ်ပေါ်သွား
 ကြတယ်။ အသံကို ကြားရာ စသည်တို့မှာလည်း - ပုံစံတူပဲ။ အဲဒီလို စိတ္တနိယာမ
 တမ်းကြောင်းအတိုင်း ဖြစ်ပေါ်သွားတဲ့စိတ်တွေဟာ စိတ်စေတသိက်တွေနှင့်
 အမြဲတမ်းယှဉ်တွဲပြီးသား ဖြစ်ကြတယ်။ စိတ်တစ်ခုတည်း စေတသိက်တစ်ခုတည်း
 ဖြစ်နိုင်တဲ့ စွမ်းအား မရှိကြဘူး။ အနည်းဆုံး ပမာဏအားဖြင့် - စက္ခုဝိညာဏ်-

www.burmeseclassic.com

ဖဿ-ဝေဒနာ-သညာ-စေတနာ-ကေဂ္ဂတာ-ဇိဝိတ-မနသိကာရ ဆိုပြီး စေတသိက်သဘောတရား (၈)ခု ပေါင်းစပ်မှ ဖြစ်ပေါ်နိုင်တဲ့စွမ်းအား ရှိတယ်။ ဒါတော့ စက္ခုဝိညာဏ် စိတ္တက္ခဏတစ်ခုရဲ့ အခိုက်အတန့်ကို ရည်ညွှန်းပြီး ပြောတာပါ။ ဇောတို့လို တချို့စိတ္တက္ခဏတွေမှာဆိုရင် ကုသိုလ်ဇောဖြစ်ခဲ့ရင် တစ်ခါတစ်ရံ စိတ်စေတသိက် (၃၄)လုံးအထိ ရှိတတ်ကြပါတယ်။

ဒီနာမ်တရားတွေကို ထိုးထွင်းသိတဲ့ဉာဏ်ကို နာမပရိစ္ဆေဒဉာဏ် = နာမပရိစ္စယဉာဏ်လို့ ခေါ်ဆိုတယ်။ ဒီနာမ်တရားတွေရဲ့ အတိတ်ဘဝထိုထို စတဲ့ ထိုထိုဘုံဘဝတွေမှာ ထူထောင်ထားတဲ့ အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ဥပါဒါန် သင်္ခါရ ကံ စတဲ့ အကြောင်းတရား - ဝတ္ထု အာရုံ ဖဿ စတဲ့ အကြောင်းတရားတွေကို ထိုးထွင်းသိတဲ့ဉာဏ်ကို ပစ္စယပရိစ္စယဉာဏ်လို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီအကြောင်းတရားနှင့်တကွ ဒီနာမ်တရားတွေရဲ့ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ အချက်တွေကို ထိုးထွင်းသိတတ်တဲ့ဉာဏ်ကို ဝိပဿနာဉာဏ်လို့ ခေါ်တယ်။

ခေတ္တရပ်နားကြည့်ပါ

ဒီနေရာမှာ တရားနာပရိသတ်တွေ ခေတ္တရပ်နားကြည့်ပါ။ ခုပြောခဲ့တဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်ဆိုတာ ဒီသာသနာတော်အတွင်းမှာသာ ရနိုင်တဲ့ဉာဏ်မျိုး ဖြစ်တယ်။ ဘုန်းကြီးတို့သာသနာတော်ရဲ့ ပြင်ဘက်မှာ ဒီလို ဝိပဿနာဉာဏ်မျိုး ရရှိနိုင်ဖို့ဆိုတာ အလွန်ခက်ခဲတဲ့သဘောရှိတယ်။ သူတော်ကောင်းတစ်ဦးဟာ ဘုရားရှင်ဟောကြားပြသ ဆိုဆုံးမထားတဲ့အတိုင်း သမထ ဝိပဿနာကျင့်စဉ်တွေကို စနစ်တကျကျင့်လို့ ဒီလို ဝိပဿနာဉာဏ်မျိုးတွေကို ရရှိတယ်ဆိုရင် ဒီလို အသိဉာဏ်ထူးတွေကို အလွန်အဆင့်အတန်းမြင့်မားလှတဲ့ အသိဉာဏ်တွေလို့ မပြောနိုင်ဘူးလား? ပြောနိုင်ပါတယ်။ ဒီလို အဆင့်အတန်းမြင့်မားလှတဲ့ အသိဉာဏ်တွေကို ရရှိထားတဲ့ သူတော်ကောင်းတစ်ဦးကို ဒီဉာဏ်တွေက ဒီသူတော်ကောင်းကို သံသရာခရီးမဆုံးသေးလို့ ထင်ရှားရှိနေဦးမယ်ဆိုရင် သံသရာခရီးတစ်လျှောက်လုံးမှာ အသိထူးဉာဏ်ထူးရှိတဲ့ သူတော်ကောင်းတစ်ဦးဖြစ်အောင် ခွမ်းဆောင်ပေးပါတယ်။ ပဉ္စသီလသမာဒါနိယမထေရ်အကြောင်းကို နာကြားနေတဲ့ ခုထုတ်အချိန်မှာ ဒီအချက်ကိုတော့ သတိပြုထားပါ။

စရုဏမျိုးစေ့ကောင်း

သိ-ဣ-ဘော-ဇာ သတ်-စတ္တာ မှတ်ပါစရုဏ - ဆိုတဲ့ လင်္ကာအတိုင်း

၁။ သီလသံဝရ

၂။ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရတာ

၃။ ဘောဇနေ မတ္တညုတာ

၄။ ဇာဂရိယာနယောဂ

၅-၁၁။ သူတော်ကောင်းတရား (၇)ပါး

၁၂-၁၅။ ရူပါဝစရဈာန် (၄)ပါး -

အားလုံးပေါင်းလိုက်တော့ စရုဏတရား (၁၅)ပါးပဲ။

၁။ သီလသံဝရဆိုတာက - ရဟန်းဖြစ်ရင် ရဟန်းသီလ၊ လူဖြစ်ရင် လူသီလကို စင်ကြယ်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းပဲ။

၂။ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရတာ ဆိုတာကတော့ မျက်စိ-နား-နှာ-လျှာ-ကိုယ်-စိတ် ဆိုတဲ့ ဣန္ဒြေခြောက်ပါး တံခါးခြောက်ပေါက်တို့မှာ အတုသိုလ်တရားတွေ ဝင်ရောက်နိုင်အောင် မဖြစ်ရအောင် သမထ ဝိပဿနာဆိုတဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ တစ်ခုခုထဲမှာ မိမိတို့ရဲ့စိတ်ကို အမြဲတမ်း သွတ်သွင်းထားခြင်းပဲ။ သတိနဲ့ ထိန်း သိမ်းစောင့်ရှောက်ကာ လိပ်ခွံနဲ့တူတဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံထဲမှာ စိတ်ကို သွတ်သွင်း ထားနိုင်ရင်တော့ မြေခွေးနဲ့တူတဲ့ ကိလေသာတွေ ဝင်ရောက်ခွင့် မရနိုင်ဘူးလို့ အဋ္ဌာယတနဝဂ္ဂ သံယုတ်ဝါဠိတော် ကုဗေဒပမာသုတ္တန် (သံ-၂-၃၈၅။)မှာ မြတ်စွာ ဘုရား ဟောကြားထားတော်မူပါတယ်။

၃။ ဘောဇနေ မတ္တညုတာ - ဘောဇန့်မှာ အတိုင်းအရှည် ပမာဏကို သိရမယ် တဲ့ - ဘယ်လိုသိရမှာလဲ? - ခံယူတဲ့ အလှူခံတဲ့အပိုင်း၊ စားသုံးတဲ့အပိုင်း ဆိုတဲ့ နှစ်ပိုင်းလုံးမှာ အတိုင်းအရှည်ပမာဏကို သိဖို့ပဲ။

၄။ အလှူရှင်ဒကာက သဒ္ဓါတရား အားကောင်းတယ်။ ဒါပေမဲ့ လှူဖွယ်ဝတ္ထု က နည်းနေရင်တော့ လှူဖွယ်ဝတ္ထုအင်အားကို ငဲ့ပြီးတော့ နည်းနည်းပဲ အလှူ ခံရတယ်။

၅။ လှူဖွယ်ဝတ္ထုကတော့ များပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အလှူရှင်ဒကာက နည်းနည်း

ပဲ လျှာချင်တဲ့ သဒ္ဓါတရားရှိတယ်ဆိုရင်လည်း ဒကာရဲ့ သဒ္ဓါတရားကို ငဲ့ပြန်တော့ နည်းနည်းပဲ အလျှော့ခံရတယ်။

၈။ အလျှော့ဒကာကလည်း သဒ္ဓါတရား သိပ်အားကောင်းတယ်။ များများလျှာချင်တယ်၊ လျှာဖွယ်ဝတ္ထုတွေကလည်း သိပ်များနေတယ်ဆိုရင် မိမိရဲ့ ပမာဏကို နှိုင်းချိန်ပြီးတော့ မိမိနှင့် မျှတရုံလောက်ကိုပဲ အလျှော့ခံရတယ်။ ဒီသုံးမျိုးတော့ အလျှော့ခံတဲ့နေရာမှာ အလျှော့ခံတဲ့အပိုင်းမှာ အတိုင်းအရှည်ကို သိခြင်းခံစားသုံးတဲ့အခါမှာတော့ - ဆွမ်းကို ပြီးခါနီးမှာ လေးလုပ်ငါးလုပ်လောက်

လျော့ပြီးစားကာ ပစ္စဝေက္ခဏာဆင်ခြင်လျက် စားသုံးရမယ်။ ဒါကတော့ ဆွမ်းသုံးဆောင်တဲ့အပိုင်းမှာ အတိုင်းအရှည်ကို သိခြင်းပဲ။

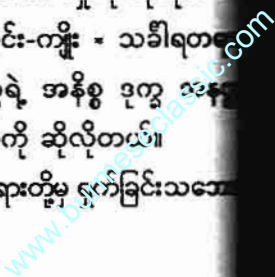

၉။ ဇာဂရိယာနုယောဂ - နိုးကြားမှု (=နိုးချပ်မှု)နှင့် ယှဉ်ခြင်း = နိုးကြားမှု (=နိုးချပ်မှု)ကို အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် အားထုတ်ခြင်း - မအိပ်ဘဲနေရုံမျှလောက်ကိုတော့ နိုးကြားမှု (= နိုးချပ်မှု)နှင့် ယှဉ်ခြင်းလို့တော့ မဆိုလိုဘူး။ ညဉ့်ခင်းယာမ်မှာ တစ်ယာမ်လောက်သာ ကျိန်းစက်ပြီး (လေးနာရီလောက်ဆိုပါစို့) အဲဒီလောက်သာ ကျိန်းစက်ပြီး) ကြွင်းကျန်တဲ့ နာရီနှစ်ဆယ်လောက် ကာလပတ်လုံး စင်္ကြံသွားခြင်း ထိုင်ခြင်းဖြင့် သမထဝိပဿနာဆိုတဲ့ ရဟန်းတရားတွေကို ပွားများအားထုတ်ခြင်း ကို နိုးကြားမှုနှင့် (= နိုးချပ်မှု)နှင့် ယှဉ်ခြင်းဆိုလိုတယ်။

၅-၁၁။ သ-သ-ဟိ-ဩ၊ စူ-ဝိ-ဧဝါ၊ ဗုဒ္ဓိဇလာ (၅)ဌာ - ဆိုတဲ့အတိုင်း သဒ္ဓါသတိ၊ ဟိရိ၊ ဩတ္တပ္ပ၊ ဗာဟုဿစူ၊ ဝိရိယ၊ ဝိပဿနာပညာ - ဆိုတဲ့ သဒ္ဓါသဒ္ဓမ္မ ခေါ်တဲ့ သူတော်ကောင်းတရား (၇)ပါးပဲ။

သဒ္ဓါဆိုတာက ရတနာသုံးတန် ကံ-ကံ၏အကျိုးတရား စတဲ့ ယုံကြည်သော ယုံကြည်ထိုက်တဲ့ သဒ္ဓေယျဝတ္ထုတို့အပေါ်၌ ယုံကြည်သက်ဝင်မှုကို ဆိုလိုတယ်။ သတိ - သတိဆိုတာကတော့ ရုပ်-နာမ် ကြောင်း-ကျိုး = သင်္ခါရတရားတွေကို အောက်မေ့အမှတ်ရခြင်း၊ ဒီသင်္ခါရတရားတွေရဲ့ အနိစ္စ ဒုက္ခ ဒေန္တုအခြင်းအရာတွေကို အောက်မေ့အမှတ်ရခြင်းသဘောကို ဆိုလိုတယ်။

ဟိရိက မကောင်းမှု အကုသိုလ်တရား ဒုစရိုက်တရားတို့မှ ရှောင်ခြင်းသဘော

ဩတ္တပ္ပက မကောင်းမှု အကုသိုလ်တရား ဒုစရိုက်တွေမှ ကြောက်လန့်ခြင်းသဘော ဖြစ်တယ်။ ပါရမီရှင် သူတော်ကောင်းတိုင်းမှာ ရှိရမည့်တရားတွေပဲ ဖြစ်ကြတယ်။

ဗဟုသုတစွဲတကာတော့ - ဘုရားရှင်ရဲ့တရားတော်တွေမှာ လာရုံတဲ့ ရုပ်- နာမ် ကြောင်း-ကျိုး သင်္ခါရတွေကို အာဂမသုတခေါ်တဲ့ သင်သိ၊ အဓိဂမသုတ ခေါ်တဲ့ ကျင့်သိ - ဒီအသိနှစ်မျိုးဖြင့် သိခြင်းကို ဆိုလိုတယ်။

တထာရူပါဿ ဓမ္မာ ဗဟုသုတ ဟောန္တိ ဓာတာ ဝစသာ ပရိစိတာ ဓနသာနုပေက္ခိတာ ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သုတဓနံ။

(အံ-၂-၃၉၉။)

အဿ = ထိုရဟန်းတော်သည်။ တထာရူပါ ဓမ္မာ = ထိုသို့ ဟောကြားထား အပ်ကုန်သော သင်္ခါရတရားတို့ကို။ ဗဟုသုတ = များသော ဗဟုသုတ အကြား အမြင်ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ = ဖြစ်ကုန်၏။ ဓာတာ = နှုတ်ငုံဆောင်ထားအပ်ကုန် သည်။ ဝစသာ ပရိစိတာ = နှုတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် ရှုပွားအပ်ပြီးကုန်သည်။ ဓနသာနုပေက္ခိတာ = စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် ရှုပွားအပ်ပြီးကုန်သည်။ ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ = သမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်ပညာဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက် ထွင်းဖောက် သိမြင်အပ်ပြီးကုန်သည်။ ဟောန္တိ = ဖြစ်ကြကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ = ချစ်သားရဟန်း တို့။ ဣဒံ = ဤသဘောတရားကို။ သုတဓနံ = သုတဓန (=သူတော်ကောင်းဥစ္စာ) ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ = ခေါ်ဆိုအပ်ပေ၏။

ဘုရားရှင် ဟောကြားထားတော်မူတဲ့ တရားတွေကို အထူးသဖြင့် ဒုက္ခ သစ္စာအမည်ရတဲ့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး = ရုပ်တရား နာမ်တရား၊ သမုဒယသစ္စာ အမည်ရတဲ့ အကြောင်းတရားတွေကို နှုတ်ငုံဆောင်ထားနိုင်တယ်။ အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် အလွတ်ရအောင် လေ့ကျင့်ထားတယ်။ - ဒါကတော့ သင်သိအဆင့် ပါ။ ဒါတွင်လား? မကသေးဘူး။ အဲဒီသင်္ခါရတရားတွေကို ကျင့်သိအနေနဲ့ သိ အောင် စိတ်နှင့် အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် ရှုတယ်။ ရှုတဲ့အတိုင်း သမ္မဒိဋ္ဌိဉာဏ်ပညာ နှင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက် ထွင်းဖောက်သိမြင်တယ်။ ဒါကြောင့် အဋ္ဌကထာက- ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ - ဆိုတဲ့ စကားလုံးကို ဒီလိုရှင်းပြထားတယ်။

ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ တိ အတ္ထတော စ ကာရဏတော စ ပညာယ သုပ္ပ ပဋိဝိဒ္ဓါ ပစ္စက္ခံ ကတာ။ (အံ-၄-၂-၃၆၄။)

ဒီအဋ္ဌကထာမှာလာရုံတဲ အတ္ထဆိုတာက ဒုက္ခသစ္စာ အမည်ရတဲ့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးကို ဆိုလိုပါတယ်။ ကာရဏ ဆိုတာကတော့ သမုဒယသစ္စာအမည်ရတဲ့ အကြောင်းတရားတွေကို ဆိုလိုတယ်။ ဒီဒုက္ခသစ္စာ သမုဒယသစ္စာဆိုတဲ့ သင်္ခါရတရားတွေကို သင်သိ ကျင့်သိ - ဒီအသိနှစ်မျိုးဖြင့် သိရင် ဗာဟုဿစ္စဆိုတဲ့ သူတော်ကောင်းတရားနှင့် ပြည့်စုံပြီ။

ဝိရိယဆိုတာကတော့ သမထဝိပဿနာဆိုတဲ့ ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်မခနောဘဲ စွမ်းစွမ်းတမံ အပြင်းအထန် ကြိုးစားအားထုတ်မှုကို ဆိုလိုတယ်။ ဦးတည်ချက်ကတော့ - မဖြစ်ပေါ်သေးတဲ့ အကုသိုလ်တရားတွေကို မဖြစ်အောင်၊ ဖြစ်ပေါ်ပြီးတဲ့ အကုသိုလ်တွေကို ပယ်နိုင်အောင်၊ မဖြစ်ပေါ်သေးတဲ့ ကုသိုလ်တွေကို ဖြစ်ပေါ်လာအောင်၊ ဖြစ်ပေါ်ပြီးတဲ့ ကုသိုလ်တရားတွေကို အရဟတ္တမဂ်ဆိတ်သည်အထိ တိုးပွားလာအောင် ကြိုးစားအားထုတ်ခြင်းပဲ ဖြစ်တယ်။ ဝိပဿနာပညာဆိုတာကတော့ လောဘထုအစိုင်အခဲ ဒေါသထု အစိုင်အခဲ မောဟထု အစိုင်အခဲစတဲ့ ကိလေသာထု အစိုင်အခဲတွေကို ဖြိုခွဲဖျက်စီးနိုင်တဲ့ စွမ်းအားရှိတဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်ပညာတွေကို ဆိုလိုပါတယ်။

၁၂-၁၅။ စတုတ္ထနည်းအားဖြင့် - ပထမဈာန် ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန်ဆိုတဲ့ ရူပါဝစရဈာန်လေးပါး -

အားလုံးပေါင်းလိုက်တော့ စရဏတရား (၁၅)ပါး ဖြစ်တယ်။

ခုပြောခဲ့တဲ့ ဝိဇ္ဇာနှင့် စရဏ ခွဲထားသတ်မှတ်ချက်ကို ကြည့်ရင် ဝိပဿနာဉာဏ်တွေဟာ ဝိဇ္ဇာနှင့် စရဏ နှစ်ဘက်လုံးမှာပဲ ပါဝင်နေတာကို တွေ့နိုင်ပါတယ်။

ဒီဝိဇ္ဇာမျိုးစေ့ကောင်း၊ စရဏမျိုးစေ့ကောင်းတွေကို အဓိကာရကောင်းမှုကုသိုလ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ပဉ္စသီလသမာဒါနိယမထေရ်အလောင်းလျာဖြစ်တဲ့ သူတော်ကောင်းဟာ ငွှေးငွှေးဘုရားရှင်တို့ရဲ့ သာသနာတော်တွေမှာ ဒီဝိဇ္ဇာမျိုးစေ့ကောင်း၊ စရဏမျိုးစေ့ကောင်းဆိုတဲ့ အဓိကာရကောင်းမှုကုသိုလ် ပါရမီဖွဲ့စေ့ကောင်းတွေကို ဆည်းပူးရှာဖွေခဲ့ပါတယ်။ ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်တွေကို ရရှိမည့် သူတော်ကောင်းဖြစ်တဲ့အတွက် သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်အထိ ဝိပဿနာ ဝေဒနာတွေကို အားထုတ်ခဲ့ဖူးတယ် ဆိုတဲ့အချက်ကိုတော့ မမေ့ပါနှင့်။ (ဝိသုဒ္ဓိ-၂-၇၂။)

စရဏမျိုးစေ့ကောင်းတွေက လက်ခြေနှင့် တူတယ်။ ဝိဇ္ဇာမျိုးစေ့ကောင်းတွေက မျက်စိနှင့်တူတယ်။ လက်ခြေရှိတဲ့သူဟာ လိုရာအရပ်ကို သွားနိုင်တယ်။ မျက်စိရှိတဲ့သူဟာ အရာဝတ္ထုအမျိုးမျိုး အရောင်အဆင်းအမျိုးမျိုးကို မြင်နိုင်တယ်။ အလားတူပဲ - စရဏမျိုးစေ့ကောင်းတွေက သတ္တဝါတစ်ဦးကို အလိုရှိရာ အထက်ဆန်းကျတဲ့ ဘုံဘဝတွေကို ရောက်အောင် ပို့ဆောင်ပေးတယ်။ ဝိဇ္ဇာမျိုးစေ့တွေက အဲဒီဘဝတွေမှာ အထက်တန်းကျတဲ့ ပညာမျက်စိအမြင်ကို ဖြစ်စေတယ်။

ဒါနကျင့်စဉ်ဟာလည်း သူတော်ကောင်းတို့ရဲ့ အလေ့အကျင့်ဖြစ်လို့ သီလဆိုတဲ့ စရဏမျိုးစေ့ထဲမှာပဲ အကျုံးဝင်နေတယ်လို့မှတ်ပါ။ နောက်တစ်ခုကတော့- ဆင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်ကဲ့သို့သော ဝိပဿနာဉာဏ်တွေကလည်း ရံခါသံသရာခရီးဆုံးသေးတဲ့ သတ္တဝါရဲ့ ပဋိသန္ဓေကျိုးကို ပေးနိုင်ကြောင်းကို ပဋိသမ္ဘိဒါ မဂ္ဂပါဠိတော် (ပဋိသံ-၆၀။)မှာ - ဟောကြားထားတော်မူပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဝိပဿနာဉာဏ်တွေဟာ ဝိဇ္ဇာမျိုးစေ့၊ စရဏမျိုးစေ့ နှစ်မျိုးစလုံး၌ ပါဝင်နေခြင်း ဖြစ်တယ်။

ခုဟောနေတဲ့ ပဉ္စသီလသမာဒါနိယမထေရ်ရဲ့ အလောင်းအလျာဟာလည်း အနောမဒသိမြတ်စွာဘုရားမပွင့်မီ ရှေးရှေးဘုရားရှင်တို့ရဲ့ သာသနာတော်တွင်းမှာကတည်းက ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်တို့ အတွတ်တပ်ထားတဲ့ အရဟတ္တဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို ရည်မှန်း၍ ဝိဇ္ဇာမျိုးစေ့ကောင်း၊ စရဏမျိုးစေ့ကောင်းလို့ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ အဓိကာရကောင်းမှုကုသိုလ်တွေကို ဖြည့်ကျင့်ဆည်းပူးခဲ့ပါတယ်။ သို့သော်လည်း ကံမကောင်းအကြောင်းမလှလေတော့ သူဆင်းရဲဘဝသို့ရောက်အောင် ပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့တဲ့ ကောင်းမှုအကုသိုလ်က ဝင်ရောက်ပြီး အားပေးထောက်ပံ့လိုက်တဲ့အခါ အနောမဒသိမြတ်စွာဘုရား ပွင့်ထွန်းတော်မူတဲ့အချိန်မှာ သူဆင်းရဲအမျိုးမှာ လူလာဖြစ်ရပြန်တယ်။ သူတစ်ပါးတို့ထံမှာ သူရင်းငှားလုပ်ပြီး အသက်မွေးရတယ်။ သံသရာ၌ ငြိငွေ့ဖွယ်ရာအပြစ်တွေကို သိမြင်တဲ့အတွက် သာသနာဘောင်သို့ ဝင်ရောက်တာ ရှင်ရဟန်းပြုလိုသော်လည်း သူတစ်ပါးတို့ရဲ့ လုပ်ငန်းတာဝန်တွေမှာ အမြဲတမ်း ငြိငွေ့ပမ်းနေရတဲ့အတွက် ရှင်ရဟန်းပြုခွင့်မရ ဖြစ်ခဲ့ရတယ်။

သူ့ရဲ့စဉ်းစားခန်း

မဟန္တကာရပိဟိတာ၊ တိဝိဓဂ္ဂိဟိ သုယုရေ။

ကေန နုခေါ ဥပါယေန၊ ဝိသံယုတ္တော ဘဝေ အဟံ။

ဒေယျဓမ္မော စ မေ နတ္ထိ၊ ဝရာကော ဘတကော အဟံ။

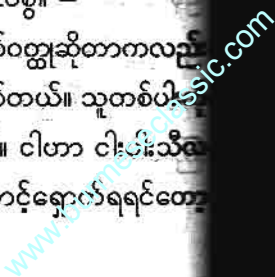
ယံနူနာဟံ ပဉ္စသီလံ၊ ရက္ခေယျံ ပရိပူရယံ။ (အပါဒါန-၈၅)

မေ = ငါ့အား။ မဟန္တကာရပိဟိတာ = ကြီးမားသော ကိလေသာ အမှိုက်တိုက်တို့က ပိတ်ဆို့ကာဆီး၍ ထားအပ်ပါကုန်၏။ တိဝိဓဂ္ဂိဟိ = ငရဲမီး၊ ပြိတ္တာမိသံသရာမီးဆိုတဲ့ သုံးမျိုးသော မီးတို့သည်။ သုယုရေ = တဟုန်းဟုန်း တောက်လောင်၍ နေကြပါကုန်၏။ အဟံ = ငါသည်။ ကေန နု ခေါ ဥပါယေန = အဘယ်မည်သော အကြောင်း ဥပါယ်တံမျှန်ဖြင့်။ ဝိသံယုတ္တော = ကွေ့ကွင်းရသည် လွတ်မြောက်ရသည်။ ဘဝေ = ဖြစ်ရပါအံ့နည်း။

ငါ့ကို ကြီးမားတဲ့ ကိလေသာအမှိုက်တိုက်တို့က ပိတ်ဆို့ကာဆီးပြီးထားတယ်။ သာသနာတော်သို့ ဝင်ရောက်ကာ ရှင်ရဟန်းပြုလို့မရအောင် သံသရာဝင်က ရုန်းထွက်လို့မရအောင် ပိတ်ဆို့ကာဆီးပြီးတော့ထားတယ်။ ငရဲမီး ပြိတ္တာမိသံသရာမီး - ဆိုတဲ့ မီးသုံးမျိုးတို့ကလည်း လောင်မြိုက်နေတယ်။ ငါဟာ ဘယ်ဘယ်ပန်း ဘယ်နည်းလမ်းဖြင့် ဒီဝဋ်ဆင်းရဲဒုက္ခနှင့် ကွေ့ကွင်းခွဲခွာရပါမလဲ? ဒီလို သူက စဉ်းစားတယ်။ နောက်ထပ်လည်း စဉ်းစားပြန်တယ် -

မေ = ငါ့အား။ ဒေယျဓမ္မော စ = လှူဖွယ်ဝတ္ထုသည်လည်း။ နတ္ထိ = မရှိတော့အဟံ = ငါသည်။ ဝရာကော = ဆင်းရဲနွမ်းပါးလှသော။ ဘတကော = သူရင်းငှားသည်။ အမှီ = ဖြစ်ရပေ၏။ အဟံ = ငါသည်။ ပဉ္စသီလံ = ပဉ္စသီလကို။ သမာဒိယိတွာ = ဆောက်တည်၍။ ပရိပူရယံ = ပရိပူရေန္တော = ဖြည့်ကျင့်လျက်။ ရက္ခေယျံ = ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရပါမူကား။ ယံနူန = ကောင်းလေစွ။ -

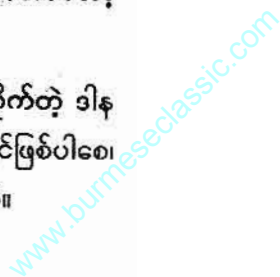
ငါ့မှာ သူများလို အလှူဒါနပြုလောက်အောင် လှူဖွယ်ဝတ္ထုဆိုတာကလည်း မရှိဘူး။ ငါဟာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးတဲ့ သူရင်းငှားတစ်ဦးသာ ဖြစ်တယ်။ သူတစ်ပါးမှ မှီခိုခဲယပြီး အသက်မွေးရတဲ့ လူသားတစ်ဦးသာ ဖြစ်တယ်။ ငါဟာ ငါ့ပါးသီလဆောက်တည်ပြီး ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဖြည့်ကျင့်ကာ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရရင်တော့

သီလကောင်းမှာပဲ - ဒီလို သူက စဉ်းစားခဲ့တယ်။

သူ့ရဲ့ ခုလို စဉ်းစားပုံတွေကို ကြည့်ရင်တော့ သူဟာ ပါရမီ တော်တော်
 စလေး ရင့်ညောင်းလာပြီလို့ ခန့်မှန်းလို့ရတယ်။ ဒီလိုစဉ်းစားပြီးတော့ အနောမဒ-
 သီ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ လက်ျာရံတပည့်ကြီး အရှင်နိဿာမထေရ်မြတ်ထံသို့ သွား
 ရောက်ကာ ငါးပါးသီလကို ခံယူဆောက်တည်လိုက်ပါတယ်။ ထိုအချိန်အခါဟာ
 ထူတို့ရဲ့ သက်တန်း အနှစ်တစ်သိန်းတမ်း ဖြစ်တယ်။ အနှစ်တစ်သိန်းတို့ ကာလ
 ဝတ်လုံး ဆောက်တည်ထားတဲ့ သူ့ရဲ့ သီလတွေကို မကျိုးမပေါက် မပြောက်မကျား
 အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခဲ့ပါတယ်။ ရှေးရှေးဘုရားရှင်တို့ရဲ့ သာသနာတော်
 တွင်းမှာထဲက ဝိဇ္ဇာမျိုးစေ့ကောင်း စရဏမျိုးစေ့ကောင်းဆိုတဲ့ အဓိကာရကောင်းမှု
 တွေကို ဖြည့်ကျင့်ဆည်းပူးခဲ့တဲ့ သူတော်ကောင်းဖြစ်ခြင်းကြောင့် အနောမဒသီ
 ဘုရားရှင်ရဲ့ သာသနာတော်တွင်းမှာ သီလကို ရှေ့တန်းတင်ကာ ပါရမီတွေကို
 ဖြည့်ကျင့်ခဲ့တာ မှန်ပေမဲ့ ရေတစ်ခွက်သော်လည်း မလှူဖူးဘူး၊ ဆွမ်းတစ်ငွန်းသော်
 လည်း မလောင်းလှူဖူးဘူး၊ တရားဘာဝနာကိုသော်လည်း တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှ
 နာယူဖူးဘူး၊ တရားဘာဝနာကိုသော်လည်း လုံးလုံးအားမထုတ်ဖူးဘူး - စတဲ့
 အချက်တွေကတော့ မဖြစ်နိုင်တဲ့သဘောတော့ ရှိပါတယ်။ ရေတစ်ခွက်လောက်
 သော်လည်း လှူဖူးကောင်း လှူဖူးနိုင်တယ်၊ ဆွမ်းတစ်ငွန်းလောက်သော်လည်း
 လှူဖူးကောင်း လှူဖူးနိုင်တယ်။ ပန်းတစ်ခွက်လောက်သော်လည်း လှူဖူးကောင်း
 လှူဖူးနိုင်တယ်။ စွမ်းအားရှိသလောက် တရားနာယူခြင်း သမထ ဝိပဿနာတရား
 တွေကို ကျင့်ကြံကြိုးကုတ်ပွားများအားထုတ်ခြင်းဆိုတဲ့ သဘောတရားတွေဟာ
 စည်း ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဒီလောက် သီလကို ဖြူစင်အောင် နှစ်ပေါင်း
 တစ်သိန်းလောက် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်နေတဲ့ သူတော်ကောင်းတစ်ဦးအဖို့ ဒီလို
 ထုသိုလ်မျိုးတွေကို ပြုစုပျိုးထောင်ဖို့ရန် အခွင့်အရေးကား ရနိုင်တဲ့သဘောတော့
 ရှိကောင်းရှိနိုင်ပါတယ်။

သီလတည်းဟူသော မြေပေါ်မှာ ရပ်တည်ပြီး ကြံချစိုက်ပျိုးလိုက်တဲ့ ဒါန
 ထုသိုလ် သမထ ဝိပဿနာကုသိုလ်တွေဟာ အနည်းငယ်ပင် ဖြစ်ချင်ဖြစ်ပါစေ။
 ငြိမ်းကျယ်ဖွံ့ဖြိုး များမြတ်တဲ့အကျိုးကို ပေးနိုင်တဲ့စွမ်းအား ရှိပါတယ်။

သေခါနီးကာလသို့ ဆိုက်ရောက်လာပြီ။ ဒီအခါမှာ မိမိရဲ့ သိလတွေကို ပြောင်းပြီး ဆင်ခြင်လိုက်တဲ့အခါ အနှစ်တစ်သိန်းတို့ကာလပတ်လုံး ကျိုးမှုပေါင်ပြောက်မှုကြားမှ မရိတဲ့ ဖြူဖြူစင်စင် ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဖြည့်ကျင့်နိုင်ခဲ့တာကို တွေ့ရတဲ့အခါ အလွန်ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်နေတယ်။ - ဒါဟာ သိပ်အရေးကြီးတယ်။ သေခါနီးကာလဆိုတာက နှလုံးသွင်းတစ်ချက်မှားသွားရင် စိတ်ချမ်းသာဖြစ်ဖို့ရန် အလွန်ခဲယဉ်းတဲ့သဘော ရှိပါတယ်။ ဒီအချက်ကလေးတွေဟာ တရားပရိသတ်တွေ သတိပြုသင့်တဲ့ အချက်ကလေးတွေပဲ။

အလွန်ရနိုင်ခဲ့သော အကျိုးထူး

ဒီသူတော်ကောင်းဟာ ကွယ်လွန်ပြီးနောက် နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရှိသူတယ်။ ဒီသီလကုသိုလ်တို့ရဲ့ စွမ်းအားကြောင့် - လူမင်းစည်းစိမ်၊ နတ်မင်းစည်းစိမ်၊ စကြဝတေးမင်းစည်းစိမ်တွေ အကြိမ်ပေါင်းများစွာ ခံစားခဲ့ရတယ်။ အနောက်မြတ်စွာဘုရားရှင်ရဲ့ သာသနာတော်မှသည် ဂေါတမဘုရားရှင်ရဲ့ သာသနာတော်သို့တိုင်အောင် တစ်သင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်းတို့ကာလပတ်လုံး အပါယ်လေးသို့ တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှ မလားမရောက်ခဲ့ရဘူး။ ဒီလောက် အချိန်ကြာမြင့် အပါယ်လေးပါးမှ လွတ်မြောက်မှုဆိုတဲ့ အခွင့်အရေးဟာ သံသရာတစ်ခွင် ကျင့်လည်ရစဉ် အလွန်ရနိုင်ခဲ့တဲ့ အခွင့်အရေးတစ်ခုသာ ဖြစ်ပါတယ်။

အကျိုးထူး (၃) ရပ်

ဒီလို သံသရာတစ်ခွင် ကျင့်လည်ရစဉ်မှာ သူ့မှာ ဘဝတိုင်း ဘဝတိုင်း ထူးခြားတဲ့ အကျိုးတရား (၃)မျိုးကို သူ ရရှိတယ်။ ဘာအကျိုးတွေလဲ? -
ဒီယာယုကော မဟာဘောဂေါ၊ တိက္ခပညော ဘဝါမဟံ။

(အပါဒါနပါဠိ-၈၆)

- ၁။ ဒီယာယုကော = အသက်ရှည်ခြင်း
- ၂။ မဟာဘောဂ = စည်းစိမ်ဥစ္စာ များပြားခြင်း
- ၃။ တိက္ခပညော = ထက်မြက်သောဉာဏ်ပညာရှိခြင်း -

ဒီအကျိုးတရား (၃)မျိုးကို ဘဝတိုင်းမှာ သူ ရရှိတယ်။ သီလတွေကို ဖြူစင်
 ဆောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခဲ့တဲ့အတွက် သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်
 ခဲ့တယ်။ သတ္တဝါတွေကို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခဲ့တယ်။ သတ္တဝါတွေ
 ဆို စိတ်ဆင်းရဲအောင် ပြုမူပြောဆိုဆက်ဆံခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခဲ့တယ်။ ဒီကောင်းမှု
 ကုသိုလ်ကံတွေက သူ့ကို ရောက်လေရာဘဝတိုင်းမှာ ကျန်းမာအောင် အနာရောဂါ
 ကင်းအောင် စိတ်ချမ်းသာအောင် အသက်ရှည်အောင် အားပေးထောက်ပံ့လျက်
 ကြတယ်။ သူ့တစ်ပါးစည်းစိမ်ဥစ္စာတွေကို ခိုးယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခဲ့တယ်။ သူ
 တစ်ပါးတို့ရဲ့ စည်းစိမ်ဥစ္စာတွေကို ဖျက်ဆီးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခဲ့တယ်။ ဒါန သီလ
 တဲ့ စရုဏမျိုးစေ့ကောင်းတွေကို ပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့တယ်။ ဒီကောင်းမှုကုသိုလ်ကံ
 တွေက စည်းစိမ်ဥစ္စာပေါများအောင် ရပြီး စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ မပျက်စီးအောင် ဆောင်
 နှင်ပေးလျက် ရှိပါတယ်။ အတိတ်က ထူထောင်ခဲ့တဲ့ စရုဏမျိုးစေ့တွေရဲ့ အကျိုး
 ဆတ်တွေပဲ။ တစ်ဖန် ပဋိသန္ဓိဒါပတ္တရဟန္တာဖြစ်ရေးအတွက် ရည်ရွယ်တောင့်တ
 ဆုတ် ပီပဿနာဉာဏ်ဆိုတဲ့ ဝိဇ္ဇာမျိုးစေ့ကောင်းတွေကိုလည်း ထိုထိုဘုရားရှင်တို့ရဲ့
 သာသနာတော်တွင်းမှာ ထူထောင်ခဲ့တယ်။ ဒီလို အဆင့်အတန်းမြင့်မားလှတဲ့
 အသိထူးဉာဏ်ထူးတွေက ပါရမီမျိုးစေ့ကောင်းတွေက ရောက်လေရာဘဝမှာ
 ဉာဏ်ပညာ ထက်မြက်စူးရှတဲ့ ကြီးမားတဲ့ဉာဏ်ပညာရှိတဲ့ သူတော်ကောင်းတစ်ဦး
 ဖြစ်အောင် စွမ်းဆောင်ပေးတယ်။ ဒါကြောင့် တစ်သင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်းဆိုတဲ့
 သာသနာတွင်းမှာ ဘဝတိုင်းဘဝတိုင်းမှာ အသက်ရှည်ရတယ်၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ
 ပေါများရတယ်၊ ထက်မြက်တဲ့ ဉာဏ်ပညာရှိတဲ့ သူတော်ကောင်း ဖြစ်ရတယ်။

ဒီအသက်ရှည်ခြင်း၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ပေါများခြင်း၊ ပညာဉာဏ်ကြီးမားခြင်း
 တို့ ဒီအကျိုးတရားတွေဟာ ဒီနေ့လူသားတွေ အလေးဂရုပြုကာ ရှာဖွေနေတဲ့
 အပ်ချက်တွေပဲ မဟုတ်လား? ဒီနေ့ လူသားတွေဟာ မိုးလင်းကနေ မိုးချုပ်သည်
 အထိ ဒီအကျိုးတရားတွေကိုပဲ ရှာဖွေနေကြတာ မဟုတ်လား? ဒီတော့ ငါးပါး
 သီလကို ရှေ့တန်းတင်ကာ ဖြည့်ကျင့်ထားအပ်တဲ့ ဒီကောင်းမှုကုသိုလ်တွေက ဒီ
 အကျိုးတရားတွေကို ပေးစွမ်းနိုင်တယ်ဆိုရင် ကိုယ်ကျင့်တရားတွေကို ဖြူစင်အောင်
 ကြိုးစားဖို့ မကောင်းဘူးလား? - သိပ်ကောင်းတယ် သိပ်ကောင်းတယ်။ သမထ

ဝိပဿနာရေစင်ဖြင့် မိမိတို့ရဲ့ စိတ်အစဉ်တွေကို ဖြူစင်အောင် ဆေးကြောသုတ်သင်ပေးဖို့ မိမိတို့ရဲ့ စိတ်ဓာတ်တွေကို မြှင့်တင်ပေးဖို့ မကောင်းဘူးလား? - သိပ်ကောင်းတယ် - သိပ်ကောင်းတယ်။

ခုပြောနေတဲ့ ပဉ္စသီလသမာဒါနိယမထေရ်အလောင်းကို ကြည့်ပါ။ အတစ်ခုမှာ အနှစ်တစ်သိန်းလောက်ကာလပတ်လုံး မကျိုးမပေါက် မပြောက်မကျ အောင် မိမိရဲ့စိတ်အစဉ်ကို သီလရေစင်ဖြင့် ဖြူစင်အောင် ဆေးကြောသုတ်သင်ပေးခဲ့တယ်။ သမထ ဝိပဿနာ ဘာဝနာတို့ဖြင့် မိမိရဲ့စိတ်ဓာတ်ကို အထက်တန်းကျတဲ့ စိတ်ဓာတ်ဖြစ်အောင် မြှင့်တင်ပေးခဲ့တယ်။ ဘဝတစ်ခုမှာ ကြိုးစားခဲ့တဲ့ ကောင်းမှုကုသိုလ်ဟာ တစ်သင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်းတိုင်တိုင် ဆက်တိုက်အထိ ပေးခဲ့တယ်။ အဆက်မပြတ် ဆက်တိုက်ကြိုးစား အားထုတ်ခဲ့တဲ့ ကောင်းမှုကုသိုလ်တွေဟာ အကျိုးပေးရင် ဒီလို ဆက်တိုက်အကျိုးပေးတတ်တဲ့သဘော ရှိတယ်။

အလွန်ရုခိုင်ခဲသော အကျိုးထူးတစ်ရပ်

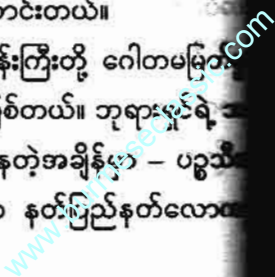
အပရိမေဈေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ပဉ္စသီလနိ ဂေါပယံ။

ဒုဂ္ဂတိ နာဘိဇာနာမိ၊ ပဉ္စသီလနိဒံ ဖလံ။ (အပါဒါန-၈၆။)

ငါသည် တစ်သင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်းထက်က ငါးပါးသီလကို ဆော့တည်ခဲ့တယ်။ ထိုဘဝကစပြီး ဒီနောက်ဆုံးဘဝအထိ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိဘဝဆိုတာ တစ်ခါမျှ မသိခဲ့စဖူးဘူး။ - သိပ်ကောင်းတယ် - သိပ်ကောင်းတယ်။

အပါယ်ဘေးမှ လွတ်မြောက်ဖို့ဆိုတာ အလွန်ခက်ခဲတဲ့ အခွင့်အရေးတစ်ခု ဖြစ်တယ်။ ဒီလို အပါယ်ဘေးဆိုးကြီးမှ ထုတ်ဆောင်ကယ်တင်ပေးခဲ့တရားတစ်ခု ထင်ရှားရှိနေတယ်ဆိုရင် ဒီတရားမျိုးတွေကို ဖြည့်ကျင့်ဆည်းပူးထားမကောင်းဘူးလား? - သိပ်ကောင်းတယ် - သိပ်ကောင်းတယ်။

နောက်ဆုံးဘဝရောက်တဲ့ အချိန်အခါမှာ ဘုန်းကြီးတို့ ဂေါတမမြတ်ဘုရားရှင်လည်း ပွင့်ထွန်းပေါ်ပေါက်တော်မူလာပြီး ဖြစ်တယ်။ ဘုရားပွင့်ရဲ့ သနာတော်ကြီး နေလအသွင် ထွန်းလင်းတင့်တယ်နေတဲ့အချိန်မှာ - ပဉ္စသီလသမာဒါနိယမထေရ်အလောင်း သူတော်ကောင်းဟာ နတ်ပြည်နတ်လောက

စုတေပြီး လူ့ပြည်လူ့လောကဝယ် ဝေသာလီပြည် ချမ်းသာကြွယ်ဝတဲ့ သူဌေးအမျိုး
အနွယ်အိမ်မှာ လာရောက်ပြီး လူဖြစ်ရပြီ။

ပဉ္စသီလသမာဒါနိယမထေရ်အလောင်း အမျိုးကောင်းသားကလေး ငါးနှစ်
သားအရွယ်ရောက်တဲ့အခါမှာ - ရှေးယဉ်ကျေးမှု အစဉ်အလာအတိုင်း မိဘနှစ်ဦး
တို့ကလည်း ဝါဆိုခါနီးကာလဝယ် ဒီဝါတွင်းမှာ ကိုယ်ကျင့်သီလ ဖြူစင်စွာဖြင့်
နေထိုင်ကြမယ်ဆိုတဲ့ ဦးတည်ချက်နှင့် - ငါးပါးသီလကို ခံယူဆောက်တည်ကြ
တယ်။ ဘုရားရှင်ရဲ့ တပည့်သာဝကမထေရ်မြတ်တစ်ပါးထံမှာ ဆောက်တည်ကြ
တယ်လို့ ယူဆရပါတယ်။

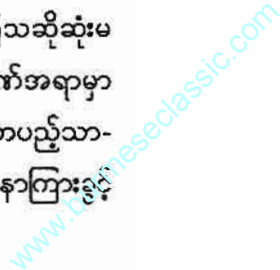
ပါရမီမျိုးစေ့ကောင်းဆိုတဲ့ ကံတွေက ရေကန်အသင့် ကြာအသင့်ဖြစ်
အောင် ဖန်တီးပေးနေကြတယ်။ ပါရမီကုသိုလ်ကံတွေဟာ အကျိုးပေးလာပြီဆိုရင်
သိပ်အားရဖို့ကောင်းတယ် -

ဒီလို မိဘတွေက သီလခံယူနေတဲ့အခါမှာ ငါးနှစ်သားအရွယ်မှာရှိတဲ့ ပဉ္စ-
သီလသမာဒါနိယမထေရ်အလောင်း သူတော်ကောင်းကလည်း အနီးအနားမှာ
ထိုင်ပြီး နားထောင်နေပါတယ်။ အဲဒီအချိန်အခါမှာ ဘာဖြစ်လာသလဲ? -

သဟ သုတ္တာနဟံ သီလံ၊ မမ သီလံ အနုဿရိ။

ကောသနေ နိသီဒိတွာ၊ အရဟတ္တမပါပုဏီ။ (အပါဒါန-၈၅။)

မိဘတွေက ငါးပါးသီလ ဆောက်တည်နေတဲ့အသံကို ကြားလိုက်တော့
ဒီသူငယ်ကလေးက ဟိုလွန်ခဲ့တဲ့ တစ်သင်္ချေခွဲ ကမ္ဘာတစ်သိန်းထက်က အနော
ဒေသီဘုရားရှင်ရဲ့ သာသနာတော်မှာ မိမိ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခဲ့တဲ့ ငါးပါး
သီလကို အမှတ်ရပြီ။ အဲဒီအချိန်မှာ ဝမ်းမြောက်တဲ့ ပီတိသောမနဿပန်းတွေက
ထည်း ပွင့်လန်းပြီးလာကြတယ်။ ထိုအချိန်အခါမှာ သီလပေးနေတဲ့ မထေရ်မြတ်
ထလည်း သစ္စာလေးပါးနှင့် စပ်တဲ့တရားစကားများကို ဟောကြားပြသဆိုဆုံးမ
ပေးတယ်လို့ပဲ ယူဆရပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ? - သာဝကပါရမီဉာဏ်အရာမှာ
စရတောယောသလို့ခေါ်ဆိုတဲ့ ဘုရားရှင်ထံမှာပဲဖြစ်စေ၊ ဘုရားရှင်ရဲ့ တပည့်သာ-
ဝက တစ်ဦးဦးထံမှာပဲဖြစ်စေ သစ္စာလေးပါးနှင့်စပ်တဲ့ တရားစကားကို နာကြားခွင့်

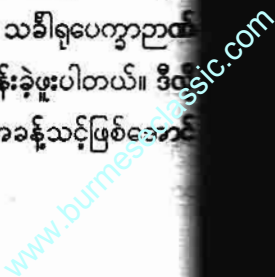
ရရှိခြင်းဆိုတဲ့ အင်္ဂါရပ်တစ်ခုဟာ အလွန်အရေးကြီးပါတယ်။ အာဠာရရသေ့ဘဝ၊ ဥဒကရသေ့ဘဝမှ ကွယ်လွန်ပြီးတဲ့အခါ အရူပဘုံသို့ ရောက်ရှိသွားကြတဲ့ အရူပ ဗြဟ္မာတွေဟာ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်တဲ့ ပါရမီမျိုးစေ့ကောင်းတွေ ထင်ရှားရှိကြပေမဲ့လို့ ပရတောယောသ - သူတစ်ပါးတို့ထံမှ သစ္စာလေးပါးနှင့်စပ်တဲ့ တရားစကားကို နာကြားခွင့်ရရှိခြင်းဆိုတဲ့ အကြောင်းအင်္ဂါရပ် ချို့တဲ့လို့ မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ကို မရနိုင်ဖြစ်သွားကြတဲ့ထုံးတွေ ရှိပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ ပစ္ဆာသီလသမာဒါနိယမထေရ်အလောင်း သူတော်ကောင်း ကလေးဟာ တစ်သင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်းထက်က မိမိပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့တဲ့ သီလ ပါရမီတွေကို အမှတ်ရကာ ဆင်ခြင်မိတဲ့အခါ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာခြင်းဆိုတဲ့ စိတ် ရွှင်လန်းတက်ကြွမှုတွေ ဖြစ်နေတုန်း သစ္စာလေးပါးနှင့်စပ်တဲ့ တရားစကားကိုလည်း နာကြားခွင့်ရရှိတဲ့အတွက် - ဘာဖြစ်သွားသလဲ? -

ဧကာသနေ နိသီဒိတွာ၊ အရဟတ္တမပါပုဏီ။ (အပါဒါန-၈၅။)

ထိုတစ်ထိုင်အတွင်းမှာပဲ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုကာ ဆိုက်ရေထဲ သွားတော်မူခဲ့တယ်။

လွယ်လှချည်လားလို့တော့ မထင်လိုက်နှင့်နော် - အနှစ်တစ်သိန်းတို့ကာလ ပတ်လုံး မကျိုးမပေါက် မပြောက်မကျားအောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခဲ့တဲ့ သီလ ကျင့်စဉ်တွေကို ပြန်ပြီးတော့ကြည့်ပါ။ ဘယ်လောက်ခက်ခက်ခဲခဲ ကြိုးစားခဲ့ရတဲ့ လုပ်ငန်းခွင်ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို စဉ်းစားကြည့်ပါ။ အနှစ်တစ်ရာလောက် မကျိုး မပေါက် မပြောက်မကျားအောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ဖို့ဆိုတာတောင် အလွန် ခက်ခဲတဲ့ လုပ်ငန်းတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ အနှစ်တစ်သိန်းဆိုတော့ ပြောဖွယ်ရာတောင် မလိုတော့ဘူး။ ဒါတွင်လား? မကသေးဘူး။ ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တရဟန္တာဖြစ်တော်မူတဲ့ အတွက် ဧဇ္ဇေဇ္ဇေဘုရားရှင်တို့ရဲ့ သာသနာတော်တွင်းမှာထဲက သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ် တိုင်အောင် ဝိပဿနာဘာဝနာကမ္မဋ္ဌာန်းတွေကိုလည်း စီးဖြန်းခဲ့ဖူးပါတယ်။ ဒီထဲ ခက်ခဲတဲ့ ပါရမီတွေကို အရဟတ္တဖိုလ်ရနိုင်လောက်အောင် အခန့်သင့်ဖြစ်အောင် ကြိုးစားခဲ့တယ်ဆိုတဲ့အချက်ကိုတော့ မမေ့နှင့်နော် -

ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်တို့ သန်ရှင်းရန် အကြောင်းငါးရပ်

ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်တွေ စင်ကြယ်သန်ရှင်းဖို့ရန်အတွက် - အဓိဂမ၊ ပရိယတ္တိ၊ သဝန၊ ပရိပုစ္ဆာ၊ ပုဗ္ဗယောဂ - ဆိုတဲ့ အင်္ဂါငါးရပ် ရှိပါတယ်။

၁။ အဓိဂမ - တတ္ထ အဓိဂမော နာမ အရဟတ္တပ္ပတ္တိ။ (ဝိသုဒ္ဓိ-၂-၇၂။)

အဓိဂမဆိုတာကတော့ - အရဟတ္တဖိုလ်ကို ဆိုက်ရောက်တော်မူခြင်းပဲ။ ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်ကို ရရှိမည့် သူတော်ကောင်းတွေဟာ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ဆိုက်ရောက်ရင် ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်တွေကိုပါ တစ်ပါတည်း ရရှိသွားကြတယ်။ ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ် ရရှိရေးအတွက် ထပ်မံကြိုးစားဖွယ်ရာ မလိုတော့ဘူး။ ဒီအဆိုကတော့ အမြင့်ဆုံး အဆင့်ကို ပြောဆိုတာပါ။ အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်မြတ်တို့လို သောတာပတ္တိဖိုလ်တို့ ဆိုက်တဲ့အခါ ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်တွေကို ရရှိတဲ့ သူတော်ကောင်းတွေလည်း ရှိကြပါတယ်။ စိတ္တသူကြွယ်တို့လို အနာဂါမိဖိုလ်ကို ဆိုက်ရောက်တဲ့အခါ ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်တွေကို ရရှိတဲ့ သူတော်ကောင်းတွေလည်း ရှိကြပါတယ်။ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို ဖျက်မှောက်မပြုရဘဲ ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်တို့ကို ရရှိတယ်ဆိုတာကတော့ မဖြစ်နိုင်ဘူးလို့မှတ်ပါ။ (ဝိသုဒ္ဓိ-၂-၇၃-ကြည့်ပါ။)

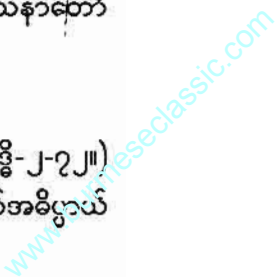
၂။ ပရိယတ္တိ - ပရိယတ္တိ နာမ ဗုဒ္ဓဝစနဿ ပရိယာပုဏနံ။ (ဝိသုဒ္ဓိ-၂-၇၂။)

ပရိယတ္တိဆိုတာက ဘုရားဟော ပါဠိတော်တွေကို သင်ယူခြင်းကို ဆိုလိုတယ်။ ဒီနေရာမှာ သင်ယူတယ်ဆိုတာက - သဗ္ဗာယော - ပါဠိကို ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို ဆိုလိုတယ်လို့ မဟာဋီကာဆရာတော်က ရှင်းပြထားပါတယ်။ (မဟာဋီ-၂-၈၄။)

ပဉ္စသီလသမာဒါနိယမထေရ်အဖို့ ဘုရားဟောပါဠိတော်ကို ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်ခြင်းဆိုတာကတော့ ဒီနောက်ဆုံးဘဝ ရဟန္တာမဖြစ်မီ အချိန်ကာလအတွင်းမှာ ဖြစ်နိုင်တဲ့သဘော မရှိခဲ့ဘူး။ ရှေးရှေးဘုရားရှင်တို့ရဲ့ သာသနာတော်တွင်းမှာသာ ဖြစ်နိုင်တဲ့သဘော ရှိပါတယ်။

၃။ သဝန - သဝနံ နာမ သက္ကစ္စံ အတ္ထိံ ကတွာ ဓမ္မဿဝနံ။ (ဝိသုဒ္ဓိ-၂-၇၂။)

သဝနဆိုတာကတော့ - အဲဒီဘုရားဟော ပါဠိတော်တွေရဲ့ အနက်အဓိပ္ပာယ်

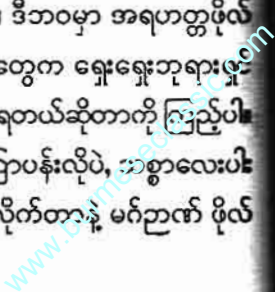
ဆိုလိုရင်းသဘောတရားတွေကို အရှိအသေ အလေးအမြတ်ပြုကာ အလွန်လိုက်
တောင့်တတဲ့ စိတ်ဓာတ်အပြည့်အဝနဲ့ နာကြားခြင်းကို ဆိုလိုတယ်။ အဋ္ဌကထာ
တွေကို သင်ယူခြင်းကို ရည်ညွှန်းထားပါတယ်။ အဲဒီအခွင့်အရေးဟာလည်း ပဉ္စ
သီလသမာဒါနိယမထေရ်အဖို့ အရဟတ္တဖိုလ် ဆိုက်သည်နှင့် ပဋိသန္ဓိဒါဉာဏ်တွေ
ကို ရရှိမှာဖြစ်လေတော့ ရှေးရှေးဘုရားရှင်တို့ရဲ့ သာသနာတော်တွင်းမှာသာ ဖြစ်
နိုင်တဲ့ အခွင့်အလမ်း ရှိပါတယ်။ ရဟန္တာဖြစ်ပြီးနောက် ဘုရားဟောပါဠိတော်နှင့်
အဋ္ဌကထာတွေကို မသင်ယူတော့ဘူးလို့ ဆိုလိုတာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ပဋိသန္ဓိ
ဉာဏ်သို့ မဆိုက်ရောက်မီ ရှေးရှေးဘုရားရှင်တို့ရဲ့ သာသနာတွင်းမှာ ကြိုးပမ်းခဲ့
တဲ့ ကို သဘောပေါက်အောင် ပြောတာပါ။

၄။ ပရိပုစ္ဆာ - ပရိပုစ္ဆာ နာမ ပါဠိအဋ္ဌကထာဒီသု ဂဏ္ဍိပဒအတ္ထပဒဝိနိစ္ဆယ
ကထာ။ (ဝိသုဒ္ဓိ- ၂-၇၂။)

ပရိပုစ္ဆာ - ဆိုတာကတော့ ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာ စသည်တို့မှာ ဖြေဖို့ရန်
အလွန်ခက်ခဲတဲ့ ကြိုးထုံးလို့ပဲ၊ အလွန်သိဖို့ရန် ခက်ခဲတဲ့ ထုံးဖွဲ့နေတဲ့ ပုဒ်တွေ ခက်ခဲ
တဲ့ အနက်ပုဒ်တွေ ရှိကြတယ်။ အဲဒီပုဒ်ပါဠိတွေရဲ့ အဆုံးအဖြတ်တွေကို သင်ယူ
ခြင်းပဲ။

၅။ ပုဗ္ဗဇယာဓ - ပုဗ္ဗယောဂအကြောင်းတော့ ခဏခဏ ပြောခဲ့ပြီးပါပြီ။ - ရှေးရှေး
ဘုရားရှင်တို့ရဲ့ သာသနာတော်တွေမှာ ဆွမ်းခံအသွားအပြန်တို့မှာ ကမ္မဋ္ဌာန်းထို
ဆောင်ယူလျက် ဂေါတြဘုဉာဏ်ရဲ့ အနီးအပါးဖြစ်တဲ့ အနုလောမအမည်ရှိတဲ့
သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်သို့တိုင်အောင် ဝိပဿနာဘာဝနာကို ပွားများအားထုတ်ခဲ့ဖူး
ခြင်းပဲ ဖြစ်တယ်။ (ဝိသုဒ္ဓိ- ၂-၇၂။)

ဒီအင်္ဂါရပ်တွေဟာ ပဉ္စသီလသမာဒါနိယ ရဟန္တာမထေရ်မြတ်ရဲ့ သန္တာန်မှာ
လည်း တည်ရှိခဲ့ပြီးဖြစ်တယ်ဆိုတာကိုတော့ မမေ့ပါနှင့်။ ဒီဘဝမှာ အရဟတ္တဖိုလ်
ကို လွယ်လွယ်ကူကူနှင့် ရရှိရေးအတွက် ရှေးရှေးဘဝတွေက ရှေးရှေးဘုရားဖူး
တို့ရဲ့ သာသနာတော်တွေက ဘယ်လောက် သူကြိုးစားခဲ့ရတယ်ဆိုတာကို ကြည့်ပါ။
နေရောင်ခြည် တွေ့ထိလိုက်တာနဲ့ ပွင့်လာမည့် ပဒုမ္မာကြာပန်းလိုပဲ၊ သစ္စာလေးပါး
နှင့်စပ်တဲ့ တရားစကားဆိုတဲ့ နေရောင်ခြည် ပက်ဖြန်းလိုက်တာနဲ့ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်

ဉာဏ်ဆိုတဲ့ ပဒုမ္မာကြာပန်းတွေ အသင့်ပွင့်လာအောင် ကြိုးပမ်းခဲ့တဲ့အချက်တွေက ငြိမ့်ခက်ခဲတယ်ဆိုတာကို သဘောပေါက်ပါ။ ဒီလို အရဟတ္တဖိုလ်ကို ဆိုက်ရောက် သွားတဲ့အခါ ဘာဖြစ်လာသလဲ? -

ဇာတိယာ ပဉ္စဝသောန၊ အရဟတ္တမပါပုဏီ။

ဥပသမ္မာဒယိ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဂုဏမညာယ စက္ခုမာ။ (အပါဒါန-၈၅။)

ငါးနှစ်သားအရွယ်မှာ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့ပြီ။ ဆိုက်ရောက် ပြီးတဲ့အခါ စက္ခုငါးတန် ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူတဲ့ ဘုရားရှင်က အရဟတ္တ ဖိုလ်ဆိုတဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို သိရှိတော်မူတဲ့အတွက် ရဟန်းပဉ္စင်းအဖြစ်ကို ခွင့်ပြု တော်မူလိုက်ပါတယ်။

မိမိတို့ရဲ့စိတ်ဓာတ်ကို အထွတ်အထိပ်သို့ရောက်အောင် မြှင့်တင်ပေးလိုက် နိုင်တဲ့အတွက် ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေးလိုက်နိုင်တဲ့အတွက် သံသရာတစ်လျှောက်မှာ သာ ချမ်းသာရုံမက နောက်ဆုံးဘဝမှာ - အချမ်းသာဆုံးဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ ငြိမ်းတို့ အရယူသွားတဲ့ ထုံးဟောင်းတစ်ရပ်ပဲ ဖြစ်တယ်။

သီလတည်းဟူသော မြေပေါ်မှာရပ်တည်ပြီး သမထဝိပဿနာဘာဝနာ စွမ်းအားတွေခြံရံကာ ပြုစုပျိုးထောင်လိုက်တဲ့ ဒါနဟာ - အသက်ရှည်ခြင်း၊ စည်း စိမ်ဥစ္စာပေါများခြင်း၊ ဉာဏ်ပညာကြီးမားထက်မြက်ခြင်း - ဆိုတဲ့ အကျိုးတရား တွေကို ရရှိနိုင်တယ်ဆိုတာကို သဘောပေါက်ကြပါ။ အတုယူပြီးတော့လည်း ကျင့် ကြပါလို့ တိုက်တွန်းပါတယ်။ ကိုင်း - စူဠကမ္မဝိဘင်္ဂသုတ္တန်ကို ပြန်ဆက်ကြရ အောင် -

ကဲ - နောက် နံဝါဇ် (၆) အစုံ တစ်ခု -

အမျိုးယုတ်ညံ့ခြင်း

ဣဓ မာဏဝ ဧကစ္စော ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ ထဒ္ဓေါ ဟောတိ အတိမာနိ၊ အဘိဝါဒေတဗ္ဗံ န အဘိဝါဒေတိ၊ ပစ္စုဋ္ဌာတဗ္ဗံ န ပစ္စုဋ္ဌေတိ၊ အာသနာရဟဿ ဧ အာသနံ ဒေတိ၊ မဂ္ဂါရဟဿ န မဂ္ဂံ ဒေတိ၊ သက္ကာတဗ္ဗံ န သက္ကရောတိ၊ သန္တာတဗ္ဗံ န ဂရုကရောတိ၊ မာနေတဗ္ဗံ န မာနေတိ၊ ပူဇေတဗ္ဗံ န ပူဇေတိ။

(၁-၃-၂၄၇။)

မာဏဝ = ဒကာတော်သူဘလုလင်။ ဣဓ = ဤလောက၌။ ဧကစ္စော - အချို့သော။ ဣတ္ထိ ဝါ = အမျိုးသမီးသည်သော်လည်းကောင်း။ ပုရိသော ဝါ - အမျိုးသားသည်သော်လည်းကောင်း။ ထဒ္ဒေါ = တင်းမာသော စိတ်ထားရှိသည် ဟောတိ = ဖြစ်၏။ အတိမာနီ = အလွန်မောက်မာသော မာန်မာနတရား ထင်ရှား ရှိသည်။ ဟောတိ = ဖြစ်၏။

စိတ်ဓာတ်က သိပ်ခက်ထန်တင်းမာတယ်။ ပျော့ပျောင်းနူးညံ့တဲ့စိတ်ထား မရှိဘူး။ သူ့ကို သွားပြီးပြောရင် ချောလို့ လွယ်လွယ်နဲ့ မရနိုင်ဘူး။ သိပ်ပြီး စိတ်ဓာတ် တွေ တင်းမာတယ်။

အတိမာနီ = အလွန်မာန်မာနကြီးတယ်။

မာနက နည်းနည်းကြီးတာ မဟုတ်ဘူး။ တော်တော်လေးကို ကြီးတယ်။

အဘိဝါဒေတဗ္ဗံ - ရှိခိုးသင့် ရှိခိုးထိုက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ န အဘိဝါဒေတိ ရှိမခိုး။ ပစ္စုဋ္ဌာတဗ္ဗံ - ခရီးဦးကြိုဆိုသင့် ကြိုဆိုထိုက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ န ပစ္စုဋ္ဌေတိ ခရီးဦးမကြိုဆို။

ရှိခိုးသင့် ရှိခိုးထိုက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း ဘယ်တော့မှ ရှိမခိုးဘူး။ ခရီးဦးကြို သင့် ကြိုဆိုထိုက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း ဘယ်တော့မှ ခရီးဦးမကြိုဆိုဘူး။

အာသနာရဟဿ = နေရာပေးသင့်ပေးထိုက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အာသ = နေရာကို။ န ဒေတိ = မပေး။

နေရာပေးသင့်ပေးထိုက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ် နေရာဖယ်ပေးသင့် ဖယ်ပေးထိုက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း ဘယ်တော့မှ နေရာဖယ်မပေးဘူး။ ကားစီးတဲ့အခါ ရထားစီးတဲ့ အခါ ပိုပြီး ဒီအတွေ့အကြုံတွေ များလိမ့်မယ်ထင်တယ်။ အသက်အရွယ်ကြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် သီလဂုဏ် သမာဓိဂုဏ် ပညာဂုဏ်အားဖြင့် ကြီးမြတ်တော်မူတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ကြုံကြိုက်လို့ရှိရင် နေရာလေး ခဏခေတ္တဖယ်ပေးရတာ အင်မတန် ဝန်လေးနက် တယ်။ နေရာအတွက်နှင့် ပတ်သက်ပြီး စကားတောင်များကြသေးတယ်။ နေရာ ပေးသင့်ပေးထိုက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို နေရာမပေးခြင်းဆိုတာက ဘာကြောင့်လဲ? - မာန် နည်းနည်းလေးမှ မိမိက အညံ့ခံချင်တဲ့စိတ်ထား မရှိဘူး။ နေရာလေး ဖယ်ပေးလို့ ရတာ ပိုက်ဆံ ဘယ်လောက်ကုန်သွားသလဲ? မကုန်ပါဘူး။ ပိုက်ဆံမကုန်ဘဲ

အင်မတန်မွန်မြတ်တဲ့ ကုသိုလ်တစ်ခု ရနိုင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီကုသိုလ်မျိုးကို မလို ချင်ကြဘူး။

အာသနာရဟဿ = နေရာပေးသင့်ပေးထိုက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အာသနံ = နေရာကို။ န ဒေတိ = မပေး။ မဂ္ဂါရဟဿ = လမ်းဖယ်ပေးသင့် ဖယ်ပေးထိုက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ မဂ္ဂံ = လမ်းကို။ န ဒေတိ = ဖယ်မပေး။

မိမိထက် အသက် ဂုဏ်သိက္ခာအားဖြင့် ကြီးမြတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဝင်လာတာ ဖြစ်လို့ရှိရင် လမ်းလေး နည်းနည်းဖယ်ပေးရမှာကို မဖယ်ပေးချင်ဘူး။ ဝင်တောင် ထိတ်ပစ်လိုက်သေးတယ်။ ဒီစိတ်ထားပဲနော်။ လမ်းဖယ်ပေးသင့် ဖယ်ပေးထိုက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို လမ်းလေးဖယ်ပြီးတော့ အသာလေး ဘေးရှဲပေးလိုက်ရတာ ဘယ် ဆောက်များ တာဝန်ကြီးသလဲ? မကြီးပါဘူး။ ဒါ ယဉ်ကျေးမှုတစ်ခုပဲ။ ယဉ်ကျေးမှု ဆည်း ဖြစ်တယ်။ လမ်းလေးကို ခဏခေတ္တ ဖယ်ပေးလိုက်ခြင်းသည် မိမိမှာ ကုသိုလ်တရားတွေလည်း များစွာတိုးပွားပါတယ်။ ခုတော့ မဖယ်ပေးတဲ့အတွက် ကြောင့် ကုသိုလ်တရား တိုးပွားသေးသလား? ဘာတွေ တိုးပွားနေလဲ? မာန်မာန ဆွဲပဲ။ ဒီမာန်မာန အကုသိုလ်တရားတွေမှာ ငရဲကို ရောက်အောင် ပို့ဆောင်ပေး နိုင်တဲ့ စွမ်းအားတွေ ရှိနေတယ်။ ဘုရားရှင်ကို လမ်းဖယ်မပေးတဲ့ သုပ္ပဗုဒ္ဓတို့အစဉ် ပြည့်ပါ။

သက္ကာတဗ္ဗံ = ရိုသေသင့်ရိုသေထိုက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ န သက္ကဗောတိ = မရိုသေ။ ဂရုကာတဗ္ဗံ = လေးစားသင့် လေးစားထိုက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ န ဂရုဏ- ဗောတိ = မလေးစား။

ရိုသေသင့် ရိုသေထိုက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို မရိုသေဘူး။ လေးစားသင့်လေးစားထိုက် တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို မလေးစားဘူး။ လက်ဦးဆရာလို့ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ အနီးကပ်ဆုံးဖြစ်တဲ့ ခဏတွေဟာ အင်မတန် ရိုသေသင့်ရိုသေထိုက်တဲ့ လေးစားသင့်လေးစားထိုက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေပဲ။ ဆရာသမားတွေဟာ ရိုသေသင့်ရိုသေထိုက် လေးစားသင့်လေးစား ထိုက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေပဲ။ မိမိထက် အသက် ဂုဏ်သိက္ခာအားဖြင့် ကြီးမြတ်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ရိုသေသင့်ရိုသေထိုက် လေးစားသင့်လေးစားထိုက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေပဲ။ အဲဒီလိုပုဂ္ဂိုလ်တွေကို မိမိက မရိုသေဘူး မလေးစားဘူး “ခင်ဗျားကြီး လာရွပ်မနေ

နှင့်လေ” ဟော - မိဘကို ပြန်အော်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး မရှိဘူးလား? ရှိတယ်၊ အဲဒီတော့ ရှိသေသင့် ရှိသေထိုက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို မရှိသေဘူး။ လေးစားသင့်လေးစားထိုက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို မလေးစားဘူး။

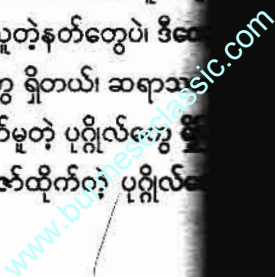
မာနေတဗွဲ န မာနေတိ။

မာနေတဗွဲ = မြတ်နိုးသင့် မြတ်နိုးထိုက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ န မာနေတိ = မမြတ်နိုး။

မြတ်နိုးသင့် မြတ်နိုးထိုက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း မမြတ်နိုးဘူး၊ မြတ်နိုးသင့် မြတ်နိုးထိုက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို မမြတ်နိုးတော့ ဘာတွေကို သူက သွားမြတ်နိုးသေသလဲ? မမြတ်နိုးသင့် မမြတ်နိုးထိုက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို သူက သွားပြီးတော့ မြတ်နိုးနေတယ်။

ပူဇော်တဗွဲ = ပူဇော်သင့်ပူဇော်ထိုက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ န ပူဇော်တိ = မပူဇော်

ပူဇော်သင့်ပူဇော်ထိုက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို မပူဇော်ဘူးဆိုတော့ ဘာကိုသွားပူဇော်နေလဲ? မပူဇော်သင့် မပူဇော်ထိုက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို သွားပူဇော်တယ်တဲ့။ ခုနက ဒဏ်တစ်ယောက်က လာလျှောက်တယ် “တပည့်တော်မသိလို့ ပေးပါရစေ”တဲ့ “မေ့ခဲ့ပြီပါ”တဲ့ “ကဲ - မေးပါ”လို့ ဘုန်းကြီးကလည်း ခွင့်ပေးလိုက်ပါတယ်။ သူက ဘာသေသလဲ (၃၇)မင်းကို သွားပြီးတော့ ကိုးကွယ်ရင် “သရဏဂုံ ပျက်သလား?” ဟော - လာမေးတယ် ခုလေးပဲ။ ကိုးကွယ်အားထားရာအနေနှင့် သွားပြီး ဆည်ကပ်ခဲ့မယ်၊ ရှိခိုးခဲ့မယ်၊ မြတ်နိုးခဲ့မယ်၊ ပူဇော်ခဲ့မယ်ဆိုရင် သရဏဂုံပျက်တယ် အဲဒီ (၃၇)မင်းကို ဒီအထဲ မြင်ဖူးတဲ့သူ ဘယ်နှစ်ယောက်ပါသလဲ? လူတွေလုပ်ယူတဲ့နတ်တွေပါ။ ဟုတ်တယ် မဟုတ်လား? နဂိုရ်က တကယ် အသက်ထင်ရှားရှိနေတဲ့နတ် ဟုတ်ချင်မှဟုတ်မယ်။ လူတွေနေပြီးတော့ ကိုယ့်ဖာသာကိုယ် အတွက် (၃၇)မင်းဆိုလား အပြင်ကလည်း (၃၇)မင်းဆိုလား။ အဲဒါ ဘယ်သူကစမသတ်မှတ်ထားလိုက်တယ် မပြောတတ်ဘူး။ လူတွေ လုပ်ယူတဲ့နတ်တွေပဲ။ ဒီတော့ မြတ်နိုးသင့်မြတ်နိုးထိုက်တဲ့ ရတနာသုံးပါးရှိတယ်။ မိဘတွေ ရှိတယ်။ ဆရာသေတွေ ရှိတယ်။ အသက်ဂုဏ်သိက္ခာအားဖြင့် ကြီးမြတ်တော်မူတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ရှိတယ်။ အဲဒီလို မြတ်နိုးသင့် မြတ်နိုးထိုက် ပူဇော်သင့်ပူဇော်ထိုက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ

သူတော့ မပူဇော်ဘူး၊ မမြတ်နိုးသင့် မမြတ်နိုးထိုက် မပူဇော်သင့် မပူဇော်ထိုက်တဲ့
အင်္ဂါလဲတွေကျတော့ သွားပြီးတော့ မြတ်နိုးနေတယ် ပူဇော်နေတယ် အရိုအသေ
ပြုနေတယ် အလေးဂရုပြုနေတယ်၊ ဒီတော့ ရှိသေးလေးစားထိုက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို
မရှိသေး မလေးစားခြင်းဆိုတဲ့ ဒီကံတွေက ဘာဖြစ်တတ်သလဲ?

သော တေန ကမ္မေန ဧဝံ သမတ္ထေန ဧဝံ သမာဒိန္နေန ကာယဿ ဘေဒါ
ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ (မ-၃-၂၄၇။)

သော = ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧဝံ = ဤသို့။ သမတ္ထေန = ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပြုကျင့်၍
ထားအပ်သော။ ဧဝံ = ဤသို့။ သမာဒိန္နေန = တောင်းစွာ ဆောက်တည်၍
ထားအပ်သော။ တေန ကမ္မေန = ထိုအကုသိုလ်ကံကြောင့်။ ကာယဿ = ကိုယ်
အတွက်။ ဘေဒါ = ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ ပရံ မရဏာ = စုတိပြတ်ကြွေ သေလွန်
သည်မှ နောက်ကာလ၌။ အပါယံ = ချမ်းသာဟူ၍ မြူငွေ့မှုမရှိသော။ ဒုဂ္ဂတိ =
ကောင်းမှုပြုသူ ဒုစရိုက်သမားတို့၏ လားရောက်ရာဖြစ်သော။ ဝိနိပါတံ = အလို
အာသာဆန္ဒကင်းလျက် ဖရှိဖဲ ပြုကွဲပျက်စီးလျက် ကျရောက်ရာဖြစ်သော။ နိရယံ
= ငရဲသို့။ ဥပပဇ္ဇတိ = ကပ်ရောက်တတ်ပေ၏။

မာနကြီးတဲ့ လုပ်ငန်းတစ်ခုပဲ “ကိုယ့်ဟာကိုယ် မာနကြီးတာ ဘာဖြစ်သလဲ”
ဆို ဒီလိုဆင်ခြေပေးနေလို့ ရမလား? မရဘူး၊ မာနကြီးခြင်းသည် မာနကြီးနေတာ
သည် ဘာလဲ? အကုသိုလ်ပဲ၊ ဒီအကုသိုလ်မှာ မကောင်းတဲ့ ဒုဂ္ဂတိဘုံဘဝကို
ဆောက်စေနိုင်တဲ့ အပါယ်ကို ရောက်စေနိုင်တဲ့ ငရဲကို ရောက်စေနိုင်တဲ့ စွမ်းအား
ရှိနေတယ်၊ မိခင်ကို မရှိမသေတဲ့ မလေးမစားတဲ့ ဇော်ကားတဲ့ မိတ္တဝိဒ္ဓကထုံးကိုပဲ
ကြည့်ပါ။ ငရဲရောက်သွားတဲ့အခါ ငရဲသားရဲ့ဦးခေါင်းပေါ်မှာရှိနေတဲ့ ဓားစက်
ထုံစက်ဆိုတဲ့ ငရဲပန်းကို သူက ကြာပန်းလို့ ထင်နေတယ်။ ဒီကံက မျက်စိလှည့်
ထားခြင်း ဖြစ်တယ်။ ဒီလိုဆိုရင် မိမိက အပါယ်သံသရာကြီးကို ကြောက်ရွံ့တယ်
ဆိုရင် မာနကြီးရမလား မကြီးရဘူးလား? မကြီးရဘူး၊ မာနကြီးနေတဲ့ ဒီစိတ်နေ
စိတ်ထားတွေကို ဘာလုပ်ရမလဲ? ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေးရမယ်၊ ဘာတွေနှင့် ပြုပြင်
ပြောင်းလဲရမလဲ? - သမထဝိပဿနာဆိုတဲ့ ကျင့်စဉ်တွေနဲ့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေး
ရမယ်။ အဲဒီ နည်းစနစ်ကိုတော့ နောက်ပိုင်းမှာ ဟောပါမယ်။ ဒီတော့ အကယ်၍

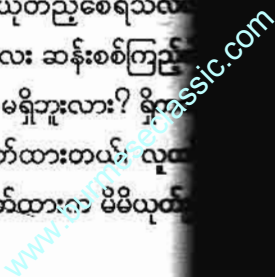
များ ငရဲမရောက်ခဲ့ဘူးဆိုရင် ဘာဖြစ်မလဲ?

နော စေ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ သဇစ မနုဿတ္တံ အာဂစ္ဆတိ၊ ယတ္ထ ယတ္ထ ပစ္စာဇာယတိ၊ နိစကုလိနော ဟောတိ။ (မ-၃-၂၄၇။)

ကာယဿ = ကိုယ်ခန္ဓာ၏။ ဘေဒါ = ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ ပရံ မရဏာ = စုတိပြတ်ကြွေသေလွန်သည်မှ နောက်ကာလ၌။ အပါယံ = ချမ်းသာဟူ၍ မြူနေမှု မရှိသော။ ဒုဂ္ဂတိံ = မကောင်းမှုပြုသူ ဒုစရိုက်သမားတို့၏ လားရောက်ရာဖြစ်သော။ နိရယံ = ငရဲသို့။ နော စေ ဥပပဇ္ဇတိ = အကယ်၍ မကပ်ရောက်ရသည်ဖြစ်ငြားအံ့။ မနုဿတ္တံ = လူ့ပြည်လူ့လောကသို့။ သဇစ အာဂစ္ဆတိ = အကယ်၍ ရောက်ရှိလာသည်ဖြစ်ငြားအံ့။ ဧဝံ သတိ = ဤသို့ဖြစ်ခဲ့သည်ရှိသော်။ ယတ္ထ ယတ္ထ = အကြင်အကြင် အမျိုးအနွယ်၌။ ပစ္စာဇာယတိ = ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာရပေ၏။ တတ္ထ တတ္ထ = ထိုထိုအမျိုးအနွယ်၌။ နိစကုလိနော = ယုတ်ညံ့သော အမျိုးအနွယ်ရှိသည်။ ဟောတိ = ဖြစ်၏။

အကယ်၍ ငရဲမရောက်ဘူးထား၊ လူ့ပြည်လူ့လောကကို တစ်ပတ်ပြုကျောပြီးတော့ ရောက်ရှိလာခဲ့မယ်ဆိုရင် ဘာဖြစ်မလဲ? ယုတ်ညံ့တဲ့ အမျိုးအနွယ်မှာ သွားပြီး လူဖြစ်ရတယ်၊ အထက်တန်းကျတဲ့ အမျိုးအနွယ်မှာ လူဖြစ်ရတာနဲ့ ယုတ်ညံ့တဲ့ အမျိုးအနွယ်မှာ လူဖြစ်ရတာ ဘယ်ဒင်းက ကောင်းမလဲ? အထက်တန်းကျတာကတော့ နည်းနည်းတော့ သက်သာတာပေါ့၊ အကောင်းကြီးထောင်မဆိုလို့ပါဘူး၊ သို့သော် အမျိုးယုတ်တယ်ဆိုရင်ပဲ ကောင်းသေးလား? မကောင်းတော့ဘူး၊ ဒီအမျိုးယုတ်အောင် ဘာတွေက ပို့ဆောင်ပေးသလဲ? ဘယ်ကံပို့ဆောင်ပေးသလဲ? “မာနကြီးခြင်း” ပဲ။

မာနကြီးခြင်းသည် ဘာကြောင့် ဒီအမျိုးအနွယ်ကို ယုတ်ညံ့စေရသလဲ၊ မေးတော့ - မာနကြီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပြန်ပြီးတော့ နည်းနည်းလေး ဆန်းစစ်ကြည့်၊ တစ်ဘက်သားအပေါ်မှာ ကိုယ်က အထင်သေးတဲ့စိတ်ထား မရှိဘူးလား? ရိုက်မိမိထက်ကို အင်မတန် ယုတ်ညံ့တယ်လို့ စိတ်ထဲမှာ စွဲမှတ်ထားတယ်၊ လူထုဘက်သားကို မိမိထက် ယုတ်ညံ့တယ်လို့ စွဲမှတ်ထားတဲ့ ဒီစိတ်ထားလဲ မိမိယုတ်

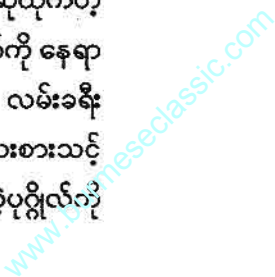
ဇနီးအတွက် အကြောင်းမဖြစ်ဘူးလား? ဖြစ်သွားပြီ၊ မစင်ကို ကိုင်ပြီးတော့ သူ့
ဆစ်ပါးကို ပန်ပေါက်ဖို့ ကြိုးစားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးအဖို့ မိမိပေါက်လိုက်တဲ့ မစင်
သည် သူ့တစ်ပါးကို ထိမထိတော့ မပြောတတ်ဘူး။ မိမိလက်ကို ဒီမစင်ပေးသွား
တာကတော့ ပိုပြီး ကျိန်းမသေဘူးလား? ကျိန်းသေသွားတယ်။

ဒီပုံစံအတိုင်းပဲ မိမိက ဇာန်အင်္ဂလိပ်ကို အမျိုးယုတ်ညံ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်
စိတ်က စွဲမှတ်လိုက်တယ်။ အင်မတန် လူညံ့တစ်ဦးအဖြစ် စွဲမှတ်လိုက်တဲ့အတွက်
သူတစ်ဘက်သားက လူညံ့ဖြစ်မဖြစ်တော့ မကျိန်းသေဘူး။ မိမိ လူညံ့ဖြစ်ဖို့တော့
ပြည့်စုံတဲ့ ခိုင်လုံတဲ့အကြောင်းတရားတစ်ခုကို ဆည်းပူးစုဆောင်းပြီး ထုပ်ပြီးပိုးပြီး
ရင်ဝယ်ပိုက်ထွေးပြီး ဖြစ်မသွားဘူးလား? - ဖြစ်သွားပြီ၊ အကြောင်းက သိပ်သေချာ
သွားတယ်။

ဒါကြောင့် မိမိတို့က အင်မတန်ယုတ်ညံ့တဲ့ အမျိုးအနွယ်ရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး
မဖြစ်ချင်ဘူးဆိုလို့ရှိရင် ဘာလုပ်ရမလဲ? မာနကြီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် မဖြစ်ပါစေနဲ့၊ “ထဒ္ဒ”
စိတ်ဓာတ်ခက်ထန်တင်းမာတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ရမလား? မဖြစ်ရဘူး။ နူးညံ့ပျော့ပျောင်း
တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ရမယ်။ အဲဒီ နူးညံ့ပျော့ပျောင်းတဲ့ စိတ်ထားရှိအောင် ပိုက်ဆံ ဘယ်
နှစ်ပြား ကုန်သလဲ? မကုန်ပါဘူး။ ပိုက်ဆံမကုန်ဘဲနှင့် နူးညံ့ပျော့ပျောင်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်
ဖြစ်အောင် ကြိုးစားလို့ မရဘူးလား? - ရပါတယ်။

နီဝကုလီနသံဝတ္တနိကာ ဧသာ မာဏဝ ပဋိပဒါ ယဒိဒံ ထဒ္ဒေါ ဟောတိ
အတိမာနိ၊ အဘိဝါဒေတဗ္ဗံ န အဘိဝါဒေတိ၊ ပစ္စုဋ္ဌာတဗ္ဗံ န ပစ္စုဋ္ဌေတိ၊ အာ-
သနာရဟဿ န အာသနံ ဒေတိ၊ မဂ္ဂါရဟဿ န မဂ္ဂံ ဒေတိ၊ သက္ကာတဗ္ဗံ န
သက္ကာရောတိ၊ ဂရုကာတဗ္ဗံ န ဂရုကာရောတိ၊ မာနေတဗ္ဗံ န မာနေတိ၊ ပူဇေတဗ္ဗံ
န ပူဇေတိ။ (မ-၃-၂၄၇။)

ရှိခိုးသင့် ရှိခိုးထိုက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှိမခိုးဘူး။ ခရီးဦးကြိုဆိုသင့်ကြိုဆိုထိုက်တဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်ကို ခရီးဦး မကြိုဆိုဘူး။ နေရာဖယ်ပေးသင့် ဖယ်ပေးထိုက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို နေရာ
ဖယ်မပေးဘူး။ လမ်းခရီး ဖယ်ပေးသင့် ဖယ်ပေးထိုက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို လမ်းခရီး
ဖယ်မပေးဘူး။ ရှိသေသင့် ရှိသေထိုက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို မရှိသေဘူး။ လေးစားသင့်
လေးစားထိုက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို မလေးစားဘူး။ မြတ်နိုးသင့်မြတ်နိုးထိုက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို

မမြတ်နိုးဘူး၊ ပူရော်သင်ပူရော်ထိုက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို မပူရော်ဘူး၊ အလွန်မာနကြီးတယ်။

စိတ်ဓာတ်တွေက ခက်ထန်တင်းမာနေတယ်။ အဲဒီလို မာနကြီးခြင်း စိတ်ဓာတ်ခက်ထန်တင်းမာခြင်းသည် ယုတ်ညံ့တဲ့အမျိုးအနွယ်ကို ဖြစ်စေတတ်ကျင့်ဝတ်ပဋိပတ်ဖြစ်တယ်လို့ ဒီလို မြတ်စွာဘုရားက ဟောတယ် -

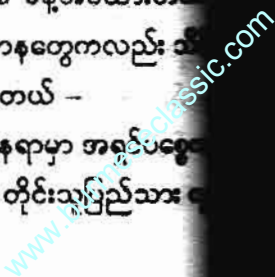
အားလုံး ကြားဖူးကြပါလိမ့်မယ်။ ဘုရားရှင်ရဲ့ ဦးရီးတော် “သုပ္ပဗုဒ္ဓ” ကြပါ။ - “ငါ၏တူတော် သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားသည် ငါ၏သားတော် ယသောဓရာကို စွန့်ပစ်ထားခဲ့၍ တောလည်း ထွက်ခဲ့လေပြီ၊ ငါ၏သားတော် ဒေဝဒတ်ကိုလည်း ရဟန်းပြုပေးပြီးနောက် ထိုငါ့သား ဒေဝဒတ်၏ ရန်အရာ၌လည်း တည်ခဲ့လေပြီ” - ဆိုပြီး ဒီအကြောင်းနှစ်ရပ်ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားအပေါ်၌ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခဲ့တယ်။ မကျေနပ်မှုတွေကို မွေးမြူခဲ့တယ်။

ဒီမကျေနပ်ချက်ကြောင့် ဘုရားရှင်ရဲ့ ဆွမ်းစားကြွမည့်လမ်းကို တမင်ပိတ်ဆို့ပြီး လမ်းပေါ်၌ သေရည်သေရက်သောက်ခါ လမ်းမပေးဘဲ နေခဲ့တယ်။ မကျေနပ်မှုတွေကလည်း သိပ်အားကောင်းနေတယ်။ စိတ်ဓာတ်ခက်ထန်တင်းမာတဲ့ မာနတရားတွေကလည်း သူ့ရဲ့စိတ်အစဉ်မှာ လွှမ်းမိုးဖိစီးပြီးနေကြတယ်။ ဘာပြုသလဲ? ဒီမကောင်းမှုကြောင့် ငရဲရောက်သွားတယ် -

နောက်ဝတ္ထုတစ်ခုကတော့ ဓမ္မဓဇဇာတ်တော် (ဇာတက-၄- ၂-၁၇၀)မှာ လာရီတဲ့ ဒုဋ္ဌကုမာရမင်းသားအကြောင်းပဲ ဖြစ်တယ်။

အတိတ်ဘဝတစ်ခုဝယ် အရှင်သာရိပုတ္တရာအလောင်း သူတော်ကောဟာ ဗာရာဏသီပြည်ကို ထီးဖြူအုပ်ချုပ်တဲ့ ကိတဝါသအမည်ရှိတဲ့ ရှင်ဘုရားဖြစ်ခဲ့ဖူးတယ်။ သူ့မှာ ဒုဋ္ဌကုမာရ အမည်ရှိတဲ့ သားရတနာတစ်ဦး ရှိခဲ့တယ်။ ထိုသားကို အရွယ်ရောက်တဲ့အခါ အိမ်ရှေ့မင်းသားအဖြစ် ခန့်အပ်ထားတယ်။ ဒီအိမ်ရှေ့မင်းသားက ဒေါသလည်း သိပ်ကြီးတယ်။ မာန်မာနတွေကလည်း သိပ်ကြီးတယ်။ စိတ်ဓာတ်တွေကလည်း သိပ်ခက်ထန်တင်းမာတယ် -

တစ်နေ့ ဥယျာဉ်တော်သို့အသွား လမ်းခုလတ်တစ်နေရာမှာ အရှင်ပစ္စေမာဗုဒ္ဓဘုရားရှင်တစ်ဆူနှင့် ရင်ဆိုင်တိုးမိတယ်။ ထိုအချိန်မှာ တိုင်းသူပြည်သား

အများကလည်း အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ကိုပဲ အရိုအသေပြုကြတယ် ရှိခိုးကြ
ထယ် မြတ်နိုးကြတယ် ပူဇော်ကြတယ် ချီးမွမ်းကြတယ် လက်အုပ်ချီမိုးကာ
မတ်တတ်ရပ်လျက် အရိုအသေပြုနေကြတယ်။ ဒုဋ္ဌကုမာရမင်းသားကိုတော့ အဲ
ဒီလို မပြုလုပ်ကြဘူး။

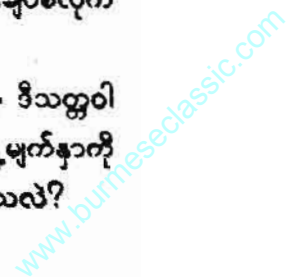
ပြီးတော့ ဒုဋ္ဌကုမာရမင်းသားရဲ့ နောက်တော်က ပါလာကြတဲ့ ပရိသတ်တွေ
ကလည်း ပုံစံတူပဲ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ကိုပဲ အရိုအသေပြုကြတယ် ရှိခိုးကြတယ်
မြတ်နိုးကြတယ် ပူဇော်ကြတယ် ချီးမွမ်းကြတယ် လက်အုပ်ချီမိုးကာ မတ်တတ်
ရပ်လျက် အရိုအသေပြုနေကြတယ်။ မင်းသားကိုတော့ အဲဒီလို မပြုလုပ်ကြဘူး။

ဒီအပြုအမူတွေကို ကြည့်ပြီးတော့ မင်းသားက မကျေနပ်မှုတွေကို မွေးမြူ
နေပြန်တယ်။ - “ငါ့ကဲ့သို့သော အိမ်ရှေ့မင်းသားနှင့်အတူ သွားကြတဲ့လူတွေဟာ
ဒီဦးပြီးခေါင်းတုံးကိုပဲ ရှိခိုးကြတယ် ချီးမွမ်းကြတယ် လက်အုပ်ချီကြတယ်” - လို့
မည်းစားခန်းဝင်နေတယ်။

ရိုသေသင့်ရိုသေထိုက်တဲ့ လေးစားသင့် လေးစားထိုက်တဲ့ မြတ်နိုးသင့် မြတ်
နိုးထိုက်တဲ့ ခရီးဦးကြိုဆိုသင့် ကြိုဆိုထိုက်တဲ့ သူတော်ကောင်းတစ်ဦးကို ရိုသေဖို့
လေးစားဖို့ မြတ်နိုးဖို့ ခရီးဦးကြိုဆိုဖို့ မစဉ်းစားဘဲ မကျေနပ်မှုတွေ စိတ်ဓာတ်
ဆတ်ထန်တင်းမာမှုတွေ မာန်မာနတရားတွေကိုသာ မွေးမြူနေတယ်။

ဒီမာန်မာနတရားတွေက လှုံ့ဆော်တိုက်တွန်းလိုက်တဲ့အတွက် ဒေါသ
ထကြီးနဲ့ ဆင်ပေါ်ကဆင်းပြီး အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ထံကို ချဉ်းကပ်ပြီး “ရဟန်း
... ဆွမ်းရပါရဲ့လား” လို့ မေးလိုက်တယ်။ အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ထံမှ ဆွမ်း
ရကြောင်းသတင်းကို ကြားလိုက်တဲ့အခါ ဘုရားရှင်၏လက်တော်မှ သပိတ်တော်
တို့ ယူပြီး မြေကြီးပေါ်သို့ ပစ်ချလိုက်တယ်။ ဆွမ်းနှင့် သပိတ်ကိုလည်း မှုန်မှုန်
ညက်ညက်ကြေသွားအောင် သူက ထပ်ပြီး ပြစ်မှားပြန်တယ် - နင်းချေပစ်လိုက်
ထယ်။ ဒါတွင်မကသေးဘူး -

ပစ္စေကဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ကလည်း - နဋ္ဌော ဝတာယံ သဇ္ဈော - ဒီသတ္တဝါ
တော့ ပျက်စီးလေပေါ့ - လို့ စိတ်တော်က ကြံစည်တော်မူပြီး သူ့ရဲ့မျက်နှာကို
ဆွမ်းမျှော်ကြည့်လိုက်တယ်။ ဒီအခါမှာ ဒီမင်းသားက ဘာပြန်ပြောသလဲ?

အဟံ သမဏ ကိတဝါသရညော ပုတ္တော၊ နာမေန ဒုဋ္ဌကုမာရော နာ
တွံ မေ ကုဒ္ဓေါ အက္ခိနိ ဥဗ္ဗိလေတွာ ဩလောကေန္တော ကိံ ကရိဿသိ။

(ဇာတက-၄-၂-၁၇)

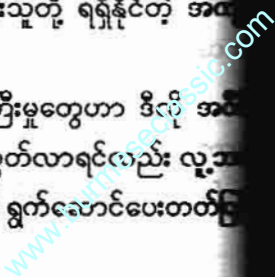
သမဏ = ရဟန်း . . . ၊ အဟံ = ငါသည်ကား။ ကိတဝါသရညော
ကိတဝါသဘုရင်ကြီး၏။ ပုတ္တော = သားတည်း။ နာမေန = အမည်နာမအားဖြင့်
ဒုဋ္ဌကုမာရော နာမ = ဒုဋ္ဌကုမာရ အမည်ရှိ၏။ တွံ = သင်သည်။ မေ = ငါ့အပေါ်
ကုဒ္ဓေါ = အမျက်ထွက်ကာ။ အက္ခိနိ = မျက်လုံးတို့ကို။ ဥဗ္ဗိလေတွာ = ဖွင့်ပြီး
ဩလောကေန္တော = ကြည့်ကာ။ ကိံ = အဘယ်အရာကို။ ကရိဿသိ = ပြုလုပ်
နိုင်လတ္တံ့နည်း? -

ဒီလို သူက ထပ်ပြောပြန်တယ်။ သူ့ရဲ့ ဒီပြောကြားချက်တွေကို ကြည့်
တော့ သူ့ကို အလွန်မောက်မာတဲ့ မာန်မာနတရားတွေက လွှမ်းမိုးနေတာကို တွေ့
နိုင်တယ်။ အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ကို အထင်သေးပြီး မိမိကိုယ်ကို အထင်ပြု
နေတဲ့ စိတ်နေစိတ်ထားတွေကလည်း သူ့ရဲ့စိတ်အစဉ်ကို ဝိုင်းရံထားတာကို တွေ့
နိုင်တယ်။ မကျေနပ်ချက် ဒေါသတရားတွေကလည်း သူ့စိတ်ကို ထပ်ပြီး လွှမ်းမိုး
နေတာကို တွေ့နိုင်တယ်။

ထိုနေ့မှာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဘုရားရှင်လည်း ဆွမ်းပြတ်တော်မူပါတယ်။ ကော
ကင်ခရီးဖြင့် မြောက်ဟိမဝန္တာမှာ တည်ရှိတဲ့ နန္ဒမူလိုဏ်ဂူတော်သို့ ပြန်ကြွတော်
မူပါတယ်။

မင်းသားရဲ့ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဘုရားရှင်အပေါ်မှာ ပြစ်မှားမိတဲ့ အကုသိုလ်
တွေကလည်း ထိုအချိန်အခါမှာပဲ ရင့်ကျက်လာပါတယ်။ အဝီစိငရဲမီးက ထာ
ဟပ်တဲ့အတွက် ထိုနေရာမှာပဲ လဲကျကာ သေကျေပျက်စီးပြီး အဝီစိငရဲမှာ သွား
ဖြစ်ရပြန်တယ်။ အလွန်မာနကြီးသူ အလွန်ဒေါသကြီးသူတို့ ရရှိနိုင်တဲ့ အထိ
တရားတွေပဲ။

ဒီလို စိတ်ဓာတ်ခက်ထန်တင်းမာမှု မာန်မာနကြီးမှုတွေဟာ ဒီလို အဝီ
ငရဲကိုရောက်အောင် ပို့ဆောင်ရုံတွင်သာမက ငရဲမှ လွတ်လာရင်လည်း လူ့ဘဝ
ရောက်ခဲ့ရင် အမျိုးယုတ်ညံ့သူတစ်ယောက်ဖြစ်အောင် ရွက်လောင်းပေးတတ်ပြန်

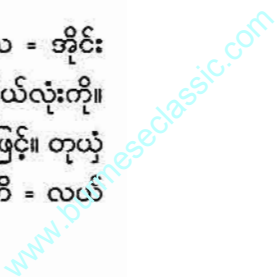
ထယ်။ ဒီနေရာမှာ - အရှင်သုနိတမထေရ်မြတ်ရဲ့ ရှေးဖြစ်ဟောင်းအောက်မှေ
့ထယ် ဇာတ်လမ်းကလေးကို နားဆင်ကြည့်ပါ -

အရှင်သုနိတအလောင်းရဲ့ မာန်မာန

အရှင်သုနိတအလောင်း အမျိုးကောင်းသားဟာလည်း ရှေးရှေးဘုရားရှင်
ထို့ရဲ့ သာသနာတော်တွင်းမှာ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရည်မျှော်ကာ ဝိဇ္ဇာမျိုးစေ့ကောင်း
စေ့ကမျိုးစေ့ကောင်းလို့ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ ပါရမီမျိုးစေ့ကောင်းတွေကို ထူထောင်
ခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကံမကောင်းအကြောင်းမလှချင်တော့ ဘဝတစ်ခုမှာ ကလေး
ထဝအရွယ်မှာ လူမိုက် လူငယ်လူရွယ်တွေနဲ့ ပေါင်းသင်းခဲ့မိတယ်။ အဲဒီဘဝက
တော့ ဘုရားမပွင့်တဲ့ သုညကမ္ဘာတစ်ခုမှာ ဖြစ်တယ်။ အရွယ်ရောက်တဲ့အချိန်မှာ
ထူမိုက် လူငယ်လူရွယ်တွေနှင့်အတူ မြူးတူးပျော်ပါးကစားနေခဲ့တယ်။ အဲဒီအချိန်
အခါမှာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဘုရားရှင်တစ်ဆူကလည်း ရွာတွင်းသို့ ဆွမ်းခံကြွဝင်လာတော်
မူပါတယ်။ အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ကို ဖူးမြင်လိုက်ရရင် ကြည်ညိုသဒ္ဓါတရား
ထိုးပွားရမည့်အစား မသူတော် လူငယ်လူရွယ်တွေနှင့် ပေါင်းဖော်မိတဲ့အတွက်
သူတော်ဓာတ်ငွေ့တွေဝင်ကာ အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓဘုရားရှင်အပေါ်၌ ပြစ်မှား
ထိုက်မိတယ် ဆဲရေးလိုက်မိတယ် - သူ့ရဲ့ဆဲရေးပုံကို ကြည့်လိုက်ရင်တော့ သူဟာ
ဓာနအလွန်ကြီးနေတယ်ဆိုတာကို သိနိုင်တယ် - သူ့ရဲ့ဆဲရေးတိုင်းထွာပုံကို နား
ထောင်ကြည့်စမ်းပါ -

ကို တယ့် သဗ္ဗသော ဝဏိတသရီရဿ ဝိယ သကလံ ကာယံ ပဋိစ္စာဒေတွာ
ဘိက္ခာစရဏေန၊ နန နာမ ကသိဝါဏိဇ္ဇာဒီဟိ ဇီဝိကာ ကပ္ပေတဗ္ဗာ? တာနိ စေ
ထာတုံ န သက္ကောသိ၊ ယရေ ယရေ မုတ္တကရီသာဒီနိ နိဟရန္တော ပစ္ဆာ ဝတ္ထု-
သောဓနေန ဇီဝိဟိ။ (ထေရဂါထာ-၄-၂-၂၂၃။)

သဗ္ဗသော = အချင်းခပ်သိမ်းအားဖြင့်။ ဝဏိတသရီရဿ ဝိယ = အိုင်း
အမာနာရှိတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကဲ့သို့။ သကလံ ကာယံ = ခန္ဓာကိုယ်တစ်ကိုယ်လုံးကို။
ပဋိစ္စာဒေတွာ = ဖုံးလွှမ်း၍။ ဘိက္ခာစရဏေန = ဆွမ်းခံလှည့်လည်ခြင်းဖြင့်။ တယ့်
= သင့်အဖို့။ ကိ = အဘယ်အကျိုးရှိနိုင်ပါအံ့နည်း။ ကသိဝါဏိဇ္ဇာဒီဟိ = လယ်

ထွန်ခြင်း ကုန်သွယ်ခြင်းစတဲ့ လုပ်ငန်းရပ်တို့ဖြင့်။ ဇီဝိကာ = အသက်မွေးခြင်းထို့ ကပေတဗ္ဗာ နာမ နနု = ပြုသင့်သည် မဟုတ်ပါလား။

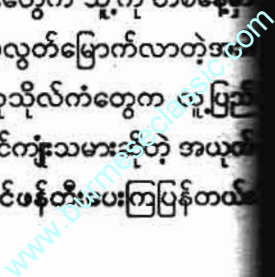
အိုင်းအမာနာတွေနှင့် ပြည့်နေတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို ဖုံးအုပ်ထားသလို ထို ကိုယ်လုံးကို ဖုံးအုပ်ပြီးတော့ ဆွမ်းခံလှည့်လည်နေလို့ သင့်အတွက် ဘာအထိ ရှိမှာလဲ? - လယ်လုပ်ခြင်း ကုန်သွယ်ခြင်း စတဲ့ လုပ်ငန်းရပ်တွေကို ပြုလုပ်ပြီး အသက်မွေးသင့်သည် မဟုတ်လား? -

ဒီအယူအဆတွေကတော့ ဒီနေ့ ရုပ်ဝါဒီသမားတွေနှင့် ဘာသာမဲ့လူတို့ စားတွေ့ရဲ့ သန္တာန်မှာ တော်တော်ကလေး ရေပန်းစားနေတဲ့ အယူအဆတွေပါ။ ဒါတွင်မကသေးဘူး - သူက ဆက်ပြီး ဆဲရေးပြန်တယ်။

တာနိ = ထိုလယ်လုပ်ခြင်း ကုန်သွယ်ခြင်း စတဲ့ လုပ်ငန်းရပ်တို့ကို။ ကာထိ = ပြုလုပ်ခြင်းငှာ။ စေ န သက္ကောသိ = အကယ်၍ မစွမ်းနိုင်ခဲ့သည် ဖြစ်ငြားအံ့။ ယရေ ယရေ = အိမ်တိုင်း အိမ်တိုင်း၌။ မုတ္တကရိသာဒီနိ = ကျင်ငယ် ကျင်ကြီး စတဲ့ အညစ်အကြေးတို့ကို။ နိဟရန္တော = ထုတ်ယူသယ်ဆောင်လျက်။ ပစ္စာ - နောက်ကာလ၌။ ဝတ္ထုသောဓနေန = ထိုကျင်ငယ်ကျင်ကြီး စွန့်ပစ်ရာနေရာထိ စင်ကြယ်အောင် ဆေးကြောသုတ်သင်ခြင်းဖြင့်။ ဇီဝါဟိ = အသက်မွေးပါလော့?။

သူ့ရဲ့ ဆဲရေးပုံကိုကြည့်ပါ။ ဘယ်လောက်ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်နေတဲ့ စိတ်ထားဆိုတာကို ခန့်မှန်းလို့ရနေတယ်။ သူ့ကိုယ်သူ အထင်ကြီးနေတဲ့စိတ်ထား အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ရဲ့အပေါ်၌ အထင်သေးနေတဲ့စိတ်ထား၊ အောက်တန်စား လူသားတစ်ဦးလို့ ယူဆနေတဲ့ စိတ်ထားတွေကလည်း သူ့စိတ်အစဉ်မှာ နေရာ အပြည့်ယူထားတာကို တွေ့နိုင်တယ်။

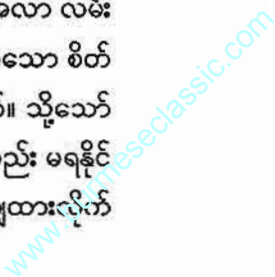
ဒီလို မိမိကိုယ်ကို အထင်ကြီးခြင်း၊ တစ်ဘက်သားကို အထင်သေးခြင်း စိတ်ဓာတ်ခက်ထန်တင်းမာခြင်းဆိုတဲ့ ဒီသဘောတရားတွေက သူ့ကို တစ်နေ့မှာ ငရဲကိုရောက်အောင် ပို့ဆောင်ပေးလိုက်တယ်။ ငရဲမှလွတ်မြောက်လာတဲ့အခါ ငရဲမှာ အကျိုးပေးခွင့်မသာတဲ့ ကြွင်းကျန်နေတဲ့ အကုသိုလ်ကံတွေက လူ့ပြည် လူ့လောကမှာ ဘဝပေါင်းများစွာ ပန်းမှိုက်သွန် မစင်ဘင်ကျုံးသမားဆိုတဲ့ အယုတ် ညံ့ဆိုး အမျိုးအနွယ်တွေမှာ လူဖြစ်အောင် တည်ထောင်ဖန်တီးပေးကြပြန်တယ်။

အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ကို အဆင့်အတန်းနှိမ့်ကာ ဆက်ဆံပြုမူခဲ့တဲ့ စိတ်ဓာတ်
တွေက သူ့ကို အဆင့်အနိမ့်ဆုံးလူသားဖြစ်အောင် တည်ထောင်ဖန်တီးပေးလိုက်
ကြတယ်။ ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးတို့ ဂေါတမဘုရားရှင်ရဲ့ သာသနာတော်မှာလည်း
မစင်ဘင်ကျိုးသမားပဲ လာဖြစ်ရပြန်တယ်။ ဒါကြောင့် မာနကြီးခြင်းဟာ အမျိုး
ယုတ်ညံ့ခြင်းရဲ့ အကြောင်းရင်းတစ်ခု ဖြစ်တယ်ဆိုတာကိုတော့ တရားနာပရိသတ်
တွေ သဘောပေါက်ကြစမ်းပါ။

သို့သော် အရှင်သုနီတအလောင်း အမျိုးကောင်းသားဟာ တစ်ဘက်က
လည်း အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်တဲ့ ဝိဇ္ဇာမျိုးစေ့ကောင်း စရဏမျိုးစေ့
ကောင်းဆိုတဲ့ အဓိကာရ = အထိကရကောင်းမှုကုသိုလ်တွေကိုလည်း ရှေးရှေး
ဘုရားရှင်တို့ရဲ့ သာသနာတော်အတွင်းမှာ အောင်အောင်မြင်မြင် ထူထောင်ခဲ့
ပါတယ်။ ဒီလို အောင်အောင်မြင်မြင် ထူထောင်ခဲ့တဲ့ ပါရမီကုသိုလ်ကံတွေက
လည်း အကျိုးပေးဖို့ရန် ရင့်ကျက်လာကြပြီဖြစ်တယ်။

ထိုအချိန်မှာ ဆိုကြစို့ - ဘုန်းကြီးတို့ ဘုရားရှင်ကလည်း ဘုရားရှင်တို့ရဲ့
ဓမ္မတာ အလေ့အကျက်တော်အတိုင်း နံနက်မိုးသောက်ထအခါမှာ မဟာကရုဏာ
တော်သမာပတ်ကို ဝင်စားတော်မူပြီးနောက် ဗုဒ္ဓစက္ခုဖြင့် လောကကို ကြည့်ရှု
တော်မူပါတယ်။ သုနီတအမျိုးကောင်းသားရဲ့ နှလုံးအိမ်အတွင်းမှာ ဆီမီးလို တ
ပြောင်ပြောင် ထွန်းလင်းတောက်ပနေတဲ့ အရဟတ္တဖိုလ်ရဲ့ အားကြီးတဲ့မှီရာ
အကြောင်းတရားတွေကို တွေ့မြင်တော်မူတဲ့အခါ မိုးသောက်ပြီးနောက် နံနက်ပိုင်း
တာလမှာ ရဟန်းသံဃာတော်အပေါင်းခြံရံလျက် ရာဇဂြိုဟ်မြို့တွင်းသို့ ဆွမ်းခံ
ကြွတော်မူပါတယ်။ သုနီတအမျိုးကောင်းသား မစင်ဘင်ကျိုးလုပ်ငန်းကို ပြုလုပ်
နေတဲ့ လမ်းကိုပဲ ရှေးရှုလျက် ကြွဝင်တော်မူခဲ့တယ်။ သုနီတအမျိုးကောင်းသား
ကလည်း တောင်းတွင်းထဲမှာ မစင်တွေထည့်ပြီး ဆိုင်းထမ်းပိုးနဲ့ ထမ်းအလာ လမ်း
ခုလတ်တစ်နေရာမှာ ဘုရားရှင်နှင့် ဆုံစည်းမိတယ်။ ကြောက်ရွံ့ရုံရှိသေသော စိတ်
ထား တုန်လှုပ်သော နှလုံးသားဖြင့် ပုန်းအောင်းဖို့ရန် ကြိုးစားခဲ့တယ်။ သို့သော်
ရှောင်ဖို့ရန်လမ်းကလည်း မရှိ ဖြစ်နေတယ်။ ပုန်းအောင်းဖို့နေရာကလည်း မရနိုင်
ဖြစ်နေတယ်။ ဒါနဲ့ ဆိုင်းထမ်းပိုးကို နံရံတစ်ခုဘေးမှာ အသာအယာချထားလိုက်

ပြီးတော့ နံရံတစ်ခုဘေးမှာ ပူးဝင်ကပ်ရပ်ကာ ဘုရားရှင်အား လက်အုပ်ချီပြီးထေ့
မတ်တတ်ရပ်နေလိုက်တယ်။ ဘုရားရှင်ကလည်း သုနိတအမျိုးကောင်းသားရှိ
သို့ ချဉ်းကပ်ကြံသွားတော်မူပါတယ်။

တရားနာပရိသတ်တွေ - ဒီမြင်ကွင်းကို ပြန်ပြီးကြည့်ကြစမ်းပါ။ မစင်ထဲ
တဲလမ်းဆိုတာက နောက်ဖေးလမ်းကြားပဲဖြစ်ဖို့ ရှိပါတယ်။ ပြီးတော့ ဒီလမ်းကြား
ထဲမှာ သုနိတကလည်း မစင်တွေထည့်ထားတဲ့ ဆိုင်းထမ်းပိုးကိုချကာ အနားမှာ
ရပ်နေတယ်။ ဒီမစင်တောင်းကြီးဟာ ဘုရားရှင်နှင့် သုနိတတို့ရဲ့ အကြားမှာ တည်
ရှိနေတယ်။ ဘုရားရှင်ရဲ့ ကြီးမြတ်တော်မူတဲ့ မဟာကရုဏာတော်ဟာ ဘယ်
လောက် ကြည်ညိုဖွယ်ကောင်းတယ်ဆိုတာကို လှမ်းမျှော်သာကြည့်ပါ -

ဘုရားရှင်ကလည်း သုနိတအမျိုးကောင်းသားရဲ့ အနီးမှာပဲ မတ်တတ်ရပ်
တည်နေတော်မူလိုက်တယ်။ သုနိတကလည်း ဘုရားရှင်ရဲ့ ခြေတော်အစုံ ကြား
ပဒုံကို ရှိခိုးဝတ်ပြုလိုက်ပါတယ်။ ကောင်းမှုကုသိုလ်ဟာ ယူတတ်ရင် နေရာတစ်
မှာ ရနိုင်တယ်ဆိုတာကိုတော့ သဘောပေါက်ကြပါ။ ထိုအချိန်အခါမှာ ဘုရားရှင်
က ဘာအမိန့်ရှိသလဲ? -

သုနိတ . . . ကိံ ဣမာယ ဒုက္ခဇီဝိကာယ ပဗ္ဗဇိတံ သက္ခိဿသိ?

(ထေရဂါထာ-၄-၂-၂၂၄)

သုနိတ = သုနိတ . . . ။ ဣမာယ ဒုက္ခဇီဝိကာယ = ဤဆင်းရဲငြိငြင်ထွေ
သော အသက်မွေးရခြင်းဖြင့်။ တေ = သင့်အဖို့။ ကိံ = အဘယ်အကျိုးရှိနိုင်သ
အံ့နည်း။ တံ = သင်သည်။ ပဗ္ဗဇိတံ = သာသနာဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၍ ရှင်
ရဟန်းပြုခြင်းငှာ။ သက္ခိဿသိ = စွမ်းနိုင်လတ္တံ့လော။

ဘုရားရှင်ကလည်း အလွန်မြင့်မားလှတဲ့ မဟာကရုဏာတော်နှင့်ယှဉ်ထဲ
စိတ်ဓာတ်နှင့် ဗြဟ္မာမင်း၏ အသံနှင့်တူတဲ့ အလွန်ကြင်နာတဲ့ အလွန်ချိုမြေ့
အသံတော်နှင့် - သုနိတ . . . ဒီလောက်ဆင်းရဲငြိငြင်လှတဲ့ အသက်မွေးရခြင်း
ဖြင့် သင့်အတွက် ဘာအကျိုးရှိမှာလဲ? သင်ဟာ သာသနာဘောင်သို့ ဝင်ရောက်
ပြီး ရှင်ရဟန်းမပြုနိုင်ဘူးလား? -

ဒီလို ဘုရားရှင်က မေးတော်မူလိုက်ပါတယ် - ဒီအခါမှာ သုနိတက ဘယ်
လိုလျှောက်ထားလိုက်သလဲ? -

သုနီတ၏ ရဲရင့်သောလျှောက်ထားချက်

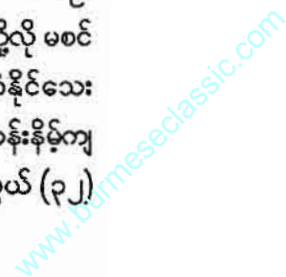
သုနီတော တေန သတ္တု ဝစနေန အမတေန ဝိယ အဘိသိတ္တော ဥဠာရံ ပီတိသောမနဿ ပဋိသံဝေဒေန္တော “ဘဂဝါ သစေ မာဒိသာပိ ဣဓ ပဗ္ဗဇ္ဇံ လဘန္တိ၊ တသ္မာဟံ န ပဗ္ဗဇိဿမိ၊ ပဗ္ဗဇေထ မံ ဘဂဝါ”တိ အာဟ။

(ထေရဂါထာ-၄-၂-၂၂၄။)

သုနီတော = သုနီတသည်။ တေန သတ္တု ဝစနေန = ထိုဘုရားရှင်ရဲ့ စကားတော်ဖြင့်။ အမတေန = အမြိုက်ရေစင်ဖြင့်။ အဘိသိတ္တော ဝိယ = သွန်းလောင်းလိုက်ဘိသကဲ့သို့။ ဥဠာရံ = ပြန်ပြောကြီးကျယ် မြင့်မြတ်လှစွာသော။ ပီတိသောမနဿ = နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်း ပီတိသောမနဿကို။ ပဋိသံဝေဒေန္တော = အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် ခံစားရသည်ဖြစ်၍။ ဣတိ = ဤသို့။ အာဟ = လျှောက်ထားလေ၏။

သုနီတတို့လို အလွန်မျိုးယုတ်နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဘက်က ပြန်ကြည့်ပါ။ - ဘုန်းကြီးထို့ ဘုရားရှင်ဟာ တစ်လောကလုံးမှာ အဘက်ဘက်က ကြည့်ရင် ဘယ်ဘက်မှာ ဆို အသာဆုံး အမြတ်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူပါတယ်။ တစ်လောကလုံးရဲ့ အသာဆုံး အမြတ်ဆုံး ဖြစ်တော်မူတဲ့ ဘုရားရှင်က ကြင်နာသနားလှတဲ့ အလွန် ချီးမြှင့်လှတဲ့ အသံတော်ဖြင့် ပြောဆိုဆက်ဆံလိုက်တဲ့အခါ သုနီတရဲ့ စိတ်အစဉ်မှာ အလွန်အဆင့်အတန်းမြင့်မားလှတဲ့ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်း ပီတိသောမနဿပန်းတွေဟာ ပွင့်လန်းလာတယ်။ ဘုရားရှင်ရဲ့ နှုတ်ခွန်းဆက်သမှုဟာ အမြိုက်ရေစင်ဖြင့် သွန်းလောင်းလိုက်သလို ဖြစ်သွားတယ်။

တရားနာပရိသတ်တွေ - ဒီအချက်ကိုတော့ သတိပြုကြပါ။ မတူဘူး မတန်ဘူး အဆင့်အတန်းချင်း မတူဘူး မဆက်ဆံနိုင်ဘူးဆိုတဲ့ ဒီစိတ်ထားမျိုးကလေးတွေကို သံသရာခရီးမှာ ခဏခေတ္တ ဆုံခိုက်ကြုံခိုက် တစ်ဦးအပေါ်မှာ တစ်ဦးထားသင့်ပါဘူး။ အမြတ်ဆုံးဖြစ်တော်မူတဲ့ ဘုရားရှင်သည်ပင် သုနီတတို့လို မစင်ဆင်ကျုံးသမားတစ်ဦးကို ကြင်နာလှတဲ့ စိတ်ဓာတ်ဖြင့် ပြောဆိုဆက်ဆံနိုင်သေးထယ်ဆိုရင် ဘုန်းကြီးတို့လိုပုဂ္ဂိုလ်တွေက အကြောင်းမလှလို့ အဆင့်အတန်းနိမ့်ကျနေတဲ့သူတွေကို ဘာကြောင့် မဆက်ဆံနိုင်ရမှာလဲ? - ရွှေစာစက်ဆုတ်ဖွယ် (၃၂)

ကောဠာသတို့ဖြင့် ပြည့်နှက်နေတဲ့ ခန္ဓာအိမ်ချည်း မဟုတ်ပါလား? အဆင့်မြင့်
နေတဲ့သူတွေရဲ့ ကြင်နာတဲ့ ချိုမြိန်တဲ့စကားတစ်ခွန်းဟာ အဆင့်နိမ့်သူတို့အား
အမြိုက်ရေစင်ဖြင့် အသွန်းလောင်းခံရသလို ခံစားရတယ်ဆိုတဲ့အချက်ကိုထောက်
မမေ့ကြပါနှင့် -

ဒီနေရာမှာ သူနီတကလည်း ဝမ်းသာလွန်းလို့ ဘုရားရှင်ကို ဘယ်လို
လျှောက်ထားလိုက်သလဲ? -

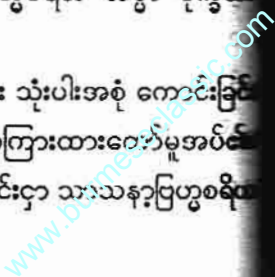
ဘဝါ = ဘုန်းတော်နေဝန်း ထွန်းလင်းတောက်ပတော်မူပါသော မြတ်စွာ
ဘုရား . . . ။ မာဒိသာပိ = တပည့်တော်တို့ကဲ့သို့ ယုတ်ညံ့တဲ့ အမျိုးအနွယ်မို့လို့
သူတို့သည်လည်းပဲ။ ဣဓ = ဤသာသနာတော်မြတ်အတွင်း၌။ ပဗ္ဗဇ္ဇိ = ရှင်ရဟန်း
အဖြစ်ကို။ သစေ လဘန္တိ = အကယ်၍ ရရှိနိုင်ကုန်ငြားအံ့။ ကသ္မာ = အဘယ်
ကြောင့်။ အဟံ = ဘုရားတပည့်တော်သည်။ န ပဗ္ဗဇိဿာမိ = ရဟန်းမပြုဘဲ
ရှိရပါအံ့နည်း။ ဘဝါ = ဘုန်းတော်နေဝန်း ထွန်းလင်းတောက်ပတော်မူပါပေသော
မြတ်စွာဘုရား။ မံ = ဘုရားတပည့်တော်ကို။ ပဗ္ဗာဇေထ = ရှင်ရဟန်းပြု၍ ဇေ
တော် မူကြပါကုန်ဘုရား။

ဘုန်းတော်ကြီးမြတ်တော်မူပါသော မြတ်စွာဘုရား . . . တပည့်တော်တို့ထံ
ယုတ်ညံ့တဲ့ အမျိုးဇာတ်ရှိတဲ့သူတွေလည်းပဲ ဒီသာသနာဘောင်သို့ ဝင်ရောက်
ရှင်ရဟန်းပြုခွင့်ကို ရရှိနိုင်ကြမယ်ဆိုရင် တပည့်တော်ဟာ ဘာကြောင့် ရှင်ရဟန်း
မပြုဘဲ နေရမှာလဲ မြတ်စွာဘုရား? - ဘုန်းတော်ကြီးမြတ်တော်မူသော ဘုရားရှင်
သည် တပည့်တော်ကို ရှင်ရဟန်းပြုပေးတော်မူပါ မြတ်စွာဘုရား -

ဒီလို သူက ဘုရားရှင်အား လျှောက်ထားလိုက်တယ်။ ဘုရားရှင်ကလည်း
လက်ျာလက်တော်ကို ဆန့်တန်းပြီးတော့ -

ဧဟိ ဘိက္ခု။ သွာက္ခာတော ဓမ္မော။ စရ ဗြဟ္မစရိယံ သမ္မာ ဒုက္ခဿ
အန္တကီရိယာယာတိ။

“ရဟန်း . . . လာလော့။ အစ အလယ် အဆုံး သုံးပါးအစုံ ကောင်းခြင်း
ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော တရားတော်ကို ဟောကြားထားတော်မူအပ်၏။
သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲဒုက္ခ၏ အဆုံးအပိုင်းအခြားကို ပြုခြင်းငှာ သာသနာ့ဗြဟ္မစရိယ

အတ္တဗြဟ္မစရိယဟု ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ မြတ်သောအကျင့်ကို ကောင်းမွန်ရိုသေစွာ
ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် ပွားများအားထုတ်လေလော့” -

ဒီလို ဘုရားရှင်က မိန့်တော်မူလိုက်ပါတယ်။ ဒီလို မိန့်ဆိုတော်မူခြင်းကိုပဲ
ဧဟိ ဘိက္ခု - ခေါ်တော်မူတယ်လို့ဆိုတယ်။ အဲဒီလို ဘုရားရှင်က မိန့်တော်မူ
ဆိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက်တည်းမှာပဲ ဝါ (၆၀) ရပြီး မထေရ်ကြီးကဲ့သို့ ပရိက္ခရာ
ဆင်မြန်းပြီး ရဟန်းတော်တစ်ပါး ဖြစ်သွားတော်မူတယ်။

ဧဟိ ဘိက္ခုရဟန်း ဖြစ်တော်မူပြီးနောက် ဘုရားရှင်ထံမှ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား
တို့ သင်ယူကာ တောအတွင်းမှာပဲ တစ်ပါးထီးတည်း သီတင်းသုံးကာ ရဟန်းတရား
တွေကို အပြင်းအထန် ကြိုးပမ်းတော်မူလိုက်ရာ - ပထမယာမိ၌ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ-
နုဿတိဉာဏ်၊ ဒုတိယယာမိ၌ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်၊ တတိယယာမိ၌ အာသဝက္ခယ
ဉာဏ်ကို ရရှိတော်မူသဖြင့် အာသဝေါကင်းကွာသည့် ရဟန္တာအရှင်မြတ်တစ်ပါး
ဖြစ်သွားတော်မူပါတယ် -

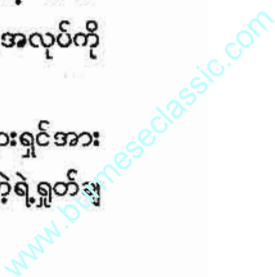
ဒီနေရာမှာ ပြောချင်တဲ့အချက်ကတော့ မာန်မာနကြီးခြင်းသည် အမျိုး
ယုတ်ညံ့ခြင်းရဲ့ အကြောင်းတစ်ခုဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့အချက်ပဲ - အမျိုးယုတ်ညံ့ရုံတွင်
ထားဆိုတော့ - မကသေးပါဘူး။ အမျိုးယုတ်ညံ့သူတို့ရဲ့ ခံစားချက်ကလေးတွေကို
သူက - ရဟန္တာဖြစ်ပြီးတဲ့နောက် သံဃာတော်တွေကို တင်ပြလျှောက်ထားခဲ့တယ်။
သူ့ရဲ့ခံစားချက်ကလေးတွေကို သံဝေဂယူနိုင်အောင် ထပ်ပြီး ပြောဦးမယ်-
နီစေ ကုလမ္ပိ ဇာတောဟံ၊ ဒလိဒ္ဒေါ အပ္ပဘောဇနော။

ဟိနကမ္ပံ မမံ အာသိ၊ အဟောသိ ပုပ္ဖဆဉ္စကော။

(ထေရဂါထာ-၄-၂-၂၂၅။)

တပည့်တော်ဟာ ပန်းမှိုက်သွန် မစင်ဘင်ကျုံးသမား အမျိုးအနွယ်မှာ လူ
ယာဖြစ်ရပါတယ်။ အလွန်ဆင်းရဲတဲ့ မဝတဝစားရတဲ့ အလွန်ရှားပါးတဲ့ အစာ
အာဟာရရှိသူ ဖြစ်ခဲ့ရပါတယ်။ မစင်ဘင်ကျုံးဆိုတဲ့ အလွန်ယုတ်ညံ့တဲ့အလုပ်ကို
ပြုလုပ်ကာ အသက်မွေးခဲ့ရပါတယ် -

သူ့ရဲ့ဒီလျှောက်ထားချက်ကို ပြန်ကြည့်ပါ - ပစ္စေကဗုဒ္ဓဘုရားရှင်အား
ဆဲရေးခဲ့စဉ်က ဆွမ်းခံဝတ်ဖြင့် အစာရှာမှီးတာကို အကြောင်းပြုပြီး ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချ

ခဲ့တယ်။ သူတစ်ပါးတို့ရဲ့ အစာအာဟာရ ရှာဖွေစားသောက်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချခဲ့မိတဲ့ ဒီအကုသိုလ်ကံတွေက မိမိကို အစာအာဟာရ နည်းပါးသူဖြစ်အောင် ရွက်ဆောင်ပေးနေပြန်တယ်။ ပြီးတော့ အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓဘုရားရှင်အား မစင်ဘင်ကျုံးသမားလုပ်ပြီး အသက်မွေးရန် ဆဲရေးခဲ့တယ်။ ဒီအကုသိုလ်ကံက မိမိကို မစင်ဘင်ကျုံးသမားဘဝသို့ရောက်အောင် ပို့ဆောင်ပေးလိုက်ပြန်တယ်။ နောက်တစ်ခု - သူ့ရဲ့လျှောက်ထားချက်ကို ကြည့်ပါ -

ဇိဂ္ဂစ္ဆိတော မနုဿာနံ၊ ပရိဘူတော စ ဝတ္တိတော။

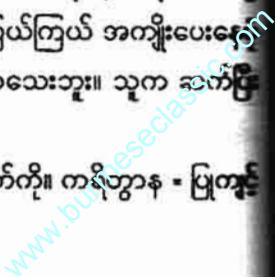
နိစံ မနံ ကရိတွာန၊ ဝန္တိသံ ဗဟုကံ ဇနံ။

(ထေရဂါထာ-၄-၂-၂၂၁)

တပည့်တော်ဟာ သူတစ်ပါးတို့ ရွံရှာစက်ဆုပ်အပ်တဲ့ လူသားတစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ သူတစ်ပါးတို့ရဲ့ အနှိပ်စက်ခံ လူတန်းစားတစ်ဦးလည်း ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ သူတစ်ပါးတို့ရဲ့ အရှုတ်ချခံလူတန်းစားတစ်ဦးလည်း ဖြစ်ခဲ့ပါတယ် -

ဘာကြောင့်လဲ? - သူ့ရဲ့အတိတ်အကြောင်းကို ပြန်ကြည့်ပါ - အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓဘုရားရှင်က ရွာအတွင်းသို့ ဆွမ်းခံကြွဝင်လာတာကို သူက ရွံရှာစက်ဆုပ်တဲ့ စိတ်ထားနဲ့ ပြစ်မှားခဲ့တယ်။ အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓဘုရားရှင်အပေါ်၌ ရွံရှာစက်ဆုပ်ခဲ့တဲ့ ဒီစိတ်ထားက သူ့ကိုလည်း မစင်ဘင်ကျုံးသမားဘဝမှာ သူတစ်ပါးတို့က ရွံရှာစက်ဆုပ်သူတစ်ဦးဖြစ်အောင် တည်ထောင်ဖန်တီးပေးလိုက်တယ်။ အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ကို သူက နှုတ်ဖြင့် ဖော်ကားနှိပ်စက်ခဲ့တယ်။ အဲဒီအကုသိုလ်ကံက သူ့ကို အနှိပ်စက်ခံလူတန်းစားဘဝသို့ ရောက်အောင်ပို့ဆောင်ပေးပြန်တယ်။ ပြီးတော့ - သူက အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓဘုရားရှင်အပေါ်မှာ ဆွမ်းခံဝတ်နှင့် ပတ်သက်ပြီး ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချခဲ့တယ်။ ဒီအကုသိုလ်ကံက သူ့ကို သူတစ်ပါးတို့ရဲ့ အကဲ့ရဲ့ခံ ထူတန်းစားတစ်ဦးဖြစ်အောင် ပို့ဆောင်ပေးပြန်တယ်။ - တရားနာပရိသတ်တွေ စိတ်ဓာတ်တွေ ဆန်းကြယ်လို့ ကံတွေက ဆန်းဆန်းကြယ်ကြယ် အကျိုးပေးတော့ ကလေးတွေကို သတိပြုကြစမ်းပါ။ ဒါတွင်လား? မကသေးဘူး။ သူက ဆက်ပြီး လျှောက်ပြန်တယ် -

နိစံ မနံ = နိမ့်ချတဲ့စိတ်ဓာတ် နိမ့်ကျတဲ့စိတ်ဓာတ်ကို။ ကရိတွာန = ပြုကျင့်

ပြီးတော့။ ဗဟုကံ ဇန် - လူများအပေါင်းကို။ ဝန္တိသံ = ရှိခိုးခဲ့ရလေပြီ။

တစ်ချိန်က သူက မိမိကိုယ်ကို အထင်ကြီးပြီး အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓဘုရားရှင်
ထို့ အထင်သေးကာ နိမ့်ကျတဲ့နေရာမှာထားပြီး ပြုမူပြောဆိုဆက်ဆံခဲ့တယ်။ ဒီ
အကုသိုလ်ကံတွေက သူ့ကို နိမ့်ကျတဲ့ လူတန်းစားဘဝသို့ရောက်အောင် နိမ့်ကျတဲ့
စိတ်ဓာတ်နှင့် သူတစ်ပါးတို့ကို ဆက်ဆံရသူတစ်ဦး ဖြစ်လာအောင် ပြုစုပျိုးထောင်
ပေးပြန်တယ်။

ဘာကြောင့် ဒီလို သူက လူများအပေါင်းကို အပေါ်ကထားပြီး မိမိကိုယ်ကို
အောက်တန်းကထားကာ နိမ့်ကျတဲ့စိတ်ဓာတ်နဲ့ လက်အုပ်ကလေးတချို့နှင့်
ဆက်ဆံနေရတယ်ဆိုတာကို တရားနာပရိသတ်တွေ သဘောပေါက်သင့်တယ်။
-တံတွေဟာ အကျိုးပေးလာပြီဆိုရင် ရှောင်လို့မလွတ်တဲ့သဘော ရှိတတ်ကြပါ
ဇာယ်။

ကြီးကြီးငယ်ငယ် ဘယ်သူ့ကိုမဆို အောက်တန်းကျတဲ့ နိမ့်ချထားတဲ့ စိတ်
ဓာတ်နှင့် လက်အုပ်ချီကာ ဆက်ဆံပါမှ ထမင်းစားရမည်ကံမျိုး ဖြစ်နေတယ်။
စင်ဘင်ကျိုးတဲ့ လုပ်ငန်းရပ်ကို ပြုလုပ်ခွင့်ရမဲ့ လူတန်းစားတစ်ဦး ဖြစ်နေတယ်။

ဒါကြောင့် ဘုရားရှင်က ဝဒ္ဓါလပဗ္ဗသုတ္တန်မှာ ဘယ်လိုဟောထားတော်မူ
သလဲ? -

တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ အဘိက္ခဏံ သကံ စိတ္တံ ပစ္စဝိက္ခိတဗ္ဗံ - 'ဒီပရတ္တမိဒံ
စိတ္တံ သံကံလိဋ္ဌိ ရာဂေန ဒေါသေန မောဟေနာ'တိ။ စိတ္တသံကံလေသာ ဘိက္ခဝေ
သတ္တာ သံကံလိဿန္တိ၊ စိတ္တဝေါဒါနာ သတ္တာ ဝိသုဇ္ဈန္တိ။ (သံ-၂-၁၂၃။)

ဘိက္ခဝေ = ချစ်သား ရဟန်းတို့ . . . ။ တသ္မာ = ထို့ကြောင့်။ ဣဟ = ဤ
သာသနာတော်မြတ်အတွင်း၌။ တုမေ = သင်ချစ်သားတို့သည် သင်ချစ်သမီးတို့
သည်။ သကံ စိတ္တံ = မိမိတို့ရဲ့စိတ်ကို။ - ဣဒံ စိတ္တံ = ဤ ငါတို့ရဲ့စိတ်သည်။
ဒီပရတ္တံ = နေ့ညဉ့်သံသရာရှည်မြင့်စွာသော အချိန်အခါကာလတို့ပတ်လုံး။
ရာဂေန = ရာဂကြောင့်။ ဒေါသေန = ဒေါသကြောင့်။ မောဟေန = မောဟကြောင့်။
သံတိလိဋ္ဌန္တိ = ညစ်နွမ်း၍နေရပေ၏ဟူ၍။ အဘိက္ခဏံ = မကြာခဏအမြဲမပြတ်။
ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ = ဆင်ခြင်သင့် ဆင်ခြင်ထိုက်ပေ၏။ ဘိက္ခဝေ = ချစ်သားရဟန်း

တို့ . . . ။ စိတ္တသံကိလေသာ - စိတ်ဓာတ်တွေ ညစ်နွမ်းခြင်းကြောင့်။ သတ္တာသတ္တဝါတို့သည်။ သံကိလိဿန္တိ = ညစ်နွမ်းကြရကုန်၏။ စိတ္တဝေါဒါနာ = စိတ်ဓာတ်ဖြူစင်သန့်ရှင်းခြင်းကြောင့်။ သတ္တာ = သတ္တဝါတို့သည်။ ဝိသုဇ္ဈန္တိ = စင်ကြယ်ကြရကုန်၏။

ချစ်သားတို့ - ဒါကြောင့် သင်ချစ်သားတို့တစ်တွေ သင်ချစ်သမီးတို့တစ်တွေဟာ ဒီသာသနာတော်မြတ်အတွင်းမှာ မိမိတို့ရဲ့စိတ်ဓာတ်ငို - ဒီငါတို့ရဲ့စိတ်ဓာတ်ဟာ နေ့ညဉ့်သံသရာ ရှည်မြင့်စွာသော အချိန်အခါကာလတို့ပတ်လုံး ရှေးကြောင့် ညစ်နွမ်းနေရတယ်၊ ဒေါသကြောင့် ညစ်နွမ်းနေရတယ်၊ မောဟကြောင့် ညစ်နွမ်းနေရတယ် - လို့ ဒီလို မကြာခဏ အမြဲမပြတ် ဆင်ခြင်ပေးကြစမ်းသဘာကြောင့်လဲ? စိတ်ဓာတ်ညစ်နွမ်းခြင်းကြောင့် သတ္တဝါတွေ ညစ်နွမ်းကြရတယ်ပင်ပန်းကြရတယ် ဆင်းရဲကြရတယ်။ စိတ်ဓာတ်ဖြူစင်သန့်ရှင်းခြင်းကြောင့် သတ္တဝါတွေဟာ စင်ကြယ်သွားကြရတယ် -

ဒီလိုဘုရားရှင်က ဆိုဆုံးမထားတော်မူပါတယ်။ ဒါကြောင့် မိမိတို့ရဲ့စိတ်ကို မိမိတို့ မကြာခဏ ဆင်ခြင်ပေးကြပါ၊ ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေးကြပါ -

ခု - အရှင်သုနိတမထေရ်ရဲ့ထုံးကိုကြည့်ရင် - စိတ်ဓာတ်တွေ ညစ်နွမ်းတဲ့အတွက် အပါယ်ငရဲမှာ ညစ်နွမ်းခဲ့ရတယ် ပင်ပန်းခဲ့ရတယ် ဆင်းရဲခဲ့ရတယ်လို့ပြည်လူ့လောက ရောက်ပြန်တော့လည်း ညစ်နွမ်းရပြန်တယ် ပင်ပန်းရပြန်တယ် ဆင်းရဲရပြန်တယ်၊ ဒါပေမဲ့ ဘုရားရှင်နှင့် တွေ့ဆုံတဲ့အခါ စိတ်ဓာတ်အရဟတ္တဖိုလ်ရေစင်ဖြင့် ဖြူစင်အောင် ဆေးကြောသုတ်သင်နိုင်တဲ့အတွက် စိတ်ဓာတ်ဖြူစင်သန့်ရှင်းသွားခြင်းကြောင့် စင်ကြယ်တဲ့သူတော်ကောင်းတစ်ဦး ပြုသွားရတယ်။

သိကြားမင်းနှင့်တကွ နတ်ဗြဟ္မာတွေကလည်း လာရောက်ကာ ရှိခိုးပူဇော်ကြတယ်။ ဘုရားရှင်ကလည်း နတ်ဗြဟ္မာအပေါင်းတို့ ခြံရံထားတဲ့ အရှင်သုနိတမကို ကြည့်ပြီး အလွန်နှစ်ခြိုက်တော်မူတဲ့အတွက် ဂါထာကလေးတစ်ခုကို ဟောကြတော်မူတယ် -

တပေနေ ဗြဟ္မစရိယေန၊ သံယမေန ဒမေန စ။

ဧတေန ဗြဟ္မဏော ဟောတိ၊ ဧတံ ဗြာဟ္မဏမုတ္တမံ။

(ထေရဂါထာ-၄-၂-၂၂၅။)

တပ = ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ = ဣန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်း - တစ်နည်း ဓုတင် ကျင့်ဝတ်ပဋိပတ်ကို ဆောက်တည်ကျင့်သုံးခြင်း၊

၂။ သံယမ = ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်တွေကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်း၊

၃။ ဒမ = သမထဝိပဿနာ ဉာဏ်ပညာဖြင့် မိမိစိတ်ကို နိုင်နိုင်နင်းနင်း ဆိုဆုံးမခြင်း၊

၄။ ဗြဟ္မစရိယ = ကြွင်းကျန်တဲ့ အဓိသီလ၊ အဓိစိတ္တ၊ အဓိပညာ အမည်ရတဲ့ ကျင့်ဝတ်ပဋိပတ်တွေကို ကျင့်ခြင်း -

ဒီ တပ-သံယမ-ဒမ-ဗြဟ္မစရိယ- လို့ခေါ်ဆိုတဲ့ ကျင့်ဝတ်ပဋိပတ်တွေကြောင့် ကျင့်ဝတ်တွေကို အရဟတ္တဖိုလ်တိုင်အောင် အောင်အောင်မြင်မြင် ကျင့်နိုင်တဲ့ သူတော်ကောင်းကို မကောင်းမှုဟူသမျှကို အပပြုအပ်ပြီးဖြစ်လို့ အသာဆုံး အမြတ်ဆုံး ဗြာဟ္မဏလို့ ခေါ်ဆိုတယ် -

အရှင်သုနိတကတော့ - ဘုရားရှင် နှစ်ခြိုက်တော်မူတဲ့ ဗြာဟ္မဏတစ်ဦး ဖြစ်သွားပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ? စိတ်ဓာတ်ကို အရဟတ္တဖိုလ်ဆိုက်သည်တိုင် အောင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေးနိုင်လို့ပဲ။ ကိုင်း - အရှင်သုနိတအကြောင်းကို နေရာမှာပဲ ရပ်ဆိုင်းပြီး စူဠကမ္မဝိဘင်္ဂသုတ်ကို ပြန်ဆက်ရအောင် -

အမျိုးမြတ်ခြင်း

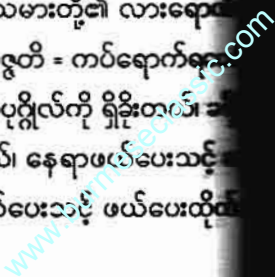
ဣဓ ပန မာဏဝ ဧကဇ္ဈော ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ အတ္တဒ္ဓေါ ဟောတိ အနုတိမာနိ - အဘိဝါဒေတဗ္ဗံ အဘိဝါဒေတိ၊ ပစ္စုပ္ပန်တဗ္ဗံ ပစ္စုပ္ပန်တိ၊ အာသနာ-ဇာယသ အာသနံ ဒေတိ၊ မဂ္ဂါရဟဿ မဂ္ဂံ ဒေတိ၊ သက္ကာတဗ္ဗံ သက္ကာရောတိ၊ ဝဇ္ဇကာတဗ္ဗံ ဝဇ္ဇကာရောတိ၊ မာနေတဗ္ဗံ မာနေတိ၊ ပူဇေတဗ္ဗံ ပူဇေတိ၊ သော တေန အဓမ္မေန ဧဝံ သမထောန ဧဝံ သမာဒိန္နေန ကာယဿ ဘေဒါ ပရိ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ (မ-၃-၂၄၇။)

မာဏဝ = ဒကာတော် သူဘလုလင်။ ပန = နောက်တစ်မျိုးသော်တာ
 ဣဓ = ဤလောက၌။ ဧကစ္စော = အချို့သော။ ဣတ္ထိ ဝါ = အမျိုးသမီးသည်
 လည်းကောင်း။ ပုရိသော ဝါ = အမျိုးသားသည်သော်လည်းကောင်း။ အတ္ထ
 = မခက်ထန် မတင်းမာသော စိတ်ထားရှိသည်။ ဟောတိ = ဖြစ်၏။ အနတိ
 = အလွန်မောက်မာသော မာန်မာနတရား မရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟောတိ = ဖြစ်
 စိတ်ဓာတ်တွေက နူးညံ့ပျော့ပျောင်းတယ်။ ခက်ထန်တင်းမာတဲ့ စိတ်ထ
 မရှိဘူး။ အလွန်မောက်မာတဲ့ မာန်မာနတရားတွေလည်း မရှိဘူး။ မရှိတော့ ဘူ
 ဘာလုပ်သလဲ?

အဘိဝါဒေတဗ္ဗံ = ရှိခိုးသင့် ရှိခိုးထိုက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အဘိဝါဒေတိ = ရှိခိုး
 ပစ္စုဒ္ဓာတဗ္ဗံ = ခရီးဦးကြိုဆိုသင့် ကြိုဆိုထိုက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပစ္စုဒ္ဓေတိ = ခရီး
 ကြိုဆို၏။ အာသနာရဟဿ = နေရာပေးသင့် ပေးထိုက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အာသ
 = နေရာကို။ ဒေတိ = ပေး၏။ မဂ္ဂါဂဟဿ = လမ်းခရီး ဖယ်ပေးသင့် ဖယ်ပေးထို
 တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ မဂ္ဂံ = လမ်းခရီးကို။ ဒေတိ = ပေး၏။ သက္ကာတဗ္ဗံ = အရိုအ
 ပြုသင့်ပြုထိုက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သက္ကရောတိ = အရိုအသေပြု၏။ ဂဇကာတဗ္ဗံ
 လေးစားသင့် လေးစားထိုက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဂဇကာရောတိ = လေးစား၏။ မာနေတ
 = မြတ်နိုးသင့် မြတ်နိုးထိုက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ မာနေတိ = မြတ်နိုး၏။ ပူဇေတ
 ပူဇော်သင့် ပူဇော်ထိုက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပူဇေတိ = ပူဇော်၏။ သော = ထိုကဲ့သို့
 မာန မကြီးမားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧဝံ = ဤသို့။ သမတ္တေန = ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပြုတတ်
 ထားအပ်သော။ ဧဝံ = ဤသို့။ သမာဒိန္နေန = ကောင်းစွာဆောက်တည်၍
 အပ်သော။ တေန ကမ္မေန = ထိုကဲ့သို့လက်ကြောင့်။ ကာယဿ = ကိုယ်ခန္ဓာ
 ဘေဒါ = ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ ပရံ မရဏာ = စုတိပြတ်ကြောသေလွန်သ
 နောက်ကာလ၌။ သုဂတိံ = ကောင်းမှုပြုသူ သုစရိုက်သမားတို့၏ လားရော
 ဖြစ်သော။ သဂ္ဂံ လောကံ = နတ်ပြည်လောကသို့။ ဥပပဇ္ဇတိ = ကပ်ရောက်ရာ

မာန်မာနတွေ မကြီးဘူး။ ရှိခိုးသင့် ရှိခိုးထိုက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှိခိုးတယ်။ ခ
 ကြိုဆိုသင့် ကြိုဆိုထိုက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို ခရီးဦးကြိုဆိုတယ်။ နေရာဖယ်ပေးသင့်
 ပေးထိုက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို နေရာဖယ်ပေးတယ်။ လမ်းဖယ်ပေးသင့် ဖယ်ပေးထိုက်

ပုဂ္ဂိုလ်ကို လမ်းဖယ်ပေးတယ်။ ရှိသေသင့် ရှိသေထိုက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှိသေတယ်။
ဆေးစားသင့် လေးစားထိုက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို လေးစားတယ်။ မြတ်နိုးသင့် မြတ်နိုး
ထိုက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို မြတ်နိုးတယ်။ ပူဇော်သင့် ပူဇော်ထိုက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ပူဇော်
တယ်။ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပြုကျင့်ဆောက်တည်ထားအပ်တဲ့ ဒီကုသိုလ်ကံကြောင့်
ဆူသည်၏အခြားမဲ့၌ ကောင်းရာသုဂတိ နတ်ပြည်လောကကို ကျိန်းသေကေန်
ရောက်နိုင်တယ်။

စက္ကှာလီ အမယ်အို

ခဏခဏတော့ ပြောဖူးပါတယ်။ ထုံးကလေးတစ်ခုပေါ့ - ဝိမာနဝတ္ထု (၂၅)
မှာ လာရှိပါတယ်။ တစ်ချိန် မြတ်စွာဘုရားသခင်သည် နံနက်မိုးသောက်ထအချိန်
အခါမှာ မဟာကရုဏာတော်သမာပတ်ကို ဝင်စားပြီးတော့ လောကကို ကြည့်ရှု
ဆော်မူလိုက်တဲ့အခါ စက္ကှာလီအမယ်အိုကြီးဟာ ဉာဏ်ကွန်ယက်ထဲမှာ ထင်လာ
တယ်။ ဆက်ပြီးတော့ ဆင်ခြင်ကြည့်လိုက်တော်မူတဲ့အခါ စက္ကှာလီအမယ်အိုကြီး
ဒီနေ့ သေတော့မယ်။ ငရဲရောက်တော့မယ်ဆိုတာကို မြတ်စွာဘုရား မြင်တော်မူ
တော့ ဒီအမယ်အိုကြီးကို ငါ ကယ်တင်နိုင်သလားလို့ ကြည့်လိုက်တော့ ကယ်တင်
ဖို့ ရနိုင်သေးတယ်ဆိုတာကို မြတ်စွာဘုရား မြင်တော်မူပါတယ်။ စက္ကှာလီ အမယ်
အိုဆိုတာကတော့ သူတောင်းစားတစ်ဦး ဖြစ်ပါတယ်။ ဒွန်းစက္ကှားတစ်ဦးပဲ။ အဲဒီ
ဒွန်းစက္ကှားတစ်ဦးကို မြတ်စွာဘုရားရှင်ဘက်က ဒီနေ့ ချီးမြှောက်ဖို့အခါအခွင့်
အလေး ရသွားတယ်။ ဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားလည်း ရဟန်းသံဃာတော်အပေါင်း
ခြံရံပြီးတော့ - စက္ကှာလီအမယ်အို ရာဇဂြိုဟ်မြို့တွင်းသို့ ထမင်းတောင်းစားဖို့ရန်
ခင်ရောက်လာတဲ့အချိန်ကို မှန်းမျှော်ပြီး ဆွမ်းခံကြွတော်မူပါတယ်။ စက္ကှာလီ
အမယ်အိုကလည်း တုန်တုန်ချည့်ချည့်နှင့် ရာဇဂြိုဟ်မြို့တွင်းမှာ ထမင်းတောင်းဖို့
ရန်အတွက် ဝင်လာခဲ့တယ်။ မြတ်စွာဘုရားနှင့် တစ်နေရာမှာ ရင်ဆိုင်သွားပြီးတော့
တို့ကြတယ်။ တိုးလိုက်တဲ့အခါမှာ မြတ်စွာဘုရားက ရှေ့ကို ခရီးဆက်ပြီး ကြွတော်
မူဘဲ မတ်တတ်ရပ်ပြီး နေတော်မူလိုက်ပါတယ်။

ထိုအချိန်အခါမှာ ဘယ်လိုအကြောင်းကြောင့် ဘုရားရှင်သည် ဒီနေရာမှာ

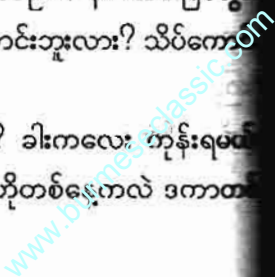

မတ်တတ်ရပ်တော်မူသလဲလို့ နောက်တော်ကပါလာတဲ့ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာ ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက ဆင်ခြင်ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ စက္ကာလီအမယ်အိုကြီးထံ ချီးမြှောက်ချင်လို့ မြတ်စွာဘုရားဟာ ဒီနေရာမှာ မတ်တတ်ရပ်နေတာမြင်တော့ ဂါထာလေးနစ်ခုနှင့် အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက စက္ကာလီ အမယ်အိုကို သွားပြီးတော့ တိုက်တွန်းတယ်။ အဲဒီတော့ ဒီဂါထာလေးတွေရဲ့ ဆိုလို ရင်းကတော့ “ဒကာမကြီး . . . ရသေ့ဟူသမျှတို့တွင် အသာဆုံး အမြတ်ဆုံးရသေ့ ဖြစ်တော်မူတဲ့ ဂေါတမနွယ်ဖွား ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည် အသင်စက္ကာလီအမယ် အိုကို သနားစောင့်ရှောက်ချီးမြှောက်တော်မူလိုသည့်အတွက် မတ်တတ်ရပ်တာ တည်နေတော်မူပါပေတယ်။ ဒါကြောင့် ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်အောက် ကြာပဒုံကို လျင်မြန်စွာ ဦးတိုက်လိုက်စမ်းပါ၊ သင်စက္ကာလီအမယ်အိုအတွက် နောက်ထပ် လူ့လောကမှာနေရမဲ့ အချိန်ကာလသက်တမ်းသည် အလွန်တိုတောင်း လှပါတယ်” ဆိုပြီးတော့ တိုက်တွန်းလိုက်တယ်။ အဲဒီတိုက်တွန်းချက်ကလေးအား သူ့မှာလည်း မာန်မာနက မရှိလေတော့ မြတ်စွာဘုရားကို တုန်တုန်ရီရီနှင့် တော်တော် ဝှေးလေးချပြီးတော့ ခြေတော်အစုံကြာပဒုံတို့ ဦးတိုက်ပါတယ်။ ရှိခိုးပါတယ်။ ရှိခိုး ပြီးတဲ့အခါ မတ်တတ်ရပ်လက်အုပ်ချိပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားအမှူးရိုတဲ့ သံဃာ တော်တွေကို ဖူးမြော်ကန်တော့နေတယ်။ ဤမျှလောက်ဆိုရင်တော့ ဒီအမယ်အို ကြီး နတ်ရွာသုဂတိကို ရောက်လောက်တဲ့အကြောင်းတော့ရှိပြီလို့ လုံလောက် လို့ မြတ်စွာဘုရားရှင်လည်း သိတော်မူတဲ့အတွက် ရှေ့ကို ဆက်လက်ပြီး ကြွတော် မူပါတယ်။ ဘုရားရှင်နှင့် သံဃာတော်များ တော်တော်လေး ဝေးသွားတဲ့အခါပေ မျက်ကွယ်လောက်ရောက်တဲ့အချိန်အခါကျတော့ စက္ကာလီအမယ်အိုလည်း နွားထဲ ဝှေ့ပြီး သတ်လိုက်လို့ သေသွားတယ်။ နတ်ပြည်ရောက်ရှိသွားတယ်။ ပိုက်ဆံ ဘယ် နှစ်ပြားကုန်သလဲ? တစ်ပြားမှ မကုန်ပါဘူး။ စက္ကာလတစ်ဦးက နတ်သမီးဖြစ်သွား ရတယ်ဆိုရင် ဒီလို ကျင့်ဝတ်ပဋိပတ်မျိုးကို ကျင့်ဖို့မကောင်းဘူးလား? သိပ်ကော်

တယ်။

လူကြီးသူမတွေရှေ့ သွားရင် ဘာလုပ်ရမလဲ? ခါးကလေး ဘုန်းရမယ် အရိုအသေပေးရမယ်။ လမ်းဖယ်ပေးရမယ်။ ခုတော့ ဟိုတစ်နေ့ကလဲ ဒကာတော်

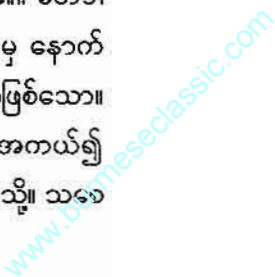

ယောက်က လျှောက်တယ်။ “ခုခေတ်ကလေးတွေဘုရား လူကြီးရှေ့ ခါးလေးညွတ်ပြီး ကုန်းပြီးသွားရမှာ အင်မတန် ဝန်လေးနေပုံရတယ်” - တဲ့၊ လူကြီးတွေရှေ့ကို ခိုသေတဲ့အမူအရာလေး ပြပြီးသွားတဲ့စိတ်ထား မရှိဘူး၊ ရိုသေသင့်ရိုသေထိုက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရိုသေရတယ်။ အနီးကပ်ဆုံး မိမိ အမြဲတမ်း ရိုသေရမဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ဘာလဲ? မိဘနှစ်ပါးပဲ၊ မိဘနှစ်ပါးရှေ့ကို မိမိက ဖြတ်ကျော်ပြီး သွားတော့မယ် ဆိုရင် ဘာလုပ်ရမလဲ? ရှေးယဉ်ကျေးမှုတစ်ခုပေါ့။ ခါးကလေးကုန်းညွတ်ပြီးတော့ သာသာလေး ဖြည်းဖြည်းလေး သွားရတယ်။ ဆောင့်ကြီးအောင့်ကြီးနှင့် သွားရလေး? မဟုတ်ပါဘူး၊ ဒါကြောင့် ဒီယဉ်ကျေးမှုကလေးတွေဟာ ကလေးတွေရဲ့ သန္တာန်မှာ ကိန်းဝပ်တည်နေခဲ့ရင် ကုသိုလ်တရားတွေ တိုးပွားပြီး မလာနိုင်ဘူးလား? လာနိုင်တယ်။ ပိုက်ဆံတစ်ပြားမှ မကုန်ဘဲနှင့် ရရှိတဲ့ကုသိုလ်ပဲ။ သို့သော် အကယ်၍ နတ်ရွာသုဂတိကို အခါအခွင့်မသင့်သေးလို့ မရောက်သေးဘူးထား၊ ရှေ့နောက်မှာ ခြံရံထားတဲ့ ဒီကုသိုလ် စိတ်စေတနာတွေကနေပြီးတော့ ပို့ဆောင်ပေးလိုက်လို့ လူ့ပြည်လူ့ လောကကို တစ်ပတ်ပြန်ပြီး လူဖြစ်ခဲ့မယ်ဆိုရင် ဘာဖြစ်မလဲ?

နော စေ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ သစေ မနုဿတ္တံ အာဂစ္ဆတိ။ ယတ္ထ ယတ္ထ ပစ္စာဇာယတိ။ ဥစ္စာကုလီနော ဟောတိ။ ဥစ္စာကုလီနသံဝတ္တနိကာ ဘော မာဏဝ ပဋိပဒါ ယဒိဒံ အတ္ထဒွေါ ဟောတိ အနတိမာနိ။ အဘိဝါဒေတဗ္ဗံ အဘိဝါဒေတိ။ ပစ္စုဋ္ဌာတဗ္ဗံ ပစ္စုဋ္ဌေတိ။ အာသနာရုဏဿ အာသနံ ဒေတိ။ မဂ္ဂါရဟဿ မဂ္ဂံ ဒေတိ။ သက္ကာတဗ္ဗံ သက္ကရောတိ။ ဝရုကာတဗ္ဗံ ဝရုကရောတိ။ မာနေတဗ္ဗံ မာနေတိ။ ပူဇေတဗ္ဗံ ပူဇေတိ။

(မ-၃-၂၄၇-၂၄၈။)

မာဏဝ = ဒကာတော်သူဘလုလင်။ ကာယဿ = ကိုယ်ခန္ဓာ၏။ ဘေဒါ = ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ ပရံ မရဏာ = စုတိပြတ်ကြွ သေလွန်သည်မှ နောက်တာလျှံ။ သုဂတိံ = ကောင်းမှုပြုသူ သုစရိုက်သမားတို့၏ လားရောက်ရာဖြစ်သော။ သဂ္ဂံ လောကံ = နတ်ပြည်နတ်လောကသို့။ နော စေ ဥပပဇ္ဇတိ = အကယ်၍ မကပ်ရောက်ရသေးသည်ဖြစ်ငြားအံ့။ မနုဿတ္တံ = လူ့ပြည်လူ့ လောကသို့။ သစေ

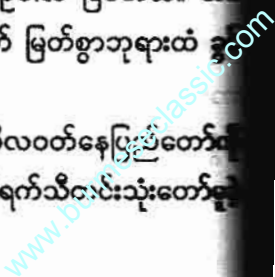
အာဂစ္ဆတိ = အကယ်၍ ဆိုက်ရောက်လာခဲ့သည်ဖြစ်ငြားအံ့။ ယတ္ထ ယတ္ထ = အကြင်အကြင် အမျိုးအနွယ်၌။ ပစ္စာဇာယတိ = ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာရ၏။ တတ္ထ တတ္ထ = ထိုထိုအမျိုးအနွယ်၌။ ဥစ္စာကုလိနော = မြင့်မြတ်သော အမျိုးအနွယ်ရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟောတိ = ဖြစ်ရပေ၏။

လူပြည်လူလောကမှာ တစ်ပတ်ပြန်ကြော့ပြီးတော့ လူသားတစ်ဦးအဖြစ် နှင့် ရောက်ရှိလာခဲ့မယ်ဆိုရင် မြင့်မြတ်တဲ့အမျိုးအနွယ်မှာပဲ လာပြီးတော့ လူဖြစ်ရတယ်။ ဒီလိုဆိုရင် ဒီမာန်မာနကလေးတွေကို နှိမ်ချိုးထားဖို့ မကောင်းဘူးလား။ သိပ်ကောင်းတယ်။ “ငါက ပညာဘယ်လောက်တတ်တယ်၊ ငါက စည်းစိမ်ဥစ္စာဘယ်လောက်ရှိတယ်၊ ငါက အသိဉာဏ် ဘယ်လောက်ရှိတယ်” ဆိုပြီးတော့ ကိုယ့်ဟာကိုယ် မာနကလေးတွေ ထောင်နေဖို့ လိုသေးလား? မလိုဘူး။ ကိုယ့်စည်းစိမ်ရှိလို့ ကိုယ့်ဟာကိုယ် မာနကြီးတာ ဘာဖြစ်ရမလဲဆိုတဲ့ ဒီစိတ်ထားမျိုးကို မွေးမြူသင့်သလား? မမွေးမြူသင့်ဘူး။ မွေးမြူလိုက်မယ်ဆိုလို့ရှိရင် ဘာဖြစ်မလဲ? မိမိတို့နောင်သံသရာခရီးတစ်ခု ဆက်ရန်ရှိနေသေးရင် ယုတ်ညံ့တဲ့ အမျိုးအနွယ်မှာ သွားပြီးတော့ လူဖြစ်ရမယ်။ သံသရာခရီးဆုံးအောင် လုပ်နိုင်ရင်တော့ ကောင်းပါတယ်။ မဆုံးသေးဘူးဆိုလို့ရှိရင်တော့ ဘာဖြစ်မလဲ? ဒီခက်ထန်တင်းမာနေတဲ့ စိတ်ထားကလေးတွေကို ဘာဖြစ်ရမလဲ? လျှော့ချပေးရမယ်။

သာကီဝင်မင်းသား (၆) ဦး

အတုယူထိုက်တဲ့ထုံးတမ်းစဉ်း ပြုပါတယ်။ ဦးပဋ္ဌင်းတို့ သာကီဝင်မင်းသား (၆) ဦးပေါ့။ အရှင်အာနန္ဒာလည်း ပါတယ်။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါ၊ အရှင်ကိမ္ဗိလ၊ အရှင် ဘဒ္ဒိယ၊ အရှင်ဗဂ္ဂ၊ အရှင်ဒေဝဒတ် - အားလုံး သူတို့သာကီဝင်မင်းသား (၆)ဦးပဲ။ နောင်တစ်ဦးက သူတို့ရဲ့ အခိုင်းအစေဖြစ်တဲ့ ဆတ္တာသည် ဥပါလိ ဖြစ်တယ်။ အဲဒါသာကီဝင်မင်းသား (၆)ဦးတို့ ရှင်ရဟန်းပြုဖို့ရန်အတွက် မြတ်စွာဘုရားထံ ချီတောင်းကြတယ်။

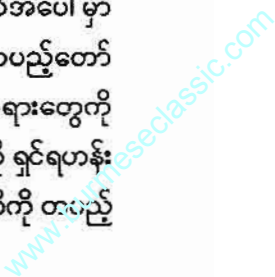
မြတ်စွာဘုရား တစ်ဝါရတော်မူပြီးနောက် ကပိလဝတ်နေပြည်တော်ကြော့တဲ့အချိန်အခါမှာ ကပိလဝတ်နေပြည်တော်မှာ ခုနစ်ရက်သီလင်းသုံးတော်မူခဲ့

ပါတယ်။ သီတင်းသုံးတော်မူပြီးတဲ့နောက် ရာဇဂြိုဟ်မြို့ကို ပြန်ပြီးအကြွ ‘အနုပိယ-နိဗ္ဗာန် မေဓာဠပ’ သရက်ဥယျာဉ်တောအုပ်ကြီးအတွင်းမှာ သီတင်းသုံးတော်မူခိုက်။ အဲဒီသရက်ဥယျာဉ်အတွင်းမှာပဲ နောက်ကနေ သူတို့လိုက်လာပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားထံ ရှင်ရဟန်းပြုဖို့ရန် ခွင့်တောင်းကြတယ်။ ဒီသာကီဝင်မင်းသား (၆)ဦး ခွင့်တောင်းတဲ့အချိန်အခါမှာ သူတို့ရဲ့တစ်သက်လုံး ကျေးကျွန်အဖြစ်နှင့် ခိုင်းစေလာတဲ့ ဆတ္တာသည်ဖြစ်တဲ့ ဥပါလိလည်း ပါပါတယ်။ ဥပါလိကို သူတို့ရဲ့လက်ဝတ်လက်စားတွေ အားလုံး ချွတ်ပြီးတော့ ဆုလာဘ်အဖြစ်နှင့် ပေးလိုက်တယ်။ “သင်ပြန်ပေတော့၊ ဒို့တော့ ရှင်ရဟန်း ပြုလိုက်ပြီလို့သာ အကြောင်းကြားလိုက်ပေတော့” လို့ မှာလိုက်ကြတယ်။ ထိုအချိန်မှာ ဥပါလိ ဆတ္တာသည်ကလည်း စဉ်းစားတယ်။ သာကီဝင်မင်းသားတွေက အင်မတန် အမျိုးမာန်စိတ်ဓာတ် သိပ်အားကြီးတယ်။ ဒီတော့ ငါက ဒီလက်ဝတ်လက်စားတွေကို ယူပြီးတော့ ပြန်သွားခဲ့ရင် ငါ့အပေါ်မှာ မယုံသင်္ကာဖြစ်ခဲ့လို့ရှိရင် ငါ့အတွက် အသက်အန္တရာယ်တောင် ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဒီတော့ ငါလည်း ဒီလက်ဝတ်လက်စားတွေအပေါ် တွယ်တာမူမရှိဘူး။ ငါလည်း မယူဘူး။ ငါလည်း ရှင်ရဟန်းပြုမယ်ဆိုပြီးတော့ အားလုံး ရှင်ရဟန်းပြုဖို့ (၇)ဦး ဖြစ်သွားကြတယ်။ (၇)ဦးဖြစ်တဲ့အခါကျတော့ မြတ်စွာဘုရားထံက သူတို့က ဘာလျှောက်သလဲ?

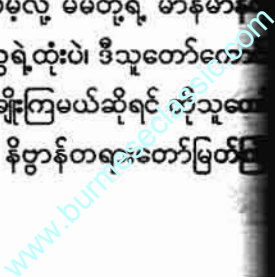
“မြတ်စွာဘုရား . . . တပည့်တော်တို့ သာကီဝင်မင်းသားတွေဆိုတာက အင်မတန် ဇာတိမာန်ခက်ထန်တဲ့ မာန်မာနကြီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဖြစ်ကြပါတယ်။ ဒီ “ဥပါလိ”ဟာ တစ်သက်လုံး တပည့်တော်တို့ ခိုင်းစေလာခဲ့တဲ့ ကျေးကျွန်ဖြစ်တယ်။ ဒီတော့ တပည့်တော်တို့ကို ရှင်ရဟန်းအရင်ပြုပြီးတော့ “ဥပါလိ”ကို နောက်မှ ရှင်ရဟန်းပြုပေးမယ်ဆိုရင် လူ့ဘဝလူ့လောကတုန်းက တပည့်တော်တို့က ဥပါလိအပေါ်မှာ မာန်မာနကြီးခဲ့သလို ရဟန်းဖြစ်တော့လည်း ဒီဥပါလိအပေါ်မှာ အပေါ်စီးကပဲ နေပြီးတော့ ဆက်ဆံနေကြမှာဖြစ်တယ်။ ဒါ့ကြောင့် တပည့်တော်တို့ရဲ့ တင်းမာနေတဲ့စိတ်ဓာတ်တွေ မြင့်မောက်နေတဲ့ ဒီမာန်မာနတရားတွေကို နှိမ်ချိုးတဲ့အနေနှင့် ဥပါလိကို အရင် ရှင်ရဟန်းပြုပေးတော်မူပါ။ အဲဒီလို ရှင်ရဟန်းပြုလိုက်မယ်ဆိုလို့ရှိရင် တပည့်တော်တို့ထက် ဝါကြီးနေတဲ့ အရှင်ဥပါလိကို တပည့်

တော်တို့က ရှိသေကြမယ် လေးစားကြမယ် မြတ်နိုးကြမယ်၊ အဲဒီအခါမှာ တထူ
တော်တို့ရဲ့ မာန်မာနတွေဟာ ကျဆင်းသွားပါလိမ့်မယ်” ဆိုပြီးတော့ လျှောက်ထာ
ကြတယ်။ သူတို့ လျှောက်ထားတောင်းပန်တဲ့အတိုင်းပဲ ရှင်ဥပါလိကို အရင်ပေါ့
ခေါင်ဆုံးရလန်းပြုပေးလိုက်ပါတယ်။ သာကီဝင်မင်းသား (၆)ဦးကိုတော့ နောက်
ရှင်ရလန်းပြုပေးလိုက်ပါတယ်။ ဒါဟာ မိမိတို့ရဲ့ မာန်မာနကို နှိမ်ချိုးတဲ့ “စံ” ထာ
ထိုက်တဲ့ ထုံးတမ်းစဉ်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီတော့ အဲဒီလို မာန်မာနတွေ နှိမ်ချိုးလိုက်ခြင်းသည် ဘာဖြစ်သလဲ? မာ
မာနကို နှိမ်ချိုးတဲ့ကံက သံသရာခရီးဆိုတာ အကယ်၍ ထင်ရှားရှိခဲ့မယ်ဆိုရ
မြင့်မြတ်တဲ့အမျိုးအနွယ်မှာ လာပြီးတော့ လူဖြစ်ရမယ်။ နတ်ဖြစ်လည်း နတ်ထာ
နတ် လူဖြစ်လည်း လူထက်လူ အသာဆုံး အမြတ်ဆုံး အမျိုးအနွယ်မှာ လာ
တော့ လူဖြစ်နိုင်တယ် နတ်ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဘာကြောင့်လဲ? မာန်မာနတွေကို နှိမ်
ထားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ စိတ်အစဉ်ကို ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ တစ်ဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ကို အမြင့်
ထားပြီး မိမိကိုယ်ကို နှိမ်ချထားတဲ့ အနိမ့်မှာထားတဲ့ စိတ်ထားဖြစ်နေတယ်
တစ်ဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ကို အမြင့်မှာထားပြီး မြတ်မြတ်နိုးနိုး ဆက်ဆံပြုမူခြင်းဟာ စိ
မြင့်မြတ်ဖို့ သူတစ်ပါးတို့က မိမိကို မြတ်နိုးဖို့ အကြောင်းတစ်ခု ဖြစ်နေတယ်။
ကြောင့် ဒီကံက အကျိုးပေးတဲ့ဘဝမှာ အမျိုးမြင့်မြတ်ခြင်းဖြစ်တယ်။ အထာ
၍ မာန်မာနတွေက သိပ်ပြီးကြီးခဲ့မယ်ဆိုရင်တော့ ဘာဖြစ်မလဲ? ယုတ်ညံ့
အမျိုးအနွယ်မှာ သွားပြီးတော့ လူဖြစ်ရမယ်။

ဒါကြောင့် မိမိတို့က အဆင့်အတန်း မြင့်နေတဲ့ လူ့လောက နတ်လောက
နှင့် ရင်ဆိုင်ချင်တယ်။ ရင်ဆိုင်တိုးချင်ကြတယ်ဆိုလို့ရှိရင်တော့ ဘာလုပ်ရမလဲ
မာန်မာနကို နှိမ်ချိုးပေးပါတဲ့။ ခုနက အရှင်အာနန္ဒာတို့ကို ကြည့်ပေါ့။ တထာ
အထက်တန်းကျတဲ့အမျိုးအနွယ်မှာ လူလာဖြစ်ရပေမဲ့လို့ မိမိတို့ရဲ့ မာန်မာန
နှိမ်ချိုးမချကြဘူးလား? ရှေးရှေးသူတော်ကောင်းတွေရဲ့ထုံးပဲ၊ ဒီသူတော်တွေ
တွေရဲ့ထုံးကို နှလုံးမူပြီးတော့ ဒီမာန်မာနတွေကို နှိမ်ချိုးကြမယ်ဆိုရင် ဘာ
ကောင်းတို့ သွားရှိတဲ့လမ်း ရောက်ရှိသွားတဲ့နေရာ နိဗ္ဗာန်တရားတော်မြတ်
ကို မိမိတို့လည်း မရနိုင်ဘူးလား? ရနိုင်တယ်။

ခုပြောနေတဲ့ သာကီဝင်မင်းသား ရဟန်းတော် (၆)ပါးတို့အထဲမှာ အရှင်
 သဒ္ဓိယမထေရ်မြတ်လည်း ပါဝင်ပါတယ်။ ထိုမထေရ်မြတ်ဟာ ပုဗ္ဗမုတ္တရဘုရားရှင်
 လက်ထက်တော်ကစပြီးတော့ - ဥစ္စာကုလိက-ဧတဒဂ် - အမျိုးကြီးမြတ်သူ
 တွင် အသာဆုံး အမြတ်ဆုံး ဧတဒဂ်ဘွဲ့ထူးကို ရရှိရန် ရည်သန်တောင့်တ၍
 အမျိုးစေ့ကောင်း စရုဏမျိုးစေ့ကောင်းဆိုတဲ့ အဓိကာရကောင်းမှုကုသိုလ်တို့ကို
 ဆည်းပူးခဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။ သုဒ္ဓေါဓနမင်းကြီးလည်း သက်တော် (၉၀)ကျော်
 အရွယ်ရောက်တော့ တိုင်းပြည်ရဲ့တာဝန်ကို မထမ်းဆောင်နိုင်တော့တဲ့အတွက်
 သာကီဝင်မင်းသားတို့ရဲ့ နာယကအကြီးအကဲလောက်သာ နေနိုင်တဲ့အချိန်မှာ
 သာကီဝင်မင်းတို့အထဲမှ အမျိုးကြီးငယ် အစဉ်အလိုက် မင်းပြုထိုက်သူကို ရွေးချယ်
 သောအခါ အမျိုးအမြတ်ဆုံး အကြီးဆုံးဖြစ်တဲ့ ဘဒ္ဒိယမင်းသားကို ရွေးချယ်၍
 ဆွဲဆောင်မင်းအဖြစ် ခန့်အပ်ကြတယ်။ ဘဒ္ဒိယမင်းသားဟာ မိမိလက်ဝယ်ရရှိ
 ခြင်းမှာ မင်းစည်းစိမ်ကို စွန့်လွှတ်ကာ ရှင်ရဟန်းပြုလာသူ ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့်
 ဥစ္စာကုလိက-ဧတဒဂ်ကို ရရှိတော်မူပါတယ်။ ထိုကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးတို့သည်
 ဆန်မာနကို နှိမ်ချိုးနိုင်လျှင် တရားနာပရိသတ်တွေကော ဘာကြောင့် ဒီမာန်မာန
 တွေကို မနှိမ်ချိုးနိုင်ရမှာလဲ? -

ဒီနေရာမှာ ဆရာတော်တစ်ပါး အမိန့်ရှိတဲ့ ဒကာလေးတစ်ယောက်
 အကြောင်းကို ပြောဦးမယ်။ ဘုန်းကြီးတို့နှင့် တောထဲမှာ အတူနေဖူးတဲ့ ဆရာတော်
 တစ်ပါးက သူ့တပည့်ကလေးတစ်ယောက်အကြောင်းကို ပြောပြဖူးတယ်။ ဒီ
 တပည့်ကလေးက စိတ်ကောင်းကောင်းမန့်သလို ဖြစ်နေတယ်။ တစ်နေ့ သူ့ဆရာ
 တော်ကို လာပြီးနှိပ်ပေးကာ ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ပြုရင်း သူက သူ့ဆရာတော်ကို
 လျှောက်တယ် - “ဆရာတော် . . . လူတွေက တပည့်တော်ကို အရူးအရူးလို့
 ခြာနေကြတယ်။ သူတို့ကတော့ မရူးသလိုပဲ။ မြတ်စွာဘုရားကတော့ ပုထုဇ္ဇနော
 ဥဒ္ဓတ္တကော - ပုထုဇန်မှန်သမျှ အကုန် အရူးချည်ပဲလို့ ဟောထားတာပါ။
 တပည့်တော်ကိုသာ အရူးလို့ပြောပြီး သူတို့ကတော့ မရူးသလိုပဲ။ အမှန်မှာတော့
 ဆည်းပူးပါဘူး။ အတူတူချည်းပါပဲ။ ဝ-နှစ်လုံးကို ဆက်လိုက်ရင် ထ-ဆင်ထူးချည်း
 ဖြစ်တာပါပဲ -” ဒီလို သူက လျှောက်ထားတယ်။

မှန်တယ် - ဝ-နှစ်လုံးကို ဆက်လိုက်ရင် ထ-ဆင်ထူးချည်း ဖြစ်တာ မစင်ထုတ်ကြီးကို ထမ်းပြီး သံသရာမှာ လမ်းသလားနေသူတွေချည်း မဟုတ်လား?

ကဲ - နောက်တစ်ခု နံပါတ် ခုနစ်ခုမြောက် အစုံပဲ။

ပညာဉာဏ်နည်းပါးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ရခြင်း

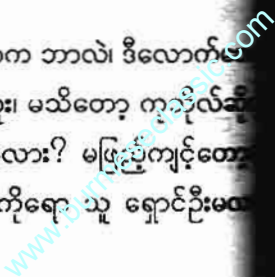
ဣစ္စ မာဏဝ ဧကဇ္ဇော ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ သမဏံ ဝါ ဗြဟ္မဏံ ဥပသင်္ကမိတ္တာ န ပရိပုစ္ဆိတာ ဟောတိ - 'ကိံ ဘန္တေ ကုသလံ ကိံ အကုသကိံ သာဝဇ္ဇံ ကိံ အနဝဇ္ဇံ ကိံ သေဝိတဗ္ဗံ ကိံ န သေဝိတဗ္ဗံ။ ကိံ မေ ကရိယဒိယရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ ဟောတိ၊ ကိံ ဝါ ပန မေ ကရိယမာနံ ဒိယဟိတာယ သုခါယ ဟောတိ' တိ? (မ-၃-၂၄၈။)

- မာဏဝ = ဒကာတော် သုဘလုလင်။ ဣစ္စ = ဤလောက၌။ ဧကဇ္ဇော အချို့သော။ ဣတ္ထိ ဝါ = အမျိုးသမီးသည်သော်လည်းကောင်း။ ပုရိသော ဝါ = အမျိုးသားသည်လည်းကောင်း။ သမဏံ ဝါ = သမဏသို့သော်လည်းကောင်း။ ဗြဟ္မဏံ ဝါ = ဗြဟ္မဏသို့သော်လည်းကောင်း။ ဥပသင်္ကမိတ္တာ = ချဉ်းကပ်၍ ပရိပုစ္ဆိတာ ဟောတိ = မမေးမြန်းတတ်ပေ။

မေးမြန်းစုံစမ်းမှု မလုပ်ဘူး၊ သို့သော် မမေးမြန်းတာတင်လားဆိုတော့ ပါဘူး။ ဒီနေရာမှာ မေးမြန်းပြီးတော့ ကျင့်ဖို့လည်း လိုအပ်ပါတယ်။ ဘယ်လို မတာလဲ?

ဘန္တေ = အရှင်ဘုရား။ ကုသလံ = ကုသိုလ်သည်ကား။ ကိံ = အဘယ်နည်း။ ဘန္တေ = အရှင်ဘုရား။ အကုသလံ = အကုသိုလ်သည်ကား။ ကိံ = အဘယ်နည်း။

ကုသိုလ်ဆိုတာက ဘာလဲ၊ အကုသိုလ်ဆိုတာက ဘာလဲ၊ ဒီလောက်ပဲ သူက မမေးဘူး၊ မမေးတော့ သိဦးမလား? မသိဘူး၊ မသိတော့ ကုသိုလ်ဆိုတာမှန်းမသိတော့ ကုသိုလ်ကိုရော ဖြည့်ကျင့်ဦးမလား? မဖြည့်ကျင့်တော့ အကုသိုလ်ဆိုတာ မှားမှန်းမသိတော့ အကုသိုလ်ကိုရော သူ ရှောင်ဦးမလဲ

ရွှေောင်တော့ဘူး။ ဒီတော့ ကုသိုလ်ဆိုတာ ဘာလဲ၊ အကုသိုလ်ဆိုတာ ဘာလဲ၊ လောကီတောင် သိအောင် လေ့ကျင့်ထားဖို့ မကောင်းဘူးလား? ကောင်းပါတယ်။

ဒီနေ့ ဦးပဉ္စင်းတို့ ဗုဒ္ဓသာသနာမှာတော့ ကုသိုလ်ဟာ ဘာကို ခေါ်တယ်၊ အကုသိုလ်ဟာ ဘာကို ခေါ်တယ်ဆိုတာကို ဘုရားရှင်ကလည်း အတိအကျ ဟောထားတော်မူတယ်။ ဒီတော့ ဒီကုသိုလ် အကုသိုလ်လို့ သတ်မှတ်ချက်နှင့် ပတ်သက်၍ အဓိပ္ပာယ်နည်းနည်းထပ်ပြောမယ်။ ကုသိုလ်ဆိုတာက “အနဝဇ္ဇသုခဝိပါက-သက္ခဏာ” ကိလေသာ အပြစ်အနာအဆာတွေ ကင်းပြီးတော့ ကောင်းကျိုးချမ်းသာကိုသာ ကျိန်းသေ ဧကန်ပေးတတ်တဲ့ တရားတွေကို ကုသိုလ်လို့ သတ်မှတ်ထားတယ်။

အကုသိုလ်နှင့် ပတ်သက်လို့တော့ - “သာဝဇ္ဇဒုက္ခဝိပါကလက္ခဏာ” ဆီလေသာ အပြစ်အနာအဆာတွေနှင့် အတူတကွဖြစ်ပြီးတော့ မကောင်းတဲ့ ဆင်းရဲတဲ့အကျိုးကို ပေးစေတတ်တဲ့တရားတွေကို အကုသိုလ်လို့ ဒီလိုဘုရားရှင်က သတ်မှတ်ပြီး ဟောထားတယ်။ အဲဒီလို ဟောလိုက်တဲ့အချိန်အခါမှာ ကောင်းတဲ့ အကျိုး မကောင်းတဲ့အကျိုးတွေကို ရမ္မနှင့် ပတ်သက်လို့တော့ ဘုရားရှင်က ပဋိသန္ဓေကျိုးကို တိုက်ရိုက်ရည်ညွှန်းဟောတယ်ဆိုတာက အကုသိုလ်တရားတို့ နေည်သည်မှာ အကျိုးပေးခဲ့ရင် အပါယ်လေးဘုံ တစ်ဘုံဘုံမှာသာလျှင် ပဋိသန္ဓေအကျိုးကို ပေးတယ်။ ကောင်းရာသုဂတိမှာ ပဋိသန္ဓေအကျိုးကို ပေးရိုးထုံးစံ မရှိဘူး။ ထုသိုလ်ကံတို့မည်သည်မှာလည်း အကျိုးပေးခဲ့မယ်ဆိုရင် လူ့ပြည် နတ်ပြည် ဗြဟ္မာ့ပြည် စတဲ့ ကောင်းရာသုဂတိဘုံတွေမှာသာလျှင် ပဋိသန္ဓေအကျိုးကို ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ စွမ်းအား ရှိတယ်။ အပါယ်လေးဘုံမှာ သွားပြီး ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေနိုင်တဲ့စွမ်းအား မရှိဘူး။

ဒါကြောင့် ပဋိသန္ဓေအကျိုးကို တိုက်ရိုက်ရည်ညွှန်းပြီးတော့ ဘုရားက ဟောတယ်။ ဒီစကားလေးကို ဘာကြောင့်ပြောရလဲဆိုတော့ အကြောင်းနည်းနည်းရှိပါတယ်။ လူ့ပြည်လူ့လောကမှာ မကောင်းတဲ့ ပါဏာတိပါတ်စတဲ့ ဒုစရိုက်တွေ လွန်ကျူးပြီးတော့ ကြီးပွားချမ်းသာနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း မရှိကြဘူးလား? မရှိကြတယ်။ ဓားပြသူခိုးလုပ်ပြီးတော့ ကြီးပွားချမ်းသာနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း လူ့

www.burmeseclassic.com

လောကမှာ ရှိကြတယ်။ သူတို့ဟာ အကုသိုလ်ကံတွေ လွန်ကျူးနေတာပဲ။ ဖြစ်လို့ ချမ်းသာနေသလဲလို့ ဒီလိုတချို့က မေးကြလို့ပါ။ ဘုရားရှင်က အဲဒီ ပစ္စုပ္ပန် ချမ်းသာလောက်ကို ရည်ညွှန်းပြီး ဟောနေတာ မဟုတ်ဘူး။ ဒီကုသိုလ်ကံ ဘယ်ဟုတ် ဒီအကုသိုလ်ကံက နောင်တစ်ချိန်ဖြစ်ပေါ်စေမဲ့ ပဋိသန္ဓေအကျိုးကို ရည်ညွှန်းပြီးတော့ ဘုရားက ကုသိုလ် အကုသိုလ်လို့ သတ်မှတ်ပြီး ဟောနေတာ ဖြစ်တယ်။

ဒီတော့ ဒီဘဝမှာ မကောင်းတဲ့ ဒုစရိုက်တွေနှင့် အသက်မွေးလို့ ချမ်းသာ ချမ်းသာပါစေ၊ တစ်ချိန် ဒီဒုစရိုက်တွေက ပဋိသန္ဓေအကျိုးတစ်ခုကို ပေးတော့မယ့် ဆိုရင် ကောင်းတဲ့ ပဋိသန္ဓေအကျိုးကို ပေးမလား? မကောင်းတဲ့ ပဋိသန္ဓေအကျိုးကို ပေးမလား? လို့ မေးရင် မကောင်းတဲ့ပဋိသန္ဓေအကျိုးကို ကျိန်းသေပေးမယ်လို့ အဖြေပေးရမယ်။ ဘယ်မှာ သွားပေးမလဲ - အပါယ်လေးဘုံမှာ ကျိန်းသေပေးမယ့် ပဋိသန္ဓေအကျိုးကို ပေးမယ်၊ အကယ်၍ အပါယ်ကလွတ်လာလို့ သို့မဟုတ် အပါယ် မရောက်သေးလို့ အခါအခွင့်သင့်လို့ လူ့ပြည်လူ့လောက ရောက်ခဲ့မယ်ဆိုလို့မှ လည်း ဒီဒုစရိုက်ကံတွေကြောင့် ဘာဖြစ်မလဲ? - အသက်တိုမယ်၊ စည်းစိမ်ညံ့တွေ ပျက်စီးကုန်မယ်၊ ဒီအကျိုးမျိုးကို ရနိုင်တယ်။

အခု ဒီနေရာမှာ မြတ်စွာဘုရားက ကုသိုလ်ဆိုတာ ဘာလဲ? လို့ သိအောင် မေးမြန်းဖို့ တိုက်တွန်းထားတော်မူတယ်။ အကုသိုလ်ဆိုတာ ဘာလဲလို့ သိအောင် မေးမြန်းဖို့ တိုက်တွန်းထားတော်မူတယ်။ ဒါနဆိုတာ ဒီလိုပြုရတယ်။ ဒါနကုသိုလ်ကို ဒီလိုပြုရတယ်။ သီလကုသိုလ်ကို ဒီလိုဆောက်တည်ရတယ်လို့ သိထားဖို့ တော်မူတယ်။ သီလဆိုတာက ဘာမှန်းမသိဘူးဆိုရင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဘာကို ရှောင်ကြဉ်မလဲ? - ရှောင်ကြဉ်လို့ မရနိုင်ဘူး။ “ငါးပါးသီလ” ဆိုတာ ဘာလဲ၊ မသိဘူး။ ဒီတွေကို ရှောင်ကြဉ်ရမလဲ မသိဘူး။ ဒီလိုမသိရင် ဘယ်လိုလုပ် ဒီငါးပါးသီလ ပြုမလဲ? မပြည့်စုံနိုင်ဘူး။ သီလကုသိုလ်ဟာ သူ့သန္တာန်ကို ဖြစ်မလား? မဖြစ်ဘူး။ ရှစ်ပါးသီလကို ဘယ်လိုဆောက်တည်ရမယ်၊ ဘာကို ရှောင်ကြဉ်ရမယ်၊ ဘာကို လိုက်နာပြုကျင့်ရမယ်ဆိုတာ မသိဘူး။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်မှာ ရှစ်ပါးသီလပြည့်စုံဖို့ မရနိုင်ဘူး။ ကိုးပါး ဆယ်ပါးသီလလည်း ထိုနည်းလည်းကောင်းပဲ။ ဒီတစ်ခါ အသ

မြင့်သွားတော့ ရဟန်းတို့ရဲ့သီလ ရှိပါတယ်။ ဒီတော့ ဒီသီလကုသိုလ် စိတ်စေတနာ လေးတွေ ဖြစ်ဖို့အတွက် မိမိက ဒီသီလကို ဘယ်ပုံဘယ်ပန်း ဘယ်နည်းလမ်းအားဖြင့် ဖြည့်ကျင့်ရမယ်ဆိုတဲ့ နည်းစနစ်တွေကို ကျကျနန တတ်သိနားလည်ဖို့ မလိုဘူးလား? လိုအပ်တယ်။

နောက်တစ်ဆင့်မြင့်သွားတဲ့ ကုသိုလ်ကျတော့ သမထကုသိုလ်ပဲ။ ဒီသမထတွေကို ဘယ်ပုံ ဘယ်ပန်း ဘယ်နည်းလမ်းအားဖြင့် ဒီသမထကုသိုလ်တရားတွေကို တိုးပွားအောင် ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် ပွားများအားထုတ်ရမယ်ဆိုတဲ့ နည်းလမ်းကို မသိခဲ့ဘူး။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဒီသမထကုသိုလ်တရားတွေကို ရနိုင်မလား? မရနိုင်ဘူး။ ဈာန်တရားတွေကို စနစ်တကျ ညွှန်ကြားပြသပေးတဲ့ - သမဏ ဗြာဟ္မဏအမည်ရှိတဲ့ သူတော်ကောင်းတွေထံကို မိမိက ချဉ်းကပ်ပြီး လေ့လာဖို့ မလိုအပ်ဘူးလား? လိုအပ်တယ်။ လေ့လာရုံတင်တော့ မဟုတ်ဘူးပေါ့။ လေ့လာပြီးတော့ ကျင့်ဖို့လည်း လိုအပ်ပါတယ်နော်။

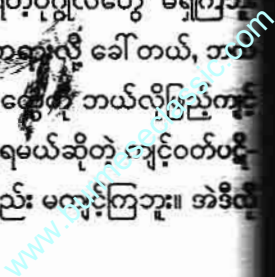
နောက်တစ်ခု - ဒီထက်အဆင့်မြင့်လိုက်တော့ ဝိပဿနာကုသိုလ်ပဲ။ ရုပ်ကို ဘယ်လို ရှုရတယ်။ နာမ်ကို ဘယ်လိုရှုရတယ်။ ရုပ်ဆိုတာက ဘာတွေ ဘာတွေကို ခေါ်တယ်။ နာမ်ဆိုတာက ဘာတွေ ဘာတွေကို ခေါ်တယ်။ ဒီရုပ်တရား နာမ်တရားတွေကိုသိအောင် ဘယ်ပုံ ဘယ်ပန်း ဘယ်နည်းလမ်းအားဖြင့် ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် ပွားများအားထုတ်ရမယ် - စတဲ့ ဒီအချက်တွေကို ဆရာသမားထံ ချဉ်းကပ်မေးမြန်းဖို့ မလိုဘူးလား? လိုအပ်တယ်။ တစ်ခါ ဒီရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတွေရဲ့ အကြောင်းတရားတို့ကို ဘယ်လိုသိအောင် စနစ်တကျ ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် ပွားများအားထုတ်ရမယ်ဆိုတဲ့ နည်းစနစ်ကောင်းတွေကို သိရှိဖို့ရန် ဆရာသမားထံကို ချဉ်းကပ်ဖို့ လိုတယ်။ နောက်တစ်ခါ အကြောင်းတရားနှင့်တကွ ဒီရုပ်နာမ်တွေရဲ့ အနိစ္စအချက် ဒုက္ခအချက် အနတ္တအချက်တွေကိုသိတဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်တွေ ဖြစ်ပေါ်လာအောင် ဝိပဿနာ ကုသိုလ်တရားတွေကို တိုးပွားအောင် ဘယ်ပုံဘယ်ပန်း ဘယ်နည်းလမ်းအားဖြင့် ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် ပွားများအားထုတ်ရမယ်ဆိုတဲ့ နည်းစနစ်ကောင်းကလေးတွေကိုလည်း သမဏ ဗြာဟ္မဏ အမည်ရှိနေတဲ့ ဆရာသမားများထံမှာ ချဉ်းကပ်ပြီး လေ့လာဖို့ မလိုဘူးလား? လိုအပ်နေတယ်။

www.burmeseclassic.com

အကယ်၍ အဲဒီလိုမလေ့လာခဲ့ဘူး၊ မိမိမှူးတိုင်း ဖမမှူးတိုင်းသာ နေခဲ့မယ် ဆိုရင် ဒီသမထကုသိုလ်တရားတွေ မိမိသန္တာန်မှာ ဖြစ်နိုင်မလား? မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ဝိပဿနာတရားတွေလည်း မိမိသန္တာန်မှာ ဖြစ်နိုင်မလား? မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ဒီလို အဆင့်မြင့်တဲ့ကုသိုလ်တွေဖြစ်ဖို့ အင်မတန်ခက်တယ်။ ဒီဝိပဿနာကုသိုလ်မှ မဖြစ် ခဲ့ရင် အလွန်အဆင့်မြင့်တဲ့ ကုသိုလ်တရားတွေထဲမှာ အဆင့်အတန်း အမြင့်မားဆုံး ဖြစ်တဲ့ မဂ်ကုသိုလ်တရားတွေဆိုတာရော ပေါ်လာဦးမလား? မပေါ်လာနိုင်တော့ ဘူး။ ဒါကြောင့် ဘာဟာ ကုသိုလ်တရားလဲလို့ သိဖို့ရန်အတွက် အရေးမကြီးဘူး လား? ကြီးတယ်။

မိမိက အဆင့်အတန်းမြင့်မားတဲ့ ဘဝတစ်ခုကို အလိုရှိခဲ့ရင် သို့မဟုတ် အဆင့်အတန်း အလွန်မြင့်နေတဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို အလိုရှိခဲ့တယ်ဆိုရင် ဘာဟာ ကုသိုလ် ခေါ်တယ်၊ ဒီကုသိုလ်တရားတွေကို ဘယ်ပုံဘယ်ပန်း ဘယ်နည်းလမ်းအားဖြင့် ဖြည့်ကျင့်ရမယ်ဆိုတဲ့ ကျင့်ဝတ်ပဋိပတ်ကိုတော့ ဆရာသမားထံမှာ သင်ယူဖို့ မလိုအပ်ဘူးလား? လိုအပ်တယ်။

နောက်တစ်ခု - ဘာဟာ အကုသိုလ်ဖြစ်တယ်ဆိုတာသိမှ ဒီအကုသိုလ်မှ ရှောင်ကြဉ်နိုင်မယ်။ အခု - များသောအားဖြင့် ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကို ခွဲခြားမသိ တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေပဲ ဒေါသ သိပ်ကြီးတယ်၊ မာနတွေ သိပ်ကြီးတယ်၊ ဣဿာတရား တွေ သိပ်ပြီးတော့ ထူပြောကြတယ်။ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ မာန်မာနတရားတွေရဲ့ လွှမ်းမိုးမှုဒဏ်ချက်ကို မိမိတို့က အမြဲခံနေရတဲ့အတွက် ဘာဖြစ်သလဲ? “စိတ် ညစ်ပါတယ် လူ့လောကနေရတာ၊ ချမ်းသာတယ်လို့ မရှိဘူး” - ဆိုပြီး တချို့ ဒီလို ညည်းကြတယ်။ စည်းစိမ်ဥစ္စာတွေ ဘယ်လောက်ပဲ ကြွယ်ဝချမ်းသာနေပေမဲ့ တစ်ခါတလေ သားအတွက်၊ သမီးအတွက်၊ ဇနီးအတွက်၊ မြေးအတွက်၊ ပစ္စည်း အတွက်နှင့် ပူပန်သောကတွေနှင့် တစ်ပုံကြီးနေနေရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ မရှိကြဘူး လား? ရှိကြတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲ? ဘယ်ဟာကုသိုလ်တရားလို့ ခေါ်တယ်၊ ဘာဟာ အကုသိုလ်တရားလို့ ခေါ်တယ်၊ ဒီကုသိုလ်တရားတွေကို ဘယ်လိုဖြည့်ကျင့် ရမယ်။ ဒီအကုသိုလ်တရားတွေကို ဘယ်လိုရှောင်ကြဉ်ရမယ်ဆိုတဲ့ ကျင့်ဝတ်ပဋိ ပတ်ကို စနစ်တကျ နားမလည်ကြဘူး။ နားလည်ပြန်လည်း မကျင့်ကြဘူး။ အဲဒီလို

နားမလည်တဲ့အတွက်၊ အောင်အောင်မြင်မြင် မကျင့်တဲ့အတွက် စိတ်ဆင်းရဲပြီး လောကမှာ နေကြရတာ ဖြစ်တယ်။ နောက်တစ်ခု -

ကီ သာဝဇ္ဇံ၊ ကီ အနဝဇ္ဇံ။

ဘန္တေ = အရှင်ဘုရား။ သာဝဇ္ဇံ = အပြစ်ရှိတဲ့တရားတွေကား။ ကီ = အဘယ်ပါနည်း။ အနဝဇ္ဇံ = အပြစ်မရှိတဲ့တရားတွေကား။ ကီ = အဘယ်ပါနည်း။

အပြစ်ရှိတဲ့တရားဆိုတာက ဘယ်တရားပါလဲဘုရား၊ အပြစ်မရှိတဲ့တရားက ဘယ်တရားပါလဲဘုရား၊ ဒီလောက်တော့ သိဖို့မလိုဘူးလား? လိုအပ်တယ်။ နောက်တစ်ခု -

ကီ သေဝိတဗ္ဗံ၊ ကီ န သေဝိတဗ္ဗံ။

သေဝိတဗ္ဗံ - မှီဝဲသင့် မှီဝဲထိုက်တဲ့တရားတွေကား။ ကီ = အဘယ်ပါနည်း။

န သေဝိတဗ္ဗံ = မမှီဝဲသင့် မမှီဝဲထိုက်တဲ့ တရားတွေကား။ ကီ = အဘယ်ပါနည်း။

မှီဝဲသင့် မှီဝဲထိုက်တဲ့တရားက ဘယ်တရားတွေလဲဘုရား? မမှီဝဲသင့် မမှီဝဲထိုက်တဲ့တရားတွေက ဘယ်တရားတွေလဲ? ဒီလောက်တော့ ဗုဒ္ဓဘာသာရယ်လို့ ဖြစ်လာပြီဆိုရင် သိဖို့မလိုဘူးလား? လိုအပ်တယ်။

ကီ မေ ကရိယမာနံ ဒီယရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ ဟောတိ။

မေ = ဘုရားတပည့်တော်အဖို့။ ကရိယမာနံ = ပြုလုပ်အပ်ခဲ့သည်ရှိသော်။

ဒီယရတ္တံ = နေ့ညဉ့်သံသရာ ရှည်မြင့်စွာသော အချိန်အခါကာလတို့ပတ်လုံး။

အဟိတာယ = အကျိုးစီးပွားမဲ့ရန်အလို့ငှာ။ ဒုက္ခာယ = ဆင်းရဲခြင်းငှာ။ ဟောတိ

= ဖြစ်ပေ၏။ ဧတံ = ဤကဲ့သို့သောတရားမျိုးသည်ကား။ ကီ = အဘယ်တရားပါ

နည်း?

တပည့်တော် ပြုကျင့်ခဲ့မယ်ဆိုရင် နေ့ညဉ့်သံသရာ ရှည်မြင့်စွာသော အချိန်အခါကာလပတ်လုံး တပည့်တော်ရဲ့ အကျိုးစီးပွား ဆုတ်ယုတ်ဖို့ရန် ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်ဖို့ရန်ဖြစ်တဲ့ တရားမျိုးဟာ ဘယ်တရားမျိုးလဲဘုရား?

ကီ ဝါ ပန မေ ကရိယမာနံ = ပြုလုပ်ခဲ့သည်ရှိသော်။ ဒီယရတ္တံ = နေ့ညဉ့်

သံသရာ ရှည်မြင့်စွာသော အချိန်အခါကာလတို့ပတ်လုံး။ ဟိတာယ = အကျိုး

စီးပွားရှိရန် အလို့ငှာ။ သုခါယ = ချမ်းသာရန် အလို့ငှာ။ ဟောတိ = ဖြစ်၏။

တော် = ဤကဲ့သို့သောတရားမျိုးသည်ကား။ ကိံ ဝါ ပန = အဘယ်တရားမျိုးပါနည်း။

တပည့်တော် လိုက်နာပြုကျင့်ခဲ့မယ်ဆိုရင်လည်း နေ့ညဉ့်သံသရာ ရှည်မြင့် စွာသော အချိန်အခါကာလတို့ပတ်လုံး တပည့်တော်အတွက် အကျိုးစီးပွား ရှိဖို့ရန် ချမ်းသာဖို့ရန် ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်တဲ့တရားမျိုးဟာ ဘယ်တရားမျိုးတွေလဲ? ဒီလောက် တော့ သိဖို့မလိုဘူးလား? လိုအပ်တယ်၊ ဦးပဉ္စင်းတို့ဘုရားရှင်ရဲ့ ပိဋကတ်သုံးပုံမှာ ဟောနေတဲ့ တရားတွေဟာ ဒီတရားတွေပဲ။ သီလကျင့်စဉ် သမာဓိကျင့်စဉ် ပညာ ကျင့်စဉ်ဆိုပြီးတော့ ကျင့်စဉ်သုံးရပ် ထူထောင်ပြီးတော့ ဟောထားတယ်။ မှီဝဲသင့် မှီဝဲထိုက်တဲ့တရားတွေ ပွားများသင့် ပွားများထိုက်တဲ့တရားတွေ လိုက်နာပြုကျင့် သင့် ပြုကျင့်ထိုက်တဲ့တရားတွေ ဖြစ်ကြပါတယ်။ ဒီသီလကျင့်စဉ် သမာဓိကျင့်စဉ် ပညာကျင့်စဉ်တွေကို ဖြည့်ကျင့်လိုက်ခြင်းဟာ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ အထွတ်အထိပ် သို့ ရောက်နေတဲ့ စီးပွားတွေရရှိဖို့ ချမ်းသာတွေ ရရှိဖို့အတွက် ဖြစ်တယ်။

နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ အထွတ်တပ်ထားတဲ့ အထက်တန်းအကျဆုံးဖြစ်တဲ့ စီးပွား ချမ်းသာတွေ ရရှိဖို့ရန်အတွက် ဘုရားရှင်သည် ဒီသီလကျင့်စဉ်၊ ဒီသမာဓိကျင့်စဉ်၊ ဒီပညာကျင့်စဉ်တွေကို စနစ်တကျ ချမှတ်ပေးသွားပါတယ်။ မှီဝဲသင့် မှီဝဲထိုက်တဲ့ တရား၊ လိုက်နာပြုကျင့်သင့် ပြုကျင့်ထိုက်တဲ့တရားတွေပဲ။ ဒီတော့ မိမိက ဘယ် တရားဟာ မှီဝဲသင့်တယ်၊ ဘယ်တရားက မမှီဝဲသင့်ဘူးလို့ မသိဘူး။ ဘယ်တရား ကို လိုက်နာပြုကျင့်သင့်တယ်၊ ဘယ်တရားကို မလိုက်နာသင့်ဘူးလို့ မသိဘူး။ ဘယ်တရားက အပြစ်ရှိတယ်၊ ဘယ်တရားက အပြစ်မရှိဘူးလို့ မသိဘူး။ အဲဒီလို မသိဘူးဆိုလို့ရှိရင် မိမိအတွက် မသိတာတွေ တစ်ပုံကြီး ထမ်းထားတော့ ဒီ - ကျင့်ဝတ်ပဋိပတ်တွေကို ကောင်းမွန်စွာ ကျင့်နိုင်ပါဦးမလား? မကျင့်နိုင်ဘူး။ မကျင့် နိုင်တဲ့အခါကျတော့ လမ်းလည်း လွဲမသွားတတ်ဘူးလား? လွဲသွားနိုင်တယ်။ လမ်း ချော်သွားပြီဆိုလို့ရှိရင်တော့ မိမိတို့အတွက် မနစ်နာဘူးလား? နစ်နာတယ်။ သိပ် နစ်နာတယ်။

ကလျာဏမိတ္တ အရေးကြီးပုံ

တစ်ချိန်မှာ အရှင်အာနန္ဒာကိုယ်တော်မြတ်က မြတ်စွာဘုရားထံ ချဉ်းကပ်

ပြီးတော့ မေးပါတယ်။ သူက နေ့သန့်စင်တော်မူရာအရပ်မှာ စဉ်းစားမိတယ်။ နေ့အခါ မိမိတို့ရရှိထားတဲ့ သမာပတ်တွေကို ဝင်စားခြင်း သမထ ဝိပဿနာဘာဝနာတွေကို ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် ပွားများအားထုတ်ခြင်းကို နေ့သန့်စင်တယ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။ နေ့သန့်စင်ရာမှအထ ညနေချမ်းအခါ ဘုရားရှင်ထံ ချဉ်းကပ်ပြီးတော့ သူက မေးခွန်းတစ်ခု မေးမြန်းလျှောက်ထားတယ်။ “မြတ်စွာဘုရား . . . လောကမှာ သတ္တဝါတွေ သာဝကတွေ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို ရရှိရေးအတွက် ကလျာဏမိတ္တလို့ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ မိတ်ကောင်းဆွေကောင်း ဆရာသမားကောင်းအပေါ်မှာ တစ်ဝက်လောက် မှီနေတယ်လို့ တပည့်တော် သဘောပေါက်ပါတယ် မြတ်စွာဘုရား” -

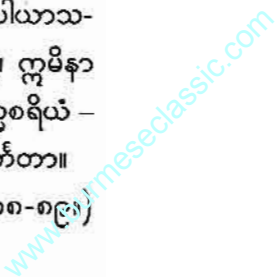
ဤ လျှောက်ထားတော့ မြတ်စွာဘုရားက -

“အာနန္ဒာ . . . သင် ဒီလိုမပြောနှင့် ဆရာသမားအပေါ်မှာ တစ်ဝက်လောက် မှီနေတာ မဟုတ်ဘူး၊ လုံးလုံးမှီနေတယ်။ အကုန်လုံး ဆရာသမားအပေါ်မှာ မှီနေတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲ? ဘုရားတည်းဟူသော ကလျာဏမိတ္တ မိတ်ကောင်းဆွေကောင်းကြီးတစ်ဦးသည် လောကမှာ ပွင့်ထွန်းပေါ်ပေါက်မလာခဲ့ဘူးဆိုရင် ဒီသတ္တဝါတွေဟာ ဘယ်လိုမှ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို မရနိုင်ကြဘူး။”

ဘာကြောင့်လဲ? - မဂ္ဂင် (၈)ပါး ကျင့်စဉ်တရားဆိုတာကို ဘုရားရှင်တို့ ပွင့်ထွန်းတော်မူလာတဲ့အခါကျမှ သာဝကတို့ သိရှိခွင့်ကို ရရှိနိုင်ကြတယ်။ ညွှန်ကြားပြသပေးမဲ့ ဘုရားရှင်ကဲ့သို့သော မိတ်ကောင်းဆွေကောင်း ဆရာကောင်း သမားကောင်းရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကသာ မဂ္ဂင် (၈)ပါး ကျင့်စဉ်တရားကို ကျင့်နိုင်မှာ ဖြစ်တယ်။ မဂ္ဂင် (၈)ပါး ကျင့်စဉ်ကို စနစ်တကျ ကျင့်ပါမှလည်း နိဗ္ဗာန်ကို ရရှိမှာ ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ဘုရားရှင်က ဒီလို ဆက်ဟောထားတော်မူတယ် -

မမံ ဟိ အာနန္ဒန္တံ ကလျာဏမိတ္တံ အာဂမ္မ ဇာတိဓမ္မာ သတ္တာ ဇာတိယာ ပရိမုစ္ဆန္တိ၊ ဇရာဓမ္မာ သတ္တာ ပရိမုစ္ဆန္တိ၊ ဗျာဓိဓမ္မာ သတ္တာ ဗျာဓိတော ပရိမုစ္ဆန္တိ၊ ဇရဏဓမ္မာ သတ္တာ မရဏေန ပရိမုစ္ဆန္တိ၊ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသဓမ္မာ သတ္တာ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသေဟိ ပရိမုစ္ဆန္တိ။ ဣမိနာ ခေါ ဧတံ အာနန္ဒန္တ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ ယထာ သကလမေဇိဒံ ပြဟူစရိယံ -

ဇာတိသံ ကလျာဏမိတ္တတာ ကလျာဏသဟာယတာ ကလျာဏသမ္ပဝက်တာ။

အာနန္ဒာ = ညီဘွား အာနန္ဒာ။ ကလျာဏမိတ္တံ - မိတ်ကောင်းဆွေကောင်း
 အစစ် အဖြစ်ကြီးဖြစ်ပေသော။ မမံ ဟိ = ငါဘုရားကိုသာလျှင်။ အာဂမ္မ - အ
 ပြု၍။ ဇာတိဓမ္မာ = ပဋိသန္ဓေ တည်နေခြင်း ဇာတိသဘောတရား ထင်ရှားရှို
 ကုန်သော။ သတ္တာ = သတ္တဝါတို့သည်။ ဇာတိယာ = ပဋိသန္ဓေတည်နေခြင်း
 ဇာတိသဘောတရားမှ။ ပရိမုစ္ဆန္တိ = လွတ်မြောက်၍ သွားကြရကုန်၏။ ဇရာဇ
 - အိုခြင်းဇရာသဘောတရား ထင်ရှားရှိနေကြကုန်သော။ သတ္တာ = သတ္တဝါ
 သည်။ ဇရာယ = အိုခြင်းဇရာသဘောတရားမှ။ ပရိမုစ္ဆန္တိ = လွတ်မြောက်
 သွားကြရကုန်၏။ ဗျာဓိဓမ္မာ = ဖျားနာခြင်း ဗျာဓိသဘောတရား ထင်ရှားရှိ
 ကြကုန်သော။ သတ္တာ = သတ္တဝါတို့သည်။ ဗျာဓိတော = ဖျားနာခြင်း ဗျာ
 သဘောတရားမှ။ ပရိမုစ္ဆန္တိ = လွတ်မြောက်၍ သွားကြရကုန်၏။ မရဏဓမ္မာ
 သေကျေပျက်စီးခြင်း မရဏသဘောတရား ထင်ရှားရှိနေကြရကုန်သော။ သတ္
 - သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည်။ မရဏေန = သေကျေပျက်စီးခြင်း မရဏသ
 တရားမှ။ ပရိမုစ္ဆန္တိ = လွတ်မြောက်၍ သွားကြရကုန်၏။ သောကပရိဒေဝဒု
 ဒေါမနဿုပါယာသဓမ္မာ - စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်း သောကတရား၊ ငိုကြွေးမြည်တ
 ရခြင်း ပရိဒေဝတရား၊ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း ဒုက္ခတရား၊ စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ဒေါ
 သတရား၊ ပြင်းစွာပူပန်ခြင်း ဥပါယာသတရား ထင်ရှားရှိနေကြကုန်သော
 သတ္တာ = သတ္တဝါတို့သည်။ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသေဟိ = စိုး
 ပူဆွေးခြင်း သောကတရား၊ ငိုကြွေးမြည်တမ်းခြင်း ပရိဒေဝတရား၊ ကိုယ်ဆင်း
 ရခြင်း ဒုက္ခတရား၊ စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ဒေါမနဿတရား၊ ပြင်းစွာပူပန်ခြင်း ဥပါ
 ယာသတရားတို့မှ။ ပရိမုစ္ဆန္တိ = လွတ်မြောက်၍ သွားကြရကုန်၏။

အာနန္ဒာ = ညီဘွား အာနန္ဒာ။ ယဒိဒံ ကလျာဏမိတ္တတာ = အကြင်မိ
 ကောင်းဆွေကောင်း ဆရာကောင်း သမားကောင်းရှိသောသူ၏အဖြစ်သည်။
 ယဒိဒံ ကလျာဏသဟာယတာ = အကြင် အပေါင်းအဖွဲ့ကောင်းရှိသော သူ၏
 အဖြစ်သည်။ ယဒိဒံ ကလျာဏသမ္ပဝင်္ဂတာ = အကြင်မိတ်ကောင်းဆွေကောင်း
 သူတော်ကောင်းတို့အပေါ်၌ ညွတ်ကိုင်းရှိုင်းသော စိတ်ဓာတ်ရှိသောသူ၏အဖြစ်
 သည်။ အတ္ထိ = ရှိ၏။ ဣဒံ = ဤမိတ်ကောင်းဆွေကောင်း ဆရာကောင်း သ

ကောင်း အပေါင်းအဖော်ကောင်းရှိသော သူ၏အဖြစ် သူတော်ကောင်းတို့အပေါ်၌
 ညွတ်ကိုင်နှိုင်းသော စိတ်ဓာတ်ရှိသော သူ၏အဖြစ်သည်ကား။ ဗြဟ္မစရိယဿ
 - အရိယမာတည်းဟူသော မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ရခြင်း၏။ သကလမေဝ
 - အားလုံးကိုပင်လျှင် ပြီးစီးစေနိုင်၏။

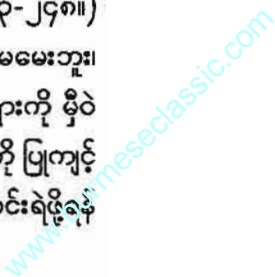
ဒီဒေသနာတော်အရ အိုနာသေရေး ဒုက္ခဘေးအဝဝတို့မှ လွတ်မြောက်
 ခြုရန်အတွက် သံသရာဝဋ်မှ ထွက်မြောက်ကြောင်း နိဿျာနိက တရားကောင်း
 အစစ်ဖြစ်သော မဂ္ဂင် (၈)ပါး ကျင့်စဉ်တရားတွေကို စနစ်တကျ ညွှန်ကြားပြသ
 ပေးမဲ့ ဆရာကောင်း သမားကောင်း မိတ်ကောင်းဆွေကောင်း ရှိဖို့ဟာ အလွန်
 အရေးကြီးပါတယ်။ သူတော်ကောင်းတို့အပေါ်၌ ညွတ်ကိုင်နှိုင်းနေတဲ့ စိတ်ထား
 မှီဖို့လည်း အလွန်လိုအပ်ပါတယ်။

ဒီတော့ မိမိတို့က အဆင့်အတန်းအမြင့်မားဆုံးဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို လိုလား
 တောင့်တခဲမယ်ဆိုရင် ကလျာဏမိတ္တခေါ်တဲ့ မိတ်ကောင်းဆွေကောင်း ဆရာ
 ကောင်း သမားကောင်းကို ဆည်းကပ်ဖို့ မလိုဘူးလား? လိုအပ်တယ်။ အဲဒီ မိတ်
 ကောင်းဆွေကောင်း ဆရာကောင်း သမားကောင်းတို့ရဲ့ ညွှန်ကြားပြသဆိုဆုံးမတဲ့
 နည်းကောင်းလမ်းမှန်ကိုလည်း လိုက်နာပြုကျင့်ဖို့ မလိုဘူးလား? လိုအပ်တယ်။
 တျင့်စဉ်က လွဲချော်သွားပြီဆိုရင် မိမိတို့ မျှော်လင့်တောင့်တတဲ့ တကယ့်နိဗ္ဗာန်
 အစစ်ကို ရနိုင်ပါ့မလား? မရနိုင်ဘူးနော်။ ဒါက ဆရာကောင်း သမားကောင်းတွေ
 တို့ မှီဝဲဆည်းကပ်ခြင်းကြောင့် မိမိမှာ ဘယ်လိုဉာဏ်ထူးဉာဏ်မြတ်တွေ ရရှိနိုင်
 တယ်ဆိုတဲ့သဘောကို ဘုရားက သရုပ်ပေါ်အောင် ဟောနေတာ။

သော တေန ကမေုန ဧဝံ သမတ္တေန ဧဝံ သမာဒိန္နေန ကာယဿ ဘေဒါ
 ဝရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတီ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတီ။

(မ-၃-၂၄၈။)

ခုနက ပုဂ္ဂိုလ်က ဘာဟာကုသိုလ်လဲ၊ ဘာဟာအကုသိုလ်လဲ မမေးဘူး။
 ဘယ်ဟာ အပြစ်ရှိလဲ၊ ဘယ်ဟာအပြစ်မရှိဘူးလဲ မမေးဘူး။ ဘယ်တရားကို မှီဝဲ
 သင့်သလဲ ဘယ်တရားကို မမှီဝဲထိုက်ဘူးလည်း မမေးဘူး။ ဘယ်တရားကို ပြုကျင့်
 ခဲ့ရင် နေ့ညဉ့်သံသရာ ရှည်မြင့်စွာသော အချိန်အခါ ကာလပတ်လုံး ဆင်းရဲဖို့ရန်

အကျိုးစီးပွား ဆုတ်ယုတ်ဖို့ရန် ဖြစ်သလဲ? ဘယ်တရားကို လိုက်နာပြုကျင့်ခဲ့မိ ဆိုရင် နေ့ညဉ့်သံသရာ ရှည်မြင့်စွာသော အချိန်အခါကာလပတ်လုံး အကျိုးစီးပွား ရှိဖို့ရန် ချမ်းသာဖို့ရန် ဖြစ်ပါသလဲဆိုတဲ့ ဒီမေးခွန်းတွေကို မမေးဘူး၊ မမေးပေ။ လိုက်နာပြုကျင့်မှုလည်း မရှိဘူး၊ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကိုလည်း ရှောင်ကြဉ်ဖို့ဆိုတာ ဘယ်လိုမှ မဖြစ်နိုင်တော့ဘူး၊ မဖြစ်နိုင်တော့ သူက ပြုသင့်ပြုထိုက်တဲ့ ကုသိုလ် တရားတွေကိုလည်း မပြုဘဲနေမယ်၊ ရှောင်ကြဉ်သင့်ရှောင်ကြဉ်ထိုက်တဲ့ အကုသိုလ်တရားတွေကိုလည်း မရှောင်ကြဉ်ဘဲ သူနေတော့မယ်၊ အဲဒီလို နေလိုက်ရင် အတွက် ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ဘာဖြစ်မလဲ?

သော = ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧဝံ = ဤသို့။ သမတ္ထေန = ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပြုတော်မူ၍ ထားအပ်သော။ ဧဝံ = ဤသို့။ သမာဒိန္နေန = ကောင်းစွာဆောက်တည် ထားအပ်သော။ တေန ကမ္မေန = ထိုအကုသိုလ်ကံကြောင့်။ ကာယဿ = ထို ကာယ၏။ ဘေဒါ = ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ ပရံ မရဏာ = စုတိပြတ်ကြော့ သေပျောက် သည်မှ နောက်ကာလ၌။ အပါယံ = ချမ်းသာဟူ၍ မြူငွေမျှမရှိသော။ ဒုဂ္ဂတိ မကောင်းမှုပြုသူ ဒုစရိုက်သမားတို့၏ လားရောက်ရာဖြစ်သော။ ဝိနိပါတံ = အာဇာနည်ဆန္ဒကင်းလျက် ဖရိုဖရဲ ပြိုကွဲပျက်စီးလျက် ကျရောက်ရာဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ = ငရဲသို့။ ဥပပဇ္ဇတိ = ကပ်ရောက်ရပေ၏။

ဘာကြောင့် ရောက်သွားရသလဲ မေးတော့ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကို ခွဲ၍ မသိတဲ့အတွက် ကုသိုလ်ကို မပြုသင့်ဘဲ အကုသိုလ်တွေကို ပြုကျင့်မိလို့ ရောက် သွားတယ်၊ အကယ်၍ ငရဲကို မရောက်ခဲ့ဘူးဆိုရင်တော့ ဘာဖြစ်မလဲ?

သစေ မနုဿတ္တံ အာဂစ္ဆတိ ယတ္ထ ယတ္ထ ပစ္စာဇာယတိ ဒုပ္ပညော ဝေတိ။ (မ-၃-၂၄၈။)

အကယ်၍ လူ့ပြည်လူ့လောကကို တစ်ပတ်ပြန်ပြီးတော့ လူလာဖြစ်ခဲ့ ဆိုရင် ကုသိုလ်တရားတွေကို ကုသိုလ်မှန်း မသိလို့ မပြုကျင့်ခဲ့မိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ အကု သိုလ်တရားကိုလည်း အကုသိုလ်မှန်း မသိလို့ မရှောင်ကြဉ်ခဲ့မိတဲ့ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ဘာဖြစ်မလဲ? “ဒုပ္ပည” ပညာဉာဏ်နည်းပါးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ရမယ်၊ ဘာဖြစ်လို့ ပညာဉာဏ်ကြီးမားတဲ့ ကံကို သူက မထူထောင်ခဲ့လို့ပဲ၊ ဒါဟာ လူ့လောက

ပညာဉာဏ်မရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဘာကြောင့်ဖြစ်ရတယ်ဆိုတာကို မြတ်စွာဘုရားက ဟော
နေတာ၊ နောက် - ပြောင်းပြန်လှန်ပြီးတော့ ဘာဟောသလဲ? -

ပညာဉာဏ်ကြီးမားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ခြင်း

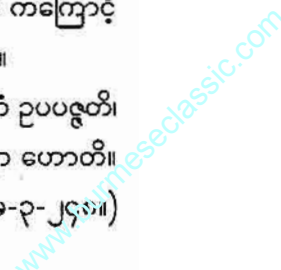
ဣဓ မာဏဝ ဧကစ္စော ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ သမဏံ ဝါ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ
ဥပသင်္ကမိတ္တာ ပရိပုစ္ဆိတာ ဟောတိ - 'ကိံ ဘန္တေ ကုသလံ ကိံ အကုသလံ၊ ကိံ
သာဝဇ္ဇံ၊ ကိံ အနဝဇ္ဇံ၊ ကိံ သေဝိတဗ္ဗံ၊ ကိံ န သေဝိတဗ္ဗံ။ ကိံ မေ ကရိယမာနံ
ဒီယရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ ဟောတိ၊ ကိံ ဝါ ပန မေ ကရိယမာနံ ဒီယရတ္တံ
ဟိတာယ သုခါယ ဟောတိ' တိ?

နောက်ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးကျတော့ သမဏ ဗြဟ္မဏတွေထံကို ချဉ်းကပ်ပြီးတော့
ဘာလုပ်သလဲ? "အရှင်ဘုရား ကုသိုလ်ဆိုတာ ဘာလဲ၊ အကုသိုလ်ဆိုတာ ဘာလဲ?၊
မေးတယ်၊ ဘယ်တရားက အပြစ်ရှိသလဲ၊ ဘယ်တရားဟာ အပြစ်မရှိဘူးလဲ?
မေးတယ်၊ ဘယ်တရားကို မှီဝဲရမလဲ၊ ဘယ်တရားကို မမှီဝဲရဘူးလဲ? မေးတယ်၊
ဘယ်တရားကို လိုက်နာပြုကျင့်ခဲ့ရင် တပည့်တော်အတွက် အကျိုးရှိဖို့ ချမ်းသာဖို့
ဖြစ်နိုင်သလဲ? ဘယ်တရားကို လိုက်နာပြုကျင့်ခဲ့ရင် တပည့်တော်အတွက် အကျိုး
မရှိဖို့ ဆင်းရဲဖို့ ဖြစ်နိုင်သလဲ? မေးတယ်၊ မေးပြီးတဲ့အခါ မှီဝဲသင့် မှီဝဲထိုက်တဲ့
ကုသိုလ်တရားကို မှီဝဲတယ်၊ ရှောင်ကြဉ်သင့် ရှောင်ကြဉ်ထိုက်တဲ့ အကုသိုလ်တရား
တွေကို ရှောင်ကြဉ်တယ်၊ အဲဒီလို ရှောင်ကြဉ်တဲ့အတွက်ကြောင့် ဘာဖြစ်သလဲ?

သော တေန ကမ္မေန ဧဝံ သမတ္ထေန ဧဝံ သမာဒိန္နေန ကာယဿ ဘေဒါ
ပရံ မရဏာ သုဂတိံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ (မ-၃-၂၄၈။)

ဒီလို ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပြုကျင့်လိုက်တဲ့ ဆောက်တည်လိုက်တဲ့ ဒီကုသိုလ်ကံ
- အကုသိုလ်ကို ရှောင်ကြဉ်တဲ့၊ ကုသိုလ်ကို လိုက်နာပြုကျင့်တဲ့၊ အဲဒီ ကံကြောင့်
သေသည်၏အခြားမဲ့၌ နတ်ပြည်နတ်လောကကို ရောက်ရှိနိုင်တယ်။

နော စေ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ ဧဝံ အကံ ဥပပဇ္ဇတိ၊
သစေ မနုဿတ္ထံ အာဂစ္ဆတိ ယတ္ထ ယတ္ထ ပစ္စာဇာယတိ မဟာပညော ဟောတိ။

အကယ်၍ နတ်ပြည်နတ်လောက မရောက်ရှိလို့ လူ့ပြည်လူ့လောက ပြန်ပြီး လူ့ပြန်ဖြစ်ခဲ့မယ်ဆိုရင် ဘယ်အမျိုးအနွယ်မှာပဲ လူဖြစ်ဖြစ် “မဟာပညာ” ကြီးသော ဉာဏ်ပညာရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်နိုင်တယ်။ ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတစ်ဦး ဖြစ်နိုင်တယ်။ စဉ်းစားကြည့်စမ်း - ဦးပဉ္စင်းတို့ ဒီနေ့ဒီဌာနမှာတော့ ယောဂီများထံ သင်ပေးနေပါတယ်။ ရှုတတ်တဲ့ယောဂီတွေလည်း ရှိကြပါတယ် -

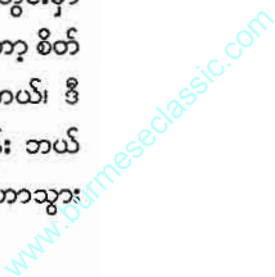
ရုပ်တို့မည်သည်မှာ ကလာပ်ခေါ်တဲ့ အမှုန်ကလေးတွေအနေနှင့် ဖြစ်တယ်။ ပရမတ္ထသစ္စာနယ်မှာ ရုပ်တို့ရဲ့ အသေးဆုံးအဖွဲ့အစည်းကလေးတစ်ခုကို ကလာပ် လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဘယ်လောက်သေးသလဲလို့ မေးရင်တော့ ပရမာဏုမြူနီယမ် လောက်လို့ - ဒီလိုတော့ စာမှာ သတ်မှတ်ထားပါတယ်။ အလွန်အလွန် သေးငယ်တဲ့ ဒီနေ့ အက်တမ် (Atom) လို့ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ အဏုမြူထက်များစွာ သေးငယ်လို့ မယ်လို့ ယူဆရတယ်။ အဲဒီကလာပ်အမှုန်ကလေး တစ်ခုတစ်ခုအတွင်းမှာကိုယ် ပထဝီ, အာပေါ, တေဇော, ဝါယော, အဆင်း, အနံ့, အရသာ, ဩဇာဆိုပြီး သဘော တရား ရှစ်ခု အနည်းဆုံးရှိတယ်။ တချို့ သဘောတရား ကိုးမျိုး, တချို့ သဘော တရား ဆယ်မျိုးအထိ ရှိကြပါတယ်။ အဲဒီလို သဘောတရား ရှစ်မျိုး, ကိုးမျိုး ဆယ်မျိုး - စသည်ဖြင့် ပေါင်းစုတည်ဆောက်လိုက်ပါမှ ကလာပ်အမှုန်ကလေး တစ်ခုဖြစ်တယ်။ ဒီကလာပ်အမှုန်ကလေးတွေ များစွာပေါင်းစုတည်ဆောက်လိုက် ပါမှ ဆံပင်, မွေးညင်း, ခြေသည်း, လက်သည်း, သွား, အရေ စသည်ဖြင့် သုံးဆယ့် နှစ်ကောဋာသ သို့မဟုတ် လေးဆယ်နှစ်ကောဋာသ အစုအဝေးတွေ ပေါ်လာ တယ်။ ထို သုံးဆယ်နှစ်ကောဋာသ သို့မဟုတ် လေးဆယ်နှစ်ကောဋာသ အစု အဝေးတွေကို အတိတ်က ကံစီမံသည့်အတိုင်း အချိုးတကျ တပ်ဆင်လိုက်တယ်။ ယောက်ျား, မိန်းမ, ပုဂ္ဂိုလ်, သတ္တဝါဆိုတာ ဖြစ်ပေါ်လာရတယ်။ မူရင်းတည် ဆောက်ထားတဲ့ ပစ္စည်းတွေကို ကြည့်လိုက်တော့ သဘောတရားကလေး သက် သက်ပဲ။ အဲဒီသဘောတရားသက်သက်တွေကို မြေစုလိုက်မှ ကလာပ်အမှုန် ကလေးတစ်ခုဖြစ်တော့ ဒီကလာပ်အမှုန်ကလေးတစ်ခုအတွင်းမှာ တည်ရှိနေတဲ့ ဒီရုပ်သဘောတရားသက်သက်ကို ပရမတ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ရုပ်ပရမတ်တရား ကလေးတွေပဲ။ အဲဒီရုပ်ပရမတ်သဘောတရားလေးတွေသည် ဝန်စက္ကန့်လို့

အကြိမ် ကုဋေငါးထောင်ကျော်ခန့်လောက် ပုံခဲရင် တစ်ပုံခန့်လောက်သာ သက်တမ်းရှိမယ်လို့ ဒီလို ဘုရားရှင်က ကြေညာခဲ့တယ်။ သာဝကတွေ သိနိုင်တဲ့ ကျင့်စဉ်တွေကိုလည်း ချမှတ်ပြီး ဟောကြားပြသ ဆိုဆုံးမသွားတယ်။ ဆိုဆုံးမတဲ့အတိုင်း လိုက်နာပြုကျင့်လို့ သိတော်မူ မြင်တော်မူတဲ့ သာဝကတွေလည်း (အသင်္ချေနှင့် ချီးမြှင့် ကျွတ်တမ်းဝင်သွားကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ စာရင်းကို ကြည့်လိုက်ရင်) များစွာပဲ ရှိကြပါတယ်။

အဲဒီလို အသိအလိမ္မာဉာဏ်ပညာထက် ကြီးမားတဲ့ဉာဏ်ပညာ လောကမှာ ရှိနိုင်မလား? မရှိနိုင်ဘူး။ ရုပ်နှင့်ပတ်သက်လို့ ဒါ ဘုရားရှင်က လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း (၂၅၀၀)ကျော်ထဲက ကြေညာခဲ့တာ။ အဲဒီတရားတွေကို သိနေတဲ့ ဒီ ရုပ်တရားတွေကို ထွင်းဖောက်သိနေတဲ့ဉာဏ်ကို ဘာဉာဏ်လို့ ခေါ်သလဲ? ဝိပဿနာဉာဏ်ပဲ။ ရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်လို့လည်း ခေါ်ပါတယ်။ အဲဒီဉာဏ်သည် ကုသိုလ်လား၊ အကုသိုလ်လား? မေးတော့ ကုသိုလ်ပဲ။ ပုထုဇန်နှင့် သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်များ သန္တာန်မှာဆိုရင် ဒီဉာဏ်ပြဋ္ဌာန်းနေတဲ့ စိတ်စေတသိက်တရားစုတွေဟာ ကုသိုလ်တရားတွေပဲ။ မဟာကုသိုလ် ဝိပဿနာမနောဒွါရိကဇော ဝီထိစိတ်အစဉ်တွေ ဖြစ်ကြတယ်။ ဒီကုသိုလ်တရားတွေကို ဘယ်လိုရအောင် ဆည်းပူးရမလဲ? ဘုရားရှင်က အတိအကျ နည်းလမ်းတွေ ညွှန်ကြားပေးထားတယ်။

နောက်တစ်ခု နာမ်လောကကို ကြည့်ဦး။ မျက်စိတစ်မှိတ် လျှပ်တစ်ပြက် အတွင်းမှာ အကြိမ်ကုဋေသိန်းနှင့်ချီပြီးတော့ စိတ်တွေ၊ နာမ်တရားကလေးတွေ ဖြစ်ပြီး ပျက်နိုင်တယ်။ ဝီထိခေါ်တဲ့ စိတ္တနိယာမလမ်းကြောင်းအတိုင်း ဖြစ်သွားကြတဲ့ စိတ်တွေလည်း ရှိကြတယ်။ ဝီထိမှအလွတ်ဖြစ်တဲ့ ဝီထိမုတ်စိတ်အနေနဲ့ ဖြစ်သွားတဲ့စိတ်တွေလည်း ရှိကြတယ်။ ဝီထိစိတ်လို့ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ စိတ္တက္ခဏတစ်ခုတစ်ခုအတွင်း၊ စုတိစိတ်တွေ - အဲဒီလို စိတ္တက္ခဏတစ်ခုတစ်ခုအတွင်းမှာ ဘယ်စိတ်ကျတော့ စိတ်စေတသိက် ဘယ်နှစ်လုံးရှိတယ်၊ ဘယ်စိတ်ကျတော့ စိတ်စေတသိက် ဘယ်နှစ်လုံးရှိတယ် စသည်ဖြင့် အတိအကျ ပြောသွားတယ်။ ဒီစိတ်စေတသိက် နာမ်တရားကလေးတွေကို သိအောင် ဘယ်ပုံဘယ်ပန်း ဘယ်နည်းလမ်းအားဖြင့် ရှုပွားရမယ်ဆိုတဲ့ စနစ်တွေကိုလည်း အတိအကျ ဟောသွား

တယ်။ အဲဒီစနစ်အတိုင်း လိုက်နာပြုကျင့်လို့ သိတော်မူ မြင်တော်မူတဲ့ ဘုရားရှင် တပည့်သား သာဝကတွေလည်း များစွာပဲ ရှိခဲ့ကြတယ်။

ဘယ်စိတ္တက္ခဏမှာ စိတ်စေတသိက် ဘယ်နှစ်လုံးရှိတယ်၊ ဘယ်စိတ္တက္ခဏ ကျတော့ စိတ်စေတသိက်က ဘယ်နှစ်လုံးရှိတယ် - စသည်ဖြင့် အတိအကျ ဝေ သွားတယ်။ ပုံစံတစ်ခုဆိုလို့ရှိရင် စက္ခုဒွါရဝီထိ ဆိုကြစို့၊ စက္ခုဒွါရဝီထိမှာ ပဉ္စဒွါရ ဝဇ္ဇန်း၊ စက္ခုဝိညာဏ်၊ သမ္ပဋိဋ္ဌိုင်း၊ သန္တီရဏ၊ ဝုဋ္ဌော၊ ဇော (ရ)ကြိမ်၊ တဒါရုံ (ကြိမ်ဆိုပြီးတော့ အတိမဟန္တာရုံလို့ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ စက္ခုဒွါရဝီထိ တစ်ဝီထိဖြစ်ကြ ပြီဆိုပါစို့ ထိုစက္ခုဒွါရဝီထိမှာ ပဉ္စဒွါရဝဇ္ဇန်းမှာ စိတ်စေတသိက် (၁၁)လုံး ရှိတယ်။ စက္ခုဝိညာဏ်မှာ စိတ်စေတသိက် (၈)လုံး ရှိတယ်။ သမ္ပဋိဋ္ဌိုင်းလို့ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ အာရုံကို လက်ခံတဲ့စိတ်မှာ စိတ်စေတသိက်က (၁၁)လုံး ရှိတယ်။ သန္တီရဏလို့ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ အာရုံကို စူးစမ်းဆင်ခြင်နေတဲ့စိတ်မှာ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာမှု၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်ခဲ့မယ်ဆိုရင်၊ သောမနဿဝေဒနာနှင့် ယှဉ်မယ်ဆိုရင် စိတ်စေတ သိက်က (၁၂)လုံး ရှိတယ်။ ဝုဋ္ဌောမှာ အာရုံကို ကုဋ္ဌ၊ အနိဋ္ဌ စသည်ဖြင့် ဆုံးဖြတ် ချက် ချလိုက်တဲ့ စိတ်စေတသိက်က (၁၂)လုံး ရှိတယ်။ ဇောမှာ ခုနက ပဉ္စဒွါရ ဝဇ္ဇန်းနှင့် ဝုဋ္ဌောတို့ရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်က မှန်ခဲ့မယ်ဆိုရင် ယောနိသောမနသိတာ ဖြစ်လို့ ရူပါရုံကို ရူပါရုံလို့ နှလုံးသွင်းခဲ့မယ်ဆိုရင် စိတ်စေတသိက်တွေ (၃၄)လုံး ခန့်အထိ ရှိတတ်ပါတယ်။ အဲဒီလို အတိအကျ ဟောနိုင်တာ ဦးပဉ္စင်းတို့ရဲ့ ဘုရားရှင် တစ်ဆူပဲ ရှိပါတယ်။ ဟောတော်မူသည့်အတိုင်း ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထုတ်လို့ လို သိရှိခွင့်ရကြတဲ့ သာဝကတွေဟာလည်း ကျွတ်တမ်းဝင်သွားကြတဲ့ ပွဲကြီးတွေ ကြည့်ရင် များစွာရှိတယ်လို့ သိနိုင်ပါတယ်။

ဒီနေ့ ကမ္ဘာလောကမှာ ကြည့်မယ်ဆိုရင် -ဘယ်ဒဿနိကပညာရှင်မှ ဘယ် ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်မှ ဒီလို ဟောသွားနိုင်တဲ့ စွမ်းအား မရှိဘူး။ ဦးပဉ္စင်း ဘုရားတစ်ဆူပဲ ရှိခဲ့တယ်။ ဘုရားရှင်ကို အမှီပြုပြီးတော့လည်း သာဝကတွေ သိ ခွင့် ရကြတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီလိုဉာဏ်ပညာမျိုးကို ကြိုးစားတဲ့ ဉာဏ်ပညာလို့ မလေး နိုင်ဘူးလား? ပြောနိုင်တယ်။ ဒါလောက်တင်လားဆိုတော့ မကသေးဘူး။ ဒီစိတ် တရား၊ ဒီနာမ်တရားတွေဟာ ဘယ်လိုအကြောင်းတရားကြောင့် ဖြစ်ရတယ်ဆို

ကြောင်းကျိုးဆက်နွယ်နေတဲ့ ကြောင်းကျိုးဆက် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သဘောတရားတွေ
 တို့ နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် သာဝကတွေ သိရှိနိုင်အောင် ဘုရားရှင် ဟောကြားပြသ
 ဆိုဆုံးမသွားတယ်။ ဘုရားရှင် ဆိုဆုံးမတော်မူသည့်အတိုင်း လိုက်နာကျင့်ကြံ
 တြီးကုတ် ပွားများအားထုတ်တဲ့အတွက် ဒီကြောင်းကျိုးဆက်နွယ်မှု ကြောင်းကျိုး
 ဆက် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သဘောတရားတွေလည်း မိမိတို့ရဲ့ နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်
 ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ် ဝိပဿနာဉာဏ် အစရှိတဲ့ ထိုထိုဉာဏ်တို့ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်
 မှောက် ထွင်းဖောက်သိသွားတဲ့ သာဝကတွေလည်း များစွာရှိကြတယ်။ ဒီလိုရရှိတဲ့
 အသိဉာဏ်သည် အင်မတန်ကြီးမားတဲ့ အသိဉာဏ်လို့ မပြောနိုင်ဘူးလားဆိုတော့
 ပြောနိုင်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ?

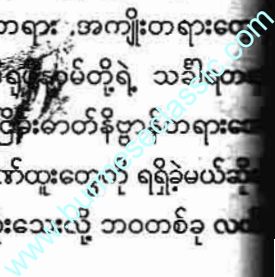
ဒီလိုကြောင်းကျိုးဆက်နွယ်မှုသဘောတရားကို ဦးပဉ္စင်းတို့ ဗုဒ္ဓဘာသာ
 လောကကလွဲရင် ပြင်ပလောကမှာ ရှာဖွေကြည့်ရင် ရှာဖွေလို့ ဘယ်လိုမှ မရနိုင်
 ဘူး။ ဗုဒ္ဓဘာသာတစ်ခုတည်းရဲ့ ထူးခြားချက် ကြောင်းကျိုးဆက်နွယ်မှု သဘော
 တရား ဖြစ်တယ်။ အတိတ်က ပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့တဲ့ အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ဥပါဒါန် သင်္ခါရ
 ကံတွေကြောင့် ဒီဘဝမှာ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်တရား နာမ်တရားတွေ လာပြီးဖြစ်ရတယ်။
 သံသရာခရီးက မဆုံးသေးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဖြစ်ခဲ့မယ်ဆိုရင် ဒီဘဝမှာ ထပ်ပြီးတော့
 ပြုစုပျိုးထောင်နေတဲ့ အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ဥပါဒါန် သင်္ခါရ ကံတွေကြောင့် နောင်
 အနာဂတ်ကာလမှာလည်း ဝိညာဏ် နာမ်ရုပ် သဠာယတန ဖဿ ဝေဒနာလို့
 ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်တရား နာမ်တရားတွေ ထင်ရှားဖြစ်လိမ့်မယ်လို့
 အတိအကျ ဟောထားတယ်။ ဟောထားတဲ့အတိုင်း လိုက်နာပြုကျင့်တဲ့ သာဝက
 တွေလည်း သိရှိခွင့်ရရှိကြတယ်။ ဒီလို အသိဉာဏ်မျိုးဟာလည်း ထူးကဲတဲ့ အသိ
 ဉာဏ်လို့ မပြောနိုင်ဘူးလား? ပြောနိုင်ပါတယ်။

နောက်တစ်ခု - အကြောင်းတရားနှင့်တကွ ဒီရုပ်နာမ်တို့ရဲ့ ဖြစ်ပြီး ပျက်
 နေတဲ့ အနိစ္စသဘော၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းဖြင့် အနှိပ်စက်ခံနေရတဲ့ အတ္တသဘော၊
 အပျက်စီးတဲ့ အကျိတ်အခဲ အခိုင်အမာ အနှစ်သာရအားဖြင့် တည်နေတဲ့ အတ္တ
 ဟုတ်တဲ့ အနတ္တသဘောကို ထုတ်ပြန်ကြေညာနိုင်တာ ဦးပဉ္စင်းတို့ဘုရားတစ်ဆူ
 ခဲ ရှိပါတယ်။ ဒီအနိစ္စဆိုတာက အိုးကွဲ ပန်းကန်ကွဲနေတဲ့ အနိစ္စမျိုး မဟုတ်ပါဘူး။

ရုပ်လောကမှာလည်း မျက်စိတစ်မှိတ် လျှပ်တစ်ပြက် တစ်စက္ကန့်လို့ ခေါ်ဆိုအား
 တဲ့ အချိန်ကာလကို ကုဋေတစ်သိန်းခန့်လောက် ပုံခဲ့ရင် တစ်ပုံခန့်လောက်သာ
 သက်တမ်းရှိတဲ့ကာလ - အဲဒီလောက်တောင် အလွန်လျင်လျင်မြန်မြန်ကြီး ပြာ
 ပျက်နေတယ်လို့ မြတ်စွာဘုရားက ဟောသွားတယ်။ ဟောတဲ့အတိုင်း လိုက်
 ပြုကျင့်တဲ့ သာဝကတွေလည်း သိရှိခွင့်ရကြတယ်။ ဒီလို အသိဉာဏ်မျိုးကို ရတယ်
 ဆိုရင် ဒီလို အသိထူး ဉာဏ်ထူးမျိုးကို အင်မတန် ကြီးကျယ်တဲ့ အသိဉာဏ်
 မပြောနိုင်ဘူးလား? ပြောနိုင်တယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲ? ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့ ပြင်ပလောက
 ဒီလို အသိဉာဏ်မျိုး ရနိုင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဒီနေ့ ဒီကမ္ဘာလောကမှာ မရှိသေးဘူး။
 လောက်တင် ရပ်သလားဆိုတော့ မရပ်သေးဘူး။ အဲဒီရုပ်နာမ်တို့ရဲ့ ချုပ်ဆုံး
 ဖြစ်တဲ့ မဟာအသင်္ခတဓာတ် အငြိမ်းဓာတ် နိဗ္ဗာန်တရားတော်မြတ်ကြီးထဲ
 တကယ် ထင်ရှားရှိတယ်ဆိုတာကိုလည်း ထုတ်ဖော်ပြီး မြတ်စွာဘုရားက ဟော
 သွားတော်မူတယ်။ အဲဒီ နိဗ္ဗာန်တရားတော်မြတ်ကြီးသို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်
 မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး ကျင့်စဉ်တရားတွေကိုလည်း အစီအစဉ်တကျ ဟောကြားပြသ
 တော်မူတယ်။ ဘုရားရှင် ဟောကြားပြသ ဆိုဆုံးမတော်မူသည့်အတိုင်း လိုက်
 ပြုကျင့်တဲ့ သာဝကတွေလည်း ထိုရုပ်နာမ်ဓမ္မသင်္ခါရတရားတို့ရဲ့ ချုပ်ငြိမ်းရာဖြစ်
 အသင်္ခတဓာတ် အငြိမ်းဓာတ် နိဗ္ဗာန်တရားတော်မြတ်ကြီးကို ကိုယ်တိုင်
 မှောက် ထွင်းဖောက်ပြီး သိမြင်ကြတယ်။ ဒီလို သိမြင်တယ်ဆိုရင် ဒီလို အသိဉာ
 န်မျိုးကိုရော ကြီးမားတဲ့ ဉာဏ်ပညာလို့ မပြောနိုင်ဘူးလား? ပြောနိုင်တယ်။ အဲဒီ
 ဉာဏ်ပညာမျိုးဟာလည်း ဦးပဉ္စင်းတို့ ဗုဒ္ဓဘာသာသာသနာတော်အတွင်းမှာ
 ရရှိနိုင်တဲ့ ဉာဏ်ပညာဖြစ်ပါတယ်။

ဒီတော့ သာဝကတစ်ဦးက သံသရာခရီး ကျင်လည်စဉ်အခါမှာ - ဒီ
 ရုပ်နာမ်တွေကို ထွင်းဖောက်သိခြင်း၊ အကြောင်းတရား အကျိုးတရားတွေ
 ထွင်းဖောက်သိခြင်း၊ အကြောင်းတရားနှင့်တစွာ ဒီရုပ်နာမ်တို့ရဲ့ သင်္ခါရ
 တို့ရဲ့ ချုပ်ဆုံးရာဖြစ်တဲ့ အသင်္ခတဓာတ်ဖြစ်တဲ့ အငြိမ်းဓာတ်နိဗ္ဗာန်တရား
 မြတ်ကို ထွင်းဖောက်သိမြင်ခြင်းဆိုတဲ့ ဒီအသိထူး ဉာဏ်ထူးတွေကို ရရှိခဲ့မယ်ဆို
 ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သေသည်၏အခြားမဲ့၌ သံသရာမဆုံးသေးလို့ ဘဝတစ်ခု လာ

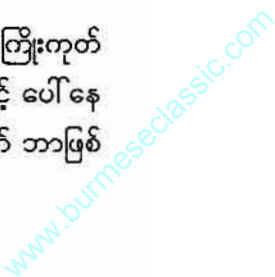
ရမယ်ဆိုရင် ထိုဘဝမှာ ဒီပုဂ္ဂိုလ်သည် ဉာဏ်ပညာကြီးမားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ဖို့ဆိုတာက ခန့်မှန်းလို့ မရနိုင်ဘူးလား? ရနိုင်တယ်၊ ဘာကြောင့်လဲ?

ဟို - သောတာနုဂတသုတ္တန်များမှာ မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတယ်၊ သာဝကတစ်ဦးက ဘုရားရှင် ဟောကြားပြသ ဆိုဆုံးမတော်မူတဲ့ အင်္ဂါကိုးတန်နှင့် ပြည့်စုံနေတဲ့ ပိဋကတ် တရားဒေသနာတော်တွေကို သင်သိအနေနှင့်၊ တကယ် လက်တွေ့သိအောင် ဆရာသမားထံမှာ သင်ယူတယ်၊ သင်ယူပြီးတဲ့အခါမှာ ဒီ ပိဋကတ်မှာလာရှိတဲ့ ရုပ်တရား နာမ်တရားတွေ၊ အကြောင်းတရား အကျိုးတရား တွေကို ကျင့်သိအနေနှင့် တကယ်လက်တွေ့ မိမိကိုယ်တိုင် သမ္မာဒိဋ္ဌဉာဏ်ပညာ ပြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက် ထွင်းဖောက်သိမြင်အောင် ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် ပွားများ အားထုတ်တယ်၊ အဲဒီလို သင်သိ ကျင့်သိ ထိုအသိနှစ်မျိုးဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက် ထွင်းဖောက်သိမြင်ပြီးတဲ့ ထိုသူတော်ကောင်းသည် ဒုက္ခသစ္စာအမည်ရနေတဲ့ ထို ရုပ်တရား နာမ်တရား၊ သမုဒယသစ္စာ အမည်ရနေတဲ့ ထိုကြောင်းကျိုးဆက်နွယ်မှု ဖဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သဘောတရားတွေရဲ့ အနိစ္စအခြင်းအရာ၊ ဒုက္ခအခြင်းအရာ၊ အနတ္တ အခြင်းအရာတွေကို ဉာဏ်နှင့်မြင်အောင် ကြည့်ပြီးတော့ တွင်တွင်ကြီး ဝိပဿနာ ဘာဝနာကမ္မဋ္ဌာန်းကို စီးဖြန်းနေတယ်၊ သို့သော်လည်း မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ် မဆိုက်လို့ ဘဝတစ်ခုကို အဆုံးသတ်သွားခဲ့မယ်ဆိုရင် ဘာဖြစ်မလဲ? နတ်ပြည် နတ်လောကကို ထိုသတ္တဝါ ရောက်ရှိသွားနိုင်တယ်၊ နတ်ပြည်နတ်လောက ရောက် ခို့သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက်တည်း ဘာဖြစ်နိုင်သလဲ?

တဿ တတ္ထ သုခိနော ဓမ္မပဒါ ပလဝန္တိ။ (အံ-၁-၅၀၅။)

တတ္ထ = ထိုနတ်ပြည်နတ်လောက၌။ သုခိနော = ချမ်းသာခြင်းရှိသော။
တဿ = ထိုနတ်သားဖြစ်တဲ့ သတ္တဝါရဲ့သန္တာန်၌။ ဓမ္မပဒါ = တရားပုဒ်အစုတို့ သည်။ ပလဝန္တိ = ထင်ရှားပေါ်လွင်၍ လာကြလေကုန်၏။

ထိုနတ်သားသန္တာန်မှာ လူ့ဘဝ ရဟန်းဘဝတုန်းက ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် ပွားများအားထုတ်ခဲ့တဲ့ တရားပုဒ်အစုတို့သည် ပေါ်လော ပေါ်လောနှင့် ပေါ်နေ အောင် ဉာဏ်ထဲမှာ အလွန်ကြီး ထင်ရှားနေတယ်၊ ထင်ရှားတဲ့အတွက် ဘာဖြစ် သလဲ?

ဒန္တော ဘိက္ခုဝေ သတုပ္ပါဒေါ။ အထ သော သတ္တော ခိပ္ပယေဝ ဝိသေသထိ ဟောတိ။ (အံ-၁-၅၀၅။)

ဘိက္ခုဝေ = ချစ်သားရဟန်းတို့။ သတုပ္ပါဒေါ = တရားတော်ကို ဉာဏ်ဖြင့် အစဉ်လျှောက်၍ ရှုပွားသုံးသပ်တတ်သော သတိ၏ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် (ဝါ) သမာဓိနှင့်တကွသော ဝိပဿနာဉာဏ်၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ ဒန္တော = နံ့နွေးလှသေးသော အထ ခေါ် = တကယ်စင်စစ်မှာမူကား။ သော သတ္တော = ထိုနတ်သားဖြစ်သော သတ္တဝါသည်။ ခိပ္ပယေဝ = လျင်မြတ်စွာသာလျှင်။ ဝိသေသဂါမိ = မဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ် နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ တရားထူးတရားမြတ်ကို ရလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ = ဖြစ်၏။

မိမိလူ့ဘဝ ရဟန်းဘဝတုန်းက ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် ပွားများအားထုတ်ခဲ့တဲ့ ဒီရုပ်နာမ်တရား၊ အကြောင်းတရား အကျိုးတရား၊ အကြောင်းတရားနှင့်တကွ ဒီရုပ်နာမ်တို့ရဲ့ အနိစ္စအခြင်းအရာ ဒုက္ခအခြင်းအရာ အနတ္တအခြင်းအရာတွေ ပြန်လည်သုံးသပ်ရှုပွားနေတဲ့ သတိပြဋ္ဌာန်းနေတဲ့ သို့မဟုတ် သတိနှင့်တကွသော ဝိပဿနာဉာဏ်တွေ ဖြစ်ပေါ်နေတာက နံ့နွေးသေးတယ်၊ တကယ်စင်စစ်ထေမဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ကို လျင်လျင်မြန်မြန်ကြီးကို ရရှိနိုင်တယ်တဲ့ -

ဒီနေရာမှာ ဒီကုသိုလ်တရားတွေရဲ့စွမ်းအင်ကို သဘောပေါက်အောင် အနည်းငယ် ထပ်ပြောချင်သေးတယ် -

ယောဂါဝစရပုပ္ဖိုလ်တစ်ဦးက သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်ကဲ့သို့သော အထက်ထက်ကျနေတဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်တွေ ရရှိအောင် ကြိုးစားအားထုတ်ထားနိုင်တယ်ကြာစို့။ ဒါပေမဲ့ ဒီဝိပဿနာဉာဏ်တွေက မရင့်ကျက်သေးလို့ ဒီဘဝမှာ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်မပြုနိုင်သေးဘူးပဲ ထားဦးတော့၊ သို့သော် ဒီသူတော်တော်က ဒီဝိပဿနာဘာဝနာကို မရုဏာသန္တဇောသို့တိုင်အောင် နှလုံးသွင်းနိုင်လို့ မရုဏာသန္တဇောကလည်း ဝိပဿနာဇောဝီထိစိတ်အစဉ်ပဲ ဖြစ်သွားပြီဆိုရင် ဒီဝိပဿနာသည် သံသရာခရီးမှာ အလွန်တန်ဖိုးရှိတဲ့ ဘာဝနာတစ်ခု ဖြစ်သွားတယ်။ ဒီလိုဝိပဿနာဘာဝနာမျိုးကို ရည်ညွှန်းပြီးတော့ ဘုရားရှင်က အထက်ပါ - တာနုဂတသုတ္တန်မှာလာရှိတဲ့ စကားရပ်များကို ဟောကြားထားတော်မူခြင်း ဖြစ်တယ်။ ဒီနေရာမှာ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်ကဲ့သို့သော ဝိပဿနာဘာဝနာတွေ စွမ်းအားကို ဆက်ပြီး ပြောလိုသေးတယ် -

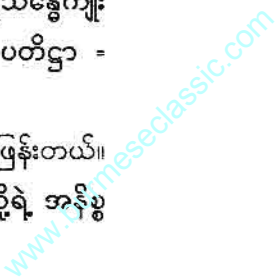
ဝိပဿနာဇောတွေကလည်း ပဋိသန္ဓေအကျိုးကိုပေးပုံ

ဝိပဿနာဇောတွေကလည်း ပဋိသန္ဓေကျိုးကို ပေးတတ်ပုံကို ဘုရားရှင်က နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော် စေတနာသုတ္တန်မှာ ဒီလို ဟောကြားထားတော်မူပါ တယ် -

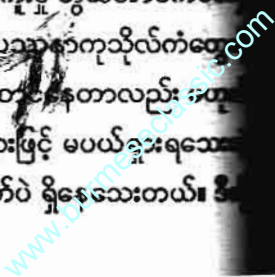
နော စေ ဘိက္ခဝေ စေတေတိ၊ နော စေ ပကပေတိ၊ အထ စေ အနုသေတိ။ အာရမ္မဏမေတံ ဟောတိ ဝိညာဏဿ ဌိတိယာ။ အာရမ္မဏေ သတိ ပတိဋ္ဌာ ဝိညာဏဿ ဟောတိ။ တသ္မိံ ပတိဋ္ဌိတေ ဝိညာဏေ ဝိရူဠေ အာယတိံ ပုနုဗ္ဗဝါဘိ- နိဗ္ဗတ္တိံ ဟောတိ။ အာယတိံ ပုနုဗ္ဗဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိယာ သတိ အာယတိံ ဇာတိ ဇရာ- မရဏံ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ သမ္ပဝန္တိ။ (သံ-၁-၂၉၅။)

ဘိက္ခဝေ = ချစ်သားရဟန်းတို့ . . . ။ ယဉ္ဇ = အကြင် သံသရာဝဋ်ကို လည်ပတ်စေတတ်သည့် လောကီကုသိုလ်စေတနာ အကုသိုလ်စေတနာကိုလည်း။ နော စေ စေတေတိ = နော စေ ပဝတ္တေတိ = အကယ်၍ မဖြစ်ပေါ်စေသည် ဖြစ်ငြားအံ့။ နော စေ ပကပေတိ = နော စေ ပကပေနံ ပဝတ္တေတိ = “ယောက်ျား ဖြစ်ရလို၏၊ မိန်းမဖြစ်ရလို၏၊ လူဖြစ်ရလို၏၊ နတ်ဖြစ်ရလို၏” စသည်ဖြင့် တဏှာ ခိဋ္ဌိတို့ဖြင့် ပူးတွဲကြံစည်မှုကို အကယ်၍ မဖြစ်ပေါ်စေသည်ဖြစ်ငြားအံ့။ အထ = ထိုသို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း။ စေ အနုသေတိ = အကယ်၍ အနုသယဇာတ်၏ တိန်းဝပ်တည်ရှိနေသေးသည် ဖြစ်ငြားအံ့။ ဇတံ = ဤအနုသယဇာတ်၏ ကိန်းဝပ် တည်ရှိနေခြင်းသည်ပင်လျှင်။ ဝိညာဏဿ = နောင်တစ်ဖန် ဘဝသစ်၌ ပဋိသန္ဓေ တျိုး ပဝတ္တိကျိုးကို ဖြစ်စေနိုင်သော စွမ်းအားရှိသော ကမ္မဝိညာဏ်၏။ ဌိတိယာ = တည်ရှိခြင်းငှာ။ အာရမ္မဏံ = အကြောင်းတရားသည်။ ဟောတိ = ဖြစ်ပေ၏။ အာရမ္မဏေ = အနုသယဇာတ်တည်ရှိခြင်းဟူသော အကြောင်းတရားသည်။ သတိ = ထင်ရှားရှိခဲ့ပါမူ။ ဝိညာဏဿ • နောင်တစ်ဖန် ဘဝသစ်၌ ပဋိသန္ဓေကျိုး ပဝတ္တိကျိုးကို ဖြစ်စေနိုင်သော စွမ်းအားရှိသော ကမ္မဝိညာဏ်၏။ ပတိဋ္ဌာ = ထောက်ရာတည်ရာသည်။ ဟောတိ = ဖြစ်ပေ၏။

ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက ဝိပဿနာဘာဝနာကမ္မဋ္ဌာန်းကို စီးဖြန်းတယ်။ ဒီလို ဝိပဿနာဘာဝနာကမ္မဋ္ဌာန်းကို စီးဖြန်းတဲ့အခါ သင်္ခါရတရားတို့ရဲ့ အနိဗ္ဗ

အချက် ဒုက္ခအချက် အနတ္တအချက်တို့ကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်သိအောင် ကြိုး
 အားထုတ်တယ်။ သင်္ခါရတရားတွေဆိုတာကတော့ - ဒုက္ခသစ္စာ အမည်ရ
 ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်တရား နာမ်တရားတွေနှင့် သမုဒယသစ္စာ အမည်ရ
 အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ဥပါဒါန် သင်္ခါရ ကံ စတဲ့ အကြောင်းတရားတွေကို ခေါ်ဆိုတာ
 ဒီသင်္ခါရတရားတွေကို အာရုံပြုပြီးတော့ ဝိပဿနာဘာဝနာကမ္မဋ္ဌာန်းတွေ
 စီးဖြန်းတယ်။ သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်ကဲ့သို့သော ဝိပဿနာဉာဏ်တွေကို ရရှိအောင်
 ကြိုးစားအားထုတ်တယ်။ ဘဝသုံးထပ် သုံးဘုံရပ်တို့ရဲ့ အပြစ်အာဒိနဝတွေ
 လည်း ကောင်းကောင်းကြီး သိမြင်နေတယ်။ အပြစ်အာဒိနဝတွေဆိုတာက
 ဒီသင်္ခါရတရားတို့ရဲ့ ဖြစ်ပြီးပျက်နေတဲ့ အနိစ္စဖြစ်ချက်၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း ဒဏ်ခံ
 ဖြင့် အမြဲမပြတ် အညှဉ်းပန်းအနှိပ်စက်ခံနေရတဲ့ ဒုက္ခဖြစ်ချက်၊ ဖောက်ပြန်ပျက်
 တတ်တဲ့ ဝိပရိဏာမမေမ္မဖြစ်ချက် ဒီဖြစ်ချက်ကြီးတွေကို အပြစ်အာဒိနဝလို့
 တွင်တယ်။ သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်သို့တိုင်အောင် ဒီသင်္ခါရတရားတွေကို လက္ခဏာယ
 တင်ကာ တွင်တွင်ကြီး ဝိပဿနာရှုနိုင်တဲ့ သူတော်ကောင်းတစ်ဦးရဲ့သန္တာန်
 ဒီသင်္ခါရတရားတို့ရဲ့ အနိစ္စ-ဒုက္ခ-ဝိပရိဏာမမေမ္မဆိုတဲ့ ဒီအပြစ်အာဒိနဝတွေ
 တွေ့မြင်နေရတဲ့အတွက် ဒီသင်္ခါရတရားတို့အပေါ်၌ ငြီးငွေ့နေတယ် ရွံ့မုန်
 တယ် စက်ဆုပ်နေတယ်။ သို့သော် သံသရာခရီးကို ဆုံးသွားသည်တိုင်အောင်
 သို့မဟုတ် အရဟတ္တဖိုလ်သို့တိုင်အောင် ဝိပဿနာဉာဏ်တွေက မရင့်ကျက်
 လို့ မပို့ဆောင်နိုင်သေးဘူးဆိုရင် သေပြီးနောက် သံသရာခရီးကို ဆက်ရဦး
 ဖြစ်တယ်။ သို့သော် ဒီဝိပဿနာဉာဏ်တွေ ဖြစ်နေသည်အချိန်မှာ (၃၁)ဘုံအတွက်
 ၌ တည်ရှိသော ဒီသင်္ခါရတရားတို့ရဲ့ အနိစ္စ ဒုက္ခ ဝိပရိဏာမမေမ္မဆိုတဲ့ ဒီဖြစ်ချက်
 ကြီးတွေကို တွေ့မြင်နေတဲ့အတွက် “ယောက်ျားဖြစ်ရလို့၏၊ မိန်းမဖြစ်ရလို့
 လူဖြစ်ရလို့၏၊ နတ်ဖြစ်ရလို့၏” - စတဲ့ ဒီလိုကြံစည်စိတ်ကူးမှု တွယ်တာမက်မောင်
 တွေလည်း မရှိဘူး။ ဒီဝိပဿနာဉာဏ် ပြဋ္ဌာန်းနေတဲ့ ဝိပဿနာကုသိုလ်ကံတွေ
 လည်း ဘဝတစ်ခုခုကို ရည်ရွယ်တောင့်တ၍ ပြုစုပျိုးထောင်နေတာလည်း မဟု
 ဘူး။ သို့သော် အနုသယဓာတ်တွေက အရိယမဂ်တရားဖြင့် မပယ်ရှားရသေး
 အတွက် အငုတ်ဓာတ်အနေဖြင့် ကိန်းဝပ်တည်နေလျက်ပဲ ရှိနေသေးတယ်။ ဒီ

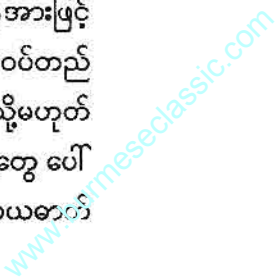
အနုသယဓာတ် တည်ရှိနေခြင်းဟာလည်း ဒီဝိပဿနာကုသိုလ်ကံတွေမှာ နောင် တစ်ဖန် ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေနိုင်တဲ့စွမ်းအားရှိတဲ့ ကမ္မဝိညာဏ်ဖြစ်ဖို့ရန် အကြောင်း တစ်ခုဖြစ်တယ်လို့ ဒီလိုဘုရားရှင်က ဟောကြားတော်မူတယ်။

နားရှင်းအောင် နည်းနည်းထပ်ပြောဦးမယ်။ ဝိပဿနာဉာဏ်တွေ ဆက် တိုက်ဖြစ်နေချိန်မှာ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် ပူးတွဲလျက် “ယောက်ျားဖြစ်ရလို၏၊ မိန်းမ ဖြစ်ရလို၏၊ လူဖြစ်ရလို၏၊ နတ်ဖြစ်ရလို၏” စတဲ့ ကြံစည်စိတ်ကူးမှု မရှိသော်လည်း - ယောက်ျား မိန်းမ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ လူ နတ် ဗြဟ္မာ စသည်ဖြင့် အသိမှားမှု အဝိဇ္ဇာနုသယ၊ ယောက်ျား မိန်းမ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ လူ နတ် ဗြဟ္မာ စတဲ့ ထိုထို ဘဝကို တွယ်တာမက်မောမှု တဏှာနုသယ - စတဲ့ အနုသယဓာတ်တွေဟာ အငုတ်ဓာတ်အနေနဲ့ ကိန်းဝပ်လျက်ပဲ ရှိနေသေးတယ်။ ဒီလို အနုသယဓာတ် တည်ရှိနေသေးလျှင် ဘာဖြစ်နိုင်သလဲ? - အဋ္ဌကထာက ဒီလို ရှင်းထားတယ်။

အာရမ္မဏမေတံ ဟောတီတိ အနုသယေ သတိ ကမ္မဝိညာဏဿ ဥပ္ပတ္တိ-
ယာ အဝါရိတတ္တာ ဧတံ အနုသယဇာတံ ပစ္စယောဝ ဟောတီ။

(သံ-ဋ္ဌ-၂-၆၆။)

ဒီအဋ္ဌကထာက ဘာကို ပြောဆိုလိုသလဲ? - အနုသယဓာတ် ကိန်းဝပ် တည်ရှိနေသေးခြင်းသည် နောင်တစ်ဖန် ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ စွမ်းအားရှိတဲ့ ကမ္မဝိညာဏ်ဖြစ်ဖို့ရန် အကြောင်းတရားဖြစ်တယ်ဆိုတာ - အနုသယဓာတ် ထင် ရှားရှိနေခဲ့လျှင် နောင်တစ်ဖန် ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေနိုင်တဲ့စွမ်းအားရှိတဲ့ ကမ္မ- ဝိညာဏ်ဖြစ်မှုကို မတားမြစ်နိုင်တဲ့အတွက်ကြောင့် ဒီအနုသယဓာတ် ထင်ရှား ဖြစ်မှုသည် ကမ္မဝိညာဏ်ဖြစ်ဖို့ရန် အကြောင်းတရားတစ်ခု - ဖြစ်ကိုဖြစ်တယ်လို့ - ဒီလို အဋ္ဌကထာက ရှင်းပြထားတယ်။ ဒါကြောင့် ဝိပဿနာကုသိုလ်ဇောတွေ ဆက်တိုက်ဖြစ်နေချိန်မှာ အဝိဇ္ဇာ တဏှာတို့ဟာ ဥပါဒ်-ဋ္ဌိ-ဘင် အနေအားဖြင့် ထင်ရှားမဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပေမဲ့လို့ အနုသယဓာတ် အငုတ်ဓာတ်အနေနဲ့ ကိန်းဝပ်တည် နေခဲ့တဲ့အတွက် ထိုဝိပဿနာဇောတို့ရဲ့ နောက်ပိုင်းကာလမှာဖြစ်စေ သို့မဟုတ် သေခါနီးကာလမှာဖြစ်စေ ထိုထိုဘဝကို ညွှတ်ကင်းရှိုင်းနေတဲ့ စိတ်အစဉ်တွေ ပေါ် လာတတ်ကြတယ်။ ဒီလို ပေါ်လာနိုင်တဲ့အတွက် ဒီကိန်းဝပ်နေတဲ့ အနုသယဓာတ်

တို့ရဲ့ စွမ်းအားကြောင့် ဒီဝိပဿနာကုသိုလ်ဇောတွေမှာ ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ စွမ်းအင်တွေ ကိန်းဝပ်လာကြတယ်။ ဒါကြောင့် ဘုရားရှင်က ဘယ်လိုဆက်ဖော်တော်မူသလဲ? -

တသို့ ဝိညာဏေ = ထိုကမ္မဝိညာဏ်သည်။ ပတိဋ္ဌိတေ = တည်ခဲ့သည် သော်။ ဝိရူဠေ = စည်ပင်ခဲ့သည်ရှိသော်။ အာယတီ = နောင်အနာဂတ်ကာလ၌ ပုနုပ္ပတိဘိနိဗ္ဗတ္တိ = တစ်ဖန် ဘဝသစ်ဟု ဆိုအပ်သော ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောဝိ = ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၍ လာပေ၏။ အာယတီ = နောင်အနာဂတ်ကာလ၌ ပုနုပ္ပတိဘိနိဗ္ဗတ္တိ = တစ်ဖန် ဘဝသစ်ဟု ဆိုအပ်သော ဖြစ်ခြင်းသည်။ သတိထင်ရှားရှိခဲ့သော်။ အာယတီ = နောင်အနာဂတ်ကာလ၌။ ဇာတိ = ပဋိသန္ဓေတည်နေခြင်း ဇာတိသည်လည်းကောင်း။ ဇရာမရဏံ = အိုရခြင်း ဇရာ, သေပျက်စီးခြင်း မရဏတရားသည်လည်းကောင်း။ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါသ သူပါယာသာ = စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်း သောကတရား, ငိုကြွေးမြည်တမ်းခြင်း ပရိဒေဝတရား, ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း ဒုက္ခတရား, စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ဒေါမနသတရား, ပြင်းစွာပူပန်ခြင်း ဥပါယာသတရားတို့သည်လည်းကောင်း။ သမ္ဘဝန္တိ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၍ လာကြကုန်၏။ ဧဝံ = ဤသို့လျှင်။ ဧတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ = ဤချမ်းသာမဖက် သက်သက်သော ဒုက္ခတုံး ဒုက္ခအစုအပုံ၏ သမုဒယော = ဖြစ်ကြောင်း သဘောတရား ဖြစ်ခြင်းသဘောတရားသည်။ ဟောဝိ = ဖြစ်ပေ၏။

ဒီကမ္မဝိညာဏ်သည် တည်ခဲ့မယ်ဆိုရင် စည်ပင်ခဲ့မယ်ဆိုရင် နောင်အနာဂတ်မှာ တစ်ဖန် ဘဝသစ်ဟု ခေါ်ဆိုတဲ့ ဘဝဖြစ်ခြင်းသဘောတရားဟာ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာမှာ သေချာတယ်။ နောင်တစ်ဖန် ဘဝသစ်ဆိုတာ ဖြစ်ခွင့်ရှိမယ့် ထင်ရှားရှိမယ်ဆိုရင် နောင်တစ်ဖန် ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု နာမှု သေမှု စိုးရိမ်ပူဆွေးမှု ငိုကြွေးမြည်တမ်းမှုဆိုတဲ့ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာပူပန်ခြင်းဆိုတဲ့ ဒုက္ခအစုအပုံတွေဟာ ဆက်တိုက်ဖြစ်လာတော့တယ်လို့ ဘုရားရှင်က ကြားထားတော်မူပါတယ်။ ဒါကတော့ ဝိပဿနာကုသိုလ်ဇောတွေက ပဋိသန္ဓေကူး ပဝတ္တိကူးတွေကို ပေးနိုင်ပုံနှင့် ဆက်စပ်ပြီး ဟောကြားထားတော်မူတဲ့ ဒေသနာတော်တွေ ဖြစ်တယ်။

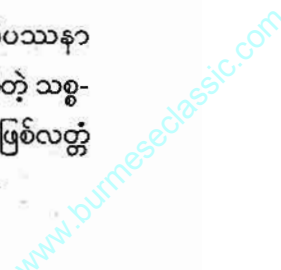
ဝိပဿနာဉာဏ်ပေါ်၌ နှစ်သက်ခြတ်ခိုးမှု

ဒါတွင်မကသေးဘူး ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂပါဠိတော်မှာ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်ဆိုတဲ့ ဝိပဿနာကုသိုလ်ကံတွေက ပဋိသန္ဓေကျိုးကို ပေးနိုင်ပုံကိုလည်း ဒီလို ဟောကြား ထားတော်မူတယ် -

ကထံ ပုထုဇနဿ စ သေက္ခဿ စ သင်္ခါရုပေက္ခာယ စိတ္တဿ အဘိနိဟာ-
ရော ဧကတ္တံ ဟောတိ။ ပုထုဇနဿ သင်္ခါရုပေက္ခံ အဘိနန္ဒတော စိတ္တံ ကိလိဿတိ၊
ဘာဝနာယ ပရိပန္နော ဟောတိ၊ ပဋိဝေဓဿ အန္တရာယော ဟောတိ၊ အာယတီ
ပဋိသန္ဓိယာ ပစ္စယော ဟောတိ။ သေက္ခဿပိ သင်္ခါရုပေက္ခံ အဘိနန္ဒတော စိတ္တံ
ထိလိဿတိ၊ ဘာဝနာယ ပရိပန္နော ဟောတိ၊ ဥတ္တရိပဋိဝေဓဿ အန္တရာယော
ဟောတိ၊ အာယတီ ပဋိသန္ဓိယာ ပစ္စယော ဟောတိ။ ဧဝံ ပုထုဇနဿ စ သေက္ခ-
ဿ စ သင်္ခါရုပေက္ခာယ စိတ္တဿ အဘိနိဟာရော ဧကတ္တံ ဟောတိ အဘိနန္ဒ-
ဋ္ဌေန။ (ပဋိသံ-၆၀။)

ဒီပါဠိတော်ရဲ့ ဆိုလိုရင်းကို ရှင်းပြမယ် - ဒီနေရာမှာ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာ
အတော့ ဈာန်မရတဲ့ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ဆိုလိုပါတယ်။
ပုထုဇနပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာလည်း ဈာန်မရတဲ့ ပုထုဇနပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ ဆိုလိုပါတယ်။ ဈာန်
ရတဲ့ ပုထုဇနနှင့် အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကတော့ ဗြဟ္မာပြည်မှာပဲ ပဋိသန္ဓေတည်နေ
ကြရမှာမို့ သူတို့ရရှိထားတဲ့ ဈာန်ကုသိုလ်တရားတွေကသာ သူတို့ ဗြဟ္မာပဋိသန္ဓေရဲ့
အကြောင်းရင်း ကမ္မဝိညာဏ်ဖြစ်တယ်။ သင်္ခါရုပေက္ခာကုသိုလ်ကံတို့လို ဝိပဿနာ
ကုသိုလ်ကံတွေက ဗြဟ္မာပြည်မှာ ပဋိသန္ဓေကျိုးကို မပေးနိုင်ကြဘူး။ ဒါကြောင့်
အထက်ပါ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂပါဠိတော်က ဈာန်မရတဲ့ ပုထုဇနနှင့် သောတာပန် သကဒါ
ဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုသာ ရည်ညွှန်းထားပါတယ်။

ဈာန်မရတဲ့ ပုထုဇနနှင့် သောတာပန် သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ရဲ့ စိတ်ဓာတ်
ဟာ ညစ်နွမ်းတယ်။ ဝိပဿနာဘာဝနာရဲ့ ဘေးရန်လည်း ဖြစ်တယ်။ ဝိပဿနာ
ဘာဝနာကြောင့် ရသင့်ရထိုက်တဲ့ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်းဆီမြင်ကြည့်ဆိုတဲ့ သစ္စ-
ပဋိဝေဓဉာဏ်ကို ရရှိဖို့ရန်လည်း အန္တရာယ်ဖြစ်တယ်။ နောင်အနာဂတ်၌ ဖြစ်လတ္တံ့
သော ကာမသုဂတိပဋိသန္ဓေရဲ့ အကြောင်းတရားလည်း ဖြစ်တယ်။ -

ဒါကတော့ ခုနုရွတ်ပြတဲ့ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂပါဠိတော်ရဲ့ ဆိုလိုရင်းပဲ။ ဒီနေရာ အဋ္ဌကထာက ဆက်ပြီးရှင်းပြထားသေးတယ်။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂအဋ္ဌကထာ (ပဋိ-ဋ္ဌ-၁-၂၅၀။)ရဲ့ ရှင်းလင်းချက်ကတော့ ဒီလိုပါ -

သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်လို့ခေါ်ဆိုတဲ့ ဝိပဿနာကုသိုလ်ဇောနှင့် စိတ္တဏှ တစ်ခုအတွင်းမှာ အတူယှဉ်တွဲ ဖြစ်ပေါ်သွားတဲ့ စေတနာကံဆိုတာ ရှိတယ်။ သင်္ခါရုပေက္ခာ ဝိပဿနာကုသိုလ်စေတနာကံပဲ။ ဒီကုသိုလ်စေတနာကံက စွမ်း သိပ်ကြီးမားတယ်။ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်ကို ရရှိနေတဲ့ ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်ကလေး ဒီသင်္ခါရုပေက္ခာ ဝိပဿနာဉာဏ်ကို သိပ်ပြီး နှစ်သက်မြတ်နိုးနေပြန်တယ်။ နှစ်သက်မြတ်နိုးမှုကတော့ လောဘကိလေသာဖြစ်တယ်။ ဒီလောဘကိလေသာ အထောက်အပံ့ကို ရရှိနေတဲ့ ဒီသင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်ကို နှစ်သက်မြတ်နိုးတဲ့ ယော ကိလေသာအပေါင်းအဖော်ကို ရရှိတဲ့ သင်္ခါရုပေက္ခာ ဝိပဿနာကုသိုလ်စေတ နာကံဟာ အကျိုးဝိပါကဝဋ်ကို ဖြစ်စေနိုင်ပြန်တယ်။ ဒါကြောင့် သင်္ခါရုပေက္ခာ ဝိ ပဿနာ ကုသိုလ်ကံက ပဋိသန္ဓေ စတဲ့ အကျိုးဝိပါကံကို တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေတယ်။ ဇနကအကြောင်းတရား ဖြစ်တယ်။ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်ကို နှစ်သက်မြတ်နိုးနေတဲ့ လောဘကိလေသာက အဲဒီ ဇနကံကို အားပေးထောက်ပံ့တတ်တဲ့ ဥပတ္တန္တရ အကြောင်းတရား ဖြစ်တယ် - ဒီသဘောတရားကို ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂအဋ္ဌကထာ ပထမတွဲစာမျက်နှာ (၂၅၀)မှာ ဒီလိုပဲ ရှင်းပြထားပါတယ်။ ဒါကြောင့် ယော ကိလေသာအပေါင်းအဖော်ကို ရရှိတဲ့ ဝိပဿနာကံတွေကလည်း ပဋိသန္ဓေစတဲ့ အကျိုးဝိပါ ကံဝဋ်ကို ဖြစ်စေနိုင်တယ်လို့ မှတ်ပါ။ အလားတူပဲ သောတာပန် သကဒါဂါမ်ဆီ ဈာန်မရတဲ့ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာလည်း သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်ကို နှစ်သက်တဲ့ ဒီလောဘကိလေသာရဲ့ အထောက်အပံ့ကိုရရှိတဲ့ သင်္ခါရုပေက္ခာ ဝိပဿ နာကုသိုလ်ကံကလည်း ကာမာဝစရသုဂတိပဋိသန္ဓေကျိုးကို ပေးနိုင်တဲ့စွမ်း ရှိပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဈာန်မရတဲ့ ပုထုဇနပုဂ္ဂိုလ်နှင့် သေက္ခပုဂ္ဂိုလ် သကဒါဂါမ်ဆီ တို့ရဲ့ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်၌ စိတ်ကို ရှေးရှုဆောင်ယူပုံခြင်းဟာ တူညီတယ်။ ပါဠိတော်က ဟောဆိုထားပါတယ်။

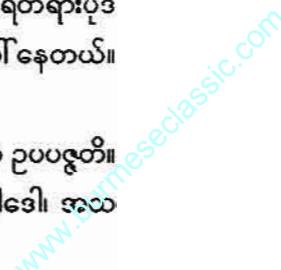

ကဲ - သောတာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် တစ်ဖန် ပြန်ဆက်ကြဦးစို့ - ခုပြောခဲ့တဲ့ စေတနာသတ္တန် နှင့် ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂပါဠိတော် တို့မှာ လာရှိတဲ့အတိုင်း - အနုသယ ဓာတ် ထင်ရှားရှိနေသူရဲ့ သန္တာန်မှာလည်း ဝိပဿနာကုသိုလ်ဇောတွေက ပဋိသန္ဓေ တွေ အကျိုးဝိပါကဝဋ်ကို ဖြစ်စေနိုင်တယ်၊ ပြီးတော့ - သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်ကဲ့သို့ သော ဝိပဿနာဉာဏ်တွေကို နှစ်သက်မြတ်နိုးခဲ့ရင်လည်း ဒီလောဘကိလေသာရဲ့ အထောက်အပံ့ကို ရရှိတဲ့ ဝိပဿနာကုသိုလ်ကံတွေကလည်း ပဋိသန္ဓေစတဲ့ အကျိုးဝိပါကဝဋ်ကို ဖြစ်စေနိုင်တယ်။ - ဒီဆိုလိုရင်းအချက်ကို မှတ်သားထားပါ။

တရားပုဒ်အစုတွေ ပေါလောပေါ်နေပါတယ်

အထက်ကပြောခဲ့တဲ့ သောတာပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ လာရှိတဲ့ ရဟန်းတော်က တော့ - မရဏာသန္ဓေလေသို့တိုင်အောင် တစ်နည်းပြောရင်တော့ သေခါနီး နောက် ဆုံးချိန်သို့ရောက်သည်တိုင်အောင် ဝိပဿနာဘာဝနာကမ္မဋ္ဌာန်းကို စီးဖြန်းနိုင်ခဲ့ တယ်။ ဘဝတစ်ခုမှာ နောက်ဆုံးဖြစ်သွားတဲ့ ဇောစိတ်အစဉ်ကို မရဏာသန္ဓေ လို့ ခေါ်ပါတယ်။ အဲဒီ မရဏာသန္ဓေလေသို့တိုင်အောင် ဝိပဿနာဘာဝနာကမ္မ- ဋ္ဌာန်းကို စီးဖြန်းနိုင်ခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီရဟန်းတော်ရဲ့ မရဏာသန္ဓေတွေ ထဲ သင်္ခါရတရားတို့ရဲ့ အနိစ္စအခြင်းအရာ၊ သို့မဟုတ် ဒုက္ခအခြင်းအရာ၊ သို့မဟုတ် အနတ္တအခြင်းအရာကို အာရုံယူကြတယ်။ အဲဒီ မရဏာသန္ဓေရဲ့အာရုံကိုပဲ ဆဝသစ်လို့ ခေါ်ဆိုကြတဲ့ နတ်သားဘဝရဲ့ ပဋိသန္ဓေ ဘဝင် စုတိနာမ်တရားတို့က ဆက်လက်ပြီး အာရုံယူကြတယ်။ ဘဝတစ်ခုမှာ အများဆုံးဖြစ်လေ့ရှိတဲ့ ထိုနတ် သားရဲ့ အိမ်ရှင်ဘဝင်စိတ်ကိုယ်တိုင်က သင်္ခါရတရားတို့ရဲ့ အနိစ္စအခြင်းအရာ၊ သို့မဟုတ် ဒုက္ခအခြင်းအရာ၊ သို့မဟုတ် အနတ္တအခြင်းအရာကို အာရုံပြုနေတဲ့ အတွက် - ထိုးထွင်းသိနေတဲ့အတွက် ထိုနတ်သားရဲ့သန္တာန်မှာ သင်္ခါရတရားပုဒ် အစုတို့ဟာ - ရေထဲမှာ ဘူးတောင်းတွေပေါ်သလို ပေါလောကြီး ပေါ်နေတယ်။ ဒါကြောင့် ဘုရားရှင်က ဒီလို ဟောကြားတော်မူခြင်း ဖြစ်တယ်။

သော မုဋ္ဌဿတိ ကာလံ ကုရုမာနော အညတရံ ဒေဝနိကာယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ တဿ တတ္ထ သုခိနော ဓမ္မပဒါ ပလဝန္တိ။ ဒန္ဓော ဘိက္ခဝေ သတုပ္ပါဒေါ။ အသ

သော သတ္တော ဒိပုံယေဝ ဝိသေသဂါမိ ဟောတိ။ (အံ-၁-၅၀၅။)

သော = ထိုရဟန်းတော်သည်။ မုဋ္ဌဿတိ = သတိလက်လွတ်သည်ဖြစ်ကာလ ကုရုမာနော = ပျံလွန်တော်မူခဲ့သည်ရှိသော်။ အညတရံ ဒေဝနိကာမိ အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော နတ်ပြည် နတ်လောကသို့။ ဥပပဇ္ဇိ = ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ကပ်ရောက်တည်နေရပေ၏။

ဒီနေရာမှာ သတိလက်လွတ်တယ်ဆိုတဲ့အချက်နှင့် ပတ်သက်လို့ အဋ္ဌကထာ ဒီလို ရှင်းပြထားတယ်။ -

မုဋ္ဌဿတိ ကာလံ ကုရုမာနော တိ နယိဒံ ဗုဒ္ဓဝစနံ အနုဿရဏသတိပေ အဘာဝေန ဝုတ္တံ။ ပုထုဇ္ဇနကာလကိရိယံ ပန သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ပုထုဇ္ဇနော မုဋ္ဌဿတိ ကာလံ ကရောတိ နာမ။ (အံ-၄-၂-၃၆၄။)

ဒီနေရာမှာ သတိလက်လွတ်ပြီး ပျံလွန်တော်မူတယ်ဆိုတာက ဗုဒ္ဓဝစနံ အမည်ရတဲ့ ဘုရားရှင်ရဲ့ တရားစကားတွေကို အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် အောက်အမှတ်ရတတ် ရှုပွားသုံးသပ်တတ်တဲ့ သတိရဲ့မရှိမှုကို ရည်ရွယ်၍ ဟောကြားမှုခြင်း မဟုတ်ပါဘူး။ ပုထုဇ္ဇနအဖြစ်နဲ့ ကွယ်လွန်သွားခြင်းကိုသာ ရည်ရွယ်မှုရှိ၍ ဘုရားရှင်က ဟောကြားတော်မူခြင်းဖြစ်တယ်။

မှန်ပေတယ် - ပုထုဇဉ်ဟာ သတိလက်လွတ်ပြီး သေလွန်သည်မည်တယ်။ - ဒီလို အဋ္ဌကထာက ရှင်းပြထားတယ်။

ဒီလို သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်လောက်အထိ သမထဝိပဿနာ ဘာဝနာတွေ အာဂမသုတ ခေါ်တဲ့ သင်သိ၊ အဓိဂမသုတခေါ်တဲ့ ကျင့်သိ - ဤအသိနှစ်ခုဖြင့် အောင်မြင်စွာ လက်တွေ့ကျကျ ကျင့်သုံးပြီးတဲ့ ရဟန်းတော်တစ်ပါးဟာ ပိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို မရရှိသေးမီ ပုထုဇဉ်ဘဝနှင့်ပဲ ပျံလွန်တော်မူသွားခဲ့မယ်ဆိုရင် နတ်ပြည်နတ်လောကတစ်ခုခုသို့ ရောက်ရှိသွားနိုင်တယ်။ ထိုနတ်ပြည် နတ်လောက သူ ဘာဖြစ်နိုင်သလဲ? - ဖြစ်နိုင်ပုံတွေကို ဘုရားရှင်(၄)မျိုး ဆက်လောင်းတော်မူပါတယ်။ နံပါတ် (၁) အချက်ကို နာကြည့်ရအောင်။

၁။ တဿ တတ္ထ သုခိနော ဓမ္မပဒါ ပလဝန္တိ။ (အံ-၁-၅၀၅။)

တတ္ထ = ထိုနတ်ပြည် နတ်လောက၌။ သုခိနော = နှစ်သက်သောခြင်းရှိသော

တဿ - ထိုနတ်သားဖြစ်သော သတ္တဝါရဲ့သန္တာန်၌။ ဓမ္မပဒါ - တရားပုဒ်အစု
တို့သည်။ ပလဝန္တိ = ထင်ရှားပေါ်လွင်၍ နေကြကုန်၏။

ဟို - ရှေ့ပိုင်းကပြောခဲ့တဲ့အတိုင်းပဲ အတိတ်လူ့ပြည်လူ့လောက ရဟန်း
ဘဝတုန်းက မရုဏာသန္ဓေဇောက သင်္ခါရတရားတွေရဲ့ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တအခြင်း
အရာတစ်ခုခုကို အာရုံပြုလေတော့ ဒီနတ်သားဖြစ်တဲ့သတ္တဝါရဲ့ ပဋိသန္ဓေ ဘဝင်
စုတိတို့ကလည်း ဒီသင်္ခါရတရားတွေရဲ့ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တအခြင်းအရာတစ်မျိုး
မျိုးကိုပဲ ထပ်ပြီး အာရုံပြုကြတယ်။ ဒီအမေ့အနှစ်ကိုပဲ ခံယူကြတယ်။ ဒီတော့
ဘဝတစ်လျှောက်မှာ အများဆုံးဖြစ်နေတဲ့ ဖြစ်လေ့ရှိတဲ့ အိမ်ရှင်ဘဝင်စိတ်ကိုယ်
တိုင်က သင်္ခါရတရားတွေကိုရော ဒီသင်္ခါရတရားတွေရဲ့ အနိစ္စအချက် ဒုက္ခအချက်
အနတ္တအချက်တွေထဲက တစ်မျိုးမျိုးသော အခြင်းအရာတွေကိုရော သိနေတယ်။
အိမ်ရှင်ဘဝင်စိတ်ကိုယ်တိုင်က သင်္ခါရတရားတွေကို ယခုလို အာရုံယူနိုင်တဲ့အ
တွက် - နတ်ပြည် နတ်လောကသို့ ရောက်သစ်စဖြစ်တဲ့ ကိုယ်ထင်ရှား ဘွားခနဲ
ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ထိုနတ်သားသတ္တဝါရဲ့သန္တာန်မှာ ရေပေါ်မှာ ဘူးတောင်းတွေ
ပေါလောပေါ်နေသလို သင်္ခါရတရားပုဒ်အစုတွေဟာ ပေါလောကြီး ပေါ်နေတယ်။
သူ့ရဲ့ အသိဉာဏ်မှာ သင်္ခါရတရားပုဒ်အစုတွေဟာ အလွန်ကြီး ထင်ရှားနေကြ
တယ်။

နောက်တစ်ခု - သတိပြုစရာရှိသေးတယ်။ အတိတ်ရဟန်းဘဝက မရုဏာ
သန္ဓေဇောနှင့် နတ်သားဘဝ ပဋိသန္ဓေဘဝင်တို့ဟာ ဘဝခြားနေပေမဲ့လို့ စိတ္တက္ခဏ
အားဖြင့် ကြည့်ရင်တော့ အလွန်ကြီး မဝေးကွာလှပါဘူး။ စက္ကန့်ပိုင်းလောက်သာ
ရှိကောင်းရှိပါလိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့် ဒီသင်္ခါရတရားတွေရဲ့ အနိစ္စအချက် ဒုက္ခ
အချက် အနတ္တအချက်တွေကို သိနေတဲ့ ဝိပဿနာဇောတွေရဲ့ အရွိန်အဝါတွေ
ဟာ အလွန်အားကောင်းနေသေးတဲ့ အချိန်အခါမျိုးလည်း ဖြစ်နေသေးတယ်ဆို
တာကို သတိပြုထားပါ။ ဒီတော့ ဒီနတ်သားရဲ့ အသိဉာဏ်မှာ သင်္ခါရတရားပုဒ်
အစုတို့ဟာ ပေါလောကြီးပေါ်နေတဲ့အတွက် ဘာဖြစ်သွားနိုင်သလဲ? ဘုရားရှင်က
ဆက်လက်ဟောတော်မူပြန်တယ်။

ဒန္တော ဘိက္ခုဝေ သတုပ္ပါဒေါ။ အထ သော သတ္တော ခိပ္ပယေဝ ဝိသေသဝါမိ
ဟောတိ။ (အံ-၁-၅၀၅။)

ဘိက္ခုဝေ = ချစ်သားရဟန်းတို့။ သတုပ္ပါဒေါ = တရားတော်ကို အစဉ်လျှောက်
၍ အောက်မေ့တတ် ရှုပွားတတ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်နှင့် ယှဉ်တွဲလျက်ရှိသော
သတိ၏ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ ဒန္တော = နံ့နွေးလှသေး၏။ အထခေါ = တကယ်စင်စစ်
မှာမူကား။ သော သတ္တော = ထို နတ်သားဖြစ်သော သတ္တဝါသည်။ ခိပ္ပယေဝ =
လျင်မြန်စွာသာလျှင်။ ဝိသေသဝါမိ = မဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ် နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ တရားထူး
တရားမြတ်ကို ရလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ = ဖြစ်ပေ၏။

သင်္ခါရတရားပုဒ်အစုတွေက ပေါလောကြီးပေါ်နေတဲ့အတွက် ဒီသင်္ခါရ
တရားတွေကို တစ်ဖန်ပြန်ပြီး ဝိပဿနာရှုလိုက်တဲ့အခါ ဝိပဿနာဉာဏ်နှင့် ယှဉ်
တွဲနေတဲ့ သတိရဲ့ ဖြစ်ပေါ်တာက နံ့နွေးသေးတယ်။ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ် နိဗ္ဗာန်
ဆိုတဲ့ တရားထူးတရားမြတ်ကို လျင်လျင်မြန်မြန်ကြီး ရရှိနိုင်တယ်လို့ ဘုရားရှင်က
ဟောတော်မူတယ်။ အလွန်ခိုင်လုံတဲ့ အာမခံချက်တစ်ခု ဖြစ်တယ်။ စိတ်အချရမှု
အသက်အာမခံလုပ်ငန်းတစ်ခုလည်း ဖြစ်တယ်။

ဒါတွင်ပဲလားဆိုတော့ - မကသေးဘူး။ ဘုရားရှင်က ဒုတိယအချက်တစ်ခု
ကိုလည်း ဆက်ဟောထားတော်မူတယ်။

ဓမ္မကထိကရဟန်းစတင် ဟောကြားတဲ့တရားကို နာကြားရလျှင်

အကယ်၍ နတ်သားအသစ်ဖြစ်တဲ့ သတ္တဝါရဲ့သန္တာန်မှာ သင်္ခါရတရား
ပုဒ်အစုတွေက ပေါလောကြီး ပေါ်မလာဘူးဆိုရင် တန်ခိုးကုဒ္ဓိပါဒ်နှင့် ပြည့်စုံ
လှသား ဓမ္မကထိကရဟန်းတော်တစ်ပါးက နတ်ပြည် နတ်လောကသို့တက်
တရားဟောတော်မူတဲ့အခါ တရားနာရင်းနဲ့ ထိုနတ်သားဟာ လူ့ပြန်လူ့လောက
ရဟန်းဘဝက မိမိဖြည့်ကျင့်ခဲ့တဲ့ သမထ ဝိပဿနာကျင့်စဉ်တွေကို ပြန်ပြီးအကွဲ
ရနိုင်တယ်။ အမှတ်ရတဲ့အတိုင်း သမထ ဝိပဿနာဘာဝနာတွေကို ဆက်လက်
ကြိုးစားအားထုတ်လိုက်ရင် မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ် နိဗ္ဗာန်ကို လျင်လျင်မြန်မြန်
ရနိုင်တယ်လို့ ဘုရားရှင်က ဆက်လက်ဟောကြားထားတော်မူတယ်။

ဓမ္မကထိကနတ်သား ဇောကြားတဲ့တရားကို နာကြားရလျှင်

နောက်တစ်ခုက တတိယအာမခံချက်ပဲ -

အကယ်၍ ထိုနတ်သားအသစ်ဖြစ်တဲ့ သတ္တဝါရဲ့သန္တာန်မှာ သင်္ခါရတရား ပုဒ်အစုတွေကလည်း ပေါလောပေါ်မလာဘူး၊ ဓမ္မကထိကရဟန်းတော်တစ်ပါးနဲ့ လည်း မကြုံကြိုက်လို့ တရားမနာရဘူးဆိုရင်၊ သနင်္ကံမှာရပြောတာကဲ့သို့သော နတ်သားဓမ္မကထိကတစ်ဦးဦးရဲ့တရားတော်ကို နာကြားခွင့်ရတဲ့အခါ လူ့ပြည် လူ့လောက ရဟန်းဘဝတုန်းက မိမိအားထုတ်ခဲ့တဲ့ သမထ ဝိပဿနာဘာဝနာ လုပ်ငန်းရပ်တွေကို ပြန်ပြီးအမှတ်ရနိုင်တယ်။ အမှတ်ရသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် သမထဝိပဿနာဘာဝနာတွေကို ဆက်လက်ကြိုးပမ်းလိုက်ရင် သင်္ခါရတရားတွေ ကို အောက်မေ့တတ် ရှုပွားသိမ်းဆည်းတတ်တဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်နှင့် ယှဉ်တွဲနေတဲ့ သတိရဲ့ဖြစ်ပေါ်ခြင်းက နဲ့နွေးလှသေးတယ်။ တကယ်တော့ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ် နိဗ္ဗာန်ကို လျင်လျင်မြန်မြန်ကြီး ရနိုင်တယ်လို့ ဘုရားရှင်က ဆက်လက်ဟောကြား ထားတော်မူပြန်တယ်။

သီတင်းသုံးဖော်နတ်သားတစ်ဦးဦးနှင့် တွေ့ရလျှင် ❄

နောက်တစ်ခုကတော့ - စတုတ္ထအာမခံချက်ပဲ။ - အကယ်၍ နတ်သား

အသစ်ဖြစ်တဲ့ သတ္တဝါရဲ့သန္တာန်မှာ သင်္ခါရတရားပုဒ်အစုတွေက ပေါလောကြီး ပေါ်မလာဘူးဆိုရင်၊ ဓမ္မကထိကရဟန်းတော်၊ ဓမ္မကနတ်သားတို့ရဲ့ တရားတော် ကို နာကြားခွင့်နှင့်လည်း မကြုံကြိုက်ခဲ့ဘူးဆိုရင် - လူ့ပြည်လူ့လောက ရဟန်း ဘဝတုန်းက မိမိနှင့် တရားကျင့်ဖော်ကျင့်ဖက် သီတင်းသုံးဖော်ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက မိမိထက် အလျင်ပျံလွန်တော်မူပြီး နတ်ပြည်နတ်လောကကို အလျင်ရောက်ရှိနေ မယ်ဆိုကြစို့။ ထိုအလျင်ရောက်နှင့်တဲ့ နတ်သားက နောက်မှ ရောက်လာတဲ့ နတ် သားအသစ်ဖြစ်တဲ့ မိမိကို လူ့ပြည်လူ့လောက ရဟန်းဘဝတုန်းက ကျင့်ခဲ့တဲ့ တရားတွေကို ပြန်လည်အမှတ်ရဖို့ သတိပေးလိုက်တဲ့အခါ မိမိပုဂ္ဂိုလ်သုံးသပ်ခဲ့တဲ့ တရားဓမ္မတွေကို လျင်လျင်မြန်မြန်ကြီး ပြန်သတိရနိုင်တယ်။ သတိရတဲ့အတိုင်း သမထ ဝိပဿနာဘာဝနာတွေကို သင်္ခါရတရားတွေကို ဆက်လက်ကြိုးပမ်းလိုက်

ရင် အောက်မေ့တတ် အမှတ်ရတတ်တဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်နှင့် ယှဉ်တွဲနေတဲ့ သတိရဲ့ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းက နဲ့ နှေးသေးတယ်။ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ် နိဗ္ဗာန်ကို လျှင်လျှင်မြန် မြန်ကြီး ရရှိနိုင်တယ်လို့လည်း ဘုရားရှင်က ဆက်လက်ဟောကြားထားတော်မူပြန် တယ်။ အလွန် အဆင့်အတန်း မြင့်မားလှတဲ့ အလွန်ခိုင်မာတဲ့ အသက်အာဇာနည် လုပ်ငန်းရပ်တွေပဲ ဖြစ်ကြတယ်။

ဒီအကျိုးတရားတွေဟာ ကုသိုလ်တရား အကုသိုလ်တရားတွေကို ခွဲခြား သိလို့ အကုသိုလ်ကို ရှောင်ကြဉ်ပြီး ကုသိုလ်ကို လိုက်နာပြုကျင့်နိုင်လို့ အားတို့ ထိုက်တဲ့အဆင့်သို့ရောက်အောင် ကြိုးစားနိုင်လို့ ရရှိတဲ့အကျိုးတရားတွေပဲ။

ဒါတွင်ပဲလားဆိုတော့ - မကသေးပါဘူး။ အကယ်၍ သမထ ဝိပဿနာ ဘာဝနာကုသိုလ်တွေကို စနစ်တကျကြိုးစားလိုက်လို့ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ် ဖိုလ် ဉာဏ်အထိ ဆိုက်ခဲ့မယ်ဆိုရင် အဲဒီ သောတာပန်သူတော်ကောင်းဟာ အပါယ် သံသရာကြီးမှ ကွင်းလုံးကျွတ် လွတ်မြောက်ပြီ ဖြစ်တယ်။

ပမတ္တဿ စ နာမ စတ္တာရော အပါယာ သကဂေဟသဒိသာ။

(ဓမ္မပဒ-၄-၁-၆)

သမထဝိပဿနာ အစပြောသည့် ကုသိုလ်တရားတို့၌ မေ့မေ့လျော့လျော့ နေထိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေအဖို့ အပါယ်လေးဘုံတို့ဟာ ကိုယ်အိုးကိုယ်အိမ်နှင့်တူတယ် - တဲ့။

သတ္တဝါတွေဟာ သံသရာခရီး ကျင်လည်ခိုက်မှာ အပါယ်လေးဘုံ သံသရာ မှာသာ ယေဘုယျအားဖြင့် အနေများခဲ့ကြတယ်။ သူဂတိသံသရာဆိုတာကထော့ တစ်ခါတစ်ရံမှ အလည်အပတ်ရောက်လာတဲ့ သဘောလောက်သာ ရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့် အပါယ်လေးဘုံမှ အပြီးတိုင် လွတ်မြောက်ဖို့ဆိုတာ အလွန်ခက်ခဲတဲ့ လုပ်ငန်းရပ်တစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ လွတ်မြောက်ဖို့ရန် ဒီလောက်ခက်ခဲတဲ့ အပါယ် လေးဘုံမှ အပြီးတိုင် ကျွတ်လွတ်ထွက်မြောက်ဖို့ရန် သောတာပတ္တိမဂ်ကုသိုလ်ကံ သော ကုသိုလ်တရားတစ်ခု ထင်ရှားရှိတယ်ဆိုရင် ဒီကျွတ်လွတ်ဖို့တွေကို ရအောင် ယူထားဖို့ မကောင်းဘူးလား။ သိပ်ကောင်းတယ်။ သိပ်ကောင်းတယ်။ အရိယမဂ် ကုသိုလ်လို့ အဆင့်မြင့်တဲ့ကုသိုလ်တွေကို ရရှိဖို့ဆိုတာ သီလလှူသိုလ် သမာဓိ

ထူသိုလ် ဝိပဿနာကုသိုလ်တွေနဲ့ ကင်းပြီး ရရှိနိုင်တဲ့သဘော မရှိဘူး။ ဒီသီလ
ထွင့်စဉ် သမာဓိကျင့်စဉ် ဝိပဿနာကျင့်စဉ်တွေကို စနစ်တကျ ကျင့်ဖို့ဆိုတာက
လည်း သာဝကတစ်ဦးအဖို့ ဆရာသမားနှင့်ကင်းပြီး ရရှိနိုင်တဲ့ သဘာဝတစ်ခုတော့
မဟုတ်ဘူး။ ဒါကြောင့် ပညာရှိသူတော်ကောင်းတွေထံ ချဉ်းကပ်ပြီး ကုသိုလ်
အကုသိုလ်ကို ခွဲခြားသိအောင် ကြိုးစားဖို့လည်း လိုတယ်။ သိပြီးတဲ့အခါ အကု-
သိုလ်ကို ရှောင်ပြီး ကုသိုလ်ကိုလည်း အရိယမဂ်ဉာဏ်ဆိုတဲ့ အထွတ်အထိပ်ကို
ရောက်အောင် ကြိုးစားဖို့ သိပ်ကောင်းတယ်။

နောက်တစ်ခုပြောဦးမယ် - အကယ်၍ သကဒါဂါမိမဂ်ကုသိုလ်အထိဆိုက်
အောင် အားထုတ်နိုင်ခဲ့ရင် ဒီလူ့ပြည်လူ့လောကကို တစ်ကြိမ်ပဲ ပြန်လာခွင့်
အလွန်ဆုံး ရှိနိုင်တယ်။ အကယ်၍ အနာဂါမိမဂ်ကုသိုလ်ကိုဆိုက်တဲ့အထိ ကြိုးစား
နိုင်ခဲ့ရင် ကာမ (၁၁)ဘုံမှ ကွင်းလုံးကျွတ်လွတ်သွားမယ်။ အကယ်၍ အရဟတ္တ
မဂ်ကုသိုလ်ကို ဆိုက်တဲ့အထိ ကြိုးစားနိုင်ခဲ့ရင်တော့ (၃၁)ဘုံမှ ကွင်းလုံးကျွတ်
လွတ်ပြီ။ အိုဘေးဆိုးကြီးမှ အပြီးတိုင်လွတ်ပြီ။ နာဘေးဆိုးကြီးမှ အပြီးတိုင်လွတ်ပြီ။
သေဘေးဆိုးကြီးမှ အပြီးတိုင်လွတ်ပြီ။ ပဋိသန္ဓေအဖန်ဖန် အထပ်ထပ် တည်နေရ
ခြင်း ဇာတိဘေးဆိုးကြီးမှ အပြီးတိုင်လွတ်ပြီ။ သိပ်အားရစရာကောင်းတယ်။ အမွန်
မြတ်ဆုံး အသက်အာမခံလုပ်ငန်းရပ်တွေပဲ ဖြစ်ကြတယ်။ အမွန်မြတ်ဆုံးကုသိုလ်
တွေ ဖြစ်ကြတယ်။

အကယ်၍ ကြိုးစားသော်လည်း အရိယမဂ်ဉာဏ်သို့ မဆိုက်ရောက်ခဲ့လို့
ပုထုဇန်အဖြစ်နဲ့ သံသရာခရီးကို ဆက်ရဦးမယ်ဆိုရင် ခုနကပြောခဲ့တဲ့ - **ဓသာတာ
ဓုဝတာသုတ္တန်** မှာ လာရှိတဲ့အတိုင်း နတ်ပြည်နတ်လောကမှာ အရိယမဂ်ဉာဏ်
မရှိဘဲ နိဗ္ဗာန်ကို လျင်လျင်မြန်မြန်ကြိုး ရရှိနိုင်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် - ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက ဘယ်ဟာ ကုသိုလ်တရားလဲ? ဘယ်ဟာ
အကုသိုလ်တရားလဲလည်း စသည်ဖြင့် ကုသိုလ်, အကုသိုလ်တွေဆိုတဲ့ ခြားစိတ်ဖြာပြီး
သိအောင် ဆရာသမားထံမှာ ချဉ်းကပ်လေ့လာပြီးတော့ ဒီကုသိုလ်တရားတွေကို
မိမိသန္တာန်မှာ တိန်းဝပ်တည်နေလာအောင် ကြိုးစားသင့်တယ်။ ဘာကုသိုလ်တွေ
ထို ကြိုးစားရမှာလဲ? - ဒါနကုသိုလ်, သီလကုသိုလ်, သမထကုသိုလ်, ဝိပဿနာ

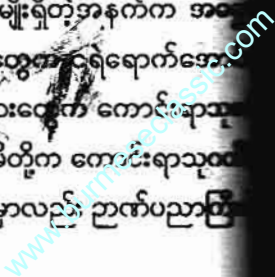
ကုသိုလ်ဆိုတဲ့ ဒီကုသိုလ်တွေကို မိမိရဲ့ ရုပ်နာမ်သန္တာန်အစဉ်မှာ ကိန်းဝပ်တည်လာအောင် ကြိုးစားရမယ်။ ဒီလို ပါရမီဖြည့်နေတဲ့ သူတော်ကောင်းဟာ ဘဝရောက်ရောက် ဉာဏ်ပညာကြီးမားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဉာဏ်ပညာကြီးတဲ့ သူကောင်းဖြစ်ဖို့ သိပ်လွယ်သွားပြီ။ ဒါဟာ ဉာဏ်ပညာကြီးခြင်းရဲ့ အကြောင်းပါ။

ဒီလိုဆိုရင် မိမိက သံသရာခရီး ဆက်ရဦးမှာ ရှိနေသေးလို့ သံသရာတစ်ခုက မိမိကို ဆီးကြိုမယ်ဆိုရင် ဉာဏ်ပညာထုံထိုင်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ရတာ ဉာဏ်ပညာကြီးမားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ရတာ ဘယ်ဒင်းက ကောင်းသလဲ? ဉာဏ်ပညာကြီးမားတာက ကောင်းတယ်။ ဒီလိုဆို ဉာဏ်ပညာကြီးမားတဲ့ သူတော်ထောက်တစ်ဦးဖြစ်ချင်တယ်ဆိုရင် ဘာလုပ်ရမလဲ? ဒါနကုသိုလ် သီလကုသိုလ် သမာဓိကုသိုလ် ဝိပဿနာကုသိုလ်ဟု - ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ ဒီကုသိုလ်တရားတွေကို မိမိရုပ်နာမ်သန္တာန်အစဉ်မှာ ကိန်းဝပ်လာအောင် ကြိုးစားပါလို့ ဘုရားရှင်က ထိုတုန်းထားတယ်။ ပါရမီဖြည့်နေတာပဲ။ တစ်နည်းအားဖြင့်တော့ စိတ်ဓာတ်ကို ပြောင်းလဲနေတာပဲ။ မိမိတို့ရဲ့ စိတ်ဓာတ်က “ပါပသ္မိ ရမတိ မနော” - ဆိုတဲ့အတိုင်း မကောင်းမှု အကုသိုလ်တွေနှင့် မွေ့လျော်ပျော်ပိုက် နှစ်ခြိုက်နေတဲ့ စိတ်ဓာတ်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီစိတ်ဓာတ်ကို ကောင်းမှုကုသိုလ်တရားဘက်မှာ မွေ့လျော်ပျော်ပိုက်နှစ်ခြိုက်လာအောင် မိမိတို့က ဘာလုပ်ရမလဲ? ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေးဖို့ လိုတာအဲဒီလို ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု မလုပ်ခဲ့ဘူးဆိုလို့ရှိရင် မိမွေးတိုင်း ဖမွေးတိုင်း နေ့နေ့ဆိုရင်တော့ ဘာဖြစ်မလဲ? မကောင်းတဲ့ ဒီအကုသိုလ်တရားတွေက ဘာလုပ်နေ ဟိ ဓမ္မော အဓမ္မော စ၊ ဥဘော သမ ဝိပါကိနော။

အဓမ္မော နိရယံ နေတိ၊ ဓမ္မော ပါပေတိ သုဂတိ။

(ဓ-၂-၇၂။ ဓ-၅-၃၁။)

ဓမ္မနှင့် အဓမ္မ၊ ကုသိုလ်နှင့် အကုသိုလ် နှစ်မျိုးရှိတဲ့အနက်က အကုသိုလ်အစဉ်မှာ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ မသူတော်တရား အကုသိုလ်တရားတွေမှာ ငရဲရောက်အောင် ဆောင်ပေးမယ်။ ဓမ္မလို့ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ ကုသိုလ်တရားတွေက ကောင်းစရာသူရောက်အောင် ပို့ဆောင်ပေးမှာဖြစ်တယ်။ ဒီတော့ မိမိတို့က ကောင်းရာသူထက် လိုလားတောင့်တခဲ့တယ်ဆိုရင် ထိုကောင်းရာသူဂုဏ်မှာလည်း ဉာဏ်ပညာကြီး

တဲ့ သူတော်ကောင်းတစ်ဦး ဖြစ်ချင်ပါတယ်ဆိုရင် မိမိတို့ရဲ့ စိတ်ဓာတ်တွေမှာ အကုသိုလ်တရားတွေ ကိန်းဝပ်တည်နေမှု မရှိအောင်၊ ကုသိုလ်တရားတွေသာ အမြဲတမ်း ကိန်းဝပ်တည်နေမှုရှိအောင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေးဖို့ မလိုဘူးလား? လို့အပ်နေတယ်။ အကယ်၍ မပြုပြင်ဘဲ နေခဲ့မယ်ဆိုရင် ဘာဖြစ်မလဲ?

ယသ္မာ ဒိဋ္ဌိဂဗ္ဘလနိဿိတာယ တဏှာရုဇ္ဈယာ သက္ကာယထမ္ဘေ ဥပနိဗဒ္ဓေါ ဝဇ္ဇနိဿိတော ဗာလပုထုဇ္ဇနော သဗ္ဗိရိယာပထေသု ခန္ဓပဉ္စကံ နိဿယေဝ ဝဝတ္တတိ။ (သံ-ဋ-၂-၂၉၉။)

ဒီတရားအစတုန်းက နိဒါန်းချဲ့ခဲ့တဲ့စကားလေးပဲ။ အဋ္ဌကထာက ဖွင့်ထားတယ်။ လည်ပင်းမှာ ဘာဖြစ်သလဲ ဒိဋ္ဌိဆိုတဲ့ တောက်ကြီးကို ဆွဲထားတယ်။ ငါပဲ သူပဲ ယောက်ျားပဲ မိန်းမပဲ ပုဂ္ဂိုလ်ပဲ သတ္တဝါပဲ သားပဲ သမီးပဲ ဇနီးပဲ မြေးပဲ မြစ်ပဲ စတဲ့ ဒီလိုစွဲလမ်းယုံကြည်ချက် သက္ကာယဒိဋ္ဌိတောက်ကြီးကို လည်ပင်းမှာ ဆွဲထားတယ်။ ဆွဲထားပြီးတော့ ငါ့သား ငါ့သမီး ငါ့ဇနီး ငါ့မြေး ငါ့ပစ္စည်းဆိုတဲ့ တဏှာတည်းဟူသောကြိုးဖြင့်လည်း ထပ်ပြီးတော့ တိုင်တစ်တိုင်မှာ ချည်ထားတယ်။ ဘာတိုင်လဲ? ခန္ဓာငါးပါးလို့ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ သက္ကာယတိုင်ကြီးမှာ ချည်ထားတယ်။ အဲဒီလို အချည်ခံနေရတဲ့ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့ရဲ့ ပရမတ္ထဓမ္မ သဘာဝကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ထွင်းဖောက်မသိတဲ့ ဒီပုထုဇန်ဇမိုက်သားဟာ လျောင်းထိုင်ရပ်သွား လေးပါးသော ဣရိယာပုထ်တွေမှာ သူဖြစ်အောင် ကြိုးစားအားထုတ်နိုင်ခဲ့ရင် ဘာကိုဖြစ်အောင် ကြိုးစားအားထုတ်နိုင်သလဲ? ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားပဲ။ အဲဒီခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတွေကိုသာဖြစ်အောင် ကြိုးစားအားထုတ်နိုင်မှာဖြစ်တယ်။ ဘာကြောင့်လဲ? ဒိဋ္ဌိဆိုတဲ့ တောက်ကြီးကို လည်ပင်းမှာ ဆွဲထားပြီး ခန္ဓာငါးပါးဆိုတဲ့ ချည်တိုင်မှာ တဏှာဆိုတဲ့ကြိုးနှင့် ခိုင်ခိုင်ခံ့ခံ့ ချည်ထားတဲ့အတွက် နေ့စဉ် သူ ပြုသမျှ ပြောသမျှ ကြံစည်သမျှ ကာယကံမူ ဝစီကံမူ ဓနောကံမူတွေဟာ ခန္ဓာငါးပါးကိုသာ ဖြစ်စေနိုင်တဲ့စွမ်းအား ရှိတယ်။ အဲဒီလို ခန္ဓာငါးပါးကို ဖြစ်အောင် ကြိုးစားအားထုတ်တဲ့အပိုင်းမှာ မိမိတို့ဘက်က လိမ္မာ တွမ်းကျင်မှု မရှိခဲ့ဘူးဆိုရင် ဘာဖြစ်မလဲ? ဖီးများတော့ ဖီးနိုင်တယ်။ ရေများတော့ ရေနိုင်တယ်။ အဲဒီ ပုံစံကလေးတစ်ခုကို အဋ္ဌကထာက ဖွင့်ထားတယ်။

လူတို့ကိစ္စ၊ လူ့လောက၌၊ ပြုသမျှမျိုး၊ ပြစ်၊
 အကျိုးတို့၊ ကောင်းဆိုး အတိ၊ မြ မရှိဘူး၊
 လောကီထုံးစံ၊ လောကဓံကား၊ မကြံလည်း
 ဖြစ်၊ ကြံလည်း နစ်၏။ စင်စစ် မှတ်သား
 မယုံမှားနှင့်၊ ယောက်ျားတကာ၊ အားထုတ်
 ရာသည့်၊ ကြီးစွာ လုံ့လ၊ ဝါယာမမှု၊ မချ
 ကောင်းချေ၊ မသေမချင်း၊ ပြုအပ်လျှင်း၏။
 မပွင်းမှန်လှ၊ ဤလောက၌၊ လုံ့လမမှု၊ နတ်
 မကူဘူး၊ လူလည်းလုံ့လ၊ နတ်လည်း မ၊၏။
 (မဃဒေဝ-စာပိုဒ်- ၂၁၂။)

ဥဿဒကိတ္တနုကထာပိုင်း

ဥဿဒကိတ္တနကထာပိုင်း

လူ့ဘဝရောက်ကြောင်းကံတွေကို တစ်ချိန်က ပြုစုဖို့ထောင်
 ခဲ့ကြတယ်။ အဲဒီလို ကံတွေကို ပြုစုဖို့ထောင်စဉ်အချိန်အခါ
 တည်းက လောဘထူပြောတဲ့ သတ္တဝါဖြစ်အောင်၊ ဒေါသထူ
 ပြောတဲ့ သတ္တဝါတွေဖြစ်အောင်၊ မောဟထူပြောတဲ့ သတ္တဝါ
 တွေဖြစ်အောင် ဒါ မကောင်းတဲ့ဘက်က။ ကောင်းတဲ့ဘက်က
 ဆိုရင်လည်း - အလောဘဓာတ်တွေ ထူပြောတဲ့သတ္တဝါဖြစ်
 အောင်၊ အဒေါသဓာတ် မေတ္တာဓာတ်တွေ ထူပြောတဲ့ သတ္တဝါ
 ဖြစ်အောင်၊ အမောဟဓာတ် ပညာဓာတ်တွေ အားကောင်းတဲ့
 သတ္တဝါဖြစ်အောင် ဒီကံတွေမှာ စွမ်းအင်သတ္တိတွေက ထူးထူး
 ကွဲလွဲမှု ရှိလာတယ်။ လူ့ဘဝရောက်ကြောင်းကံကို ပြုစု
 ထောင်စဉ် အချိန်အခါတည်းက ဒီကွဲပြားမှု ရှိနေတယ်။

မီးများတော့ မီးနိုင်, ရေများတော့ ရေနိုင်

ဥဿဒကိတ္တနကထာဆိုပြီး အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာ-စာမျက်နှာ (၃၀၈)မှာ ဖွင့်ဆိုထားပါတယ်။ ဒီအပိုင်းကလေးက စိတ်ဓာတ်ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအပိုင်းမှာ အင်မတန် မှတ်သားဖွယ်ကောင်းတဲ့ အပိုင်းကဏ္ဍတစ်ခု ဖြစ်တယ်။ ဥဿဒကိတ္တန သဘောဆိုတာကတော့ မီးများရင် မီးနိုင်တယ်၊ ရေများရင် ရေနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ သဘောကို ဖော်ပြတာပဲ။ အဘိဓမ္မာစည်းကမ်းတစ်ခုပေါ့။ အဲဒီတော့ အဋ္ဌကထာရဲ့ ဖွင့်ဆိုချက်ကို နာကြည့်ကြရအောင် -

ဣမေသဉ္စိ သတ္တာနံ လောဘောပိ ဥဿန္နော ဟောတိ ဒေါသောပိ မောဟောပိ, အလောဘောပိ အဒေါသောပိ အမောဟောပိ။

(အဘိ-ဋ္ဌ-၁-၃၀၈။)

သတ္တဝါတွေရဲ့သန္တာန်မှာ လောဘတရားတွေ ထူပြောနေတာလည်း ရှိတယ်၊ ဒေါသတရားတွေ ထူပြောနေတာလည်း ရှိတယ်၊ မောဟတရားတွေ ထူပြောနေတာလည်း ရှိတယ်။ လောဘ ဒေါသ မောဟဆိုတာ မကောင်းတဲ့ဘက်က အကုသိုလ်တရားတို့ရဲ့ မူလအခြေခံအကြောင်းရင်းတရား သုံးခုပဲ။ ကောင်းတဲ့ဘက်ကျတော့လည်း အလောဘ အဒေါသ အမောဟ ထူပြောတာလည်း ရှိတယ်။ ငါ့သား ငါ့သမီး ငါ့ဇနီး ငါ့ပစ္စည်း စသည်ဖြင့် သိပ်ပြီး လိုလားတပ်မက်နေတဲ့သဘောကို ဘာခေါ်သလဲ? **လောဘ။**

အလောဘ ဆိုတာက ဒီလို တွယ်တာတပ်မက်မှု မရှိဘူး၊ သက်ရှိသက်မဲ့ တာမဝတ္ထု အစုစုအပေါ်မှာ တွယ်တာတပ်မက်မှု မရှိဘူး၊ ရက်ရက်ရောရော စွန့်လွှတ်နိုင်တဲ့စွမ်းအား ရှိတယ်။ လောဘက တစ်ဖက်, အလောဘက တစ်ဖက်။ နောက်တစ်ခု -

ဒေါသ ဆိုတာက စိတ်ဓာတ်ခက်ထန်ကြမ်းတမ်းတဲ့သဘော၊ **အဒေါသ**က မေတ္တာဓာတ်နဲ့ ယှဉ်နေတယ်၊ မည်သည့်သတ္တဝါကိုမဆို မိမိက မှီခိုသောမနသိကာရ ရှေ့ထားပြီးတော့ အမြဲတမ်း နှလုံးသွင်းမှန်နေတယ်။ မေတ္တာတရား ရှိတယ်။

သတ္တဝါတစ်ဦးနဲ့ တွေ့ကြုံလိုက်ပြီး “ဘေးရန်ကင်းပါစေ၊ စိတ်ဆင်းရဲကင်း

ပါစေ၊ ကိုယ်ဆင်းရဲကင်းပါစေ၊ ကျန်းကျန်းမာမာ ချမ်းချမ်းသာသာဖြင့် မိမိ၏ခန္ဓာဝန်ကို ရွက်ဆောင်နိုင်ပါစေ” လို့ဆိုတဲ့ အဲဒီစိတ်ထားလေးတစ်ခု ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ ပြန်စဉ်းစားကြည့်စမ်း။ အဲဒီစိတ်ထားရှိနေတဲ့ သူတော်ကောင်းရဲ့ နှလုံးအိမ်အတွင်းမှာ အေးချမ်းမှု ပေါ်မလာနိုင်ဘူးလား? ပေါ်လာနိုင်တယ်။

“ဒင်း သေချင်းဆိုးနဲ့ သေပါစေ” - ဟော - ဒီစိတ်ထားတစ်ခုကို ကြည့်တိုင်း ဘယ်ဒင်းက ပိုကောင်းသလဲ? အဲဒီ သေချင်းဆိုးနဲ့ သေပါစေဆိုတဲ့ ဒီစိတ်ထား ရှိလာပြီဆိုရင် အဲဒီစိတ်ထားရှိနေတဲ့ နှလုံးအိမ်အတွင်းမှာ ပူပန်မှုတွေ ပေါ်မလာဘူးလား? ပေါ်လာပြီ။ နောက်ထပ်ကြည့်ပါဦး။ သားအတွက် ပူတယ်။ သမီးအတွက် ပူတယ်။ ပစ္စည်းတွေအတွက် ပူတယ်။ အဲဒီလို ပူပန်မှုတွေသည် ဒေါသရဲ့စွမ်းအား၊ ဒေါသနဲ့ ယှဉ်တွဲနေတဲ့ ဒေါမနုဿဝေဒနာရဲ့စွမ်းအား၊ သောကရဲ့စွမ်းအားတွေပဲ။

ဒါကြောင့် တစ်ဖက်က ဒေါသတရား ရှိတယ်။ တစ်ဖက်ကျတော့ အဒေါသ မေတ္တာဓာတ်ရှိတယ်။ ဒေါသနဲ့ အဒေါသ နှစ်ခုတစ်တွဲ။ နောက်တစ်ခု မောထရုပ်တရား နာမ်တရားတွေကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ထွင်းဖောက်မသိဘူး။ အကြောင်းတရား အကျိုးတရားတွေကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ထွင်းဖောက်မသိဘူး။ အကြောင်းတရားနှင့်တကွ ဒီရုပ်နာမ်တို့ရဲ့ အနိစ္စအချက် ဒုက္ခအချက် အနတ္တအချက်တွေကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ထွင်းဖောက်မသိဘူး။ အဲဒီလိုမသိတဲ့အတွက် သူက ပြောင်းပြန်လှန်ပြီးတော့ အမှန်ကို မသိဘဲ အမှားကို သိတယ်။ ဘယ်လိုသိလဲ? သားသိသိတယ် သမီးလို့သိတယ် ဇနီးလို့ သိတယ် ယောက်ျားလို့ သိတယ် မိန်းမလို့ သိတယ် လူလို့ သိတယ် နတ်လို့ သိတယ် ဗြဟ္မာလို့ သိတယ် ရွှေပဲ ငွေပဲ စသည်ဖြင့် ပစ္စည်းတွေလို့ သိတယ်။ အဲဒီ အသိမှားနေတာက တစ်ဘက်။

တစ်ဘက်ကျတော့ ယောက်ျား မိန်းမ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါဆိုတာ မရှိဘူး။ ရှိတာက ရုပ်တရားအစုအပုံ ရှိတယ်။ နာမ်တရားအစုအပုံ ရှိတယ်။ ရုပ်တရား နာမ်တရားအစုအပုံ ရှိတယ်။ အကြောင်းတရား အကျိုးတရားအစုအပုံ ရှိတယ်။ အနိစ္စတရားအစုအပုံ ဒုက္ခတရားအစုအပုံ အနတ္တတရားအစုအပုံတွေပဲ ရှိတယ်။ ဒီလို သိတယ်။ အဲဒီအသိဉာဏ်က အဓမ္မာ၊ ဒါက တစ်ဘက် -

ယောက်ျား မိန်းမ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ လူ နတ် ဗြဟ္မာ စသည်ဖြင့် သား

သမီးပဲ ဇနီးပဲ မြေးပဲ စသည်ဖြင့် အသိမှားနေတဲ့သဘောက မောဟ။

အဲဒီ မောဟနှင့် အမောဟလည်း အကျိုးပေးချင်း တူညီပါ့မလား? မတူနိုင်ဘူး။ အဲဒီတော့ သတ္တဝါတွေရဲ့ သန္တာန်မှာက လောဘထူပြောနေတဲ့သတ္တဝါလည်း ရှိတယ်၊ ဒေါသထူပြောနေတဲ့ သတ္တဝါလည်း ရှိတယ်၊ မောဟထူပြောနေတဲ့သတ္တဝါလည်း ရှိတယ်၊ ဒါက မကောင်းတဲ့ဘက်က။

ကောင်းတဲ့ဘက်က ပြန်ကြည့်ပြန်တော့လည်း အလောဘထူပြောနေတဲ့ သတ္တဝါတွေလည်း ရှိကြတယ်၊ အဒေါသတရား မေတ္တာတရားတွေ ထူပြောနေတဲ့ သတ္တဝါတွေလည်း ရှိကြတယ်၊ အမောဟခေါ်တဲ့ ရုပ်နာမ်ကြောင်းကျိုး သင်္ခါရတရားတို့ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိနေတဲ့ အကြောင်းတရားနှင့်တကွသော ဒီရုပ်နာမ်တို့ရဲ့ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တဆိုတဲ့ အခြင်းအရာကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိနေတဲ့ ပညာဓာတ် ထူပြောနေတဲ့ သတ္တဝါတွေလည်း ရှိကြတယ်။ အဲဒီလို ထူပြောနေတဲ့ အချိန်အခါကျတော့ ဘာဖြစ်သလဲ?

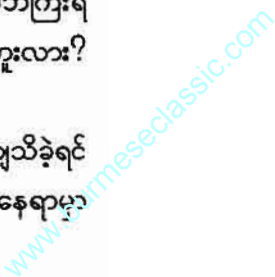
တံ နေသံ ဥဿန္တဘာဝံ ကော နိယာမေတိ။ (အဘိ-၄-၁-၃၀၈။)

လောဘထူပြောတဲ့ လောဘကြီးတဲ့ သတ္တဝါဖြစ်အောင်၊ ဒေါသထူပြောတဲ့ ဒေါသကြီးနေတဲ့ သတ္တဝါတစ်ဦး ဖြစ်ပေါ်လာအောင်၊ မောဟထူပြောတဲ့ မောဟဓာတ်တွေ သိပ်အားကောင်းတဲ့ သတ္တဝါတစ်ဦး ဖြစ်ပေါ်လာအောင် ဘယ်တရားက သတ်မှတ်ချက်ပေးသလဲ?

နောက်တစ်ခု - အလောဘထူပြောအောင်၊ အဒေါသတရားတွေ ထူပြောလာအောင်၊ အမောဟတရားတွေ ပညာဉာဏ်တွေ ကြီးမားလာအောင် ဘယ်တရားက သတ်မှတ်ချက်ပေးသလဲ?

ဒါကို ပြန်ဆန်းစစ်ကြည့်ဖို့ လိုတယ်။ ဒီဘဝမှာ သိပ်လောဘကြီးတယ်ဆိုတာ ကိုယ့်ဟာကိုယ်တော့ မသိနိုင်ဘူးလား? သိတယ်၊ ဘာဖြစ်လို့ ငါ လောဘကြီးရသလဲ? ငါဟာ သိပ်ဒေါသကြီးတယ်ဆိုတာလည်း ကိုယ့်ဟာကိုယ် မသိဘူးလား? သိတယ်၊ ဘာဖြစ်လို့ ငါဟာ ဒေါသကြီးရသလဲ?

ဒီဓာတ် (၆)မျိုး များပြားခြင်း နည်းပါးခြင်းကို မိမိက စနစ်တကျသိခဲ့ရင် မိမိရဲ့စိတ်ဓာတ်ကို မိမိပြုပြင်ပြောင်းလဲပေးဖို့ရန်၊ မကောင်းစိတ်ဓာတ်တွေနေရာမှာ

အကောင်းစိတ်ဓာတ်တွေကို အစားထိုးကုသပေးဖို့ရန် ဘုရားရှင်ရဲ့ပညာပေးမှုတွေကို သိရှိခွင့် ရနိုင်ပါတယ်။ သိရှိခဲ့ရင် မိမိရဲ့စိတ်ဓာတ်ကို မိမိကိုယ်တိုင် ပြုပြင်ခြင်းလဲပေးလို့ ရနိုင်ပါတယ်။ “ကြီးစားက ဘုရားဖြစ်နိုင်တယ်” ဆိုတဲ့ စိတ်ဓာတ်ကြီးမားတဲ့စွမ်းအားကို ယုံကြည်တတ်ဖို့ အားကိုးတတ်ဖို့ မြတ်နိုးတတ်ဖို့သာ တယ်။ နောင်သံသရာခရီးအတွက် ပြောတာပါ။

နောက်ထပ် သံသရာခရီးဆိုတာ မရှိဘူး။ ဒီဘဝမှာ အဆုံးသတ်တော့ဆိုရင်တော့ ဒီ လောဘ ဒေါသ မောဟဆိုတဲ့ မကောင်းဓာတ်တွေကို အမြစ်ပြုဖြေရှင်းဖို့ လိုအပ်တယ်။ နောက်ထပ် သံသရာခရီးဆိုတာက ရှိနေဦးမယ်ဆိုတော့ မိမိရဲ့စိတ်ဓာတ်ကို ပြုပြင်ခြင်းလဲပေးဖို့ မလိုဘူးလား? လိုအပ်တာလိုအပ်တယ်ဆိုရင် - ဒီတရားတွေ ထူပြောအောင်၊ များပြားအောင် ဘာက ဆုတ်ချက်ပေးသလဲလို့ မေးရင် “ပုဗ္ဗဟေတု နိဿာမေတိ” ရှေးအတိတ်အကြောင်းတရားတွေက သတ်မှတ်ချက်ပေးတယ်တဲ့၊ ဘယ်လိုလဲ?

ကမ္မာယူဟနက္ခဏေယေဝ နာနတ္ထံ ဟောတိ။ (အဘိ-ဋ္ဌ-၁-၃၀၈။)

လူ့ဘဝရောက်ကြောင်းကံတွေကို တစ်ချိန်က ပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့ကြတာအဲဒီလို ကံတွေကို ပြုစုပျိုးထောင်စဉ် အချိန်အခါတည်းက လောဘထူပြောထူသတ္တဝါတွေဖြစ်အောင် - ဒါ မကောင်းတဲ့ဘက်က၊ ကောင်းတဲ့ဘက်ကဆိုရင်လည်း အလောဘဓာတ်တွေ ထူပြောတဲ့သတ္တဝါဖြစ်အောင်၊ အဒေါသဓာတ် မေတ္တာဓာတ်တွေ ထူပြောတဲ့ သတ္တဝါဖြစ်အောင်၊ အမောဟဓာတ် ပညာဓာတ်တွေ အားကောင်းတဲ့ သတ္တဝါဖြစ်အောင် ဒီကံတွေမှာ စွမ်းအင်သတ္တိတွေက ထူးထွေကွဲလွဲမှု ရှိထားတယ်။ လူ့ဘဝရောက်ကြောင်း ကံကို ပြုစုပျိုးထောင်စဉ် အချိန်အခါတည်းက ဒီကွဲပြားမှု ရှိနေတယ်။ ကွဲပြားမှုရှိရင် ဘယ်ပုံဘယ်ပန်း ဘယ်နည်းလမ်းအားဖြင့် ကွဲပြားသလဲလို့ မေးစရာရှိတယ်။ ကွဲပြားပုံတွေကို ဆက်လက်ပြီး နာကြည့်ရအောင်-

အမှတ် (၁) ပုဂ္ဂိုလ်အမျိုးအမည်

ယဿ ဟိ ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ လောဘော ဗလံ၊ ဟောတိ အလောဘော မန္နော၊ အဒေါသာမောဟာ ဗလဝန္တော၊ ဒေါသမောဟာ မန္နာ၊

(အဘိ-ဋ္ဌ-၁-၃၀၈။)

ယဿ - အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ - လူ့ဘဝရောက်ကြောင်း ဖြစ်တဲ့ကံကို ပြုစုပျိုးထောင်စဉ် အချိန်အခါခဏ၌။ (အတိတ်ဘဝတစ်ခု ဆိုကြစို့၊ လွန်ခဲ့တဲ့ဘဝပဲ ဆိုကြပါစို့၊ အဲဒီဘဝက ဒီလူ့ဘဝရောက်ကြောင်းဖြစ်တဲ့ ကံကို ပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့စဉ်အခါမှာ ဘာဖြစ်သလဲ?) လောဘော - လောဘတရားသည် ကား။ ဗလဝါ - အလွန်အားကောင်းသည်။ ဟောတိ - ဖြစ်၏။

ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးမှာ လူ့ဘဝရောက်ကြောင်း ကံကို ထူထောင်စဉ် လောဘက အားကောင်းတယ်။

အလောဘော - အလောဘတရားသည်ကား။ မန္ဒော = နံ့၏။

အလောဘတရားက အင်မတန် အားပျော့နေတယ်။ လောဘဆိုတဲ့ တွယ် တာတပ်မက်မှုတွေ သိပ်အားကောင်းတယ်။ အလောဘခေါ်တဲ့ မတွယ်တာ မတပ် မက်တဲ့ သဘောတရားက သိပ်ပြီးတော့ အားပျော့နေတယ်။

နောက်တစ်ခု - အဒေါသာမောဟာ ဗလဝန္တော၊

အဒေါသတရား မေတ္တာဓာတ်ကလည်း အားကောင်းတယ်။ အမောဟ ပညာဓာတ်ကလည်း အားကောင်းတယ်။

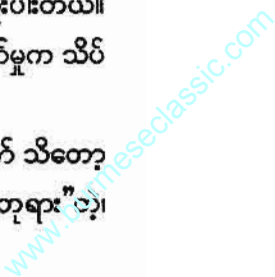
ဒီတော့ သူက အကောင်းဘက်ကဆိုရင်တော့ မေတ္တာလည်း သိပ်ကြီးမား တယ်။ ပညာဉာဏ်ကလည်း သိပ်ကြီးမားတယ်။ ဒါပေမဲ့ လောဘတော့ သိပ်အား ကြီးတယ်-နော်။

အားကောင်းတာက ဘယ်နှစ်ခုလဲ? သုံးခု - လောဘရယ်၊ အဒေါသရယ်၊ အမောဟရယ် အဲဒီသုံးခုက အားကောင်းတယ်။

ဒေါသမောဟာ မန္ဒော။

ဒေါသတရားက သူ့မှာ နည်းနည်းပဲ ရှိတယ်။ မောဟ - ငတုံးမဟုတ်ဘူး။ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာကလည်း ရှိတယ်။ မောဟတရားလည်း နည်းပါးတယ်။ ဒါပေမဲ့လောဘကျတော့ သိပ်အားကောင်းနေတယ်။ တွယ်ထားတပ်မက်မှုက သိပ် များနေတယ်။

ခုနက ဒကာတစ်ယောက်က လျှောက်သေးတယ် - "တပည့်တော် သိတော့ သိပါတယ်ဘုရား။ ဒါပေမဲ့ ကွက်လပ်က တဖြည်းဖြည်း ကျဉ်းလာပြီဘုရား"လဲ့။

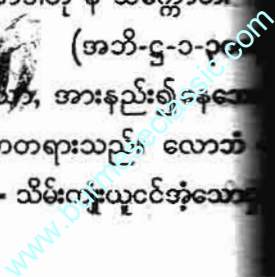
ဟော - သူပြောနည်းကလေးက ကွက်လပ်ကလေး တဖြည်းဖြည်း ကျဉ်းလာ တဲ့။ တပည့်တော် သိတယ်ဆိုတာက သူ့မှာ ဒေါသတရား သိပ်မရှိဘူး မပြင်းဘူး။ မောဟထူပြောတဲ့ ငတုံးလည်း မဟုတ်ဘူး။ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာလည်း ရှိတန်သလောက် ရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ လောဘဆိုတဲ့ ကွက်လပ်ကလေးတစ်ခုထူ မှာတော့ နည်းနည်းငြိနေသေးတယ်လို့ သူက ပြောချင်နေတယ်။ လောဘကလေး ရှိနေတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒေါသကတော့ မရှိဘူး။ မောဟလည်း သိပ်ပြီး ထူထူထဲထဲ မရှိဘူး။ အဒေါသ မေတ္တာဓာတ်တွေက အားကောင်းတယ်။ အမောဟ ပညာဓာတ် တွေက အားကောင်းနေတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ?

သူက ရုပ်နာမ်ကြောင်းကျိုး = သင်္ခါရတရားတို့ရဲ့ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနာဂတ် အခြင်းအရာတွေကို သိတန်သလောက် သိနေတယ်။ ဝိပဿနာဉာဏ်တွေပဲ။ ဒါက ကံတစ်ခုကို ပြုစုပျိုးထောင်စဉ်အချိန်မှာ တည်ရှိနေပုံပဲ။ ခု ယောဂီတွေဟာလည်း ဒီကနေ ဘာလုပ်နေတာလဲ? ကံတွေကို ထူထောင်နေကြတာပဲ။ မိမိတို့တတ်အား သမ္မာ ဒါနကံတွေကိုလည်း ထူထောင်နေကြတယ်။ သီလကံတွေကိုလည်း ထူထောင် နေကြတယ်။ သမထကံတွေကိုလည်း ထူထောင်နေကြတယ်။ ဝိပဿနာဉာဏ် ကိုလည်း ထူထောင်နေကြတာ ဖြစ်တယ်။

အဲဒီတော့ ဒါဟာ တစ်နည်းတစ်ဖုံအားဖြင့်တော့ 'ဂဒ္ဒါလဗဒ္ဒသုတ္တန်' အပြောရင်တော့ ဘာလုပ်နေတာလဲ? ပန်းချီကားတစ်ချပ် ရေးဆွဲနေကြတာပဲ။ အဲဒီလို ရေးဆွဲတဲ့အပိုင်းမှာ ခုနက ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်က လောဘ သိပ်အ ကောင်းတယ်။ အဒေါသ မေတ္တာတရားလည်း သိပ်အားကောင်းတယ်။ အမောဟ ပညာဓာတ်တွေလည်း သိပ်အားကောင်းပါတယ်။ အားကောင်းလိုက်တဲ့အတွက် ဒီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဒီကံတွေက အကျိုးပေးပြီဆိုရင် ဘာဖြစ်မလဲ?

တဿ မန္တော အလောဘော လောဘံ ပရိယာဒါတုံ န သက္ကောတိ။
(အဘိ-၄-၁-၃) (အဘိ-၄-၁-၃)

တဿ = ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ မန္တော = နဲ့၍နေသော၊ အားနည်း၍နေသော။ အလောဘော = အလောဘတရားသည်။ လောဘံ = တွယ်တာတပ်မက်မှု လောဘတရားကို။ ပရိယာဒါတုံ = သိမ်းလုယူငင်အံ့သော

(ဝါ) အနိုင်ယူအံ့သောငှာ။ န သက္ကောတိ = မစွမ်းနိုင်ပေ။

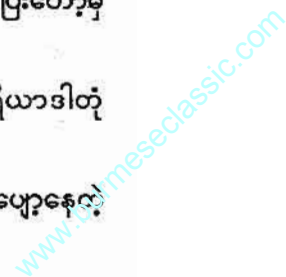
ဒီပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ အင်မတန်အားကောင်းနေတဲ့ လောဘတရားကို အားပျော့နေတဲ့ အလောဘတရားက အနိုင်ယူဖို့ရန် မစွမ်းနိုင်ဖြစ်နေပြီ။ ဒီလို ဘာကြောင့် ဖြစ်ရသလဲ? ကံကို ထူထောင်ခဲ့စဉ်အချိန်အခါက လောဘက သိပ်ကြီးခဲ့တယ်။ ယခုခေတ် ပုံစံမျိုးနဲ့ ပြောရရင်ပေါ့ - ဘုန်းကြီးတို့ ဆွမ်းခံကြွပြီ၊ ချဲ့ဖွင့်မဲ့နေ ဆိုလို့ ရှိရင်တော့ ဆွမ်းလောင်းတဲ့သူ တော်တော်ပိုများတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲ? ချဲ့ပေါက် ချင်တယ်ဆိုတော့ သူက လောဘရှိတယ် ပြောမလား၊ မရှိဘူးပြောမလား? ရှိနေပြီ။

ဒါပေမဲ့ ဒီလို ကံကလေးကို ထူထောင်ခဲ့ရင် ဒီလိုအကျိုးများရနိုင်တယ် ဆိုတဲ့ ကံ-ကံရဲ့အကျိုးကို တတ်သိနားလည်နေတဲ့ ကမ္မဿကတာသမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ် ပညာကလေးကော မရှိဘူးလား? ရှိနေတယ်။ ထိုအချိန်အခါမှာ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ် အပေါ်မှာ မေတ္တာဓာတ်ကလေးကော မရှိဘူးလား? ရှိတယ်။ ဘယ်လိုမေတ္တာ ဓာတ်ကလေးလဲဆိုရင်တော့ - ဒီဘုန်းကြီး လျှင်တော့ ဒီလိုအကျိုးတော့ ရကောင်း ရနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ မျှော်လင့်ချက်ကလေးပေါ့။

ဒီတော့ ဘုန်းကြီးအပေါ်မှာလည်း မေတ္တာစေတနာ အဒေါသမေတ္တာ စေတနာလေးတွေလည်း ရှိတန်သလောက် ရှိတယ်။ ကမ္မဿကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ခေါ်တဲ့ ဉာဏ်ပညာကလေးကလည်း ရှိတန်သလောက် ရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့လို့ တစ်ဖက်က ချဲ့ပေါက်ချင်တယ်ဆိုတဲ့ လောဘကို သူက သိပ်ပြီး အားမွေးထားတဲ့ အတွက် လောဘအားကောင်းတယ်၊ အဒေါသက အားကောင်းတယ်၊ အမောဟ ကလည်း အားကောင်းပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီကံက အကျိုးပေးတဲ့ဘဝမှာ အားကောင်းနေတဲ့ သူ့ရဲ့လောဘကို အားပျော့နေတဲ့ အလောဘတရားက အနိုင်ယူဖို့ စွမ်းနိုင်မလား? မစွမ်းနိုင်ဘူး၊ မစွမ်းနိုင်တဲ့အတွက် ဘာဖြစ်သလဲ? ပြီးတော့မှ ပြောမယ်။ နောက်တစ်ခု ထပ်ပြောဦးမယ်။

အဒေါသမောဟာ ပန ဗလဝန္တော ဒေါသမောယေ ဗရိယာဒါတံ သက္ကောန္တိ။ (အဘိ-ဋ-၁-၃၀၈။)

သူ့မှာ အားကောင်းနေတဲ့ အဒေါသမေတ္တာတရားက အားပျော့နေတဲ့

ဒေါသတရားကိုတော့ အနိုင်ယူဖို့ရန် စွမ်းနိုင်တယ်။ အားကောင်းနေတဲ့ အပေးပညာတရားကလည်း အားပျော့နေတဲ့ မောဟတရားကို အနိုင်ယူဖို့ရန် စွမ်းနိုင်တယ်။ စွမ်းနိုင်လိုက်တဲ့အတွက် ဘာဖြစ်မလဲ?

တသွာ သော တေန ကမ္မေန ဒိန္နုပဋိသန္ဓိဝသေန နိဗ္ဗတ္တော ထူဟောတိ သုခသီလော အက္ခောဓနေ၊ ပညဝါ ပန ဟောတိ ဝဇီရူပမဉ္ဇထော

(အဘိ-၄-၁-၃၀)

တသွာ = ထို့ကြောင့်။ သော = ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တေန ကမ္မေန = ထိုပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့တဲ့ကံကြောင့်။ ဒိန္နုပဋိသန္ဓိဝသေန = ပေးအပ်သော ပဋိသန္ဓေအစွမ်းဖြင့် (ဝါ) အကျိုးပေးလာသော ပဋိသန္ဓေ၏အစွမ်းဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တော = ပြုပေါ်လာရသည်ရှိသော်။ လုဒ္ဓေါ = လောဘကြီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟောတိ = ဖြစ်

အတိတ်က ကံတွေကို ထူထောင်ခဲ့စဉ်အချိန်က လောဘတွေ သိပ်အကောင်းခဲ့တယ်။ လောဘတွေ သိပ်အားကောင်းခဲ့တဲ့အတွက်ကြောင့် ဒီကံအကျိုးပေးရင် ဘာဖြစ်သလဲ? လောဘကြီးတဲ့လူ ဖြစ်ရတယ်။ အတိတ်က ကံတွေကို ထူထောင်ခဲ့စဉ် အချိန်အခါတုန်းက အဒေါသ မေတ္တာဓာတ်တွေ အားထားခဲ့တဲ့အတွက် ဒီကံက အကျိုးပေးတဲ့အချိန်အခါမှာ ဒီပုဂ္ဂိုလ်သည် ဘာဖြစ်သလဲ သုခသီလ - စိတ်ချမ်းချမ်းသာသာကလေး နေရတယ်။ ဒေါသဖြစ်နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် စိတ်ဓာတ်ကို အကဲခတ်ကြည့်ပါ။ ထိုအချိန်အခါမှာ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် စိတ်ဆင်းနေမလား စိတ်ချမ်းသာနေမလား? စိတ်ဆင်းရဲနေမယ်။ လူ့ဘဝရောက်ကြောက်တွေကို ပြုစုပျိုးထောင်စဉ်အချိန်အခါမှာ စိတ်ဆင်းရဲမှုတွေက ခြံရံထားသော ဒီကံက အကျိုးပေးပြီးဆိုရင် ဘာဖြစ်မလဲ? စိတ်ဆင်းရဲရတယ်-နော်။

ဒါ နည်းနည်းလေးတော့ သတိထားကြ။ ဘုန်းကြီးကို ဆွမ်းလောင်းပြီး အဒေါသတကြီးနဲ့ ဆောင့်ကြီးအောင့်ကြီး လာပြီးတော့ ဆွမ်းလောင်းဖို့ ကောင်းလား? မကောင်းဘူး။ မိမိဆွမ်းလောင်းနေတဲ့ ကံတွေတစ်ခုခုမှာ ဒီလို ဒေါသတွေ ခြံရံထားရင် ဘာဖြစ်မလဲ? ဒေါသကြီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တတ်တယ်။ အပေးမေတ္တာဓာတ်တွေ ခြံရံပြီးတော့ ဒီကံတစ်ခုကို ပြုစုပျိုးထောင်လိုက်ရင် စိတ်ချမ်းသာသာနေရတတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တယ်။ နေရာတကာမှာ ကြည့်ပေါ့။

သူ့လောကမှာ သူ့ကျေနပ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာ တစ်ယောက်မှ မရှိဘူး။ သူ ကျေနပ်သူ လောကမှာ တစ်ဦးတစ်ယောက်မှ မရှိဘူး။ ဒီလိုလူစားတွေ မရှိဘူးလား? ရှိကြ သယ်။ ဟိုလူ့အပေါ်လည်း သူက ကျေနပ်တယ်လို့ တစ်ခွန်းမှ မပြောချင်ဘူး။ ဒီလူနဲ့တွေ့လည်း ကျေနပ်တယ်လို့ တစ်ခွန်းမှ မပြောချင်ဘူး။ ဘုန်းကြီး ငယ်စဉ် အခါက ဘုန်းကြီးရဲ့ မိတ်ဆွေ ဘုန်းကြီးတစ်ပါးရဲ့ ပြောဆိုချက်ကလေးတစ်ခုကို သတိရလို့ ပြောရဦးမယ်။ ကလေးမလေးတစ်ယောက် ရှိတယ်။ ဆရာတော်ရဲ့ မြေးလေးပါပဲ။ အဲဒီကလေးမလေးကို သူ ခဏခဏ ပြောတယ် “မင်း - ဟောဒီ ကလေးမလေးကို ကြည့်စမ်းတဲ့၊ သိမ်ကြီးဈေး တစ်ဈေးလုံး သူလိုက်ရှာတာ သူ ခြောက်တဲ့လုံချည် တစ်ထည်မှ မတွေ့ဘူး”တဲ့ - ဟော။

လူ့လောကမှာ တစ်လောကလုံးရှိတဲ့လူတွေ သူနှစ်ခြိုက်တဲ့သူ၊ သူ ကျေနပ် ထဲ့သူ တစ်ယောက်မှ မတွေ့ဘူး။ ဘာဖြစ်လို့? အတိတ်က ကံကို ပြုစုပျိုးထောင် ခဲ့စဉ်အချိန်တုန်းက သူက မကျေနပ်ချက်တွေ တစ်ပုံကြီးထမ်းပြီးတော့မှ ဒီကံကို ထူထောင်ထားခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့် ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ပဲတွေ့တွေ့ သူ ကျေနပ်နိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို တစ်ယောက်မှ ရှာလို့မရဘူး။ ဘယ်နှယ်တုန်း၊ ကောင်းသလား? မကောင်း ဘူး။ ဒီလိုဆိုရင် ကံတစ်ခု - ခုလိုပေါ့ - တရားနာနေတဲ့ကံ၊ တရားအားထုတ်နေတဲ့ ကံ၊ ဒါနပြုတဲ့ကံ၊ သီလဆောက်တည်တဲ့ကံ၊ ဒီကံတွေကို ထူထောင်စဉ်အချိန်အခါ မှာ ဟိုလူ့လည်း မကျေနပ်၊ ဒီလူ့လည်း မကျေနပ် “ဟိုယောဂီကိုလည်း နည်း နည်းမှ ကြည့်လို့မရဘူး။ ဒီယောဂီကိုလည်း နည်းနည်းမှ ကြည့်လို့မရဘူး” ဟို သီလရှင်ကိုလည်း ကြည့်လို့မရ ဒီသီလရှင်ကိုလည်း ကြည့်လို့မရ အဲဒီစိတ်ထား သည် မွေးရမဲ့စိတ်ထားမျိုးလား? မွေးကောမွေးကြသလား? ဒီစိတ်ထားမျိုးကို မမွေးမှ ဒီကံက အကျိုးပေးရင် စိတ်ချမ်းချမ်းသာသာ နေရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်မှာ။

အဲဒီလို မကျေနပ်ချက်တွေကို တစ်ပုံကြီးထမ်းပြီးတော့ ရိပ်သာက ပြန်ထွက် သွားတယ်။ “ဒီရိပ်သာဟာ အလကားပဲ။ စည်းကမ်းလည်း မရှိဘူး ဘာမှလည်း မရှိဘူး” - ဟောဒီလို - မကျေနပ်မှုတွေနဲ့ ထွက်သွားလိုက်တော့ ဒီကံတွေကို ထူထောင်စဉ်အချိန်မှာ မကျေနပ်ချက်တွေ တစ်ပုံကြီးနဲ့ ထူထောင်ခဲ့တဲ့အတွက် ဒီကံကအကျိုးကို တစ်နေ့ပေးမှာပဲ။ သံသရာခရီး မဆုံးသေးလို့ အကျိုးပေးပြီး

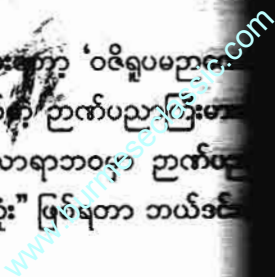

ဆိုလို့ရှိရင် မိမိ ဘာဖြစ်မလဲ? မကျေနပ်ချက်တွေ ထူပြောနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်သူ လိမ့်မယ်။ စိတ်ဓာတ်ကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲဖို့ မလိုဘူးလား? သိပ်လိုတယ်။ နောက်တစ်ခု -

ပညာဝါ ပန ဟောတိ ဝဇိဇ္ဈပမညဏောတိ။ (အဘိ-ဋ္ဌ-၁-၃၀၈။)

ပညာဉာဏ် သိပ်ကြီးတယ်၊ ဘာဖြစ်လို့လဲ? အတိတ်က ကံကို ပြုပြင်ထောင်စဉ်အချိန်အခါမှာ သူက ဉာဏ်ပညာတွေ သိပ်အားကောင်းခဲ့တယ်။ နေရာမှာ ဆိုလိုတဲ့ ဉာဏ်ပညာကတော့ အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်ရှိနေတဲ့ ရုပ်နာမ်တွေကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိတဲ့၊ ယင်းရုပ်နာမ်တို့ရဲ့ အကြောင်းတရားတွေ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိတဲ့၊ အကြောင်းတရားနှင့်တကွသော ယင်းရုပ်နာမ်တို့ရဲ့ အကျိုးအချက် ဒုက္ခအချက် အနတ္တအချက်တွေကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိတဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်ပညာတွေကို ဆိုလိုပါတယ်။ သူတော်ကောင်းတစ်ဦးဟာ ဒီလို ဝိပဿနာဉာဏ်ပညာနဲ့ ယှဉ်ပြီးတော့ ကောင်းမှုကုသိုလ်တွေကို ပြုခဲ့တယ်။ ဘာကောင်းကုသိုလ်လဲလို့ မေးတော့ ဒါနကုသိုလ်၊ သီလကုသိုလ်၊ သမထ-ဝိပဿနာ ဘာကုသိုလ်၊ ဝေယျာဝစ္စကုသိုလ် စတဲ့ ကုသိုလ်အရပ်ရပ်တွေပဲ။ ဘယ်ကုသိုလ်တို့ကို အားထုတ်အားထုတ် မိမိက ရုပ်တွေ နာမ်တွေကို ထွင်းဖောက်သိတဲ့ ဉာဏ်ပညာတွေ ခြံရံပြီးတော့ ပြုထားတယ်။ အကြောင်းတရားတွေ အကျိုးတရားတွေကို ထွင်းဖောက်သိတဲ့ ဉာဏ်ပညာတွေ ခြံရံပြီးတော့ ပြုစုပျိုးထောင်ထားတာပဲ။ အကြောင်းတရားနှင့်တကွ ဒီရုပ်နာမ်တို့ရဲ့ အနိစ္စအခြင်းအရာ၊ ဒုက္ခအခြင်းအရာ၊ အနတ္တအခြင်းအရာကို ထွင်းဖောက်သိနေတဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်ပညာတွေနဲ့ ခြံရံပြီးတော့ ဒီကံတွေကို ပြုစုပျိုးထောင်ထားတယ်။ အဲဒီလို ပြုစုပျိုးထောင်ထားခဲ့တဲ့ ဆိုရင် ဒီကံက အကျိုးပေးတဲ့ အချိန်အခါမှာ ဘယ်ဘဝပဲရောက်ရောက် ဉာဏ်ပညာကြီးမားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ရတယ်။

ဘယ်လောက်ထိ ဉာဏ်ပညာကြီးမားသလဲမေးတာ 'ဝဇိဇ္ဈပမညဏော' ဝရဇိန်လက်နက် မိုးကြိုးစက်ကဲ့သို့ အလွန်ထက်မြက်တဲ့ ဉာဏ်ပညာကြီးမားသူတော်ကောင်းဖြစ်ရတယ်။ ဒီလိုဆိုရင် ရောက်လောရာဘဝမှာ ဉာဏ်ပညာကြီးမားတဲ့ သူတော်ကောင်းတစ်ဦး ဖြစ်ရတာနဲ့ "ငတုံး" ဖြစ်ရတာ ဘယ်ဒင်

ကောင်းသလဲ? ဉာဏ်ပညာကြီးတာကတော့ ကောင်းပါတယ်။

အဲဒါ - ဒီနေ့ “ငတုံး” အကြောင်းနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဇာတ်တော်ကလေးတစ်ခု
ဆို သွားဖတ်မိတယ်။ ဣထဝါဏဇာတ် (ဇာတ်က-၄-၂-၁၉၂။) လို့ ခေါ်တယ်။

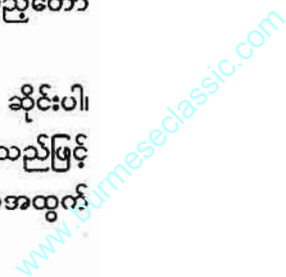
လေတဝန်ကျောင်းတိုက်မှ သုံးဂါဂုတ်လောက်ဝေးတဲ့ နိဂုံးရွာတစ်ရွာမှာ
ရဟန်းတွေအတွက် စာရေးတံဆွမ်းတို့ ပက္ခိကဘတ်ခေါ်တဲ့ လဆန်းပက္ခ၊ လဆုတ်
ပက္ခမှာ ကျွေးတဲ့ဆွမ်းတို့ စသည်ဖြင့် ဒါနဝတ်တည်ထားတဲ့ ဆွမ်းတွေ ရှိကြတယ်။
အဲဒီလို ဆွမ်းတွေ လှူဒါန်းနေတဲ့ အဲဒီရွာကို သွားချင်တဲ့ ရဟန်းတွေ ကိုရင်တွေ
မရှိကြဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲ? အဲဒီရွာမှာ ငတုံးတစ်ယောက်ရှိတယ်တဲ့။ စာမှာ
ဖော်ပြထားတယ်။ အဲဒီငတုံးက ရောက်လာတဲ့ ရဟန်းတွေကို ရွာထိပ်ကနေဆီးပြီး
မေးခွန်းတွေ ဟိုမေးသည်မေးနဲ့ မေးလေ့မေးထရှိတယ်။ မဖြေနိုင်ဘူးဆိုရင် ပြော
ချင်ရာတွေ ပြောထည့်ပြီး ပြန်လွှတ်လိုက်တယ်။ ဒီအချက်ကို စိတ်ညစ်တာနဲ့ပဲ
ရဟန်းတော်တွေက ထိုရွာကို မသွားချင်ကြဘူး။ တစ်နေ့တော့ ကိုယ်တော်တစ်ပါး
စာလည်း ခပ်ကျွတ်ကျွတ်နဲ့ တူပါတယ်။ ဒီသတင်းကို ကြားနေရတဲ့အတွက် စာရေး
တံမဲယူတဲ့နေရာကို သွားပြီး ဒီစာရေးတံမဲကို သူ့ပေးရန် တောင်းဆိုလိုက်တယ်။
ရဟန်းတော်တွေက ငတုံးပြဿနာကို ရှင်းပြကြတယ်။ အဲဒီရဟန်းတော်က -

“တပည့်တော်ဟာ ဒီငတုံးကို ဆုံးမမယ်။ အဆိပ်မရှိအောင်၊ ယဉ်ကျေး
အောင် ပြုလုပ်မယ်။ အဲဒီနေ့ကစပြီး အရှင်ဘုရားတို့ကို မြင်လျှင် ထွက်ပြေးအောင်
ဆုံးမပြမယ်” လို့ ရဟန်းတော်တွေကိုလည်း သူက လျှောက်ထားလိုက်တယ်။

ရဟန်းတော်တို့ကလည်း သာဓုခေါ်ပြီးတော့ စာရေးတံမဲကို ထိုကိုယ်တော်
တို့ ချပေးလိုက်ကြတယ်။ ထိုကိုယ်တော်ကလည်း ထိုရွာကို သွားပြီး ရွာတံခါးဝ
နားမှာ သင်္ကန်းရုံတော်မူတယ်။

ငတုံးက ရွာထိပ်ကနေ ဆီးကြိုနေတယ်။ “အရှင်ဘုရားကို တပည့်တော်
ပြဿနာမေးချင်တယ်” လို့ ငတုံးက စကားစလာတယ်။

“ဒကာ . . . မေးချင်တဲ့ပြဿနာ မေးလို့ရပါတယ်။ ခဏတော့ ဆိုင်းပါ။
ဆွမ်းခံပြီးရုံလောက် ဆိုင်းပါ။ ယာဂုသောက်ပြီးရုံလောက် ဆိုင်းပါ” စသည်ဖြင့်
ချော့မော့ပြီး ပြောလိုက်တော့ နောက်ဆုံးဆွမ်းခံပြီးလို့ ဆွမ်းခံရွာကအထွက်

ရောက်ပြီ၊ အဲဒီကျတော့ မေးချင်ရာမေးတော့လို့ သဘောတူလိုက်တယ်။ အဲဒါ သပိတ်ကလေးလွယ်ပြီး နောက်ကနေ လိုက်လာတယ်။ ရွာထိပ်လည်း ရောက်တယ်။ သပိတ်ကို လှမ်းယူလိုက်တယ်။ ယူပြီးတဲ့အခါကျတော့ “ကဲ . . . မင်း မေးချင် ပြဿနာ မေးတော့” ဆိုပြီး အဲဒီငတုံးကို ဒီကိုယ်တော်လေးက ဝင်ဖက်ပြီး နားလုံးလိုက်တယ်။ နာခန်းလုံးလိုက်ပြီးတော့ တစ်ခါတည်း ထိုးကြိတ်ပစ်လိုက်တယ်။ ထိုးလိုက် ကြိတ်လိုက်ပြီးတော့ ပါးစပ်ထဲ မစင်တုံး ထည့်ပစ်ခဲ့တယ်။ “နင် နောက်ထပ် ဒီကိုယ်တော်တွေလာခဲ့လို့ နင် - ဒီလိုလုပ်ရင်တော့ နောက်ထပ် နင် - ဒီလိုပဲ မစင်တုံးစားရမယ်လို့” ပြောခဲ့တယ်။

ကောင်းတော့ မကောင်းပါဘူး၊ ဒါပေမဲ့ “ငတုံး” ဖြစ်ရတဲ့ဘဝဟာ နှစ်ပုံစံမျိုးကို ရောက်နိုင်တယ်။ ရောက်လေရာဘဝမှာ ငတုံးဖြစ်ရတာတော့ မထင်ဘူးပေါ့။ သို့သော်လည်း ဒီနေရာမှာ ဒီကိုယ်တော်နှင့် ဒီငတုံးတို့ရဲ့ ရှေးဖြစ်တော် အောက်မေ့ဖွယ်ဇာတ်လမ်းကလေးကိုတော့ ထပ်ပြီး ပြောချင်သေးတယ်။ အဲဒါက မွေးမြူခဲ့တဲ့ စိတ်နေစိတ်ထားတို့ရဲ့ ဓာတ်ငွေ့အရှိန်အဝါတွေဟာ သံသတစ်လျှောက်မှာ အရိပ်ပမာ ထပ်ကြပ်မကွာ ကပ်ပါတတ်တယ်ဆိုတဲ့ သဘောတရားကို သဘောပေါက်စေချင်လို့ ဒီဇာတ်ကြောင်းကို ပြောပြခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီသတင်းက ရဟန်းတော်တွေထဲမှာ ပျံ့နှံ့သွားလေတော့ ဘုရားရှင် ရွှေစာတော်အထိ ဆိုက်ရောက်သွားတယ်။ ဘုရားရှင်က ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ရဲ့ ရှေးဟောင်း အောက်မေ့ဖွယ်ဇာတ်လမ်းကို ဟောပြောတော်မူပါတယ်။

“ရဟန်းတို့ . . . ဒီရဟန်းဟာ ဒီငတုံးကို ခုအခါမှာသာ မစင်တုံးဖြင့် ခြောက်မောင်းမဲခဲ့တာ မဟုတ်ဘူး။ ရှေးအတိတ်ဘဝတုန်းကလည်း မစင်တုံးဖြင့် ခြမ်းခြောက်ခဲ့ဖူးသည်သာ ဖြစ်တယ်” လို့ မိန့်တော်မူပြီး ဘုရားရှင်က အထိကြောင်းကို ဆောင်တော်မူပါတယ် -

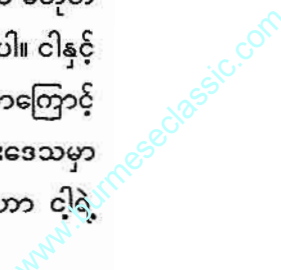
လွန်လေပြီးတဲ့အခါမှာ အင်္ဂတိုင်းသား မဂတိုင်းသားတို့ဟာ အချင်းတစ်နိုင်ငံမှ တစ်နိုင်ငံသို့ လှည်းတွေနဲ့ သွားကြတဲ့အခါ တစ်နေရာမှာ ခိုင်ကြံ့နှစ်ပြည်တို့ရဲ့ နယ်ခြားဒေသ တစ်နေရာမှာ ဆုံကြတယ်။ အဲဒီ နယ်ခြားဒေသအိုင်ကြီးတစ်အိုင်လည်း ရှိနေတယ်။ အဲဒီအိုင်နားမှာ ခေတ္တကလည်းခိုနေထိုင်ကြ

ခန်းတစ်ထောက်နားကြရင်း သားငါးတွေကို စားပြီးတော့ သေရည်သေရက်
တွေကို သောက်ကြတယ်။ နောက်တစ်နေ့ နံနက်စောစောကျတော့ လှည်းတွေ
ဆပ်ပြီး ထွက်ခွာသွားကြတယ်။ အဲဒီအခါမှာ ခုနက ပြောခဲ့တဲ့ ငတုံးက မစင်ကို
စားတဲ့ ဂူထပါဇာကခေါ်တဲ့ ပိုးကောင်တစ်ကောင် ဖြစ်နေတယ်။ ဒီပိုးကောင်က
ထူတို့စွန့်သွားတဲ့ မစင်နံ့ကို ရရှိတဲ့အခါ ဒီမစင်နံ့က သူ့ကို ဖိတ်ခေါ်နေတဲ့အတွက်
မစင်ပုံရှိရာကို ဆိုက်ရောက်လာတယ်။ လူတို့ စွန့်သွားတဲ့ သုရာအနည်းငယ်ကို
တွေ့မြင်တော့ ငတ်ငတ်နဲ့ သုရာကို သောက်လိုက်တယ်။ မူးလာတဲ့အခါကျတော့
မစင်ပုံပေါ်ကို သူက တက်လိုက်တယ်။ မစင်ပုံကလည်း ပျော့တဲ့မစင်ပုံ ဖြစ်လေ
တော့ အောက်သို့ နည်းနည်းနိမ့်ကျသွားတယ်။ ဒီပိုးကောင်က ဘယ်လိုထင်သလဲ?
မိမိကိုယ်ကို မိမိအထင်ကြီးပုံက - “ဒီမဟာပထဝီမြေကြီးဟာ ငါ့ကို ဆောင်ထားဖို့
စွမ်းနိုင်ပါလား” လို့ သူက အော်လိုက်တယ်။

အဲဒီအချိန်မှာပဲ အကြောင်းတိုက်ဆိုင်ချင်တော့ အမုံရစ်တဲ့ ဆင်ကြီးတစ်
ကောင်က အဲဒီနေရာကို ဆိုက်ရောက်လာတယ်။ မစင်နံ့ကို ရလေတော့ ရွံရှာ
စက်ဆုပ်တာနဲ့ နောက်ဆုတ်သွားလိုက်တယ်။ ဒီပိုးကောင်က ဒီဆင်ကြီး ခုလို
နောက်ဆုတ်သွားတာကို မြင်လိုက်တော့ - “ဒီဆင်ကြီးတော့ ငါ့ကို ကြောက်လို့
ပြေးလေပေါ့” လို့ ဒီလို သူက ထင်လိုက်တယ်။ “ဒင်းနဲ့ ငါနဲ့ စစ်ထိုးသင့်တယ်” လို့
သဘောပိုက်ပြီးတော့ ဖိတ်ခေါ်လိုက်တယ်။ ဘယ်လိုဖိတ်ခေါ်လိုက်သလဲ?

“သူ့ရဲကောင်းဖြစ်တဲ့သင်ဟာ သူ့ရဲကောင်းဖြစ်တဲ့ ငါနှင့်ဆုံဆည်းမိကြတယ်။
ခုလို ဆုံဆည်းမိတဲ့အခါမှာ ရဲရင့်တဲ့ ဝီရိယစွမ်းအားနှင့် ရဲရင့်တဲ့ စစ်ထိုးခြင်းကို
ပေးနိုင်တဲ့ စွမ်းအားရှိတဲ့ စစ်ထိုးခြင်းဖြင့် စစ်မထိုးဘဲနှင့် ဘာကြောင့် နောက်ဆုတ်
သွားရသလဲ? တစ်ကြိမ်တစ်ခါလောက်တော့ စစ်ထိုးမှုကို ပေးသင့်တယ် မဟုတ်
လား? ဒါကြောင့် အို ဆင်ပြောင်ကြီး . . . လာစမ်းပါ။ ပြန်လှည့်ခဲ့စမ်းပါ။ ငါနှင့်
ဒီလောက်တွေ့ရရုံကလေးနှင့် သေဘေးဖြင့် ခြိမ်းခြောက်ခံရတဲ့ ဘာကြောင့်
ကြောက်ရွံ့ပြီး ထွက်ပြေးရသလဲ? ဒီအင်္ဂတိုင်း မဂဓတိုင်းတို့ရဲ့ နယ်ခြားဒေသမှာ
နေထိုင်ကြတဲ့သူတွေ ကြည့်ကြပါစေ၊ အင်္ဂတိုင်း မဂဓတိုင်းသားတွေဟာ ငါ့ရဲ့

ရဲစွမ်းသတ္တိ သင့်ရဲ့ရဲစွမ်းသတ္တိဆိုတဲ့ ရဲစွမ်းသတ္တိကိုရော တို့နှစ်ဦးလုံးတို့ရဲ့ ဝီရိယကိုရော တွေ့မြင်ကြပါစေ” -

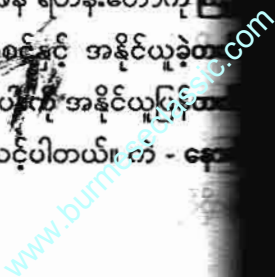
ဒီလို သူက ဖိတ်ခေါ်လိုက်တယ်။ မိမိရဲ့ အတိုင်းအတာပမာဏကို တတ်တဲ့ ငတုံးတို့ရဲ့ ဖိတ်ခေါ်သံတစ်ခုပဲ။ ဒီစကားကို ဆင်ကြီးက ကြားလိုက် ပြန်လှည့်လာပြီး အဲဒီ မစင်စားတဲ့ ပိုးကောင်ကို ပြန်ပြောတယ်။ ဘယ်လိုလုပ် သလဲ?

“သင့်ကို ခြေထောက်တွေနဲ့ နင်းချေပြီးတော့ ငါ မသတ်ဘူး။ အစွယ် နှင့်လဲ ထိုးမသတ်ဘူး။ နှာမောင်းနှင့်လဲ ရိုက်ပုတ်မသတ်ဘူး။ သင်နှင့် လေ့ လျှောက်ပတ်တဲ့ မစင်နှင့်ပဲ နင့်ကို ငါ သတ်မယ်” -

အဲဒီလို ပြောဆိုပြီးတော့ - “မစင်ပုပ်ကိုစားတဲ့ ပိုးကောင်ဟာ မစင် ကြောင့်ပဲ သေပါစေ” - ဆိုပြီး အဲဒီ ပိုးကောင်အပေါ်ကို အလွန်ကြီးတဲ့ မစင် ကြီးတစ်တုံးကို စွန့်ချလိုက်တယ်။ ကျင်ငယ်တွေကိုလည်း စွန့်ချလိုက်တယ်။ စား စားတဲ့ပိုးကောင်လည်း အဲဒီနေရာမှာပဲ သေကျေပျက်စီးသွားတယ်။ ဆင်ကြီးလည်း ကြီးကြာသံလို အော်ပြီးတော့ တောထဲကိုပဲ ဝင်သွားတယ်။

ဒီဇာတ်တော်မှာ - ရဟန်းတော်တွေကို မေးခွန်းတွေမေးပြီး အထူး အယှက်ပေးတတ်တဲ့ ငတုံးဟာ ထိုအချိန်က မစင်စားတဲ့ပိုး ဖြစ်ခဲ့တယ်။ ဆင်ကြီး ကတော့ ငတုံးရဲ့ပါးစပ်ထဲကို မစင်တွေ ထည့်ပေးလိုက်တဲ့ ရဟန်းတော်ရဲ့ အထောက်အပံ့ ပဲ ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ငတုံးဖြစ်ရတဲ့ဘဝဟာ သိပ်မကောင်းဘူးလို့ ပြောတာပဲ။

သို့သော် ဝါသနာဓာတ်ငွေ့ကလေးတွေကို သတိပြုသင့်ပါတယ်။ ငတုံး ကြည့်လိုက်ရင် မစင်စားတဲ့ ပိုးကောင်းဘဝတုန်းကလည်း မိမိပမာဏကို မသိ ပါးစပ်ကို မစောင့်စည်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ပဲ ဖြစ်ပြန်တယ်။ တစ်ဖန် ရဟန်းတော်ကို ကြည့် လိုက်ရင် - ဆင်ဘဝတုန်းကလည်း သူတစ်ပါးကို မစင်နှင့် အနိုင်ယူခဲ့တာပဲ။ ရဟန်းဘဝ ရောက်ပြန်တော့လည်း မစင်နှင့်ပဲ သူတစ်ပါးကို အနိုင်ယူပြန်တာပဲ။ ဒီလို စိတ်နေစိတ်ထားကလေးတွေကို အထူးသတိပြုသင့်ပါတယ်။ ကံ - နေရာ တစ်ခု -

အမှတ် (၂) ပုဂ္ဂိုလ်အမျိုးအစား

ယဿ ပန ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ လောဘဒေါသာ ဗလဝန္တော ဟောန္တိ။
(အဘိ-ဋ-၁-၃၀၈။)

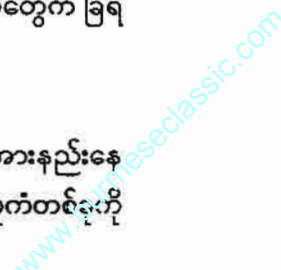
ကံတစ်ခုကို ပြုစုပျိုးထောင်စဉ်အချိန်အခါမှာ လောဘတွေက သိပ်အား
ကောင်းတယ်၊ ဒေါသတွေက သိပ်အားကောင်းတယ်၊ ပုံစံတစ်ခု ဆိုကြစို့ - ခုလို
ကောင်းမှုကုသိုလ်ပြုတဲ့အချိန်အခါမှာ လူ့ဘဝ နတ်ဘဝစတဲ့ ထိုထိုဘဝတွေကို
တွယ်တာတပ်မက်တဲ့ စိတ်ထားတွေနဲ့ ပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့တယ်။ “ဒီနေရာတွေမှာ
ဒီဘုန်းကြီးကို တို့လာလှူမယ်ဆိုလို့ရှိရင် စီးပွားရေး အဆင်ပြေလေရဲ့”ဆိုတဲ့
ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ လာလှူတယ်။ အဲဒါ ဘာခြံရံထားလဲ? လောဘတွေ ခြံရံနေတယ်။
ကံ-ကံ၏အကျိုးကို သက်ဝင်ယုံကြည်ပြီးတော့ ဒီကောင်းမှုကြောင့် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ
ကြီးကိုသာ ရပါစေဆိုရင်တော့ ဒါ - လောဘခြံရံတဲ့သဘော မဟုတ်ဘူး။

လူစည်းစိမ်၊ နတ်စည်းစိမ်၊ လူ့ဘဝ၊ နတ်ဘဝ၊ ထိုထိုဘဝတစ်ခုခုကို
တွယ်တာတပ်မက်တတ်တဲ့စိတ်ထားနဲ့ ဒီကုသိုလ်ကံတွေကို ပြုစုပျိုးထောင်တယ်။
ခုလက်ငင်းဘဝမှာလည်း ရာထူးဌာနန္တရတွေ တိုးတက်ရေး၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာဂုဏ်သိမ်
တွေ ကြီးမားရေးအတွက် ရည်ရွယ်ပြီးတော့ ဒီနေရာ လာလှူရင်တော့ တို့ ဒီလို
အကျိုးတွေကို တို့ - ချက်ချင်းရလိမ့်မယ်ဆိုတဲ့ မျှော်လင့်ချက်နဲ့ လာလှူတယ်။
ဒါ လောဘဦးစီးနေပြီ။ ဒီလင် ဒီသား ဒီမယားနဲ့ နောက်ထပ်လည်း ကြုံပါရစေ၊
ဆုံပါရစေဆိုတဲ့ ခံယူချက်နဲ့ လှူရင်လည်း လောဘဦးစီးနေတယ်။

နောက်တစ်မျိုးကတော့ အဲဒီလို ဒါနတစ်ခုပြုတဲ့ အချိန်အခါမှာ ဒေါသတွေ၊
မကျေနပ်ချက်တွေက သိပ်များနေတယ်။ ဟိုလူ့လည်း မကျေနပ်၊ ဒီလူ့လည်း
မကျေနပ်နှင့် ကောင်းမှုကုသိုလ်တစ်ခုကို ပြုစဉ်အချိန်အခါမှာ မကျေနပ်ချက်
တွေက သိပ်အားကောင်းနေတယ်။ သူ့ရဲ့ကုသိုလ်ကို မကျေနပ်ချက်တွေက ခြံရံ
ထားပြီ။

အလောဘာဒေါသာ မန္ဒု။ (အဘိ-ဋ-၁-၃၀၈။)

အလောဘတရားနဲ့ အဒေါသ မေတ္တာတရားတွေက သိပ်အားနည်းနေ
တယ်။ မရှိဘူးတော့ မဆိုလိုပါဘူး။ အားပျော့တာပြောတာ။ ကောင်းမှုကံတစ်ခုကို

ပြုကတည်းက အလောဘ၊ အဒေါသ အနည်းအကျဉ်းတော့ ရှိမယ်၊ ဒါပေမဲ့ အားပျော့တယ်။

အမောဟော ဗလဝါ၊ မောဟော မန္တော၊ (အဘိ-ဋ-၁-၃၀၈။)

ဒါပေမဲ့ သိပ်ဉာဏ်ပညာကြီးတယ်၊ ဉာဏ်ပညာကြီးမားပြီးတော့ မောဟ တရားက အားပျော့နေတယ်။ ဒီတော့ နည်းနည်းလေး နမူနာဆိုရရင်တော့ ဒီ ပုံစံမျိုးတွေက ဦးပွင်းတို့ ဘုန်းကြီးရဟန်းတွေမှာလည်း နည်းနည်းလေးတော့ ရှိတတ်ပါတယ်။ အဲဒီပုံစံပဲ။ ပညာဉာဏ်မရှိလို့တော့ မဟုတ်ဘူး၊ ရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ့ဒေါသကို သူထိန်းနိုင်တဲ့စွမ်းအား မရှိဘူး၊ လောဘသိပ်ကြီးတယ်၊ ဒေါသလည်း သိပ်ကြီးတယ်။ ဒါပေမဲ့ ပညာဉာဏ် သူ့မရှိတာတော့ မဟုတ်ဘူး၊ ရှိနေတယ်။ ဒီတော့ ဒီပုဂ္ဂိုလ်သည် ဘာဖြစ်သလဲ?

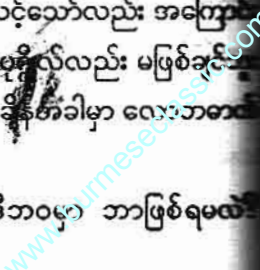
သော ပုရိမနယေနေဝ လုဒ္ဓေါ စေဝ ဟောတိ ဒုဋ္ဌော စ၊

(အဘိ-ဋ-၁-၃၀၈။)

ဒီကံက အကျိုးပေးပြီဆိုရင် အဲဒီဘဝမှာ သူ ဘာဖြစ်မလဲ? လုဒ္ဓ - လောဘ သိပ်ကြီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ရပြန်တယ်။ ဒုဋ္ဌ - ဒေါသလည်း သိပ်ကြီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ရ ပြန်တယ်-ဟော၊ ဒီလိုဆိုရင် ဒီဘဝမှာ လောဘကြီးခြင်း၊ ဒေါသကြီးခြင်းဟာ အတိတ်က လူ့ဘဝကို ရောက်ကြောင်းကံကို ပြုစုပျိုးထောင်စဉ်အချိန်က လောဘ တွေ ခြံရံပြီးတော့ ပြုခဲ့လို့၊ ဒေါသတွေ ခြံရံပြီးတော့ ပြုခဲ့လို့ ဆိုတာကိုလည်း သိနိုင်ပြန်တယ်။

လောဘ ဒေါသတွေ ခြံရံပြီး အတိတ်က ထူထောင်ခဲ့တဲ့ ဒီလိုကံမျိုးက အကျိုးပေးခဲ့ရင် ဒီဘဝမှာ လောဘကြီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ရတယ် ဒေါသကြီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ရတယ်၊ ကောင်းသလား? မကောင်းဘူး။ မကောင်းဘူးဆိုရင် မိမိတို့က နောင် ထပ် ဘဝတစ်ခုကို မျှော်လင့်ချက်ရှိသေးတယ်၊ မမျှော်လင့်သော်လည်း အကြောင်း အားလျော်စွာ လက်ခံရဦးမယ်ဆိုရင်၊ လောဘကြီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်လည်း မဖြစ်ချင်ဘူး ဆိုရင် ဘာလုပ်ရမလဲ? ဒီလိုကံကို ပြုစုပျိုးထောင်စဉ်အချိန်အခါမှာ လောဘဓာတ် တွေ လျော့အောင် ကြိုးစားဖို့လိုတယ်။

ဒေါသမကြီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ချင်တယ်ဆိုရင် ဒီဘဝမှာ ဘာဖြစ်ရမလဲ?

ဘယ်သူ့ကိုမှ စိတ်မဆိုးရဘူး။ ဘယ်သူ့အပေါ်ကိုမှ မကျေနပ်ချက်တွေ မထားရဘူး။ မကျေနပ်ချက်တွေ ထားနေသမျှ ဒေါသတွေက ဖြစ်နေပြီ။ ဒေါသ ခြံရံပြီးတော့ ဒီကံတွေကို ပြုစုပျိုးထောင်လိုက်ရင် တစ်ချိန် အကျိုးပေးပြီဆိုရင် ဘာဖြစ်မလဲ? မကျေနပ်ချက်တွေ အားကောင်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဒေါသကြီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်သာ မိမိက ဖြစ်နေရမယ်။

ဒါကြောင့် - ကိုယ့်ကိုကိုယ်၊ ကိုယ့်စိတ်ဓာတ်ကို ကိုယ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေးဖို့ မလိုဘူးလား? လိုအပ်တယ်။ အချောဆုံး အလှဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဖြစ်ချင်တယ်ဆိုရင် မိမိရဲ့စိတ်ကလေးကို အချောဆုံး အလှဆုံးဖြစ်အောင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေးရမယ်။ နောက်တစ်ခု -

ပညဝါ ပန ဟောတိ ဝဇိရူပမဉာဏော၊ ဒတ္တာဘယတ္ထေရော ပိယ။

(အဘိ-ဋ္ဌ-၁-၃၀၈။)

ဒတ္တာဘယမထေရ်ဆိုတဲ့ ဘုန်းတော်ကြီးတစ်ပါးကို အဋ္ဌကထာက ပုံစံထုတ်ပြထားပါတယ်။ အဲဒီဘုန်းကြီးရဲ့ ဝတ္ထုဇာတ်ကြောင်းတော့ စာမှာကြည့်ရတာ မတွေ့ဘူး။ ဒီတော့ ဉာဏ်ပညာတော့ သိပ်ကြီးမားတယ်။ ဝရဇိန်လက်နက်မိုးကြိုးစက်ကဲ့သို့ ထက်မြက်တဲ့ဉာဏ်ပညာ ရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီကံတစ်ခုကို သူပြုစုပျိုးထောင်စဉ် အချိန်အခါက လောဘကို ထိန်းသိမ်းနိုင်တဲ့ စွမ်းအား မရှိခဲ့ဘူး။ ဒေါသကို ချုပ်တည်းနိုင်တဲ့စွမ်းအား မရှိခဲ့ဘူး။ မရှိခဲ့တဲ့အတွက် လောဘကြီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဒေါသကြီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ရတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဉာဏ်ပညာတွေက သိပ်အားကောင်းခဲ့တဲ့အတွက်ကြောင့် ဉာဏ်ပညာတွေ ကြီးမားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တော့ လာဖြစ်ရတယ်။ ဒါက ပုဂ္ဂိုလ်ပုံစံတစ်မျိုးပဲ။ နောက်ပုံစံတစ်မျိုးကတော့ ဘယ်လိုလဲ? -

အမှတ် (၃) ပုဂ္ဂိုလ်အမျိုးအစား

ယဿ ပန ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ လောဘာဒေါသမောဟာ ဗလဝန္တော၊

(အဘိ-ဋ္ဌ-၁-၃၀၈။)

လောဘအားကောင်းတယ်။ အဒေါသ မေတ္တာဓာတ်အားကောင်းတယ်။ မောဟအားကောင်းတယ်။ သူက ပုံစံတစ်မျိုးပဲ။ ကံတစ်ခုကို ပြုစုပျိုးထောင်စဉ်

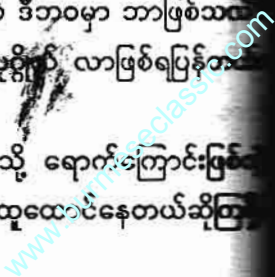

အချိန်အခါမှာ အဒေါသ မေတ္တာဓာတ်ကတော့ သိပ်အားကြီးနေတယ်။ လောဘကလည်း အားကြီးတယ်။ အလှူခံအစရှိတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ပုဂ္ဂိုလ်အားလုံးအပေါ်၌ မေတ္တာဓာတ်က သိပ်အားကောင်းတယ်။ လောဘကလည်း သိပ်အားကောင်းတယ်ဆိုတာက ခုနက တွယ်တာတပ်မက်မှုတွေပေါ့။ သက်ရှိ၊ သက်မဲ့ ကာမဝတ္ထု အစုစုတို့အပေါ်မှာ တွယ်တာတပ်မက်နေတဲ့ လောဘက သိပ်အားကောင်းတယ်။ ဒါပေမဲ့ မောဟ အသိအလိမ္မာဉာဏ်ပညာတော့ မရှိဘူး။ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာ မရှိဘူးဆိုတော့ ခုနက ကံကို ထူထောင်တဲ့ အချိန်အခါမျိုးမှာ ရုပ်နာမ် ပရမတ်ကို ထွင်းဖောက်ပြီးသိတဲ့ ဉာဏ်ပညာ မပါဘူး။ အကြောင်းတရား အတ္တိတရားတွေကို ထွင်းဖောက်သိတဲ့ဉာဏ်ပညာ မပါဘူး။ အကြောင်းတရားနှင့်တဖွဲ့ ဒီရုပ်နာမ်တို့ရဲ့ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တအချက်တွေကို ထွင်းဖောက်သိမြင်နေတဲ့ ဉာဏ်ပညာက မပါပြန်ဘူး။ အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်ပြောရရင် ကံ-ကံ၏အတ္တိကို တတ်သိနားလည်နေတဲ့ ကမ္မဿကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိဆိုတဲ့ အသိဉာဏ်လည်း မပါရှိဘူး။ အဲဒီလို မပါဘဲနဲ့ ဒီကံတစ်ခုကို ပြုစုပျိုးထောင်လိုက်တော့ ဘာဖြစ်သလဲ?

သော ပုရိမနယေနေဝ လုဒ္ဓေါ စေဝ ဟောတိ ဒန္ဓော စ၊ သုခသိလဏေပန ဟောတိ အက္ကောဓနော။ (အဘိ-ဋ္ဌ-၁-၃၀၈။)

ဒီကံက အကျိုးပေးပြီဆိုရင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ဘာဖြစ်မလဲ? အတိတ်က ဒီကံကို ပြုစုပျိုးထောင်စဉ်အခါက လောဘအားကောင်းခဲ့တဲ့အတွက် လောဘကြီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ရပြန်တယ်။ အတိတ်က ဒီကံကို ပြုစုပျိုးထောင်စဉ်အချိန်အခါတုန်းက မေတ္တာဓာတ် အားကောင်းခဲ့တဲ့အတွက် ဒီဘဝမှာ သူ စိတ်ချမ်းသာစွာ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဒေါသမကြီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ရပြန်တယ်။ အတိတ်က ဒီကံကို ပြုစုပျိုးထောင်စဉ် အချိန်အခါတုန်းက ဉာဏ်ပညာ နဲ့ခဲ့တဲ့အတွက် ဒီဘဝမှာ ဘာဖြစ်သလဲ? ဒန္ဓော - ဉာဏ်ပညာ နဲ့နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ ထိုင်းအတွက်ပုဂ္ဂိုလ် လာဖြစ်ရပြန်တယ်။ ဒါကလည်း သူက ကံတစ်မျိုး ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးပဲ။

အလားတူပဲ - ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက သုဂတိဘုံသို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်စေ ကောင်းမှုကုသိုလ်ကံတွေကို ဒီဘဝမှာ အားပါးတရ ထူထောင်နေတယ်ဆိုတာ

ဒီကံကို ထူထောင်စဉ်အခါမှာ ဒီကံကို လောဘဓာတ် မောဟဓာတ်တွေကလည်း ခြံရံနေတယ်။ အဒေါသ မေတ္တာဓာတ်တွေကလည်း ခြံရံနေတယ်ပဲ ဆိုကြစို့။ ဒီကံကြောင့် သုဂတိဘဝတစ်ခုခုကို ရရှိပြီဆိုကြစို့။ လောဘခြံရံထားတဲ့ ဒီကံက လောဘကြီးသူဖြစ်အောင်၊ မောဟခြံရံထားတဲ့ ဒီကံက ပညာဉာဏ် နဲ့ နှေးတဲ့သူ ဖြစ်အောင်၊ အဒေါသ မေတ္တာဓာတ် ခြံရံထားတဲ့ ဒီကံက မေတ္တာတရားကြီးမားသူဖြစ်အောင် တည်ထောင်ဖန်တီးပေးမှာ ဖြစ်တယ်။

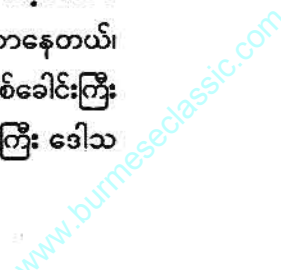
မိမိတို့က ဘယ်လိုပန်းချီကားမျိုးကို ရေးဆွဲလိုသလဲ? ခုအချိန်အခါဟာ ပုံဆွဲနေတဲ့ အချိန်အခါမျိုးဖြစ်လေတော့ မိမိတို့နှစ်ခြိုက်တဲ့ရုပ်လုံးများ ပေါ်လာအောင် ရေးဆွဲတတ်ဖို့တော့ လိုတယ်။ ခု ရေးဆွဲလိုက်တဲ့ပုံကတော့ မေတ္တာတရားကြီးမားတဲ့၊ စိတ်ချမ်းချမ်းသာသာနေတတ်တဲ့ပုံတော့ မှန်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘာမှတော့ နားမလည်ဘူး။ လောဘကလည်း သိပ်ကြီးတဲ့ပုံမျိုး ဖြစ်တယ်။

အမှတ် (၄) ပုဂ္ဂိုလ်အမျိုးအစား

နောက်ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး နံပါတ်လေး ပုဂ္ဂိုလ်ပေါ့ -

တထာ ယဿ ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ တယောပိ လောဘဒေါသမောဟာ ဗလဝန္တော ဟောန္တိ၊ အလောဘာဒယော မန္ဒာ၊ (အဘိ-ဋ္ဌ-၁-၃၀၈။)

နောက်တစ်ခု - ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက ကံတစ်ခုကို ပြုစုပျိုးထောင်တယ်။ ပြုစုပျိုးထောင်စဉ်အချိန်အခါမှာ သက်ရှိသက်မဲ့ ကာမဝတ္ထုအစုစုတို့ကို တွယ်တာ တပ်မက်တဲ့ လောဘတွေကလည်း သိပ်အားကြီးတယ်။ ဒေါသတရားတွေကလည်း သိပ်အားကြီးတယ်။ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာကလည်း မရှိဘူး။ အားပျော့တယ်။ မောဟတရားက သိပ်အားကောင်းနေတယ်။ သူက ကံတစ်ခုကို ပြုစုပျိုးထောင်စဉ် အချိန်အခါမှာ မကောင်းတာသုံးခုလုံး ဆုံနေတယ်။ ဘယ်လိုဟာလဲ “ဟေ့ကောင် ဟေ့ကောင် . . . သွား သွား . . . ဟိုမှာ ဟိုမှာ သီလရှင်တွေ လာနေတယ်။ သွား သွား . . . ဆန်လောင်းလိုက်စမ်း” မကျေနပ်ချက်တွေ တစ်တစ်ခေါင်းကြီး နဲ့ ကိုယ်ကိုယ်တိုင်လည်း မလောင်းဘူး။ သူများကိုလည်း လောဘတကြီး ဒေါသတကြီးနဲ့ အော်လောင်းခိုင်းလိုက်တယ်။

မနေ့ကပဲ ဒကာမကြီးတစ်ယောက်လာတော့ စပ်စုလို့ လျှောက်သေးတယ်။ သူ့အိမ်ရှင်ယောက်ျား ရှိလို့ရှိရင် အိမ်ရှင်မက ဘယ်တော့မှ သီလရှင်တွေကို မလောင်းရဲဘူး။ အိမ်ရှင်ယောက်ျားမရှိတဲ့ အချိန်အခါကျမှသာ သီလရှင်တွေ ခိုးခိုးပြီး ဆန်လောင်းရတယ်။ ဒကာရှိနေခဲ့ရင် မကျေနပ်ဘူး။ ဒီလို လောင်းရတဲ့အတွက် အကျိုးရှိမယ်ဆိုတဲ့ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာလည်း သူ့မှာ မရှိဘူး။ လောင်းလျှာတဲ့ ဆန်ဆိုတဲ့ လျှာဖွယ်ဝတ္ထုအစုစုကိုလည်း သူက မပေးချင်ဘူး။ တွေတာတယ်။ တပ်မက်မှုအားကောင်းတယ်။ ဒီတော့ လောဘလည်း အားတော့တယ်။ အဲဒီလို လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတွေ ခြံရံပြီးတော့ ဆန်လောင်းခြင်းဆိုတဲ့ ကံတစ်ခုကို ပြုစုပျိုးထောင်လိုက်ပြီ။ ပြုစုပျိုးထောင်လိုက်တော့ ဒီကံက အကျိုးပေးပြီဆိုရင် ဘာဖြစ်တတ်သလဲ?

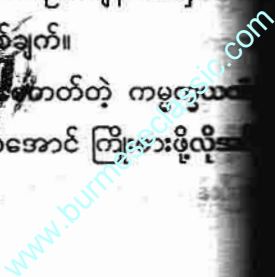
သော ပုရိမနယေနေဝ လုဒ္ဒေါ စေဝ ဟောတိ ဒုဋ္ဌော စ မူဋ္ဌော စ။

(အဘိ-ဋ္ဌ-၁-၃၀၀)

အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ကံကိုပြုစုပျိုးထောင်စဉ်အချိန်အခါက အကောင်းအကျိုးဖြစ်တဲ့ အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟတွေက အားပျော့နေတယ်။ မထောင့်မတ် အဆိုးဓာတ်လို့ ခေါ်ဆိုတဲ့ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတွေက သိပ်အားထောင်နေခဲ့တဲ့အတွက် ဒီကံက အကျိုးပေးပြီဆိုရင် လောဘကြီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ရတာ ဒေါသကြီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ရတယ်။ ဉာဏ်ပညာ ထုံထိုင်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ရပြန်တာပဲ။

ဒီတော့ ကံတွေကို ရမ်းပြီး ထူထောင်သင့်သလား? မထူထောင်သင့်ဘူး။ ကံတစ်ခုသည် ကံအရာ တည်သွားပြီးပြီဆိုလို့ရှိရင် ပြန်ပြီးနှုတ်လို့ မလွယ်ဘူး။ တစ်ချိန်တော့ ဒီကံက အကျိုးပေးမှာပဲ။ ဒီတော့ ဒီအကျိုးတရားတွေကို မိမိတို့အလိုမရှိပါဘူး ဆိုလို့ရှိရင်တော့ ဒီကံကို ထူထောင်စဉ်အချိန်အခါမှာ စိတ်ဓာတ်ကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲဖို့လိုတယ်။ ဒါက တစ်ချက်။

နောက်တစ်ခုကတော့ - ဒီကံတွေကို ကုန်ပစ္စည်းဓာတ်တဲ့ ကမ္မဋ္ဌာယထဲ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်တွေကို ရင့်ကျက်လာအောင် ကြိုးပမ်းဖို့လိုအပ်တယ်။ ကဲ - နောက် နံပါတ်ငါး ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး -

အမှတ် (၅) ပုဂ္ဂိုလ်အမျိုးအစား

ယဿ ပန ကမ္မာယူလုနက္ခဏေ အလောဘဒေါသမောဟာ ဗလဝန္တော
ဟောန္တိ၊ ဣတရေ မန္တာ၊ (အဘိ-၄-၁-၃၀၉။)

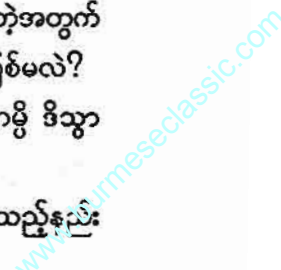
ကံတစ်ခု အားထုတ်စဉ်အချိန်အခါမှာ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက အလောဘ - ဘာမှ
မျှော်လင့်ချက် မရှိဘူး၊ တွယ်တာတပ်မက်မှု မရှိဘူး၊ သက်ရှိသက်မဲ့၊ ကာမဝတ္ထု
အစုစုတို့အပေါ်မှာ တွယ်တာတပ်မက်တဲ့စိတ်ထား မရှိဘူး။ ဒါပေမဲ့ ဒေါသ၊
မောဟ - ဒေါသနှင့် မောဟတရားတွေကျတော့ သိပ်အားကောင်းတယ်။ ဒီ
အချက်နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ဒကာကြီးတစ်ဦးရဲ့အကြောင်းကို ပြောဦးမယ်။

ဒကာကြီးက ရုပ်ဝါဒီသမားတစ်ဦး ဖြစ်တယ်။ သူက ဘုန်းကြီး အစင်တော
ထဲနေစဉ်အခါတုန်းက ဆွမ်းလာလှူဖူးပါတယ်။ တပည့်တော်က ဘာမှ မျှော်လင့်
ချက် မထားဘူးတဲ့။ ဒီလိုကောင်းတဲ့အကျင့်ကို ကျင့်နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို တို့ လှူဒါန်း
သင့်တယ်ဆိုတဲ့ အကျင့်ကို ကျင့်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို တို့ လှူဒါန်းသင့်တယ်ဆိုတဲ့
ရည်ရွယ်ချက်ကလေးတစ်ခုပဲ ရှိတယ်။ ဘာမှ စိတ်ထဲမထားဘူးတဲ့။ သူက ဘုန်း
ကြီးတိုင်းလည်း ရှိမခိုးဘူး။ ဒီလိုဆိုတော့ သူ့မှာ ဒေါသဓာတ်တွေကလည်း များ
မနေဘူးလား? များတယ်။ ဘာမှလည်း အကျိုးပေးလိမ့်မယ်လို့ ယုံကြည်ချက်
မရှိဘူးဆိုတော့ မောဟဓာတ်လည်း မများဘူးလား? များတယ်။

ဒါပေမဲ့ လှူဖွယ်ဝတ္ထုပစ္စည်းစုတို့အပေါ်မှာ တွယ်တာတပ်မက်တဲ့စိတ်ထား
ကော ရှိသလား? မရှိဘူး။ ဘာဖြစ်လို့မရှိသလဲလို့မေးတော့ နောက်ထပ်ဘဝတစ်ခု
ရှိတာကို သူက လက်မခံဘူး။ လက်မခံတဲ့အတွက် နောက်ထပ် ဒီသက်ရှိသက်မဲ့
ကာမဝတ္ထုအစုစုတွေကို ရလိုပါကြောင်းဆိုတဲ့ တွယ်တာတပ်မက်မှုလောဘလည်း
မရှိဘူး။ ဒါကြောင့် အလောဘအားကောင်းတယ်။ ဒေါသကလည်း အားကောင်း
တယ်။ မောဟကလည်း အားကောင်းနေတယ်။ အဲဒီလို အားကောင်းနေတဲ့အတွက်
ကျန်နေတဲ့ဓာတ်သုံးမျိုးက အားပျော့နေတယ်။ အားပျော့တော့ ဘာဖြစ်မလဲ?

သော ပုရိမနယေနေဝ အပ္ပကိလေသော ဟောတိ ဒိဗ္ဗာရမ္မဏဗ္ဗိ ဒိသ္မာ
နိစ္စလော၊ ဒုဋ္ဌော ပန ဟောတိ ဒန္တပညော စ။ (အဘိ-၄-၁-၃၀၉။)

သော - ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပုရိမနယေနေဝ - ရှေ့၌ ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီးသည့်နည်း

အတိုင်းပင်လျှင်။ အပ္ပကိလေသော = နည်းပါးတဲ့ရာဂကိလေသာ ရှိသည်။ ဟောတိ = ဖြစ်၏။

သူက သက်ရှိသက်မဲ့ ကာမဝတ္ထုအစုစုတို့အပေါ်မှာ တွယ်တာတပ်မက်တဲ့ စိတ်ထား လုံးလုံးမရှိဘဲနဲ့ ဒါနတစ်ခု သို့မဟုတ် ကောင်းမှုကုသိုလ်တစ်ခုကို ပြုတယ်၊ အလောဘဓာတ် ခြိမ်းပြီးတော့ ကံတစ်ခုကို ပြုစုပျိုးထောင်လိုက်တဲ့အတွက် ဒီကံက အကျိုးပေးပြီဆိုလို့ရှိရင် -

ဒိဗ္ဗာရမ္မဏာမ္ဘိ = နတ်၌ဖြစ်တဲ့ အာရုံကိုသော်လည်းပဲ။ ဒိသ္မာ = တွေ့မြင်သည်ရှိသော်။ နိစ္စလော = တုန်လှုပ်မှုမရှိသည်။ ဟောတိ = ဖြစ်၏။

ဘယ်လောက်ပဲ အဆင့်အတန်းမြင့်နေတဲ့ အာရုံတွေပဲ ဖြစ်နေပါစေ၊ နတ်ပြည်နတ်လောကမှာဖြစ်နေတဲ့ နတ်အာရုံ ကာမဂုဏ်အာရုံပဲ ဖြစ်ချင်ဖြစ်ပါစေ၊ အဲဒီလို အာရုံတွေနဲ့တွေ့သော်လည်း စိတ်ထဲမှာ နည်းနည်းမှ တုန်လှုပ်မှု မရှိဘူးဘာဖြစ်လို့လဲ? အတိတ်က ကံကို ပြုစုပျိုးထောင်စဉ်အချိန်အခါတုန်းက သူ့အလောဘ - တွယ်တာတပ်မက်တဲ့စိတ်ထားတွေ လုံးလုံးမရှိခဲ့ဘူး၊ ဒါကြောင့် တွယ်တာစရာ အာရုံအမျိုးမျိုးနဲ့ တွေ့ဆုံရရင်လည်း တွယ်တာမှု သူ့မှာ မရှိဘူး၊ ဒီတော့ 'ဒါပေမဲ့'ဆိုတဲ့ ကွက်လပ်ထဲ ပြေးမဝင်ချင်ဘူးဆိုရင်တော့ ဘာလုပ်ရမလဲ? အခုလို ကံတွေကို ထူထောင်စဉ်အချိန်အခါမှာ တွယ်တာတပ်မက်တဲ့ လောဘတရား မရှိဘဲ မတွယ်တာ မတပ်မက်တဲ့ အလောဘတရားတွေ ပြဋ္ဌာန်းပြီးထောက်ကံတစ်ခုကို ပြုစုပျိုးထောင်ဖို့ မလိုဘူးလား? လိုအပ်နေတယ်၊ တွယ်တာတပ်မက်တာနဲ့ မတွယ်တာ မတပ်မက်တာက ဘယ်ဒင်းက ကောင်းသလဲ? မတွယ်တာ မတပ်မက်တာက ကောင်းတယ်လို့တော့ ပြောကြတာပဲ၊ ဒါပေမဲ့ ကောင်းထောင့်ကောင်းတယ် မလိုက်နာနိုင်ဘူး၊ ဟုတ်ပြီလား၊ ဘာဖြစ်လို့လဲ?

အဲဒါပဲ - တစ်ချိန်က ကံကို ထူထောင်စဉ်အချိန်အခါတုန်းက အလောဘမခြံရံဘဲနဲ့ လောဘတွေခြံရံပြီးတော့ ဒီကံကို ပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့လို့ အမေကို တွယ်တာတယ်၊ ဒီအဖေကို တွယ်တာတယ်၊ ဒီသားကို တွယ်တာတယ်၊ ဒီသမီးကို တွယ်တာတယ် စသည်ဖြင့် သက်ရှိသက်မဲ့ ကာမဝတ္ထုအစုစုတို့ကို တွယ်

တာတပ်မက်တဲ့စိတ်နဲ့ ဒီကံတွေကို ပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့တဲ့အတွက် 'ဒါပေမဲ့'ဆိုတဲ့ ဒီကွက်လပ်ထဲက ရုန်းထွက်လို့မရတာ ဖြစ်တယ်။

ဒါပေမဲ့လို့ သူက အလောဘ အားကောင်းပေးမယ်လို့ တစ်ဖက်က ကံကို ထူထောင်စဉ်အချိန်အခါမှာ ဒေါသတွေ၊ မောဟတွေ အားကောင်းပြန်တဲ့အတွက် ဘာဖြစ်မလဲ?

ဒုဋ္ဌော ပန ဟောတိ ဒန္တပညော စ။

ဒေါသကြီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ဖြစ်တယ်။ ဉာဏ်ပညာ ထုံထိုင်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဉာဏ်ပညာ ထုံအတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ဖြစ်တယ်။ သူ့ကို တချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ဘာပဲပြောပြော၊ ဘယ်လိုပဲ ဆိုဆုံးမ ဆိုဆုံးမ နားလည်တဲ့စိတ်ထား ရှိသလား? မရှိဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲ? ကံကို ထူထောင်ခဲ့စဉ်အခါက ဒေါသကလည်း သိပ်ကြီးခဲ့တယ်။ ဉာဏ်ပညာကလည်း မပါခဲ့ဘူး။ သိပ်ကြောက်ဖို့ မကောင်းဘူးလား? ကောင်းတယ်နော်။ နောက် နံပါတ်ဘယ်လောက်ရောက်သွားပြီလဲ? နံပါတ် ဒြောက်။

အမှတ် (၆) ပုဂ္ဂိုလ်အမျိုးအစား

ဃဿ ပန ကမ္မယူဟနက္ခဏေ အလောဘာဒေါသမောဟာ ဗလဝန္ဓော ဟောန္တိ၊ ဣတရေ မန္တာ၊ (အဘိ-ဋ-၁-၃၀၉။)

ကံတစ်ခုကို ပြုစုပျိုးထောင်ပြီ။ အလောဘ - တွယ်တာတပ်မက်မှုလည်း မရှိဘူး။ အဒေါသ - မေတ္တာဓာတ်ကလည်း အားကောင်းတယ်။ ဒီလိုဆိုရင် ဒီကံကို ထူထောင်စဉ်အခါမှာ အလောဘကလည်း အားကောင်းတယ်။ အဒေါသကလည်း အားကောင်းတယ်။ ဒါပေမဲ့ မောဟ - အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာတော့ ဘာမှ မရှိဘူး။ တချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ သိပ်ဦးသားကြတယ်။ ဘယ်သူ့ကိုပဲဖြစ်ဖြစ် ကျွေးချင်တယ် မွေးချင်တယ် ကျွေးတယ် မွေးတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ့မှာ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာတော့ ရှိသလား? မရှိဘူး။ အဲဒီလိုပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း လောဘမှာ ရှိကြတယ်။ အဲဒီပုံစံပဲ။ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာမရှိဘူးဆိုတာက ရုပ်တွေ နှစ်တွေကို ထွင်းဖောက်သိတဲ့ ဉာဏ်၊ အကြောင်းတရား အကျိုးတရားတွေ ထွင်းဖောက်သိတဲ့ဉာဏ် ဒီလို အဆင့်မြင့်တဲ့ဉာဏ်လည်း မရှိဘူး။ အနည်းဆုံးအားဖြင့်တော့ ကံ-ကံ၏အကျိုး

ကို ယုံကြည်သက်ဝင်နေတဲ့ ကမ္မဿကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိဆိုတဲ့ အသိဉာဏ်လည်း မရှိဘူး။

တစ်နည်းအားဖြင့် ဒီသဘောတရားတွေဟာ ကလေးတွေမှာ တော်တော် အဖြစ်များပါတယ်။ ကလေးတွေဆိုရင် ကိုယ့်မိတ်ဆွေအချင်းချင်း ပေးရကမ်းရတာမျိုး မနုဗြောတဲ့ကလေး ရှိတယ်။ ကိုယ့်မိတ်ဆွေ အပေါင်းအသင်းချင်းအပေါ်မှာ အင်မတန်ပဲ မေတ္တာဓာတ်ကြီးမားတဲ့ ကလေးတွေလည်း ရှိကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီကလေးဟာ ဒီလို ပေးတာကမ်းတာ၊ ဒီလို လှူတာတမ်းတာနှင့်ပတ်သက်လို့ ကံကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်တဲ့ သဒ္ဓါတရားကော သူ့မှာ ဘာမှမရှိဘူး။ အဲဒီပုံစံပဲ ဒီတော့ ဒီလိုပုံစံနဲ့ ကံတစ်ခုကို ပြုစုပျိုးထောင်တော့ ကျန်တဲ့ လောဘာရယ်၊ ဒေါသရယ်၊ အမောဟရယ် ဒီသုံးခုက အားပျော့နေတယ်။ အားပျော့နေတော့ ဘာဖြစ်သလဲ?

သော ပုရိမနယေနေဝ အလုဒ္ဓေါ စေဝ ဟောတိ သုခသီလကော စ၊ ဒေဗ္ဗပန ဟောတိ။ (အဘိ-ဋ-၁-၃၀၉။)

ဒီကံက အကျိုးပေးပြီဆိုလို့ရှိရင် ကံကို ထူထောင်ခဲ့စဉ်က တွယ်တာထက် မက်မှု မရှိတဲ့ အလောဘဓာတ်တွေ ရှိခဲ့တဲ့အတွက်ကြောင့် ဒီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဒီထက် အကျိုးပေးရင် လောဘ ဘယ်တော့မှ မကြီးဘူး။ ဘာပစ္စည်းဝတ္ထုပဲဖြစ်ဖြစ်၊ သင်္ချာပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ သက်မဲ့ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဒီသက်ရှိသက်မဲ့ ကာမဝတ္ထုအစုစုတို့အပေါ်၌ တွယ်တာထက်မက်မှုစိတ်ထားတွေ မရှိဘူး။ ဒါတွင်လား - မကသေးဘူး။ ဒီကံက အထူးပေးတဲ့ဘဝမှာ - သုခသီလ = စိတ်ချမ်းချမ်းသာသာ နေရတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲ။ ကံကို ထူထောင်ခဲ့စဉ်အချိန်အခါက မေတ္တာဓာတ်တွေ သိပ်အားကောင်းခဲ့တာပဲ။

နောက်တစ်ခု - ကံကို ထူထောင်ခဲ့စဉ်အချိန်အခါတုန်းက မောဟဓာတ်တွေ အားကောင်းတယ်။ ဉာဏ်ပညာ မပါခဲ့ဘူး။ မပါခဲ့ဘူးဆိုတဲ့အတွက်ကြောင့် အထူးပေးတော့ ဘာဖြစ်သလဲ?

ဒန္တော ပန ဟောတိ - ဉာဏ်ပညာထုံထိုင်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ရပြန်တယ်။ ထူးမရှိဘူး။ နောက် - နံပါတ်ခုနစ်ပုဂ္ဂိုလ်။

အမှတ် (၄) ပုဂ္ဂိုလ်အမျိုးအစား

တထာ ယဿ ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ အလောဘဒေါသာမောဟာ ဗလ-
ဝန္တော ဟောန္တိ၊ ဣတရေ မန္တာ၊ (အဘိ-၄-၁-၃၀၉။)

နောက်ပုဂ္ဂိုလ်တစ်မျိုးက - ကံကို ထူထောင်စဉ်အချိန်အခါတုန်းက အလောဘ - တွယ်တာတပ်မက်တဲ့လောဘ မရှိဘူး။ ဒါပေမဲ့ ဒေါသ - ဒေါသက တော့ သိပ်ကြီးတယ်။ အမောဟ - ပညာဓာတ်တွေကတော့ သိပ်အားကောင်း တယ်။ ရုပ်တွေ နာမ်တွေ ထွင်းဖောက်သိတဲ့ ဉာဏ်ပညာတွေ ရှိတယ်။ အကြောင်း တရား အကျိုးတရားတွေကို ထွင်းဖောက်သိတဲ့ ဉာဏ်ပညာတွေ ရှိတယ်။ ပစ္စည်း ပစ္စာတွေအပေါ်မှာလည်း တွယ်တာတပ်မက်မှုတွေ မရှိဘူး။ ဒါပေမဲ့ ဒေါသက သိပ်ကြီးတယ်။ ဟိုလူ့လည်း မကျေနပ်၊ ဒီလူ့လည်း မကျေနပ်၊ အဲဒီ မကျေနပ် ချက်တွေ တစ်ပုံကြီးဖြင့် ဒီကံတွေကို သူက ပြုစုပျိုးထောင်လိုက်တယ်။ ပြုစုပျိုး ထောင်လိုက်တော့ ဘာဖြစ်သလဲ?

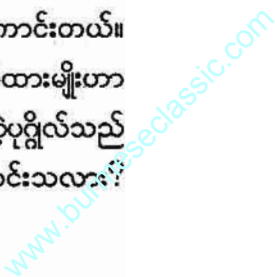
သော ပုရိမနယေနော အလုဒ္ဓေါ စေဝ ဟောတိ ပညဝါ စ၊

(အဘိ-၄-၁-၃၀၉။)

ဒီကံက အကျိုးပေးပြီဆိုရင် - ကံကို ထူထောင်ခဲ့စဉ် အချိန်အခါက လောဘမကြီးခဲ့တဲ့အတွက် ဒီကံက အကျိုးပေးတဲ့ဘဝမှာ လောဘမကြီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ရပြန်တယ်။ ကံကို ထူထောင်ခဲ့စဉ်အချိန်အခါတုန်းက ဉာဏ်ပညာကြီးမားခဲ့ တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တဲ့အတွက် ဒီကံက အကျိုးပေးတဲ့အခါမှာ ပညာဉာဏ်ကြီးမားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ရပြန်တယ်။ ဒါပေမဲ့လို့ ကံက ပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့စဉ်အချိန်အခါက မကျေနပ်ချက်တွေ တစ်ပုံကြီးနဲ့ ဒေါသတွေ တစ်ပုံကြီးနဲ့ ဒီကံတွေကို ပြုစုပျိုးထောင် ခဲ့တဲ့အတွက် ဘာဖြစ်မလဲ?

ဒုဋ္ဌော စ ပန ဟောတိ ကောဓနော။ (အဘိ-၄-၁-၃၀၉။)

တစ်ဖက်သားကို ကြိတ်ချေပစ်ချင်တဲ့စိတ်ထား သိပ်အားကောင်းတယ်။ ဒါကြောင့် တစ်ဖက်သားအပေါ်မှာ ချေမှုန်းချင်တယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ထားမျိုးဟာ ကောင်းသလား? မကောင်းဘူး။ ဒေါသဖြစ်ပြီဆိုရင် ဒီဒေါသဖြစ်နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်သည် စိတ်ချမ်းသာမလား? စိတ်ဆင်းရဲမလား? - စိတ်ဆင်းရဲမယ်၊ ကောင်းသလား?။

မကောင်းဘူး။ မကောင်းချင်ရင် မိမိတို့က ဒီလိုကံတွေကို ပြုစုပျိုးထောင်စဉ်အချိန်မှာ မေတ္တာဓာတ်တွေ ခြံရံပြီး ပြုစုပျိုးထောင်တတ်ဖို့ မလိုဘူးလား? လိုအပ်တယ်နောက်တစ်ခု - နံပါတ် ရှစ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ သူကတော့ အကောင်းဆုံးပဲ။

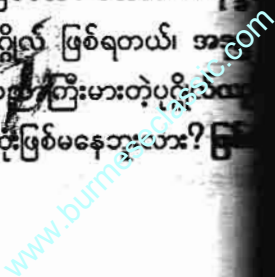
အမှတ် (၈) ပုဂ္ဂိုလ်အမျိုးအစား

ယဿ ပန ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ တယောပိ အလောဘာဒယော ဗလဝန္တော ဟောန္တိ၊ လောဘာဒယော မန္တာ၊ (အဘိ-၄-၁-၃၀၉။)

ကံကို ထူထောင်စဉ်အချိန်အခါတုန်းက ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက အလောဘ တွယ်တာတပ်မက်တဲ့စိတ်ထားတွေလည်း မရှိဘူး၊ နိဗ္ဗာန်ပဲ လိုချင်တယ်ပေါ့။ ဒါထက်ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းပြောရရင် - လူ့ဘဝ၊ နတ်ဘဝ၊ လူ့ချမ်းသာ၊ နတ်ချမ်းသာ၊ ဗြဟ္မာချမ်းသာ စတဲ့ ဒီချမ်းသာတွေကို တွယ်တာတပ်မက်တဲ့စိတ် လုံးလုံးမရှိဘူး။ အဒေါသ - မေတ္တာဓာတ်တွေကလည်း သိပ်အားကောင်းတယ်။ အမောထညဏ်ပညာတွေကလည်း သိပ်အားကြီးတယ်။ ရုပ်တွေနာမ်တွေကို ထွင်းဖောက်သိတဲ့ညဏ်ပညာ၊ အကြောင်းတရား အကျိုးတရားတွေကို ထွင်းဖောက်သိတဲ့ညဏ်ပညာ၊ အကြောင်းတရားနဲ့တကွ ဒီရုပ်နာမ်တို့ရဲ့ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ အခြေအရာကို ထိုးထွင်းသိတဲ့ညဏ်ပညာ - အဲဒီညဏ်ပညာတွေကလည်း သိပ်အားကောင်းတယ်။ အကောင်းချည်းပဲ။ အကောင်းတွေချည်းပဲ ခြံရံထားသော မထောင့်တဲ့ဘက်က လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ လုံးလုံးမရှိဘူးတော့ မဟုတ်ဘူး။ သိပ်အပျော့နေတယ်။ အဲဒီလို ကံတစ်ခုကို ပြုစုပျိုးထောင်လိုက်တော့ ဘာဖြစ်လဲ?

သော မဟာသံယရက္ခိတတ္ထေရော ဝိယ အလုဒ္ဓေါ အဒုဋ္ဌော ပညာတိ ဟောတီတိ။ (အဘိ-၄-၁-၃၀၉။)

အဲဒီကံက အကျိုးပေးပြီဆိုရင် ဒီပုဂ္ဂိုလ် ဘာဖြစ်မလဲ? မဟာသံယရက္ခိ မထေရ်ကြီးတို့ကဲ့သို့ အလုဒ္ဓ - လောဘမကြီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ရတယ်။ အဒုဋ္ဌော ဒေါသမကြီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ရတယ်။ ပညာဝါ - ညဏ်ပညာကြီးမားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ရတယ်။ ဒီနံပါတ်ရှစ်ပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ အကောင်းဆုံးဖြစ်မနေဘူးလား? ဖြစ်တယ်။

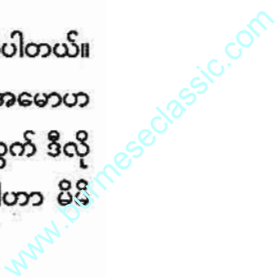
ဒါကြောင့် ဖြစ်လေရာဘဝမှာ လောဘကြီးတာ မကောင်းဘူး၊ ဒေါသကြီး
တာလည်း မကောင်းဘူး၊ မောဟကြီးတာလည်း မကောင်းဘူး။ ဖြစ်လေရာဘဝမှာ
(ဘဝဆိုတာ လက်ခံဖွယ်ရာရှိလို့ ရှိခဲ့မယ်ဆိုရင်ပေါ့) အလောဘ - လောဘမကြီး
တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တာ သိပ်ကောင်းတယ်။

ဘယ်သူမှ မတွယ်တာဘူးဆိုရင် ဘယ်သတ္တဝါကို အကြောင်းပြုပြီး မိမိမှာ
စိတ်ဆင်းရဲမှု ဖြစ်ရဦးမလဲ? မဖြစ်တော့ဘူး။ ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်အပေါ်မှာမဆို မိမိက
အဒေါသ မေတ္တာဓာတ်ကို ထားနိုင်တဲ့အတွက် မကျေနပ်ချက်တွေ မိမိသန္တာန်မှာ
ဖြစ်ဦးမလား? မဖြစ်တော့ဘူး။ မိမိက အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာကြီးမားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်
ဖြစ်တဲ့အတွက် ဉာဏ်စခန်းနဲ့ပတ်သက်ရင် မိမိအတွက် လမ်းတွေက အမြဲတမ်း
ပွင့်မနေဘူးလား? ပွင့်နေပြီ။ သိပ်ကောင်းတယ်။

ဘယ်သူမှမတွယ်တာဘူးဆိုရင် ဘယ်သတ္တဝါကို အကြောင်းပြုပြီး မိမိမှာ
စိတ်ဆင်းရဲမှု ဖြစ်ရဦးမလဲ? မဖြစ်တော့ဘူး။ ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်အပေါ်မှာမဆို မိမိက
အဒေါသ မေတ္တာဓာတ်ကို ထားနိုင်တဲ့အတွက် မကျေနပ်ချက်တွေ မိမိသန္တာန်မှာ
ဖြစ်ဦးမလား? မဖြစ်တော့ဘူး။ မိမိက အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာကြီးမားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်
ဖြစ်တဲ့အတွက် ဉာဏ်စခန်းနဲ့ ပတ်သက်ရင် မိမိအတွက် လမ်းတွေက အမြဲတမ်း
ပွင့်မနေဘူးလား? ပွင့်နေပြီ။ သိပ်ကောင်းတယ်။

ရှေ့ပိုင်းကပြောခဲ့တဲ့ သောတာပန်ဂုဏ်သတ္တန်မှာလာတဲ့ ရဟန်းတော်များလိုပဲ
သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်သို့တိုင်အောင် ဉာဏ်ပညာကြီးမားခဲ့မယ်ဆိုရင် ဒီလို သူတော်
ကောင်းများအတွက် မဂ်တံခါး ဖိုလ်တံခါး နိဗ္ဗာန်တံခါးကြီးတွေဟာ အမြဲတမ်း
ဟင်းလင်းပွင့်နေပါလိမ့်မယ်။ ဘုရားရှင်ရဲ့ တရားတော်တွေဟာ တကယ်လက်တွေ့
အောင်အောင်မြင်မြင် ကျင့်သူတို့အဖို့ သိပ်အားရဖို့ သိပ်ကျေနပ်ဖို့ ကောင်းတယ်။
ဧဟိပဿိက ဂုဏ်တော်တွေနဲ့ တကယ်ပြည့်စုံတော်မူပါတယ်။

ဒါကြောင့် နံပါတ်ရှစ်ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကတော့ အကောင်းစားပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ပါတယ်။
မိမိတို့ရဲ့စိတ်ဓာတ်ကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင် အလောဘဓာတ် အဒေါသဓာတ် အမောဟ
ဓာတ်တို့ဖြင့် မြှင့်တင်ပေးနိုင်တဲ့အတွက် ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေးနိုင်တဲ့အတွက် ဒီလို
အဆင့်အတန်းမြင့်မားတဲ့ သူတော်ကောင်းတစ်ဦး ဖြစ်လာရတာပဲ။ ဒါဟာ မိမိ

တို့ရဲ့စိတ်ဓာတ်ကို မိမိတို့က ပြုပြင်ပြောင်းလဲဖို့အတွက် အခြေခံအကြောင်းရင်းတရားပဲ၊ ဒီတရားတွေက မိမိတို့ရဲ့ဘဝတစ်ခုကို သတ်မှတ်ပေးတယ်ဆိုတာ သဘောပေါက်ဖို့ ပြောတာပါ။ အဲဒီတော့ ဒီလောက်နဲ့ သဘောပေါက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရှိချင်လည်း ရှိမယ်။ သဘောမပေါက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေအတွက် ဦးပဋ္ဌေး နည်းနည်းလေး ထောက်ပြမယ်။ နာမည်ကျော်ဖြစ်တဲ့ ဥမ္မာဒန္တိ ကို ကြည့်ပေါ့ -

ဥမ္မာဒန္တိ

ဥမ္မာဒန္တိအမျိုးသမီးလောင်းကလေးကို ကြည့်လိုက်ရင် သူက ဘဝတစ်ခုလုံး ဆင်းရဲတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့ရတယ်။ ဆင်းရဲတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဖြစ်တော့ ခုလို “ဗိုလ်ပွဲလို ပုံစံမျိုး ဖြစ်ချင်လည်း ဖြစ်မှာပေါ့။ မပြောတတ်ဘူး၊ တောင်ထိပ်ပွဲဆိုတဲ့ တစ်ခု ရှိကြတယ်။ အဲဒီတောင်ထိပ်ပွဲမှာ သူတို့က ဟို-သေတ္တာအောက်ဆုံးထဲမှာ ရှိနေတဲ့ အဝတ်အစားတွေကို အကုန်လုံးကို ထုတ်ဝတ်တဲ့ပွဲနဲ့တူတယ်။ သူ့အတွက် နေပြေးတော့ အဲဒီ “ဝတ်ပန်းပုဆိုး” လို့ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ (ခန့်မှန်းကြည့်ရတာပေါ့) ပန်းရောင်လေးနဲ့တူပါတယ်။ ဒီပန်းရောင်လို့ လိုချင်မျိုး အင်္ကျီမျိုးတွေဝတ်ဆင်ချင်တဲ့အတွက် မိဘတွေထံ ပူဆာတယ်။ မိဘတွေကလည်း အင်မတန် ဆင်းရဲနွမ်းပါးတဲ့ မိဘတွေဖြစ်ခြင်းကြောင့် သူလိုချင်တဲ့ ဝတ်ပန်းပုဆိုးကို ရှာဖွေနိုင်ဘူး။

“ချစ်သမီး . . . တို့ဟာ အင်မတန် ဆင်းရဲတယ်။ သမီးလိုချင်နေတဲ့ ဝတ်ပန်းပုဆိုးကို ဝယ်ပေးနိုင်တဲ့စွမ်းအား မရှိကြဘူး” ဆိုပြီး ပြောပြကြတယ်။ ဒါနဲ့ ဒီဝတ်ပန်းပုဆိုးကို ဝတ်ချင်လွန်းတော့ အိမ်တစ်အိမ်သွားပြီး သူ့ဌေးတစ်ဦးထံမှာ တွေ့ရတယ်။ သူ့ဌေးကလည်း ဘယ်လောက်ညစ်ပတ်သလဲဆိုတော့ သုံးနှစ်ကျွန်းဒီအဝတ်ပေးမယ်တဲ့ - ကဲ - ခက်လိုက်ပုံက၊ သူက ဒီအဝတ်ကို လိုချင်တဲ့အထူး သုံးနှစ် ကျွန်ခံလိုက်ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ သူ့ရဲ့လုပ်ဆောင်ချက်တွေကို အားရကျေနပ်တဲ့အတွက် သူ့အဖေမပြည့်ခင်မှာပဲ သူ့ဌေးကလည်း ဒီဝတ်ပန်းပုဆိုးကို ချီးမြှင့်ပေးလိုက်တယ်။ ဒီဝတ်ပန်းပုဆိုးလေးကို ဝတ်မယ်ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ရေဆိပ်ကို ယူသွားပြီး

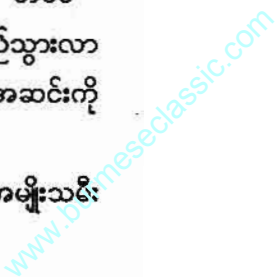
ရေဆိပ်မှာ ရေချိုး၊ ပြန်ပြီးတက်မယ်အလုပ် - ကဿပဘုရားရှင်ရဲ့ တပည့်သား သာဝက ရဟန်းတစ်ပါးကလည်း အဲဒီနေရာကို ကြွလာတော်မူပြန်တယ်။ အဲဒီ ရဟန်းတော်ဟာ တောထဲမှာနေရင်းနဲ့ သူ့ခိုးဓားပြတွေက သင်္ကန်းကို လူယူလိုက် တဲ့အတွက် သင်္ကန်းလူယက်ခံရလို့ သင်္ကန်းမရှိဘူး။ နီးစပ်ရာ သစ်ခက်သစ်ရွက် ကလေးတွေကို ချိုးပြီးတော့ ကိုယ်မှာ ပတ်ပြီးတော့ ဒီရေချိုးနေတဲ့ ဆိပ်ကမ်းနား ကို ကြွလာတော်မူခြင်း ဖြစ်တယ်။ ဒီအမျိုးသမီးကလေးကလည်း ဒီရဟန်းတော် ကလေး အဝတ်မပါ ဗလာကိုယ်တည်းဖြင့် ကြွလာတာကို မြင်တော့ စိတ်ထဲမှာ သဒ္ဓါတရားဖြစ်သွားတယ်။ ဒီအမျိုးသမီးကလေးက သဒ္ဓါတရားဖြစ်တာနဲ့ သူ့ရဲ့ ဝတ်ပန်းပုဆိုးလေးကို ထက်ပိုင်းပိုင်းပြီးတော့ တစ်ပိုင်းကို ဒီရဟန်းကို လှူလိုက် တယ်။

လှူလိုက်တဲ့အချိန်အခါမှာ ဒီရဟန်းတော်က သင့်တင့်လျောက်ပတ်တဲ့ နေရာမှာ ဒီဝတ်ပန်းပုဆိုးကလေးကို သွားပြီးတော့ ဝတ်လိုက်တယ်။ တစ်စကို ဝတ်ပြီး တစ်စကို အပေါ်ကနေရုံလိုက်တော့ အသားရောင်နှင့် ဝတ်ပန်းပုဆိုး ရောင်တို့ ဟပ်မိပြီး အလွန်တင့်တယ်စမှာယ်သွားတာကို ဒီအမျိုးသမီးကလေးက ဖူးတွေ့ နေရတယ်။ ဒီလို ဖူးလိုက်ရတဲ့အခါ ဒီအမျိုးသမီးကလေးရဲ့စိတ်ထဲမှာ အင်မတန် ကြည်နူးသွားတယ်။ နေလှလင်ကဲ့သို့ အင်မတန် အရောင်အဝါတွေ ထွန်းလင်းတောက်ပနေတာ မြင်ရတော့ စိတ်ထဲ သိပ်ကျေနပ်သွားတော့ ကျန်နေ တဲ့ တစ်ပိုင်းကိုပါ ဆက်ပြီးလှူလိုက်တယ်။ လှူပြီးတော့ သူက ဘာလုပ်သလဲ? သူက ပန်းချီကားချပ်ကလေးတစ်ခုကို ရေးဆွဲပြန်တယ်။ သူ ရေးဆွဲလိုက်တဲ့ ပန်းချီ ကားချပ်လေးတစ်ခုက ဘယ်လိုလဲ?

ဘန္တေ အဟံ ဘဝေ ဘဝေ ဝိစရန္တိ ဥတ္တမရူပဓရာ ဘဝေယျံ။

ဘန္တေ = အရှင်ဘုရား။ အဟံ = တပည့်တော်မသည်။ ဘဝေ ဘဝေ - ဘဝကြီးငယ် အသွယ်သွယ်၌။ ဝိစရန္တိ = ကျင်လည်ကျက်စား လှည့်လည်သွားလာ ခဲ့ရသည်ရှိသော်။ ဥတ္တမရူပဓရာ = အသာဆုံး အမြတ်ဆုံးဖြစ်တဲ့ ရုပ်အဆင်းကို ဆောင်နိုင်တဲ့ အမျိုးကောင်းသမီးသည်။ ဘဝေယျံ = ဖြစ်ရပါလို့၏။

“အသာဆုံး အမြတ်ဆုံးဖြစ်တဲ့ ရုပ်အဆင်းကို ဆောင်နိုင်တဲ့ အမျိုးသမီး

ဖြစ်ပါရစေ" - သံသရာခရီးကျင်လည်စဉ်အခါမှာ ကံကို ထူထောင်စဉ်အခါမှာ ဘာတွေ ခြံရံနေသလဲ? လောဘ လောဘ - အင်မတန် ရုပ်ရည်ချောမောလှပတဲ့ အမျိုးသမီးဘဝကို တွယ်တာတပ်မက်တဲ့ လောဘ မမြဲရံထားဘူးလား? ခြံရံတယ် ပရမတ္ထသစ္စာနယ်ဘက်က ပြောတော့ အဲဒီလို အလွန်ချောမောလှပတဲ့ အမျိုးသမီးဆိုတာ ရှိသလား? မရှိဘူး၊ အလွန်ချောမောလှပတဲ့ အမျိုးသမီးလို့ အသမားများနေတဲ့ သဘောကလေးက အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာ ခြံရံထားတယ်။

အဲဒီအမျိုးသမီးဘဝကို လှမ်းပြီး တွယ်တာတပ်မက်နေတဲ့သဘောကလေးက တဏှာ၊ စိတ်ကပ်ပြီး စွဲနေတဲ့သဘောက ဥပါဒါန်၊

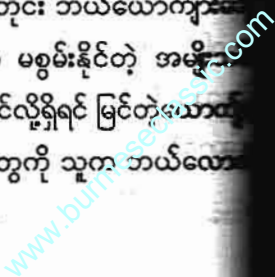
ဒီအဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန် သုံးခုခြံရံပြီးတော့ ရဟန်းတော်တစ်ပါးအား ဝတ်ပန်းပုဆိုးကို လှူဒါန်းခြင်းဆိုတဲ့ ကုသိုလ်စေတနာ သင်္ခါရတရားတွေကို ပြုပျိုးထောင်လိုက်တယ်။

ဒါလောက်နဲ့ ရပ်သွားရင်တော့လည်း အတော်သားပဲ၊ သူက မရပ်သေးဘူး ကျေနပ်ပုံ မရဘူး။ ဘယ်လိုကြောင့်များ သူ့စိတ်ထဲမှာ တော်တော်ကလေး နှစ်ကြည်းထားသလဲ မပြောတတ်ဘူး၊ ထပ်ပြီး ဆုတောင်းပြန်တယ်။

မံ ဒိသွာ ကောစိ ပုရိသော သကဘာဝေန သဏ္ဍာတုံ မာ အသက္ခိ (ဇာတက-၅-၅-၂၂၃)

မံ = ဘုရားတပည့်တော်မကို။ ဒိသွာ = မြင်တွေ့ခဲ့ရသည်ရှိသော်။ တောစိ ပုရိသော = တစ်စုံတစ်ယောက်သော ယောက်ျားသည်။ သကဘာဝေန = မိမိစိတ်သဘောအလိုဆန္ဒအားဖြင့်။ သဏ္ဍာတုံ = ရပ်တည်နေနိုင်သောငှာ။ မာ အသက္ခိ = မစွမ်းနိုင်ပါစေသတည်း။

ဟော - "တပည့်တော်မကို မြင်တဲ့ယောက်ျားတိုင်း ဘယ်ယောက်ျားမိမိစိတ်သဘောအလိုအတိုင်း ရပ်တည်နေခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်တဲ့ အမျိုးသမီးဖြစ်ပါရစေ"တဲ့၊ ဘာပြောလိုတာလဲမေးတော့ သူ့ကို မြင်လို့ရှိရင် မြင်တဲ့ယောက်ျားတိုင်း အကုန်လုံး ရူးပါစေတဲ့ - ဟော - ယောက်ျားတွေကို သူက ဘယ်လောက်စိတ်နာထားသလဲ မပြောတတ်ဘူး။ နောက်တစ်ခု -

မယာ အဘိရူပတရာ နာမ အညာ မာ ဟောတု။

(ဇာတက-၄-၅-၂၂၃။)

မယာ = ဘုရားတပည့်တော်မထက်။ အညာ = အခြားတစ်ပါးသော။ အဘိ-
ရူပတရာ နာမ = အလွန်သာလွန်၍ ရုပ်အဆင်းလှပတဲ့ အမျိုးသမီးမည်သည်။
မာ ဟောတု = မဖြစ်ပါစေသတည်း။

“လောကမှာ တပည့်တော်မထက် ပိုပြီးလှပတဲ့အမျိုးသမီးတစ်ယောက်မှ
မရှိပါစေနဲ့”တဲ့ - ဟော ခက်ပုံက ဆုတောင်းပုံကြည့် - ဒီတော့ သူ့ရဲ့ဆုတောင်း
ခန်းလေးကို ကြည့်လိုက်လို့ရှိရင် လောဘတွေက သိပ်အားကောင်းတယ်။ သူ
တစ်ပါးတွေအပေါ်၌ အသာယူလိုတဲ့ မာနတရားတွေကလည်း အားမကောင်းဘူး
လား? အားကောင်းတယ်။ ယောက်ျားတွေအပေါ်၌ မေတ္တာဓာတ်ကော ရှိသလား?
မရှိဘူး။ ဒီကောင်တွေ အကုန်လုံး ရူးပါစေဆိုတဲ့စိတ်ထား ရှိနေတယ်။

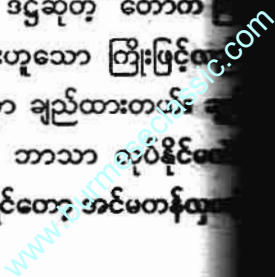
ဒီတော့ အဲဒီလို လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတွေ ခြံရံပြီးတော့ ဒီကံတစ်ခုကို
ပြုစုပျိုးထောင်လိုက်တဲ့အချိန်အခါမှာ ဘာဖြစ်လာသလဲ? ဘဝတစ်ခုမှာ သူ
ဥမ္မာဒန္တိ လာပြီးဖြစ်ရတယ်။ ဥမ္မာဒန္တိဖြစ်ရတဲ့အခါကျတော့ ဦးပဉ္စင်းတို့ ဘုရား
အလောင်း သိဝိမင်းကြီး အပါအဝင်ဖြစ်တဲ့ ယောက်ျားတွေ အကုန်လုံး ရူးမကုန်
ဘူးလား? ရူးကုန်ရတယ်။ အလှဆုံးတော့ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါဟာ သူ့ရေးဆွဲလိုက်တဲ့
ပန်းချီကားတစ်ချပ်ပဲ။ ဒီလို ပန်းချီကားတစ်ချပ်ကို ရေးဆွဲပြီးတဲ့အခါ ရေးဆွဲထား
တဲ့အတိုင်းပဲ ဒီကံလေးက ရင့်ကျက်လို့ အကျိုးယေလိုက်တဲ့အခါ ရုပ်လုံးပေါ်လာတဲ့
ပန်းချီကားချပ်ကို ကြည့်လိုက်တော့ ဥမ္မာဒန္တိဆိုပြီး အလှဆုံးအမျိုးသမီးတော့
လာပြီးဖြစ်ရတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ့ကိုမြင်တဲ့ ယောက်ျားအားလုံး ရူးမသွားရဘူးလား?
ရူးသွားရတယ်။ ဘာများဆိုင်သလဲ? ဒီဆုမျိုး တောင်းသင့်သလား စဉ်းစားကြည့်
စမ်းပါဦး။ သူ့ဟာ ယောက်ျားတစ်ယောက်နှစ်ယောက်အပေါ်မှာ စိတ်နာတာတော့
ဖြစ်ချင်ဖြစ်မယ်။ ဒါပေမဲ့ - သူ့ကို မြင်တဲ့ယောက်ျားတိုင်း ရူးပါစေဆိုတဲ့ ဆုမျိုး
ကိုတော့ တောင်းသင့်သလား? စဉ်းစားကြည့်ပေါ့။ ကိုယ့်ကို အကြောင်းပြုပြီး
သူတစ်ဖက်သားတွေ ရူးသွားရတယ်ဆိုတော့ ကောင်းပါ့မလား? စဉ်းစားကြည့်၊
စဉ်းစားကြည့်။

ထမင်းစားတာတောင်မှ မိမိသဘောအရ မတည့်နိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ရတာဆိုတာက ထမင်းစားတာတောင်မှ ထမင်းလုတ်ကို ပါးစပ်ထဲ မသွင်းဘူး။ သူ့ပြင်တာနဲ့ ထမင်းလုတ်ကို နဖူးကို သွားပြီးထည့်တဲ့သူက ထည့်၊ နားရွက်ထဲ သွားထည့်တဲ့သူက ထည့်၊ ဆံပင်ထဲ ထည့်တဲ့သူက ထည့် ဖြစ်ကုန်တယ်။ ကိုယ့်သဘောအတိုင်းကို စိတ်ကို ဆောက်တည်နိုင်တဲ့ စွမ်းအားမရှိတော့ဘူး။ နောက်တစ်ခု

သူ့ထက်သာလွန်လှတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ရှိတော့ကော ဘာဖြစ်ဦးမှာလဲ? ကြည့်စိတ်များဆန်းကြယ်ပုံ ပြောပါတယ်။ “သူ့ထက် သာလွန်လှပနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်လည်း မရှိပါစေနဲ့” - တဲ့၊ ဒီဆုကို တောင်းပြန်တယ်။ သူရေးဆွဲလိုက်တဲ့ပန်းချီကားတစ်ချပ်ပဲ။

ဒီကံက အကျိုးပေးတော့ သူ့မျှော်လင့်တောင့်တတဲ့ ပုံစံလေးတော့ ဘယ်မလာဘူးလား? ပေါ်လာပြီ၊ ပေါ်လာတော့ ဘာထူးသလဲ? စဉ်းစားကြည့်စိတ်ဘာထူးသလဲ? သိဝိမင်းကြီး ရူးတာ ထူးတယ်၊ မြင်တဲ့ယောက်ျားတွေ ဖူးထူးထူးတယ်၊ ဒါလောက်ပဲ။ သူ့ထက်ပိုပြီး လှပတဲ့သူလည်း မရှိစေချင်ပြန်ဘူး။ စိတ်ဓာတ်အမျိုးမျိုးတွေက သူ့ကို သိဝိဘုရင်ကြီးရဲ့ မိဖုရားကြီး မဖြစ်အောင် လှည့်ပေးလိုက်ကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ တစ်ဖက်က သူပြုစုခဲ့တဲ့ ကုသိုလ်ကံကြောင့် သူ့အဆင်းလှတော့ နောက်ဆုံး အဲဒီမှာ အဘိပါရကစစ်သူကြီးပေါ့လေ၊ စစ်သူကြီးကတော်တော့ ဖြစ်ရပါတယ်။ ဒါလောက်ပဲ။ ဒီထက် ပိုလွန်ကဲ့တဲ့ အကျိုးတရားတွေ သူ့မှာ ဘာရဦးမလဲ? မရနိုင်ပါဘူး။

ဒါကြောင့် ခုလိုအချိန်အခါမှာ မိမိတို့ရဲ့ စိတ်ဓာတ်ကလေးတွေ မိမိတို့ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေးဖို့ လိုတယ်။ ဒီလို ဆုတောင်းလို့ ဒီလိုကောင်းမှုကုသိုလ်ဖြင့် ဒီလို ပန်းချီကားတစ်ချပ် ရေးဆွဲခဲ့ရင် ဒီလိုပုံစံအတိုင်းတော့ မပေါ်နိုင်ဘူးလားပေါ်နိုင်ပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲ? သက္ကာယဒိဋ္ဌိခေါ်တဲ့ ဒိဋ္ဌိဆိုတဲ့ “တောတ်ပြင်” တစ်ခုကို လည်ပင်းမှာ ဆွဲထားတယ်။ တဏှာတည်းဟူသော ကြိုးဖြင့်တစ်ရပ်ပတ်နှောင်ဖွဲ့ပြီးတော့ ခန္ဓာငါးပါးဆိုတဲ့ ချည်တိုင်းမှာ ချည်ထားတယ်။ ချည်ထားတဲ့အတွက် ဒီသတ္တဝါက ဖြစ်အောင်လုပ်နိုင်ရင် ဘာသာ လုပ်နိုင်စေမိခန္ဓာငါးပါးပဲ။ ဒါပေမဲ့ ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင်နဲ့ လုပ်နိုင်ခဲ့ရင်တော့ အင်မတန်ထူး

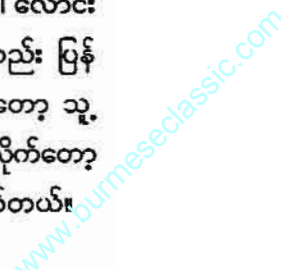

ခန္ဓာငါးပါးတော့ ဖြစ်လာမယ်၊ ဒါလောက်ပဲ - ဒီထက်တော့ မပိုနိုင်တော့ဘူး -
နောက်ဆုတောင်းကလေးတစ်ခုကို ကြည့်ကြစို့၊ နာမည်ကျော်ဖြစ်တဲ့ ပဘာဝတီ
တို့ရဲ့ ဆုတောင်းခန်းကလေးပဲ -

မင်းကုသ နှင့် ပဘာဝတီ

ပဘာဝတီနဲ့ မင်းကုသအကြောင်းပဲ။ ပဘာဝတီကို ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုလို့
ရှိရင်တော့ (၁၂)တောင်တိုက်ခန်းမှာ ဘာဖြစ်သလဲ? မီးမထွန်းပဲနဲ့ လင်းတယ်
တဲ့။ ဒီပရိသတ်ထဲမှာ ဒီလိုပုံစံမျိုး ပါပုံတော့ မရဘူး။ ဒီတော့ သူ့ရေးဆွဲလိုက်တဲ့
ပန်းချီကားတစ်ချပ်ကို ကြည့်ပေါ့၊ ဘဝတစ်ခုမှာ သူတို့ဟာ ဗာရာဏသီရဲ့မြို့တံခါး
ရွာကလေးမှာ နေထိုင်ကြတယ်။ အဲဒီရွာကလေးမှာ အထက်လမ်းမ အောက်
လမ်းမဆိုပြီးတော့ လမ်းမကြီးနှစ်ခုရှိတယ်။ ပဘာဝတီအလောင်းနဲ့ မင်းကုသ
အလောင်းတို့ဟာ လမ်း တစ်လမ်းစီ နေကြတယ်။ မင်းကုသအလောင်းတို့မှာ
ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက် ရှိကြတယ်။ အမျိုးချင်း ဆက်လိုက်တော့ မင်းကုသအ
လောင်းရဲ့ အစ်ကိုတော်နှင့် ပဘာဝတီအလောင်းနဲ့ အကြောင်းဆက်ကြတယ်။
ဆက်လိုက်တဲ့အခါ တစ်နေ့ အင်မတန် အရသာရှိတဲ့ မုန့်တစ်ခုကို ပြုလုပ်ကြတယ်။
ဘာမုန့်ရယ်လို့တော့ စာထဲမှာ မဖော်ပြဘူး။ အင်မတန် အရသာရှိတဲ့မုန့်တစ်ခုကို
စိမ့်ပြီးတော့ စားကြသောက်ကြတော့ ဘုရားအလောင်းဖြစ်တဲ့ မင်းကုသအလောင်း
ညီငယ်က အဲဒီအချိန်မှာ အလုပ်သွားနေတယ်။ သူ့အတွက် မုန့်ဝေစုကို ချန်ထား
ကြတယ်။ ကျန်တာကို စားလိုက်ကြတယ်။

စားလည်းပြီးရော - အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတစ်ပါးက ဆွမ်းခံရပ်လာတယ်။
ရပ်လာတော့ ညီငယ်အတွက် ချန်ထားတဲ့မုန့်ကို သဒ္ဓါတရားနဲ့ အစ်ကိုရဲ့ဇနီးဖြစ်တဲ့
မနိုးဖြစ်သူ ပဘာဝတီအလောင်းကနေ ယူပြီးတော့ လောင်းလိုက်တယ်။ လောင်း
ပြီးစပဲ ရှိသေးတယ်၊ ခုနက မင်းကုသအလောင်းဖြစ်တဲ့ ညီငယ်ကလည်း ပြန်
ရောက်လာတယ်။ မင်းကုသအလောင်းက ပြန်လာတဲ့အချိန်အခါကျတော့ သူ့
အတွက် ချန်ထားတဲ့မုန့်ကို လှူလိုက်တယ်ဆိုတဲ့ သတင်းစကားကို ကြားလိုက်တော့
ဒေါသတကြီးနဲ့ ရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါသပိတ်ထဲကနေ ချက်ချင်း ပြန်ယူလိုက်တယ်။

ကောင်းမှုကုသိုလ်တစ်ခု ပြုစဉ်အချိန်အခါမှာ သူ့ဘက်က ဘာဖြစ်သလဲ ဒေါသခြံရံတယ်၊ ဒါလေးကို သဘောပေါက်ပါ။ အဲဒီတော့ မရိုးလုပ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ် (အစ်ကိုရဲ့ဇနီး) ပဘာဝတီအလောင်းကလည်း မကျေနပ်ဘူး၊ မကျေနပ်ထေ သူ့မိခင်အိမ်ပြန်ပြီးတော့ အင်မတန်ကောင်းပေ့ဆိုတဲ့ ထောပတ်တွေ ယူလာတာ စကားပန်းပွင့်အဆင်းလို့ စာထဲမှာတော့ ဖော်ပြထားတယ်။ ခန့်မှန်းကြည့်ရတာ တော့ ဦးပဉ္စင်းတို့ခေါ်တဲ့ စကားဝါပန်းလို့ ယူဆရပါတယ်။ အဲဒီစကားဝါပန်း အဆင်းနဲ့တူတဲ့ အင်မတန်ကောင်းမွန်တဲ့ ထောပတ်တွေ ယူလာပြီး ရှင်ပစ္စေက ဗုဒ္ဓါရုံသပိတ်ထဲကို လောင်းလျှလိုက်တယ်။

ထောပတ်တွေကို ရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါရုံသပိတ်ထဲ လောင်းထည့်လိုက်တဲ့အခါ အခါမှာ ထောပတ်တွေက ရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါရုံဘုန်းကံကြောင့်လည်း အကြောက် တစ်ခု ပါပါလိမ့်မယ်။ သူ့ရဲ့ကုသိုလ်စိတ်စေတနာတွေလည်း ပါပါလိမ့်မယ်။ ထောပတ်တွေက အရောင်တဖျတ်ဖျတ်နဲ့ ထွက်လာတယ်။ အဲဒါလေးကို ကြည့်ရင် - သူ ရေးဆွဲလိုက်တဲ့ ပန်းချီကားတစ်ချပ်က ဘယ်လိုလဲ?

ဘန္တေ ကုမိနာ ဒါနပလေန နိဗ္ဗတ္တနိဗ္ဗတ္တဌာနေ မေ သရီရံ ဩဘာသဇာတံ ဟောတု။ (ဇာတက-၄-၅-၃၀၆။)

ဘန္တေ = အရှင်ဘုရား။ ကုမိနာ ဒါနပလေန = ဤဒါနကုသိုလ်ကံစေတနာ၏ စွမ်းအားကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တနိဗ္ဗတ္တဌာနေ = ဖြစ်လေရာ ဖြစ်လေရာဘုံဌာန၊ မေ = ဘုရားတပည့်တော်၏။ သရီရံ = ခန္ဓာအိမ်သည်။ ဩဘာသဇာတံ = အရောင်အလင်း ထွက်ပေါ်၍လာသည် (ဝါ) အရောင်အလင်း ဖြစ်ပေါ်၍လာသည်။ ဟောတု = ဖြစ်ပါစေသတည်း။

“ဒီဒါနကုသိုလ်ရဲ့စွမ်းအားကြောင့် ဘုရားတပည့်တော် ဖြစ်လေရာဘုံဘဝမှာ ဘုရားတပည့်တော်မရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်မှ အရောင်အလင်းတွေ ထွက်ပေါ်လာပါစေသတည်း”လို့ - ဒီဆုကို တောင်းတယ်။

အရောင်အလင်း ထွက်ပေါ်လာတဲ့ အမျိုးသမီးဘဝလို့ အသိမှားနေသဘောက အဝိဇ္ဇာ၊ ထိုအမျိုးသမီးဘဝကို တွယ်တာတပ်မက်တဲ့သဘောထေ တဏှာ၊ စိတ်ကပ်ပြီး စွဲနေတဲ့သဘောလေးက ဥပါဒါန်၊ ဒီအဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်

သုံးခု ခြံရံပြီးတော့ ဒါနတစ်ခုကို ပြုလိုက်ပြီ၊ ဒါနကုသိုလ် စေတနာ သင်္ခါရအုပ်စု ကို ပြုစုပျိုးထောင်လိုက်တယ်၊ ပြုစုပျိုးထောင်ပြီးတော့ ဒါလောက်နှင့်ပဲ ရပ်သွား သလား? - မရပ်သေးဘူး။ အရောင်အလင်းတော့ ထွက်ပါရဲ့၊ သူက အကျည်းတန် အရုပ်ဆိုးနေရင် ပုံစံက သိပ်ကျမှာ မဟုတ်ဘူး၊ ဒါကြောင့် သူက ဆက်ပြီးတော့ ဘာဆုကို တောင်းသလဲ?

ဥတ္တမဂ္ဂပဓရာ စ ဘဝေယျံ၊ (ဇာတက-ဋ-၅-၃၀၆။)

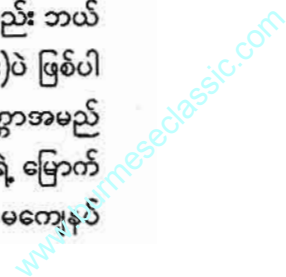
ဥတ္တမဂ္ဂပဓရာ = အသာဆုံး အမြတ်ဆုံးဖြစ်တဲ့ ရုပ်အဆင်းကို ဆောင်နိုင် တဲ့ အမျိုးသမီးသည်လည်း။ ဘဝေယျံ = ဖြစ်ရပါလို့၏။

အလှဆုံးဖြစ်တဲ့ အသာဆုံး အမြတ်ဆုံးဖြစ်တဲ့ ရုပ်အဆင်းကို ဆောင်ထား နိုင်တဲ့ အမျိုးသမီး ဖြစ်ရပါလို့၏။ ဟော - ထပ်ဆင့်ပြီး ဆုတောင်းလိုက်တယ်၊ “မြီရာမှာ သံပတ်၊ တင်းရာမှာ သပ်ပင်း”လိုက်တယ်၊ သေချာသထက် သေချာ အောင် ထပ်ပြီးဆုတောင်းလိုက်တယ်။ အဲဒီလို ဆုတောင်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဒီထဲများ ပါများပါနေမလား? ကဲ - ကြည့်ဦး။

ဣမိနာ စ မေ အသပ္ပရိသေန သဒ္ဓိ ဧကဋ္ဌာနေ ဝါသော မာ အဟောသိ။
(ဇာတက-ဋ-၅-၃၀၆။)

မေ = ဘုရားတပည့်တော်မအား။ ဣမိနာ စ မေ အသပ္ပရိသေန = ဤ မသူတော်နှင့်။ သဒ္ဓိ = အတူတကွ။ ဧကဋ္ဌာနေ = တစ်ခုသောနေရာအရပ်၌။ ဝါသော = နေထိုင်ခြင်းသည်။ မာ အဟောသိ = မဖြစ်ပါစေလင့်။

ဒီမသူတော်နဲ့ တပည့်တော်မ - နေရာဒေသ အရပ်တစ်ခုမှာ အတူတကွ နေထိုင်မှု မဖြစ်ပါစေသတည်း။ ဒီဆုကို တောင်းပြန်တယ်။ အဲဒီဆုကို တောင်းနေ တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က ဘယ်သူလဲလို့ ပြန်ကြည့်လိုက်ပြန်တော့လည်း ယသောဓရာထေရီ အလောင်းပါပဲ - သူ မကျေနပ်ချက်တွေ တစ်ပုံကြီးရှိနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကလည်း ဘယ် သူလဲလို့မေးတော့ ဦးပဉ္စင်းတို့ဘုရားအလောင်း (မင်းကုသအလောင်း)ပဲ ဖြစ်ပါ တယ်။ ဟို-တစ်ချိန် လေးသင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်းကာလတုန်းက သုမိတ္တာအမည် ရှိတဲ့ အမျိုးကောင်းသမီးတစ်ဦးအဖြစ်နဲ့ ဦးပဉ္စင်းတို့ ဘုရားအလောင်းရဲ့ မြောက် သားတော်အဖြစ် သူက ဆုတောင်းပန်ထွာခဲ့တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ပဲ။ ခုတစ်ချိန် မကျေနပ်

ချက်တွေ အားကောင်းလာတော့ ဘာဖြစ်ပြန်သလဲ။ “ဒီမသူတော်နဲ့ တစ်နေရာတည်းမှာ ဘယ်တော့မှ မနေထိုင်ပါရစေနဲ့”တဲ့။ ဒီဆုကို ပြန်တောင်းပြန်တယ်။ စိတ်ဓာတ်ကလေးတွေ မဆန်းကြယ်ဘူးလား? သိပ်ဆန်းကြယ်တယ်။

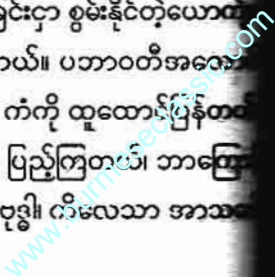
စိတ်ဓာတ်ကလေးတွေ ဆန်းကြယ်တဲ့အတွက် ကံကလေးတွေက ဆန်းကြယ်သွားတယ်။ ကံဆန်းကြယ်တဲ့အတွက် အကျိုးပေးတွေ ဘယ်လိုဖြစ်လာမလဲ။ အကျိုးပေးတွေလည်း ဆန်းကြယ်ပါလိမ့်မယ်။ ဒီတော့ ဒီဆုတောင်းချက်ကို ဘာက မတ်လို့ခေါ်မယ်ထင်တယ်-မင်းကုသအလောင်းက ကြားလိုက်တော့ ဘာလုပ်သလဲ? သူ့အတွက် မုန့်ကို မစားဘဲနဲ့ သူ့လောင်းထားတဲ့ ရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါရဲ့ သပိတ်ထဲမှာ တည်ရှိနေတဲ့ ထောပတ်တွေအပေါ်မှာ သူ့မုန့်တွေ သွားပြီး အပေါ်ထပ်ဆင့် လောင်းလှူလိုက်တယ်။ လောင်းလှူပြီးတော့ သူက ဘာဆုတောင်းပြန်သလဲ? သူ့ရေးဆွဲလိုက်တဲ့ ပန်းချီကားတစ်ချပ်ကို ကြည့်ပါ -

ဘန္တေ က္ကမံ ယောဇနသတေ ဝသန္တိမ္ပိ အာနေတွာ မမ ပါဒပရိစာရိတံ ကာတံ သမတ္ထော ဘဝေယံ။ (ဇာတက-၄-၅-၃၀၆။)

ဘန္တေ = အရှင်ဘုရား။ ယောဇနသတေ = ယူဇနာတစ်ရာ ကွာခြားစွာ အရပ်၌။ ဝသန္တိမ္ပိ = နေထိုင်သည်လည်းဖြစ်သော။ က္ကမံ = ဤအမျိုးသမီးထံ အာနေတွာ = ဆောင်ယူနိုင်၍။ မမ = ဘုရားတပည့်တော်၏။ ပါဒပရိစာရိတံ = ခြေရင်းအလုပ်အကျွေးကို။ ကာတံ = ပြုခြင်းငှာ။ သမတ္ထော = စွမ်းနိုင်သော ယောက်ျားသည်။ ဘဝေယံ = ဖြစ်ရပါလို၏။

ဟော - သူက ဒီဆုတောင်းပြန်တယ်။ အရှင်ဘုရား . . . ဒီအမျိုးသမီးထံ ယူဇနာတစ်ရာ ကွာဝေးတဲ့နေရာမှာ ရှိချင်လည်း ရှိပါစေ၊ ယူဇနာတစ်ရာ ထေ့နေတဲ့နေရာမှာ နေထိုင်နေတဲ့ ဒီအမျိုးသမီးကို တပည့်တော် ဆောင်ယူပြီး ထေ့တပည့်တော်ရဲ့ ခြေရင်းအလုပ်အကျွေးအဖြစ် ပြုလုပ်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်တဲ့ယောက်ျားတစ်ယောက် ဖြစ်ရပါလို၏။ - ဒီဆုကို တောင်းပြန်တယ်။ ပဏာဝတီအလောင်းက ဖြစ်တဲ့ အမျိုးသမီးကို အလိုရှိတဲ့ စိတ်ဓာတ်နှင့် သူက ကံကို ထူထောင်ပြန်တယ်။

တောင်းတဲ့ဆုတွေဟာ မပြည့်ဘူးလားဆိုတော့ ပြည့်ကြတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ? အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကို ကြည့်လိုက်တော့ အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ။ ငါ့လေသာ အာသေ

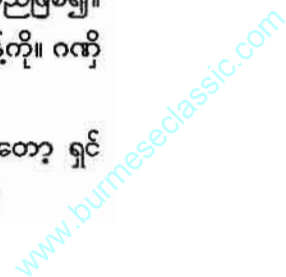
ကင်းစင်နေတဲ့ ရဟန္တာအရှင်မြတ်ကြီးတစ်ပါးဖြစ်တယ်။ သိပ်ပြီး အဆင့်အတန်း မြင့်တယ်။ အလှူပေးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး မကျေနပ်ချက်တွေရှိတာ မှန်ကြပေမယ်လို့ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်အပေါ်၌ မကျေနပ်မှုကတော့ မရှိကြဘူး။ အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်အပေါ်မှာတော့ စိတ်ဓာတ်တွေက ဖြူစင်သန့်ရှင်း ကြည်လင်လျက်ပဲ ရှိကြ ပါတယ်။ ပြီးတော့ သူတို့နှစ်ဦးစလုံးဟာ သီလစင်ကြယ်နေတဲ့ သူတော်ကောင်း တွေလည်း ဖြစ်ကြတယ်။ တရားသောနည်းလမ်းအားဖြင့် ရှာဖွေရရှိတဲ့ လှူဖွယ် ဝတ္ထု ပစ္စည်းစုကလည်း ဖြစ်နေကြပြန်တယ်။ ဒီလိုကောင်းမှုကုသိုလ်ကိုပြုပြီး ဒီလို ဆုကိုတောင်းရင် ဒီလိုအကျိုးတရားတွေ ရနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ ကံ-ကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်မှုတွေကလည်း ရှိနေကြတယ်။ ဒီအကြောင်းအင်္ဂါရပ်ကလေးတွေက စုံညီ နေတော့ သူတို့တောင်းတဲ့ဆု မပြည့်ဘူးလား? ပြည့်လာကြတယ်။

ဣဇ္ဈတိ ဘိက္ခုဝေ သီလဝတော စေတောပဏိဓိ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ = သီလ စင်ကြယ်နေသည့်အတွက်ကြောင့် သီလရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ စိတ်ရဲ့တောင့်တချက်ဟာ သမ္မာသည် မချွတ်စကန် ပြီးစီးတတ်တယ် - ဆိုတဲ့ ဒေသနာတော်နှင့်အညီ တောင်း တဲ့ဆုတွေ ပြည့်စုံလာကြတယ်။ ပဘာဝတီကလည်း တစ်ဆယ့်နှစ်တောင်တိုက်ခန်း မှာ မီးမထွန်းဘဲလင်းတဲ့ အမျိုးကောင်းသမီးတစ်ဦး ဖြစ်လာရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ လို့ တစ်ချိန်မှာ မင်းကုသအလောင်းရဲ့ ဘုန်းကံကြောင့် မင်းကုသအလောင်းရဲ့ ခြေရင်းအလုပ်အကျွေး လာပြီးတော့ ဖြစ်ရပြန်တယ်။ ဖြစ်ပေမဲ့ သူတို့ ဘာဖြစ် နေကြသလဲ?

တတ္ထ ယံ သော ကုဒ္ဓေါ ဂန္ဓာ ပူဝံ ဂဏှိ၊ တဿ ပုဗ္ဗကမ္မဿ ဝသေန ဝိရူပေါ အဟောသိ၊ (ဇာတက-၄-၅-၃၀၆။)

တစ်ချိန်မှာ မင်းကုသအလောင်းကို ပြန်ကြည့်လိုက်တော့ -
 သော = ထိုမင်းကုသအလောင်းသည်။ ဣဒ္ဓေါ = အမှတ်ထွက်ခဲ့သည်ဖြစ်၍။
 ဂန္ဓာ = သွား၍။ ပူဝံ = အရှင်ပစ္စေကာဗုဒ္ဓါ၏သပိတ်ထဲ၌ တည်ရှိတဲ့မုန့်ကို။ ဂဏှိ
 = ယူခဲ့လေပြီ။

သူ့အတွက် မုန့်တွေ လှူရကောင်းလားဆိုပြီး ဒေါသထွက်ပြီးတော့ ရှင် ပစ္စေကာဗုဒ္ဓါရဲ့ သပိတ်ထဲမှာ တည်ရှိနေတဲ့ မုန့်ကို ပြန်ယူလိုက်တယ်။

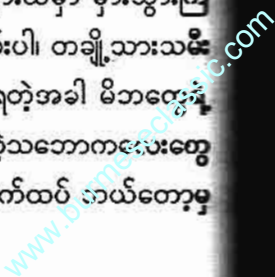

တဿ - ထိုမင်းကုသအလောင်း၏။ ပုဗ္ဗကမ္မဿ - ရှေးကံ၏။ ဝသေန - စွမ်းအားကြောင့်။ ဝိရူပေါ - အဆင်းမလှတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဟောသိ - ဖြစ်ခဲ့ရလေပြီ။

သူ ဒါနပြုစဉ်အချိန်အခါတုန်းက သူ့ရဲ့ဒါနကံကလေးကို ပြန်ပြီးဆန်းစစ်ကြည့်လိုက်တော့ ဒေါသတွေ ခြံရံမထားဘူးလား? ခြံရံထားတယ်။ အရှင်ပစ္စေတဗုဒ္ဓါအပေါ်မှာ မကျေနပ်ချက်တွေက သိပ်အားမကောင်းပါဘူး။ အရှင်ပစ္စေတဗုဒ္ဓါဘုရားရှင်အပေါ်မှာတော့ စိတ်ဓာတ်တွေက ကြည်လင်လျက်ပဲ ရှိပါတယ်။ မရိုးလုပ်သူအပေါ်မှာသာ မကျေနပ်ချက်တွေက သိပ်ပြီးတော့ အားကောင်းနေတယ်။ ဒေါသတွေက သိပ်ခြံရံထားတယ်။ အဲဒီဒေါသတွေ ခြံရံပြီးတော့မှ သူ့ကံကံတစ်ခုကို ပြုစုပျိုးထောင်တော့ - ဒေါသကြီးတဲ့ ဒေါသဓာတ်တွေ ခြံရံထားတဲ့ စိတ်ထားနဲ့ ကံတစ်ခုကို ပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့တဲ့အတွက် ဒီပုဂ္ဂိုလ်သည် ဘာဖြစ်ရသလဲ?

ဒီကံက ရင့်ကျက်လာလို့ အကျိုးပေးဖို့ရန် အခါအခွင့်သင့်လာတဲ့ဘဝမှာ အကျည်းတန် အရုပ်ဆိုးရတယ်။ အကျည်းတန် အရုပ်ဆိုးရုံတင်လားဆိုတော့ မဟုတ်သေးဘူး။ ဘာတွေ ဖြစ်ရသလဲ? စိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်ရပြန်တယ်။ စိတ်ချမ်းချမ်းသာသာ မနေရဘူး။ ဘာကြောင့်လဲ? ပသာဝတီအပေါ် အစွဲကြီးစွဲပြီး ဒုက္ခတွေ အကြီးအကျယ်ရောက်ခဲ့တယ်။ သောကတွေ အကြီးအကျယ်ရောက်ခဲ့ရတယ်။ အကယ်၍သာ ဒီလိုဒေါသဓာတ်တွေ ခြံရံပြီးတော့ ကံတစ်ခုကို မပြုစုမပျိုးထောင်ခဲ့ဘူးဆိုရင် ဒီလို စိတ်ဆင်းရဲတဲ့ ဒုက္ခတွေနဲ့ တွေ့ပါ့မလား? မတွေ့နိုင်ဘူး။ လေးသင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်းချီပြီး ပါရမီဖြည့်နေတဲ့ သူတော်ကောင်းအချင်းချင်း ဖြစ်ကြပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ တစ်ချိန်မှာ အကြောင်းမလှတဲ့အခါကျတော့ စိတ်ဓာတ်တွေက ဖောက်ပြန်ပြီး တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး ဆုတောင်းကလေးတွေ ကြားထဲမှာ မှားသွားကြတယ်။ ဒါကြောင့် ခုကာလမှာ နည်းနည်းဆန်းစစ်ကြည့်စမ်းပါ။ တချို့သားသမီးတွေ - တချို့မိဘတွေ - သားသမီးတွေကို ဆိုဆုံးမလို့မရတဲ့အခါ မိဘတွေနဲ့ သန္တာန်မှာ တစ်ခါတလေ ဘာဖြစ်တတ်ကြသလဲ? ကျိန်ဆဲတဲ့သဘောကလေးတွေ ရှိလာတတ်ကြတယ်။ “နင်တို့နဲ့ ဒီဘဝပဲ တွေ့ပါရစေ၊ နောက်ထပ် ဘယ်တော့မှ

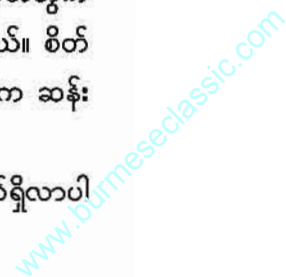
မတွေ့ပါရစေနဲ့” စသည်ဖြင့် ပြောတတ်ကြတယ်။ ဒီလိုစိတ်ထားမျိုး ခြံရံပြီးတော့ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး ကောင်းမှုကုသိုလ်တွေကို ပြုခဲ့မယ်ဆိုရင် ဒီကံက အကျိုးပေးပြီ ဆိုရင် တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး တွေ့ကြုံတဲ့အခါ ဘာဖြစ်မလဲ၊ လာပြီ -

ပုဗ္ဗပတ္တနာယ သာ စ တံ န ကုစ္ဆိ။ (ဇာတက-၄-၅-၃၀၆။)

သာ စ - ထိုပဘာဝတီသည်လည်းပဲ။ ပုဗ္ဗပတ္တနာယ = ရှေးဘဝက တောင့် တဲတဲ့ ဆုထူးကြောင့်။ တံ - ထိုမင်းကုသကို။ န ကုစ္ဆိ = အလိုမရှိခဲ့ပေ။

ရှေးဘဝတုန်းက၊ သူက ကံကို ပြုစုပျိုးထောင်စဉ်အခါတုန်းက မင်းကုသ အပေါ်မှာ လိုလားတောင့်တတဲ့စိတ်ထားနဲ့ ပြုခဲ့သလား? မပြုခဲ့ဘူး။ မလိုလား မတောင့်တတဲ့ မတွေ့ရ မကြုံရ မဆုံရလိုတဲ့စိတ်ထားနဲ့ ဒီကံကို ပြုစုပျိုးထောင် ခဲ့တဲ့အတွက် ဒီကံက ရင့်ကျက်လာလို့ အကျိုးပေးလာတဲ့ဘဝမှာ မင်းကုသကို မြင်တာနဲ့ ဘာဖြစ်သွားသလဲ? စိတ်ဓာတ်တွေ အကြီးအကျယ် ကျဆင်းသွားပြီး တော့ လန့်တောင်လန့်သွားတယ်။ လန့်သွားရုံတင် မဟုတ်ဘူး။ သူ့ရဲ့မိဘရပ်ထံ ဖြစ်တဲ့ မဒ္ဒရာဇ်တိုင်းကို ပြန်ပြေးတော့တာပဲ။ ဒီလို ယောက်ျားအနားမှာ တစ်ခဏမျှ နေချင်တဲ့စိတ်ဆန္ဒ မရှိဘူး။ ဒါဖြင့်ရင် ဒီလိုယောက်ျားအနားမှာ မခွဲရက် မခွာနိုင် ဖြစ်နေတာတွေ ဘာဖြစ်လို့လဲ? ဟော - အဖြေပေါ်လာပြီ။ ခွဲချင်တဲ့စိတ်ဓာတ်နဲ့ တံကို ပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့ရင် ခွဲနိုင်မလား၊ မခွဲနိုင်ဘူးလား? ခွဲနိုင်တယ်။ မခွဲချင်တဲ့ စိတ်ဓာတ်နဲ့ ကံကို ပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့ရင်တော့ ခွဲနိုင်ဦးမလား? ဒီကံက အကျိုး ပေးတဲ့အချိန်အခါမှာ မခွဲနိုင်ဘူး။ မင်းကုသကိုပဲ ကြည့်ပါ။ သူက ကံကိုထူထောင် ခဲ့စဉ်က ပဘာဝတီအပေါ်မှာ အလိုရှိတဲ့စိတ်ဓာတ်နှင့် ကံကို ထူထောင်ခဲ့တဲ့ အတွက် ဒီကံက အကျိုးပေးတဲ့ဘဝမှာ ပဘာဝတီအပေါ်မှာ အစွဲကြီး စွဲနေရပြန် တယ်။ မခွဲရက် မခွာနိုင် ဖြစ်နေရပြန်တယ်။ သို့သော် ပဘာဝတီအလောင်းက တော့ မင်းကုသကို အလိုမရှိတဲ့စိတ်ဓာတ်နှင့် ကံကို ထူထောင်ခဲ့မိတဲ့အတွက် ဒီကံက အကျိုးပေးတဲ့ဘဝမှာ မင်းကုသကို အလိုမရှိ ဖြစ်နေရပြန်တယ်။ စိတ် ဓာတ်တွေ ဆန်းကြယ်တော့ ကံတွေ ဆန်းကြယ်ကြပြန်တယ်။ ကံတွေက ဆန်း ကြယ်ကြတော့ အကျိုးပေးတွေလည်း ဆန်းကြယ်နေတဲ့ထုံးတွေပဲ။

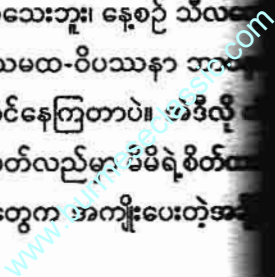
ဒီကနေ့ပဲ အမှတ် (၈) ကျောင်းအုပ်ဆရာမကြီးဆိုလား - ရောက်ရှိလာပါ

တယ်။ သူ့အစ်မကြီးတစ်ယောက်အကြောင်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သူ့ဘယ်လိုမှ ခွဲခွာလို့ မရနိုင်ဘူး။ ခွဲခွာနိုင်တဲ့စွမ်းအား မရှိတဲ့အတွက် သူ တရားအားထုတ်ချင်မယ်လို့ အားထုတ်လို့မရဘူးဆိုတဲ့အကြောင်းကို ပြောသွားတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲ။ သူတို့ ပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့တဲ့ကံက ဒီလို ခွဲလို့မရနိုင်လောက်တဲ့ ကံမျိုးကို တစ်ချိန်ပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့ကြတယ်။ ဒီကံက အကျိုးပေးနေလို့ရှိရင် ဘယ်လိုမှ ခွဲလို့မရနိုင်ဘူး။ ခွဲခွာလို့မရနိုင်တဲ့ အခြေအနေကလည်း ရှိတယ်။ အစ်မကြီးလုပ်သူအိပ်ရာထဲမှာ လဲနေတယ်။ ကျွေးမွှားနိုင်တဲ့ဘဝ၊ ကျင်ကြီးကျင်ငယ်ကို သိပ်ဆည်းပေးမှ ရနိုင်တဲ့ဘဝမျိုး ဖြစ်နေတယ်။ အနားက ခွာသွားလို့ ဘယ်လို့မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ရက်ရက်စက်စက် ပစ်ထားခဲ့ပါလားဆိုတော့ ဒီလို ပစ်သွားနိုင်တဲ့စွမ်းအားစိတ်ဓာတ်ကလည်း မရှိပြန်ဘူး။ ဘယ်လောက်ကြောက်ဖို့ကောင်းသလဲ။ ကံတွေ၊ ကံတွေ -

ကံက အကျိုးပေးလာပြီဆိုလို့ရှိရင် မိမိ တရားအားထုတ်ချင်တဲ့ လုပ်ငန်းတွေကိုတောင် လာပြီးအနှောင့်အယှက် မဖြစ်တတ်ဘူးလား? ဖြစ်တတ်တယ်။ ဒါကြောင့် ခုချိန်အခါဟာ မိမိတို့ကံတွေကို ပြုစုပျိုးထောင်နေတဲ့ အချိန်အခါဖြစ်တော့ မကျေနပ်ချက်တွေ တစ်ပုံကြီးနဲ့၊ ဒေါသတွေ တစ်ပုံကြီးနဲ့ ဒီကံကို ထူထောင်သင့်သလား? မထူထောင်သင့်ဘူး။

ဒီနေ့ ကံတွေကို ပြုလုပ်နေကြတာ ဖြစ်တယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်တွေလည်း ဖြစ်ကြတယ်။ အလှူရေစက် လက်နဲ့မကွာ နေထိုင်တဲ့ အမျိုးကောင်သားတွေ အမျိုးကောင်းသမီးတွေလည်း ဖြစ်ကြတယ်။ ဒါနကံတွေကို နေ့စဉ်လို့ ပြုစုပျိုးထောင်နေကြတယ်။ အနည်းဆုံးအားဖြင့် ဘုရားကို ရေတစ်ခွက် ပူဇော်မယ်၊ ဆီမီးတစ်တိုင် ပူဇော်မယ်၊ ဒါဟာ အောက်ထစ်ဆုံးပဲ။ ဒီလို ကုသိုလ်ကောင်းတွေကို ထူထောင်နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဖြစ်ကြရုံတွင်မကသေးဘူး။ နေ့စဉ် သီလအဆောက်တည်နေကြတယ်။ နေ့စဉ် တတ်အားသမ္မာ သမထ-ဝိပဿနာ တရားတွေကို ပွားများနေကြတယ်။ ဒါ ကံတွေကို ထူထောင်နေကြတာပဲ။ ဗုဒ္ဓဒီလို့ ကံတွေကို ထူထောင်နေတဲ့အချိန်အခါမှာ တစ်နေ့တာပတ်လည်မှာ မိမိရဲ့စိတ်ထဲကလေးတွေဟာ ဖြူစင်သန့်ရှင်းနေမယ်ဆိုရင် ဒီကံတွေက အကျိုးပေးတဲ့အချိန်

အခါမှာ ဘာဖြစ်မလဲ? ဖြူစင်သန့်ရှင်းသွားမယ်။ အကယ်၍ စိတ်ဓာတ်တွေက ညစ်နွမ်းခဲ့မယ်ဆိုရင်တော့ ဘာဖြစ်မလဲ? ညစ်နွမ်းတဲ့အကျိုးတွေကို ပေးတတ် တယ်။

ဒီတော့ ကံတစ်ခုကို ပြုစုပျိုးထောင်စဉ်အချိန်အခါမှာ စိတ်ဓာတ်တွေ ညစ်နွမ်းခဲ့တဲ့အတွက် ညစ်နွမ်းတဲ့အကျိုးပေးပုံနဲ့ ပတ်သက်လို့ - အထူးသဖြင့် ကံတစ်ခုကို ပြုစုပျိုးထောင်စဉ်အချိန်အခါမှာ ဣဿာလို့ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ ကိုယ့် ထက်သာ မနာလိုတဲ့ စိတ်ဓာတ်တွေ ခြံရံပြီး ကံတစ်ခုကို ပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့လို့ သံဝေဂရဖွယ်ကောင်းတဲ့ ဝတ္ထုဇာတ်ကြောင်းကလေးတစ်ခုကို တစ်ချိန်ကတော့ ဟောခဲ့ဖူးပါတယ် - နာဖူးပြီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေအတွက်လည်း နာဖူးထပ်မံပေါ့။ မနာဖူး သေးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေအတွက်ကတော့ အသစ်ပေါ့။

ဇမ္ဗူကမထေရ်အလောင်း:

ဇမ္ဗူကမထေရ်ရဲ့အလောင်းကလေးပဲ။ ဇမ္ဗူကမထေရ်ရဲ့အလောင်းကတော့ ကဿပဘုရားရှင်ရဲ့လက်ထက်က မြစ်ဖျားခံခဲ့တယ်ပဲ ဆိုကြပါစို့။ ကဿပဘုရား ရှင်ရဲ့ သာသနာတော်ဟာ လူတို့ရဲ့သက်တမ်းအားဖြင့် အနှစ် နှစ်သောင်းတန်းမှာ ပွင့်ထွန်းပေါ်ပေါက်ခဲ့တဲ့ သာသနာဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဇမ္ဗူကမထေရ်အလောင်းက လည်း ကဿပဘုရားရှင်ရဲ့သာသနာတော်မှာ နှစ်ပေါင်းနှစ်သောင်းတိုင်တိုင် သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ သိက္ခာသုံးရပ်အကျင့်မြတ်တွေကို ဖြည့်ကျင့်နိုင်တဲ့ အခွင့် အလမ်းတွေ ရရှိခဲ့ပါတယ်။ တောကျောင်းတစ်ကျောင်းမှာ သီတင်းသုံးနေခဲ့တယ်။ ကျောင်းနေကိုယ်တော် ကျောင်းထိုင်ကိုယ်တော်တစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ကျောင်း ဒကာလုပ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကလည်း ကျောင်းဒကာဝတ္တရား ကျေပါတယ်။ သူ့ကို အိမ်မှာ အမြဲတမ်း ဆွမ်းဝတ်တည်ပြီးတော့ ဆွမ်းဖြင့် ပြုစုလုပ်ကျွေးပါတယ်။

တစ်ချိန် သူတို့ရွာထဲကို ဣရိယာပုထ် ပြည့်ပြည့်စုံစုံနဲ့ ကြည်ညိုဖွယ်ဂုဏ် ဣန္ဒြေသိက္ခာတွေကို ဆောင်ပြီးတော့ ဆွမ်းခံကြွဝင်တော်မူလာတဲ့ ရဟန္တာမထေရ် မြတ်တစ်ပါး (ရဟန္တာမှန်းသိလို့တော့ မဟုတ်ဘူးပေါ့။ မထေရ်တစ်ဦး)ရဲ့ ဣန္ဒြေ သိက္ခာပြည့်စုံပုံကို ကြည့်ပြီးတော့ အလွန်ကြည်ညိုသွားတယ်။

ကျောင်းဒကာက ကြည်ညိုပြီးတဲ့အခါကျတော့ အိမ်ပေါ်ပင့် ဆွမ်းလှေကပ်တယ်။ သူ့ကျောင်းထိုင်ကိုယ်တော် ဇမ္ဗူကမထေရ်အလောင်းနဲ့လည်း အတူပဲ ဆွမ်းကပ်ပါတယ်။ ရိရိသေသေနဲ့ အာဂန္တုကိုယ်တော်ကို ပြုစုလုပ်ကျွေးတယ်။ အာဂန္တုကိုယ်တော်မှာ ဆံပင်တွေက ရှည်နေတော့ “ဆတ္တာသည်ကို တပည့်ထေရ်လွတ်လိုက်ပါမယ်ဘုရား” လို့ ဒကာက လျှောက်ထားတယ်။ ဆတ္တာသည်ကို လွှမ်းမိုးတော့ ဆံတွေ အချိုခိုင်းတယ်။ သင်္ကန်းအသစ်တွေ လှူဒါန်းတယ်။ ကျိန်းစတီရန်အတွက် ကုဋေပညောင်စောင်းတွေလည်း ပို့ပေးတယ်။ ကျောင်းမှာ ကျတည်းနေရာခင်းပြီးတဲ့အခါ ကျောင်းမှာ ဆက်လက်သီတင်းသုံးဖို့ရန်လည်း ရှိသေးလျှောက်ထားတယ်။ လျှောက်ထားပြီးတဲ့အချိန်အခါမှာ နောက်နေ့ကျတော့ ကျောင်းထိုင်ကိုယ်တော်နဲ့အတူ တပည့်တော်ရဲ့ အိမ်၌ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးဖို့ရန်အတွက်လည်း ပင့်ဖိတ်ခဲ့တယ်။

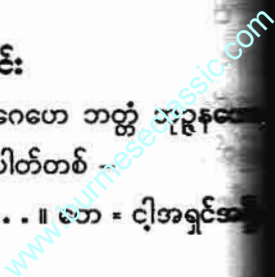
အဲဒီအချက်တွေကို ဇမ္ဗူကမထေရ်အလောင်းအလျာဖြစ်တဲ့ ကိုယ်တော်ကြီး ဖြူစောင်းမြောင်းတယ်။ “ကြည့်စမ်း - ခုမှတွေ့ရတဲ့ကိုယ်တော်ကို သူက သိကြည်ညိုနေလိုက်တာ။ နှစ်ပေါင်းများစွာ ငါ့ကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ပြီး ငါ့အပေါ်မှာ ဒီလောက်မကြည်ညိုဘူး။ ဒင်းကိုယ်တော်ကျတော့ ဒီလောက်ကြည်ညိုရလား” - ပန်းချီကားလေးတစ်ချပ်ကို စတင်ရေးဆွဲပြီ။

ကိုယ့်ထက်သာမနာလိုတဲ့စိတ်ဓာတ်ကလေးတွေက ပေါ်လာတယ်။ လောကီလောကော ဒီလောက်ပေါ်ရုံနဲ့စိတ်ကို ချုပ်တည်းနိုင်ခဲ့ရင်တော့ အကြောင်းမတူဘူးပေါ့။ စိတ်ဓာတ်ကို မချုပ်တည်းနိုင်ဖြစ်သွားတယ်။ မချုပ်တည်းနိုင်ဖြစ်သွားရင် အတွက် ညနေချမ်းအခါကျတော့ ဘာလုပ်သလဲ? အဲဒီ အာဂန္တုကိုယ်တော်က သွားပြီးတော့ လေးမျိုးသော ဆဲရေးခြင်းဖြင့် ဆဲရေးတယ်။ ဘယ်လိုလဲ?

အမှတ် (၁) - ဆဲရေးခြင်း

အာဂုသော အာဂန္တုက ကုဋေမြို့ကဿ တေ ဂေဟေ ဘတ္တံ ဘုဉ်နုဋေဝရတရံ မိဋ္ဌံ ခါဒိတုံ၊ (ဓမ္မပဒ-၄-၁-၃၁၃။) ဒါက နံပါတ်တစ်

အာဂုသော အာဂန္တုက = ငါ့ရှင် အာဂန္တုက . . . ။ ဟော = ငါ့အရှင်အ

ကုဋ္ဌမြို့ကဿ ဂေဟေ = ကျောင်းဒကာအိမ်၌။ ဘတ္တံ = လှူအပ်သောဆွမ်းကို။ ဘုဉ္ဇနတော = ဘုဉ်းပေးသုံးဆောင်ခြင်းထက်။ မိဋ္ဌံ = မစင်ကို။ ခါဒိတုံ = ခဲစားခြင်းငှာ (ဝါ) ခဲစားခြင်းက။ ဝရတရံ = သာလွန်၍ မြတ်လှပါသေး၏။

“ငါ့ရှင် အာဂန္တု . . . အရှင်ဘုရားအဖို့ ကျောင်းဒကာသူကြွယ် ဒါယကာရဲ့ အိမ်မှာ ဆွမ်းကို စားသုံးခြင်းထက် မစင်ကို စားနေရတာက ပိုကောင်းတယ်” တဲ့-ဟော - ဒါက ဆဲရေးခြင်းတစ်မျိုးလို့ စာက သတ်မှတ်ပါတယ်။ နံပါတ်တစ်ပဲ။ နံပါတ်နှစ် ဆဲရေးခြင်းက -

အမှတ် (၂) - ဆဲရေးခြင်း

ကုဋ္ဌမြို့ကေန အာနိတနာပိတေန ကေသောဟာရာပနတော ဝရတရံ တာလဋ္ဌိကေန ကေသေ လုဉ္ဇာပေတုံ၊ (ဓမ္မပဒ-၄-၁-၃၁၃။)

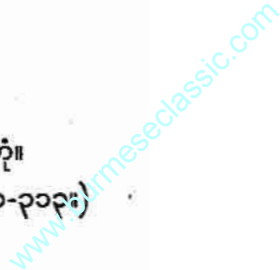
ကုဋ္ဌမြို့ကေန = ကျောင်းဒကာသူကြွယ်က။ အာနိတနာပိတေန = ခေါ်ဆောင်လာတဲ့ ဆတ္တာသည်ဖြင့်။ ကေသောဟာရာပနတော = ဆံပင်ကို ရိတ်ချခြင်းထက်။ တာလဋ္ဌိကေန = ထန်းစေ့ဖြင့်။ ကေသေ = ဆံပင်တို့ကို။ လုဉ္ဇာပေတုံ = နှုတ်စေအံ့သောငှာ (ဝါ) နှုတ်ယူခြင်းက။ ဝရတရံ = သာလွန်၍ မြင့်မြတ်လှပါသေး၏။

အရှင်ဘုရားခေါင်းက ဆံပင်တွေကို ကျောင်းဒကာခေါ်လာတဲ့ ဆတ္တာသည်က ရိတ်ပေးခြင်းထက် အရှင်ဘုရားခေါင်းမှာရှိတဲ့ ဆံပင်တွေက ထန်းစေ့နှစ်စေ့ဖြင့် ညှပ်ပြီးတော့ တစ်ပင်စီ တစ်ပင်စီ နုတ်တာက မြတ်သေးတယ်။

ဒါလည်း ဆဲရေးခြင်းတစ်မျိုးပဲ - ကျောင်းဒကာက ဆတ္တာသည်ကလေးတစ်ယောက်ကို ခေါ်ပြီး ဆံပင်ကလေးကို ရိပ်ခိုင်းတာများ ဘယ်လောက်များ ကြီးကျယ်လို့လဲ? စဉ်းစားကြည့်စမ်း၊ စိတ်ထားပြောပါတယ် မထားတတ်တာ။ နောက်တစ်ခု -

အမှတ် (၃) - ဆဲရေးခြင်း

ကုဋ္ဌမြို့ကေန ဒိန္နုသာဋကနိဝါသနတော ဝရတရံ နဂေန ဝိစရိတုံ။ (ဓမ္မပဒ-၄-၁-၃၁၄။)

ကုဋ္ဌမြို့ကေန - ကျောင်းဒကာသူကြွယ်က။ ဒိန္နသာဋကနိဝါသနတော - ပေးလှူအပ်တဲ့ အဝတ်သင်္ကန်းကို ဝတ်ရုံခြင်းထက်။ နဂ္ဂေန - အဝတ်မဆည် အချည်းနှီးသာလျှင်။ ဝိစရိတုံ - လှည့်လည်ကျက်စား၍နေခြင်းငှာ (ဝါ) လှည့်လည်ကျက်စား၍နေခြင်းက။ ဝရတရံ - သာလွန်၍ မြင့်မြတ်လှပါသေး၏။

ကျောင်းဒကာသူကြွယ်က လှူဒါန်းတဲ့သင်္ကန်းကို ဝတ်ဆင်မဲ့အစား အရှင်ဘုရားဟာ - အဝတ်မပါ ဗလာကိုယ်ထီး လှည့်လည်နေတာက ပိုကောင်းပါတယ် ဒါလည်း ဆဲရေးခြင်းတစ်ခုပဲ။

သင်္ကန်းကလေးတစ်စုံကို သူများက ကြည်ညိုလို့ လှူလိုက်တယ်။ ဝမ်းမြောက်ဖို့ မကောင်းဘူးလား? သိပ်ကောင်းတယ် သိပ်ကောင်းတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဝမ်းမမြောက်နိုင်ဘူး။ စိတ်ထဲက မကျေနပ်ချက်တွေကို ထုတ်ဖော်ပြောနေတယ်။ မကျေနပ်ချက်တွေ တစ်ပုံကြီးနဲ့ ကံတို ထူထောင်နေလိုက်ပြန်တယ်။ နောက်တစ်ခု -

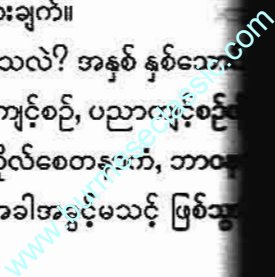
အမှတ် (၄) - ဆဲရေးခြင်း

ကုဋ္ဌမြို့ကေန အာဘတမဉ္ဇကေ နိပဇ္ဇနတော ဝရတရံ ဘူမိယံ နိပဇ္ဇိတုံ။
(ဓမ္မပဒ-၄-၁-၃၁၃)

ကုဋ္ဌမြို့ကေန - ကျောင်းဒကာသူကြွယ်က။ အာဘတမဉ္ဇကေ = ဆောင်ရွက်လာတဲ့ ကုဋ္ဌင်ညောင်စောင်းထက်၌။ နိပဇ္ဇနတော = အိပ်၍နေခြင်းထက် ဘူမိယံ = မြေကြီးပေါ်၌။ နိပဇ္ဇိတုံ = အိပ်ခြင်းငှာ (ဝါ) အိပ်ခြင်းက။ ဝရတရံ သာလွန်၍ မြင့်မြတ်လှပါသေး၏။

အရှင်ဘုရား . . . ကျောင်းဒကာ ယူဆောင်လာတဲ့ ကုဋ္ဌင်ညောင်စောင်းပေါ်မှာ အရှင်ဘုရားအိပ်မဲ့အစား မြေကြီးပေါ်အိပ်တာက ပိုပြီး မြတ်သေးတယ်ထင်ကြည့်စမ်း - ဘယ်နှစ်ချက်လဲ? ဆဲရေးလိုက်တာ။ လေးချက်။

အဲဒီကံတွေကို ထူထောင်လိုက်တော့ ဘာဖြစ်လာသလဲ? အနှစ် နှစ်သောင်းတိုင်တိုင် သူ ဖြည့်ကျင့်ထားတဲ့ သီလကျင့်စဉ်၊ သမာဓိကျင့်စဉ်၊ ပညာကျင့်စဉ်ပေါ် ဆိုအပ်တဲ့ သီလကုသိုလ်စေတနာကံ၊ သမာဓိကုသိုလ်စေတနာကံ၊ ဘာဝနာကုသိုလ်စေတနာကံတွေက သူ့ကို အကျိုးပေးဖို့ရန် အခါအခွင့်မသင့် ဖြစ်သွား

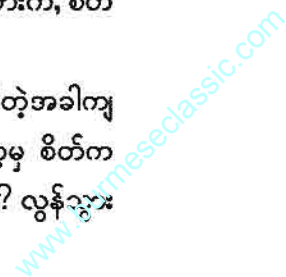

တယ်။ ဒီလို အခါအခွင့်မသင့်အောင် နောက်ထပ်ကံတွေကို ထပ်ပြီး ထူထောင် ပြန်သေးတယ်။ မြရာမှာ သံပတ်၊ တင်းရာမှာ သပ်ပင်းလိုက်တဲ့သဘောပဲ။ နောက် တစ်နေ့ နံနက်စောစော သူက အိပ်ယာကထာ၊ ကျောင်းသေနာသနဝတ်တွေ ပြုပြီးတဲ့အခါ ဒီအာဂန္တုကိုယ်တော် ကျိန်းစက်နေတဲ့အခန်းမှာ လက်သည်းကလေး နဲ့ သွားခေါက်၊ ခေါက်ပြီးတဲ့အခါကျတော့ သူက ကျောင်းဒကာအိမ်ကို သွားတယ်။ တကယ်တော့ တင်းပုတ်နဲ့ထုလည်း အဲဒီအချိန်မှာ အာဂန္တုကိုယ်တော်က မရှိ တော့ပါဘူး - “ဒီသတ္တဝါတစ်ဦးတော့ ငါ့ကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ မပျက်စီးပါ စေနဲ့” - ဒီလို စိတ်ထားနဲ့ ညဉ့်ဦးယာမ်ထဲက ဈာန်အဘိညာဏ်နှင့် ကောင်းကင် ခရီးဖြင့် ကြွသွားပြီး ဖြစ်ပါတယ်။

နောက်ပြီးတော့ သူက ဒီအကြောင်းကို မသိဘူး။ မသိတော့ အကုသိုလ် တွေကို သိပ်လွန်ကျူးနေတာ၊ တံခါးကို လက်သည်းကလေးနဲ့ ခြစ်ပြီး ကျောင်း ဒကာအိမ်ကိုသွားပြီး - “အို - ဒကာကြီးကိုယ်တော်က ခေါင်းလောင်းတီးတာ တောင်မှ နိုးတဲ့ကိုယ်တော် မဟုတ်ပါဘူး။ အာဂန္တုဖြစ်ပြီး သိပ်အအိပ်ကြီးတာပဲ” - ဘာပဲညာပဲပြောတော့ ကျောင်းဒကာကလည်း လူပါးဖြစ်တော့ သူက နည်းနည်း နားလည်လိုက်တယ်။ နားလည်တော့ ဘာလုပ်သလဲ? သူ့ကျောင်းထိုင်ကိုယ်တော် ကို ဆွမ်းတွေကပ်၊ ဆွမ်းစားပြီးတဲ့အခါ ကျောင်းတိုင်ကိုယ်တော်ရဲ့သပိတ်ကို စင်ကြယ်အောင် ဆေး၊ ဆေးပြီးတဲ့အချိန်အခါကျတော့မှ မွန်မြတ်တဲ့ ခဲဖွယ်ဘော ဇဉ်တွေကို သပိတ်ထဲထည့်၊ ထည့်ပြီးတော့ “အရှင်ဘုရား . . . ဒီဆွမ်းတွေကို အာဂန္တုကိုယ်တော်ထံ ဆက်ကပ်လိုက်ပါ” ဆိုပြီးတော့ လှူဒါန်းပေးလိုက်တယ်။

လမ်းခုလတ်တစ်နေရာရောက်တော့ သပိတ်ကို ဖွင့်ကြည့်လိုက်တယ်။ “ဒီလောက်ကောင်းတဲ့ဆွမ်းတွေကို ဒီကိုယ်တော်သာစားရရင်တော့ ဒီကျောင်းက ဒီကိုယ်တော် ဘယ်တော့မှ သွားမှာမဟုတ်တော့ဘူး” ဟော - စိတ်ထားက၊ စိတ် ထားက -

ဒီတော့ အဲဒီဆွမ်းတွေကို သွန်ထားခဲ့တယ်။ ကျောင်းရောက်တဲ့အခါကျ တော့ ဒီအာဂန္တုကိုယ်တော်ကြည့်တော့ မရှိတော့ဘူး။ အဲဒီကျတော့မှ စိတ်က မကောင်းဖြစ်တယ်။ နောင်တရသွားတယ်။ အချိန် လွန်မသွားဘူးလား? လွန်သွား

ပြီ။ ပိုက်ဆံတစ်ပြားမှ မကုန်ကျရဘဲနဲ့ ပြုစုပျိုးထောင်လိုက်တဲ့ ကံတွေကတော့ အောင်မြင်သွားပြီ။ ကံအရာမှာ တည်သွားပြီ။ အနှစ် နှစ်သောင်းတိုင်တိုင် ဖြည့်ကျင့်ထားတဲ့ သူ့ရဲ့ကုသိုလ်စေတနာတွေကို ဒီဣဿာတရား ကိုယ့်ထက်သာမနာလိုတဲ့ ဒီစိတ်ထားက ဝန်းရံထားတယ်။ ဝန်းရံထားလိုက်တဲ့ အချိန်အခါကျတော့ ဘာဖြစ်သလဲ? ငရဲရောက်တယ်။ ငရဲကနေ ကျွတ်လွတ်လာတော့ ဦးပဉ္စင်တို့ မြတ်စွာဘုရား မပွင့်ခင် ပတ်ဝန်းကျင်လောက်လို့ ယူဆရပါတယ်။ အဲဒီအချိန်အခါမှာ လူ့လောကမှာ ဟို - ကဿပဘုရားရှင်လက်ထက်က ဖြည့်ကျင့်ခဲ့တဲ့ ကုသိုလ်ကံကလေးတွေက အကျိုးပေးဖို့ရန် အခါအခွင့်သင့်လာတော့ အမျိုးကောင်သားကလေးတစ်ဦး သာဝတ္ထိမှာ လာပြီးဖြစ်တယ် - ဆိုကြပါစို့။

သာဝတ္ထိမှာဖြစ်ပြီးတော့ ကလေးဘဝကတည်းက သူ့ကို အစာကျွေးရင် သူက မစားဘူး။ သူ့မစင်ကိုပဲ သူပြန်စားတယ်။ ငယ်လို့ပဲလို့ မိဘတွေက ဒီလိုပဲ သဘောပေါက်ပါတယ်။ ကြီးလာရင်တော့ ဒီအကျင့်ကို ပျောက်အောင် ဆိုဆုံးလို့ ရလိမ့်မယ်လို့ မျှော်လင့်ထားကြတယ်။ ကြီးလာတဲ့အချိန်မှာလည်း ကိုယ့်မစင်ကိုပဲ ကိုယ်စားတယ်။ အဝတ် ဝတ်ပေးရင်လည်း အဝတ်ကို ဘယ်တော့မှ မဝတ်ဘူး။ အမြဲတမ်း ချွတ်ပစ်တယ်။ ကုဋ်ပေါ်မှာ သိပ်ရင် ကုဋ်ပေါ်မှာ ဘယ်တော့မှ မအိပ်ဘူး။ မြေကြီးမှာပဲ အမြဲအိပ်တယ်။ ဟော - ကံမဆန်းကြယ်ဘူးလား? ဆန်းကြယ်တယ်။

သူတစ်ပါးကို မစင်စားဖို့ရန်အတွက် ကျိန်ဆဲခဲ့တဲ့ ကံဟာ မိမိ မစင်စားဖို့ရန်အတွက် အကြောင်းတစ်ခု မဖြစ်ဘူးလား? ဖြစ်တယ်။

ဒကာကြီးတွေ ဒကာမကြီးတွေ ကျိန်ဖူးလား? နင် ချီးစားနေပါလားဆိုပြီး တော့ ကျိန်များကျိန်ဖူးကြသလား? အဲဒါပဲ သူများစားရ မစားရတော့ မသေချာဘူး။ ကိုယ်စားရဖို့တော့ မသေချာဘူးလား? သေချာနေတယ်။ ဒါကြောင့် “ဝစီဘေဒ မြွက်တိုင်းရှုတယ်” တဲ့ -

ပုရိသဿ ဟိ ဇာတဿ၊ ကုဋ္ဌာရီ ဇာယတေ မုခေ။
 ယာယ ဆိန္ဒတိ အတ္တာနံ၊ ဗာလော ဒုဗ္ဘာသိတံ ဘဏံ။ (သ်-၁-၁၅၄)
 အရှင်ကောကာလိကကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရား ဟောထား

တော်မူတဲ့ ဒေသနာကလေးပဲ။ အရှင်ကောကာလိကက အရှင်သာရိပုတ္တရာနဲ့ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်တို့အပေါ်မှာ မကျေနပ်ချက်တွေ အားကောင်းနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပဲ။ အရှင်သာရိပုတ္တရာနဲ့ မဟာမောဂ္ဂလ္လာန် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးနှစ်ပါးဟာ အင်မတန် စိတ်ထားယုတ်မာတယ်ဆိုပြီး ဘုရားရှင်ကို သူက လာလျှောက်တယ်။ ဘုရားရှင်က ဒီလို မလျှောက်နဲ့လို့ အကြိမ်ကြိမ်တားတယ်၊ မရဘူး၊ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ မျက်ကွယ်လောက်ရောက်တော့ သူ့မှာ အနာတွေ နောက်ဆုံး ပေါက်လာတယ်။ ပဲစေ့လောက်ကနေ တဖြည်းဖြည်းကြီးလာလိုက်တာ ထန်းသီးလုံးခန့် ပမာဏအထိ ဖြစ်လာတယ်။ ဒီအနာရောဂါနှိပ်စက်တာနဲ့ သေကျေပျက်စီးပြီး ငရဲရောက်သွား ရတယ်။ အဲဒီအခါမှာ မြတ်စွာဘုရားက ခုနက ဂါထာလေးကို ဟောတော်မူပါ တယ် -

“မွေးလာတဲ့ယောက်ျားရဲ့ပါးစပ်ထဲမှာ ဓားမကြီးတစ်လက် ပါလာတယ်။ ယင်းဓားမကြီးဖြင့် လူမိုက်သည် မကောင်းပြောပြီး မိမိကိုယ်ကို မိမိ ပိုင်းဖြတ်တတ် တယ်” တဲ့ -

ဒကာကြီးတွေ ဒကာမကြီးတွေရဲ့ ပါးစပ်ထဲမှာ ဓားမတစ်လက် မပါဘူး လား? ပါပါတယ်၊ ဒီဓားမက အသုံးချတတ်ရင်တော့ အကျိုးကျေးဇူး ရှိပါတယ်။ အသုံးမချတတ်ရင်တော့ ဒီဓားမသည် ဘာဖြစ်တတ်သလဲ? မိမိကိုယ်ကို မိမိ ပိုင်းဖြတ်သွားတတ်တယ်တဲ့၊ ဒါ - သတိထားကြ။ ခု ဒီမှာကြည့်ပေါ့၊ ဒီမစင်ကို သူ့စားနေတာ ဘယ်လောက်ကြသလဲလို့ မေးရင်တော့ -

ဧဝံ သော ပဉ္စပညာသ ဝဿာနိနဂ္ဂေါ ဂူထံ ခါဒန္တော ဧကသေ လုဉ္စန္တော ဘူမိယံ သယမာနော ဝီတိနာမေသိ။ (ဓမ္မပဒ-ဋ္ဌ-၁-၃၁၆။)

နှစ်ပေါင်း ငါးဆယ်ငါးနှစ်တိုင်တိုင် မစင်ကိုပဲ စားနေရတယ်။ ဘယ်လို ဖြစ်လာသလဲဆိုတော့ အသက်အရွယ်ကြီးလာတဲ့ အချိန်အခါကျတော့ - မိဘ တွေက ဂုဏ်သိက္ခာကျဆင်းလာပြီဖြစ်တော့ မထူးတော့ဘူးဆိုပြီးတော့ သူ့ကို ပရိငိုဇ်ကျောင်းအရံတစ်ခုကို သွားပြီး ပို့ဆောင်ပေးလိုက်တယ်။ ပို့ဆောင်ပေး လိုက်တဲ့ အချိန်အခါက သူက စိတ်ထားကလည်း ခပ်ထက်ထက်ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တော့ ပရိငိုဇ်တွေက သူ့ကို မေးတယ်၊ “ငါ့ရှင် . . . ရှင်ရဟန်းပြုမယ်ဆိုရင် အမြတ်စား

ပြုမလား၊ အညံ့စားပြုမလား၊ အလတ်စားပြုမလား? မေးတော့ သူက စိတ်ထစ် တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတော့ အမြတ်စားပြုမယ်လို့ ပြောဆိုလျှောက်ထားလိုက်တယ်။ အမြတ် စားပြုရင် သူတို့ရဲ့စည်းကမ်းက ဘာလုပ်ရမလဲ? ပခုံးလောက်အထိ တွင်းကို နှစ် အောင် တူးရတယ်။ တူးပြီးတဲ့အချိန်အခါမှာ တွင်းထဲကို သူ့ကို အဆင်းခိုင်းလိုက် တယ်။ ဆင်းပြီးတော့ တွင်းနဲ့ပခုံးနဲ့ ညီလောက်ပြီဆိုရင် သူ့ပခုံးပေါ်ဖြတ်ပြီးတော့ ပျဉ်ချပ် နှစ်ခုကို ခင်း၊ ပရိပိုင်တွေက အဲဒီပျဉ်ချပ်ပေါ်မှာ ထိုင်၊ ထိုင်ပြီးတဲ့အခါ ကျတော့ သူ့ခေါင်းက ဆံပင်တွေကို ထန်းစေ့နဲ့ တစ်ပင်စီ တစ်ပင်စီ နုတ်ကြတယ်။ ဟော - ကြည့်စမ်း။

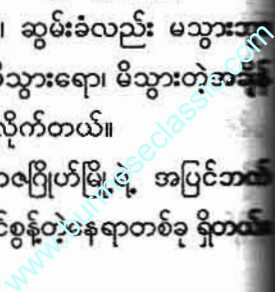
ခုနက ကျိန်ဆဲစဉ်အခါက ရဟန္တာမထေရ်မြတ်ကြီးဟာ သူ့ကြိမ်ဆဲလိုက်တဲ့ အတိုင်း ထန်းစေ့နဲ့ ဆံပင်ကို အနုတ်ခံရသလား? မခံရဘူး။ ဒါပေမဲ့ သူ အနုတ် ခံရဖို့ကတော့ မသေချာဘူးလား? သေချာသွားပြီ။ အဲဒီကံက ဖန်တီးပေးလိုက် တာ၊ ထန်းစေ့နဲ့နှုတ်တဲ့ ကံမျိုးကို သူက သဘောကျတယ်။

ပရိပိုင်တွေ ဆွမ်းခံသွားပြီဆိုရင် သူ့ကိုပါ ခေါ်တယ်။ သူက မလိုက်ဘူး။ တပည့်တော်အတွက် စားစရာရှိပါတယ်။ ကိစ္စမရှိပါဘူး။ အရှင်ဘုရားတို့သာ ကြွကြပါလို့ သူက လျှောက်လေ့ရှိတယ်။ သူက ဘာလုပ်သလဲဆိုတော့ အဲဒီ ပရိပိုင် တွေအားလုံး ဆွမ်းခံကြပြီဆိုလို့ရှိရင် အဲဒီပရိပိုင်တွေစွန့်ထားတဲ့ ကျင်ကြီးတွင်းထဲ ဆင်းပြီးတော့ သူက ကျင်ကြီးတွေကို စားတယ်။

အဲဒါ ဟုတ်မဟုတ်တော့ မသိပါဘူး။ ဓမ္မကထိကဆရာတော်တစ်ပါးက ဟောတဲ့တရားတစ်ခုကို ဘုန်းကြီးကြားဖူးတယ်။ ကောင်းပေ့ဆိုတဲ့ စမြင်းတုံးကြီး တွေကို သူက ရွေးစားတယ်တဲ့ - အကျိုးပေးဆန်းကြယ်ပုံပဲ။

အဲဒီလို စားနေတာဖြစ်တော့ သူ့ကို ပရိပိုင်တွေကလည်း နည်းနည်း သံသယ ဖြစ်လာတယ်။ ကျွေးလို့ရှိရင် ဆွမ်းလည်း မစားဘူး၊ ဆွမ်းခံလည်း မသွားဘူး။ ဒီတော့ ဘာလုပ်သလဲလို့ တစ်နေ့ ချောင်းဖမ်းတာ မိသွားရော၊ မိသွားတဲ့အချိန် အခါကျတော့မှ သူ့ကို ပရိပိုင်အရံက မောင်းထုတ်လိုက်တယ်။

မောင်းထုတ်လိုက်တဲ့အချိန်အခါကျတော့ ရာဇဂြိုဟ်မြို့ရဲ့ အပြင်ဘက် ကျောက်ဖျာတစ်ခုမှာ ရာဇဂြိုဟ်မြို့သူမြို့သားတွေ မစင်စွန့်တဲ့ ဝန်ရာတစ်ခု ရှိတယ်။

အဲဒီနေရာမှာ သူက ခြေထောက်တစ်ဖက်တည်း မတ်တတ်ရပ်နေတယ်။ အဲဒီ မတ်တတ်ရပ်ထားတဲ့ ခြေထောက်ရဲ့ ဒူးပေါ်မှာ အခြားခြေထောက်တစ်ခုကို တင် ထားလိုက်တယ်။ ပါးစပ်ကို ဟထားလိုက်တယ်။ ဒီလိုပုံစံအနေအထားနဲ့ အဲဒီ ကျောက်ဖျာပေါ်မှာ နေပြလိုက်တယ်။ သူဟာ လေကို စားတယ်ပေါ့လေ။ အဲဒီ စနစ်နဲ့ နေထိုင်ပြီးတော့ ညအခါကျမှ သူက အဲဒီမစင်တွေကို စားတယ်။ ဘယ် လောက်စားရသလဲ? ပဉ္စပညာသ ဝဿာနိ - နှစ်ပေါင်း ငါးဆယ့်ငါးနှစ်ကြာတယ်။ သူက ကံတစ်ခုကို လွန်ကျူးခဲ့စဉ် အချိန်အခါက နှစ်ပေါင်း ငါးဆယ့်ငါးနှစ်ကြာ သလား? မကြာဘူး၊ တစ်ကြိမ်ပဲ - အဲဒီတစ်ကြိမ်လောက် ပြုစုပျိုးထောင်လိုက်တဲ့ ဒီကံသည် အကျိုးပေးတဲ့အချိန်အခါမှာ ငရဲလည်း ရောက်ရသေးတယ်။ သန္နိဋ္ဌာန စေတနာ ခေါ်တဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ချတဲ့ အကုသိုလ်စေတနာတွေကြောင့် (ဝစီဘေဒ ကံကို လွန်ကျူးတော့မယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ချက်ချပြီး ပြောဆိုနေတဲ့ ဒီအကုသိုလ်ကံ စေတနာတွေကြောင့်) ငရဲမှာ ခံရတယ်။ ရှေးစေတနာ နောက်စေတနာတွေ ကြောင့် ခုလို နှစ်ပေါင်းငါးဆယ့်ငါးနှစ်တိုင်တိုင် လာပြီးတော့ ကျင်ကြီးတွေ စား နေရတယ် မစင်တွေ စားနေရတယ်။

အဝတ်မပါဘဲနေတာလည်း ငါးဆယ့်ငါးနှစ်ကြာတယ်။ မစင်တွေ စားနေ ရတာ နှစ်ပေါင်း ငါးဆယ့်ငါးနှစ်ကြာတယ်။ ဆံပင်တွေ ထန်းစေ့နဲ့ ဒီလိုပဲ အနုတ် ခံနေရတာ နှစ်ပေါင်း ငါးဆယ့်ငါးနှစ်ကြာတယ်။ ကုဋေညောင်စောင်းပေါ် မအိပ်ဘဲ မြေကြီးပေါ်မှာ အိပ်စက်နေရတာ နှစ်ပေါင်း ဘယ်လောက်ကြာသလဲ? ငါးဆယ့် ငါးနှစ်ပဲ ကြာတယ်။ ဒါက ကျောက်ဖျာထက်မှာနေရတဲ့ သက်တမ်းကို ပြောတာပါ။

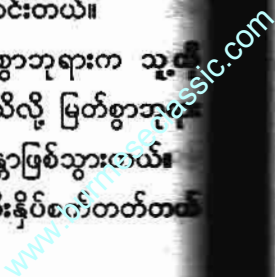
ဒီတော့ ဒီကံကို ကြည့်မယ်ဆိုလို့ရှိရင် မိမိက ကဿပဘုရားရှင်လက်ထက် က သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာခေါ်တဲ့ အဆင့်အတန်းမြင့်တဲ့ ကံတွေကို ပြုစုပျိုးထောင် ခဲ့စဉ်အချိန်အခါမှာ မိမိပြုစုပျိုးထောင်လိုက်တဲ့ကံမှာ ဘာခြံရံသွားသလဲ? ဣဿာ တရား ဒေါသတရားတွေပဲ။ ဒေါသနဲ့ ယှဉ်တွဲနေတဲ့ ကိုယ့်ထက်သာ မနာလိုတဲ့ ဣဿာလို့ခေါ်တဲ့ စိတ်ထားကလေးတစ်ခု ခြံရံပြီးတော့ ကံတွေကို ပြုစုပျိုးထောင် ခဲ့တဲ့အတွက်ကြောင့် ဒီကံက အကျိုးပေးဖို့ရန် အခါအခွင့်သင့်တဲ့အခါမှာ ပုံပန်း လှသေးလား? မလှဘူး၊ ဘာဖြစ်လို့လဲ? မိမိက ပန်းချီကားတစ်ချပ်ကို ရေးဆွဲခဲ့

စဉ်အခါက အချိုးမကျတဲ့၊ ပုံပန်းမကျတဲ့ ပန်းချီကားတစ်ချပ်ကို ရေးဆွဲခဲ့မိတယ်။ ဒေါသနှင့် ယှဉ်တွဲနေတဲ့ ကိုယ့်ထက်သာ မနာလိုတဲ့ ဣဿာပြဋ္ဌာန်းတဲ့ အကုသိုလ်ကံကြောင့် ငရဲရောက်ရတယ်။ သို့သော် ဒီဣဿာခြံရံထားတဲ့ ကဿပဘုရားရှင် လက်ထက်က သူထူထောင်ခဲ့တဲ့ ကုသိုလ်ကံတွေက လူ့ဘဝမှာ ပဋိသန္ဓေစလဲ အကျိုးဝိပါကဝဋ်အချို့ကို လာပေးတယ်။ ဣဿာပြဋ္ဌာန်းတဲ့ ဒီသန္ဓိဋ္ဌာနကုသိုလ် စေတနာကံရဲ့ ရှေ့နောက်မှာရှိတဲ့ ယင်းအကုသိုလ်ကံတွေက ယခုလို ပဝတ္တိအခါမှာ မစင်ကို စားရခြင်းစတဲ့ မကောင်းကျိုးတွေကို လာပြီးပေးနေတယ်။ သတိမရှိ လိုတယ်။

ဒါပေမဲ့လို့ အဲဒီကံကို မထူထောင်ခင်မှာ ကဿပဘုရားရှင် သာသနာတော် တွင်းမှာကတော့ သူက သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ သိက္ခာသုံးရပ် အကျင့်မြတ်တွေကို ဖြူဖြူစင်စင်နဲ့ ဖြည့်ကျင့်ခဲ့တဲ့အချိန်အခါတွေလည်း ရှိခဲ့ပါတယ်။ ရှိခဲ့တဲ့အတွက် ဒီဖြူစင်နေတဲ့ ကံတွေကလည်း အကျိုးပေးဖို့ရန် အခါအခွင့်သင့်လာတော့ နှစ်ပေါင်း ငါးဆယ့်ငါးနှစ်လောက် ကြာညောင်းလာတဲ့အခါ မြတ်စွာဘုရားက လောကကို မဟာကရုဏာတော်သမာပတ် ဝင်စားပြီး ကြည့်ရှုတော်မူလိုက်တော့ ဇမ္ဗူတသည် ဒီနေ့ ကျွတ်တမ်းဝင်တော့မယ်ဆိုတာကို သိတော်မူတယ်။ မြင်တော်မူတယ်။

သူကလည်း ထိုအချိန်အခါမှာ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးမားနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ပါ။ အင်တိုင်း၊ မာဂစတိုင်းမှာရှိနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက သူ့ကို အမြဲလာပြီးတော့ ပူဇော်နေတာပူဇော်နေတဲ့အချိန်အခါမှာလည်း သူက “သင်တို့ကို ကုသိုလ်ရရုံလောက်သာ ငါ့အိမ်မြှောက်မယ်” ဆိုပြီးတော့ သမန်းမြက်ကလေးနဲ့ အဲဒီလျှာတဲ့ လျှာဖွယ်ဝတ္ထုတွေကို တို့တို့ပြီး နည်းနည်းလေး လျှာနဲ့လျက်ပေးတယ်။ ဒါလောက်ပဲ။ ဘာဖြစ်လို့လဲ? စားချင်တဲ့စိတ်ဓာတ် မရှိဘူး။ သူက မစင်ပဲ မက်မောနေတယ်။ ကံတရားက အထူးပေးလာပြီဆိုရင် သိပ်ကြောက်ဖို့ မကောင်းဘူးလား? ကောင်းတယ်။

သို့သော် ငါးဆယ့်ငါးနှစ်လောက်ကြာတော့ မြတ်စွာဘုရားက သူ့ထံ ချွေချွတ်ဖို့ရန်၊ ကျွတ်တမ်းဝင်ဖို့ရန် အချိန်ကျပြီဆိုတာကိုသိလို့ မြတ်စွာဘုရား ကြွပြီး တရားဟောပေးတော်မူပါတယ်။ ထိုအချိန်မှာ ရဟန္တာဖြစ်သွားတယ်။ ရဟန္တာဖြစ်ရမဲ့ဘဝအထိ အကုသိုလ်ကံများက ဖိစီးနှိပ်စက်တတ်တယ်။

ဆိုလို့ရှိရင် ဒီကံမျိုးတွေကို မိမိတို့ ထူထောင်သင့်သလား? မထူထောင်သင့်ဘူး။ ဒါသတိရှိဖို့ သိပ်ကောင်းတယ်။

စိတ်ဓာတ်ညစ်နွမ်းခဲ့တဲ့အတွက် သတ္တဝါတွေ ညစ်နွမ်းရတယ်။ စိတ်ဓာတ်တွေ ဖြူစင်သန့်ရှင်းသွားပြန်တော့လည်း နောက်ဆုံး ဘာဖြစ်သလဲ? သတ္တဝါတွေ ဖြူစင်သန့်ရှင်းသွားရတယ်။ ဒါကြောင့် စောစောက ပြည်တည်ခဲ့တဲ့ ဒီဂဒ္ဒါလဗဒ္ဒ သုတ္တန်မှာ မြတ်စွာဘုရားက ဘာအမိန့်ရှိသလဲ?

တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ အဘိက္ခဏံ သကံ စိတ္တံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ 'ဒိဃရတ္ထ-မိဒံ စိတ္တံ သံကိလိဋ္ဌံ ရာဂေန ဒေါသေန မောဟေနာ'တိ။ စိတ္တသံကိလေသာ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ သံကိလိဿန္တိ၊ စိတ္တဝေါဒါနာ သတ္တာ ဝိသုဇ္ဈန္တိ။

(သံ-၂-၁၂၃။)

ဘိက္ခဝေ = ချစ်သားရဟန်းတို့။ တသ္မာ = ထို့ကြောင့်။ ဣဟ = ဤသာသနာတော်မြတ်အတွင်း၌။ တုမေ = သင်ချစ်သားတို့သည်၊ သင်ချစ်သမီးတို့သည်။ သကံ စိတ္တံ = မိမိတို့ရဲ့စိတ်ကို။ ဣဒံ စိတ္တံ = ဤငါတို့ရဲ့စိတ်သည်။ ဒိဃရတ္တံ = နေညဉ့်သံသရာ ရှည်မြင့်စွာသော အချိန်အခါကာလတို့ပတ်လုံး။ ရာဂေန = ရာဂကြောင့်။ ဒေါသေန = ဒေါသကြောင့်။ မောဟေန = မောဟကြောင့်။ သံကိလိဋ္ဌန္တိ = ညစ်နွမ်း၍နေရပေ၏ဟူ၍။ အဘိက္ခဏံ = မကြာခဏ မမြဲမပြတ်။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ = ဆင်ခြင်သင့် ဆင်ခြင်ထိုက်ပေ၏။

ဘိက္ခဝေ = ချစ်သားရဟန်းတို့။ စိတ္တသံကိလေသာ = စိတ်ဓာတ်ညစ်နွမ်းခြင်းကြောင့်။ သတ္တာ = သတ္တဝါတို့သည်။ သံကိလိဿန္တိ = ညစ်နွမ်းကြကုန်၏။ စိတ္တဝေါဒါနာ = စိတ်ဖြူစင်သန့်ရှင်းခြင်းကြောင့်။ သတ္တာ = သတ္တဝါတို့သည်။ ဝိသုဇ္ဈန္တိ = စင်ကြယ်ကြရကုန်၏။

စိတ်ဓာတ်တွေ ညစ်နွမ်းခဲ့ရင် သတ္တဝါတွေ ညစ်နွမ်းကြရတယ်။ စိတ်ဓာတ်တွေ ဖြူစင်သန့်ရှင်းခဲ့မယ်ဆိုရင် ဘာဖြစ်သလဲ? သတ္တဝါတွေ ဖြူစင်သန့်ရှင်းကြတယ်။ ဒါကြောင့် မိမိတို့ရဲ့စိတ်ဓာတ်မှာ ရာဂတွေနှင့် ညစ်နွမ်းနေရင် ဒီရာဂတွေကို စင်ကြယ်သွားအောင်၊ ဒေါသတွေနှင့် ညစ်နွမ်းနေရင် ဒေါသတွေကို စင်ကြယ်သွားအောင်၊ မောဟတွေနှင့် ညစ်နွမ်းနေခဲ့မယ်ဆိုရင်လည်း မောဟတွေကို

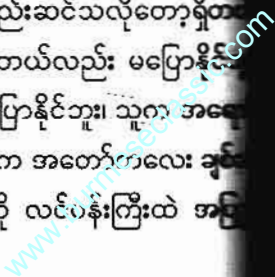

စင်ကြယ်သွားအောင် ဆေးကြောသုတ်သင်ဖို့ မကောင်းဘူးလား? သိပ်တော့
 တယ်၊ ဘာတွေနဲ့ ဆေးကြောမလဲ? - သီလကျင့်စဉ်၊ သမာဓိကျင့်စဉ်၊ ပညာထု
 စဉ်ဆိုတဲ့ ရေစင်ရေကောင်းတွေနဲ့ ဆေးကြောသုတ်သင်ရမယ်။ ဒီ သီလ သမာ
 ပညာ သိက္ခာသုံးရပ် အကျင့်မြတ်တွေကို လက်တွေ့ကျင့်ခြင်းဖြင့် စိတ်ဓာတ်
 ဖြူစင်အောင်တော့ ဆေးကြောရမယ်။ ဆေးတော့ဆေးချင်ပါတယ်ဘုရား၊ ဒါပေ
 မဲဆိုပြီးတော့ ဘာလုပ်သလဲ? ဒါပေမဲဆိုတဲ့ ကွက်လပ်ထဲကို ပြေးပြေးဝင်ကြတယ်
 နက်ဖြန်မှာလည်း ဒါပေမဲဆိုတဲ့ ကွက်လပ်ထဲကို ပြေးဝင်မဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အများပြ
 ရှိနေတယ်၊ ဘာဖြစ်လို့လဲ? အဲဒီကွက်လပ်ထဲကို ပြေးဝင်နိုင်လောက်အောင် ထ
 ချိန်က ကံတွေကို ထူထောင်ခဲ့ကြပြန်တယ်၊ ကြောက်ဖို့မကောင်းဘူးလား? သီ
 ကြောက်ဖို့ကောင်းတယ်။

ကဲ-နောက်တစ်ခု - စိတ်ဆန်းကြယ်လို့ ကံဆန်းကြယ်ပုံအကြောင်းနဲ့ ထ
 သက်ပြီးတော့ နာဖူးထပ်မံပေါ့ -

အနောဇာဒေဝီ

အနောဇာဒေဝီအကြောင်းပဲ။ အနီးစပ်ဆုံးအကြောင်းတစ်ခု ပြောရ
 တော့ သူ့ရဲ့ရှေးဆုတောင်းကလေးက ကဿပဘုရားရှင်လက်ထက်ကပဲ။ သူ
 မိတ်ဆွေတစ်စု စုပေါင်းပြီးတော့ ကျောင်းတစ်ကျောင်း ဆောက်လုပ်လှူဒါန်း
 ကြတယ်။ အဲဒီကျောင်းရေစက်ချပွဲမှာ အနောဇာပန်းတွေကို သူက လင်ပန်း
 နှင့် အပြည့်ထည့်တယ်။ အနောဇာပန်းဆိုတာကတော့ လိပ်ဆူးရွှေပန်းဆို
 ရှေးရှေးဆရာတော်ကြီးများက ဒီလို ဘာသာပြန်ထားကြပါတယ်။ လိပ်ဆူး
 ဆိုတာက ဆူးရှိတဲ့ ဆီးကောင်းတယ်ဆိုတဲ့ ဆေးပင်တစ်မျိုးပဲ။ သူ့ရဲ့အပွင့်
 ကြက်ဥအရောင်နဲ့ သို့မဟုတ် နံ့သာရောင်နဲ့ နည်းနည်းဆင်သလိုတော့ရှိတယ်
 ဒါပေမဲ တော်တော်ကလေးလှတဲ့ ပန်းတစ်မျိုးပါ။ ဝါတယ်လည်း မပြောနိုင်
 နိတယ်လို့လည်း မပြောနိုင်ဘူး၊ ဖြူတယ်လို့လည်း မပြောနိုင်ဘူး။ သူက အရေ
 ရောထွေးနေတဲ့ ပန်းတစ်မျိုးပဲ။ ဒီအနောဇာပန်းကို သူက အတော်ကလေး ချင်
 မြတ်နိုးပုံရတယ်။ အဲဒီ အနောဇာပန်းကလေးတွေကို လင်ပန်းကြီးထဲ အပြ

ထည့်၊ အပေါ်မှာ သင်္ကန်းတစ်စုံတင်ပြီးတော့ ကဿပဘုရားရှင်ခြေတော်ရင်းကို ချပြီးတော့ သူက ဘာဆုကို တောင်းသလဲ?

ဘန္တေ နိဗ္ဗတ္တနိဗ္ဗတ္တဌာနေ အနောဇပုပ္ဖဝဏ္ဏံယေဝ မေ သရီရံ ဟောတု၊ အနောဇာ ဧဝ စ မေ နာမံ ဟောတု။ (ဓမ္မပဒ-၄-၁-၃၅၃။)

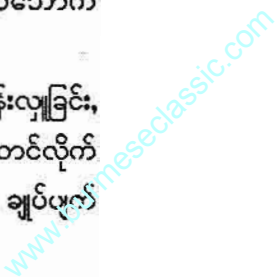
ဘန္တေ = မြတ်စွာဘုရား။ နိဗ္ဗတ္တနိဗ္ဗတ္တဌာနေ = ဖြစ်လေရာဖြစ်လေရာဌာန ဘုံဘဝ၌။ မေ = ဘုရားတပည့်တော်မ၏။ သရီရံ = ခန္ဓာကိုယ်သည်။ အနောဇပုပ္ဖဝဏ္ဏံယေဝ = အနောဇာပန်းအဆင်းနဲ့တူသည်သာလျှင်။ ဟောတု = ဖြစ်ရပါစေသတည်း။ မေ = ဘုရားတပည့်တော်မ၏။ နာမံ စ = အမည်နာမသည်လည်း။ အနောဇာ ဧဝ = အနောဇာအမည်ရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတု = ဖြစ်ပါစေသတည်း။

“အရှင်ဘုရား . . . ဖြစ်လေရာဌာန ဘုံဘဝမှာ ဘယ်ဘဝမှာမဆို တပည့်တော်ရဲ့ခန္ဓာကိုယ် အသားအရေ အရောင်အဆင်းသည် အနောဇာပန်းအဆင်း ရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်သာ ဖြစ်ရပါလို၏”တဲ့ - စိတ်ဓာတ်ဆန်းကြယ်မှုတစ်မျိုးပေါ့။

နောက်တစ်ခု - နာမည်ကလည်း အနောဇာအမည်ရှိတဲ့ အမျိုးသမီးသာ ဖြစ်ရပါလို၏တဲ့ - ဒီဆုကိုတောင်းတယ်၊ သူတောင်းတဲ့ဆုဟာ မပြည့်ဘူးလား ဆိုတော့ ပြည့်ပါတယ်၊ လူ့ပြည်နတ်ပြည် ကျင်လည်ရာကနေ နောက်ဆုံးဘဝ ရောက်လာပြီ၊ အနောဇာဒေဝီဆိုတဲ့အမည်နဲ့ မိဖုရားတစ်ဦး လာဖြစ်ပြီး ဦးပဉ္စင်း တို့ မြတ်စွာဘုရားသာသနာတော်မှာ လာပြီး ကျွတ်တမ်းဝင်ပါတယ်။

သူ့ရဲ့အသားအရောင်အဆင်းက သူ ဆုတောင်းပန်ထွာခဲ့သည့်အတိုင်း အနောဇာပန်းအဆင်းနဲ့တူတဲ့ အမျိုးသမီးဖြစ်တယ်၊ နာမည်ကလည်း အနောဇာလို့ အမည်ရှိခဲ့ပါတယ်၊ ရှင်ဘုရင်မိဖုရားတစ်ဦးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီတော့ ဒီနေရာမှာ အနောဇာပန်းအဆင်းနဲ့တူတဲ့ အမျိုးသမီးလို့ အသိမှားတဲ့သဘောကလေးက ဘာလဲ? အဝိဇ္ဇာ၊ အဲဒီ အမျိုးသမီးဘဝကို တွယ်တာတပ်မက်တဲ့သဘောက တဏှာ၊ စိတ်ကပ်စွဲနေတဲ့သဘောက ဥပါဒါနိ။

ဒီအဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါနိ ခြံပြီးတော့ ကျောင်းလှူခြင်း၊ သင်္ကန်းလှူခြင်း၊ အနောဇာပန်းလှူခြင်းဆိုတဲ့ ကုသိုလ်စေတနာ သင်္ခါရတွေကို ပြုစုပျိုးထောင်လိုက် တယ်။ ဒီသင်္ခါရတရားတွေက အနိစ္စတရားတွေဖြစ်တဲ့အတွက် ဖြစ်ပြီး ချုပ်ပုတ်

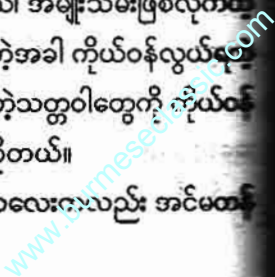
သွားကြတယ်။ ချုပ်ပျက်သွားပေမဲ့လို့ နောင်တစ်ချိန်မှာ သူ မျှော်လင့်တောင့်တနေတဲ့ အနောဇာပန်းအဆင်းနဲ့တူတဲ့ အနောဇာအမည်ရှိတဲ့ အမျိုးသမီးတစ်ဦးဖြစ်ဖို့ရန် စွမ်းအင်ကမ္မသတ္တိကလေးကို ရုပ်နာမ်အစဉ်မှာ မြှုပ်နှံပြီးမှ ချုပ်ပျက်သွားတယ်။ အဲဒီသတ္တိကလေးက ဘာလဲ? ကံပဲ။ ပေါင်းလိုက်တော့ အဝိဇ္ဇာတဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ သင်္ခါရု ကံ ဆိုတဲ့အကြောင်းတရားငါးခု စုံညီသွားတယ်။

အကြောင်းတရားငါးခု စုံညီသွားတဲ့အတွက် တစ်ချိန် - ဒီကံက အကျိုးပေးဖို့ရန် အခါအခွင့်သင့်လာတဲ့အခါ သူ့မျှော်လင့်တောင့်တတဲ့အတိုင်း လာပြီး အကျိုးမပေးဘူးလား? ပေးတယ်။ သူ့ရေးဆွဲလိုက်တဲ့ ပန်းချီကားတစ်ချပ် သူ့စိတ်တိုင်းထူးဖြစ်ပေါ်မလာဘူးလား? ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ နောက်တစ်ခု ခဏခဏတော့ ဟောဇူပါတယ်။ မဟာပဒုမပစ္စေကဗုဒ္ဓါအလောင်းပဲ။

မဟာပဒုမပစ္စေကဗုဒ္ဓါအလောင်း

ပစ္စေကဗောဓိဉာဏ်တော်မြတ်ကို ရရှိရေးအတွက် နှစ်သချေ့နဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်း ပါရမီ ဖြည့်ရပါတယ်။ အဲဒီလို ပါရမီဖြည့်ကျင့်စဉ် အချိန်အခါမှာပေါ့ပါရမီတွေ တော်တော်ရင့်ညောင်းလာပြီလို့ ယူဆရပါတယ်။ အဲဒီအချိန်အခါမှာ ဘဝတစ်ခုမှာ ဒီမဟာပဒုမပစ္စေကဗုဒ္ဓါအလောင်းက ဘာဖြစ်သွားသလဲဆိုတော့ ပရဒါရကံလို့ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ သူတစ်ပါးရဲ့သားမယားတွေကို ဖျက်ဆီးတဲ့ကံတစ်ခုကို လွန်ကျူးမိတယ်။ အမည်းစက်တစ်ခု ထင်သွားတယ်။ အဲဒီ အမည်းစက်တစ်ခု ထင်သွားတော့ သေခါနီးကာလမှာ ဒီအမည်းစက်ကလေးက အကျိုးပေးဖို့ရန် အခါအခွင့်သင့်တဲ့အခါကျတော့ ဘယ်ရောက်သွားသလဲ? ငရဲရောက်သွားတယ်။ ငရဲကနေ ကျွတ်လာလွတ်လာတော့ လူ့ပြည်လူ့လောကမှာ လူ့ရယ်လို့လာဖြစ်သော်လည်း အမျိုးသားမဖြစ်ဘဲနဲ့ အမျိုးသမီးဖြစ်ရတယ်။ အမျိုးသမီးဖြစ်လိုက်တဲ့ အခါကျတော့ အမိဝမ်းတွင်းမှာ သူ ပဋိသန္ဓေတည်နေတဲ့အခါ ကိုယ်ဝန်လွယ်ရမယ့် မိခင်ဟာလည်း အင်မတန် ပူလောင်တယ်။ ငရဲကလာတဲ့သတ္တဝါတွေကို ကိုယ်ဝန်လွယ်ရတဲ့မိခင်သည် အင်မတန် ပူလောင်တယ်လို့ ဆိုတယ်။

ကိုယ်ဝန်သားသတ္တဝါဖြစ်တဲ့ ဒီအမျိုးသမီးလေးကလေးလည်း အင်မတန်

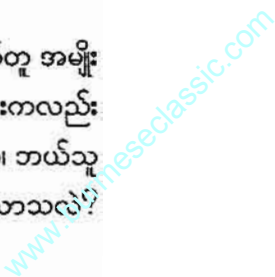

ဆင်းရဲတဲ့ဒုက္ခကို မိခင်ရဲ့ဝမ်းထဲမှာ ခံရတယ်။ ခံခဲ့ရပြီးတဲ့အချိန်အခါကျတော့ မွေးလာပြီးပြီ။ မွေးလာတဲ့အချိန်အခါမှာ မွေးတာနဲ့တစ်ပြိုင်နက် မိဘတွေက ဒီသမီးလေးကို မြင်တွေ့လိုက်တဲ့အခါမှာ ဘယ်လိုဖြစ်လာသလဲ? “ဒေသသာ” တဲ့ - စာမှာ ဖော်ပြထားတယ်။ သိပ်မုန်းတာပဲတဲ့၊ ဟော - ဒီကလေးက မုန်းတာ တွေ ဘာများလုပ်တတ်သေးသလဲ? မလုပ်တတ်သေးဘူး၊ ပြောတတ်ပလား? မပြောတတ်သေးဘူး။ ဒါပေမဲ့ အမိအရင်း အဘအရင်းတွေကိုယ်တိုင်က ဒီကလေး ကို အင်မတန် မုန်းတယ်တဲ့၊ ကြောက်ဖို့မကောင်းဘူးလား? သိပ်ကောင်းတယ်။

ပစ္စေကဗောဓိဉာဏ်အတွက် ဖြည့်ကျင့်ခဲ့တဲ့ ပါရမီအရှိန်အဝါတွေကလည်း တစ်ဖက်က အကျိုးပေးဖို့ရန် အခါအခွင့်သင့်နေပါတယ်။ အင်မတန် ချောမော လှပတဲ့ အမျိုးသမီးကလေး ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဆွေမျိုးသားချင်းတွေကလည်း မြင်လိုက်ရင်၊ မိဘနှစ်ပါးကလည်း မြင်လိုက်ရင် မုန်းတယ်။ မလွဲမရှောင်သာလို့ သားသမီးအဖြစ်နဲ့ ဆက်ဆံနေရပေမယ့်လို့ ချစ်ခင်တဲ့စိတ်နဲ့ မဆက်ဆံဘူး၊ မုန်းတီး တဲ့စိတ်ထားနဲ့ပဲ ဆက်ဆံတယ်။ လူ့လောကမှာ ရှိကြပါတယ်။ တချို့မိဘတွေဟာ တချို့သားသမီးကို ပိုချစ်တဲ့သဘော ရှိတယ်။ တချို့သားသမီးကျတော့ သိပ်ပြီး တော့ မုန်းတီးချင်တဲ့ဆန္ဒဓာတ် မရှိဘူးလား? ရှိတယ်။ ဒါဘာအကြောင်းနဲ့ ဆက် နေသလဲဆိုတော့ ကံပဲ။

ဘာဖြစ်လို့ မုန်းတီးရသလဲဆိုတော့ ဒီသူတစ်ပါးသားမယားကို လိုက် ဖျက်ဆီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို အဖျက်ဆီးခံရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကလည်း မမုန်းဘူးလား? မုန်းတယ်။ ဘေးကကြားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကလည်း မမုန်းဘူးလား? မုန်းတယ်။ သူတစ်ပါးတို့ မုန်းတီး ရွံရှာစက်ဆုပ်တဲ့ ကံတစ်ခုကို အားရပါးရ စိတ်ကျေကျေနပ်နပ်ကြီး ပြုစုပျိုးထောင် ခဲ့တယ်။ ဒီကံက အကျိုးပေးဖို့ရန် အခါအခွင့်သင့်လာတဲ့အချိန်အခါမှာ သူတစ်ပါး မုန်းတီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ပဲ ဖြစ်ရပြန်တယ်။ ကြောက်ဖို့သိပ်ကောင်းတယ်။

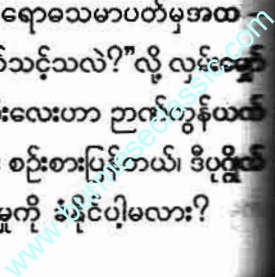
အချိန်တန် အရွယ်ရောက်လာတဲ့အခါကျတော့ အမျိုးတူ အနွယ်တူ အမျိုး ကောင်းသားတစ်ဦးနဲ့ လက်ထပ်ထိမ်းမြားပေးလိုက်ပါတယ်။ ဒီအမျိုးသားကလည်း ဒီအမျိုးသမီးကို မြင်တာနဲ့ မုန်းတယ်။ ယောက္ခမတွေကလည်း မုန်းတယ်။ ဘယ်သူ ကမှ သူ့ကို မချစ်ကြဘူး။ မချစ်တဲ့အချိန်အခါကျတော့ တစ်နေ့ ဘာဖြစ်လာသလဲ?

ရိုးဝိုးဘုရားပွဲပုံစံနဲ့တူပါရဲ့ တောင်ထိပ်ပွဲသွားပြီး ဆင်နွဲ့ကြတယ်။ အဲဒီအချိန်အခါမှာ သူ့ရဲ့အိမ်ရှင်ယောက်ျားက တခြားအမျိုးသမီးတစ်ယောက်ကို ခေါ်ပြီးတော့ သွားပျော်ပါတယ်။ ပျော်ပါးတဲ့အချိန်အခါကျတော့ သူက မျက်နှာငယ်ကလေးနဲ့ ယောက်ျားလုပ်သူ ပြန်လာတဲ့အချိန်အခါမှာ တောင်းပန်စကားပြောတယ်။ ဘယ်လိုပြောသလဲ? “အရှင်သား . . . ကျွန်တော်မကို အလိုမရှိဘူးဆိုရင်လည်း မိဘအိမ်အမျိုးအိမ်ကဲ့သို့ ပြန်ပါရစေ ခွင့်ပြုပါ။ အလိုမရှိဘူးဆိုရင်လည်း အလိုမရှိဘူးလို့ပဲ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းပြောပါ။ ယောက်ျားတွေက မခေါ်ဘဲနဲ့ ယခုလိုနေခဲ့မယ်ဆိုရင် အိမ်ရှင်မအမျိုးသမီးလုပ်ရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ရင်ထဲမှာ လှံနဲ့အထိုးခံရသလို အင်မတန် ပူလောင်တဲ့ ပြင်းထန်တဲ့ဒဏ်ကို ခံရပါတယ်။” အဲဒီလို သနားစဖွယ် သူက ပြောပြလိုက်တော့၊ ကဲ - ဒီလိုဆိုရင် မနက်ဖြန်ကျလို့ရှိရင် တို့တောင်ထိပ်ပွဲ သွားကြတာပေါ့။ ကဲ - မနက်ဖြန်သွားဖို့ ဟိုမှာ စားဖို့သောက်ဖို့တွေ ပြင်ကြဆင်ကြပေတော့ သူက အမိန့်ပေးလိုက်တော့ ဒီစကားတစ်ခွန်းကြားရတာ ဝမ်းသာလိုက်တာ - ဝမ်းသာလိုက်တာ -

အဲဒီစကားတစ်ခွန်းကို ကြားရတဲ့အခါကျတော့ ဘာလုပ်သလဲ? မီးဖိုချောင်မှာ ချွေးတစ်လုံးလုံးနဲ့ ပြင်ဆင်ရတယ်။ နက်ဖြန်သွားဖို့ဆိုပြီး ပန်းအမျိုးမျိုးတွေ ပေါ့လေ ပြင်ဆင်တယ်။ ကြာပန်းတွေလည်း ပါတယ်။ နောက်နေ့ရောက်ပြန်တော့လည်း သူ မီးဖိုချောင်မှာ အလုပ်ရှုပ်နေတုန်း ဘာသားချောကလည်း နောက်တစ်ယောက် ခေါ်ပြီးတော့ တောင်ထိပ်ပွဲ ထွက်သွားတယ်။ သူ့ကို မခေါ်ဘူး။ အဲဒီအခါကျတော့မှ ကဲ - ဒီတစ်ချီတော့ သိရောပေါ့ဆိုပြီးတော့ သူက မြင်းရထားနဲ့ နောက်ကနေ အပြေးလိုက်တော့တာပဲ။

လိုက်တဲ့အချိန်အခါမှာ ထိုနေ့ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဘုရားရှင်တစ်ဆူကလည်း နန္ဒာလိင်္ဂုမှာ နိရောဓသမာပတ် ခုနစ်ရက်ဝင်စားပြီး နိရောဓသမာပတ်မှအထ “ဘယ်သတ္တဝါကို ငါ ဒီနေ့ ချီးမြှောက်ရမလဲ၊ ချီးမြှောက်သင့်သလဲ?” လို့ လှမ်းရှာပြီး ဉာဏ်နဲ့ကြည့်ရှုလိုက်တဲ့အချိန်အခါမှာ ဒီအမျိုးသမီးလေးဟာ ဉာဏ်လွန်ထက်ထဲ ထင်လာတယ်။ ထင်လာတဲ့အချိန်အခါမှာ ဆက်ပြီး စဉ်းစားပြန်တယ်။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်ကို ငါချီးမြှောက်ခဲ့ရင် ဒီပုဂ္ဂိုလ်သည် ငါ့ရဲ့ချီးမြှောက်မှုကို ခံနိုင်ပါ့မလား?

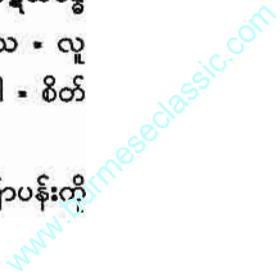
ဆက်စဉ်းစားတယ်၊ ဘာဆိုလိုတာလဲ? ငါက သူ့ဆီ သွားအလှူခံတယ်၊ သူက ငါ့လှူပုံ၊မလား၊ မလှူဘူးလား? ဒါကိုဆက်ပြီးကြည့်တယ်၊ ကြည့်လိုက်တဲ့ အချိန်အခါမှာ ဒီအမျိုးကောင်းသမီးလေးရဲ့ ဟဒယဝတ္ထုနှလုံးအိမ်အတွင်းမှာ ရဲရဲ တောက်နေတဲ့ သဒ္ဓါတရားကိုလည်း တွေ့တယ်။ အဲဒီအခါမှာ ငါကဲ့သို့ ပစ္စေက ဗုဒ္ဓါဖြစ်မဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဟာ ဒီလိုဆင်းရဲဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်စေရမယ်ဆိုတဲ့ ဒီ ကရုဏာဓာတ်ဖြင့် အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ကောင်းကင်ခရီးနဲ့ ကြွလာပါတယ်။ သူနဲ့ ရင်ဆိုင်တိုးလောက်တဲ့ တစ်နေရာကျတော့ ကောင်းကင်ခရီးမှ ဆင်းသက်ပြီးတော့ ဆွမ်းခံကြွလာတယ်။ သဒ္ဓါတရားပြည့်ဝနေတဲ့ အမျိုးကောင်းသမီးလေးဖြစ်ခြင်း ကြောင့် မြင်းရထားပေါ်ကနေ ခပ်မြန်မြန်ဆင်း၊ ဆင်းပြီးတော့ အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ကို ရိုသေစွာရှိခိုး၊ အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါရဲ့ သပိတ်ကို လှမ်းယူ၊ အင်မတန်မွန်မြတ်တဲ့ ဆွမ်းခဲဖွယ်ဘောဇဉ်တွေ သပိတ်အပြည့်ထည့်၊ ထည့်ပြီးတော့မှ သပိတ်ရဲ့အောက် က ကြာပန်းတွေ ခံပြီးတော့ အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါကို ဆက်ကပ်တယ်။ အဲဒီလို ဆွမ်း တွေ ဆက်ကပ်ပြီးတဲ့အခါကျတော့ သူက ဘာဆုကို တောင်းသလဲ? - သူက ဒီမှာ ပန်းချီကားချပ်တွေ ရေးဆွဲပြန်တယ်။

ရေးဆွဲလို့က်တဲ့ ပန်းချီကားချပ်များ

ဘန္တေ ယထာ ဣဒံ ပုပ္ဖံ ဧဝါဟံ ယတ္ထ ယတ္ထ ဥပ္ပဇ္ဇာမိ၊ တတ္ထ တတ္ထ မဟာဇနဿ ပိယာ ဘဝေယျံ မနာပါ။ (သုတ္တနိပါတ-ဋ-၁-၆၉။)

ဘန္တေ = အရှင်မြတ်ဘုရား။ ဣဒံ ပုပ္ဖံ = ဤပန်းကို။ မဟာဇနဿ = လူ များအပေါင်းသည်။ ပိယာ ယထာ = ချစ်မြတ်နိုးအပ်သကဲ့သို့။ မနာပါ ယထာ = စိတ်နှလုံးကို တိုးပွားစေအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ = ဤအတူ။ အဟံ = ဘုရားတပည့် တော်မသည်။ ယတ္ထ ယတ္ထ = အကြင်အကြင် ဘုံဘဝ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇာမိ = ပဋိသန္ဓေ အားဖြင့် ဖြစ်ပေါ်ရပါ၏။ တတ္ထ တတ္ထ = ထိုထိုဘုံဘဝ၌။ မဟာဇနဿ = လူ များအပေါင်းသည်။ ပိယာ = ချစ်မြတ်နိုးအပ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မနာပါ = စိတ် နှလုံးကို တိုးပွားစေအပ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဘဝေယျံ = ဖြစ်ရပါလို့၏။

သူတောင်းတဲ့ဆုကို ကြည့်ပါ - “အရှင်ဘုရား . . . ဒီပဒုမ္မာကြာပန်းကို

လူသားသတ္တဝါအပေါင်းက ချစ်မြတ်နိုးအပ်သကဲ့သို့ အလားတူပဲ တပည့်တော်သည် ဖြစ်လေရာဌာန ဘုံဘဝမှာ လူများအပေါင်း၏ ချစ်ခင်မြတ်နိုးခြင်းကို ရရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ရပါလိမ့်” - ဒီဆုကို တောင်းတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲ? သူ့မှာ နာကြည်ချက်ကလေးက လူများအပေါင်းရဲ့ မုန်းတီးမှုကို ခံနေရတယ်။ ဒါကြောင့် လူများအပေါင်းရဲ့ ချစ်မြတ်နိုးမှုကိုတော့ သူက သိပ်ပြီးတော့ အလိုရှိနေတယ်။ သို့သော် အကုန်လုံးက ဝိုင်းချစ်မယ်ဆိုရင်ကော ဘယ်နှယ်နေမလဲ? စဉ်းစားပြီးတော့သာ တောင်းပေတော့ - ကဲနောက်တစ်ခု -

ဘန္တေ ဒုက္ခော ဂဗ္ဘဝါသော, တံ အနုပဂမ္မ ပဒုမပုပ္ဖေ ဧဝ ပဋိသန္ဓိ ဘဝေယျာ
(သုတ္တန်ပါတ-၄-၁-၆၉)

ဘန္တေ = အရှင်ဘုရား။ ဂဗ္ဘဝါသော = အမိဝမ်းတိုက်၌ ပဋိသန္ဓေတည်နေခြင်းဒုက္ခသည်ကား။ ဒုက္ခော = ဆင်းရဲလှပါ၏။ တံ = ထိုအမိဝမ်းတိုက်၌ ပဋိသန္ဓေတည်နေခြင်းကို။ အနုပဂမ္မ = မကပ်ရောက်ရမူ၍။ ပဒုမပုပ္ဖေ ဧဝ = ပဒုမ္မာကြာပန်း၏အတွင်း၌သာလျှင်။ ပဋိသန္ဓေ = ပဋိသန္ဓေသည်။ ဘဝေယျာ = ဖြစ်ရပါလိမ့်။

မိခင်ဝမ်းတွင်းမှာ ပဋိသန္ဓေတည်နေရတဲ့ဒုက္ခကို သူ နားလည်တယ်။ ဆင်းရဲတယ်ဆိုတာကို သိပ်သဘောပေါက်နေတဲ့အတွက် နောက်ထပ် ဒီအမိဝမ်းတွင်းမှာ ပဋိသန္ဓေတည်နေမှု မရှိဘဲ ပဒုမ္မာကြာပန်း၏အတွင်း၌သာလျှင် ပဋိသန္ဓေ တည်နေရပါလိမ့်ဆိုတဲ့ - ဒီဆုကို တောင်းတယ်။

ကဲ-ဒီနေရာမှာ အဝိဇ္ဇာ, တဏှာ, ဥပါဒါန်, သင်္ခါရ, ကံ အကြောင်းတို့ နည်းနည်းထပ်ပြောကြရအောင်။ လူများအပေါင်း ချစ်ခင်မြတ်နိုးအပ်တဲ့ အမျိုးကောင်းသား, အမျိုးကောင်းသမီးလို့ အသိမှားနေတဲ့သဘောက အဝိဇ္ဇာ, အင်္ဂါဘဝကို တွယ်တာတပ်မက်နေတဲ့သဘောက တဏှာ, ဒီမှာတော့ သူက အမျိုးသားဘဝကို တွယ်တာနေတယ်။ စိတ်ကပ်စွဲနေတဲ့သဘောကလေးက ဥပါဒါန်, ဒီအဝိဇ္ဇာ, တဏှာ, ဥပါဒါန် သုံးခု ခြံရံပြီးတော့ အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအား ဖွဲ့မြတ်တဲ့ ဆွမ်းခဲဖွယ်ဘောဇဉ်တွေနဲ့ ပဒုမ္မာကြာပန်းကို လှူဒါန်းနေတယ်။ ကုသိုလ်စေတနာ သင်္ခါရတွေ ဖြစ်သွားတယ်။ ဒီသင်္ခါရတရားတွေ ချုပ်ပျက်သွားတဲ့အခါ ရုပ်နာမ်

အစဉ်မှာ မြှုပ်နှံထားခဲ့တဲ့ သူ့မျှော်လင့်တောင့်တထားတဲ့ဘဝကို ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ စွမ်းအင်သတ္တိကလေးက ကံ - ပေါင်းလိုက်တော့ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ သင်္ခါရ၊ ကံ ငါးခုစုံသွားတယ်။ နောက်တစ်ခု -

အမိဝမ်းတိုက်မှာ ပဋိသန္ဓေတည်နေရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် မဖြစ်ချင်ဘူး။ ပဒုမ္မာကြာ ပန်းအတွင်းမှာ ပဋိသန္ဓေတည်နေရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်သာ ဖြစ်ချင်တယ်။ ပဒုမ္မာကြာပန်း အတွင်းမှာ ပဋိသန္ဓေတည်နေရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်လို့ အသိမှားနေတဲ့သဘောက အဝိဇ္ဇာ၊ အဲဒီဘဝကို တွယ်တာတပ်မက်တဲ့သဘောကလေးက တဏှာ၊ စိတ်ကပ်ပြီးစွဲနေတဲ့ သဘောကလေးက ဥပါဒါန် - ဒီအဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန် သုံးခုခြံရံပြီးတော့မှ အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအား ဆွမ်းနဲ့ ပဒုမ္မာကြာပန်း လှူဒါန်းခဲ့တယ်။ ကုသိုလ်စေတနာ သင်္ခါရအုပ်စုတွေ ပြုစုပျိုးထောင်လိုက်တယ်။ ဒီသင်္ခါရတရားတွေ ချုပ်ပျက်သွားတဲ့ အခါ ရုပ်နာမ်အစဉ်မှာ မြှုပ်နှံထားခဲ့တဲ့ စွမ်းအင်သတ္တိကလေးကတော့ ကံ - ပေါင်းလိုက်တဲ့ ဒီအဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန် သင်္ခါရ ကံ အကြောင်းငါးခု စုံသွား တယ်။ ကံ - နောက်တစ်ခု၊ သူ့က ဘာဆက်ဆုတောင်းသလဲ?

ဘန္တေ ဇိဂ္ဂန္တနိယော မာတုဂါမော၊ စက္ကဝတ္တိမိတာပိ ပရဝသံ ဂစ္ဆတိ၊ တသ္မာ အဟံ ဣတ္ထိဘာဝံ အနုပဂမ္မ ပုရိသော ဘဝေယျံ။

(သုတ္တန်ပါတ-၄-၁-၆၉။)

ဘန္တေ = အရှင်ဘုရား။ မာတုဂါမော = မာတုဂါမ မင်းမိန်းမသည်ကား။ ဇိဂ္ဂန္တနိယော = စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် ကောင်းလှပါပေ၏။ စက္ကဝတ္တိမိတာပိ = စကြဝတေးမင်း၏သမီးပင် ဖြစ်သော်ငြားလည်း။ ပရဝသံ = ယောက်ျားဟု ခေါ်ဆို အပ်တဲ့ သူတစ်ပါးရဲ့ အလိုဆန္ဒသို့။ ဂစ္ဆတိ = လိုက်ပါ၍နေရတတ်ပါ၏။ တသ္မာ = ထို့ကြောင့်။ အဟံ = ဘုရားတပည့်တော်မသည်။ ဣတ္ထိဘာဝံ = အမျိုးသမီး အဖြစ်သို့။ အနုပဂမ္မ = မကပ်ရောက်ရမူ၍။ ပုရိသော = ယောက်ျားစင်စစ်သည်။ ဘဝေယျံ = ဖြစ်ရပါလို၏။

“အရှင်ဘုရား . . . မာတုဂါမဆိုတာက အလွန်ရွံရှာစက်ဆုပ်ဖွယ် ကောင်း ပါတယ်။ စကြဝတေးမင်း၏ သမီးရတနာပင် ဖြစ်ချင်ဖြစ်ပါစေ၊ ယောက်ျားလို့ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ သူတစ်ပါးရဲ့အလိုဆန္ဒသို့သာ လိုက်လျောနေရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး ဖြစ်ပါ

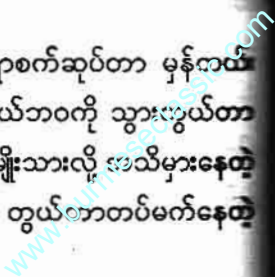

တယ် ဘုရား၊ ဒါကြောင့် တပည့်တော်မသည် အမျိုးသမီးအဖြစ်သို့ မကပ်ရောင်ရဘဲ ယောက်ျားစင်စစ်သာ ဖြစ်ရပါလို့ဇာ”လို့ ဒီဆုကို တောင်းတယ်။ ဘာဖြစ်လို့ သူက ယောက်ျားဘဝ ဆုတောင်းရသလဲ? - အကြောင်းရှိတယ်။

အမျိုးသမီးဘဝနဲ့ သူ လက်ရှိခံစားနေရတဲ့ ဒုက္ခကိုလည်း သူ သဘောပေါက်ထားတယ်။ ဒါ အနီးကပ်ဆုံးအကြောင်းပေါ့။ ဝေးတဲ့အကြောင်းတစ်ခုတော့ ပစ္စေကဗေဒမိဉာဏ်အတွက် ပါရမီတွေ ဖြည့်ကျင့်ခဲ့စဉ်အချိန်အခါတုန်းက သူ ယောက်ျားဘဝနဲ့ အကြိမ်များစွာ ဖြည့်ကျင့်ခဲ့တယ်။ ယောက်ျားဘဝတွေ ကြိမ်ဖန်များစွာ ဖြစ်ခဲ့ဖူးတဲ့အတွက် ယောက်ျားဘဝကို ပြန်ပြီးတော့ တွယ်တာ တပ်မက်တဲ့သဘော ပေါ်လာတယ်။

အကယ်၍ အမျိုးသမီးဘဝတွေ ဆက်တိုက်ဖြစ်ခဲ့ရရင် အမျိုးသမီးဘဝပဲ တွယ်တာတပ်မက်တဲ့သဘော ရှိပါတယ်။ တချို့ ဒီထဲမှာ ဒကာကြီးတွေ ဒကာကြီးတွေ ကိုယ့်စိတ်ကို ကိုယ်ပြန်အကဲခတ်ကြည့်ပါ။ နောက်ဘဝတစ်ခု ရှိခဲ့မယ် ဆိုရင် အမျိုးသမီးပဲ ဖြစ်ချင်သလား၊ အမျိုးသားပဲ ဖြစ်ချင်သလား? ဟော ဒီဆန္ဒဓာတ် ကိုယ့်ဟာကိုယ်မေးကြည့်။ သိနိုင်ပါတယ်။ တချို့က အမျိုးသမီးပဲ ဖြစ်ချင်တယ်။ အမျိုးသားဖြစ်ချင်တဲ့ စိတ်ဓာတ်ဘက် မညွတ်ကင်းဘူး။ အမျိုးသမီးသည် အမျိုးသမီးဖြစ်ချင်နေသမျှကာလပတ်လုံး အမျိုးသမီးဘဝမှ ဘယ်တော့မှ မလွတ်မြောက်နိုင်ဘူး။ အမျိုးသားသည် အမျိုးသားဖြစ်ချင်နေသမျှကာလပတ်လုံး အမျိုးသားဘဝမှ ဘယ်တော့မှ မလွတ်မြောက်နိုင်ဘူး - လို့ ဆိုပြီးတော့ ဟိုဘက်က မာတုဂါမသံယုတ်စတဲ့ သံယုတ်တွေမှာ မြတ်စွာဘုရားရှင်က ဟောကြားထားတော်မူပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဘဝတစ်ခုမှ လွတ်မြောက်ချင်တယ်ဆိုရင်တော့ မိမိရရှိထားတဲ့ဘဝအပေါ်မှာ တွယ်တာတပ်မက်တဲ့ တဏှာကို ဖြတ်တောက်နိုင်ဖို့ မလိုဘူးလား? လို့အပ်နေတယ်။

ခုဒီနေရာမှာ အမျိုးသမီးဘဝကိုတော့ သူ ရွံရှာစက်ဆုပ်တာ မှန်ကန်။ အမျိုးသမီးဘဝမှ လွတ်မြောက်ချင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘယ်ဘဝကို သွားလွယ်တာ ပြန်သလဲ? အမျိုးသားဘဝကို တွယ်တာပြန်တယ်။ အမျိုးသားလို့ အသိများနေတဲ့ သဘောကလေးက အဝိဇ္ဇာ၊ အဲဒီအမျိုးသားဘဝကို တွယ်တာတပ်မက်နေတဲ့

သဘောကလေးက တဏှာ၊ စိတ်ကပ်ပြီးစွဲနေတဲ့သဘောကလေးက ဥပါဒါန် - ဒီအဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန် သုံးခုခြံရံပြီးတော့ အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအား ဆွမ်းခဲဖွယ် ဘောဇဉ်နဲ့ ပဒုမ္မာကြာပန်းကို လျှာဒါန်းတဲ့ ကုသိုလ်စေတနာအုပ်စုတွေကို ပြုစု ပျိုးထောင်လိုက်တယ်။ သင်္ခါရတရားတွေပဲ။ ဒီသင်္ခါရတရားတွေ ချုပ်ပျောက်သွား တဲ့အချိန်အခါမှာ ရုပ်နာမ်အစဉ်မှာ မြှုပ်နှံခဲ့တဲ့ စွမ်းအင်ကမ္မသတ္တိကလေးက ကံ - ပေါင်းလိုက်တော့ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ သင်္ခါရ၊ ကံ - ဆိုတဲ့ အကြောင်း ငါးခု စုံသွားပြန်တယ်။ သို့သော် ဒါလောက်နဲ့ သူက မကျေနပ်ပြန်ဘူး။ နောက်ထပ် သူက ဘာဆုတောင်းသလဲ? နံပါတ် လေး -

ဘန္တေ ဣမံ သံသာရဒုက္ခံ အတိက္ကမ္မ ပရိယောသာနေ တုမေဟိ ပတ္တံ အမတံ ပါပုဏေယျံ။ (သုတ္တနိပါတ-၄-၁-၆၉။)

ဘန္တေ = အရှင်မြတ်ဘုရား။ ဣမံ သံသာရဒုက္ခံ = ဤသံသရာဝဋ်ဆင်းရဲ ဒုက္ခကို။ အတိက္ကမ္မ = ကျော်လွှားလွန်မြောက်ရသည်ဖြစ်၍။ ပရိယောသာနေ = နောက်ဆုံးဘဝ၌။ တုမေဟိ = အရှင်ဘုရားတို့သည်။ ပတ္တံ = ရတော်မူအပ်၊ ရောက်တော်မူအပ်၊ သိတော်မူအပ်၊ မြင်တော်မူအပ်သော။ အမတံ = မသေရာ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်တရားတော်မြတ်ကို။ ပါပုဏေယျံ = ရောက်ရ၊ ရရပါလို့၏။

ဒီဆုကတော့ ကောင်းပါတယ် - ကောင်းပေမဲ့ သူက ဘယ်ကျမှ ဆုတောင်း သလဲ? ပရိယောသာနေ - နောက်ဆုံးဘဝကျမှ အဆုံးစွန်သောဘဝကျမှတဲ့ - ခုဘဝလိုချင်တာ ဟုတ်သလား? မဟုတ်ပြန်သေးဘူး။ နောက်ထပ် သံသရာခရီး ကို သူက ဆက်ချင်တယ်ဆိုတဲ့ ဦးတည်ချက်ကလေး ရှိမနေဘူးလား? ရှိနေတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီသံသရာဝဋ်ဆင်းရဲဒုက္ခမှ ကျော်လွှားလွန်မြောက်တဲ့အခါ နောက်ဆုံး ဘဝရောက်လို့ရှိရင် အရှင်ဘုရားတို့ သိတော်မူအပ်၊ မြင်တော်မူအပ်၊ ရတော်မူ အပ်၊ ရောက်တော်မူအပ်တဲ့ မသေရာ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်တရားကြီးကို တပည့်တော်မ လည်း ရောက်ရ၊ ရရ၊ သိရပါလို့၏ - လို့ ဒီဆုကို တောင်းတယ်။ မသေရာ အမြိုက် နိဗ္ဗာန်ကို သိနိုင်တဲ့၊ ရနိုင်တဲ့၊ ရောက်နိုင်တဲ့ဘဝတစ်ခုကို တွယ်တာတပ်မက်တဲ့ ဓာတ်ငွေ့ကလေးက ဒီထဲမှာကပ်ပြီး ပါမနေဘူးလား? ပါနေပြန်တယ်။ သူက ဘဝတစ်ခုကို မျှော်လင့်ချက်ရှိနေသေးတယ်။ လက်ငင်းချက်ချင်း မသေရာ အမြိုက်

နိဗ္ဗာန်ကို ယူချင်တာမျိုးကော ဟုတ်သလား? မဟုတ်ဘူး။ အဲဒါ သတိထားကြာ ဆုတောင်းတဲ့အခါ နိဗ္ဗာန်ကို ရနိုင်တဲ့ဘဝကို လှမ်းမျှော်လင့်တောင့်တနေတာက အဓိပ္ပာယ်တစ်မျိုး။ နိဗ္ဗာန်ကို သက်သက်တောင့်တနေတာက အဓိပ္ပာယ်တစ်မျိုးပဲ။

ကဲ - နောက်တစ်ခု ဒီဆုတောင်းလောက်နဲ့ သူက မကျေနပ်သေးပြန်ဘူး။ နောက်ထပ် သူက ဘဝတစ်ခုကို ဆက်ချင်နေသေးတော့ ဘာဆုတောင်းပြန် သလဲ? နံပါတ် ငါး -

အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါရဲ့ သပိတ်အောက်ကနေ ကြာပန်းခံတာကို သူက အားရ ကျေနပ်မှု မရှိသေးဘူး။ အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါရဲ့ သပိတ်ပေါ်ကို ကြာပန်းတစ်စီး ထပ် တင်ပြီးတော့မှ သူက ထပ်ပြီး ဆုတောင်းပြန်တယ် -

ပုပ္ဖသဒိသော ဧဝ မေ ဂန္ဓော စေဝ ဝဏ္ဏော စ ဟောတု။

(သုတ္တနိပါတ-၄-၁-၆၉။)

မေ = ဘုရားတပည့်တော်၏။ ဂန္ဓော စေဝ = ကိုယ်ရဲ့ရနံ့သည်လည်း ကောင်း။ ဝဏ္ဏော စ = ရုပ်အဆင်းသည်လည်းကောင်း။ ပုပ္ဖသဒိသော ဧဝ - ပဒုမ္မာကြာပန်းနှင့်တူသည်သာလျှင်။ ဟောတု = ဖြစ်ပါစေသတည်း။

ဟော - သူက တစ်ချိန်မှာ ယောက်ျားဘဝကိုတော့ မျှော်လင့်တာ မှန်တယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီယောက်ျားဘဝမှာ ဘယ်လိုယောက်ျားမျိုးဖြစ်ရမလဲ? သူ့ရဲ့ခန္ဓာကိုယ် က ထွက်ပေါ်လာတဲ့အနံ့သည် ပဒုမ္မာကြာပန်းအနံ့ရှိတဲ့ ယောက်ျားမျိုး ဖြစ်ပါရစေ။ သူ့ရဲ့အသားအရေ အရောင်အဆင်းဟာလည်း ပဒုမ္မာကြာပန်းအဆင်းနဲ့တူတဲ့ အရေအဆင်းရှိတဲ့ယောက်ျားသာ ဖြစ်ပါရစေ - ဒီဆုကို တောင်းပြန်တယ်။ ပဒုမ္မာ ကြာပန်းအဆင်းအနံ့နှင့် တူညီနေတဲ့အဆင်းအနံ့ရှိတဲ့ ယောက်ျားလို့ အသိမှား နေတဲ့သဘောက အဝိဇ္ဇာ၊ အဲဒီယောက်ျားဘဝကို တွယ်တာတပ်မက်နေတဲ့ သဘောက တဏှာ၊ စိတ်ကပ်ပြီး စွဲနေတဲ့သဘောက ဥပါဒါန် - ဒီအဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန် သုံးခု ခြံရံပြီးတော့ ကံတစ်ခုကို ပြုစုပျိုးထောင်လိုက်တယ်။ ဆွမ်းလှူခြင်း၊ ပဒုမ္မာကြာပန်းလှူခြင်းဆိုတဲ့ ကုသိုလ်စေတနာတွေကို ပြုစုပျိုးထောင်တယ်။ သင်္ခါရ တရားတွေပဲ။ ဒီသင်္ခါရတရားတွေက ချုပ်ပျက်သွားတဲ့အခါ သူ-မျှော်လင့်တောင့်တ နေတဲ့ ပဒုမ္မာကြာပန်းအဆင်းအနံ့နဲ့ တူညီနေတဲ့ အမျိုးသားဘဝလို့ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့

ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတွေကို ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ စွမ်းအင်ကမ္မသတ္တိကလေးကို သူ့ရဲ့ရုပ်နာမ်သန္တာန်အစဉ်မှာ မြှုပ်နှံပြီးမှ ချုပ်ပျက်သွားတယ်။ အဲဒီစွမ်းအင် ကမ္မသတ္တိကလေးက ကံ - ပေါင်းလိုက်တော့ ဒီအဝိဇ္ဇာ, တဏှာ, ဥပါဒါန်, သင်္ခါရ, ကံ - အကြောင်းတရား ငါးခု စုံသွားတယ်။ စုံညီတဲ့အတွက်ကြောင့် ဘာဖြစ်သလဲ? - အဲဒီနေ့ကစပြီး သူ့ရဲ့မကောင်းတဲ့ အတိတ်ကံတွေလည်း အကုသိုလ်ကံတွေလည်း ကုန်သွားပါတယ်။

ကုန်သွားတဲ့အခါကျတော့မှ အကုသိုလ်ကံတွေက အကျိုးပေးဖို့ အခါအခွင့်ကုန်သွားပြီဖြစ်တဲ့အတွက် ကုသိုလ်ကံတွေကလည်း အကျိုးပေးဖို့ရန် အခါအခွင့်အလှည့်ရောက်လာတော့ အိမ်ရှင်ယောက်ျားလုပ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကလည်း သိပ်ပြီး ချစ်မြတ်နိုးတယ်။ ယောက္ခမတွေကလည်း ချစ်မြတ်နိုးတယ်။ မိဘတွေကလည်း ချစ်မြတ်နိုးတယ်။ ဆွေမျိုးသားချင်းတွေကလည်း ချစ်မြတ်နိုးတယ်။ မြင်မြင်သမျှ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကလည်း သူ့ကို ချစ်မြတ်နိုးလာကြတယ်။ ဒါပေမဲ့လို့ အဲဒီဘဝမှာ သူက အဆုံးမသတ်ဘူး။ ကွယ်လွန်သွားတဲ့အခါ လူ့ပြည် နတ်ပြည် အစုန်အဆန် ကျင်လည်ခဲ့ရပါတယ်။ ကျင်လည်တဲ့အချိန်အခါမှာ နောက်ဆုံး လူ့ပြည်ပဲရောက်ရောက် ဘယ်ဘဝမှာမဆို ပဒုမ္မာကြာပန်းအတွင်းမှာသာ ပဋိသန္ဓေတည်နေခဲ့ရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တယ်။ တစ်ချိန်မှာတော့ လူ့လောကကို ပြန်ပြီးရောက်ရှိလာပြန်တယ်။ အဲဒီဘဝမှာလည်း မင်းဥယျာဉ်အတွင်းရှိ ရေကန်ကြီးအတွင်းမှာရှိတဲ့ ပဒုမ္မာကြာပန်းကြီးထဲမှာ ပဋိသန္ဓေလာပြီး တည်နေရတယ်။ မင်းနှင့်မိဖုရားတို့ကနေ သားရတနာအဖြစ်နဲ့ ကောက်ယူပြီးမွေးထားတယ် ဆိုကြပါစို့ -

အဲဒီဘဝမှာ သူ လိုလားတောင့်တနေတဲ့ ပစ္စေကဗောဓိဉာဏ်ကို ရရှိသွားခဲ့ပါတယ်။ ဒီအချက်ဟာလည်း တစ်နည်းအားဖြင့် ပြန်ကြည့်လိုက်တော့ သူ့ရဲ့စိတ်ဓာတ် ဆန်းကြယ်ခဲ့တဲ့အတွက် သူ ပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့တဲ့ ကံတွေက ဆန်းကြယ်သွားခဲ့တယ်။ ကံတွေ ဆန်းကြယ်သွားတဲ့အတွက်ကြောင့် အကျိုးပေးတာ မဆန်းကြယ်ဘူးလား? ဆန်းကြယ်သွားတယ်။ ပဒုမ္မာကြာပန်းအတွင်းမှာပဲ ပဋိသန္ဓေတည်နေရတယ်။ ပဒုမ္မာကြာပန်းနဲ့တူနေတဲ့ အဆင်းအနံ့ရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ပဲ ဖြစ်ရတယ်။

ယောက်ျားလည်း မဖြစ်ရဘူးလား? ဖြစ်ရတယ်၊ သူ မျှော်လင့်တောင့်တနေတဲ့ ပစ္စေကဗောဓိဉာဏ်ကိုလည်း မရဘူးလား? ရရှိသွားတယ်။ စိတ် ဆန်းကြယ်တဲ့ အတွက် ကံဆန်းကြယ်တယ်၊ ကံဆန်းကြယ်တော့ သတ္တဝါတွေ ဆန်းကြယ်သွားကြတယ်၊ ဒီနေ့ - ကံကို ထူထောင်နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ဒီအချက်တွေကို သတိပြုပြီး မကောင်းဘူးလား? သိပ်ကောင်းတယ်။ မိမိတို့က ခုအချိန်အခါမှာ ပန်းချီကား ချပ်တစ်ခု ရေးဆွဲနေတာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ ပန်းချီကားချပ်ကလေးတွေထဲမှာ အင်မတန် နာကြည်းဖွယ်ကောင်းတဲ့ ပန်းချီကားချပ်တစ်ခုကတော့ အရှင်ဒေဝဒတ် အလောင်းပဲ -

အရှင်ဒေဝဒတ်အလောင်းရဲ့ ပန်းချီကားချပ်များ

ပြန်ပြီးဆန်းစစ်ကြည့်လိုက်လို့ရှိရင် အရှင်ဒေဝဒတ်က ပစ္စေကဗောဓိဉာဏ် ကို ရရှိဖို့ရန်အတွက် နောက်ထပ် ကမ္ဘာတစ်သိန်းပဲ ပါရမီဖြည့်ရမဲ့ သူတော်ကောင်း တစ်ဦး ဖြစ်ပါတယ်။ ကမ္ဘာပေါင်း နှစ်သင်္ချေတိုင်တိုင် [တစ်သင်္ချေ တစ်သင်္ချေမှာ သင်္ချာကျမ်းဆရာတို့ရဲ့ အယူအဆအရ ပြောရင်တော့ တစ်နောက်မှာ သုညအထူး ပေါင်း (၁၄၀)ရှိတယ်၊ ကမ္ဘာပေါင်း အဲဒီလို နှစ်ပြန်ပေါ့၊ အဲဒီလောက်အထိ] ပစ္စေကဗောဓိဉာဏ်ကို ရရှိရေးအတွက် ပါရမီဖြည့်ခဲ့တဲ့ သူတော်ကောင်းကြီးတစ်ဦး ဖြစ်ပါတယ်။ အားလုံးကြားဖူးတဲ့အတိုင်းပဲ လွန်ခဲ့တဲ့ ငါးကမ္ဘာထက်က ရွဲကုန်သည်ဘဝမှာ ရွှေခွက်တစ်ခုကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ ဘုရားအလောင်းနဲ့ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခဲ့မိတယ်။ မကျေနပ်ချက်တွေ စတင်ထူထောင်ခဲ့တယ်။ အဲဒီ တစ်ဦးအပေါ်တစ်ဦး မကျေနပ်တဲ့ဒေါသတရား လွှမ်းမိုးပြီးတော့ ကံတွေကို ထူထောင်လိုက်တော့ ဘာဖြစ်သလဲ? - ဦးပဗ္ဗင်းတို့ ငါးရာ့ငါးဆယ်ဇာတ်နိပါတ်တော်တွေ လှမ်းကြည့်လိုက်ရင် အရှင် ဒေဝဒတ်နဲ့ ဘုရားအလောင်း တွေ့တိုင်းတွေ့တိုင်း တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး ကျေနပ်မှု ရှိသလား? မရှိတော့ဘူး။ ဘုရားအလောင်းတော်ဘက်ကတော့ ကျေနပ်ပုံကလေး အရှင်ဒေဝဒတ်အလောင်းဘက်ကသာ မကျေနပ်တာပါ။

နိန္ဒိယမျောက်မင်း

ဟော - ဘဝတစ်ခုမှာ မကျေနပ်ချက်တွေကို ထူထောင်ခဲ့လိုက်တော့ ဒေါသတရားကို လက်ကိုင်ထားပြီး ကံတွေကို ထူထောင်ခဲ့တဲ့အတွက် နောက် ဘဝကျတော့လည်း တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး ဆုံပြန်ရင် မကျေနပ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ပဲ ဖြစ်ကြတယ်။ နိန္ဒိယဇာတ်ကိုပဲ ကြည့်ပေါ့။ အရှင်ဒေဝဒတ်အလောင်း ပုဏ္ဏားကြီးက တောထဲမှာ မျက်စိလည်ပြီး ချောက်ထဲကျနေတယ်။ ဘုရားအလောင်း နန္ဒိယမျောက်ကနေ ဘာလုပ်သလဲ? ချောက်ထဲကနေ ထုတ်ဆောင်ကယ်တင်ပေးတယ်။ လူတို့ဌာန သွားတဲ့လမ်းကိုလည်း လိုက်ပြီးတော့ ပြသေးတယ်။ လမ်းခုလတ်တစ်နေရာမှာ- မောပန်းတော့ ဒေဝဒတ်အလောင်းဖြစ်တဲ့ ပုဏ္ဏားရဲ့ပေါင်ပေါ်မှာ ခေတ္တခဏ အပန်းဖြေပြီး အိပ်စက်လိုက်တယ်။ ထိုအချိန်အခါမှာ အရှင်ဒေဝဒတ်အလောင်း ဖြစ်တဲ့ ပုဏ္ဏားက ဘာလုပ်သလဲ? နန္ဒိယမျောက်ရဲ့ခေါင်းကို ကျောက်ခဲနဲ့ထုတယ်။ မိမိကို ကယ်တင်ခဲ့တဲ့ ကျေးဇူးရှင်တစ်ဦးကို ကျေးဇူးတင်ဖို့ မကောင်းဘူးလား? သိပ်ကောင်းတယ်။ ပြစ်မှားလိုတဲ့စိတ်ဓာတ်တွေသာ တဖွားဖွားပေါ်လာတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲ? အတိတ်က ဘုရားအလောင်းတော်အပေါ်မှာ မကျေနပ်တဲ့စိတ် ဓာတ်၊ အနိုင်ယူလိုတဲ့စိတ်ဓာတ်နဲ့ သူက ကံကို ထူထောင်ခဲ့တယ်၊ ထူထောင်ခဲ့ လိုက်တဲ့အတွက် ဒီကံက အကျိုးပေးဖို့ရန် အခါအခွင့်သင့်လာတဲ့ဘဝမှာ ကျေးဇူး ရှင်ရယ်လို့တောင် စိတ်ထဲမှာထားနိုင်တဲ့စိတ်ထား ရှိသေးသလား? မရှိတော့ဘူး။ ပြစ်မှားတယ်။

ဒါပေမဲ့ ဘုရားအလောင်းဘက်ကတော့ မေတ္တာရှိပါတယ်။ သွေးစက်ကို ခြေရာခံပြီး နောက်ကနေ လိုက်ခဲ့ပေတော့ဆိုပြီး လူတို့ဌာနကို သွားတဲ့လမ်းအထိ လိုက်တော့ မပို့ခဲ့ဘူးလား? ပို့ခဲ့တယ်။

စူဠဓမ္မပါလသတို့သား

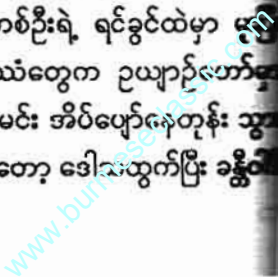
နောက်တစ်ခု - စူဠဓမ္မပါလဇာတ်တော်ကို ကြည့်လိုက်ရင် ဦးပဉ္စင်းတို့ ဘုရားအလောင်းတော်က အရှင်ဒေဝဒတ်ရဲ့သား သွားဖြစ်တယ်။ အရှင်ဒေဝဒတ် က ထိုအချိန်အခါမှာ တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ် မင်းလုပ်တဲ့ ရှင်ဘုရင်ပါ။ အဲဒီရှင်ဘုရင်

တစ်ဦး ဖြစ်နေတဲ့အချိန်အခါမှာ ဘုရားအလောင်း သားတော်ကလေး မွေးစွာ လာပြီးလို့ နောက်မကြာခင်အတွင်း မိဖုရားရတနာရဲ့ အဆောင်တော်ကို သူ့ သွားတဲ့အခါ မိဖုရားက သားရတနာလေးကို မြူဆွယ်နေတာနဲ့ ရှင်ဘုရင်လာတာ ကို ဂရုမစိုက်မိဘူး။ အဲဒီအချိန်မှာ - ဘာလုပ်သလဲ? ဒင်းသားဖြင့် ခုမှ ငယ်ငယ် ရှိသေးတယ်၊ ငါ့ကို ပမာမခန့်လုပ်တယ်၊ သိစေရမယ်ဆိုပြီးတော့ အာဏာတော် သားတွေကို ခေါ်ပြီးတော့ သူက အဲဒီဦးပွင်းတို့ ဘုရားအလောင်း စူဠဓမ္မပါဝ သတို့သားလေးကို သူ့ရဲ့ရှေ့မှာ ဓားပန်းကစားခိုင်းတယ်။ သွေးတွေကို ဖြာထွက် သွားတယ်။ ဒီကလေးက မုန်းတီးနေအောင် ဘာလုပ်တတ်သလဲ? မလုပ်တတ် သေးဘူး။ ဒါပေမဲ့ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး မကျေနပ်ချက်တွေ ခြံရံပြီးတော့ ကံတစ်ခုထဲ ပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့တဲ့အတွက် တစ်ဦးကိုတစ်ဦး တွေ့တဲ့အချိန်အခါမှာ ရက်စက် ကြမ်းကြုတ်တဲ့စိတ်ထားတွေ ရှိမလာဘူးလား? ရှိနေတယ်။

ဘုရားအလောင်းဘက်က ဒီစိတ်ထားမရှိဘူး။ အရှင်ဒေဝဒတ်အလောင်း ဘက်ကသာ ဒီစိတ်ထားရှိတာ၊ ကိုယ့်သားကို ကိုယ်သတ်ရဲတယ်ဆိုတဲ့စိတ်ထားထဲ ကြည့်စမ်း - ကိုယ့်သားသမီးကို သတ်ဖြတ်ရဲတယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ထားသည် သာမန် စိတ်ထားမျိုး ဟုတ်နိုင်သလား? မဟုတ်နိုင်ဘူး။ ကံတွေကို ရမ်းပြီး ထူထောင်သလို သလား? မထူထောင်သင့်ဘူး။ မိမိတို့က မကျေနပ်ချက်တွေ တစ်ပုံကြီးနဲ့ ခုထဲ ပေါ့၊ ကောင်းမှုကုသိုလ်ပြုတဲ့အချိန်အခါမှာ တစ်ဦးအပေါ်တစ်ဦး မကျေနပ်တဲ့ စိတ်ထားတွေနဲ့ ကံကို ထူထောင်ခဲ့ရင် ဒီကံက အကျိုးပေးတဲ့အခါ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး တွေ့ကြုံခဲ့ရင် ခုလိုပဲ မကျေနပ်တဲ့ ပွဲတွေပဲ တွေ့နေကြမှာ။ နောက်တစ်ခု - ခန္တီဝါဒီဇာတ်ကို ကြည့်လိုက်ဦး - အရှင်ဒေဝဒတ်အလောင်းက ကလာဗုဒ္ဓအမည်ရှိတဲ့ ရှင်ဘုရင်ဖြစ်တယ်၊ ငမ္မေးသမားကြီးပဲ။ ဘုရားအလောင်းတော်က ခန္တီဝါဒီရသေ့ကြီး ဖြစ်ပါတယ်။ အရက်မူးနေတဲ့ ကလာဗုမင်းက တစ်နေ့မှာ မောင်းမမိသတဲ့ တွေ့နဲ့အတူ ဥယျာဉ်ကစားတယ်။ မောင်းမမိသံတစ်ဦးရဲ့ ရင်ခွင်ထဲမှာ မှုတ် အိပ်ပျော်သွားတယ်။ ဖျော်ဖြေနေတဲ့ မောင်းမမိသံတွေက ဥယျာဉ်ဘော်မှာ သီတင်းသုံးနေတဲ့ ခန္တီဝါဒီရသေ့ကြီးထံမှာ ကလာဗုမင်း အိပ်ပျော်နေတုန်း သွား တရားနာကြတယ်။ ကလာဗုမင်း နိုးလာတဲ့အခါ သိတော့ ဒေါသထွက်ပြီး ခန္တီဝါဒီ ရသေ့ထံကို သွားတယ်၊ ရန်မူချင်လို့ သွားတာပဲ။

ခန္တီဝါဒီရသေ့ကြီး

ခန္တီဝါဒီရသေ့က ဘာလုပ်သလဲ? ဘာမှမလုပ်ပါဘူး။ အားလုံးကြားဖူးကြပါလိမ့်မယ် - “အရှင်ရသေ့ ဘာဝါဒရှိသလဲ”လို့ မေးတော့ - “သည်းခံတဲ့ခန္တီဝါဒရှိတယ်”လို့ ပြောမိတာနဲ့ လက်တွေ့ဖြတ် ခြေတွေဖြတ် နှာခေါင်းဖြတ် နားရွက်ဖြတ် နောက်ဆုံး အသက်ပါ သတ်ပစ်တယ်။ သည်းခံတဲ့ဝါဒ ရှိပါတယ်လို့ စကားလေး တစ်ခွန်းလောက် ပြောတာလေးနဲ့များ သတ်ဖြတ်ပစ်ရတယ်ဆိုတော့ ဒီစိတ်ထားကို ကြည့်ပါ။ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး မကျေနပ်ချက်ကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ ဒီလို စိတ်ထားတွေပေါ်လာတာဟာ တစ်ချိန်က ကံကိုထူထောင်ခဲ့စဉ်အချိန်အခါက မကျေနပ်ချက်တွေနဲ့ ကံကို ထူထောင်ခဲ့ကြလို့ပဲ။ နောက်တစ်ခု -

မဟာကပိဗျောက်မင်း

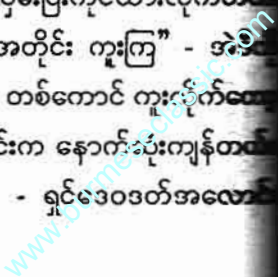
မဟာကပိဗတ်တော်ကိုပြန်ကြည့်လိုက်ဦး။ အားလုံး ကြားဖူးကြမယ်။ သရက်ပင်က သရက်သီးကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ မျောက်တွေမှာ တစ်နေ့ အန္တရာယ်ပေါ်မယ်ဆိုတာကို ဘုရားအလောင်းတော် မျောက်မင်းက မျောက်တွေကို သတိပေးထားတယ်။ အထက်ဂင်္ဂါမြစ်ကမ်းပါးမှာ ဒီသရက်ပင်က ရှိနေတယ်။ ဒီတော့ ဒီသရက်သီးကို ဂင်္ဂါမြစ်ထဲ မကျအောင် မျောက်အပေါင်းက ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရမယ်ဆိုပြီး ဘုရားအလောင်း မျောက်မင်းကလည်း သတိပေးထားတယ်။ သတိပေးထားပေမဲ့လို့ ပြဿနာပေါ်ချင်လာတော့ ဘာဖြစ်လာသလဲ? - သရက်သီးတစ်လုံးကို ခါချဉ်ထုပ်က အံ့ထားတယ်။ ဒီတော့ ခါချဉ်ထုပ်ပဲ ထင်ပြီးတော့ ဒီသရက်သီးကို ဘယ်သူမှ ခူးမစားမိဘူး။ မျောက်တွေ ခူးမစားမိတော့ ဒီသရက်သီးက ကျန်နေတယ်။ ခါချဉ်ထုပ် အအံ့ခံရတဲ့ ဒီသရက်သီးက တစ်ချိန် မှည့်လာတော့ ကြွေကျပြီးတော့ ဂင်္ဂါမြစ်ထဲ မျောသွားတယ်။

ဂင်္ဂါမြစ်ရဲ့ ဗာရာဏသီရေချိုးဆိပ်မှာပေါလေ - ဗာရာဏသီရှင်ဘုရင်က ရေချိုးဆင်းတော့မယ်ဆိုတော့ ပိုက်တွေဘာတွေ ကာပြီးမှ ရေချိုးပြီးဆင်းတယ်ဆိုပါတော့၊ အဲဒီပိုက်မှာ ဒီသရက်သီးက လာငြိနေတော့ ရှင်ဘုရင်ထံ ဆက်သလိုက်တော့ ဒီသရက်သီးရဲ့အရသာကို တွေ့တာနဲ့ ရှင်ဘုရင်က သရက်သီးရှာပုံ

တော် ကြုံတော့တာပဲ။ အထက်ဂင်္ဂါကို တပ်တွေခြံရံပြီးတော့ ချီတက်လိုက်ရင် အခါ နောက်ဆုံး ဒီသရက်ပင်အောက် ရောက်သွားပြီ။ ရောက်သွားတဲ့အချိန်အခါ ကျတော့ ဒီသရက်ပင်အောက်မှာ တပ်စခန်းချနားနေတုန်း မျောက်တွေကလည်း စစ်တပ်တွေ ဒီရောက်နေတယ်ဆိုတာလည်း မသိဘူး။ မသိတော့ ဘာလုပ်သလဲ သရက်ပင်မှာ စားနေကျအတိုင်း လာပြီးစားကြတာပေါ့။ စားလည်းစားရော လေးတော်သားတွေကို အပိုင်းခိုင်းလိုက်တယ်။ ဝိုင်းလိုက်တော့ မျောက်တွေ ပြေးမရတော့ဘူး။ ပြေးမရတဲ့အချိန်အခါကျတော့ ဘုရားလောင်းမျောက်မင်းက ဘာလုပ်သလဲ? ဟိုဘက်ဂင်္ဂါတစ်ဖက်ကမ်းကို သူ့ခွန်အားနဲ့ လှမ်းပြီးတော့ ခုန်လိုက်တယ်။ ခုန်တဲ့အချိန်မှာ ဒီသရက်ကိုင်းကနေ ဟိုဘက် ဂင်္ဂါမြစ်တစ်ဖက်ကမ်းခိုသစ်ပင်ဟာ ဘယ်လောက်ဝေးမယ်ဆိုတာကို သူက ဉာဏ်နဲ့တိုင်းတာသွားတယ်။

တိုင်းတာပြီးတော့ တောထဲမှာ နွယ်ကြိုးတွေ လိုက်ရှာတယ်။ နွယ်ကြိုးတွေ လိုက်ရှာပြီးတော့ ဂင်္ဂါတစ်ဖက်ကမ်းမှာရှိတဲ့ သစ်ပင်ကို နွယ်တစ်စချည်ခဲ့တယ်။ ပြီးတော့ သူ့ခါးမှာ နွယ်တစ်စကို ချည်ပြန်တယ်။ ချည်ပြီးတော့ ဟိုဘက်ကမ်း သစ်ပင်ကနေ ဒီဘက်ကမ်းသရက်ပင်ကို ပြန်ခုန်တယ်။ ရှင်ဘုရင်ကလည်း အောင်ကနေ ဒီမျောက်ရဲ့ပြုမူနေပုံ အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို သေသေချာချာ စောင့်ကြည့်နေတယ်။ လေးတော်သားတွေကို အပစ်မခိုင်းဘူး။ ဒီမျောက်တွေဟာ ဘာလုပ်ကြမလဲဆိုတာကို အတုယူချင်လို့ ကြည့်နေတာ။ ဘုရားအလောင်းမျောက်မင်းကလည်း ဒီဘက်ကမ်းကို လှမ်းခုန်လိုက်တဲ့ အချိန်အခါကျတော့ ဟိုဘက်ကမ်း သစ်ပင်ကို ချည်ဖို့ရန်အတွက် အတိုင်းအတာကို ထည့်ပြီး မစဉ်းစားခဲ့မိဘူး။ သစ်ပင်ကို ပတ်လိုက်တဲ့ ကြိုးအတိုင်းအတာလောက် လိုသွားတယ်။ လိုသွားတဲ့အခါကျတော့ လိုနေတဲ့နေရာကလေးကို ကွက်လပ်ဖြည့်တဲ့အနေနဲ့ ဘုရားလောင်း မျောက်မင်းက ဘာလုပ်သလဲ? သရက်ကိုင်းတစ်ခုကို သူ လှမ်းပြီးကိုင်ထားလိုက်တယ်။ က - ငါ့အပေါ် ခုန်ချပြီး ဟိုဘက်ကမ်းကို ဒီကြိုးအတိုင်း ကူးကြ” - အဲဒါအကူးခိုင်းလိုက်တဲ့အခါ မျောက်တွေ တစ်ကောင်ပြီး တစ်ကောင် ကူးလိုက်တော့ ဟိုဘက်ကမ်း ရောက်ကုန်ပြီ။ ရှင်ဒေဝဒတ်အလောင်းက နောက်ဆုံးကျန်တယ်။ ကျန်တဲ့အချိန်အခါကျတော့ ဘာဖြစ်သလဲ? - ရှင်ဒေဝဒတ်အလောင်း

မျောက်ရဲ့ ရက်စက်ပုံမြင်ကွင်းကို ကြည့်ပေတော့ - မိမိတို့ရဲ့အသက်ကို ကယ်တင်ပေးနေတဲ့ ကျေးဇူးရှင်တစ်ဦးကို ကြင်နာသနားဖို့ မကောင်းဘူးလား? ကြင်နာသနားဖို့ ကောင်းတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီကြင်နာသနားတတ်တဲ့စိတ်ထားရှိသလား? မရှိဘူး။ ဘာလုပ်သလဲ? အမြင့်ဆုံးဖြစ်တဲ့ သစ်ကိုင်းပေါ်တက်။ အဲဒီကနေ ဘုရားလောင်းမျောက်မင်းရဲ့ ကျောတည့်တည့်ပေါ်ကို တအားခုန်ချလိုက်တယ်။ ကျောတည့်တည့်ပေါ်ကို တအားခုန်ချလိုက်တော့ ခေတ်အပြောနဲ့ပြောရရင်တော့ အဆုပ်ကွာသွားတယ်နဲ့တူတယ်။ ဒါပေမဲ့ စာမှာကတော့ နှလုံး နည်းနည်းကွဲသွားတယ်လို့ ဆိုတယ်။ အဲဒီမှာ အရှင်ဒေဝဒတ်အလောင်းမျောက်ကတော့ ကူးတော့ ကူးလို့ရသွားတယ်။ ဘုရားအလောင်းကတော့ အဲဒီမှာ နှလုံးကွဲပြီး သေသွားရှာတယ်။ ရှင်ဘုရင်က ကြည်ညိုလွန်းလို့ ဘုရားအလောင်းကို မီးသဂြိုဟ်ပြီးတော့ အရိုးတွေကို ဗာရာဏသီ ယူသွားပြီးတော့ ပူဇော်ထားတယ်။

ဒီဇာတ်တော်မှာကြည့်ပေါ့ - မိမိရဲ့အသက်ကို ထုတ်ဆောင်ကယ်တင်ပေးနေတဲ့ မိမိရဲ့ဆွေမျိုးသားချင်းတွေရဲ့အသက်ကို ထုတ်ဆောင်ကယ်တင်ပေးနေတဲ့ ဒီဘုရားအလောင်းကို ကျေနပ်ဖို့ မကောင်းဘူးလား? သိပ်ပြီးကျေနပ်ဖို့ ကောင်းတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျေနပ်တဲ့စိတ်ထား ရှိသလား? မရှိဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲ? အတိတ်က ကံကို ပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့စဉ်အချိန်အခါမှာ တစ်ဦးပေါ်တစ်ဦး မကျေနပ်တဲ့ စိတ်ထားနဲ့ ကံကို ပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့တယ်။ ဒီတော့ နောက်ထပ် တွေ့ကြုံကြုံဆုံကြုံပြီဆိုရင်ကော ကျေနပ်ဦးမလား? မကျေနပ်တော့ဘူး။ ဒီလိုဆိုရင် မိမိတို့ရဲ့ မကျေနပ်တဲ့ ဒီစိတ်ဓာတ်ကလေးတွေကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေးဖို့ မလိုဘူးလား? ဘယ်နှယ်တုန်း ယောဂီတွေ - မလိုဘူးလား? လိုအပ်တယ်။ စိတ်ဓာတ်ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးဟာ သိပ်လိုအပ်ပါတယ်။ နောက်ဆုံးဘဝ ကြည့်ပေါ့ -

အရှင်ဒေဝဒတ်အလောင်းက ငါးကမ္ဘာတိတိ မိမိရဲ့စိတ်ဓာတ်ကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု မလုပ်ခဲ့ဘူး။ ဦးပဉ္စင်းတို့ မြတ်စွာဘုရားလည်း - သုံးလောကထွတ်ထားသဗ္ဗညုသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ဘုရားရှင်အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိသွားပြီ။ ညီအစ်ကိုတစ်ဝမ်းကွဲတော်စပ်ပြီးတော့ လာပြီး လူဖြစ်ကြပါတယ်။ ရှင်ဒေဝဒတ်အလောင်းက ယသော-ဓရာရဲ့ မောင်အရင်းပဲ။ ဘုရားရှင်အပေါ်မှာ ကျေနပ်ချက်ရှိသလား? မရှိပြန်ဘူး။

ကြည့်စမ်း - တစ်လောကလုံးမှာ အသာဆုံး အမြတ်ဆုံးဖြစ်တဲ့ သူတော်ကောင်း တစ်ဦးအပေါ်တောင် သူ့စိတ်ထားက ကျေနပ်နိုင်တဲ့စိတ်ထား ရှိသလား? မရှိဘူး။ မကျေနပ်ချက်ကို အကြောင်းခံပြီး ဘာလုပ်သလဲ? ဘုရားရှင်ကို ကျောက်မောင်း ဆင်ပြီးတော့ သတ်ခဲ့တယ်။ သွေးစိမ်းတည်စေခဲ့တယ်။ သံဃာသင်းခွဲခဲ့တယ်။ ဒီ သံဃာသင်းခွဲတဲ့ကံက နောက်ဆုံး သူ့ကို အကျိုးပေးတာပဲ။ အကျိုးပေးလို့ထဲ တော့ - ဒီနေ့ ဘယ်ရောက်သွားသလဲ? အဝီစိင်ရဲကို ရောက်သွားတယ်။

အလျား ယူနေတာရော၊ အနံ့ ယူနေတာရော၊ အစောက် ယူနေတာရော ရှိတဲ့ အဝီစိင်ရဲထဲမှာ အောက်က သံမြေပြင်က ဆယ်ယူနေရာ၊ အထက်က အမိုးထ လည်း ဆယ်ယူနေရာ၊ တံတိုင်းတွေကလည်း ဆယ်ယူနေရာထု ထူတဲ့ သံထုထည် မီးအလျှံ ဟုန်းဟုန်းတောက်နေတဲ့ ဒီအဝီစိင်ရဲထဲမှာ ခံနေရတယ်။ အောက်က နင်းထားတဲ့ခြေထောက်ကို ကြည့်လိုက်ရင် ခြေဖမိုးအထိ အောက်က သံမြေပြင် ထဲမှာ မြုပ်နေတယ်။ နှုတ်လို့မရဘူး။ အပေါ်က အမိုးကို သူ့နဖူးက သွားထိတော့ နဖူးအထိ ခေါင်းပါ မြုပ်သွားတယ်။ လှုပ်လို့မရဘူး။ ဘယ်ဘက်လက်က ဘယ်ဘက် သံတံတိုင်းထဲမှာ မြုပ်နေတယ်။ ညာဘက်လက်က ညာဘက်သံတံတိုင်းထဲမှာ မြုပ် သွားတယ်။ အရှေ့အနောက် ထန်းပင်လုံးခန့် ပမာဏရှိတဲ့ သံတံကျင်တစ်ခုထ သူ့ကိုယ်ကို ထုတ်ချင်းလျှိုပြီး အရှေ့တံတိုင်းနဲ့ အနောက်တံတိုင်းကို ထိုးဖောက်ပြီး စိုက်ထားတယ်။ လှုပ်လို့မရဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲ? - မတုန်မလှုပ်တဲ့ မြတ်စွာဘုရား အား ပြစ်မှားခဲ့တဲ့အတွက် မတုန်လှုပ်တဲ့အကျိုးတွေကို ရရှိနေတယ်လို့ အဆို ရှိတယ်။

ဘာကို အခြေခံခဲ့သလဲ? တစ်ဦးကို တစ်ဦးက မကျေနပ်ချက်ကို အခြေခံ ခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့် တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး ကျေနပ်ဖို့ မကောင်းကြဘူးလား? သိပ်ကောင်း တယ်။ ကျေနပ်ကျေနပ်ကလေးနဲ့ ဒါနကံတွေကို ပြုစုပျိုးထောင်ဖို့ကောင်းတယ်။ သီလကံတွေကို ပြုစုပျိုးထောင်ဖို့ကောင်းတယ်။ သမထကံတွေ ဝိပဿနာကံတွေကို ပြုစုပျိုးထောင်ဖို့ကောင်းတယ်။ ဝေယျာဝစ္စကုသိုလ်ကလေးတွေကိုလည်း တစ်ဦး အပေါ်တစ်ဦး ကျေနပ်ကျေနပ်နဲ့ ပြုစုပျိုးထောင်ဖို့ မကောင်းလားလား? သိပ် ကောင်းတယ်။ မကျေနပ်ချက်တွေနဲ့ ပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့ရင်တော့ မကျေနပ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်

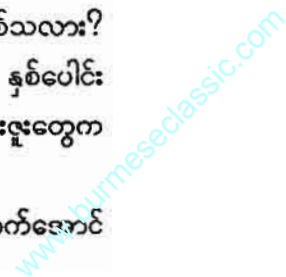
တွေ့သွားတဲ့လမ်းကို ကိုယ်မသွားရဘူးလား? သွားရလိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့် မိမိတို့ရဲ့ စိတ်ဓာတ်ကလေးတွေကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေးဖို့ မလိုဘူးလား? လိုအပ်တယ်။

အမွပါလီ

နောက်တစ်ခုကြည့်ပေါ့ - စိတ်ဆန်းကြယ်တဲ့အတွက် ကံဆန်းကြယ်တယ်၊ ကံဆန်းကြယ်တဲ့အတွက် အကျိုးပေးတွေလည်း အဆန်းတကြယ်ဖြစ်သွားတဲ့ ထုံးတမ်းစဉ်းစားပဲ။ အမွပါလီပြည့်တန်ဆာမရဲ့ အကြောင်းပဲ။ အမွပါလီပြည့်တန်ဆာမ အလောင်းကို ပြန်ပြီး ဆန်းစစ်ကြည့်ပါ။ ဖုဿဘုရားရှင်ရဲ့ ပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်တော် မူပြီးတဲ့နောက် ကျန်ရစ်ခဲ့တဲ့ ဓာတ်တော် မွေတော်တွေပေါ့။ သက်တော်ရှည်ဘုရား ရှင်တို့ရဲ့ ဓမ္မတာအတိုင်း ရွှေတုံးရွှေခဲလို ဓာတ်တော်များက တစ်လုံးတစ်ခဲတည်း ကျန်ရစ်ခဲ့ပါတယ်။ စေတီတော်တစ်ဆူ တည်ထားတယ်။ ထိုစေတီတော်ကြီးကို ဘိက္ခုနီမတွေ တစ်နေ့ သွားပြီးဖူးမျှော်ကန်တော့ကြတယ်။ ဖူးမြော်ကန်တော့ရင်း ရဟန္တာမထေရ်မကြီးတစ်ပါးက ရှေ့ကနေ မတော်တဆ ချေဆတ်မိတဲ့အတွက် ပါးစပ်ထဲကနေ သလိပ်ချွဲခန်းတွေ အပြင်ထွက်ကျသွားတယ်။ စေတီရင်ပြင်ပေါ် မှာ သလိပ်ချွဲခန်းတွေ ကျသွားတာကို ဒီရဟန္တာမထေရ်မကြီးကလည်း မသိလိုက် ပါဘူး။

မသိတဲ့အတွက် စေတီတော်ကို လှည့်လည်ပြီး ဖူးမြော်ကန်တော့ကြတယ်။ အမွပါလီရဲ့အလောင်းအလျာဖြစ်တဲ့ ဘိက္ခုနီမကလေးက နောက်ကလိုက်လာ တော့ ဘာပြောသလဲ? “ဘယ်ပြည့်တန်ဆာမက ဒီနေရာမှာလာပြီးတော့ ခွဲခန်း တွေ၊ တံတွေးတွေ ထွေးသွားရသလဲ” - ဘာလုပ်လိုက်တာလဲ? ပန်းချီကားချပ် တစ်ချပ် ရေးဆွဲလိုက်တာပဲ။ ဒီတော့ တကယ်တမ်း သလိပ်ချွဲခန်းတွေ မတော်တဆ ကျသွားတဲ့ ဘိက္ခုနီမကြီးက သူပြောတဲ့အတိုင်း ပြည့်တန်ဆာမ ဖြစ်သလား? မဖြစ်ဘူး။ သူသာ ဖြစ်သွားတယ်။ ဘယ်လိုဖြစ်သွားသလဲ? အဲဒီဘဝမှာ နှစ်ပေါင်း သောင်းနဲ့ချီပြီး သူဖြည့်ကျင့်ထားတဲ့ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာဂုဏ်ကျေးဇူးတွေက သူ့ကို ကယ်တင်နိုင်စွမ်း မရှိ ဖြစ်သွားကြတယ်။

ဒီဘိက္ခုနီမကြီးကို ပြစ်မှားခဲ့တဲ့ ဝစီဘေဒကံက သူ့ကို ငရဲကိုရောက်အောင်

ပို့ဆောင်ပေးလိုက်တယ်။ ငရဲကနေ ကျွတ်လာလွတ်လာပြန်တော့လည်း နောက်ဆုံး အမွပါလီရဟန္တာထေရီမကြီးဖြစ်တဲ့ဘဝအထိ ဘဝပေါင်း နှစ်ရာကျော် ဆက်တိုက် ပြည့်တန်ဆာမပဲ ဖြစ်ရတယ်။ စဉ်းစားကြည့်စမ်း - ပြောလိုက်တာက စကားတစ် ခွန်းတည်း။ ဒီစကားတစ်ခွန်းကို ပြောလိုက်မိတာနဲ့ ဒီလောက်ဘဝပေါင်းများစွာ ဘာကြောင့် အကျိုးပေးနေရသလဲ? - လို့တော့ မေးစရာရှိတယ်။ အဲဒီလို သူ တစ်ပါးကို ပက်ပက်စက်စက်ပြောဖို့ရန် ကြံ့စည်စိတ်ကူးနေတယ် ပြောဆိုနေတယ် ပြောဆိုနေတာကို ပြန်သတိရတယ်။ အဲဒီအချိန်အခါမှာ အကုသိုလ်စိတ်စေတနာ တွေ များစွာဖြစ်တယ်။ မျက်စိတစ်မှိတ် လျှပ်တစ်ပြက်အတွင်းမှာ နာမ်တရားတို့ မည်သည် ကုဋေတစ်သိန်းမက ဖြစ်ပြီးပျက်နိုင်တဲ့ စွမ်းအားရှိခြင်းကြောင့် သူ တစ်ပါးကို ရက်ရက်စက်စက် ပက်ပက်စက်စက်ပြောလိုတဲ့ ဒေါသပြဋ္ဌာန်းနေတဲ့ အကုသိုလ်ဇောစိတ်အစဉ်တွေဟာလည်း ဝီထိပေါင်းများစွာ ဖြစ်နိုင်တယ်။

အဲဒီဝီထိတွေထဲက အင်အားပြည့်ဝနေတဲ့ အကုသိုလ်ဇောစေတနာတွေက အပါယ်မှာ ပဋိသန္ဓေအကျိုးကို ပေးတယ်။ ရှေ့နောက်မှာ ခြံရံထားတဲ့ အင်အား အနည်းငယ် လျော့နေတဲ့ အကုသိုလ်စေတနာတွေက ခုလို လူ့ဘဝမှာ လူလာဖြစ် တဲ့အချိန်အခါမှာ ပြည့်တန်ဆာမဖြစ်ဖို့ရန်အတွက် လာပြီးတော့ အကျိုးပေးတယ်။ စိတ်စေတနာတစ်ခုက ဘဝတစ်ခုကို ပဋိသန္ဓေအကျိုးပေးနိုင်တဲ့ စွမ်းအားရှိတယ်။ သူပြောလိုက်တာက တစ်မိနစ်ကြာတယ်ထားတော့ - နာမ်တရားတွေရဲ့ တစ်စက္ကန့် မှာ ကုဋေတစ်သိန်းမက ဖြစ်ပြီးပျက်နိုင်တဲ့ စွမ်းအားရှိခြင်းကြောင့် တစ်မိနစ် လောက်အတွင်းမှာ အကုသိုလ်ဇောစိတ်စေတနာတွေသည် ဘယ်လောက်ဖြစ် သွားမလဲ?

မရေမတွက်နိုင်အောင် များနေပြီ၊ အကယ်၍ များ ငါးမိနစ်လောက် ရန်ဖြစ် နေကြမယ်ဆိုရင် ဘယ်နှယ့်နေကြမလဲ? စဉ်းစားကြည့်စမ်း - ကြောက်ဖို့မကောင်း ဘူးလား? သိပ်ကြောက်ဖို့ကောင်းတယ်။ ဒါဟာ ယောက်ျားတွေပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အမျိုး သမီးတွေပဲဖြစ်ဖြစ်ပေါ့။ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး မကျေနပ်လို့ ရန်ပွဲစပြုဆိုလို့ရှိရင် - ဟုတ် သည်ဖြစ်စေ၊ မဟုတ်သည်ဖြစ်စေ ပါးစပ်ထဲရှိတာတွေ အကုန်သွန်ချလိုက်တာပဲ၊ ဟုတ်တယ် မဟုတ်လား?

ဒီတော့ မိမိတို့က မကောင်းတဲ့အကျိုးတရားတွေကို မလိုလားခဲ့ဘူးဆိုရင် မိမိတို့ရဲ့စိတ်ဓာတ်တွေကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေးဖို့ မလိုဘူးလား? လိုအပ်နေတယ်။ ဒီအမှုပါလီရဲ့ထုံးကို ကြည့်ပါ။ စကားတစ်ခွန်း ပက်ပက်စက်စက် မပြောမိ ပြောပြီး ပြောဆဲအချိန်တွေမှာ အကုသိုလ်လောစေတနာတွေ ဘယ်လောက်အမှုတော် ထမ်းရွက်နေမယ်ဆိုတာကို ခန့်မှန်းကြည့်ပါ။ ဖုဿဘုရားရှင်လက်ထက်တော်က သူ ပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့တဲ့ ကုသိုလ်ကံတွေလည်း ရှိကြပါတယ်။ သို့သော် ဒီကုသိုလ် ကံတွေကို ရဟန္တာထေရီမကြီးတစ်ပါးအပေါ်၌ ပက်ပက်စက်စက် ပြည့်တန်ဆာမ ဆိုပြီး စွပ်စွဲကဲ့ရဲ့လိုက်မိတဲ့ ဒေါသပြဋ္ဌာန်းနေတဲ့ အကုသိုလ်ကံတွေက ဝန်းရံနေ တယ်။ သူပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့တဲ့ ကုသိုလ်ကံတွေက လူ့ဘဝပဋိသန္ဓေအကျိုးကို ပေးတဲ့အခါ အကုသိုလ်ကံတွေကလည်း ပဋိသန္ဓေမျိုးစေ့ထဲမှာ ပြည့်တန်ဆာမ ဖြစ်ဖို့ရန် စွမ်းအင်ကလေးတွေကို တစ်ပါတည်း မြှုပ်နှံပေးလိုက်တယ်။

နောက်ဆုံးဘဝမှာ သူပြည့်ကျင့်ခဲ့တဲ့ ကုသိုလ်ကံတွေကြောင့် ဝေသာလီပြည် မှာ လိစ္ဆဝီမင်းသားတွေပိုင်တဲ့ ဘုံဆိုင်ဥယျာဉ်ထဲမှာရှိတဲ့ သရက်ပင်ရင်းမှာ ဩပ- ပါတိကပဋိသန္ဓေအဖြစ်နဲ့ ဘွားခနဲ (၁၆)နှစ်အရွယ် လူလာပြီးဖြစ်ရတယ်။ အတိတ် က ဖုဿဘုရားရှင်လက်ထက်တော်က ပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့တဲ့ စင်ကြယ်တဲ့ သီလ ကုသိုလ်ကံတွေကြောင့် အလွန်ချောမောလှပတဲ့ အမျိုးသမီးတစ်ဦး ဖြစ်လာရ တယ်။ သို့သော် ရဟန္တာထေရီမအပေါ်၌ ပြစ်မှားခဲ့တဲ့ ဝစီဘေဒ အကုသိုလ်ကံ ကလည်း လှပနေတဲ့သူတစ်ဦးကို ပြည့်တန်ဆာမဖြစ်အောင် ဖန်တီးပေးလိုက်ပြန် တယ်။ လိစ္ဆဝီမင်းသားတို့ရဲ့ အများပိုင်ဥယျာဉ်အတွင်းမှာ အလွန်လှပတဲ့ အမျိုး သမီးတစ်ဦးလာဖြစ်ရတော့ ဘာသားချော လိစ္ဆဝီမင်းသားတို့ကလည်း သူပိုင်ထိုက် ငါပိုင်ထိုက်နှင့် အကြိတ်အနယ် လှကြပြန်တယ်။ နောက်ဆုံးတော့ - တရားသူကြီး တွေက လိစ္ဆဝီမင်းသားအားလုံးပိုင်ဆိုင်တဲ့ ဘုံဆိုင်ပစ္စည်းအဖြစ် သတ်မှတ်ပေး လိုက်ကြတယ်။ ပြည့်တန်ဆာမဘဝသို့ ရောက်ရှိသွားရပြန်တယ်။ ကံတစ်ခုက လှပသူတစ်ဦးဖြစ်အောင်လည်း ဖန်တီးပေးလိုက်တယ်။ အခြားကံတစ်ခုကလည်း ပြည့်တန်ဆာမဖြစ်အောင် ပဋိသန္ဓေမှာ သတ်မှတ်ချက်ပြုလုပ်ပေးလိုက်ပြန်တယ်။ ကံဆန်းကြယ်တော့ သတ္တဝါတွေ ဆန်းကြယ်ရတဲ့ ထုံးတမ်းစဉ်းစားပဲ။

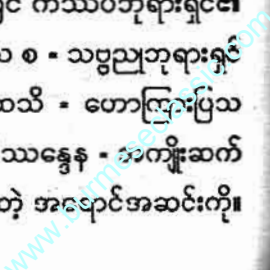

ကပိလရဟန်း

နောက်ထုံးတစ်ခု - ဦးပဉ္စင်းတို့ ရဟန်းဘက်က ထုံးကလေးတစ်ခုပါပဲ။ ကပိလရဟန်းဆိုကြပါစို့။ ကဿပဘုရားရှင်ရဲ့လက်ထက်တော်က စာတတ်ပေတတ် ရဟန်းတော်တစ်ပါးဖြစ်တယ်။ စာပေပို့ချခဲ့တဲ့ ရဟန်းတော်တစ်ပါးလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ သူ့ရဲ့မိခင်ကလည်း ဘိက္ခုနီမ၊ သူ့ရဲ့ညီမတစ်ဦးကလည်း ဘိက္ခုနီမ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သာသနာ့နောက်ပိုင်းရောက်လာတဲ့အချိန်အခါကျတော့ သူက ပညာမာန်တွေ ပရိယတ္တိမာန်တွေ ထက်သန်ပြီးတော့ ဘာတွေဖြစ်လာ သလဲ? ဓမ္မကို အဓမ္မလုပ်၊ အဓမ္မကို ဓမ္မလုပ်ပြီးတော့ ရဟန်းတွေနဲ့ ငြင်းခုံပြီး ဆဲရေးတယ်။ ဆဲရေးလိုက်တဲ့အတွက် ဒီအကုသိုလ်ကံက သူ့ကို အကျိုးပေးဖို့ရန် အခါအခွင့်သင့်လာတော့ ငရဲပို့၊ ငရဲကနေ ကျွတ်လာလွတ်လာတော့ ဦးပဉ္စင်းတို့ မြတ်စွာဘုရားပွင့်တဲ့အချိန်လောက်ကျတော့ ဘာဖြစ်လာသလဲ? ဂင်္ဂါမြစ်ထဲမှာ ငါးတစ်ကောင်ဖြစ်လာတယ်။ အဲဒီငါးကို ပိုက်ကွန်နဲ့မိပြီး ဆိုကြစို့။ အရောင်အဆင်း ကို ကြည့်လိုက်တော့ ငါးက ရွှေရောင်လို တောက်နေတယ်။ ရွှေရောင်လို တောက်ပ နေပေမဲ့ ဒီငါးရဲ့ပါးစပ်က ထွက်လာတဲ့အနံ့ကျတော့ အင်မတန်ပုပ်တဲ့အနံ့ ဖြစ်နေ တယ်။ သူဌေးကတော်တစ်ဦးက ဒီငါးကို ဝယ်လိုက်တယ် ဆိုကြပါစို့။ နောက်ဆုံး ဒီငါးရဲ့ဂုဏ်သတင်းအကြောင်းအရာက မြတ်စွာဘုရားရွှေနားတော်အထိ ပေါက် ကြားလာတယ်။ ဘုရားရှေ့တော်အထိ ရောက်လာတယ်။ ဘုရားရှင်က ဒီငါးရဲ့ အတိတ်ဇာတ်ကြောင်းလေးတွေကို အဲဒီအခါကျမှ ပြန်ပြီးတော့ ဟောပြတယ်။

ယံ ပန သော ဒီယရတ္တံ ဗုဒ္ဓဝစနံ ဝါစေသိ၊ ဗုဒ္ဓဿ စ ဂုဏံ ကထေသိ၊ တဿ နိဿန္နေန ဣမံ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ ပဋိလဘိ။ (ဓမ္မပဒ-၄-၂-၃၂၉။)

သော = ထိုကပိလရဟန်းသည်။ ဒီယရတ္တံ = နေ့ညဉ့်သံသရာရှည်မြင့်စွာ သော အချိန်အခါကာလပတ်လုံး။ ယံ ပုဒ္ဓဝစနံ = အကြင် ကဿပဘုရားရှင်၏ တရားစကားတော်ကို။ ဝါစေသိ = ပို့ချတော်မူ၏။ ဗုဒ္ဓဿ စ = သဗ္ဗညုဘုရားရှင် ၏လည်း။ ဂုဏံ = ဂုဏ်ကျေးဇူးစကားတော်ကို။ ကထေသိ = ဟောကြားပြသ ဆိုဆုံးမတော်မူ၏။ တဿ = ထိုကောင်းမှုကုသိုလ်ကံ။ နိဿန္နေန = အကျိုးဆက် ကြောင့်။ ဣမံ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ = ဤရွှေရောင်အဆင်းနဲ့တူတဲ့ အရောင်အဆင်းကို။

ပဋိလဘိ - ရရှိခဲ့ပေပြီ။

ကပိလငါးကြီးဟာ ရွှေအဆင်းနဲ့တူတဲ့ အရောင်အဆင်းကို ရရှိခဲ့တာ ဘာကြောင့်လဲ? နေ့ညဉ့်သံသရာ ရှည်မြင့်စွာသော အချိန်အခါကာလပတ်လုံး ဘုရားရှင်ရဲ့ တရားစကားတော်တွေကို ပို့ချပေးခဲ့တယ်။ စာချဘုန်းကြီးအဖြစ်နဲ့ပေါ့။ သူတစ်ပါးတွေကို စာပေကျန်းဂန်တွေ ပို့ချသင်ကြားပေးခဲ့တယ်။ ဘုရားရှင်ရဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်တွေကိုလည်း နေ့ညဉ့်သံသရာ ရှည်မြင့်စွာသော အချိန်အခါကာလပတ်လုံး ဟောကြားပြသ ဆိုဆုံးမပေးတော်မူခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီကုသိုလ်ကံတွေရဲ့ စွမ်းအားကြောင့် ရွှေအဆင်းနဲ့တူတဲ့ အဆင်းကို ရရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့လို့ -

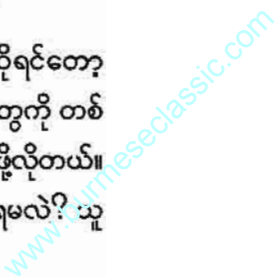
ယံ ဘိက္ခုနံ အက္ကောသကပရိဘာသကော အဟောသိ၊ တေနဿ မုခတော ဒုဂ္ဂန္ဓော ဝါယကိ။ (ဓမ္မပဒ-၄-၂-၃၂၉။)

ဘိက္ခုနံ = ရဟန်းတို့အား။ ယံ အက္ကောသကပရိဘာသကော = အကြင်ဆဲရေးတတ်၊ ခြိမ်းခြောက်တတ်တဲ့စကားသည်။ အဟောသိ = ဖြစ်ခဲ့လေပြီ။ တေန = ထိုကြောင့်။ အဿ = ထိုကပိလရဟန်း၏။ မုခတော = ခံတွင်းမှ။ ဒုဂ္ဂန္ဓော = ပုပ်နံ့တို့အနံ့သည်။ ဝါယတိ = လှိုင်၍ထွက်ခဲ့လေ၏။

ကပိလငါးကြီးရဲ့ပါးစပ်က မကောင်းတဲ့အနံ့ထွက်တာက ဘာဖြစ်လို့လဲ? ရဟန်းတွေကို ဆဲရေးခဲ့တယ် ခြိမ်းခြောက်ခဲ့တယ်။ အဲဒီမကောင်းမှု အကုသိုလ်ကံတွေကြောင့် သူ့ရဲ့ပါးစပ်ကနေပြီး အပုပ်နံ့တွေ ထွက်နေတယ်။ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး မျက်နှာချင်းဆိုင်စကားပြောခဲ့ရင် အနံ့မခံနိုင်လောက်အောင် အပုပ်နံ့ရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို တွေ့ဖူးကြလိမ့်မယ်။ ဘာဖြစ်လို့? အဲဒါပဲ။ ကြမ်းတမ်းတဲ့ ဖရုသဝါစာစကားတွေကို တစ်ဖက်သား နားမခံနိုင်အောင် ပြောကြားခဲ့မိတဲ့အတွက် - ဪ - ဒီပုဂ္ဂိုလ်ဟာတော့ တစ်ချိန်က ဒီကံတွေကို လွန်ကျူးခဲ့ပြီဆိုတာ ခန့်မှန်းလို့ မရနိုင်ဘူးလား? ခန့်မှန်းလို့ရတယ်။

ဒါကြောင့် မိမိတို့က ရွှေအဆင်းနဲ့တူတဲ့ အဆင်းဖြစ်ချင်တယ်ဆိုရင်တော့ ဘာလုပ်ရမလဲ? စိတ်ထားဖြူဖြူစင်စင်ဖြင့် ဘုရားရှင်ရဲ့ တရားစကားတွေကို တစ်ဖက်သားအား သွန်သင်ပြသ ဆိုဆုံးမပေးဖို့လိုတယ်။ ဟောကြားပြသပေးဖို့လိုတယ်။

မကောင်းတဲ့အနံ့အသက်တွေကို အလိုမရှိခဲ့ဘူးဆိုရင် ဘာဖြစ်ရမလဲ? သူ

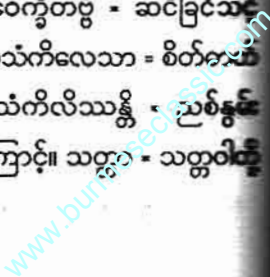

တစ်ပါးတွေကို ကြမ်းတမ်းခက်ထန်နေတဲ့စကားမျိုး၊ နားမဝင်နိုင်လောက်တဲ့ စကားမျိုးတွေကို ပြောကြားရမလား? မပြောကြားသင့်ဘူး။ သိမ်မွေ့နူးညံ့နေတဲ့ စကားမျိုးကို ပြောဖို့လိုတယ်။ ဒီတော့ ဒီသိမ်မွေ့နူးညံ့နေတဲ့ စကားတစ်ခွန်း ဖြစ်လာရေးအတွက် အခြေခံအကြောင်းအရင်းက ဘာလဲ? သိမ်မွေ့နူးညံ့နေတဲ့ စိတ်ထားဖြစ်ပါတယ်။ နူးညံ့သိမ်မွေ့တဲ့စိတ်ဓာတ်ကြောင့် နူးညံ့သိမ်မွေ့တဲ့စကားတွေက ဖြစ်ပေါ်လာမှာ။ ဒီတော့ မိမိတို့ရဲ့ စိတ်ဓာတ်ကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေးဖို့ မလိုအပ်ဘူးလား? လိုအပ်နေတယ်။ မိမိတို့ ရေးဆွဲလိုက်တဲ့ ပန်းချီကားတစ်ချပ်ပဲ။ ခုကြည့်ဇော် - ဒီကပိလရဟန်းက ကဿပဘုရားရှင်လက်ထက်ကနေ ကွယ်လွန်သွားခဲ့ပြီးတဲ့အခါ ငရဲရောက်၊ ဂေါတမဘုရားရှင်လက်ထက်ကျတော့ ငါးဖြစ်၊ ငါးဘဝကနေ စုတိပြန်တော့ ဘယ်ပြန်ရောက်သလဲ? ငရဲတစ်ခေါက် ရောက်ရပြန်တယ်။ ဘာတို့အခြေခံသလဲ? စိတ်ဓာတ်တွေ ညစ်နွမ်းခဲ့မှုကို အခြေခံနေတယ်။

ဒါကြောင့် ဘုရားရှင်က ဟိုပထမ အစပျိုးခဲ့တဲ့ ဂဒ္ဒလဗဒ္ဒသုတ္တန်မှာ ဆိုကြပါစို့ - ဘာဟောသလဲ?

တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ အဘိက္ခဏံ သကံ စိတ္တံ ပပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ 'ဒိယရတ္ထမိဒံ စိတ္တံ သံကိလိဋ္ဌိ ရာဂေန ဒေါသေန မောဟေနာ'တိ။ စိတ္တသံကိလေသာ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ သံကိလိဿန္တိ။ စိတ္တဝေါဒါနာ သတ္တာ ဝိသုဇ္ဈန္တိ။

ဘိက္ခဝေ = ချစ်သားရဟန်းတို့။ တသ္မာ = ထို့ကြောင့်။ ဣဟ = ဤလောက၌။ တုမ္ပေ = သင်ချစ်သားတို့သည် သင်ချစ်သမီးတို့သည်။ သကံ စိတ္တံ = မိမိတို့ရဲ့ စိတ်တို့။ ဣဒံ စိတ္တံ = ဤငါတို့ရဲ့စိတ်သည်။ ဒိယရတ္ထံ = နေညဉ့်သံသရာ ရှည်ခြင်းစွာသော အချိန်အခါကာလပတ်လုံး။ ရာဂေန = ရာဂကြောင့်။ ဒေါသေန = ဒေါသကြောင့်။ မောဟေန = မောဟကြောင့်။ သံကိလိဋ္ဌိန္တိ = ညစ်နွမ်း၍နေရပေ၏ဟူ၍။ အဘိက္ခဏံ = မကြာခဏ အမြဲမပြတ်။ ပပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ = ဆင်ခြင်သင်ဆင်ခြင်ထိုက်ပေ၏။ ဘိက္ခဝေ = ချစ်သားရဟန်းတို့။ စိတ္တသံကိလေသာ = စိတ်အညစ်ညစ်နွမ်းခြင်းကြောင့်။ သတ္တာ = သတ္တဝါတို့သည်။ သံကိလိဿန္တိ = ညစ်နွမ်းကြရကုန်၏။ စိတ္တဝေါဒါနာ = စိတ်ဖြူစင်သန့်ရှင်းခြင်းကြောင့်။ သတ္တာ = သတ္တဝါတို့သည်။ ဝိသုဇ္ဈန္တိ = စင်ကြယ်ကြရကုန်၏။

စိတ်ဓာတ်တွေ ညစ်နွမ်းခဲ့ရင် ဘာဖြစ်မလဲ? သတ္တဝါတွေ ညစ်နွမ်းကြတယ်။ စိတ်ဓာတ်တွေ ဖြူစင်သန့်ရှင်းရင် သတ္တဝါတွေ ဖြူစင်သန့်ရှင်းသွားတယ်။ ခုနက ပြောခဲ့တဲ့ အဗ္ဗပါလီကို ပြန်ကြည့်ပေါ့ - နောက်ဆုံးဘဝရောက်တော့လည်း လိစ္ဆဝီမင်းသားတွေ အများပိုင်ဆိုင်တဲ့ သရက်ဥယျာဉ်အတွင်း သရက်ပင်တစ်ပင်ရဲ့ အကြားမှာလာပြီး အင်မတန် ချောမောလှပတဲ့ (ဩပပါတိက ပဋိသန္ဓေအဖြစ်နဲ့ ပေါ့လေ) အမျိုးသမီးကလေးတစ်ဦး လာဖြစ်ရတယ်။

လိစ္ဆဝီမင်းသားတွေအားလုံးပိုင်ဆိုင်တဲ့ သရက်ဥယျာဉ်အတွင်းမှာ ဖြစ်ပေါ်လာရတဲ့အတွက်ကြောင့် လိစ္ဆဝီမင်းသားတွေက အားလုံးဝိုင်းလုကြတယ်။ နောက်ဆုံးတော့ တရားသူကြီးတွေကလည်း ဆုံးဖြတ်ချက်မချနိုင်တဲ့အတွက် ဘုံဆိုင်အဖြစ်နဲ့ ခွင့်ပြုလိုက်ရတယ်။ ပြည့်တန်ဆာမဘဝ ရောက်ရှိသွားပြန်တယ်။ ပြည့်တန်ဆာမဘဝမှာ လိစ္ဆဝီမင်းသားတွေကို အသုံးတော်ခံနေရာကနေ နောက်ဆုံးတော့ အသက်အရွယ်ကြီးရင့်လာတဲ့အခါ ဘယ်သူမှ အနားမကပ်ကြတော့ဘူး။ အဲဒီအခါ ကျတော့မှ သံဝေဂရပြီးတော့ သာသနာဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ပြီး ရှင်ရဟန်းပြုလာတယ်။ ရဟန္တာဝေရီမ ဖြစ်သွားတယ်။ စိတ်ဓာတ်ကို ဖြူစင်သန့်ရှင်းအောင် ပြုလုပ်နိုင်ခဲ့တဲ့အတွက် ဘာဖြစ်သလဲ? စင်ကြယ်သန့်ရှင်းသွားတယ်။ ဒါပေမဲ့ တစ်ချိန်က စိတ်ဓာတ်ကို ညစ်နွမ်းစေခဲ့တဲ့အတွက်ကြောင့်လည်း ဘာဖြစ်သလဲ? ညစ်နွမ်းရပြန်တယ်။ သံသရာခရီးမှာ ဆင်းရဲခဲ့ရပြန်တယ်။

ဒါကြောင့် - မိမိတို့ရဲ့စိတ်ဓာတ်ကလေးတွေကို ဖြူစင်သန့်ရှင်းသွားအောင် မိမိတို့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေးဖို့ မလိုဘူးလား? လိုအပ်တယ်။ စိတ်ထဲမှာ ရှိတာတွေကို သူတစ်ဘက်သားအကြောင်းတွေကို အကုန်ထုတ်ပြောဖို့ လိုနေသေးသလား? မလိုပါဘူး။ လက်နှစ်လုံးလောက်ရှိတဲ့ ပါးစပ်ကို ဘာလုပ်ဖို့လိုသလဲ? လုံခြုံစွာ ပိတ်ထားဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ အခုလို အများနဲ့ စုပေါင်းနေထိုင်နေတဲ့အချိန်အခါ မျိုးမှာ ပိုပြီးတော့ အရေးကြီးတယ်။ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး စိတ်ကလေးချမ်းသာသွားအောင် ကာယကံမေတ္တာနဲ့ စကားပြောတတ်ဖို့လိုတယ်။ ဝစီကံမေတ္တာနဲ့ စကားပြောတတ်ဖို့လိုတယ်။ မနောကံမေတ္တာ အပြည့်အဝနဲ့ စကားပြောတတ်ဖို့ မလိုဘူးလား? လိုအပ်တယ်။

အခုအချိန်အခါက ခဏခဏ ဒီတရားမှာ ဟောနေတဲ့အတိုင်း ဘာလုပ်
 နေတဲ့အချိန်လဲ? ပန်းချီကားတစ်ချပ် ရေးဆွဲနေတဲ့အချိန် ဖြစ်တယ်။ ကျွမ်းကျွမ်း
 ကျင်ကျင်နဲ့ ဒီပန်းချီကားတစ်ချပ်ကို ရေးဆွဲနိုင်ခဲ့မယ်ဆိုရင် ဘာဖြစ်မလဲ? အင်မတန်
 ချောမောလှပနေတဲ့ ရုပ်ပုံသဏ္ဍာန်ကလေးတွေ တစ်ချိန်မှာ ပေါ်လာမယ်၊ မကျွမ်း
 မကျင်ဘဲနဲ့ ပန်းချီကားတစ်ချပ်ကို သွားပြီးတော့ မိုက်မိုက်ကန်းကန်းနဲ့ ရေးဆွဲ
 ခဲ့မယ်ဆိုရင် အင်မတန် အကျည်းတန် အရုပ်ဆိုးတဲ့ ပန်းချီကားတစ်ချပ် ပေါ်လာ
 လိမ့်မယ်။ သို့သော် ချောမောလှပတဲ့ ပန်းချီကားတစ်ချပ်ပဲ ဖြစ်ချင်ဖြစ်ပါစေ
 အကျည်းတန် အရုပ်ဆိုးတဲ့ ပန်းချီကားတစ်ချပ် ဖြစ်ချင်ဖြစ်ပါစေ၊ ဉာဏ်ပညာ
 မျက်စိမရှိတဲ့ အန္တဟာလပုထုဇန် ငမိုက်သားက ရေးဆွဲလိုက်ခဲ့လို့ရှိရင် ဒီကျွမ်းကျင်
 နေတဲ့ ပန်းချီကားချုပ်ရုပ်လုံးဟာလည်း၊ မကျွမ်းကျင်တဲ့ အင်မတန် အကျည်းတန်
 အရုပ်ဆိုးတဲ့ ပန်းချီကားချုပ်ဟာလည်း ပရမတ္ထသစ္စာနယ်ဘက်က ဓာတ်ခွဲလိုက်
 တော့ ဘယ်လိုသာဖြစ်မလဲ?

ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော ရူပညေဝ အဘိနိဗ္ဗတ္တေန္တော
 အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိ။ ဝေဒနညေဝ။ ပ ။ သညညေဝ သင်္ခါရေယေဝ ဝိညာဏညေဝ
 အဘိနိဗ္ဗတ္တေန္တော အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိ။

ဘိက္ခဝေ = ချစ်သားရဟန်းတို့။ ဧဝမေဝ ခေါ = ဤဥပမာအတူသာလျှင်။
 အဿုတဝါ = အာဂမသုတ အဓိဂမသုတဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော အကြားအမြင်
 ဗဟုသုတ မရှိသော။ ပုထုဇ္ဇနော = ပရမတ္ထဉာဏ်ပညာမျက်စိအမြင် ကန်းနေတဲ့
 အန္တဟာလပုထုဇန်ငမိုက်သားသည်။ အဘိနိဗ္ဗတ္တေန္တော = ဖြစ်စေအပ်သည်ရှိသော်
 (ဝါ) ဖြစ်အောင်လုပ်နိုင်ခဲ့သည်ရှိသော်။ ရူပညေဝ = ရုပ်တရားကိုသာလျှင်။
 အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိ = ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်၏။ ဝေဒနညေဝ, သညညေဝ, သင်္ခါရေယေဝ,
 ဝိညာဏညေဝ = ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, ဝိညာဏ်တရားတို့တို့သာလျှင်။ အဘိ
 နိဗ္ဗတ္တေတိ = ဖြစ်ပေါ်အောင် လုပ်နိုင်၏။

သူလုပ်နိုင်တဲ့စွမ်းအားက ဘာလဲ? - ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင်နှင့်ပုံဖြစ်ဖြစ်၊
 မကျွမ်းမကျင်နှင့်ပုံဖြစ်ဖြစ်၊ လိမ်လိမ်မာမာနှင့်ဖြစ်ဖြစ်၊ မိုက်မိုက်ကန်းကန်းနှင့်ပုံ
 ဖြစ်ဖြစ် သူရေးဆွဲလိုဖြစ်ပေါ်လာမဲ့ ပန်းချီကားတစ်ချပ်သည် ချောမောလှပတဲ့

ပန်းချီကားပဲဖြစ်ချင်ဖြစ်ပါစေ၊ အကျည်းတန် အရုပ်ဆိုးတဲ့ ပန်းချီကားပဲ ဖြစ်ချင်
 ဖြစ်ပါစေ သူဖြစ်အောင်လုပ်နိုင်တဲ့ ဒီပန်းချီကားချုပ်ကို ပရမတ္ထသစ္စာနယ်ဘက်က
 ဓာတ်ခွဲလိုက်တော့ ဘာတွေသာရှိသလဲ? ရုပ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရု၊ ဝိညာဏ်
 ဆိုတဲ့ ခန္ဓာငါးပါးပဲ။ သူဖြစ်အောင်လုပ်နိုင်တဲ့ စွမ်းအားသည် ဘယ်လိုသဘောသာ
 ရှိမလဲ? - ခန္ဓာငါးပါးပဲ။ အဲဒီခန္ဓာငါးပါးကိုသာ သူက ဖြစ်အောင်လုပ်နိုင်တယ်။
 ဘာကြောင့်လဲ? သူ့မှာ ပရမတ္ထဉာဏ်ပညာမျက်စိက မရှိတော့ ဒီခန္ဓာငါးပါးထက်
 ပိုလွန်ပြီးတော့ သူ ဘာမှလုပ်နိုင်တဲ့စွမ်းအား မရှိဘူး။ အဲဒီခန္ဓာငါးပါးသည် ဘယ်
 လိုသဘောရှိသလဲ? ဘုရားရှင်က ဒီအပိုင်းကျတော့ ဝိပဿနာပိုင်း လှည့်သွားပြီး
 ဒီညလည်း ဝိပဿနာပိုင်းကလေးကို အတိုချုပ်ပြီးပြောဖို့ ရည်ရွယ်ထားပါတယ်။

ဖြင့်ညီးများစွာ၊ သတ္တဝါနှင့်၊ ကမ္ဘာဖြစ်ဟန်၊
 ဗြဟ္မာဘန်ဟု၊ ဖောက်ပြန်ချွတ်ယွင်း၊ မမှတ်
 လျှင်းနှင့်၊ ခပင်းလောက၊ လူထိုမျှကား၊ ပြုက
 အသစ်၊ ဖြစ်က အဟောင်း၊ ကိစ္စနှင့် ကြောင်း
 တည့်၊ ဆိုးကောင်းဟူထ၊ ဤနှစ်ဝကို၊ ကမ္မ-
 သကာ၊ မှတ်တို့ရာ၏၊ သည်သာမှန်ဘိ၊ ယွင်း
 မရှိဘူး၊ မိမိကမ္မ၊ ကိလေသဖြင့်၊ သုခလိုငြား၊
 ဒုက္ခပွား၏၊ ရှေ့ကားသူခ၊ နောက်ဒုက္ခနှင့်၊
 စိတ်က လိုရေး၊ အအေး တောင့်တ၊ အပူ
 ခလျက်၊ ပူကအေးမြ၊ မှန်မလွဲရှင့်၊ ဆင်းရဲ
 ရှေးရှိ၊ နောက်ပြီးချမ်းသာ၊ ဖြစ်မြဲစွာတည့်၊
 ဓမ္မတာအပြု၊ လူထုံးတီးကို၊ ဘုန်းမီးတောက်
 ဝ၊ ချစ်မဝသည်၊ သားလှရွှေချည်၊ မောင်
 မှတ်တည်လော့၊ ဆံခြည်ဆယ်ခြမ်း၊ မွေးဘ
 ဝမ်း၌၊ မချမ်းနိုင်ဖွယ်၊ လောင်တိုက်နှယ်သို့၊
 အကယ်ထင်ရည်၊ စိတ်ဝယ်တည်ကြောင့်၊
 သည်ပြည်၊ တိုင်းခန်း၊ သည်နန်း၊ သည်ထီး၊
 သည်လောင်မီးနှင့်၊ မမှီး၊ မဝပ်၊ ငါမအပ်
 သည်။ ။ နီးကပ် မခံ တို့နိုင်တည်း။

(မဃဒေဝ-စာပိုဒ်- ၂၂၆။)

တောပရိဝဋ္ဌဓမ္မဒေသနာပိုင်း

စိတ်ဓာတ်တွေ ညစ်နွမ်းတော့ သတ္တဝါတွေ ညစ်နွမ်း
 တယ်။ စိတ်ဓာတ်တွေ ဖြူစင်သန့်ရှင်းခဲ့ရင် သတ္တဝါတွေ ဖြူစင်
 သန့်ရှင်းတယ်။ ဘာဖြစ်လို့ ညစ်နွမ်းရသလဲလို့မေးတော့ ဒီ
 ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်တရား နာမ်တရားတွေကို ငါပဲ၊ ငါ့ဟာပဲ၊ ငါ့ရဲ့
 အတ္တပဲလို့ စွဲလမ်းထင်မြင် ရှုဆင်ခြင်နေတဲ့အတွက် သတ္တဝါတွေ
 ရဲ့ စိတ်ဓာတ်တွေက ညစ်နွမ်းနေရတယ်။

ဒီတော့ သတ္တဝါတွေက ဒီနေရာမှာ ဒီခန္ဓာငါးပါး ရုပ်
 တရား နာမ်တရားတွေကို ငါပဲ၊ ငါ့ဟာပဲ၊ ငါ့ရဲ့အတ္တပဲလို့ စွဲလမ်း
 ထင်မြင် ရှုဆင်ခြင်မှု မရှိဘဲ အနိစ္စပဲလို့၊ ဒုက္ခပဲလို့၊ အနတ္တပဲလို့
 တွင်တွင်ကြီး ဝိပဿနာရှုနိုင်ကြမယ်ဆိုရင်တော့ စိတ်ဓာတ်တွေ
 ဖြူစင်သန့်ရှင်း မသွားနိုင်ဘူးလား? သွားနိုင်တယ်။ ဒါ စိတ်ဓာတ်
 ဖြူစင်သန့်ရှင်းစေတတ်တဲ့ နည်းလမ်းပဲ။

တောပရိဝဋ္ဌဓမ္မဒေသနာ

တံ ကိ မညထ ဘိက္ခဝေ၊ ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါတိ။ အနိစ္စံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ။ ဒုက္ခံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိကာမဓမ္မံ၊ ကလ္လံ နု တံ သမနုပဿိတုံ “ဧတံ မမ ဒေသောဟမသ္မိ ဒေသော မေ အတ္တာ” တိ။ နော ဟေတံ သန္တေ။ (သံ-၂-၁၂၄။)

ဘိက္ခဝေ = ချစ်သားရဟန်းတို့။ တံ = ထို ငါဘုရားမေးမဲ့ မေးခွန်းကို။ တုမေ = သင်ချစ်သားတို့သည်၊ သင်ချစ်သမီးတို့သည်။ ကိ မညထ = အဘယ်သို့။ အောက်မေ့မှတ်ထင် ယူဆကြကုန်သနည်း။ ရူပံ = ရုပ်တရားသည်။ နိစ္စံ ဝါ = နိစ္စလေလော။ အနိစ္စံ ဝါ = အနိစ္စလေလော။ ဣတိ = ဤသို့ မေးတော်မူသည် ရှိသော်။ ဘန္တေ = အရှင်ဘုရား။ အနိစ္စံ = အနိစ္စဖြစ်ရိုးအမှန်ပါဘုရား။ ဣတိ = ဤသို့ - ရွှေနားတော်ကြားအောင် လျှောက်ထားကြလေကုန်ပြီ။

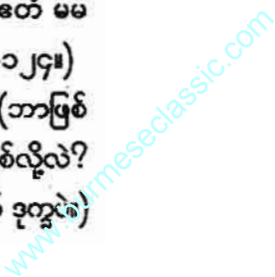
ချစ်သားရဟန်းတို့ . . . ကျွမ်းကျင်တဲ့ ပန်းချီဆေးရေးသမားတစ်ဦးကပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ မကျွမ်းကျင် မလိမ္မာတဲ့ ပန်းချီဆေးရေးသမားတစ်ဦးကပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ရေးဆွဲ လိုက်တဲ့ ပန်းချီကားချပ်ကို ဓာတ်ခွဲကြည့်လိုက်တော့ ခန္ဓာငါးပါးပဲ၊ ရုပ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရု၊ ဝိညာဏ်ခေါ်တဲ့ ခန္ဓာငါးပါးပဲ။ အဲဒီခန္ဓာငါးပါးသာရှိတဲ့အတွက် သင်ချစ်သားတို့ကို ငါဘုရား မေးခွန်းတစ်ခုမေးမယ်။ အဲဒီရုပ်တရားသည် နိစ္စလား၊ အနိစ္စလား? ဒီလို မေးတော်မူလိုက်တယ်။ အဲဒီလိုမေးတော့ ရဟန်းတွေက ဘယ်လိုဖြေသလဲ? အနိစ္စပါဘုရား - လို့ ဖြေတယ်။ နောက်တစ်ခု -

ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ။ ဒုက္ခံ ဘန္တေ။ (သံ-၂-၁၂၄။)

အဲဒီ အနိစ္စမှန်နေတဲ့ ဒီရုပ်တရားသည် ဒုက္ခလား၊ သုခလားလို့ ဒီလို မေး တော်မူလိုက်တယ်။ အဲဒီလိုမေးတော့ ဒုက္ခပါလို့ ဖြေတယ်။

ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိကာမဓမ္မံ၊ ကလ္လံ နု တံ သမနုပဿိတုံ “ဧတံ မမ ဒေသောဟမသ္မိ ဒေသော မေ အတ္တာ” တိ နော ဟေတံ သန္တေ။ (သံ-၂-၁၂၄။)

ယံ = အကြင်ရုပ်တရားသည်။ အနိစ္စံ = အနိစ္စတရားသာတည်း (ဘာဖြစ် သလဲ? အနိစ္စ၊ ဖြစ်ပြီးပျက်နေလို့)။ ဒုက္ခံ = ဒုက္ခတရားသာတည်း (ဘာဖြစ်လို့လဲ? ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းဒဏ်ချက်ဖြင့် အမြဲညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခံနေရတဲ့အတွက် ဒုက္ခလဲ။)

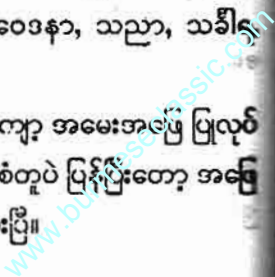
ယံ = အကြင်ရုပ်တရားသည်။ အနိစ္စ = အနိစ္စတရားသာတည်း။ ဒုက္ခံ = ဒုက္ခတရားသာတည်း။ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ = ဖောက်ပြန်ပျက်စီးတတ်တဲ့ ဝိပရိဏာမသဘောတရားသာတည်း။

ဘယ်လိုဖောက်ပြန်ပျက်စီးသလဲ? ဖြစ်ပြီးတဲ့နောက် မပျက်ဘဲနဲ့ အခိုင်အမာ အနှစ်သာရအားဖြင့် တည်နိုင်တဲ့စွမ်းအား မရှိဘူး။ ဌိကာလကနေပြီး ပျက်မဲ့ဘင် ကာလဘက်သို့ အမြဲတမ်း ယိုင်လဲနေတဲ့သဘောကလေးပဲ။ ဒါကို ဝိပရိဏာမဓမ္မ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးတတ်တဲ့သဘော၊ ဇရာ-မရဏတို့ဖြင့် ဖောက်ပြန်ပျက်စီးတယ်ဆိုပြီး ဘာသာပြန်ထားတယ်။ ဒါကြောင့် -

ယံ = အကြင်ရုပ်တရားသည်။ အနိစ္စံ = အနိစ္စတရားသာတည်း။ ဒုက္ခံ = ဒုက္ခတရားသာတည်း။ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ = ဖောက်ပြန်ပျက်စီးတတ်တဲ့ ဝိပရိဏာမသဘောတရားသာတည်း။ တံ = ထိုအနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ၊ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ ဖြစ်၍နေတဲ့ ရုပ်တရားကို။ ဧတံ = ဤရုပ်တရားသည်။ မမ = ငါ့ရဲ့ရုပ်တရားတည်း။ ဧသော = ဤရုပ်တရားသည်။ အဟမသ္မိံ = ငါတည်း။ ဧသော = ဤရုပ်တရားသည်။ မမ = ငါ၏။ အတ္တာတိ = အတ္တတည်းဟူ၍။ သမနုပသိတံ = စွဲလမ်းထင်မြင် ရှုဆင်ခြင်ခြင်းငှာ။ ကလ္လံ နု = သင့်တင့်လျောက်ပတ်ပါမည်လော?

အဲဒီရုပ်တရားသည် အနိစ္စလည်း မှန်တယ်၊ ဒုက္ခလည်း မှန်တယ်၊ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးတတ်တဲ့ ဝိပရိဏာမဓမ္မလည်း မှန်နေတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီရုပ်တရားကြီးကို သင်ချစ်သားတို့တစ်တွေ၊ သင်ချစ်သမီးတို့တစ်တွေ ဒီရုပ်တရားဟာ ငါ့ရဲ့ ရုပ်တရားပဲ၊ ဒီရုပ်တရားဟာ ငါပဲ၊ ဒီရုပ်တရားဟာ ငါ့ရဲ့အတ္တပဲလို့ ဒီလိုစွဲလမ်းထင်မြင် ရှုဆင်ခြင်ဖို့ သင့်တင့်ပါမလား-လို့ မြတ်စွာဘုရားက မေးတယ်။ အဲဒီအချိန်အခါမှာ ရဟန်းတော်များကလည်း - နော ဟေတံ ဘန္တေ = မသင့်ပါဘူး မြတ်စွာဘုရား . . . လို့ ပြန်လျှောက်ထားကြတယ်။ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရု၊ ဝိညာဏ်တရားတွေကိုလည်း ပုံစံတူပဲ မေးပါတယ်။

အနိစ္စတစ်ကျော့၊ ဒုက္ခတစ်ကျော့၊ အနတ္တတစ်ကျော့ အမေးအဖြေ ပြုလုပ်နေတာပဲ။ ပုံစံတူမေးတဲ့အခါမှာလည်း ရဟန်းတွေက ပုံစံတူပဲ ပြန်ပြီးတော့ အဖြေပေးကြတော့ ခန္ဓာငါးပါးရှုကွက် အမေးအဖြေ ပြီးသွားပြီ။

ဒီအမေးအဖြေကို ကြည့်လိုက်တော့ ရဟန်းတွေက - ဒီရုပ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏ်ခေါ်တဲ့ ခန္ဓာငါးပါးကိုလည်း သိတယ်။ ဒီခန္ဓာငါးပါးတို့ရဲ့ အနိစ္စ သဘော၊ ဒုက္ခသဘော၊ အနတ္တသဘောကိုလည်း သိတယ်လို့ ဒီလို အဓိပ္ပာယ် ထွက်လာတယ်။ အဲဒီအခါကျတော့မှ ခြတ်စွာဘုရားက ရှေ့ဆက်ပြီး ဝိပဿနာ ရှုရမဲ့ လုပ်ငန်းခွင်ကို ညွှန်ကြားတော်မူတယ်။ ဘယ်လိုညွှန်ကြားတော်မူသလဲ?

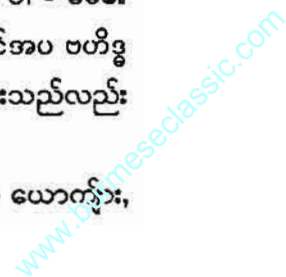
တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ ယံ ကိစ္ဆိ ရူပံ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန် အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဠာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟိန် ဝါ ပဏိတံ ဝါ ယံ ဒုရေ သန္တိကေ ဝါ။ သဗ္ဗံ ရူပံ “နေတံမမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ” တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ (သံ-၂-၁၂၄။)

ဘိက္ခဝေ = ချစ်သားရဟန်းတို့။ တသ္မာ = ထို့ကြောင့်။ ဣဟ = ဤသာသနာ တော်မြတ်အတွင်း၌။ တုမေ = သင်ချစ်သားတို့သည်၊ သင်ချစ်သမီးတို့သည်။ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန် = အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ ယံ ကိစ္ဆိ ရူပံ = အလုံးစုံသော ရုပ်တရားသည်လည်းကောင်း။

အတိတ်ရုပ်တရား၊ ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်တရား၊ အနာဂတ်ရုပ်တရား၊ အဲဒီရုပ်တရား ကို ဘယ်လောက်တဲ့လဲ? ယံ ကိစ္ဆိ ရူပံ = အလုံးစုံသောရုပ်တရားသည်လည်း ကောင်း၊ ရုပ်ကလေးတစ်လုံး ဟုတ်သလား? မဟုတ်ဘူး၊ အတိတ်ရုပ်တရား နှစ်ဆယ့်ရှစ်မျိုး ရှိတယ်။ အမျိုးအစားက နှစ်ဆယ့်ရှစ်မျိုးပဲ - နော်၊ တစ်မျိုးတစ် မျိုးမှာ အရေအတွက်ကတော့ မရေမတွက်နိုင်အောင် များပြားပါတယ်။ အတိတ် ရုပ် (၂၈)မျိုး အကုန်လုံး၊ အနာဂတ်ရုပ် (၂၈)မျိုးလည်း အကုန်လုံး၊ ပစ္စုပ္ပန် (၂၈)မျိုး လည်း အကုန်လုံးပဲ။ ဒါကြောင့် -

အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန် = အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ ယံ ကိစ္ဆိ ရူပံ = အလုံးစုံသော ရုပ်တရားသည်လည်းကောင်း။ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ = မိမိ၏ ကိုယ်တွင်း အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌လည်းဖြစ်သော။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ = အပြင်အပ ဗဟိဒ္ဓ လောက၌လည်းဖြစ်သော။ ယံ ကိစ္ဆိ ရူပံ = အလုံးစုံသော ရုပ်တရားသည်လည်း ကောင်း။

အဇ္ဈတ္တရုပ်တရား (၂၈)မျိုး၊ ဗဟိဒ္ဓရုပ်တရား (၂၈)မျိုး၊ ဒါက ယောက်ျား၊

မိန်းမ မခွဲဘဲပြောတာ၊ ခွဲခြားပြီးပြောမယ်ဆိုရင်တော့ အဇ္ဈတ္တမှာ အမျိုးသမီးများ အတွက် (၂၇)မျိုး၊ အမျိုးသားများအတွက် (၂၇)မျိုးပဲ။ ဘာဝရုပ်က တစ်မျိုးစီပဲ ယေဘုယျအားဖြင့် ရှိကြတယ်။ ဗဟိဒ္ဓမှာကတော့ ယောက်ျား မိန်းမ မခွဲခြားဘဲ သာမန်ပေါင်းစုခြင်ပြောရင် ဘာဝရုပ်က နှစ်မျိုးရှိနိုင်တဲ့အတွက် ဗဟိဒ္ဓမှာတော့ ရုပ် (၂၈)မျိုးပဲ။ ဒီတော့ အဲဒီရုပ်တရားကိုလည်း ဘယ်လောက်လဲ? ယံ ကိစ္စိ ရူပံ = အလုံးစုံသော ရုပ်တရားသည်လည်းကောင်း - ရုပ်အားလုံးလို့ ပြောကြတယ်။

ဩဠာရိကံ ဝါ - ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသည်မူလည်းဖြစ်သော။ သုခုမံ ဝါ - သိမ်မွေ့သည်မူလည်းဖြစ်သော။ ယံ ကိစ္စိ ရူပံ = အလုံးစုံသော ရုပ်တရားသည်လည်းကောင်း။

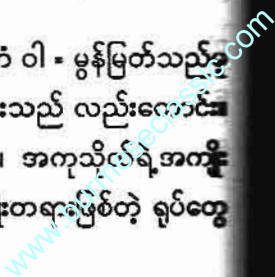
စက္ခုပသာဒ မျက်စိအကြည်၊ သောတပသာဒ နားအကြည်၊ ယာနပသာဒ နှာခေါင်းအကြည်၊ ဇိဝှိပသာဒ လျှာအကြည်၊ ကာယပသာဒ ကိုယ်အကြည် - အကြည်ရုပ်က (၅)ခု။

ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဂန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၊ (ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကတော့ ပထဝီ တေဇော ဝါယော) - ပေါင်းလိုက်တော့ အာရုံရုပ် (၇)ခု၊ အကြည်ရုပ် (၅)ခုနှင့် အာရုံရုပ် (၇)ခုကို ပေါင်းလိုက်ရင် ရုပ် (၁၂)မျိုး၊ အဲဒီ (၁၂)မျိုးသော ရုပ်တရားတွေကတော့ ရှုနေတဲ့ယောဂီရဲ့အသိဉာဏ်ထဲမှာ ထင်ရှားတဲ့အတွက်ကြောင့် သိလွယ် မြင်လွယ်တဲ့ ရုပ်တွေ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် သူတို့ကို ဩဠာရိကရုပ်လို့ ခေါ်ထားပါတယ်။ အဲဒီဩဠာရိကရုပ်က ဘယ်လောက်ရှိသလဲ? (၁၂)မျိုး။

သုခုမဆိုတာက ရုပ် (၂၈)ပါးမှာ ကျန်နေတဲ့ရုပ်တွေကို သုခုမရုပ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဩဠာရိကရုပ်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ သုခုမရုပ်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ရုပ်အကုန်လုံးတို့ ယံ ကိစ္စိ ရူပံ = အလုံးစုံသော ရုပ်တရားသည် လည်းကောင်း။ အကုန်လုံးတို့ ဒီမှာ ဝိပဿနာရှုဖို့ ဘုရားရှင်က ညွှန်ကြားနေတယ်။

ဟိန် ဝါ - ယုတ်ညံ့သည်မူလည်းဖြစ်သော။ ပဏီတံ ဝါ - မွန်မြတ်သည်မူလည်းဖြစ်သော။ ယံ ကိစ္စိ ရူပံ = အလုံးစုံသော ရုပ်တရားသည် လည်းကောင်း။

ယုတ်ညံ့တဲ့ရုပ်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ မွန်မြတ်တဲ့ရုပ်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အကုသိုလ်ရဲ့အကျိုးဖြစ်တဲ့ ရုပ်တွေကိုတော့ ယုတ်ညံ့တယ်၊ ကုသိုလ်ရဲ့အကျိုးတရားဖြစ်တဲ့ ရုပ်တွေ

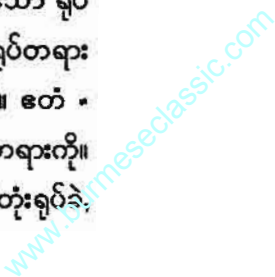

ကိုတော့ မွန်မြတ်တယ် စသည်ဖြင့် ဒီလိုခွဲပါတယ်။ ဒီအယုတ်အမြတ်ကတော့ အဆင့်အတန်း၊ ဘုံကိုလိုက်ပြီး ခွဲမယ်ဆိုရင်တော့ အပါယ်သားသတ္တဝါတွေရဲ့ ရုပ်တွေက သုဂတိသတ္တဝါတွေရဲ့ ရုပ်တွေထက် ပိုပြီးတော့ အဆင့်နိမ့်တယ်၊ ယုတ်ညံ့တယ်၊ သုဂတိသတ္တဝါတွေကို မွန်မြတ်တယ်၊ သုဂတိသတ္တဝါတွေမှာလည်း အဆင့်ဆင့် ခွဲလိုက်ရင်တော့ - တစ်ဆင့်နဲ့တစ်ဆင့် ယုတ်တာ မြတ်တာတွေ ဖြစ်သွားပါတယ်။ ဒီတော့ (၃၁)ဘုံအတွင်းရှိ ရုပ်အကုန်လုံးလို့ ဆိုလိုပါတယ်။

ဟိနံ ဝါ - ယုတ်ညံ့သည်မူလည်းဖြစ်သော။ ပဏီတံ ဝါ - မွန်မြတ်သည်မူလည်းဖြစ်သော။ ယံ ကိစ္ဆိ ရူပံ - အလုံးစုံသော ရုပ်တရားသည်လည်းကောင်း။ ဒုရေ ဝါ - အသိဉာဏ်နှင့်ဝေးသည်မူလည်းဖြစ်သော။ သန္တိကေ ဝါ - အသိဉာဏ်နှင့်နီးသည်မူလည်းဖြစ်သော။ ယံ ကိစ္ဆိ ရူပံ - အလုံးစုံသော ရုပ်တရားသည်လည်းကောင်း။ အတ္ထိ - ရှိချေ၏။ ပေါင်းလိုက်တော့ ဘယ်နှစ်မျိုး လဲ? (၁၁)မျိုး။

အတိတ်ရုပ်တရား၊ ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်တရား၊ အနာဂတ်ရုပ်တရား၊ အဇ္ဈတ္တရုပ်တရား၊ ဗဟိဒ္ဓရုပ်တရား၊ ဩဠာရိကခေါ်တဲ့ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းတဲ့ ရုပ်တရား၊ သုခမခေါ်တဲ့ သိမ်မွေ့နူးညံ့တဲ့ရုပ်တရား၊ ဟိနခေါ်တဲ့ ယုတ်ညံ့တဲ့ရုပ်တရား၊ ပဏီတခေါ်တဲ့ မွန်မြတ်တဲ့ရုပ်တရား၊ ဒုရခေါ်တဲ့ ရှုနေတဲ့ ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ အသိဉာဏ်နဲ့ဝေးတဲ့ရုပ်တရား၊ သုခမရုပ်တွေပဲ။ သန္တိကခေါ်တဲ့ ရှုနေတဲ့ ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ အသိဉာဏ်နဲ့နီးကပ်နေတဲ့ ရုပ်တရား၊ ခုနက ဩဠာရိကခေါ်တဲ့ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းတဲ့ ရုပ်တရားတွေပဲ - ပေါင်းလိုက်တော့ ဘယ်နှစ်မျိုးလဲ? (၁၁)မျိုး။ အဲဒီလို (၁၁)မျိုးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်နေတဲ့ ဒီရုပ်တရားတွေကို ဘာလုပ်ရမလဲ?

သဗ္ဗံ ရူပံ - ဤအလုံးစုံသောရုပ်တရားကို။ ဧတံ - ဤ (၁၁)မျိုးသော ရုပ်တရားသည်။ န မမ - ငါ့ရဲ့ရုပ်တရားမဟုတ်။ ဧသော - ဤ (၁၁)မျိုးသော ရုပ်တရားသည်။ န အဟမသ္မိံ - ငါမဟုတ်။ ဧသော - ဤ (၁၁)မျိုးသော ရုပ်တရားသည်။ န မေ အတ္တာတိ - ငါ့အတ္တမဟုတ်ဟူ၍။ ဧဝံ - ဤသို့လျှင်။ ဧတံ - ဤ (၁၁)မျိုးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်နေတဲ့ အလုံးစုံသော ရုပ်တရားကို။ ယထာဘူတံ - မဖောက်မပြန် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ သပ္ပဗညာယ - ရုပ်တုံးရုပ်ခဲး

နာမ်တုံးနာမ်ခဲ ဖြိုခွဲဖောက်ထွင်း ဝိပဿနာဉာဏ်အလင်းဓာတ်ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌဗုံ - ရှုပွား သုံးသပ်အပ်ပေ၏။

ဝိပဿနာဉာဏ်ရဲ့ အရွှံခံအာရုံအဖြစ် မြတ်စွာဘုရားက ရုပ်တရားတွေထို့ ဓာရင်းထုတ်ပြလိုက်တာ ဘယ်နှစ်မျိုး ရှိသွားပြီလဲ? (၁၁)မျိုး၊ အဲဒီ (၁၁)မျိုးသော ရုပ်တရားတွေကို - နေတံ မမ - ငါ့ရဲ့ရုပ်တရားမဟုတ်ဘူး၊ နေသော ဟမသို့ - ငါမဟုတ်ဘူး၊ န မေသော အတ္တာ = ငါ့ရဲ့အတ္တမဟုတ်ဘူးလို့ ဒီလို ရှုပါတဲ့။ ထို့ ဆန္ဒောဝါဒပုတ္တန်အဋ္ဌကထာများအရကတော့ 'အနိစ္စ'လို့ ရှုပါ၊ 'ဒုက္ခ'လို့ ရှုပါ၊ 'အနတ္တ'လို့ ရှုပါဆိုတာနဲ့ အတူတူပဲဖြစ်တဲ့အကြောင်း ဖွင့်ဆိုထားပါတယ်။

(မ-၄-၄-၂၃၂)

ငါ့ဟာ ငါ့ဟာလို့ စွဲနေတာက မာဏာစွဲ၊ ဒုက္ခာနုပဿနာဉာဏ်က ဒီတဏှာ စွဲကို ဖြိုခွဲနိုင်တဲ့စွမ်းအားရှိတယ်၊ ငါ ငါ လို့ ထောင်သွားနေတဲ့အစွဲက မာနစွဲ၊ အဲဒီမာနစွဲကို အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏ်က ဖြိုခွဲနိုင်တဲ့စွမ်းအားရှိတယ်၊ ငါ့ရဲ့အတ္တပဲ လို့ စွဲနေတဲ့အစွဲကတော့ ဒိဋ္ဌိစွဲ၊ အဲဒီဒိဋ္ဌိစွဲကို အနတ္တာနုပဿနာဉာဏ်က ဖြိုခွဲ နိုင်တဲ့စွမ်းအားရှိတယ်။ ဒါကြောင့် (၁၁)မျိုးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်နေ တဲ့ ရုပ်တရားတွေကို အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တလို့ လက္ခဏာရေးသုံးတန်တင်ပြီးတော့ တွင်တွင်ကြီး ဝိပဿနာရှုပါလို့ ဒီလိုညွှန်ကြားတယ်။

အလားတူပဲ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရု၊ ဝိညာဏ်ခေါ်တဲ့ ကျန်နာမ်ခန္ဓာ လေးပါးမှာလည်း ပုံစံတူပဲ ညွှန်ကြားထားပါတယ်။ ဒီတော့ ဝိပဿနာဉာဏ်ရဲ့ အရွှံခံအာရုံဖြစ်တဲ့ ပရမတ္ထဓာတ်သားတွေကို ကြည်လိုက်တော့ အတိတ် ခန္ဓာ ငါးပါး၊ ပစ္စုပ္ပန် ခန္ဓာငါးပါး၊ အနာဂတ်ခန္ဓာငါးပါး၊ ဟိန် ခန္ဓာငါးပါး၊ ပဏိတ ခန္ဓာငါးပါး၊ ဒုရ ခန္ဓာငါးပါး၊ သန္တိက ခန္ဓာငါးပါး - ပေါင်းလိုက်တော့ (၁၁)မျိုးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်နေတဲ့ ခန္ဓာငါးပါး၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတွေပဲ။

အဲဒီ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးတွေကို အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ လက္ခဏာရေး သုံးတန်တင်ပြီးတော့ တွင်တွင်ကြီး ဝိပဿနာရှုပါ။ အဲဒီလို ဝိပဿနာရှုနိုင်ရင် ဘာဖြစ်မလဲ? ဒီလိုဝိပဿနာဉာဏ်တွေက မိမိတို့ရဲ့စိတ်ဓာတ်ကို ဖြူခင်းသန့်ရှင်း တယ်။ ဘာဖြစ်လို့ ညစ်နွမ်းရသလဲလို့မေးတော့ ဒီခန္ဓာငါးပါး ရုပ်တရား နာမ်

တရားတွေကို ငါပဲ၊ ငါ့ဟာပဲ၊ ငါ့ရဲ့အတ္တပဲလို့ စွဲလမ်းထင်မြင် ရှုဆင်ခြင်နေတဲ့ အတွက် သတ္တဝါတွေရဲ့ စိတ်ဓာတ်တွေက ညစ်နွမ်းနေရတယ်။

ဒီတော့ သတ္တဝါတွေက ဒီနေရာမှာ ဒီခန္ဓာငါးပါး ရုပ်တရား နာမ်တရား တွေကို ငါပဲ၊ ငါ့ဟာပဲ၊ ငါ့ရဲ့အတ္တပဲလို့ စွဲလမ်းထင်မြင် ရှုဆင်ခြင်မှုမရှိဘဲ အနိစ္စပဲ လို့၊ ဒုက္ခပဲလို့၊ အနတ္တပဲလို့ တွင်းတွင်းကြီး ဝိပဿနာနို့ငြိမ်းကြမယ်ဆိုရင်တော့ စိတ် ဓာတ်တွေ ဖြူစင်သန့်ရှင်း မသွားနိုင်ဘူးလား? သွားနိုင်တယ်။ ဒါ စိတ်ဓာတ်ဖြူစင် သန့်ရှင်းစေတတ်တဲ့နည်းလမ်းပဲ။

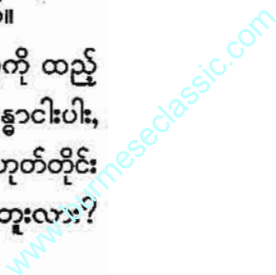
အဲဒီနည်းလမ်းကို ဘုရားရှင်က ညွှန်ကြားတော့ ဘုရားရှင်ရဲ့တရားကို နာယူနေကြတဲ့ ရဟန်းတော်တွေကလည်း တစ်နည်းအားဖြင့် ပရိသတ် လေးပါး လုံးကလည်း သဘောပေါက်ကြတယ် နားလည်ကြတယ် ရှုတတ်ကြတယ်။ ဒီနေ့ ဒီတရားနာပရိသတ်ထဲမှာ ရှုတတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရှိချင်ရှိမယ်၊ မရှုတတ်သေးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း ရှိချင်ရှိကြလိမ့်မယ်၊ မရှုတတ်သေးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေအတွက် နည်း နည်းအတိုချုပ်ပြီး ဒီည ဝိပဿနာရှုပုံဂနစ်ကလေးကို ပြောကြရအောင် . . . ။

သမာဓိကို ထူထောင်ပါ

သမာဓိ ဘိက္ခုဝေ ဘာဝေထ၊ သမာဟိတေယ ဘိက္ခုဝေ ဘိက္ခု ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ (သံ-၂-၁၂။ သံ-၃-၃၆၃။)

ခန္ဓာဝဂ္ဂသံယုတ်မှာလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတယ်။ သစ္စသံယုတ် မှာလည်း ဟောထားပါတယ်။ ခုနက အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ အဇ္ဈတ္တ၊ ဗဟိဒ္ဓ စသည်ဖြင့် (၁၁)မျိုးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်နေတဲ့ ဒီခန္ဓာငါးပါး ရုပ်တရား နာမ်တရားတွေကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ထွင်းဖောက်သိမြင်ရေးအတွက် ဘာလိုအပ်သလဲ? သမာဓိတစ်ခုကို ကြိုတင်ထူထောင်ရမှာ ဖြစ်တယ်။

မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးထဲမှာ ဘုရားရှင်က သဗ္ဗာသမာဓိဆိုတဲ့ မဂ္ဂင်တစ်ခုကို ထည့် ဟောထားတော်မူတယ်။ ဒီလို ထည့်ဟောထားတဲ့အတွက်ကြောင့် ဒီခန္ဓာငါးပါး ရုပ်တရား နာမ်တရားတွေရဲ့ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တအခြင်းအရာတွေကို ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ သိရေးအတွက် သမာဓိတစ်ခုကို ကြိုတင်ပြီး ထူထောင်ဖို့ မလိုဘူးလား?

လိုအပ်တယ်။ အဲဒီတော့ သမာဓိထူထောင်တဲ့အပိုင်းက မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးထဲမှာ သမ္မာ-
သမာဓိမဂ္ဂင်နဲ့ ပြည့်စုံအောင် ကြိုးစားတဲ့အပိုင်း ဖြစ်တယ်။ ဝိသုဒ္ဓိ (၇)ပါး ကျင့်စဉ်
အရ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိနဲ့ ပြည့်စုံအောင် ကြိုးစားခြင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

အာနာပါနကျင့်စဉ်အကျဉ်း

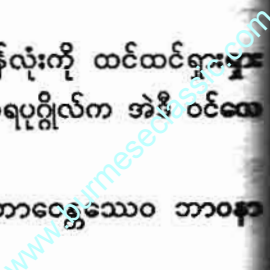
အဲဒီတော့ ဒီသမာဓိထူထောင်တဲ့အပိုင်းမှာ ကမ္မဋ္ဌာန်းလေးဆယ်ရှိတဲ့
အနက် ကြိုက်တဲ့ကမ္မဋ္ဌာန်းနဲ့ သမာဓိကို ထူထောင်နိုင်ပါတယ်။ ဒီညတော့ အာနာ-
ပါနကိုပဲ အတိုချုပ်ပြီး သမာဓိထူထောင်ပုံပြောဖို့ ရည်ရွယ်ထားတယ်။ ဒီတော့
ဘုရားရှင်က ဒီအာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းကို ညွှန်ကြားတဲ့အချိန်အခါမှာ နံပါတ် တစ်
ဒီယ - အရှည်၊ နံပါတ် နှစ် ရဿ - အတို၊ နံပါတ် သုံး သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ
- အစအဆုံး အကုန်လုံး၊ နံပါတ် လေး ပဿမ္ဘယံ - ငြိမ်းအောင်ကျင့်ပါဆိုပြီး
အဆင့် ဘယ်နှစ်ဆင့် ချမှတ်ပေးသလဲ? လေးဆင့်၊ ဒါ သမာဓိပိုင်း၊ ဒီတော့
အဲဒီလေးဆင့်စလုံးမှာ ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်က ဘယ်လိုအားထုတ်ရမလဲ?

သော သတောဝ အဿသတိ သတောဝ ပဿသတိ။ (မ-၁-၇၀။)

သတိမြဲဖို့ - အရှည်မှာလည်း သတိမြဲရမယ်၊ အတိုမှာလည်း သတိမြဲရမယ်၊
အစအဆုံး အကုန်လုံးမှာလည်း သတိမြဲနေရမယ်၊ ငြိမ်းအောင်ကျင့်တဲ့နေရာမှာ
လည်း သတိမြဲရမယ်လို့ ဒီလိုဆိုလိုတယ်။ ဒီတော့ အရှည်မှာလည်း ဝင်သက်
ထွက်သက်က နှစ်မျိုး၊ အတိုကျတော့လည်း ဝင်သက် ထွက်သက်က နှစ်မျိုး၊
အစအဆုံးအကုန်လုံး ထင်ထင်ရှားရှား သိရာမှာလည်း ဝင်သက် ထွက်သက်က
နှစ်မျိုး၊ ငြိမ်းအောင်ကျင့်တဲ့အပိုင်းမှာလည်း ဝင်သက် ထွက်သက် နှစ်မျိုးပဲ၊ ပေါင်း
လိုက်တော့ ဘယ်နှစ်မျိုးရှိသွားသလဲ? ရှစ်မျိုး၊ ဒါက သမထပိုင်းအတွက် ကွတ်ပြီး
ပြောတာပါ။

ဒီတော့ အရှည်၊ အတို၊ အစအဆုံး အကုန်လုံးကို ထင်ထင်ရှားရှား
သိအောင် ပထမလေ့ကျင့်ရမှာဖြစ်တော့ ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်က အဲဒီ ဝင်ထေ
ထွက်လေ့ကို ရူပားသုံးသပ်တဲ့အပိုင်းမှာ -

“ဖုဋ္ဌဖုဋ္ဌောကာသေ ပန သတိ ဥပေတွာ ဘာဇေဋ္ဌသေဝ ဘာဝနာ

သမ္မုဇ္ဇတီ” (ဝိသုဒ္ဓိ-၁- ၂၇၁။) လို့ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာက ညွှန်ကြားထားတဲ့အတိုင်း

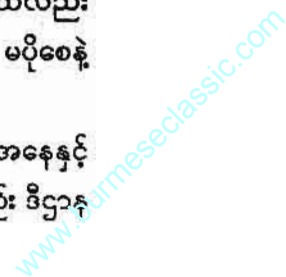
ဝင်တဲ့လေ ထွက်တဲ့လေ ထိမှုထင်ရှားတဲ့ တစ်နေရာကနေ စောင့်ပြီးတော့ စိတ်ကိုထားဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ကြည့်ရမှာက ဘာကို ကြည့်ရမှာလဲ? ဝင်သက်လေ ထွက်သက်လေကို ကြည့်ရမယ်။ ထိတာကို ကြည့်ရမှာလား? ဝင်လေ ထွက်လေကို ကြည့်ရမှာလား? ဝင်လေ ထွက်လေကို ကြည့်ရမယ်။

အဲဒီလေသည် အထဲဝင်တော့ အထဲလည်း လိုက်မကြည့်နဲ့၊ အပြင်ထွက် တော့ အပြင်လည်း လိုက်မကြည့်နဲ့၊ ထိတဲ့နေရာကစောင့်ပြီး ဒီလေကလေးကို ကြည့်ပါ။ အဲဒီလေကလေးမှာ စိတ်ကိုငြိမ်အောင် ကပ်ကြည့်၊ ကပ်လို့မှ မရဘူး ဆိုရင်တော့ အဋ္ဌကထာများက ရေတွက်တဲ့နည်းကို အသုံးပြုဖို့ ညွှန်ကြားထား ပါတယ် -

- ဝင်လေ ထွက်လေ နှစ်ခုပေါင်းကို “တစ်”
- ဝင်လေ ထွက်လေ “နှစ်”
- ဝင်လေ ထွက်လေ “သုံး”
- ဝင်လေ ထွက်လေ “လေး”
- ဝင်လေ ထွက်လေ “ငါး”
- ဝင်လေ ထွက်လေ “ခြောက်”
- ဝင်လေ ထွက်လေ “ခုနစ်”
- ဝင်လေ ထွက်လေ “ရှစ်”

အဲဒီ တစ်ကနေ ရှစ်အထိ ငါ့စိတ် ဘယ်မှမထွက်ရဘူးလို့ ဒီလိုလှေကျင့် ရတယ်။ လှေကျင့်ဖန် များလာပြီဆိုရင်တော့ တဖြည်းဖြည်း ငြိမ်သွားတတ်ပါတယ်။ တစ်ကနေ တစ်ဆယ်ထိလည်း ရေတွက်နိုင်တယ်။ တစ်ကနေ ငါးထိလည်း ရေတွက်နိုင်တယ်။ ငါးအောက် မလျော့စေနဲ့၊ တစ်ဆယ်ထက်လည်း မပိုစေနဲ့ ဒီလို သတ်မှတ်ချက် ရှိပါတယ်။

ရှစ်အထိကတော့ မဝင်ရှစ်ပါး အကျင့်မြတ်တရားကို ပူဇော်တဲ့အနေနှင့် ဆိုပြီး ဆရာသမားများက ဒီလို ညွှန်ကြားပေးတဲ့အတွက် ဘုန်းကြီးလည်း ဒီဌာန

မှာ ရှစ်အထိပဲ သင်ပေးပါတယ်။ ဘုရားဂုဏ်တော် ကိုးပါးကို ပူဇော်တဲ့အနေနဲ့ ကိုးအထိ ရေတွက်လည်းရတယ်။ ကိုယ်တော်အား ဆယ်ပါး၊ ဉာဏ်တော်အား ဆယ်ပါးနဲ့ ပြည့်စုံတော်မူတဲ့ ဘုရားရှင်အား ပူဇော်တဲ့အနေနဲ့ တစ်ဆယ်အထိ ရေတွက်လည်း ရပါတယ်။ ကိုယ်ကြိုက်သလို ယူလို့ရပါတယ်။

အဲဒီတော့ တစ်ကနေ ရှစ်အထိ ရေတွက်ပြီဆိုကြစို့။ အဲဒီ တစ်ကနေ ရှစ်အထိ စိတ်ကို ဘယ်မှမထွက်အောင် လေ့ကျင့်ရတယ်။ လေ့ကျင့်တဲ့အခါ နာရိဝက်လောက် သို့မဟုတ် တစ်နာရီလောက်အထိတော့ ငြိမ်အောင်လေ့ကျင့်ရတယ်။ အောင်မြင်မှုရပြီဆိုရင်တော့ အရှည် အတိုကို ကူးနိုင်တယ်။ အရှည်ဆိုတာက အသက်ရှူနှေးတာ၊ အတိုဆိုတာက အသက်ရှူမြန်တာကို ဆိုလိုတယ်။ နှေးလည်း နှေးတဲ့အတိုင်းသိ၊ မြန်လည်း မြန်တဲ့အတိုင်းသိ၊ နှေးအောင် မြန်အောင် ရှည်အောင် တိုအောင် သက်သက်မကြိုးစားပါနှင့်။ အရှည်-အတိုလို့လည်း မမှတ်နှင့်၊ အနှေး-အမြန်လို့လည်း မမှတ်နှင့်။ မမှတ်ဘဲ မနေနိုင်ရင်တော့ ဘယ်လိုသာ မှတ်ရမလဲ? 'ဝင်လေ ထွက်လေ' ဒါလောက်ပဲ မှတ်ပါ။

အဲဒီ လေကလေးအပေါ်မှာ စိတ်ကလေးငြိမ်အောင်ကပ်ထား။ ရှည်လည်း ရှည်တဲ့အတိုင်းသိ၊ တိုလည်း တိုတဲ့အတိုင်းသိ၊ အဲဒီလို ရှုရတဲ့အပိုင်းမှာ အာနာပါနဲ့ ရဲ့ စည်းကမ်းတစ်ခုကတော့ ရှေ့ နောက် ဝဲ ယာ ခန္ဓာကိုယ်ကို နည်းနည်းလေးမှ မလှုပ်အောင် ထိန်းရမယ်ဆိုတဲ့အချက်ပဲ။ ဣရိယာပုထ် မပြင်ကောင်းဘူးလို့တော့ မဆိုလိုပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ မခံနိုင်ရင်တော့ ပြင်ပါ။ ဆင်းရဲနေတဲ့ ဝေဒနာကို အောင့်အိုသည်းခံရမယ်လို့တော့ မဆိုလိုဘူး။ ငြိမ်သက်မှု သမာဓိကို မရဘူးဆိုရင်တော့ ဣရိယာပုထ် ပြင်နိုင်တယ်။

ဒါပေမဲ့လို့ မိမိက နာရိဝက်အဓိဋ္ဌာန်ပြီးတော့ ငြိမ်အောင်ရှုရမယ်လို့ အဓိဋ္ဌာန်ပြီးထိုင်ခဲ့ရင် နာရိဝက်တော့ မလှုပ်ရှားဘဲ ထိုင်နိုင်ရင် ပိုကောင်းတယ်။ တစ်နာရီ အဓိဋ္ဌာန်ရင်လည်း တစ်နာရီ ထိုင်နိုင်ရင်တော့ ပိုကောင်းတယ်။ အဲဒီတော့ ဒီအရှည် အတိုပေါ်မှာ စိတ်ကလေးငြိမ်အောင် ကပ်ထားလိုက်တဲ့အချိန်အခါမှာ ဒီအပိုင်းမှာ ထိုင်တိုင်း ထိုင်တိုင်း ဝင်လေ ထွက်လေ၊ အရှည် အတိုအာရုံမှာ ဘာဝနာစိတ်က တစ်နာရီလောက် အနည်းဆုံး ကပ်အောင်တော့

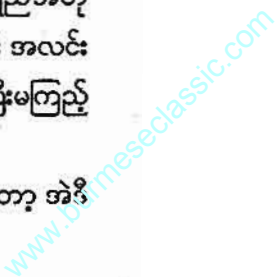
လေ့ကျင့်ရပါတယ်။ ထိုင်တိုင်း ထိုင်တိုင်း ကပ်ပြီဆိုရင်တော့ လေး၊ ငါး၊ ခြောက် ထိုင်အတွင်းမှာ၊ အချို့ ပါရမီရင့်ညောင်းရင်လည်း တစ်ထိုင် နှစ်ထိုင်အတွင်း လောက်မှာ နိမိတ် စပေါ်တတ်ပါတယ်။

ဆယ်ကြိမ်၊ တစ်ဆယ့်ငါးကြိမ်လောက်၊ နှစ်ရက်၊ သုံးရက်လောက် ဒီ အရှည် အတိုမှာ ရှုနေလို့မှ နိမိတ်က မပေါ်ရင်တော့ အစအဆုံးကျင့်စဉ်ကို ကူးကြည့်ပါ။ ဝင်လေ-ထွက်လေက ရှည်ရင်လည်း ထိုလေရဲ့ အစ အဆုံး အကုန်လုံးကို တောက် လျှောက်သိဖို့ ဝင်လေ-ထွက်လေက တိုရင်လည်း ထိုလေရဲ့အစအဆုံး အကုန်လုံး ကို တောက်လျှောက်သိဖို့ ကြိုးစားပါ။ အထဲလည်း လိုက်မကြည့်ရဘူး၊ အပြင် လည်း လိုက်မကြည့်ရဘူး။ ထိတဲ့နေရာကလေးမှာစပြီး ထိတဲ့နေရာမှာ ဆုံးသွားတဲ့ အထိ ထိတဲ့နေရာကလေးက စောင့်နေပြီး အစ အဆုံး တောက်လျှောက်သိအောင် ရှုရပါတယ်။

အဲဒီလို အစ အဆုံးကို တောက်လျှောက်သိအောင်ရှုတော့ - သဗ္ဗကာယ ပဋိသံဝေဒီ - လို့ ခေါ်ပါတယ်။ အစ အဆုံး အကုန်လုံးကို ထင်ထင်ရှားရှား သိအောင် ရှုတာပဲ။

အဲဒီအပိုင်းမှာလည်း ဒါက အစ၊ ဒါက အလယ်၊ ဒါက အဆုံး - ဒီလို မမှတ်နဲ့၊ မှတ်ရင်လည်း ဉာဏ်က မလိုက်နိုင်တော့ မောလာတတ်တယ်။ မမှတ်ဘဲ မနေနိုင်ရင် ဘယ်လိုသာမှတ်မလဲ? ဝင်လေ ထွက်လေ ဒီလောက်ပဲ မှတ်ပါ။ ဝင်သက်လေ ထွက်သက်လေလို့ မှတ်ချင်လည်း မှတ်ရတယ်။ အဲဒီတော့ ဒီလေ အာရုံပေါ်မှာ စိတ်က ကပ်နေဖို့လိုတယ်။ မမှတ်ဘဲ မနေတတ်သူကိုသာ မှတ်ခိုင်း တာပါ။ မမှတ်ဘဲ နေနိုင်ခဲ့ရင်တော့ မမှတ်နဲ့၊ လေပေါ်မှာ စိတ်က တောက်လျှောက် သိနေဖို့ လိုရင်းပဲ။ အဲဒီလေကလေးမှာ တောက်လျှောက်သိနေတော့ လေကလေး မှာ ဘာဝနာစိတ်က ငြိမ်သက်စွာ ကပ်ပြီးတည်လာပြီဆိုရင်တော့ အရှည်အတို အပိုင်းမှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အခု အစအဆုံးအပိုင်းမှာပဲဖြစ်ဖြစ် များသောအားဖြင့် အလင်း ရောင်တွေ စပြီးပေါ်တတ်ပါတယ်။ အဲဒီအလင်းရောင်တွေကိုတော့ သွားပြီးမကြည့် ရဘူး။

အလင်းရောင်နဲ့နိမိတ်သည် တခြားစီဖြစ်တယ်။ နိမိတ်ဆိုတာကတော့ အဲဒီ

အာနာပါနလေကြောင်းလေးပဲ၊ များသောအားဖြင့် လေကြောင်းလို့ ပြောတာက တော့ အချောင်းစပေါ်တတ်လို့သာ ပြောတာပါ။ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့ရဲ့ နိမိတ်မပေါ်မီမှာ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ အမှတ်သညာကို ဘာဝနာသညာလို့ ခေါ်တယ်။

ထိုဘာဝနာသညာကွဲပြားမှုကို အခြေခံပြီးတော့ နိမိတ်တွေက ပုံသဏ္ဍာန် အမျိုးမျိုး ပြောင်းလဲတတ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီအပိုင်းမှာ ယောဂီတို့ကို စိတ်မကစားဖို့ကိုတော့ သတိပေးထားရပါတယ်။ လေပေါ်မှာ စိတ်ငြိမ်အောင်ကပ်ပါလို့သာ ဒီလောက်ပဲ သတိပေးရတယ်။ အဲဒီလို သတိပေးလိုက်တဲ့အချိန်အခါမှာ လင်းရောင်ခြည်တွေက သိပ်အားကောင်းလာတော့ မျက်လုံးက ဒီလင်းရောင်ခြည်ရဲ့ဒဏ်ကို မခံနိုင်တဲ့အတွက် မျက်ရည်တွေ ကျတတ်ပါတယ်။ အောင့်အီးသည်းခံပြီးတော့ မျက်လုံးဘက်ကို အာရုံမရောက်စေဘဲ လေပေါ်မှာသာ စိတ်ကလေးက ငြိမ်အောင်ကပ်နေပါ။ အဲဒီလိုလေပေါ်မှာ စိတ်ကလေးက ငြိမ်အောင် ကပ်ထားလိုက်ပြီဆိုလို့ရှိရင် တဖြည်းဖြည်း ဒီလင်းရောင်ခြည်စွမ်းအင် အကူအညီနဲ့ ဒီလေကြောင်းကလေးကို စတွေ့တတ်ပါတယ်။ အများအားဖြင့်တော့ မီးခိုးရောင်ကို စတွေ့တတ်ပါတယ်။

အဲဒီကနေ သမာဓိ ငြိမ်သထက် ငြိမ်လာပြီဆိုလို့ရှိရင် ဝါဂွမ်းဆိုင်လို ဖြူနေတဲ့ အဖြူကို တွေ့တတ်ပါတယ်။ အဲဒီ ဝါဂွမ်းဆိုင်လို ဖြူနေတဲ့ အဖြူကလည်း အချို့လည်း အချောင်း၊ အချို့က အပိုင်း - စသည်ဖြင့် ပုံသဏ္ဍာန်အမျိုးမျိုး ရှိတတ်ပါတယ်။ အဲဒီလို ဖြူနေတဲ့အဖြူချောင်းကို တွေ့ပြီဆိုရင် တစ်ခါတစ်ရံ ယောဂီက အဲဒီအဖြူချောင်းပေါ်မှာ တစ်ခါတလေ ဘာဝနာစိတ်ကလေးကို ငြိမ်ဝပ်စွာ တည်နေအောင် ကြိုးစားရင် ကြိုးစားလို့ရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ စပေါ်စမှာ သူက မခိုင်ဘူး။ အများစုမှာ မခိုင်တဲ့အတွက် ပေါ်လိုက်ပျောက်လိုက် ပေါ်လိုက် ပျောက်လိုက် ဖြစ်တတ်ပါတယ်။

အဲဒီအခါမှာ ဒီနိမိတ်ချောင်းပေါ်မှာ ဘာဝနာစိတ်ကို မကပ်ဘဲ မူလရှုမြဲဖြစ်တဲ့ ဝင်သက်လေ ထွက်သက်လေ အာရုံပေါ်မှာသာ ဘာဝနာစိတ်ကို ငြိမ်ဝပ်စွာ ကပ်ပြီးတည်နေအောင် ကြိုးစားရတယ်။ အဲဒီလို ကြိုးစားရင်းကနေပြီးတော့ ဒီနိမိတ်ပေါ်လာလို့ နိမိတ်ပေါ်မှာ ဘာဝနာစိတ်က ကပ်နေပြီဆိုရင်လည်း မခွာချခွဲ

ကပ်မြဲသာ ကပ်ထားလိုက်တော့၊ အဲဒီဘာဝနာစိတ်က ဒီနိမိတ်အာရုံပေါ်မှာ ကပ်နေတဲ့အချိန်အခါမှာ ပကတိ ဝင်လေထွက်လေကို ပြန်မကြည့်နဲ့၊ ပကတိ ဝင်လေထွက်လေကိုကြည့်လိုက်၊ နိမိတ်ကိုကြည့်လိုက် ခေါက်တံ့ခေါက်ပြန် ပြုလုပ်နေခဲ့ရင် ဒီသမာဓိသည် ငြိမ်ဝပ်မှုမရှိတဲ့အတွက် စိတ်သည် အာရုံတစ်ခုအပေါ်မှာ ကျရောက်နေတာ မဟုတ်တဲ့အတွက်ကြောင့် သမာဓိ ပျက်သွားတတ်တယ်။

အကယ်၍ ဒီနိမိတ်ချောင်းက မခိုင်သေးဘူးဆိုရင်တော့ ပကတိ ဝင်လေထွက်လေကိုသာ ရှုနေပါ။ ရှုနေရာကနေ နိမိတ်က ခိုင်ပြီး နာရီဝက်လောက် တစ်နာရီလောက် မပျောက်တော့ဘူးဆိုရင်တော့ အဲဒီနိမိတ်မှာ ပြောင်းကပ်ပါ။ ထိုနိမိတ်သည် ဝေးနေခဲ့ရင်တော့ အကပ်မခံဘူး၊ နှာသီးဖျားနဲ့ အနီးကပ်ဆုံးနေရာမှာပေါ်မှ များသောအားဖြင့် အကပ်ခံတယ်။

ပေါ်တဲ့အချိန်အခါမှာလည်း နိမိတ်ချောင်းက သိပ်ရှည်နေရင်လည်း ရှည်တဲ့အတိုင်း တောက်လျှောက်လိုက်မကပ်နဲ့၊ နှာသီးဖျားနဲ့ အနီးကပ်ဆုံးနေရာမှာ တည်ရှိနေတဲ့ နိမိတ်ပေါ်မှာသာ စိတ်ကလေးကို ကပ်သာထားလိုက်။

အဲဒီလို ကပ်ထားလိုက်လို့ ဘာဝနာစိတ်က ဒီအာနာပါနနိမိတ်အာရုံမှာ တစ်နာရီ နှစ်နာရီ စသည်ဖြင့် ငြိမ်ပြီး ကပ်လာပြီဆိုရင်တော့ တဖြည်းဖြည်း ဒီနိမိတ်သည် ဖြူရာကနေ ကြည်ပြီး တောက်လာတတ်ပါတယ်။

ဖြူနေတဲ့နိမိတ်ကိုတော့ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ကြည်ပြီး အရောင်ထွက်လာတဲ့ နိမိတ်ကိုတော့ ပဋိဘာဂနိမိတ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။ အဲဒီ ပဋိဘာဂနိမိတ်ဆိုတဲ့ အာရုံမှာ ဘာဝနာစိတ်ကို တစ်နာရီ နှစ်နာရီ စသည်ဖြင့် ငြိမ်ဝပ်စွာ ကပ်ပြီး တည်နေအောင် ထိုင်တိုင်း ထိုင်တိုင်း ရအောင် လေ့ကျင့်ရတယ်။ ထိုအချိန်အခါမှာ သွားရင်လည်းရှု၊ ရပ်လည်းရှု၊ ထိုင်လည်းရှု၊ အိပ်လည်းရှု လေ့ကျင့်ပေးရပါတယ်။

ပထမဈာန်သမာဓိ

အဲဒီလို လေ့ကျင့်လိုက်တဲ့အချိန်အခါမှာ သမာဓိက ငြိမ်ဝပ်စွာ ကပ်ပြီး တည်နေပြီး တစ်နာရီ အဓိဋ္ဌာန်ရင် တစ်နာရီ၊ တစ်မိနစ်အဓိဋ္ဌာန်ရင် တစ်မိနစ်

ရပြီ၊ နှစ်နာရီ အဓိဋ္ဌာန်ရင် နှစ်နာရီ ရပြီ၊ အဓိဋ္ဌာန်တဲ့အတိုင်း အောင်မြင်မှု ရှိနေ ပြီဆိုရင်တော့ ထိုအချိန်အခါမှာ ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်က ဈာန်အင်္ဂါကို ဆင်ခြင်လို့ ရပြီ။

အားထုတ်စပုဂ္ဂိုလ်သည် ဈာန်အင်္ဂါဆင်ခြင်မှု နည်းပါစေ၊ ဝင်စားမှု များပါ စေလို့ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာက (ဝိသုဒ္ဓိ-၁-၁၄၈။ မဟာဋီ-၁-၁၇၈။) သတ်မှတ် ပေးထားတယ်။ အားထုတ်စပုဂ္ဂိုလ် အခုလို နိမိတ်ရစပုဂ္ဂိုလ်က နိမိတ်အပေါ်မှာ ဘာဝနာစိတ်ကို ငြိမ်ဝပ်စွာကပ်ပြီး တစ်နာရီ၊ နှစ်နာရီ စသည်ဖြင့် တည်နေအောင် လေ့ကျင့်ပေးရတယ်။ အဲဒီလို လေ့ကျင့်တဲ့လုပ်ငန်းကို 'စိုက်စိုက်စူးစူး အထူးမြဲမြဲ ရှုအားသန် ဈာန်ဟု ခေါ်သတတ်' - ဒီလို လယ်တီဆရာတော်ဘုရားက မိန့်ဆို ထားတယ်။ အာရမ္မဏူပနိဗ္ဗာနဈာန်လို့ ခေါ်ပါတယ်။ အလွန် ကြည်လင်တောက်ပ နေတဲ့ အာနာပါနပဋိဘာဂနိမိတ်အာရုံကို စိုက်စိုက်စူးစူးနဲ့ မြဲမြဲမြဲမြဲ တည်တဲ့နေ အောင် စိတ်ကလေးကို တည်ပြီးကပ်နေအောင် ရှုနေတဲ့လုပ်ငန်းဖြစ်လို့ ဒါကို ဈာန်လို့ခေါ်တယ်။

မြေလျှိုးမိုးပျံ့နေတာကို ဈာန်လို့ခေါ်တာ မဟုတ်ဘူး၊ မြေလျှိုးမိုးပျံ့တဲ့ လုပ်ငန်းကတော့ အဘိညာဏ်နဲ့ဆိုင်တယ်။ အဲဒါက အဘိညာဏ်ပိုင်း။ အခုပြော နေတာက ဈာန်ပိုင်းပဲ။ အဲဒီတော့ ဈာန်ဝင်စားမှုများရမယ်။ ဈာန်အင်္ဂါကို ဆင်ခြင် တာ နည်းရမယ်။ ဒီတော့ ဒီအာနာပါန ပဋိဘာဂနိမိတ်အာရုံမှာ အနည်းဆုံး လေး၊ ငါး၊ ဆယ်ထိုင်လောက် ဘာဝနာစိတ်က အဓိဋ္ဌာန်တဲ့အတိုင်း တစ်နာရီ အဓိဋ္ဌာန်ရင် တစ်နာရီ၊ နှစ်နာရီအဓိဋ္ဌာန်ရင် နှစ်နာရီ ငြိမ်ဝပ်စွာ ကပ်ပြီးတည် နေပြီဆိုရင်တော့ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဈာန်အင်္ဂါကို ဆင်ခြင်နိုင်တယ်။ သို့သော် မှတ် ကျောက်တစ်ခုကတော့ အဲဒီ အာနာပါန ပဋိဘာဂနိမိတ်မှာ တစ်နာရီအဓိဋ္ဌာန်ပြီး တစ်နာရီထိုင်လိုက်လို့ တစ်နာရီလုံး စိတ်က ကပ်နေတယ်ဆိုရင် အဲဒီအချိန်မှာ မိမိက ဘေးအသံတွေကို ကြားမကြား နည်းနည်း အကဲခတ်ကြည့်ပါ။

ကြားနေသေးတယ်ဆိုရင်တော့ ဒီဈာန်သည် ဆက်တိုက် မရသေးဘူး။ ကြိုးကြား ကြိုးကြား ဈာန်က လျှောလျှောနေတဲ့သဘော ရှိတယ်။ ဆက်တိုက် ရပြီ၊ ဘာသံမှလည်း မကြားတော့ဘူး။ အလွန် ကြည်လင်တောက်ပနေတဲ့ အာနာ-

ပါန ပဋိဘာဂနိမိတ်ကလေးနဲ့ မိမိရဲ့ဘာဝနာစိတ် ဒီနှစ်ခုပဲ ရှိတော့တယ်လို့လည်း သိနေပြီ၊ ဘာဝနာစိတ်ကလည်း အာနာပါနပဋိဘာဂနိမိတ်အာရုံမှာပဲ ငြိမ်ဝပ်စွာ ကပ်ပြီး တည်နေပြီ၊ အာနာပါနပဋိဘာဂနိမိတ်အာရုံထဲမှာပဲ ဘာဝနာစိတ်က နစ်မြုပ်နေပြီဆိုရင်တော့ ထိုအချိန်အခါမှာ ဈာန်အင်္ဂါကို ဆင်ခြင်လို့ ရနိုင်ပါပြီ။

ဒီဈာန်အင်္ဂါတွေက ဘယ်မှာဖြစ်သလဲလို့မေးတော့ ရှုနေတဲ့ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ နှလုံးအိမ်အတွင်းမှာ တည်ရှိနေတဲ့ ဖာယဝတ္ထုရုပ်ကို မှီတွယ်ပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလို ဖြစ်ပေါ်သွားတဲ့အတွက် ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်က ဈာန်အင်္ဂါကို ဆင်ခြင်တယ် ဆိုလို့ရှိရင် ဖာယဝတ္ထုရုပ်ရှိရာဘက်ကို ခဏခေတ္တ လှမ်းအာရုံစိုက်ရတယ်။ ဥပမာ - တစ်နာရီလောက် အာနာပါန ပဋိဘာဂနိမိတ်အာရုံမှာ ဘာဝနာစိတ်ကို ငြိမ်ဝပ် စွာ ကပ်ပြီးတည်နေပါစေလို့ အဓိဋ္ဌာန်လိုက်တယ်။ အဓိဋ္ဌာန်ပြီးတဲ့အခါ တစ်နာရီ ပြည့်တဲ့အခါကျတော့မှ ဖာယဝတ္ထုရုပ်ရှိရာ နှလုံးအိမ်ဘက်ကို လှမ်းပြီး ကြည့်ရ တယ်။ တစ်နာရီ မပြည့်သေးရင်တော့ မကြည့်နဲ့၊ နောက်တစ်ခု ဒီအပိုင်းကို သတိ ထားရမဲ့အချက်ကတော့ ဒီအာနာပါန ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို အာရုံယူနေတဲ့အပိုင်း မှာ ဈာန်မဆိုက်ခင်အပိုင်းလေးကိုတော့ ဥပစာရသမာဓိနယ်မြေလို့ သတ်မှတ် ပါတယ်။ ဈာန်ဆိုက်သွားတဲ့အပိုင်းကိုတော့ အပ္ပနာသမာဓိနယ်မြေလို့ သတ်မှတ် ပါတယ်။ ဒီလို သမာဓိနှစ်မျိုးကို ခွဲခြားသတ်မှတ်ထားတော့ ဥပစာရသမာဓိနယ်မြေ အပိုင်းကလေးမှာ ခဏခဏ ဘဝင်ကျနေတတ်တယ်။

ဘဝင်ဆိုတာကတော့ အတိတ်ဘဝ သေခါနီးကာလ မရဏာသန္ဓေဇောက ယူထားတဲ့အာရုံကိုသာ လှမ်းသိတယ်။ ပစ္စုပ္ပန် ယခု လက်ရှိရှိနေတဲ့အာရုံဆိုရင် တော့ ဘာအာရုံမျှကို မသိဘူး။ အခု အာနာပါန ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို ရှုတယ်။ အဲဒီနိမိတ်ကိုလည်း မသိတော့ဘူး။ ပစ္စုပ္ပန်အာရုံဆိုလျှင် ဘယ်အာရုံကိုမှ ဘာမှ မသိတော့ဘူး။ အဲဒီဘာမှမသိတဲ့ ဒီစိတ်က အတိတ်မရဏာသန္ဓေဇောရဲ့ အာရုံကို တော့ သိတယ်။ ပစ္စုပ္ပန်အာရုံမှန်သမျှသာ မသိတာ။ အဲဒီ ဘာမှမသိတဲ့စိတ်ကလေး တွေကို ဘဝင်လို့ ခေါ်တယ်။ ဘယ်ကမ္မဋ္ဌာန်းနဲ့ပဲ ရှုရှုပေါ့လေ။ များသောအားဖြင့် သမာဓိအတော်အသင့် ဖြစ်လာရင်တော့ နည်းနည်း ဒီဘဝင်ကျမှုကလေးတွေ တော့ ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ အဲဒီဘဝင်ကျနေတာကိုပဲ မဂ်ဆိုက်ပြီ ဖိုလ်ဆိုက်ပြီလို့

ယူဆရင်တော့ လမ်းဆုံးသွားပြီ။ သာသနာနဲ့တွေ့တာ ဘဝတစ်ခု ရှုံးသွားတာပဲ။ မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်နဲ့ အဝေးကြီး ရှိသေးတယ်။ ရုပ်နာမ်တောင် မသိသေးတဲ့အဆင့်ပဲ ဖြစ်ပါသေးတယ်။

ဒီတော့ ဒီအာနာပါန ပဋိဘာဂနိမိတ်အာရုံမှာ ဘာဝနာစိတ်က တစ်နာရီ နှစ်နာရီ စသည်ဖြင့် ငြိမ်ဝပ်စွာ ကပ်ပြီးတည်နေပြီဆိုလို့ရှိရင် ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်က ဘာလုပ်ရမလဲ? - ဟဒယဝတ္ထုရှိရာဘက်ကို မိမိအဓိဋ္ဌာန်ထားတဲ့ တစ်နာရီပြည့်တဲ့ အချိန်အခါလောက် ဆိုကြစို့။ အဲဒီအချိန်လောက်မှာ လှမ်းပြီး ကြည့်ရတယ်။ အဲဒီလို လှမ်းပြီးကြည့်လိုက်ရင် အိမ်ရှင် ဘဝင်မနောအကြည်ဓာတ်ကို တွေ့နိုင်ပါတယ်။ ဒီဘဝင်အကြည်ဓာတ်ကို မနောဒွါရလို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီ ဘဝင်မနောအကြည် ဓာတ်မှာ အလွန်ကြည်လင်တောက်ပနေတဲ့ အာနာပါန ပဋိဘာဂနိမိတ်အာရုံက ရှေ့ရှုကျရောက်နေတဲ့အခါ ထင်နေတဲ့အခါမှာ အဲဒီဒွါရနှင့် အာရုံကို ပူးတွဲသိမ်း ဆည်းပြီး ဈာန်အင်္ဂါတွေကို ဆင်ခြင်ကြည့်လိုက်လို့ရှိရင် ဝိတက်၊ ဝိစာရ၊ ပီတိ၊ သုခ၊ ဧကဂ္ဂတာ ခေါ်တဲ့ ဈာန်အင်္ဂါ ငါးပါးကို ထင်ထင်ရှားရှား တွေ့လိမ့်မယ်။

ဝိတက် ဆိုတာက ကြည်လင်နေတဲ့ အာနာပါနပဋိဘာဂနိမိတ်အာရုံအပေါ် သို့ စိတ်ကို ရှေးရှုတင်ပေးခြင်းသဘော။

ဝိစာရ - အာနာပါနပဋိဘာဂနိမိတ်အာရုံကို ထပ်ကာထပ်ကာ သုံးသပ် ဆင်ခြင်နေခြင်းသဘော။

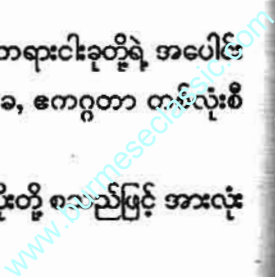
ပီတိ - အာနာပါနပဋိဘာဂနိမိတ်အာရုံကို နှစ်သက်နေခြင်းသဘော။

သုခ - အာနာပါနပဋိဘာဂနိမိတ်အာရုံ၏ အရသာကို ချမ်းချမ်းသာသာ ခံစားနေခြင်းသဘော။

ဧကဂ္ဂတာ - အာနာပါနပဋိဘာဂနိမိတ်အာရုံတစ်ခုတည်းပေါ်သို့ စိတ် ကျရောက်တည်ငြိမ်နေခြင်းသဘော -

ပေါင်းလိုက်တော့ - သဘောတရားငါးခု သဘောတရားငါးခုတို့ရဲ့ အပေါင်း ကိုတော့ ဈာန်လို့ ခေါ်တယ်။ ဝိတက်၊ ဝိစာရ၊ ပီတိ၊ သုခ၊ ဧကဂ္ဂတာ ကူးလုံးစီ တစ်လုံးစီကိုတော့ ဈာန်အင်္ဂါလို့ ခေါ်တယ်။

လှည်းတစ်ခု ဆိုကြစို့။ ဝင်ခွဲတို့ လှည်းဘီးတို့ ထမ်းဖို့တို့ စသည်ဖြင့် အားလုံး

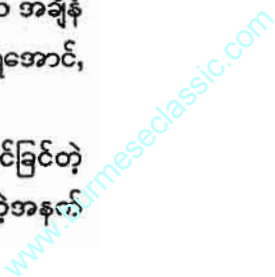

ပေါင်းစုထားတဲ့ အပေါင်းအစုကိုတော့ လှည်းလို့ ခေါ်တယ်။ တစ်ခုစီ တစ်ခုစီ ဖြုတ်ထားလိုက်တော့ ဒါက ဝင်ရိုး၊ ဒါက လှည်းဘီး၊ ဒါက ထမ်းပိုး၊ စသည်ဖြင့် တစ်ခုစီ ခွဲခြားပြီးတော့ ခေါ်ရတယ်။ အဲဒီပုံစံအတိုင်းပဲ ဒီဈာန်အင်္ဂါငါးခုတို့ရဲ့ အပေါင်းကို ဈာန်လို့ခေါ်တယ်။ မြေလျှိုးမိုးပျံ့နေတာကို ဈာန်လို့ခေါ်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ အဲဒီဈာန်အင်္ဂါငါးခုတို့ရဲ့ အပေါင်းအစုကို ဈာန်လို့ခေါ်တယ်။ တစ်ခုစီ တစ်ခုစီကိုတော့ ဈာန်အင်္ဂါလို့ ခေါ်ပါတယ်။

အဲဒီဈာန်အင်္ဂါငါးပါးက ဘုန်းကြီးပြောတော့ မပြောချင်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့လည်း တရားပွဲကို လာရောက်မနာနိုင်လို့ တကယ်လက်တွေ့လည်း ဒီဌာနမှာ လာရောက်ပြီး အားမထုတ်နိုင်လို့ တရားခွေကလေးကိုပဲ နာပြီးအားထုတ်ရမဲ့ အဝေးက တရားနာတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေအတွက် ငဲ့ညှာပြီးတော့ နည်းနည်းတော့ ပြောရမှာပေါ့။

ဈာန်အင်္ဂါငါးပါးက ဆင်ခြင်စမှာ များသောအားဖြင့် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့ရဲ့ ဉာဏ်မှာ တစ်လုံးစီ ပေါ်တတ်ပါတယ်။ ယောဂီက ထပ်ကာထပ်ကာ လေ့ကျင့်ဖန် များလာလို့ရှိရင် ထပ်ကာထပ်ကာ လေ့ကျင့်ရင်တော့ ဉာဏ်ထဲမှာ ပြိုင်တူ ပေါ်ပါတယ်။ အကယ်၍ ဒီဈာန်အင်္ဂါတွေက ဉာဏ်ထဲမှာ မထင်မရှား ဖြစ်နေသေးရင်တော့ မိမိရှုမြဲဖြစ်တဲ့ အာနာပါနပဋိဘာဂနိမိတ်အာရုံမှာပဲ စိတ်ကို ငြိမ်ဝပ်စွာ ကပ်ပြီးတော့ တည်နေအောင် ကြိုးစားရတယ်။ ကြိုးစားလိုက်တဲ့အချိန်အခါမှာ ငြိမ်ပြီဆိုမှ တစ်ခါပြန်ကြည့်ပါ။ ဈာန်ဝင်စားမှုအချိန် တစ်နာရီကျော်မှ လေ့ကျင့်ပါ။ အဲဒီလို လေ့ကျင့်ဖန်များလာရင် ဒီဈာန်အင်္ဂါတွေကို ပြိုင်တူပေါ်တာ တွေ့နိုင်ပြီ။ တွေ့လိုက်တဲ့အချိန်အခါမှာ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်က ဒီပထမဈာန်သမာဓိကို ခိုင်ခံ့အောင် ဝသီဘော်ငါးတန် နိုင်နင်းအောင် လေ့ကျင့်ရပါတယ်။ ဈာန်အင်္ဂါကို အချိန်မရွေး ဆင်ခြင်လို့ရအောင် လေ့ကျင့်ရတယ်။ ဒီဈာန်ကို ဝင်စားချင်တဲ့အချိန်အခါမှာ အချိန်မရွေး ဝင်စားလို့ရအောင် လေ့ကျင့်ရတယ်။ ထချင်တဲ့အချိန်အခါမှာ အချိန်မရွေး ထလို့ရအောင် လေ့ကျင့်ရတယ်။ တစ်နာရီအမိဋ္ဌာန်ရင် တစ်နာရီရအောင်၊ တစ်မိနစ်အမိဋ္ဌာန်ရင် တစ်မိနစ်ရအောင် လေ့ကျင့်ထားရတယ်။

အဲဒီဈာန်အင်္ဂါကို ဆင်ခြင်တဲ့အပိုင်းမှာ မနောဒွါရဝဇ္ဇန်းနဲ့ ဆင်ခြင်တဲ့ အပိုင်း၊ ဇောနဲ့ ဆင်ခြင်တဲ့အပိုင်းဆိုတာ နှစ်ကဏ္ဍရှိတယ်။ နှစ်ကဏ္ဍရှိတဲ့အနက်

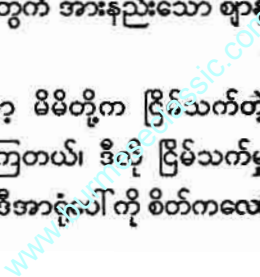
က မနောဒွါရဝဇ္ဇန်းနဲ့ ဆင်ခြင်တာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဇောနဲ့ဆင်ခြင်တာပဲဖြစ်ဖြစ် အားလုံး အတူတူပဲ၊ အာဝဇ္ဇနဝသီနဲ့ ပစ္စဝေက္ခဏာဝသီဆိုပြီးတော့ ဒီလို နှစ်ခုခွဲထားတယ် မနောဒွါရဝဇ္ဇန်းစိတ်နှင့် ဈာန်အင်္ဂါကို ဆင်ခြင်တာကို အာဝဇ္ဇနဝသီ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဇောစိတ်နှင့် ဈာန်အင်္ဂါကို ဆင်ခြင်တာကို ပစ္စဝေက္ခဏာဝသီလို့ ဒီလို နှစ်ခု ခွဲခြား သတ်မှတ်ထားတယ်။ ပေါင်းလိုက်တော့ ဝသီဘော်ငါးတန်ပဲ၊ အဲဒီဝသီဘော် ငါးတန် နိုင်နင်းအောင်တော့ လေ့ကျင့်ပေးရပါတယ်။

ဒုတိယဈာန်သမာဓိ

လေ့ကျင့်လို့ ကျေနပ်ပြီဆိုရင်တော့ ဒုတိယဈာန်ကို ကူးနိုင်တယ်။ ပဉ္စက နည်းအရ ဉာဏ်နဲ့ တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များကတော့ ဝိတက်နဲ့ ဝိစာရနှစ်ခုကို တစ်လုံးစီ ဖြုတ် ရတယ်။ ဉာဏ်ထက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်ခဲ့ရင်တော့ ဝိတက်နဲ့ ဝိစာရကို ပြိုင်တူ ဖြုတ်လို့ရတယ်။ အဲဒီတော့ ဘယ်လိုဖြုတ်မလဲမေးတော့ ဖြုတ်ပုံနည်းစနစ်တော့ ရှိပါတယ်။ ဒီဝသီဘော်ငါးတန် နိုင်နင်းအောင်ပထမဈာန်ကို လေ့ကျင့်ပြီးတဲ့ သူ တော်ကောင်းက ဒီပထမဈာန်သည် နီဝရဏရန်သူနဲ့ နီးကပ်တယ်လို့ ပထမ ဆင်ခြင်ပါ။

နီဝရဏရန်သူဆိုတာက စိတ်ကလေးက တော်တော်ကလေး အာနာပါန ပဋိဘာဂနိမိတ်မှာ ငြိမ်သွားမှ ဒီ ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ နီဝရဏ အညစ်အကြေး တွေက ကွာကျသွားတယ်။ မငြိမ်ခင်မှာ ဒီ ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟတွေက တစ်လှည့် စိတ် ဝင်ဝင်ပြီးတော့ နှောင့်ယှက်တတ်တဲ့သဘော ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီပထမဈာန် သည် နီဝရဏရန်သူနဲ့လည်း နီးတယ်။ ဒုတိယဈာန်လောက်လည်း မငြိမ်သက် ဘူး၊ ဝိတက်၊ ဝိစာရတွေကလည်း ရုန်ရင်းကြမ်းတမ်းတဲ့သဘော ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်ုပ်ပျက်လွယ်တဲ့သဘောရှိတယ်။ ကျွန်ုပ်ပျက်လွယ်တဲ့အတွက် အားနည်းသော ဈာန် အင်္ဂါလည်း ရှိတယ်။

ဘယ်လိုရုန်ရင်းကြမ်းတမ်းသလဲလို့ မေးတော့ မိမိတို့က ငြိမ်သက်တဲ့ သမာဓိကို လိုချင်နေတဲ့ သူတော်ကောင်းတွေ ဖြစ်ကြတယ်။ ဒီလို ငြိမ်သက်မှု သမာဓိကို အလိုရှိနေတဲ့ သူတော်ကောင်းတစ်ဦးအဖို့ ဒီအာရုံပါးကို စိတ်ကလေး

ကို တင်တင်ပေးနေရတာကို ဝင်ပန်းနေတယ်။ ဒီအာရုံကို ထပ်ကာထပ်ကာ သုံးသပ်နေရတာကိုက ပင်ပန်းနေတယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီပင်ပန်းမှုရှိနေတဲ့အတွက် စိတ်ရဲ့ကြမ်းတမ်းနေတဲ့ အမှုအရာတစ်မျိုးပဲလို့ ဒီလို သဘောပေါက်ပြီးတော့ ဝိတက်၊ ဝိစာရကို အလိုမရှိတဲ့ စိတ်ထားနှင့်၊ မထင်ရဘဲနှင့် ငြိမ်နေရင် ပိုကောင်း မှာပဲ။ မတောင့်တရဘဲနှင့် ငြိမ်နေရင် ပိုကောင်းမှာပဲဆိုတဲ့ ဒီလိုစိတ်ထားမျိုးနဲ့ အလွန်ကြည်လင်တောက်ပနေတဲ့ ဒီအာနာပါနပဋိဘာဂနိမိတ်ကို စိတ်ကလေးက စိုက်ပြီး ကပ်ကြည့်ပေးရတယ်။ ရှုနေရတယ်။

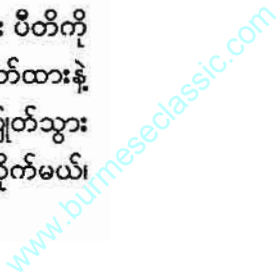
အဲဒီအချိန်အခါမှာ ဝိတက်၊ ဝိစာရ ပြုတ်သွားလိမ့်မယ်။ ပီတိ၊ သုခ၊ ဧကဂ္ဂတာဆိုတဲ့ ဈာန်အင်္ဂါသုံးပါးရှိတဲ့ ဒုတိယဈာန်ကို ကူးသွားလိမ့်မယ်။ အဲဒီ ဒုတိယဈာန်ကိုလည်း ဝသီဘော်ငါးတန် နိုင်နင်းအောင် လေ့ကျင့်ရတယ်။

တတိယဈာန်သမာဓိ

ဒုတိယဈာန်ကို ဝသီဘော်ငါးတန် နိုင်နင်းအောင် လေ့ကျင့်ပြီးတဲ့အခါ တတိယဈာန်ကို ကူးချင်ရင် ဒုတိယဈာန်ကို ဝင်စားပြီးနောက် ဒုတိယဈာန်မှ ထကာ ဒီလို ဆင်ခြင်ပါ -

- ၁။ ဒီ ဒုတိယဈာန်သမာပတ်ဟာ ဝိတက်၊ ဝိစာရဆိုတဲ့ နီးကပ်တဲ့ရန်သူ ရှိတယ်။
- ၂။ (ပီတိကို ပြန်သိမ်းဆည်းပြီး ဆင်ခြင်ကြည့်ပါ။) ဒီပီတိဟာ စိတ်လှုပ်ရှားမှုကို အများဆုံးဖြစ်စေတတ်တဲ့အတွက် ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းရကား ကျိုးပျက်လွယ်တဲ့သဘော ရှိတယ်။
- ၃။ (သုခနှင့် ဧကဂ္ဂတာကို သိမ်းဆည်းပြီး ပြန်ဆင်ခြင်ကြည့်ပါ။) ဒီသုခ ဧကဂ္ဂတာဆိုတဲ့ ဈာန်အင်္ဂါနှစ်ပါးရှိတဲ့ တတိယဈာန်က ပိုငြိမ်သက်တယ်။

အဲဒီလို ဆင်ခြင်ပြီးနောက် ဒုတိယဈာန်ကို အလိုမရှိတဲ့စိတ်ထား ပီတိကို ဖြုတ်ပစ်ချင်တဲ့စိတ်ထား ပိုငြိမ်သက်တဲ့ တတိယဈာန်ကို အလိုရှိတဲ့စိတ်ထားနဲ့ ဒီအာနာပါနပဋိဘာဂနိမိတ်အာရုံကိုပဲ စိုက်ရှုရတယ်။ ရှုလိုက်လို့ ပီတိပြုတ်သွားခဲ့ရင် သုခ၊ ဧကဂ္ဂတာဆိုတဲ့ ဈာန်အင်္ဂါနှစ်ပါးရှိတဲ့ တတိယဈာန်ကို ဆိုက်မယ်။ ဆိုက်ရင် ဝသီဘော်ငါးတန် နိုင်နင်းအောင် လေ့ကျင့်ပါ။

စတုတ္ထဈာန်သမာဓိ

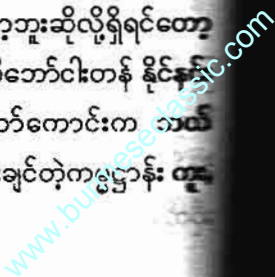
တတိယဈာန်ကို ဝသီဘော်ငါးတန် နိုင်နင်းအောင် လေ့ကျင့်ပြီးတဲ့အခါ စတုတ္ထဈာန်ကို ကူးချင်ရင် တတိယဈာန်ကို ဝင်စားပြီးနောက် တတိယဈာန်မှ ထကာ ဒီလိုဆင်ခြင်ပါ။ -

- ၁။ ဒီ တတိယဈာန်သမာပတ်ဟာ ပီတိဆိုတဲ့ နီးကပ်တဲ့ရန်သူ ရှိတယ်။
- ၂။ (သုခကို ပြန်သိမ်းဆည်းပြီး ဆင်ခြင်ကြည့်ပါ။ စိတ်ချမ်းသာရင် စိတ်ထဲမှာ တသိမ့်သိမ့်နဲ့ နည်းနည်းတော့ လှုပ်ရှားနေတတ်တယ်။) ဒါကြောင့် သုခဟာ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းတဲ့သဘော ရှိတယ်။ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းတဲ့အတွက် ပျက်စီးလွယ်တဲ့သဘော ရှိတယ်။
- ၃။ ဥပေက္ခာ ဧကဂ္ဂတာခေါ်တဲ့ ဈာန်အင်္ဂါနှစ်ပါးရှိတဲ့ စတုတ္ထဈာန်ကတော့ ပိုပြီး ငြိမ်သက်တယ်။

ဒီလိုဆင်ခြင်ပြီးနောက် သုခကို အလိုမရှိတဲ့ (• တတိယဈာန်ကို အလိုမရှိတဲ့) စိတ်နှင့် ပိုပြီးငြိမ်သက်တဲ့ ဥပေက္ခာ ဧကဂ္ဂတာဆိုတဲ့ ဈာန်အင်္ဂါနှစ်ပါးရှိတဲ့ စတုတ္ထဈာန်ကို လိုချင်တဲ့စိတ်နဲ့ ဒီအာနာပါနပဋိဘာဂနိမိတ်အာရုံကိုပဲ ထပ်ပြီး အာရုံပြုရတယ်။

သုခပြုတ်ချင်တဲ့စိတ်နဲ့ ဒီအာနာပါနပဋိဘာဂနိမိတ်ကိုပဲ ထပ်ပြီး ရှုနေခဲ့ရင် သုခပြုတ်သွားရင် ဥပေက္ခာခေါ်တဲ့ အလွန်ငြိမ်သက်နေတဲ့ ဝေဒနာတစ်မျိုး ဝင်လာလိမ့်မယ် - ဥပေက္ခာ, ဧကဂ္ဂတာခေါ်တဲ့ ဈာန်အင်္ဂါနှစ်မျိုးရှိတဲ့ စတုတ္ထဈာန်ကို ဆိုက်မယ်။

ဒီစတုတ္ထဈာန်ကို ဆိုက်-မဆိုက်ကို သိနိုင်တဲ့ အင်မတန် ထင်ရှားတဲ့ အမှတ်အသားကတော့ အသက်မရှူခြင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အသက်ရှူနေသေးရင်တော့ စတုတ္ထဈာန်ကို မဆိုက်သေးဘူး။ အသက်လုံးလုံး မရှူတော့ဘူးဆိုလို့ရှိရင်တော့ စတုတ္ထဈာန်ကို ဆိုက်သွားပြီ။ အဲဒီစတုတ္ထဈာန်ကိုလည်း ဝသီဘော်ငါးတန် နိုင်နင်းအောင် လေ့ကျင့်ပြီးတဲ့အချိန်အခါမှာ ထိုယောဂီသူတော်ကောင်းက သယ်ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ကူးချင်သလဲ? ကမ္မဋ္ဌာန်းလေးဆယ်ထဲက ကူးချင်တဲ့ကမ္မဋ္ဌာန်း တူးကူးလို့ရတယ်။

ဓာတ်ကမ္မဋ္ဌာန်းအကျဉ်းချုပ်

ဝိပဿနာသွားချင်တယ်ဆိုလို့ရှိရင်တော့ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ဘာလုပ်ရမလဲ? ရုပ်ကမ္မဋ္ဌာန်းကနေ စတင်၍ ရုပ်နာမ်တို့ကို သိမ်းဆည်းတဲ့စနစ်တစ်ခု၊ နာမ်ကမ္မဋ္ဌာန်းကနေ စတင်၍ ရုပ်နာမ်တို့ကို သိမ်းဆည်းတဲ့စနစ်တစ်ခု - နှစ်ခုရှိတဲ့ အနက်က ကြိုက်တဲ့စနစ်ဖြင့် ရုပ်နာမ်ကို သိမ်းဆည်းနိုင်ပါတယ်။ ဒီတော့ ဓာတ်ကမ္မဋ္ဌာန်းကနေ စသိမ်းဆည်းတဲ့ စနစ်ကလေးကို နည်းနည်းအတိုချုပ်ပြောမယ်- တရားထိုင်တိုင်း ထိုင်တိုင်း အာနာပါနစတုတ္ထဈာန်ကို သမာဓိကို ထူထောင်ပါ။ လင်းရောင်ခြည်စွမ်းအင်တွေ အားကောင်းလာတဲ့အခါ ဓာတ်လေးပါးကို ရှုပါ။

ဓာတ် ဘယ်နှစ်ပါးရှိသလဲ? - လေးပါး၊ ပထဝီဓာတ်, အာပေါဓာတ်, တေဇောဓာတ်, ဝါယောဓာတ်၊

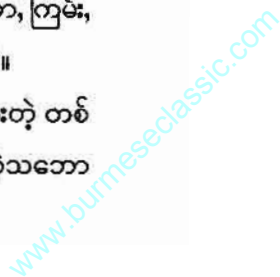
မာမူထင်ရှားတဲ့ တစ်နေရာကစပြီးတော့ မာတဲ့သဘောကို တစ်ကိုယ်လုံး မြင်အောင် ရှုရတယ်။

ကြမ်းတမ်းထင်ရှားတဲ့နေရာကစပြီးတော့ ကြမ်းတဲ့သဘောကို တစ်ကိုယ်လုံး မြင်အောင် ရှုရတယ်။

လေးမူထင်ရှားတဲ့ တစ်နေရာကစပြီးတော့ လေးတဲ့သဘောကို တစ်ကိုယ်လုံး မြင်အောင် ရှုရတယ်။

အောင်မြင်မှုရခဲ့ရင်တော့ ပျော့မူထင်ရှားတဲ့တစ်နေရာပေါ့။ အောက်အတွင်း နှုတ်ခမ်းသားကလေးကို လျှာနှင့်ထိထားကြည့်ပါ။ ပျော့နေတာကို တွေ့နိုင်ပါတယ်။ အဲဒီလို ပျော့မူထင်ရှားတဲ့ တစ်နေရာကစပြီး ပျော့တဲ့သဘော, ချောမူထင်ရှားတဲ့ တစ်နေရာကစပြီး ချောတဲ့သဘော, ပေါ့မူထင်ရှားတဲ့တစ်နေရာကစပြီး ပေါ့တဲ့ သဘော အဲဒီသဘောတရားတွေကို တစ်ကိုယ်လုံးမြင်အောင် ရှုရတယ်။ မာ, ကြမ်း, လေး, ပျော့, ချော, ပေါ့ - ဒါ ပထဝီဓာတ် သဘောတရား ခြောက်ခုပဲ။

အောင်မြင်မှု ရပြီဆိုရင်တော့ နည်းနည်းကျော်လိုက်၊ ပူမူထင်ရှားတဲ့ တစ်နေရာကစပြီး ပူတဲ့သဘော, အေးမူထင်ရှားတဲ့တစ်နေရာကစပြီး အေးတဲ့သဘောကို တစ်ကိုယ်လုံးမြင်အောင်ရှုပါ။ **တေဇောဓာတ်** ပဲ။

အောင်မြင်မှုရရင် ဝါယောဓာတ်ကူးလိုက်၊ ထောက်ကန်မှု ထင်ရှားတဲ့ တစ်နေရာကနေပြီး ထောက်ကန်တဲ့သဘောကို တစ်ကိုယ်လုံး မြင်အောင်ရှု၊ တွန်းကန်မှု ထင်ရှားတဲ့ တစ်နေရာကနေပြီး တွန်းကန်တဲ့သဘောကို တစ်ကိုယ်လုံးမြင်အောင် ရှုရတယ်။

ထောက်တယ်ဆိုတာကတော့ ခန္ဓာအိမ်ကို ငြိမ်အောင် ထိန်းထားတဲ့ သဘောကလေးပဲ၊ အိမ်တစ်အိမ်ပြိုတော့မယ်ဆိုရင် ကျားခေါ်တဲ့ တုတ်တစ်ချောင်းနဲ့ ကန်ထားသလို ထောက်ထားတဲ့သဘောကလေးပဲ။

တွန်းကန်မှုဆိုတာက ခုနက ဝင်လေ ထွက်လေထဲမှာလည်း ရှိပါတယ်၊ ခေါင်းအလယ်လောက်မှာ စိတ်ကလေး စိုက်ထားပါ။ သွားကလေးကို နည်းနည်းဖိထား၊ အသက်ရှူကြည့်ပါ။ တွန်းမှုအားတွေ ထင်ရှားနေတာ တွေ့ရပါတယ်။

အဲဒီတွန်းကန်မှု၊ ထောက်ကန်မှုသဘောက ဝါယောဓာတ် - ပေါင်းလိုက်တော့ ဓာတ်သဘောဆယ်ခု၊

ပထဝီဓာတ်သဘောတရားက ခြောက်မျိုး၊ တေဇောဓာတ်သဘောတရားက ပူမှု၊ အေးမှု နှစ်မျိုး၊ ဝါယောဓာတ်သဘောတရားက ထောက်မှု၊ တွန်းမှု နှစ်မျိုး ပေါင်းလိုက်တော့ ဆယ်မျိုး၊ အဲဒီဆယ်မျိုးကို ထပ်ကာထပ်ကာ ရှုရင် ဖွဲ့စည်းတဲ့ သဘောတရား ပေါ်လာမယ်၊ သွားအရင်းတို့၊ လျှာအရင်းတို့ လျှာဖျားတို့ အဲဒီလို ယိုစီးမှုထင်ရှားတဲ့ တစ်နေရာကစပြီး ယိုစီးတဲ့သဘောကို တစ်ကိုယ်လုံး အသားကြား၊ အရိုးကြား၊ အရေကြား၊ အကြောကြား စိုက်ကြည့်။

တစ်ကိုယ်လုံး မြင်အောင်ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ ယိုစီးဖွဲ့စည်းတဲ့သဘော ထင်ရှားပြီဆိုရင် ဒီယိုစီးဖွဲ့စည်းသဘောက အာပေါဓာတ် - ပေါင်းလိုက်တော့ ဓာတ်ဘယ်နှစ်ပါး ဖြစ်သွားပြီလဲ? လေးပါး။

အဲဒီ ဓာတ်လေးပါးကို ရှုတတ်ပြီဆိုရင်တော့ - ဘုရားဟောဒေသနာ အတိုင်း အစဉ်အတိုင်း ပြန်ရှုရတယ်၊ မာ၊ ကြမ်း၊ လေး၊ ပျော့၊ ချော၊ ခပ်၊ ယိုစီး၊ ဖွဲ့စည်း၊ ပူ၊ အေး၊ ထောက်၊ တွန်း အဲဒီသဘောတရားဆယ့်နှစ်ခုကို ခြေဆုံးခေါင်းဆုံး သွက်အောင်ရှု။

ခြံငုံ၍ တစ်ကိုယ်လုံးကိုကြည့်ပါ

သွက်ပြီဆိုရင် ခြံငုံကြည့်ပါ။ မိမိထိုင်နေတာကို အပေါ်က စီးကြည့်တဲ့ ပုံစံဖြင့် တစ်ကိုယ်လုံးကို ငုံကြည့်ရတယ်။

အဲဒီလို ငုံကြည့်လိုက်တဲ့အချိန်အခါမှာ ဓာတ်တွေက ပြိုင်တူလိုလို ပေါ်နေ ပြီဆိုရင်တော့ မာ၊ ကြမ်း၊ လေး၊ ပျော့၊ ချော့၊ ပေါ့ကို ကြည့်ပြီးတော့ ပထဝီဓာတ်၊ ယိုစီး၊ ဖွဲ့စည်းကို ကြည့်ပြီးတော့ အာပေါဓာတ်၊ ပူ၊ အေးကို ကြည့်ပြီးတော့ တေဇောဓာတ်၊ ထောက်၊ တွန်းကို ကြည့်ပြီးတော့ ဝါယောဓာတ် - အဲဒီလို လေးချက်ရှုပါ။

ဓာတ်လေးပါးအာရုံ၌ စိတ်ကို ငြိမ်အောင်ထိန်းပါ။ သမာဓိကို ထူထောင်ပါ။ ပထဝီဓာတ်၊ အာပေါဓာတ်၊ တေဇောဓာတ်၊ ဝါယောဓာတ် အဲဒီလို ထပ်ကာထပ် ကာ ရှုလိုက်ပြီဆိုရင် ဘာဖြစ်လာမလဲ? တဖြည်းဖြည်းစိတ်က ဓာတ်လေးပါးအာရုံ ၌ ငြိမ်ဝပ်စွာ ကပ်ပြီးတည်နေလိမ့်မည်။ ဘာကြောင့်လဲ? ဟိုဘက်က အာနာပါန ဖြင့် မိမိက စတုတ္ထဈာန်ဆိုက်အောင် သမာဓိထူထောင်ပြီးမှာ ဓာတ်ကြီးလေးပါး ကို အာရုံပြု၍ သမာဓိကို ဆက်လက်ထူထောင်လို့ပဲ ဖြစ်တယ်။

ထိုင်တိုင်း ထိုင်တိုင်းတော့ သမာဓိထူထောင်ရပါတယ်။ အာနာပါန ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို အာရုံယူပြီးတော့ စတုတ္ထဈာန်သမာဓိဆိုက်အောင် သမာဓိ ထူထောင်ပြီးမှ ဒီဓာတ်လေးပါးကို ရှုလာတဲ့အတွက် ဟိုဘက်က သမာဓိက ကျေးဇူးပြုပေးလိုက်တော့ ဒီဘက်မှာ ဓာတ်လေးပါးပေါ်မှာ စိတ်က ငြိမ်ဝပ်မှု လွယ်လွယ်ကလေးနဲ့ ရလာတယ်။ ဓာတ်လေးပါးအာရုံ၌ စိတ်က ငြိမ်ဝပ်စွာ ကပ်ပြီး တည်လာပြီဆိုလို့ရှိရင် ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်က ဘာလုပ်ရမလဲ? ဓာတ်လေးပါး အာရုံ မှာ ငြိမ်သထက် ငြိမ်အောင် ကပ်ပြီးတော့ ရှုရတယ်။

အဖြူမြင် နှင့် အကြည့်မြင်

ရှုလို့ ငြိမ်ပြီဆိုရင်တော့ ပထဝီဓာတ်မှာ မာတဲ့သဘော၊ အာပေါဓာတ်မှာ ယိုစီးတဲ့သဘော၊ တေဇောဓာတ်မှာ ပူတဲ့သဘော၊ ဝါယောဓာတ်မှာ ထောက်တဲ့ သဘော အဲဒီလေးခုကို ဦးစားပေးရှုလိုက်၊ ရှုလို့ငြိမ်လာပြီဆိုလို့ရှိရင် ဘာဖြစ်လာ

တတ်သလဲ? - အဖြူ စပေါ်တတ်ပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့ ဒီအဖြူက ပေါ်နေရသလဲ ဆိုတာကတော့ ရေခဲတုံး တစ်တုံး ကြည့်ပေါ့။ အမှတ်တမဲ့ ပြုန်းခနဲ ခပ်လှမ်းလှမ်း က ကြည့်လိုက်ရင်တော့ ကြည်နေပါတယ်။ အဲဒီတော့ အကြည်ဓာတ်ကို မတွေ့ခင် ကလေးမှာ အဖြူပြင်ကို စတွေ့ခြင်းဖြစ်တယ်။

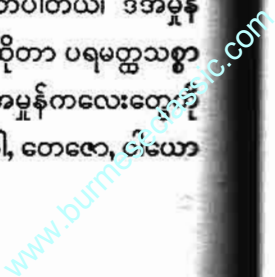
အဲဒီအဖြူမှာလည်း ဓာတ်လေးပါးကိုမြင်အောင် ဆက်ပြီးစိုက်ရပါတယ်။ စိုက်လိုက်လို့ရှိရင် အဲဒီရေခဲတုံး မှန်တုံး ဖန်တုံးလို ကြည်နေတဲ့အကြည်ဓာတ်ကို တွေ့တတ်ပါတယ်။ ဘာအကြည်လဲလို့မေးတော့ -

ခုနကပြောခဲ့တဲ့ ရုပ်လောကမှာ ဘုရားရှင်က အကြည်ဓာတ် ဘယ်နှစ်မျိုး ဟောခဲ့သလဲ? ငါးမျိုး၊ မျက်စိအကြည်၊ နားအကြည်၊ နှာခေါင်းအကြည်၊ လျှာ အကြည်၊ ကိုယ်အကြည်ဆိုပြီး အကြည်ရုပ် ဘယ်နှစ်မျိုးဟောထားသလဲ? ငါးမျိုး။

အဲဒီ ကိုယ်အကြည်ဆိုတာက တစ်ကိုယ်လုံး နေရာအနှံ့အပြားမှာ ရှိတယ်။ မရှိတဲ့နေရာ မရှိဘူး တစ်ကိုယ်လုံး အနှံ့အပြားရှိတော့ ဒီအကြည်ရုပ်ကို ကလာပ် အမှုန်ကလေးတွေကို မတွေ့ခင် ပြင်လိုက် အတုံးလိုက် အခဲလိုက်ကြီး သွားတွေ ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီအကြည်ပြင် အကြည်တုံးမှာလည်း ဓာတ်လေးပါးကို မြင် အောင် ဆက်စိုက်ရတယ်။

ရုပ်ကလာပ်အမှုန်များ

စိုက်လိုက်ပြီဆိုလို့ရှိရင်တော့ ပါရမီတွေ ရင့်ညောင်းတဲ့ သူတော်ကောင်း ဖြစ်ခဲ့ရင်တော့ ဒီအမှုန်ကလေးတွေကို လွယ်လွယ်ကလေးနဲ့ တွေ့ရတတ်ပါတယ်။ အကြည်တုံးကြီးက ပြိုကွဲသွားတတ်ပါတယ်။ လွယ်လွယ်ကလေးနဲ့ ဒီအကြည်ပြင် ကြီးက ကွဲထွက်မသွားဘူးဆိုရင်တော့ ဒီအကြည်ပြင်မှာ အာကာသဓာတ် ရှိနေ လေရဲ့လို့ အာရုံယူပြီးတော့ ဒီလင်းရောင်ခြည်စွမ်းအား အကူအညီနဲ့ အာကာသ ဓာတ်ကို စိုက်ရှုလိုက်ရင် အမှုန်ကလေးတွေကို စတွေ့တတ်ပါတယ်။ ဒီအမှုန် ကလေးတွေကို ရုပ်ကလာပ်တွေလို့ ခေါ်တယ်။ ရုပ်ကလာပ်ဆိုတာ ပရမတ္ထသစ္စာ နယ်မှာ ရုပ်တို့ရဲ့ အသေးဆုံးအဖွဲ့အစည်းကလေးပဲ။ အဲဒီအမှုန်ကလေးတွေကို စတွေ့ပြီဆိုလို့ရှိရင်လည်း တစ်မှုန်တစ်မှုန်မှာ - ပထဝီ၊ အာပေါ၊ တေဇော၊ ဝါယော - ဆိုတဲ့ ဓာတ်လေးပါးကို မြင်အောင် စစိုက်ရတယ်။

အဲဒီဓာတ်လေးပါးကို မြင်အောင် စိုက်လို့မရဘူး၊ အမှုန်ကလေးတွေက ပေါ်တာ ပျောက်တာ သိပ်ပြီးမြန်နေပြီဆိုလို့ရှိရင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဘာလုပ်ရသလဲ? တစ်ကိုယ်လုံး ရှုနေကျအတိုင်း ခြုံပြီးတော့ ‘မာ’တာကို စိုက်ရှုလိုက်၊ အမှုန်ကလေး တစ်ခုမှာ ‘မာ’တာကို စိုက်ရှုလိုက်၊ ပျောက်သွားရင် နောက်တစ်မှုန် ပြောင်းစိုက် ပျောက်သွား နောက်တစ်မှုန် ပြောင်းစိုက် - အဲဒီလို ထပ်ကာထပ်ကာ ရှုလိုက်လို့ ရှုလိုက်တဲ့အမှုန်တိုင်းမှာ မာတဲ့သဘောကို သဘောပေါက်ရင် မာ-တာ, ကြမ်း-တာ နှစ်ခုပေါ့၊ နှစ်ခုသဘောပေါက်ရင် သုံးခု စသည်ဖြင့် တဖြည်းဖြည်း ပြောင်း စိုက်ရှုရပါတယ်၊ စိုက်ရှုလိုက်လို့ ဒီအမှုန်တိုင်းမှာ ဓာတ်လေးပါးကို မြင်ပြီဆိုလို့ ရှိရင် ဘာဖြစ်မလဲ?

ဥပါဒါရုပ်များကို သိမ်းဆည်းပုံ

ဣမေ စတ္တာရော မဟာဘူတေ ပရိဂ္ဂဏှန္တဿ ဥပါဒါရူပံ ပါကဋံ ဟောတိ။
(အဘိ-၄-၂-၂၄၁။)

ဟို - သမ္မောဟဝိနောဒနီ အဋ္ဌကထာကြီးက ဖွင့်ထားတယ်၊ ဒီရုပ်ကလာပ် တိုင်း ရုပ်ကလာပ်တိုင်း၊ အမှုန်တိုင်း အမှုန်တိုင်းမှာ ဓာတ်ကြီးလေးပါးကို မြင် အောင် စိုက်နိုင်ရင် ကြွင်းကျန်နေတဲ့ ဥပါဒါရုပ်တွေ ထင်ရှားလာပြီ၊ အဲဒီလို ကြွင်း ကျန်နေတဲ့ ဥပါဒါရုပ်တွေကို သိမ်းဆည်းပုံကတော့ ဆရာသမားနဲ့သာ စနစ်တကျ ချဉ်းကပ်လေ့လာပေတော့။

အဲဒီတော့ ဥပါဒါရုပ်က (၂၄)မျိုး ရှိပါတယ်၊ ရုပ်တို့မည်သည် ကလာပ် ခေါ်တဲ့ အမှုန်ကလေးတွေအနေနဲ့ဖြစ်တော့ အမှုန်တိုင်း အမှုန်တိုင်းမှာ ဓာတ် လေးပါးကို ဦးဆောင်ပြီးတော့ အဆင်း, အနံ့, အရသာ, ဩဇာ အစရှိတဲ့ ဥပါဒါ ရုပ်တွေကို ဆက်လက်ပြီး သိမ်းဆည်းရတယ်။ အဲဒီရုပ်တရားတွေကို သိမ်းဆည်း တဲ့လုပ်ငန်း အောင်မြင်ပြီ ဆိုလို့ရှိရင်တော့ နာမ်တရားတွေကို ဆက်လက်ပြီး သိမ်း ဆည်းနိုင်ပါတယ်။

နာမ်တရားများကို သိမ်းဆည်းပုံ

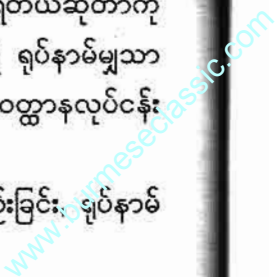
အဲဒီနာမ်တရားတွေကို သိမ်းဆည်းတဲ့အပိုင်းမှာ ဖဿကစပြီး သိမ်းဆည်းတဲ့နည်း၊ ဝေဒနာကစပြီး သိမ်းဆည်းတဲ့နည်း၊ အသိစိတ် ဝိညာဏ်ကစပြီး သိမ်းဆည်းတဲ့နည်းဆိုပြီးတော့ ရိုးရိုးသုဒ္ဓဝိပဿနာယာနိကပုဂ္ဂိုလ်တွေအတွက် ညွှန်ကြားထားတာရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ သမထယာနိကပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ခဲ့ရင်လည်း ကာမာဝစရ နာမ်တရားတွေကို သိမ်းဆည်းတဲ့နေရာမှာ ဒီစနစ်သုံးခုအတိုင်းပဲ သိမ်းဆည်းရပါတယ်။

သမထယာနိကပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ ဈာန်နာမ်တရားကနေ စသိမ်းဆည်းလို့ရင် သိမ်းဆည်းလို့ရတယ်။ ဈာန်နာမ်တရားတွေကို သိမ်းဆည်းတဲ့အပိုင်းမှာ ခုနက ဝိတက်၊ ဝိစာရ၊ ဝိတိ၊ သုခ၊ ဧကဂ္ဂတာ ခေါ်တဲ့ ဈာန်အင်္ဂါတွေကို မိမိက သမထပိုင်းမှာကတည်းက ရှုတတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်တဲ့အတွက် နာမ်ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်း ကူးပြီဆိုလို့ရှိရင်လည်း အဲဒီဈာန်နာမ်တရားတွေကနေ စပြီးတော့ သိမ်းဆည်းရပါတယ်။

သိမ်းဆည်းတဲ့အခါမှာ ခုလို အာနာပါနပဋိဘာဂနိမိတ်ကို အာရုံယူပြီး ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ ပထမဈာန်နာမ်တရားဆိုရင် (၃၄)လုံးအထိ ရှိပါတယ်။ အဲဒီ နာမ်တရားတွေကိုလည်း စနစ်တကျ ဆရာသမားနဲ့ ချဉ်းကပ်လေ့လာရပါတယ်။ သိမ်းဆည်းရပါတယ်။

အဲဒီရုပ်တွေ နာမ်တွေကို သိမ်းဆည်းပြီးတဲ့အချိန်အခါ ရုပ်တရား နာမ်တရားဆိုပြီး ရုပ်-နာမ် ခွဲရတယ်။ ရုပ်နာမ်ကို ပူးတွဲသိမ်းဆည်းရတယ်။ ရူပါရူပ-ပရိဂ္ဂဟလုပ်ငန်းရပ်ဖြစ်တယ်။ နာမ်နှင့် ရုပ်ကို ပိုင်းခြားယူတဲ့ နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်ပဲ။ တစ်ခါ ဒီရုပ်နာမ်ကလွဲရင် ယောက္ခား၊ မိန်းမ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါ၊ လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ - မရှိဘူး၊ အသက်ကောင်၊ လိပ်ပြာကောင်၊ ဝိညာဏ်ကောင်၊ အတ္တကောင် မရှိဘူး၊ ရုပ်တရားအစုအပုံ၊ နာမ်တရားအစုအပုံပဲ ရှိတယ်ဆိုတာကို ဉာဏ်နဲ့မြင်အောင် ကြည့်ပြီး ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါ၊ ဇီဝ၊ အတ္တမရှိ ရုပ်နာမ်မျှသာ ရှိတယ်ဆိုပြီး ရုပ်နာမ်ကို ပိုင်းခြားမှတ်သားရပါတယ်။ နာမရူပဝဝတ္ထာနလုပ်ငန်းလို့ ခေါ်ဆိုတယ်။

အဲဒီလို အဇ္ဈတ္တမှာ ရုပ်သိမ်းဆည်းခြင်း၊ နာမ်သိမ်းဆည်းခြင်း၊ ရုပ်နာမ်

သိမ်းဆည်းခြင်း၊ ရုပ်နာမ်ပိုင်းခြားမှတ်သားခြင်းဆိုတဲ့ ဒီလုပ်ငန်းရပ်လေးခုကို ပြုလုပ်ပြီးတဲ့အချိန်အခါကျတော့ ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်က ဗဟိဒ္ဓကို ပြောင်းပြီးတော့ အလားတူပဲ ရုပ်သိမ်းဆည်းခြင်း၊ နာမ်သိမ်းဆည်းခြင်း၊ ရုပ်နာမ်သိမ်းဆည်းခြင်း၊ ရုပ်နာမ်ပိုင်းခြားမှတ်သား ခြင်းဆိုတဲ့ ဒီလုပ်ငန်းရပ်လေးခုကို တစ်ဆင့်တက်ပြီး ပြုလုပ်ရပါတယ်။ အဲဒီလုပ် ငန်းခွင်ကို ဘုရားရှင်က ဒီအာနာပါနပဗ္ဗအပိုင်းမှာ ဘယ်လိုဟောတော်မူသလဲ?

အဇ္ဈတ နှင့် ဗဟိဒ္ဓ

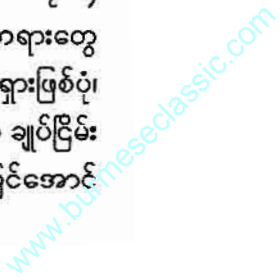
ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ ဗဟိဒ္ဓိ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ (မ-၁-၇၁။)

ဒီလိုဟောထားတယ်။ အဇ္ဈတ္တမှာလည်း ရူပကာယ၊ နာမကာယ၊ တစ်နည်းအားဖြင့် အဿာသ-ပဿာသကာယ၊ ရူပကာယ၊ နာမကာယဆိုတဲ့ - ရုပ်တရား နာမ်တရားတွေကို သိမ်းဆည်းဖို့၊ ဗဟိဒ္ဓိမှာလည်း ရုပ်တရား နာမ်တရားတွေကို သိမ်းဆည်းဖို့ ဘုရားရှင်က ညွှန်ကြားထားတော်မူတယ်။ အဲဒီရုပ်နာမ်တွေကို အဇ္ဈတ္တ၊ ဗဟိဒ္ဓ နှစ်ဌာနမှာ တဖြည်းဖြည်း ချဲ့ထွင်ပြီး (၃၁)ဘုံတုန့်အောင် သိမ်းဆည်းတတ်ပြီဆိုရင် ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်က ရှေ့တစ်ဆင့်တက်ပြီး ဘာလုပ်ရမလဲ?

သမုဒယ၊ ဝယ၊ သမုဒယဝေ

သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ကာယသ္မိံ ဝိဟရတိ၊ ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ကာယသ္မိံ ဝိဟရတိ၊ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ကာယသ္မိံ ဝိဟရတိ။ (မ-၁-၇၁။)

အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ သင်္ခါရ၊ ကံ အစရှိတဲ့ အကြောင်းတရားတွေ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းကြောင့် - အကျိုးရုပ်တရား နာမ်တရားတွေ ထင်ရှားဖြစ်ပုံ၊ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ သင်္ခါရ၊ ကံ အစရှိတဲ့ အကြောင်းတရားတွေ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် - အကျိုးရုပ်တရားတွေ၊ နာမ်တရားတွေ ချုပ်ငြိမ်းပုံကို မြင်အောင် တစ်ဆင့်တက်ပြီးတော့ ရှုရပါတယ်။

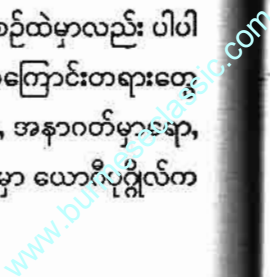

အဲဒီအပိုင်းမှာ မြတ်စွာဘုရားက ပုစ္ဆာပရိဂ္ဂဟဉာဏ်၊ သမ္မုဿနဉာဏ်၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ဆိုတဲ့ ဒီဉာဏ်သုံးပါးကို ပေါင်းစုပြီးတော့ ဟောကြားထားတော်မူပါတယ်။ ဒီတော့ အတိတ်က မိမိက ဘယ်လို အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်တွေ ခြံရံပြီးတော့ သင်္ခါရု ကံတွေကို ထူထောင်ခဲ့တယ်ဆိုတာကိုတော့ မိမိကိုယ်တိုင် ဒီအပိုင်းမှာ သိအောင် မြင်အောင် ရှုရပါတယ်။ အဲဒီအပိုင်းကို သမုဒယသစ္စာကြောင့် ဒုက္ခသစ္စာသိအောင် ရှုတဲ့အပိုင်းဆိုပြီး စာပေကျမ်းဂန်များက ဖော်ပြထားပါတယ်။ အရိယာသူတော်ကောင်းမှန်ခဲ့ရင် ဒီသစ္စာလေးပါးကို သိသလား၊ မသိဘူးလား? သိကြတယ်။ သစ္စာလေးပါးထဲမှာ သမုဒယသစ္စာကြောင့် ဒုက္ခသစ္စာ ဖြစ်ခြင်းဆိုတာကိုတော့ သိရမလား၊ မသိရဘူးလား? သိရမယ်။ ဒါကြောင့် ဘုရားရှင်က ခုနက ဂဒ္ဒါလဝဗ္ဗသုတ္တန်မှာ ရဟန်းတွေကို အတိတ်ခန္ဓာငါးပါး၊ ပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာငါးပါး၊ အနာဂတ်ခန္ဓာငါးပါးတွေကိုပါ ထည့်သွင်းပြီး ဝိပဿနာရှုဖို့ ညွှန်ကြားထားပါတယ်။

အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ သင်္ခါရု ကံ - ဆိုတဲ့ ဒီဘဝကို ဖြစ်ပေါ်လာအောင် ပြုစုပျိုးထောင်ပေးတတ်တဲ့ သို့မဟုတ် ဒီဘဝခန္ဓာငါးပါးကို ဖြစ်စေတတ်တဲ့ အကြောင်းရင်းဖြစ်တဲ့ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ သင်္ခါရု ကံတွေက ဘယ်တုန်းက ဖြစ်ခဲ့သလဲ? အတိတ်က ဖြစ်ခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့် အတိတ်က ကံကို သိချင်ရင်တော့ အတိတ်ခန္ဓာငါးပါးကို လှမ်းပြီးရှုဖို့ မလိုဘူးလား? - လိုအပ်တယ်။

တစ်ခါ ပစ္စုပ္ပန်မှာ ထူထောင်နေတဲ့ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ သင်္ခါရု ကံတွေကြောင့် နောင်အနာဂတ်ခန္ဓာငါးပါးဖြစ်မှာကိုလည်း မြင်အောင်ရှုဖို့ ဘုရားရှင်က ဒီသတိပဋ္ဌာန်ကျင့်စဉ်ထဲမှာ ထည့်ဟောကြားထားတော်မူတယ်။ ဒါကြောင့် အနာဂတ်ခန္ဓာငါးပါးကိုလည်း လှမ်းရှုဖို့ မလိုဘူးလား? - လိုအပ်နေတယ်။

အတိတ်၊ အနာဂတ်ရှုကွက်တွေက ဒီသတိပဋ္ဌာန်ကျင့်စဉ်ထဲမှာလည်း ပါပါတယ်။ အဲဒီလို အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ သင်္ခါရု ကံ ဆိုတဲ့အကြောင်းတရားတွေကြောင့် အကျိုးခန္ဓာငါးပါး ထင်ရှားဖြစ်ပုံကို အတိတ်မှာရော၊ အနာဂတ်မှာရော၊ ပစ္စုပ္ပန်မှာရော၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ကာလသုံးပါးလုံးမှာ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်က မြင်အောင် သိမ်းဆည်းရပါတယ်။

ဝိပဿနာပိုင်း

အဲဒီလို သိမ်းဆည်းပြီးတဲ့ အချိန်အခါကတော့မှ အကြောင်းတရားနှင့်တကွ ဒီ အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ အဇ္ဈတ္တ၊ ဗဟိဒ္ဓ၊ ဩဠာရိက၊ သုခုမ၊ ဟီန၊ ပဏီတ၊ ဒူရ၊ သန္တိကလို့ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ (၁၁)မျိုးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်နေတဲ့ ဒီခန္ဓာငါးပါးတွေကို ဘာလုပ်ရမလဲ? ဖြစ်နေပျက်နေတာကို ဉာဏ်နှင့် မြင်အောင်ကြည့်ပြီး အနိစ္စလို့ တွင်တွင်ကြီး ရှုရတယ်။ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း ဒဏ်ချက်ဖြင့် အနှိပ်စက်ခံနေရတဲ့သဘောတွေကို ဉာဏ်နဲ့မြင်အောင်ကြည့်ပြီး တော့ ဒုက္ခလို့ တွင်တွင်ရှုရတယ်။ မပျက်စီးဘဲ အကျိတ်အခဲ အခိုင်အမာ အနှစ်သာရအားဖြင့် တည်နေတဲ့ အတ္တမဟုတ်တဲ့ အနတ္တသဘောတွေကို ဉာဏ်နဲ့ မြင်အောင် ကြည့်ပြီးတော့ အနတ္တလို့ တွင်တွင်ရှုရတယ်။ အဲဒီလို အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ - လို့ လက္ခဏာရေးသုံးတန်တင်ပြီး တွင်တွင်ရှုလိုက်လို့ ဝိပဿနာဉာဏ်တွေက ရင့်ကျက်ခဲ့ရင် ဘာဖြစ်မလဲ?

ဧဝံ ပဿံ ဘိက္ခဝေ သုတဝါ အရိယသာဝကော ရူပသ္မိမ္မိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ဝေဒနာယပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ သညာယပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ သင်္ခါရေသုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ဝိညာဏသ္မိမ္မိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ နိဗ္ဗိန္ဒံ ဝိရဇ္ဇတိ၊ ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိ၊ ဝိမုတ္တသ္မိ “ဝိမုတ္တမိ” တိ ဉာဏ ဟောတိ။ “ခိဏာ ဇာတိ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏီယံ၊ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ” တိ ပဇာနာတိ။ (သံ-၂-၁၂၄။)

အဲဒီလို ဝိပဿနာဉာဏ်တွေဖြင့် အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ အဇ္ဈတ္တ၊ ဗဟိဒ္ဓ၊ ဩဠာရိက၊ သုခုမ၊ ဟီန၊ ပဏီတ၊ ဒူရ၊ သန္တိကလို့ ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ (၁၁) မျိုးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်နေတဲ့ ဒီခန္ဓာငါးပါးတွေကို တွင်တွင်ကြီး ဝိပဿနာရှုနိုင်တယ်ဆိုရင် ခန္ဓာငါးပါးတို့အပေါ်မှာ ငြီးငွေ့လာမယ်၊ ရွံ့မုန်းလာမယ်၊ စက်ဆုပ်လာမယ်၊ ငြီးငွေ့ခဲ့ရင် နိဗ္ဗိန္ဒဉာဏ်တွေ ရင့်သန်ခဲ့မယ်ဆိုရင် တစ်နည်းအားဖြင့် ဝိပဿနာဉာဏ်တွေအားလုံး ရင့်ကျက်ခဲ့မယ်ဆိုရင် ဝိပဿနာဉာဏ်တို့ရဲ့အဆုံးမှာ မဂ်ဉာဏ် ပေါ်လာမယ်။ ထိုအဆင့်ဆင့်သော မဂ်ဉာဏ်တွေက ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ ကိလေသာတွေကို အဆင့်ဆင့် ပယ်သတ်လိုက်တဲ့အခါမှာ နောက်ဆုံး တဏှာရာဂသည် လုံးဝချုပ်ငြိမ်းသွားမယ်။ တဏှာချုပ်ငြိမ်းခဲ့ရင် တဏှာ

ဦးဆောင်တဲ့ ကိလေသာအားလုံးလည်း ချုပ်ငြိမ်းသွားပြီ။

ရာဂကုန်ရင်အရဟတ္တဖိုလ် ဆိုက်ပြီ။ အရဟတ္တဖိုလ် ဆိုက်တဲ့အခါမှာ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်သွားပြီ။ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ခဲ့ရင် ငါ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ရပေပြီဆိုတဲ့ အသိဉာဏ်တွေ ပစ္စဝေက္ခဏာဇော တွေ စောလာတော့မယ်။ အဲဒီ ပစ္စဝေက္ခဏာဇောတို့ရဲ့အဆုံးမှာ ငါဟာ ပဋိသန္ဓေ နေမှုတွေ ကုန်ပြီ။ ငါသည် သာသနာတော်၌ ကျင့်သင့်ကျင့်ထိုက်တဲ့ မဂ်အကျင့် ကို ကျင့်ပြီးပြီ။ သာသနာတော်၌ ပြုသင့်ပြုထိုက်တဲ့ မဂ်ကိစ္စကိုလည်း ငါပြုပြီးပြီ။ နောက်ထပ်တစ်ဖန် ဒီအရိယာမဂ်ဉာဏ် ရရှိဖို့ရန်အတွက် ငါ့အတွက် ကြိုးစား အားထုတ်ဖို့ရန် မရှိတော့ပြီဆိုတာ ဒီအချိန်အခါမှာ ကိုယ်တိုင်သိသွားပြီလို့ ဒီလို ဘုရားရှင်က ဒေသနာကို အဆုံးသတ်လိုက်တယ်။

အဲဒါကြောင့် မိမိတို့က အရဟတ္တဖိုလ်ပေါက် နိဗ္ဗာန်ကို အလိုရှိခဲ့ပါတယ် ဆိုရင် ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ?

အတိတ်, အနာဂတ်, ပစ္စုပ္ပန်, အဇ္ဈတ္တ, ဗဟိဒ္ဓ, ဩဠာရိက, သုခုမ, ဟိန်, ပဏီတ, ဒူရ, သန္တိကလို့ ခေါ်တဲ့ (၁၁) မျိုးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်နေတဲ့ ဒီခန္ဓာငါးပါးတွေကို ဘာလုပ်ရမလဲ? - အနိစ္စ, ဒုက္ခ, အနတ္တ လက္ခဏာရေး သုံးတန်တင်ပြီးတော့ တွင်တွင်ကြီး ဝိပဿနာရှုရမယ်။ ခန္ဓာငါးပါးသက်သက်လား? မဟုတ်ဘူး အကြောင်းတရားနဲ့တကွပဲ။ အကြောင်းတရားနဲ့တကွ ဒီ (၁၁)မျိုးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်နေတဲ့ ခန္ဓာငါးပါးကို အနိစ္စ, ဒုက္ခ, အနတ္တ လက္ခဏာ ရေးသုံးတန် တင်ပြီး တွင်တွင်ကြီး ဝိပဿနာ ရှုနိုင်ခဲ့မယ်ဆိုရင် အရဟတ္တဖိုလ် ပေါက်ရောက်နိုင်တယ်လို့ - မြတ်စွာဘုရားရှင်က ဒီဂဗ္ဘလဗဒ္ဒသုတ္တန်မှာ ဟော ကြားထားတော်မူပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဒီဒေသနာတော်ကို ဦးထိပ်ရွက်ပန်ဆင်ပြီးတော့ ကျင့်ကြံကြိုး ကုတ် ပွားများအားထုတ်နိုင်ကြပါစေလို့ ဆုတောင်းရင်း တရားသိမ်းကြစို့။

ဟိတွာ ကာမေ ပဗ္ဗဇိ သု၊ သန္တော ဂမ္ဘီရစိန္တကာ။
တေ တုမေပျနုသိက္ခာဂေါ။ ပဗ္ဗဇိတာ သုပေသလာ။

သန္ဓေ = ဘုရားအလျာ ပစ္စေကာနှင့် အရိယာအနွယ်လောင်း ဟို တို့ရှေ့က သူတော်ကောင်းတို့သည်။

ဝဋ်ရခိန္တကာ = နက်နဲတဲ့ဓာတ်သဘောတွေကို နက်နဲစွာကြံဆင် အကြံကောင်း ဝင်တော်မူကြကုန်သည်ဖြစ်၍။

ကာမေ = ရှေးကပြုဖန် ကုသိုလ်ကံတို့ စီမံထောက်မ လက်ရောက်ရ သား များလှဇနီးသည် ကြီးကြီးငယ်နှင့် နှီးနွယ်ရောယူ ကိုယ် တော်တို့ပိုင်သသည့် ကာမဝတ္ထုအစုစုတို့ကို။

ဟိတ္တာ = ငါတို့ပိုင်ငြား ဤကာမတရားတို့သည် အများနှင့် ဆက်ဆံ ဘေးတွေက ဝန်းရံ ရန်တွေက မြောက်မြား တကယ်ကို ကြောက်လန့်ဖွယ်တွေပါတကားဟု ကြောက်အားတော် ဉာဏ်ကြွယ် လွတ်လွတ်ကြီး စွန့်ပယ်တော်မူကြကုန်သည် ဖြစ်၍။

ပဗ္ဗဒိသု = ယရာဝါသ သမ္မာဓေ ကိစ္စများမြှောင် လူတို့ဘောင် ဝဋ်နှောင် ကို လွတ်အောင်ကြိုးလျက် ရုန်းကန်ထွက်၍ နှစ်သက်ရွှင် လန်း ရှင်ရဟန်းပြု၍ တောထွက်တော်မူကြလေကုန်ပြီ။

တုဓမ္မပိ = မြတ်နေကွမ္မ ဓာတ်အာသယဟု ဆန္ဒကိန်းအောင်း သင် သူတော်ကောင်းတို့သည်လည်းပဲ။

ပဗ္ဗဒိတာ = ဝတ္ထုကာမ ဟူသမျှမှ မရအကြိုးလျက် ရုန်းကန်ထွက်ကြ ကုန်သည်ဖြစ်၍။

သုဓပသလာ = စာမရီသား မြီးဖျားခုံမင် ပုံအသွင်သို့ ချစ်ခင်လေးမြတ် နှစ်သက်အပ်သော သီလ ကိုယ်စီကိုယ်င ရှိကြကုန်သည် ဖြစ်၍။

ဧတ = ထိုဘုရားအလျာ ပစ္စေကာနှင့် အရိယာအနွယ်လောင်း ဟို တို့ရှေ့ကသူတော်ကောင်းတို့ကို။

အနုသိက္ခာဓဉာ = အတုလိုက်ကာ ကျင့်တတ်ရာကို ကျင့်ကာမသွေ အားထုတ် နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓုပါဘုရား။

စိတ်ဓာတ်ဖြူပြင်ပြောင်းလဲရေးတရားဒေသနာတော်

မှတ်သားပွယ်ရာ အက္ခရာစဉ် အညွှန်း

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ	အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]	379	[တ]	385
[အာ]	381	[ထ]	386
[အို]	381	[ဒ]	386
[ဥ]	381	[ဝ]	387
[ဇ]	382	[န]	387
[ဇာ]	382	[ဝ]	388
[ဇာ ^၂]	382	[ဝ]	389
[ဇာ]	382	[ဝ]	389
[ဇာ]	383	[ဘ]	389
[ဇာ]	384	[ဝ]	389
[ဇာ]	384	[ယ]	391
[ဇာ]	384	[ရ]	391
[ဇာ]	384	[လ]	391
[ဇာ]	385	[ဝ]	392
[ဇာ]	385	[ဃ]	392
[ဇာ]	385	[ဖ]	394
[ဇာ]	385	[သင်္ချာ]	394

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ	အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]			
အက္ခရာစဉ်		အတိတ်မရဏသန္ဓေ	361
အက္ခရာစဉ်	339	အတိတ်ရုပ်တရား	351
အင်္ဂါရီယဒိဋ္ဌိ	173	အတွင်း (၃၇)မင်း	202
အကျိုးထူး (၃)ရပ်	192	အထိကရကောင်းမှု	211
အကျိုးရုပ်တရား		အဒယာပန္နော	76
နာမ်တရားတွေ	373	အဒေါသ	265
အကျည်းတန် အရုပ်ဆိုးခြင်း၏		အဓိကာရ	211
အကြောင်း	138	အဓိဂမ	197, 85, 86
အကြောင်းတရား	373	အနတ္တာနုပဿနာဉာဏ်	352
အကြည်ဓာတ်	370	အန္ဓဗာလ ပုထုဇဉ်	
အကြည်ပြင်	370	ငမိုက်သား	22, 84, 343
အခြွေအရံနည်းပါးခြင်း	163	အနမတဂေါ	3
အခြွေအရံများပြားခြင်း	169	အနဝဇ္ဇသုခဝိပါကလက္ခဏာ	229
အဂ္ဂမဟေသီ	153	အနာဂါမိမင်္ဂလသိုလ်	259
အင်္ဂတိုင်း	276, 314	အနာဂတ်ခန္ဓာငါးပါး	374
အငုတ်ဓာတ်	248	အနာဂတ်ရုပ်တရား	351
အစမထင် သံသရာ	3	အနာရောဂါထူပြောခြင်း	133
အဇ္ဈတ္တနှင့် ဗဟိဒ္ဓ	373	အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏ်	6, 352
အဇ္ဈတ္တရုပ်တရား	351	အနိဿာမနကော	169
အဇ္ဈတ္တံ	349	အနုသယဓာတ်	247
အဇ္ဈာသယဓာတ်ခံ	149	အနုသိက္ခာဂေါ	377
အဇ္ဈန	67	အနုပိယနိဂုံး	225
အတိမာနီ	200	အနောဇာဒေဝီ	316
အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်	349	အနောဇာပန်း	316
အတိတ်ခန္ဓာငါးပါး	374	အနောမဒေသီ	179, 129

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ	အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
အပ္ပကိလေသော	285	အမှတ် (၂) ပုဂ္ဂိုလ်	279
အပ္ပစွယဉ္စ	139	အမှတ် (၃) ဆဲရေးခြင်း	307
အပ္ပနာသမာဓိနယ်မြေ	361	အမှတ် (၃) ပုဂ္ဂိုလ်	281
အပ္ပဘောဂ	176	အမှတ် (၄) ဆဲရေးခြင်း	308
အပ္ပါဗာဓတေဒဂ်ဘွဲ့ထူး	130	အမှတ် (၄) ပုဂ္ဂိုလ်	283
အပ္ပါဗာဓာ	72	အမှတ် (၅) ပုဂ္ဂိုလ်	285
အပ္ပါယုကာ	72	အမှတ် (၆) ပုဂ္ဂိုလ်	287
အပ္ပေသက္ခာ	73	အမှတ် (၇) ပုဂ္ဂိုလ်	289
အပါယ်သားသတ္တဝါ	351	အမှတ် (၈) ပုဂ္ဂိုလ်	290
အပြီးတိုင်လွတ်ပြီ	259	အယောနိသောမနသိကာရ	27
အဖြူပြင်	370	အရဟတ္တဖိုလ်ပေါက်	376
အဘိညာဏ်	181	အရဟတ္တမဂ်ကုသိုလ်	258
အဘိဝါရကစစ်သူကြီး	290	အရိယာအနွယ်လောင်း	377
အဘိဝါဒေတဗ္ဗံ	200	အရှင်ကောကာလိက	310
အမဗ္ဗကုလာ	114	အရှင်ဒေဝဒတ်အလောင်းရဲ့	
အမဋ္ဌသုတ်	180	ပန်းချီကားချပ်များ	328
အမ္မပါလီ	335	အရှင်နိဿာ မထေရ်မြတ်	191
အမောဟ	266	အရှင်ဗာကုလမထေရ်ထုံး	128
အမျိုးမြတ်ခြင်း	219	အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်	58, 311
အမျိုးယုတ်ညံ့ခြင်း	199	အရှင်သာရိပုတ္တရာ	311
အမြိုက်ရေစင်	213	အရှင်သုနိတအလောင်းရဲ့	
အမွန်မြတ်ဆုံးအသက်အာမခံ	259	မာန်မာန	209
အမှတ် (၁) ဆဲရေးခြင်း	306	အလုဒ္ဓေါ	288, 289
အမှတ် (၁) ပုဂ္ဂိုလ်	268	အလောဘ	265
အမှတ် (၂) ဆဲရေးခြင်း	307	အလင်းရောင်နဲ့ နိမိတ်	357

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ	အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
အလွန်ရနိုင်ခဲ့သော		အာနာပါနကျင့်စဉ်အကျဉ်း	354
အကျိုးထူး	192	အာပေါဇာတ်	368
အဝိဇ္ဇာ	7, 294	အာရမ္မဏစိတ္တတာယ	50
အဝိဇ္ဇာနိဝရဏ	25	အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနဈာန်	360
အဝိဇ္ဇာနှင့် တဏှာ	4	အာရုံတွေ ဆန်းကြယ်ရင်	50
အဝီစိငရဲ	334	အာရုံရှုပ် (၇)ခု	350
အသင်္ချေယျတမ်း	15	အာဝဇ္ဇနဝသီ	364
အဿသတိ	354	အာသနာရဟ	201
အဿုတဝါ	86		
အသက်တိုခြင်း၏		[ဣ]	
အကြောင်းရင်း	76	ဣဒ္ဓိဝိညဏ်	180, 181
အသက်မရှူခြင်း	366	ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒွါရတာ	185
အသက်ရှူနှေးတာ	356	ဣရိယာပုထ်	356
အသက်ရှူမြန်တာ	356	ဣဿာ	232
အသက်ရှည်စေတဲ့		ဣဿာမနကော	163
ဥပတ္တမ္ဘကက်	108		
အသက်ရှည်ခြင်း၏		[ဧ]	
အကြောင်း	81	ဥဂ္ဂဟနိမိတ်	359
အသက် (၁၆၀)ရှည်	133	ဥစ္စာကုလိက-ဇောဒဂ်	227
အဟေတုကဒိဋ္ဌိ	173	ဥစ္စာကုလိနာ	73
		ဥတ္တမရူပဓရာ	299
[အာ]		ဥတ္တရာအမျိုးကောင်းသမီး	145
အာဂန္တုက	306	ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်	374
အာဂမသုတ	85	ဥပစာရသမာဓိနယ်မြေ	361
အာဏီ	55	ဥပစ္ဆေဒကက်	99

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ	အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
		[က]	
ဥပတ္တမ္မကကံ	102	ကပိလငါးကြီး	339
ဥပနိဿယပစ္စယသတ္တိ	90	ကပိလရဟန်း	338
ဥပပိဋကကံ	94	ကပိလဝတ်နေပြည်တော်	224
ဥပမာနှင့် ဥပမေယျ	30	ကမ္ဘာဦးကာလ	14
ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး	352	ကမ္ဘာပျက်ခါနီးပြီဆိုရင်	10
ဥပါဒါရုပ်များကို သိမ်းဆည်းပုံ	371	ကမ္ဘာပျက်ပုံ တည်ပုံ	14
ဥပါယာသဗဟုလော	138	ကမ္ဘာပြုမိုးကြီး	14
ဥမ္မာဒန္တိ	292	ကမ္ဘာမီးလောင်ချိန်	12
ဥဋ္ဌာရံ	104	ကမ္မစိတ္တေနေဝ စိတ္တိတာ	38
		ကမ္မဒါယာဒါ	74
[ဇ]		ကမ္မပုဋိသရဏာ	74
ဇေတဝုတာ	362	ကမ္မဗန္ဓု	74
ဇဟိပဿိကဂုဏ်တော်	291	ကမ္မယောနီ	74
		ကမ္မဝဋ်	41
		ကမ္မဝိညာဏ်	38
[ခ]		ကမ္မသတ္တိ	327
ဩပပါတိက ပဋိသန္ဓေ	341	ကမ္မဿကာ	74
ဩဠာရိကရုပ်	350	ကမ္မသိဒ္ဓါ ယောနီ	41
		ကရုဏာ	15
[အ]		ကလျာဏမိတ္တအရေးကြီးပုံ	234
အက်တမ်	240	ကလျာဏသမ္ပဝင်္ကတာ	236
အောင်မြင်သော ပါရမီမျိုးစေ့တစ်ခု	179	ကဿပဘုရားရှင်	316
အိမ်ရှင်ဘဝင်မနော		ကာဏာ	97
အကြည်ဓာတ်	362	ကာမ (၁၁)ဘုံ	16

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ	အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
ကာမာဝစရနာမ်တရား	372	ကံနှင့် ယောနိ	39
ကာယကံမေတ္တာ	341	ကံသာလျှင် အမွေခံရှိကြတယ်	65
ကာယဒုစရိုက်	4	ကံ (၄)မျိုး	93
ကာယဒွါရ	49	ကပ်ပြီး ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မဲ့ကံ	93
ကာယဝတ္ထု	49	ကပ်၍ ဖြတ်တတ်သောကံ	99
ကာယာနုပဿီ	373	ကိုယ်အကြည်	350
ကာလကဏ္ဍီ	59	ကျောက်တုံးဖြင့်	
ကိတ္တိ	57	ပိတ်ဆို့ခံရသောရဟန်း	61
ကိတဝါသ	206	ကြိတ်ချေပစ်ချင်တဲ့စိတ်ထား	289
ကိလေသဝဋ်	41	ကျွန်းကိုင်းမှို-ကိုင်းကျွန်းမှို	89
ကုဋုပ္ပိကဿ	306		
ကုဋေတစ်သိန်း	7	[•]	
ကုဋေပေါင်း (၅၀၀၀)ကျော်	7	ခန္တိဝါဒီရသေ့ကြီး	331
ကုဋ္ဌာရီ	310	ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်မှာလည်း	353
ကုဋ္ဌေါ	301	ခန္ဓာငါးပါးဆိုတဲ့ ချည်တိုင်	296
ကုဋ္ဌိ	118	ခိလေ	20
ကုမ္မောပမာ	185	ခုဇာ	98
ကုသိုလ်နှင့် အကုသိုလ်	104	ခေတ္တရပ်နားကြည့်ပါ	184
ကောဓနော	138, 139, 289	ခေါင်းဆောင်ကြီးသုံးဦး	42
ကောပ	139	ခြကိုပုံပြု ပျားလိုစုရမယ်	68
ကောမာရိကဝေဇာ	113	ခြေရင်းအလုပ်အကျွေး	148, 300
ကံကြောင့် ရရှိတဲ့		ခြုံငုံ၍ တစ်ကိုယ်လုံးကို	
ကောင်းကျိုး ဆိုးပြစ်	57	ကြည့်ပါ	369
ကံဆန်းကြယ်ပုံ			
အတွေ့အကြုံတစ်ရပ်	101		

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ	အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
	[ဝ]		[စ]
ဂင်္ဂါမြစ်	331	စက္ကဝတ္တိဓိတာ	233
ဂတပစ္စာဂတကျင့်ဝတ်	132	စကျွဲဒွါရ	49
ဂဒ္ဒါလဗဒ္ဒသုတ္တန်	270, 340, 3	စကျွဲပသာဒ	350
ဂဒ္ဒါဟနမတ္တဗွိ	129	စကျွဲဝတ္ထု	49
ဂန္ဓာရုံ	350	စကားဝါပန်း	298
ဂဟပရိဟာရော	98	စက္ကာလိအမယ်အို	221
ဂန္တီရစိန္တကာ	376	စတုတ္ထနည်း	188
ဂရုကာတဗွိ	201	စတုတ္ထဈာန်သမာဓိ	366
ဂဟပတိသုဋ္ဌေးသုကြွယ်	105	စရဏတရား (၁၅)ပါး	185
ဂူအတွင်း၌ ကျောက်တုံးဖြင့်	61	စရဏ ပန်းချီကားချုပ်	32
ဂူထပါဏဇာတ်	275	စရဏမျိုးစေ့ကောင်း	185
ဂေါတြဘူညာဏ်	132	စာမရိသား မြီးဖျားခုံမင်	
ဂေါမဏ္ဍလေ	98	ပုံအသွင်သို့	377
	[ဃ]	စိတ္တကာရကော	83
ဃရာဝါသ	377	စိတ္တနိယာမလမ်းကြောင်း	183
ဃာနဒွါရ	49	စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ	354
ဃာန ပသာဒ	350	စူဠကမ္မဝိဘင်္ဂသုတ္တန်	87
ဃာနဝတ္ထု	49	စူဠဓမ္မပါလသတို့သား	329
	[င]	စူဠသုသဒ္ဓါ	150
ငါးကမ္ဘာတိတိ	333	စေတနာသုတ္တန်	247
ငါးရာငါးဆယ်		စေတောပဏိဓိ	301, 105, 106
ဇာတ်နိပါတ်တော်	328	စေတောပရိယဉာဏ်	130
		စဉ်းစားဝေဖန်ကြည့်ပါ	137
		စည်းစိမ်ဥစ္စာ နည်းပိရ်ချင်း	172

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
စည်းစိမ်များပြားရခြင်း	177
စိတ်ဆန်းကြယ်လို့	37
[ဆ]	
ဆတ္တာသည် ဥပါလိ	224
ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းဇာတ်	150
ဆန္ဒောဝါဒသုတ္တန်အဋ္ဌကထာ	352
ဆုတ်ကပ်	15
[ဇ]	
ဇနကအကြောင်း	71
ဇနကကံနှင့် ဥပတ္တမ္မကကံ	102
ဇမ္ဗူကမထေရ်အလောင်း	305
ဇာဂရိယာနုယောဂ	186
ဇာဏုသောဏီပုဏ္ဏားကြီးရဲ့ မေးခွန်း	117
ဇာတိဿရဉာဏ်	148
ဇာနိဉ္စ	58
ဇိဂ္ဂါဒ္ဓါရ	49
ဇိဂ္ဂါပသာဒ	350
ဇိဂ္ဂါဝတ္ထု	49
ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်	147
ဇောနဲ့ ဆင်ခြင်တာ	364
ဇော (၇)ကြိမ်	42

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဈ]	
ဈာန်အင်္ဂါ ငါးပါး	362
ဈာန်အဘိညာဏ်	309
[ည]	
ညယုတိ	11
[က]	
ကဏှာ	294
ကဏှာစွဲ	352
ကဏှာတည်းဟူသော ကြီး	296
ကဏှာသံယောဇဉ်ကြိုး	25
ကတိယဈာန်သမာဓိ	365
ကတိယဈာန်သုံးဘုံအထိ	16
ကတိယယာမိ၌	
အာသဝက္ခယဉာဏ်	215
ကပ	219
ကရားတော်၏ နက်နဲမှု	182
ကရားပုဒ်အစုတွေ	
ပေါလောပေါ်နေတယ်	253
တိက္ခပည	192
တိဝိဓဂ္ဂိဟိ	190
တုဒိရွာ	66
တေဇော	350, 367
တေပရိဝဋ္ဋဓမ္မဒေသနာ	347

386 ● စိတ်ဓာတ်ဖြူမြင်မြောင်းလဲရေးတရားဒေသနာတော်

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ	အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
တောဒေယျပုဏ္ဏားကြီး	65, 175	ဒမ	219
တောဒေယျပုဏ္ဏားကြီးရဲ့		ဒယာပန္နော	89
ဆုံးမစကား	67	ဒါနရဲ့စွမ်းအင်	124
တက်ကပ်	15	ဒါနူပပတ္တိသုတ္တန်မှာ	125
တောက်ဆွဲခဲနေရသောဘဝ	19	ဒိဋ္ဌိစွဲ	352
တောင်ထိပ်ပဲ့	292	ဒိဋ္ဌိဆိုတဲ့ “တောက်”ကြီး	296
တစ်ကမ္ဘာ	17	ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ	187
တစ်ဆယ်အထိ ရေတွက်	355	ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်	215
တစ်ထိုင် နှစ်ထိုင်အတွင်း	357	ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ်	180
တစ်နောက်မှာ		ဒိဗ္ဗာရမ္မဏမ္ဘိ	285
သုညအလုံးပေါင်း (၁၄၀)	328	ဒီယ - အရှည်	354
တစ်သင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်း	196	ဒီယာသောမ	178
တည်ရာဘုံ ဆန်းကြယ်ရင်	46	ဒီယာယုက	192
		ဒီယော ဗာလာန သံသာရော	3
		ဒုက္ခပေးနေတဲ့ တရားနှစ်ခု	5
		ဒုက္ခသစ္စာ	374
		ဒုက္ခာနုပဿနာဉာဏ်	6, 352
		ဒုဋ္ဌကုမာရ	206
		ဒုဋ္ဌော	284
		ဒုတိယဈာန်သမာဓိ	364
		ဒုတိယဈာန်သုံးဘုံ	16
		ဒုပ္ပညာ	73
		ဒုဗ္ဗဏ္ဍာ	72
		ဒုဿပဋ္ဌေ	83
		ဒုရေ	351

[၈]

[၉]

ဒက္ခိဏဝိဘင်္ဂသုတ္တန်	178
ဒတ္တာဘယမထေရ်	281
ဒန္တော - ဉာဏ်ပညာ	
နံနေးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်	282

အကွရာစဉ်	စာမျက်နှာ	အကွရာစဉ်	စာမျက်နှာ
ဒေသာ	319	နာမရူပဝဝတ္ထာနုလုပ်ငန်း	372
ဒေါမနုဿဝေဒနာရဲ့စွမ်းအား	266	နာမည်ကျော်ပဉ္စပါပီ	160
ဒေါသ	265	နားအကြည်	350
ဒေါသရဲ့စွမ်းအား	266	နိမိက္ခန္ဓိယော	112
ဒွါရစိတ္တတာယ	48	နိဗ္ဗတ္တနိဗ္ဗတ္တဌာနေ	298
ဒွါရတွေ ဆန်းကြယ်ရင်	48	နိဗ္ဗိန္ဒညဏ်	375
ဒွါရ (၆)ပါး	49	နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ	173
ဒွန်းစက္ကား	221	နိရယံ	78
		နိရောဓသမာပတ်	320
[●]		နိဟိတဒဏ္ဍော	92
ဓမ္မကထိကနတ်သား	257	နိဟိတသတ္ထော	92
ဓမ္မိယလဒ္ဓ	156	နိစကုလိနာ	73
ဓားပန်းကစား	330	နီစံ မနံ	216
ဓားမကြီးတစ်လက်	311	နိဝရဏရန်သူ	364
ဓေနုယော	112	နေခုနစ်စင်း ထွက်လာပြီ	13
ဓာတ်ကမ္မဋ္ဌာန်းအကျဉ်းနည်း	367	နေ ငါးစင်းလောက်	10
ဓာတ်တော် မွေတော်	335	နေထိုင်မှုစနစ်	90
ဓာတ် (၆)မျိုး	267	နော ဟေတံ ဘန္တေ	347
		နွီယနာထမင်း	70
[◆]		နာမ်တရားများကို	
နဂေါ	311	သိမ်းဆည်းပုံ	372
နတ္ထိကဒိဋ္ဌိ	173	နှာခေါင်းအကြည်	350
နန္ဒမူလိဏ်ဂူ	208, 320	နှစ်သင်္ချေတိုင်တိုင်	328
နန္ဒိယမျောက်မင်း	329		
နာမရူပပရိစ္ဆေဒညဏ်	372		

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ	အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
	[ဝ]		
ပစ္စယ အကြောင်း	72	ပဒုမ္မာကြာပန်း	321
ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်	62, 374	ပဒုမုတ္တရ ဘုရားရှင်	130, 227
ပစ္စဝေက္ခဏာဇော	376	ပဘာဝတီအလောင်း	297
ပစ္စဝေက္ခဏာဝသီ	364	ပရတောယောသ	196
ပစ္စုပ္ပန်တပွဲ	199	ပရဒါရကံ	318
ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်တရား	351	ပရမတ္ထဉာဏ်ပညာမျက်စိ	22
ပစ္စေကဗောဓိဉာဏ်	327, 125	ပရမတ္ထသစ္စာနယ်	342
ပဉ္စကနည်း	364	ပရိပုစ္ဆာ	197
ပဉ္စပါပီ	161	ပရိဘာသကော	339
ပဉ္စပညာသ ဝဿာနိ	313	ပရိယတ္တိဆိုတာက	197
ပဉ္စသီလသမာဒါနိယမထေရ်	179	ပဿမ္ဘယံ ငြိမ်းအောင်ကျင့်ပါ	354
ပညာပါ	289, 274	ပဿသတိ	354
ပညာဉာဏ်ကြီးမားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်		ပါဏိနာ	133
ဖြစ်ရခြင်း	239	ပါဒပရိစာရိကံ	300
ပညာဉာဏ်နည်းပါးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်		ပါပသ္မိံ ရမတိ မနော	260
ဖြစ်ရခြင်း	228	ပါရမီရင့်ညောင်းရင်	357
ပဋိဘာဂနိမိတ်	378	ပါးစပ်က မကောင်းတဲ့အနံ့	339
ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်	132, 197	ပီတိ	362
ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်တို့ သန့်ရှင်းရန်		ပုထုဇ္ဇနော ဥမ္မတ္တကော	227
အကြောင်းငါးရပ်	197	ပုထုဇဉ်ငမိုက်သားရဲ့	
ပဏိတံ	350	ဣရိယာပုထ်လေးပါး	23
ပထမဈာန်သမာဓိ	359	ပုပ္ဖသဒိသော	326
ပထမဈာန်သုံးဘုံအထိ	16	ပုဗ္ဗယောဂ	132, 181, 198
ပထဝီဓာတ်	367	ပုဗ္ဗဟေတု နိယာမေတိ	268
		ပုဗ္ဗာ ကောဋီ န ပညာဇာတိ	3

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ	အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
ပုဗ္ဗေဒနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်	215	ဗျာဒိတ်ခံယူပွဲ	44
ပူဇော်တပွဲ	202	ဗျာဓိ	130
ပိုဆန်းကြယ်တဲ့စိတ်	36	ပြဟွစရိယ	219
ပန်းချီကားချပ်ကို ရေးဆွဲနေချိန်	82	ပြဟွစိုရ်တရားလေးပါး	15
ပန်းမှိုက်သွန်	210	ပြဟွဝိဟာရတရား	15
ပြဿနာ (၁၄)ချက်	72	ပြဟွာ့ပြည်က ဆီးကြိုနေပါတယ်	17
ပြိတ္တာဘဝတစ်မျိုးသာ	121	ပြဟွဏပါသဏ္ဍိက	32

[ဝ]

ဖုဋ္ဌဖုဋ္ဌောကာသေ	354
ဖုဿဘုရားရှင်	335, 337
ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ	350

[ဝ]

ဗန္ဓု	58
ဗဂျီဗာဓော	72, 135
ဗဟိဒ္ဓရုပ်တရား	351
ဗဟိဒ္ဓါ	349
ဗဟုခီရာ	112
ဗာရာဏသီရေချိုးဆိပ်	331
ဗာလပဏ္ဍိတသုတ္တန်မှာ	4
ဗာလလက္ခဏာနိ	4
ဗာဟုဿစု	188
ပိမ္မိသာရမင်းကြီး	118
ဗုဒ္ဓဝစန	254

[ဘ]

ဘဒ္ဒိယမထေရ်မြတ်	227
ဘယဘောဝရသုတ်	180
ဘဝင်ကျနေတတ်တယ်	361
ဘိက္ခုနီမတွေ	335
ဘိတ္ထိယာ	83
ဘုရားရှင်ရဲ့အဖြေ	74, 118
ဘုရားရှင်နှင့် သုဘလုလင်	69
ဘုရားဟောဒေသနာအတိုင်း	
အစဉ်အတိုင်း	368
ဘူမိစိတ္တတာယ	47
ဘောဇနေ မတ္တညုတာ	185
ဘုံဆိုင် ဥယျာဉ်	337
ဘွားကနဲ (၁၆)နှစ်အရွယ်	337

[ဝ]

မဂ္ဂပြဟွစရိယ	215
--------------	-----

390 ● စိတ်ဓာတ်မြဲမြင်ခြင်းလဲရေးတရားဒေသနာတော်

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ	အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
မဂ္ဂင် (စ)ပါး	127	မာတုဂါမသံယုတ်	၁24
မဂဓတိုင်းသား	276	မာနေတဗွဲ	202
မယဒေဝ	128, 159	မိမိတို့ စိတ်ကို မကြာခဏ	
မစ္ဆရိယ	232	ဆင်ခြင်ပေးပါ	26
မစင်ဘင်ကျုံးသမား	210	မိဋ်	307
မဗ္ဗိဋ္ဌာယ	83	မီးကရွတ်ခွေ စွပ်မိတဲ့ကျိုး	60
မဒ္ဒရာဇ်မင်းမျိုး	152	မီးများတော့ မီးနိုင်	265
မနောက်မေတ္တာ	341	မီး-ရေ-လေ	15
မနောဒုစရိုက်	4	မုဒိတာ	15
မနောဒွါရ	362, 49	မူဠော	284
မနောမယိဒ္ဓိဉာဏ်	180	မေတ္တာ	15
မရဏာသန္ဓေ	174, 361	မေဓဥပ	225
မသေရာအမြိုက်နိဗ္ဗာန်	325	မောဟ	266
မဟာကပိမ္ပောက်မင်း	331	မဂ်ဆိုက်ပြီ ဖိုလ်ဆိုက်ပြီ	361
မဟာကရုဏာတော်သမာပတ်	314	မဂ်တံခါး ဖိုလ်တံခါး	
မဟာပဒုမပစ္စေကဗုဒ္ဓအလောင်း	318	နိဗ္ဗာန်တံခါးကြီး	291
မဟာဘောဂ	192	မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်နဲ့ အဝေးကြီး	262
မဟာသမုဒ္ဒရာရေ		မင်းကုသ	297
ခန်းခြောက်ချိန်	10	မယ်မင်းကြီးမ သုဘဒ္ဒါ	147
မဟာသုဘဒ္ဒါ	150	မာန် မာနတရား	232
မဟေသက္ခော	170	မျက်စိအကြည်	350
မာ အသက္ခိ	294	မျက်စဉ်းညိုကျောက်	67
မာဂဓတိုင်း	314	မြေလျှိုး မိုးယုံ	360
မာနစွဲ	352	မြိရာမှာ သံပတ်၊	
မာတုကုစ္ဆိမိ	97	တင်းရာမှာ သပ်ဝင်း	299, 309

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ	အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
သဏ္ဍာယော	197	သဟဇာတဓမ္မ	41
သညာနာနတ္ထ	51	သာကီဝင်မင်းသား (၆)ဦး	224
သတ္တန္တရကပ်	15	သာဝဇ္ဇဒုက္ခဝိပါလကလက္ခဏာ	229
သဒ္ဒါရုံ	350	သာဝကပါရမီဉာဏ်	195, 125
သဒ္ဓမ္မံ အဝိဇာနတ်	4	သာသနာ့ဗြဟ္မစရိယ	214
သဒ္ဓါတရား	321	သိနေရူပဗ္ဗတရာဇာ	11
သတိပဋ္ဌာန်ကျင့်စဉ်	374	သိဝိမင်းကြီး	295
သတောဝ	354	သီတင်းသုံးဖော်နတ်သား	
သန္တိကေ	351	တစ်ဦးဦး	257
သန္တော ကာယော		သီလဝတော	106
သက္ကာယော	28	သီလသံဝရ	185
သန္နိဋ္ဌာနစေတနာ	108, 313	သုခ	362
သပရိဿယဋ္ဌာနံ	102	သုခသီလာ	112
သဗ္ဗကာယ ပဋိသံဝေဒီ	357	သုခုမရုပ်	350
သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္မိ	89	သုဂတိသတ္တဝါ	351
သမထယာနိကပုဂ္ဂိုလ်	372	သုဂတိသံသရာ	258
သမ္မာဓ	377	သုညကမ္ဘာ	209
သမ္မပ္ပညာယ	351	သုဒ္ဓ္ဓဝိပဿနာယာနိကပုဂ္ဂိုလ်	372
သမ္မသနဉာဏ်	374	သုဒ္ဓေါဓနမင်းကြီး	227
သမ္မာသမ္မောဓိဉာဏ်	125	သုနိတ	212
သမ္မာသမာဓိ	353	သုပ္ပဗုဒ္ဓထုံး	201
သမာဓိကို ထူထောင်ပါ	352	သုပေသလာ	377
သမုဒယသစ္စာ	374	သုဘမာဏဝ	66
သရီရံ = ခန္ဓာအိမ်သည်	298	သုမိတ္တာ	44
သဝန	197	သုမေဓာရှင်ရသေ့	44

394 ● စိတ်ဓာတ်ပြုပြင်ခြင်းလဲစားတရားဒေသနာတော်

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ	အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
သူ့ရဲ့စဉ်းစားခန်း	190	သိမ်မွေ့နူးညံ့တဲ့ရုပ်တရား	351
သူသေ	127	သွေးစွန်းသောလက်တွေ	87
သေကွပုဂ္ဂိုလ်	251, 241		
သေဝိတဗွဲ	233	[မာ]	
သေသူနှင့် ရှင်သူ	127	တတပဟတေ	77
သောနုတ္တိရိမုဆိုး	158	တဒယဝတ္ထုနုလုံးအိမ်အတွင်း	321
သောကရဲ့စွမ်းအား	266	တဒယဝတ္ထုရုပ်	361
သောတဒ္ဒါရ	49	တလိဒ္ဒိယာ	83
သောတပသာဒ	350	တိမဝန္တာတော	130
သောတဝတ္ထု	49	တီန	351
သောတာနုဂတသုတ္တန်	264, 291	တီနပုဂံတတာယာ	75
သောတာပတ္တမဂ်ကုသိုလ်	258	ဟေတု အကြောင်း	71
သံဃာသင်းခွဲ	334		
သံဃမ	219	[သင်္ချာ]	
သံဝဋ္ဋကပ်	16	(၁၀)နှစ်တမ်း	15
သံဝဋ္ဋဌာယိကပ်	16	(၁၂)တောင်တိုက်ခန်း	297
သံသရာခရီးကို		(၃၁)ဘုံ	351
ရှည်လျားအောင်လုပ်နေသူ	3		

မှတ်သားပွယ်ရာ အက္ခရာစဉ် အညွှန်း ပြီး၏။

